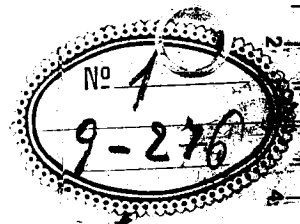

Uraga

39.

231 Harvard University	
CANADA	
8411	A
1927	20
1927	276

U 11838 6/18

Me el *Abrahami Buchholzeri* *alumni* *dam* *no*

INDEX CHRONOLOGICVS

1737

Curâ secundâ

GOTTFRIDI BVCHOLZERI, F.
Grunbergensis Silesij locupletatus, & accessione
eventuum insigniorum, ab eo tempore vbi

pater desijt, usq; ad finem anni 1598.

opere *prohib* *num* *sed*
ca *max* *pur* *gan*

Ad calcem accessit rerum ac nominum memorabilium permissu
Index copiosus, &c.

est *exp* *pur*
de *con* *form*
al *car* *al* *ago*
Se *nov* *Car* *de*
nal *de* *fol* *es*
Se *cho* *az*
Se *mai* *de*
1613 *ans*

Gratia & Privilegio Sac. Caesar. Majestatis

GORLICI

Excusus typis & sumptib. Iohannis Buchholzeri

M. D. X C I X.

~~[Illegible crossed-out text, likely bleed-through from the reverse side of the page]~~

L I T E R A R V M E T N O T A R V M I N
H O C O P V S C V L O S I G N I F I C A T I O .

- V. C. Urbis conditæ.
- AN. N. C. Ante natum Christum.
- Y. T. Vetus Testamentum.
- N. T. Nouum Testamentum.
- C. S. E. Cuius scripta extant.
- St. N. Stylo nouo.

St. V. Stylo veteri.

* Asteriscus dubitationis nostræ est index: & significat annum illum indefinitè poni, id est, circa illud tempus id esse factum: nec certam anni consignationè apud autores extare.

u-
 n-
 a-
 ex-
 pe-
 ad
 a
 i-
 ne-
 am
 Ne
 era
 nos
 ay-
 an-
 to-
 ra-
 sum
 Vi-
 ati-
 um,
 um
 a alijs
 itus
 me-
 ere,
 fur
 C

TENOR PRIVILEGII

CÆSARIS A. R. E. I.

RVDOLPHI II. IMPERATORIS AV-
str. R. G. Germaniae, Hungariae, Bohemiae, Ra-
 gis, &c. privilegio. curam est. G. O. R. T. F. R. I. D. O.
 B. V. C. H. O. L. Z. E. R. O. C. A. U. T. I. S. C. R. I. P. T. I. S. N. A. T. I. O.
 ne quis Typographus aut Bibliopola Chronologiam antequam
 annis ab A. D. M. D. C. V. O. L. Z. E. R. O. p. a. g. e. s. u. o. p. i. s.
 mandatum, a se non solum aliquot annorum diligentia ac labore
 expolitam, verum etiam ad presentem usque annum paratam
 studio continuatam, & L. O. A. N. N. I. R. H. A. M. B. A. E. Typographo
 Gorlicensi typis suis editam, concedit, ut per decem annos
 spacium à prima cuiuslibet editionis die computandum, intra Sa-
 crae Romani Imperij, Regiorumque, & Dominiorum S. C. R. M. A.
 est hereditariorum finis, simili, aut alio charactero vel fonsi,
 siue I. N. T. O. T. O. siue in P. A. R. T. e recudenda, aut aliò recudenda
 dare, vel alibi etiam impressos adducere, vendere, distrahere, ve-
 clam vel occultè auferre, præter eum cui prædictus G. O. N. D. I. C. T.
 D. V. S. B. V. C. H. O. L. Z. E. R. V. S. ipsiusque heredes, id ipsum (uti
 nunc F. O. A. N. N. I. R. H. A. M. B. A. E.) typis licet & nominatim præ-
 miserint, sub poena amissionis omnium huiusmodi Chronologia
 perperam quippe recuse & adductæ exemplarium, & insuper de-
 cem marcarum auri p. u. i. dimidia ex parte fisco Cæsareo, altera
 modietate præfati B. V. C. H. O. L. Z. E. R. I. eiusque hæredum usibus,
 aut cui Typographo ipse Chronologiam hanc recudendam tra-
 diderit, applicandi. Datum in arce Regia Pragæ, die decima
 sexta mensis Iulij, Anno Domini, Milleesimo quingentesimo, no-
 nagesimo septimo.

RVDOLPHYS.

*Ad mandatum Sacrae Cæsareæ
Maiestatu proprium.*

Io. VVolfgg. Freymonds.

A. Benck.

D
H
E
V

anni
ann-
I.

CREATIO COELI ET TERRAE: ANGELORVM ET HOMINVM.

Anni
ante
Nat.
Christi
3970

ÆTATES patrum ante diluuium ex Genes. cap. 5.

ADAM vixit annos 930. A creatione Adam
incipiunt præter Mosen hi Chronographii.

I. Paralipomenon liber primus, complectens
annos 2930. ab Adamo condito ad mortem
Duidis.

II. Iosephus Iudæus in Antiquitatib. Iudaicis
comprehendit historiam annorum 4037 (vt
nos numeramus) ad annum Christi vsq; 67.

III. Orosius presbyter ad annum Christi 416.
Mundi 4386.

IV. Sulpitius Seuerus ad annum Christi 400.
Mundi 4370.

V. Beda ad annum Christi 725. Mundi 4695.
Omittimus recentiores.

130
135
125
95
60

SETH Nasc. ætatis Adæ 130. vixit 912.
Adam à nato Seth vixit annos 800. Gen. 5. Ob-
serua paria esse spacia à nato Seth, ad natum
Isaac: & ab Isaac ad conceptum Baptistam
vtrinq; 1919.

3847

ENOS Nascitur ætatis Seth 105. vixit 905.
Enos primus est patrum quos videre potuit No-
ha: cum quo vixit 84. an.

3736

CAINAN Nasc. ætatis Enos 90. vixit 810.

3646

MAHALALEEL Nasc. ætatis Cainan 70. vi-
xit 895.

3576

IARED Nasc. ætatis Mahalaleel 65. vixit 962.

3511

A ENOCH

622	ENOCH Nasc. ætatis Jared 162. vixit 365.
687	MATHVSALÈM Nasc. ætatis Enoch 65. vixit 969.
874	LAMECH Nasc. ætatis Mathusalem 187. vixit 777.
930	A D A M M O R I T V R. Cum Adamo vixit Seth an. 800: Enos 695: Cainan 605: Mahalaleel 535: Jared 470: Enoch 308: Mathusalem 243: Lamech 56. Hinc ad diluuium 727. Ad mortem Christi 3074.
987	~~ENOCH~~ ENOCH, septimus ab Adam, translatus est in partem septentrionem, ætat. 365.
1042	SETH Mor. ætatis 912: A morte Adami 112.
1056	NOHA Nasc. ætatis Lamech 182. vixit 950.
1140	ENOS Mor. ætatis 905. vixit cum patre suo Seth annos 807. cum Noha annos 84.
1235	CAINAN Mor. ætatis 910. Vidit omnes Patriarchas, Adamum annis 605: Noham 179.
1290	MAHALALEEL Mor. ætatis 895. Vidit omnes Patriarchas: Adamum annos 535: Noham 234.
1422	JARED M. ætatis 962. Vidit omnes Patriarchas: Adamum annis 470. Noham 366.
1536	Ministerium Nohæ, & arcæ fabricatio. Genes. 6.
1556	IAPHET Nasc. ætatis Nohæ 500.
1559	SEM Nasc. ætatis Nohæ 503. vixit 600.
1651	LAMECH Mor. ætat. 777. Vidit omnes Patriarchas. Adamum an. 56.
1656	MATHVSALÈM M. ætatis 969.
1657	DILVVIVM: & finis mundi seu seculi primi. NOHA, ætatis 600 (plus minus completo) ingreditur in arcam die 17. mensis 2. Genes. 7.
1658	Noha egressus ex arca die 27. mensis 2. Genes. 8. Annus primus seculi secundi.
1659	Ætates patrum post diluuium vsq; ad Abrahamum ex Gen. cap. 11.
	ARPHAXAT Nasc. ætat. Sem 100. vixit an. 438.

SALAH

3349	1694 SALAH Nasc. ætatis Arphaxat 35. vixit an. 433.	2277
3284	1724 EBER (a quo Hebræi) Nasc. æt. Salah 30. vixit an. 464. Hinc ad vocationem Abraham 300.	2247
3097	1758 PELEG Nasc. ætatis Eber 34. vixit 239. annos. Extructio turris Babel: Confusio linguarum: Dispersio gentium, Genes. 10. 11.	2213
3041	Annus mundi secundi 101. Hinc ad natalem Abrahamæ 191.	
1788	REGV Nasc. ætatis Peleg 30. vixit annos 239.	2183
2984	* REGNV M NIMRODI circa hæc tempora, Genes. 10.	
2929	Annus seculi secundi 131. ante Troiam conditam 700.	
2915	Hinc ad Ninum 120.	
2831		

MONARCHIA PRIMA.

Quidam hinc ordiuntur Monarchiã mundi primam, videlicet Assyriorum, quæ Diodoro teste durauit annis 1360. vsq; ad mortem Sardanapali. Nos hinc ad Troiæ excidium numeramus 1000.

2549	1820 SERVVS Nasc. ætatis Regu 32. vixit an. 230.	2151
2435	1843 BELVS II. Assyriorum Rex dictus Saturnus, annis 85. Euf. Hinc ad Sardanapali interitum numerat Augustinus 1305: nos ad Cyri mortem 1600: ad Alexandri Magni Monarchiam 1800: Augusti 2100. inclus.	2128
2415		
2412		
2320		
2315	1850 I V B I L Æ V S 37. à Creatione.	1221
2314	NAHOR auus Abrahamæ Nasc. ætatis Serug 30. vixit an. 148.	
2313	Hinc ad natum Abraham 99.	
2312	1879 THARAH pater Abrahamæ Nasc. ætatis Nahor 29. vixit annos 205.	2092
2312	1880 REGNV M SICYONIORVM: Regum Catalogum Vide apud Euf. primus est Aegialeus ante natum Abraham 73.	2091

A 2

Ninum

	I N D E X	
1908	<i>Ninus in Assyria regnat an. 52.</i> Est annus mundi secundi 251. à diuisione terræ, & condita turri B:bylonica 150. <i>Hinc ad Sardanapals interitum numerat Euse- bius 1240. Nos ad natum Augustum Cæsarem 2000 plenos, ad mortem Iulij 2020. Tiberij 2100.</i>	
	I V S T I N V S & O R O S I V S incipiunt. <i>Oro- sius sacras historias ex Mose recitat: sed profa- norum euentuum narrationes hinc creditur.</i>	
1949	A B R A H A M Patriarcha nascitur: ætatis Tharæ 70. vixit annos 175. Hinc ad natalem Dauidis 911: ad Baptismum Christi 2051: ad Augusti Cæs. Tribunitiam potestatem (id fuit summi fastigij, regiaq; dignitatis voca- bulum) 2000: ad mortem Vespasiani senio- ris & imperium Titi 2100: pleni.	
	T E R T I A M V N D I Æ T A S, &c.	
1950	E V S E B I I Chronologia incipit ab hoc anno: qui est Iubilæus à mudo cond. 39. secundum Ebræorum supputationē, quam ipse annotit.	
1959	S A R A coniunx Abrahæ nascitur, Genes. 17. vi- xitan. 127.	
1997	P E L E G Morit. ætatis 239. Obijt primus inter patres à diluuiio nris.	
1998	N A H O R Mor. ætatis 148. Hinc ad regnum Da- uidis in Ieruf. 900.	
2000	I V B I L Æ V S M V N D I 40. medium tempus inter creationē & baptismū Christi.	
2006	N O H A Mor. ætatis 950. à diluuiio (irruente) 350. Genes. 9. Cum Nohi vixerunt ante diluuium: Enos 84. Cainan 179. Malaleel 234. Jared 366. Ma- thu-	

	C H R O N O L O G.	5
2063	thusalem 600. Lamech 595. Sem 97. Post di- luuium: Sem 350. Arphaxat 347. Salah 312. Eber 282. Pelag 248. Regu 218. Serug 186. Nahor 156. Thara 127. Abraham 57.	
2020	Circa hæc tempora credimus Abrahā à D E O vocitum ex Vr Childeorum, migrasse in Ha- ran: ibiq; mansisse quadiennio.	1951
2024	A B R A H A E promittitur Christus. Vocatio & migratio Abrahæ ex Huran, primus- que eius ingressus in terram promissam ætatis 75. Gen. 12.	1947
2022		
	I N I T I V M R E R V M I V D A I C A R V M.	
	Hinc ad exitum ex A E g y p t o 430. Exod. 12. G1- lat. 3. Ad Iulij Cæsaris monarchiam 1900.	
2027	R E G V Mor. ætatis 239. Genes. 11. Funus 4. à diluuiio.	1944
2034	A G A R fit coniunx Abrahæ, ætatis Abrahæ 85. Genes. 16.	1937
2031	2035 I S M A E L Nasc. ætatis Abrahæ 86. Genes. 16. Hinc ad regnum Herodis in Hierusalē 1900.	1936
2048	C I R C V M C I S I O instituta, Genes. 17. So- domorum conflagratio, Genes. 19. à diluuiio annus 392. à morte Nohe 42. Hinc ad bap- tismum institutum (qui circumcissioni suc- cessit) 1952. ad Christi circumcissionē 1922.	1923
2012	2049 I S A A C Nasc. ætatis Abrahæ 100. Genes. 17. Hinc ad imperium T. Vespasiani 2000. pleni.	1922
1974	2050 I V B I L Æ V S M V N D I 41.	1921
1973	S E R V G Mor. ætatis 230. Genes. 11.	
1971	2062 * A B R A H A M circa hoc tempus iussus est ma- ctare filium Isaac, Genes. 22.	1909
1965	2084 T H A R A Mor. ætatis 205. Peregrinationis A- brahæ an. 60. completo.	1887

- 2086 SARA Mor. ætatis 127. Genes. 23. anno Abrahæ 137. 1885
- 2089 Nuptiæ Isaci & Rebecca, ætatis Isaci 40. Genes. 25. 1882
- 2097 ARPHAXAT Mor. ætatis 438. Genes. 11. à diluuiio an. 440. 1874
- 2109 NATALIS IACOB.
ESAV & IACOB è Rebecca Nasc. ætatis Isaci 60. Genes. 25. 1862
Hinc ad natalem Augusti Cæs. 1800. Davidis 751.
- 2113 REGNUM ARGIVORVM, ab Inacho. Euf. Hinc ad Cecropem & regnum Atheniensium 300. Euf. 1858
- 2124 ABRAHAM Mor. ætatis 175. Genes. 25. Sepelitur in Hebron. 1874
Cum Abrahamo vixerunt: Noha an. 57. Sem, Salah & Eber 175. Peleg 48. Nahor 49. Thara 135. Arphaxat 148. Regu 78. Serug 101. Isaac 75. Iacob 15. Hic est annus 100. ex quo Abrahæ promissus est Christus.
- 2127 SALAH Mor. ætat. 433. Isac habitat in Gerar, promittitur ei Christus. 1844
- 2149 Nuptiæ Esau, Genes. 26. ducit autem duas uxores Judith & Basmath. 1822
- 2159 SEM Mor. ætatis 600. Genes. 11. A morte Abrahæ 35. 1812
Sem natus est anno ætatis Nohæ 503. & mortuus an. à diluuiio 503.
Cum Sem vixerunt: Mathusalem an. 97. Lamech 92. Noha 447. Arphaxat 438. Salah 433. Eber 435. Peleg & Regu 239. Serug 230. Nahor 148. Thara 205. Abraham 175. Isaac 110. Iacob 50.
Hinc ad natum David 700. pleni.
- 2172 ISMAEL Mor. ætatis 137. Gen. 25. 1799
- 2176 OGGES regnat ante Cynum 1237. Ante primam 1795

- mam Olympiada 1020. Euseb. ex Africano lib. 10. cap. 3.*
- 2185 Scala Iacob, Genes. 28. ætatis Iacob 77. 1785
- 2188 EBER Mor. ætatis 464. Genes. 11. à diuina terra 430. 1783
- 2193 Nuptiæ Iacob, Genes. 29. ætatis Iacob 84. uxores Lea & Rachel filie Liban. 1778
- 2200 **IVBILÆVS MVNDI 44.** 1771
IOSEPH Nasc. Genes. 30. ætatis Iacob 91. vixit 110.
Hinc ad baptismum Christi 1800.
- 2206 Lucta Iacob, Genes. 32. ætatis Iacob 97. & nata appellatio Israël. 1765
- 2215 * DINA È stuprum circa hæc tempora, Genes. 34. & internecio ciuium Sichemorum obstrum. 1756
- 2217 Ioseph venditus ætatis 17 (Iacobi 108) Gen. 37. 1754
- 2227 Cistitas Iosephi ablinentis ab hera, Carcer Ioseph, Genes. 39. 1744
- 2228 Ioseph exponit somnium pincernæ & pistoris, Genes. 40. 1743
- 2229 ISAAC Morit. ætatis 180. Genes. 35. & sepelitur in Hebron. 1742
Cum Isaac vixit Serug anno vno, Thara 35. Abraham 75. Sara 37. Ismael 123. Iacob 120. Arphaxat 48. Salah 78. Sem 110. Eber 139. Ioseph 29.
- 2230 Exaltatio Ioseph ætatis 30. Genes. 41. Hic primum euehitur Abrahæ posteritas. Hinc ad regnum Salomonis 700. Augusti 1700. 1741
- 2231 Primus annus fertilitatis septennis in Ægypto, Genes. 41. 1740
- 2239 Migratio Iacob in Ægyptum ætatis 130. Gen. 47. ætat. Ioseph 39. Medium inter vocacionem Abrahæ & inter exitum ex Ægypto: vtrinque; 215. 1732

- 2256 IACOB Mor. ætatis 147. Genes. 47. Est à dilu-
uio 600. à luctu Iacobi cum angelo, & nata ad-
pellatione Israëli 50. à visi scala coelesti 70. æ-
tat. Ioseph 56. a nato Eber 532. Hinc ad
Troia excidium 532. ad sceptrum ablatum à
Iudi per Herodem 1680. inclus.
- 2310 IOSEPH Mor. ætatis 110. regni sui in AEgypto
80. Genes. 50. Anni gloriæ sexies superarunt
annos miseræ Iosephi: quia 13. fuerunt anni
miseræ, 80. gloriæ.
Genesis desinit à morte Iacob 54. ab eius descen-
su in AEgyptum 71. à vendito Ioseph 93. à
diluuiio 654. Hinc ad natum Mosen 63. mor-
tem Samsonis 500. Romam conditam 910.
natalem Augusti Cæs. 1600. inclus.
- 2311 EXODVS liber Mosis secundus incipit, com-
pletens annos 144.
- 2333 LEVI filius Iacob Mor. ætatis 137. Exodi 6.
- 2370 AARON Nasc. hoc anno propè completo, Exodi
7. vixit annos 123. Num. 33.

NATALIS MOSIS.

- 2373 MOSES Nasc. hoc anno propè completo, Exodi
2. 7. Ex Amram & Iochebet, vixit an. 120.
Deut. 34.
A vocatione Abrahæ 350. à quo Moses est fe-
ctimus.
- 2374 MOSES exacto ætatis mense tertio ex aquis ex-
trahitur, Exodi 2.
- 2400 * Historia Hiob an huc referenda sit, incer-
tum est.
- 2401 IOSVA Nasc. à nato Ioseph 200. compl. vixit
an. 110.
- 2412 REGNUM Atheniensium incipit.
*Primus regnat Cecrops an. 50. Euf. Hinc ad Cy-
rum 1000.*

MOSIS

- 1715 2414 MOSES exacto ætatis 40. occidit AEgyptium,
& fugiens habitat an. 40. in Midian. Exodi 2.
Actor. 7.
- 2415 CALEB nascitur, Ios. 14. superstes cum Iosua
venit in terram promissam.
- 2440 *Diluuium Deucalionis, Euf. à diluio Nohe 784.
cuius numeri medium obtinet conflagratio So-
domorum.*
- 2450 I V B I L Æ V S 49. *Et à creatione annus
quinquies 490: à nato Abraham 501.*
- 2453 V O C A T I O Mosis: Rubus ardens non con-
sumitur, Exodi 3. ætatis Mosis 80. Exodi 7.
Decem plagæ AEgypti, Exod. 7. 8. 9.
Veteres versiculi memoriæ causa facti.
*Prima rubens vnda: ranarum plaga secunda:
Inde culex irrisus: post musca nocentior istis:
Quinta pecus stravit: Vestica sexta creauit:
Post sequitur grâdo: post bruchus dente nefando:
Nonâ tegit Solem: primam necat vltima prolem.*
- 2454 E X I T V S I S R A E L I S ex AEgypto die 15.
mensis 1. Exodi 14.
- 1598 MOSES Dux populi Israëli in deserto annis 40:
Decalogi promulgatio, Exodi 19:
Hinc ad templum Salomonis 480. 3. Regum 6.
- 2455 T A B E R N A C U L U M arce fœderis in deserto erectum
& dedicatum est, anno 2. exitus ex AEgypto,
die primo mensis primi. Nubes gloriæ Dômi-
ni operuit ac repleuit tabernaculum, vt esset
præsentie diuinæ testimonium, Exodi 40.
Exodus desinit die 1. mensis primi, an. 2. exitus.
- 1571 L E V I T I C V S die 1. mensis 1 } incipiunt.
- 1570 N U M E R I die primo mensis 2 }
- 1559 Exploratores reuersi è terra Canaan botrum mi-
ræ magnitudinis reportant, in ligno penden-
tem, Numeri 13.

A 5

R E-

2488	REGNUM TROIANVM cepit. <i>Dardania à Dardano condita: est prius etiam in illis locis sit regnatum. Hinc ad Troiam exitum 300. Estque hic annus à regno Nimrodi 700.</i>
2493	DEUTERONOMIVM incipit die primo mensis vndecimi, anno 40. exitus ex Aegypto. Serpens æneus erigitur, Num. 21. Hinc ad Christum erectum in cruce 1511. Balaam maledicturus Israël, benedicit ei, Num. 22. 23. AARON Mo. die 1. mensis 5. ætatis 123. Num. 20. 33. Die 1. mensis 11. Moyses prælegit Israëlitis Deuteronomium, Deut. 1. MOSES Mo. ætatis 120. Sepeliuitq; eum Deus, &c. Deut. 34. DEUTERONOMIVM & } definunt. NUMERI 2494 LIBER IOSVÆ incipit. Israëlitæ transeunt Iordanem exsiccatum, die 10. mensis 1. Iosua introducit Israëlitas in terram promissam, Ios. 3. 4. Manna cessavit die 15. mensis 1. Ios. 5. Muri urbis Hiericho corruunt ad sacrorum cornuum clangorem, populiq; Dei clamorem, Ios. 6. 2500 IVBILÆVS à mundo condito 50. Partitio terræ, Iosue 14. Initium Iubilæorum Moysi siue Legis, Leuit. 25. Hinc ad Baptifinum Christi 1500. id est, 30 Iubilæi. 2503 Præputia fructuum abijcienda triennio, Leu. 19. 2504 Fructus terræ promissæ sanctificati Domino, Leuit. 19. Hinc ad resurrectionem Christi 1500. 2505 Fructus terræ communes omnibus, Leuit. 19.

Primus

1483	2507	CHRONOLOG. II	1464
			Primus annus Sabbatarius, quo scilicet quiescebant agri Israëlitarum, Leuit. 25. <i>Seculum Cudmi, qui literas ex Phœnicia in Græciam importauit. Ezseeb.</i>
1478		Lucanus: <i>Phœnices primi, fama se creditur, ausi Mansuetam rudibus Vocem signare figuris.</i>	
	2511	IOSVA Mo. at. 110. Iosue 24. A morte Ioseph 200. compl. Desinit liber Iosue.	1460
	2512	LIBER IVDICVM incipit. OTHONIEL II. Iudex Israël. annos 40. Iud. 3. Hinc ad Cyrum 900.	1459
	2550	Primus IVBILÆVS MOYSIS completus, Leuit. 25.	1421
	2552	EHVD III. Iudex annos 80. Iud. 3.	1419
	2600	* Historia de Micha & Leuitæ coniuge, an huc pertineat, incertum est, Iud. 19. 20. 21.	1371
1471		IVBILÆVS MOYSIS II.	
	2632	DEBORA & BARAK III. præfunt an. 40. Iud. 4. 5.	1339
	2672	GEDEON V. Iudex an. 40. Iud. 6.	1299
	2712	ABIMELECH VI. Iudex an. 3. Iud. 9.	1259
	2715	THOLA VII. Iudex an. 23. Iud. 10.	1256
	2720	<i>Euander in Italiam venit, Dionys. Hinc ad Romanam conditam 500.</i>	1251
1471	2730	Circa hoc tempus Ruth venit in Bethlehem, ex qua Boas genuit Obed, auum Dauidis.	1241
	2735	<i>Seculum Herculis & Thesei. Hercules Cæcum interficit, Dionys. Hinc ad Cyri Monarchiam 700.</i>	1236
1468	2738	IAIR VIII. Iudex an. 22. Iud. 10.	1233
1468	2740	<i>Argonautarum expeditio in Colchiam, circa hoc tempus.</i>	1231
	2748	<i>Priamus Rex Troia an. 40. Archilochus.</i>	1223
1466		A Sodomis incensis 700. à regno Nini 840.	
		Hinc	

- Hinc ad mortem Sardanapali 400. ad mortem Alexandri M. 900.
- 2756 *Latinus regnat annis 35. à quo dicitur LATINI Dionsy. Hinc ad Remuli mortem 500. ad V. C. 464. Remuli natalis 444. Est à diluuium 1100.*
- 2760 IEPHTE IX. Iudex an. 6. Iud. 12. Hinc ad natalem Davidis 100.
- 2766 ABESSAN X. Iudex an. 7. Iud. 12.
- 2771 *Agamemnon Mycenis regnat annis 18. Clem.*
- 2773 ELON XI. Iudex an. 10. Iud. 12.
- 2779 BELLI TROIANI annus primus.
- 2783 ABDON XII. Iudex an. 8. Iud. 12.
- 2788 *Troia excidium, ante Romam conditam 432. Dionsy. à condita turri Babylon. 1030. excidio Sodomorum 740. Hinc ad Olympiadas 408. natalem Augusti 1121. mortem Iulij 1140. Hic annus est ipse Medium inter diluuium & intercladem Crassianam, quam acceperunt Romani à Parthis occiso Crasso: anno V. C. 700. Strinque sunt 1131.*
- 2789 *Troiani in Siciliam nauigant, Dionsy.*
- 2790 *AEneas in Italiam venit. Lavinium conditum: Ante Urbem conditam 425.*
- 2791 SAMSON XIII. Iudex an. 20. Iud. 16. Hinc ad natum Davidem 70. ad eius regnum 100. *Latinus socer AEneas occumbit in praelio. AEneas regnat annis 3. Dionsy. ante V. C. 429.*
- 2793 *Anchises pater AEneas Mor. Dionsy. ante V. C. 427.*
- 2794 *AEneas occisus in praelio, ante Romam conditam 426. Hinc ad Monarchiam Iulij Caesaris 1130.*
- 2795 *Ascanius AEneas filius Secundus Latinorum Rex an. 38. Dionsy. ante V. C. 425.*
- 2810 SAMSON moritur, oppressus mole domus à se diruta, qua & 3000. Philistini epulantes perierunt. Plures interemit moriens, quam antea viuens interfecerat, Iud. 16.

Desinit

- Desinit liber Iudicum: à morte Iosuae 300. Iosuephi 500. Hinc ad natalem Davidis 50. Augusti Caesaris 1100. ad captiuitatem Babylonicam 555. Obserua, à morte Samsonis ad natalem Davidis 50. à regno Samsonis ad regnum Davidis 100.
- 2811 Primus Samuelis, aliàs I. Regum incipit. 1160
- 2814 ELI summus Sacerdos regnat an. 40: 1. Sam. 4. SAMUEL nascitur anno 4. Eli, C. dicens; à diluuiis 1157. hinc ad N. C. totidem. 1157
- 2832 *Ascanius AEneas f. moritur à morte patris 38. ab excidio Troia 44. Dionsy.* 1139
- 2833 *Siluius frater Ascanij III. rex Latinorum an. 29. Dionsy. ante V. C. 387.* 1138
- 2850 **IVBILÆVMVNDI 57. Mosis 7.** 1121
- Arca Domini capta à Philistinis. Eli Mor. ætat. 98. 1. Sam. 4.
- REGNUM SAMVELIS circa huius anni finem capit: à nato Abraham 901. Iosuephi 650. ab exitu ex AEGYPTO 397. a partitione terræ 350.
- 2851 Samuel cum Saule an. 40. Actor. 13. 1120
- Arca fœderis mens: septimo post, quam capta fuerat, redijt ad Israëlitas, 1. Sam. 6.
- 2860 DAVID natus à morte Iosue 350. Iosuephi 550. ab exitu ex AEGYPTO 406. 1111
- 2892 *AEneas Siluius IIII. Latinorum rex an. 31. Dionsy. ante V. C. 358.* 1109
- 2868 *Reditus Heraclidarum sive posterorum Herculis in Peloponnesum: Ab excidio Troia 80. Thucyd. Hinc ad primam Olympiadem 328. Diod. & Eratost.* 1103
- 2870 Philistini orante Samuele fulminibus prosteruntur, 1. Sam. 7. 1101
- 2881 * Circa hæc tempora Israëlita petierunt regem spreto Rege Deo: Samuel exponit Israëlitis Ius Regis, 1. Sam. 8. 1090

REGNUM SAULIS.

- SAUL quærens asinas patris sui inuenit regnum, Vngitur à Samuele in Regem, & incipit prophetare cum alijs, 1. Sam. 9. 10. fititur populo in Mizpat vt Rex Israël, 1. Sam. 10.
- 2882 NAHAS Ammonitarum Rex civibus Tabes Gilead salutem promittit oculi dextri iactura. Saul cæcis Ammonitis inclarescit & denuò confirmatur in regno, 1. Sam. 11.
- Valedictio Samuelis, 1. Sam. 12. Est hic annus etatis Sam. circiter 68. hinc ad eius obitum 7.
- 2883 * Reiectio Saulis, 1. Sam. 13. 14. 15.
- * Vnctio prima Dauidis domi paternæ in Bethlehem, 1. Sam. 16.
- 2884 * Monomachia Dauidis & Goliath, 1. Sam. 17. Hinc ad mortem Christi vincentis Diabolum 1120.
- 2885 MEFHIBOSETH filius Ionathæ & nepos Saulis Nasc. 2. Sam. 4.
- 2889 * SAMVEL MOR. ætatis 75. circiter, 1. Sam. 25. 28.
- 2890 SAUL perit, 1. Sam. 28. 31. à diluuiò 1234. ab exitu ex Aegypto 437. morte Moysi 397. exaltato Ioseph 660. regno Samsonis 100.
- Definit primus Liber Samuelis.
Incipit 2. Samuelis, al. 2. Regum.
Secunda vñctio Dauidis in Hebron ætatis 30. 2. Sam. 2.

REGNUM DAVIDIS.

- 2891 DAVID regnat in Hebron an. 7. mens. 6. 2. Samuelis 5.
- 2893 *Latinus V. rex Latinorum, an. 51. Dionys. & Euseb. ante V. C. 327.*
- 2898 IERUSALEM capta à Dauide, eiectis ac delictis Iebusæis.

RE-

REGNUM Dauidis in Ierusalem & tertia eius vnctio ætatis 38. Regnavit in Ierusalem an. 33. 2. Sam. 5. Hinc ad Pontium Pilatum regnantem Hierosolymis 1100.

- 2899 *Vltimus Rex Athen. Codrus interfectus.* 1079
- 2900 **IVBILÆVS MVNDI 58. Moysi 8. à partuione terre 400. atar. Dauid 40.** 1075
- * Arca introducta in vrbe Ierusalem, 2. Sam. 6. *Archontes sine Prætores creati Athenis, quorum primus fuit Medon, à quo posteri eius dicti Medontide.*
- 2908 * Adulterium & homicidium Dauidis, 2. Sam. 11. 12. 1063
- 2909 * Pœnitentia Dauidis, 2. Sam. 12. Psal. 51. ætat. Dauidis 49. 1062
- 2910 SALOMON hæc fermè tempore natus est, 2. Sam. 12. etatis Dauidis 50. regni 20. à morte Ioseph 600. Iosue 400. Samsonis 100. Hinc ad natalem Augusti Cæs. (inclusiue) 1000. Hic annus tenet locum medium inter exitum ex Aegypto & capt. Babyl. vti inq; 456.
- 2913 * Incestus Ammon cum Thamar, sorore Absolonis, 2. Sam. 13. 1058
- 2915 ABSOLON occidit fratrem suum Ammon, in conuiuio, 2. Sam. 13. 1056
- 2918 THECVITIS intercedit pro Absolone, subornata à Ioab, 2. Sam. 14. 1053
- 2920 Absolon reconciliatur Dauidi, intercessore Ioab, 2. Sam. 14. 1051
- 2923 * Exilium Dauidis, ætat. 63. 2. Sam. 15. Absolon perit, tristissimo mortis genere & inuitato, 2. Sam. 19. 1048
- Hinc ad bellum civile Tulij Cæs. & Pomp. 1000.
- I. Liber Paralip. }
II. Samuelis } desinunt. 1041
- III. REGVM incipit, alijs primus Regum.

CORO-

CORONATIO SALOMONIS, 3. Reg. 1.

Rex DAVID Mor. ætat. 70. 3. Reg. 2. à morte Adæ 2000. à natali Abrahamæ 980. (bis 490) completis. Hinc ad Augusti imperium 1000. ad Baptifinum Christi 1070. ad excidium Ierufalem M. C. XI.

2031 II. Liber Paralipom. incipit.

REGNUM SALOMONIS.

SALOMON viuo patre inauguratus & vnctus à Sadock Sacerdote & Nathan Propheta: renauit an. 40. 3. Reg. 11.

2933 SEMEI occifus, 3. Reg. 2. quod contra mandatum regis elfet vrbe egressus.

2934 TEMPLVM SALOMONIS conditum, ab exitu ex Aegypto 480. 3. Reg. 6. Fundamenta iacta funt die 2. menf. 2. an. 4. Salom. 2. Paral. 3.

Annus à vocatione Abrahamæ 910. partitione terre 434. Hinc ad conditum templum fecundum 518. ad Christum bis 518. ad mortem Christi 1070.

2941 DEDICATIO templi Salom.

Templum DEI Hierofolymis magna celebritate & gaudio dedicatur anno 11. regni Salom. à iactis fundamentis feptimo compl. menfe 7. Ethanim. Sequenti menfe Bul confectum eft cum omnibus vtenfibus, 3. Reg. 6. 2. Paralip. 5.

Arca fœderis trãsfertur in templum: nubes gloriæ Domini replet templum, vt vix poffint à Sacerdotibus facrificiorum ceremoniæ feu ritus adminiftrari ac perfici. Salomon ardentiffimis votis DEO gratias agit, eufq; mifericordiam fupplex implorat, 3. Reg. 8. 2. Par. 6.

Distat

Distat hæc dedicatio ab erecto & dedicato tabernaculo in deferto, annis 487.

REGIA SALOMONIS.

Regia domus Salomonis extrui cœpta. Perfecta eft fpacio annorum 13. 3. Reg. 7. Hinc ad Romam conditam 280: Alexandri M. Mœnarchiam 700. Augusti 1000. ad excidium Ierufalem 100. Eftq; hic an. ætat. Salom. 30. circiter: à regno Dauidis 50. compl. morte Iofephi 630. Iofux 430.

2944 *Alba Siluius VI. rex Latinorum an. 39. Dionys. Euseb. ante V. C. 276.* 1027

1038 2953 Regia Salomonis absoluta eft anno 20. à condito templo, 3. Reg. 9. 1018

1037 Ab exitu ex Aegyp. 500. Hinc ad priorem defolationem templi & vrbis Ierufalem sub Nebucadnezare 412. ad pofferiorem sub Vefpafiano 1088. ad Christi ascenfionem in cœlum 1050.

2954 DEVS fecundò apparuit Salomoni cum abfoluiffet vtramq; domum, Domini & fuam: magnificifq; promiffis cohortatus eft eum ad fecundam patris pietatem, 3. Reg. 9. 1019

Post hæc tempora Regina Aultri adiit Salomonem, eius sapientiam auditura, 3. Reg. 10.

2969 SALOMON amoribus victus cœlit Idola. 1002

2970 SALOMON moritur, 3. Reg. 11. Hinc ad conceptum Christum 1000. (de quo in Ifagoge) ad V. C. 250. natum Romulum 231. ad Regnum Alexandri Magni 666. ad imperium Vefpafiani & excidium Hierofolymorum 1070. 1001

2971 Distractio regni Salomonis. 1000

Decem tribus Israël Regem fibi conftituunt Ieroboamum: idq; dicitur regnum Israël: quod durauit an. 262.

- Dux reliquæ tribus, Iuda & Benjamin, Regem creant Roboamum: idq; nominatur regnum Iuda: quod duravit an. 395.
- ROBOAM I. rex Iuda, filius Salomonis, an. 17. 3. Reg. 14. Hic patri in regno, non in sapientia, successit: quia spreto seniorum consilio, de sententiâ iuuenum, aggravat onera publica, 3. Reg. 12.
- IEROBOAM I. rex Israël, an. 22. 3. Reg. 14. Hic in nouo regno excogitata noua religio, & cultibus idolâtricis, instituit festum, quod celebratur die 15. mens. 8. Altare scinditur ad Prophetae comminationem: Regis manus exarescit: sed precante Propheta restituitur. 3. Reg. 12. 13.
- 2973 Israëlita trionio ambulans in via Davidis: neglectis Ieroboami idolis, 2. Par. 11.
- 2974 Israëlitarum APOSTASIA à DEO. 2. Par. 11. Hinc ad obsidionem Ierusalem 390. Ezech. 4.
- 2975 Prima direptio templi Salom. 3. Reg. 14. à condito templo 42. dedicato 34.
- 2983 *Capetus rex Latinorum VII. post AENEAM regnavit an. 26. Dionys. & Euf. ante V. C. 237.*
- 2987 ROBOAM rex Iuda MOR. 3. Reg. 14.
- 2988 ABIA II. rex Iuda an. 3. 3. Reg. 15.
- 2991 ASSA III. rex Iuda an. 41. 3. Reg. 15.
- 2992 IEROBOAM rex Israël MOR. percussus à DEO, 2. Paral. 13.
- NADAB rex Israël an. 2. (incoatis) 3. Reg. 15.
- 2993 NADAB II. rex Israël filius Ieroboam occisus. Tota posteritas impij regis Ieroboami à Baasa extirpatur 3. Reg. 15.
- BAASA III. rex Israël an. 24. 3. Reg. 15.
- 3000 IVBILÆVS MOSIS IO. Mundi conditi 60.

Con-

- Concurrunt hic, 60. Iubilæus & 60. annus à dedicato templo Salom. item 10. Iubilæus Moysis, & 10. annus regni Assa.
- ELIAS Propheta circa hæc tempora natus. Homerus Poëtarum parens, floruit.
- 3004 Numerosissimus Aethiopum exercitus funditur, non tum armis, quam pijs precibus Regis Assa (circa huius anni finem: aut sequentis principium) 2. Paralip. 14. antemortem Christi 1000.
- 3005 Idola eiecta è terra Iuda anno 15. Assa: mense 3. 2. Paral. 15.
- 3009 *Cappi rex VIII. Latinor. an. 28. Dionys. ante V. C. 211. Hinc natalem Augusti Cæs. 900.*
- 3016 BAASA moritur anno 26. regis Assa.
- ELLA IIII. rex Israël an. 2. 3. Reg. 16. Hactenus nobiscum concordat Gerardus Mercator in historia sacra & annorum mundi supputatione vsq; ad annum 26. Regis Assa, quo in Israël regnare cepit Ella.
- 3017 ELLA occisus, 3. Reg. 16. & deleta domus Baasæ.
- ZIMRI V. rex Israël diebus 7. 3. Reg. 16.
- AMRI VI. rex Israël an. 12. 3. Reg. 16. fex in Thirza, fex in Samaria.
- 3021 SAMARIA Metropolis reg. Israëlitici condita, 3. Reg. 16. Hinc ad Romam conditam 200.
- 3028 AMRI rex Israël MOR. & primus sepelitur in vrbe Samaria à se condita. Hinc ad mortem Iulij Cæsaris 900.
- ACHAB VII. rex Israël an. 22. 3. Reg. 16. superavit impietate omnes ante se Reges.
- 3029 ASSA ægrôtat ex pedum doloribus, nec quærit Dominum, sed M. dicos, 2. Paral. 16.
- 3031 ASSA rex Iuda MOR. vidit 7. Reges Israëliticos suo tempore.
- IOSAPHAT IIII. rex Iuda an. 25. 3. Reg. 22.
- 3033 Visitatio Ecclesiarum sub Iosaphat, 2. Paral. 17.

B 2

ELIAE

- 3037 **ELIÆ PROPHETÆ Ministerium.**
Cæsaribus Siluius rex IX. Latinorum an. 13. Dionys. ante V. C. 183.
- 3038 *Fames triennij & 6. mensium, 3. Reg. 17. Lucæ 4. Iacob. 5. Distat hæc fames ab ea, quæ fuit tempore Ioseph in Aegypto, annis 800.
- 3041 **ELIAS** mactat Baalitas, 3. Reg. 18.
Hinc ad excidium Hierosolymorum, ubi gladio Vespasiani mactati sunt Iudæi hostes Christi, 1000.
- 3042 Elias ieiunat diebus 40. 3. Reg. 19.
- 3043 **BENHADAD** rex Syriæ victus ab Achab. 3. Reg. 20.
- 3044 Syri iterum victi ab Israëlitis, 3. Reg. 22.
Triennij induciæ inter Syros & Israëlitas.
- 3045 *Vinea Naboth occupata ab Achab.
NABOTH interfectus. 3. Reg. 21.
- 3047 Bellum Achab cum Syris post triennij pacem.
Impius Achab sagitta ictus perit: canes sanguinem eius ex curru defluentem lambunt. 3. Reg. 22.
- IIII. REGVM** incipit.
- OCHOZIAS**, al. Ahafias VIII. rex Israël an. 2. 4. Reg. 1.
- 3048 Elias igne cœlesti perdit legatos Ochoziæ anno 1000. post delctes igne cœlesti Sodomitas.
Ochozias Mor. 4. Reg. 1.
- IORAM IX.** rex Israël an. 12. 4. Reg. 3. frater Ahafias.
- 3050 **IVBILÆVS MOSES II.** *Mundi 61. paradysum*
*Elias putatur translatus in *cedron* al. 3056.
ELISAEI seculum.
Tiberius Siluius rex X. Latinorum an. 8. ante V. C. 170.
- 3052 **IORAM V.** rex Iuda an. 8. 4. Reg. 8. filius Iosaphat.

- 3055 **IOSAPHAT** rex Iuda Mor. ætat. anno 60. 916
- 3056 **IORAM** fratres suos occidit: ideo Elias (sive Thesbites siue alius) Propheta per epistolam eum obiurgat, 2. Paral. 21. Quidam ad hæc tempora referunt Eliæ translationem. Ea ratione huc pertinerent plæræq; historiæ Elisæi Prophætæ, de quibus 4. Reg. 2. 3. 4. 5. Est à diluuiio 1400. 915
- 3058 **OCHOZIAS VI.** rex Iuda an. 1. 4. Reg. 8. 913
- IOAS** filius Ochoziæ Regis Iuda nascitur: & erat septem annorum cum regnare inciperet, 4. Reg. 11. 12.
- Agrippa Siluius rex XI. Latinorum an. 41. Dionys. ante V. C. 162.*
- 3059 **IORAM** rex Iudæ ætatis 40. seuissimis intestinorum tormentis moritur iuxta Elię vaticinium. 2. Paral. 21. 912
- OCHOZIAS** rex Iuda ætatis 23. occiditur, 4. Reg. 8.
- IORAM** rex Israël sagitta percussus perit, 4. Reg. 9.
- IESABEL** regina & vxor Achab de fenestra precipitatur & laceratur à canibus, 4. Reg. 9.
- ATHALIA** tyrannicè regnat in Iuda annis 7. incoatis, 4. Reg. 11. 10. reg. VII.
- IEHV X.** rex Israël an. 28. 4. Reg. 10.
Domus Achab deletur à Iehu. 4. Reg. 10.
- 3060 *Homerus Poëtarum Princeps, mortuus anno ab excidiso Troia 272. ante V. C. 160. Solinus (à nato Davide 200) alij aliter.* 911
- 3065 **Athalia** interfecta tyrannidis anno 7. 906
- IOAS VIII.** rex Iuda an. 40. 4. Reg. 11. 12.
- 3086 **IEHV** rex Israël Mor. 4. Reg. 13. 885
- 3087 **IOACHAS XI.** rex Israël an. 17. 4. Reg. 13. filius Iehu. 884
- Ioas** templum instaurat, 4. Reg. 12. anno regni 23. ætat. 30.

3093 *Lycurgi seculum, qui tulit leges Lacedaemonijs.*
 * IOIADA summus Sacerdos aetat. 130. Mor.
 2. Paral. 24.

3099 *Alladius XII. rex Latinorum an. 19. qui & Are-*
mulus. Dionys. fulmine extinctus.

3100 **IVBILÆVS Mof. 12. Mundi 62.**

3101 Ioas designatur rex Israël, viuo adhuc patre, cum
 quo regnavit 3. solus 16. 4. Reg. 13.

3103 Martyrium Zacharia filij Ioiaza, &c. 2. Par. 24.
 IOACHAS rex Israël Mor.

3104 Ioas rex Iuda interfectus, 4. Reg. 13.
 IOAS XII. rex Israël an. 16. 4. Reg. 13. filius
 Ioachaz.
 ELISAEVS Propheta Mor. 4. Reg. 13.
 Mortuus homo reniuiscit contactu officij Elisej,
 4. Reg. 13. Hinc ad Christi mortem 900.

3105 AMASIAS IX. rex Iuda an. 29. 4. Reg. 14. fi-
 lius Ioas.

3118 *Auentinus ante V. C. 102. XIII. Latinorum Rex*
an. 37.

3119 IEROBOAM XIII. rex Israël an. 41. 4. Reg. 14.
 IONAS Propheta floret. 4. Reg. 14.
 VZIAS rex Iuda nascitur, qui erat 16. annorum
 cum regnare inciperet anno 27. Teroboami
 Regis Israëlitici 4. Reg. 15.

3133 Amasias rex Iuda occisus, aetat. 54. 4. Reg. 14.

3134 Interregnum annorum 11. sub Vziaz.

3145 VZIAS X. rex Iuda an. 52. 4. Reg. 15.

3148 **SARDANAPALVS** vltimus rex Assyrio-
 rum perit succensa à se regia. *Vixit & periit*
& Sodomitae. Estque hic annus à conflagrati-
one Sodomonum 1100. à capta & excisa Troia
360. Hinc ad Alexandri Magni mortem 500.
ad regnum Nabugodonosoris 200. Monarchiam
Iulij 777.
 Regnum Assyriorum transfertur ad Medos, cum
 durasset an. 1360. Diodor.

3150 **IVBILÆVS Mofis 13. Mundi 63.**
Ofas & Amos prophetant.

3155 *Procs XIII. rex Latinorum an. 23. Dionys. ante*
V. C. 65.

3159 Ieroboam rex Israël Mor. 4. Reg. 14.
REGNUM Macedonum incipit, in quo primus
regnavit Caranus. Pausan. Plutarch. Euseb.
Hinc (inclusus) ad mortem Alexandri Magni
490. ad regni Macedonici finem 646.

3178 *Amulius XV. rex Latinorum an. 42. Dionys. an-*
te V. C. 42. expulso Numitore fratre.

3182 **ZACHARIAS XIII.** rex Israël mens. 6. 4.
 Reg. 15.

3183 **SELLVM XV.** rex Israël mense 1. 4. Reg. 15.
 Zacharias à Sellum occisus.

3190 **MANAHEM XVI.** rex Israël an. 10. 4. Reg. 15.

3193 **ESAIAS** Propheta claret.

3194 **MANAHEM** rex Israël Mor. 4. Reg. 15.

3195 **PEKAI A XVII.** rex Israël an. 2. 4. Reg. 15.
Hesiodi seculum. Solinus scribit eum in auspicijs
prima Olympiadis obijisse, alij aliter.

3196 **VZIAS** rex Iuda Mor. Pekai rex Israël occi-
 sus.
PEKA XVIII. rex Israël an. 20. 4. Reg. 15.
 Esias videt Dominum in gloria, Esa. 6.
OLYMPIADES incipiunt, *vide Isagogen.*
Olympias prima celebratur in astate.

3197 **IOATHAM XI.** rex Iuda an. 16. 4. Reg. 15. filius
 Vziaz.

3200 **IVBILÆVS MVNDI 64.** *Mofis*
 14. *Olymp. 2.*
MICHEAS & IOEL Propheta clarent.
 Aliqui etiam Abdiam Prophetam in hec tem-
 pora rejciunt.

RES ROMANAE INCIPIVNT.

- 3201 *Romulus & Remus concepti anno 1. Olymp. 2. Plut. in Romulo, alij ad seq. an.*
- 3201 *Romulus & Remus nati, die 21. Aegyptij mensis Thoth. Plut.*
- Dionysius, Livius, Florus, Velleius, Eutropius, Orosius, Plinius Secundus de Syria illustribus, Zonaras, & alij Romana historia scriptores incipiunt.*
- 3202 **EZECHIAS** rex Iuda nascitur. 769
- 3212 **IO THAM** rex Iuda Mor. 759
- ACHAS XII.** rex Iuda an. 16. 4. Reg. 16.
- 3213 * **Vaticinium** Esaiæ 7. de Immanuele. 758
- 3216 **PEKA** rex Israël occisus ab Osea, qui postea regnavit in Israël. 755
- 3219 *Hinc numerat V A R R O annos Roma condita. Eius supputationem sequuntur Cicero, Plinius, Cornelius Tacitus, Dio, Censorinus & alij. Dionysius autem, Solinus, & tabula Capitolina, numerant annos Roma condita à sequenti: quâ supputationem nos sequimur.*
- 3220 *Olymp. 7. R O M A condita die 21. April. Romulus regnat an. 37. Primus annus V. C.* 751
- 3223 *V. C. 4. Romani puellas Sabinas rapiunt, 18. Augusti. Plutarch. Dionys.* 748
- 3224 **OSEAS** ult. rex Israël an. 9. 4. Reg. 17. 747
- Hinc ad Monarchiam Iulij Cæsaris 700.*

NABONASSARIS

A E R A.

- Anni Nabonassaris** siue Salmanassaris, quos Ptolemæus numerat, circa huius anni finem initium sumunt.
- 3227 **EZECHIAS XIII.** rex Iuda an. 29. 4. Reg. 18. 744
- 3228 **Celeberrimum Pascha** sub Ezechia, 2. Paral. 29. 743

Tem-

- Tempus medium** inter primum Pascha Moïsi & Christi, vtrinque distans annis 775.
- Serpens æneus** confringitur, 4. Reg. 10. 742
- 3229 *Bellum Messenium, an. 20. Pausan.* 741
- 3230 **SAMARIA** obsidetur à Salmanassare, anno 4. Ezechia & 7. Osea, 4. Regum 17. Condita Samariæ anno 210. 739
- 3232 *Olymp. 10. V. C. 13.*
- Finis regni Israël**, quod duravit à morte Salomonis annis 262.
- Dæcam tribus Israël** abductæ in Assyrios, 4. Reg. 17. ab exitu ex Aegypto 779.
- Samaria** capta à Salmanassare: condita Samariæ anno 212.
- TOBIAS** abductus in Medos, Tob. 1.
- Religio Samaritana** cœpit.
- Hinc ad captiuitatem Babylonicam** 133.
- 3233 * **NAHV M** Propheta floruisse putatur. 738
- 3235 **SENNACHERIB IIII.** rex in Assyria regnat an. 7 736
- 3240 **Sennacherib** obsidione cingit urbem Ierusalem. 731
- Angelus Domini** perdit Assyriorum 185000. 4. Reg. 18. Esa. 37.
- Ezechia morbus: Solis regressus: & vitæ Ezechia prorogatio**, 4. Regum 20. Esa. 38.
- 3241 **TOBIAE** historia incipit: & Sennacherib interficitur à filiis, Tob. 1. 730
- 3248 *Pugna ad Irbomen, qua finitum est bellum Messenium. Pausan.* 723
- 2350 **IVBILÆVSMOSIS** 15. Mandi 65. 721
- MARDOCEMPADVS** in Assyria regnat.
- 3255 **Ezechias** rex Iuda Mor. ætat. 54. 715
- 3256 **MANASSE XIII.** rex Iuda an. 55. 4. Reg. 21. 714
- Romulus Roman. rex Mæv. ætat. 55. die 7. Iulij. V. C. 37. A diluio 1600. regno Latini 500.*
- HERODOTI** historia (continua) incipit, præterquam quod superiora recitat.

- 3258 *Gyges in Lydia regnat.*
V. C. 39. Numa II. rex Roman. an. 43.
- 3300 **IVBILÆVS mundi 66. Mosis 16.**
Olymp. 27. V. C. 81.
* **ABACVC** Propheta floruisse putatur. Alij eum in captivitatē Babylonice temporā rejiciunt.
Numa Rom. rex Mor. aetatis 81.
3301 *V. C. 82. Tullius Hostilius 3. rex Rom. an. 32.*
3304 **IOSIAS** rex Iuda N. 4. Reg. 22. 2. Paral. 34.
3311 **AMMON XIII.** rex Iuda an. 2. 4. Reg. 21.
3313 **IOSIAS XV.** rex Iuda an 31. 4. Reg. 21.
Cypselus Corinthi exercet tyrannidem. Euseb. Hist. ad Cyri regnum 100. ad primum consul. et unum Julij 600.
- 3325 **IEREMIAS** prophetare ac docere cœpit, 13. Iosie. Prophetavit an. 41.
Hinc initium sumunt 40. anni peccatorum domus Iuda, de quibus Ezech. cap. 4.
- 3330 Liber Legis reperitur in templo. Ara in Bethel confringitur: cultus DEI restituitur, destructis idolis, 4. Reg. 22.
- 3331 Celebre Pascha sub Iosia, 2. Reg. 23. 2. Par. 35. al. ad præced.
- * **SOPHONIAS** prophetat.
3332 *Olymp. 35. V. C. 113.*
Thales Milesius Philosophus Nasæ. Laert.
Tullus Hostilius Rom. rex fulmine ictus, Dionys.
- 3333 *V. C. 114. Ancus Martius Rom. rex 4. an. 24.*
- 3340 * **ABDIAS** Propheta his temporibus vixisse putatur. Alij eum in superiore Mundi centenarium 3240. conferunt, & forte rectius.
- 3343 Iosias rex Iuda perit in prælio, 4. Reg. 23. Ier. 46. & Herodot. Mors Cyri & Iosie distant annis 100.
- 3344 **IOACHAS XVI.** rex Iuda mens. 3. 4. Reg. 23.

IOIA-

- 713 3347 **IOIAKIM XVII.** rex Iuda an. II. 4. Reg. 23.
- 671 3348 **NEBUCADNEZAR** seu Nabugodonosor rex Assyriæ an. 44.
- 3348 Liber Ieremie comburitur à regē Ioiakim. Ieremie 36.
* *Draconis leges scriptæ circa hoc tempus.*
- 3350 **IVBILÆVS Mosis 17. Mundi 67.**
- 3351 **NEBUCADNEZAR** Iudæam deditiōne capit.
- 3354 Ioiakim rex Iuda renuens regi Babylōnico pendere tributa, abducitur vincetus duabus catenis in Babylōnem, ubi sepelitur sepultura affini, id quod Ieremias prædixerat. Hic est qui Ieremiam librum in ignem coniecerat, 2. Paral. 36. Ierem. 22.
- IECHONIAS XVIII.** rex Iuda mens. 3. d. 10. 4. Reg. 24.
- TRANSMIGRATIO IĒCHONIAE** in Babylōnem: ab exitu ex Aegypto 901.
- DANIELIS** liber incipit.
Daniel abductus cum Ioiakim Babylōnem.
- ZEDECHIAS** ult. rex Iuda an. II. 4. Reg. 24. Cœpit ante anni finem.
- 3355 * Daniel & eius socij triennio discunt literas & linguam Chaldaicam, Dan. 1.
- 3356 *Ancus Martius Rom. rex, Mor. à morte Romuli 100.*
- 3357 *V. C. 138. Tarquinius Priscus V. Rom. rex an. 38.*
- 3358 **HANANIA S** Pseudopropheta Mor. mens. 7. quod ei Ieremias mensē 5. prædixerat, Ier. 28. Daniel & eius socij sistuntur regi Nabugodonosor, Dan. 1.
- 3359 **EZECHIEL** prophetare cœpit, anno 51. transmigrationis Iechoniz, die 5. mens. 4. anno 30. (aet.) Ezech. 1.

De hoc

- 3360 De hoc anno Ezechiel cap. 8. 9. 10. Cip. 9. iubentur signari litera Ebraica Thau, quotquot gement ac dolent propter abominaciones in vrbe Ierusalem.
- 3361 De hoc anno Ezechiel cap. 20. 21.
- 3363 Obsidio vrbis Ierusalem die 10. mens. 10. 4. Reg. 25. Hinc ad bellum ciuile Pompeianum 560.
- 3364 * Olymp. 43. Ieremias carceri includitur, Ier. 32. Hoc anno finiuntur 390. anni Ezechielis, cap. 4.
- 3365 Desolatio templi & vrbis Ierusalem. Hinc ad excidium postremum templi Ierusalem 676. ad Monarchiam Iulij 560. ad reditum Esræ in Ierusalem 150. ad conditum templum secundum 87.
- CAPTIVITAS BABYLONICA** annorum 70. Ier. 25. 29. 41. 52. Et 4. Reg. 25. Chaldei vrbem Ierusalem inuasere die 9. mens. 4. Ierem. 39.
- Templum conflagrauit die 10. mens. 5. Ier. 52. Stetit an. 431. mens. 3. circiter.
- Hic fuit finis regni Iuda, quod durauit ab obitu Salomonis 395. Est annus a diluuiio 1709. natali Abrahæ 1416. eius vocatione 1342. incensis Sodomis 1317. exitu ex AEGYPTO 912. morte moysi 872. partitione terræ 865. excidio Troiæ 577. regno Samuelis & capta arca 515. nato Dauide 505. eo mortuo 435. à dedicato hoc templo Salom. 424. à completa regia Salom. 412. capta Samaria 133. prædicatione Ieremiæ 41. Ezechielis 7. ab V. C. 146.
- Ieremias ab Atyrijs ex carcere dimittitur, & libertate donatur, Ieremiæ 39.
- Sedechiæ regi eruantur oculi, cum prius vidisset filios suos mactari, Ieremiæ 39.
- Gedalia occisus mense 7. Ieremiæ 41.
- 3369 Reliquiæ Iudæorum abductæ in Babel, Ier. 52.

Propa-

- 611 Propagatio doctrinæ Ecclesiæ in Babylone.
- 3370 Daniel exponit somnium Nebucadnezaris de Costo, &c. Dan. 2. Ios. ph.
- 3378 Ezechielis monstratur templum typicum, Ezechielis 40.
- 510 *Solon fert leges Atheniensibus, Laert.*
- 608 *Eclipsis Solis prædicta a Thaletæ, Plin. l. 2. c. 12.*
- 3387 Nebucadnezar rex Babylonis Mor.
- 607 3390 EVILMERODACH regnat in Babylone an. 28. circiter.
- 606 IECHONIAS rex Iuda exaltatur die 25. mense 12. Ierem. 52. Sed 4. Regum 25. exprimitur dies 27. mens. 12. A regno Dauidis 500.
- Libri Regum desinunt.
- 3394 *Tarquinius Priscus Rom. rex occisus: à morte AENEÆ 600.* 577
- 3395 *V. C. 176. Seruius Tullius VI. Rom. rex an. 44.* 576
- 3400 **IVBILÆVS MVNDI 68. Moysi 18. Olymp. 52. V. C. 181.** 571.
- Hic Iubilæus est ipsum medium captiuitatis Babylonice, id est, annus 25. qui mense 4. aut 5. completur.
- PHALARIS TYRANNVS.**
- Circa hæc tempora Sicit Phalaris Sicilia Tyrannus crudelissimus, qui fontes inclusit boui arce. Et dum submisso igni torrerentur, instar bouum clamarent. Hunc arcum taurum fabricauerat Perilaus faber ararius, eumque Tyranno tradiderat. Phalaris artificem illum primo omnium tauro, quem alijs liberauerat, intrusit & vinum cremauit.*
- pena non infior illa est,
Quam necis artifices arte perire sua.*
- Historia ESTHER ab aliquibus ad hæc tempora refertur: alij aliter.
- Hoc seculo floruerunt septem sapientes in Græcia: item

- item Pythagoras, Phocylides, Epicharmus, Anaximander, Anacreon Lyricus, Arion Musicus, Stesichorus Poeta, Phalaris Sicilia tyrannus.
- 3406 *Ludi Compitalitij primum facti V. C. 187.*
Eodem anno Servius Tullius primus censum egit.
& LVSTRVM primum fecit. Goltzius.
- 3407 *AE S O P V S fabularum autor interemptus à Delphis, Euseb. Suid. Olymp. 54.*
- 3408 *Pisistratus urbe Athenarum pellitur. Euseb. Sionius refert ad annum sequentem.*
- 3411 *LVSTRVM secundum Roma factum. Goltz.*
- 3412 *Cræsus ultimus Lydorum rex regnat an. 14. Herod. Olymp. 55.*
- 3413 **REGNUM CYRI.**
Cyrus Astyagen, qui fuit rex ditissimus, capit. Herod. & Iust.
Cyrus regnavit an. 30. Cic. Herod.
- Annus captivitatis Babylonicæ 49.**
- 3414 *Niglossor regnat an. 4. Berosus. Iosephus habet 40. errore manifeste. Iosephus lib. 10. cap. 13. Niglossorem vocat filium Eulmerodachi. Berosus non item.*
Cyaxares filius Astyagis, quem Daniel nominat Darium Medum filium Ahuaseri, cum Cyro regnare cepit in Media annis 20. ante captam Babylonem.
Pisistratus redit Athenas. Sionius.
- 3417 *Circa hoc tempus Zerobabel primus Iudæorum dux post reditum ex Babel nascitur, ante finem captivitatis Babylonicæ anno 17. Philo Annij. Labosardach filius Niglossoris regnavit 9. mensib. Ioseph. & Berosus.*
- 3418 **BALTHASAR** in Babylone regnat annis 17. Iosephus ex Berofo.
Hunc nominat Iosephus Nabonidum: Herodotus Labynitum.

- 3419 **V. C. 200. Visio Danielis de 4. bestijs,** 552
id est, Monarchijs cap. 7.
Pisistratus Athenis regnat, Olymp. 56. an. 4. Paus. lib. 2. Est medium inter coronationem Salom. & natale Augusti Cesaris. Vtrinque anni 490. Cræsus adversus Cyrum bellum gerit. Euseb. Amyntas IX. rex Maced. an. 50.
- 3421 **Visio Danielis de ariete feriente hircū,** 550
cap. 8. Hinc ad Alexandri Magni natalem 195. ad regnum 215. ad eius Monarchiam 220.
- 3424 *Olymp. 58. Solon moritur anno 2. Pisistrati regnantis. Plutarchus in Solone. A condito templo Salom. 490. Hinc ad obitum Platonis an. 200. Thales Milesius moritur nonagenarius. Laert. Olymp. 58. nobis prodeunt anni 92.* 547
- 3425 **FINIS REGNI LYDORVM,** quod duravit an. 170. Herod. 546
Cræsus à Cyro captus. Euseb. Hic sedens in rogo memor dicti Solonis, qui non inem ante obitum felicè dixerat, exclamavit: O Solon, Solon, &c. Hac occasione à morte liberatus est. Hinc ad Iulij Monarchiam 500.
- 3428 *Olymp. 59. V. C. 209. Theognis, cuius Gnomologia extat, nascitur. Suid.* 543
- 3430 *Medum inter regnum Salom. & Imperium Augusti. Vtrinque enim distat 500.* 541
- 3432 *Olympus 60. V. C. 213. Phocylides Poeta, cuius extant epigrammata, floret. Euseb.* 539
- 3434 **Ultimus annus captivitatis Babylonicæ** 537
& ultimus monarchiæ Astyr.
CYRVS Babylonem capit.
Prædixerat Esaias Babyl. regni interitum c. 45.
BALTHASAR rex Babylonis interficitur à Dario Medo sene, nat. annos 62. Daniel. 5. cum quo Cyrus Persarum rex Babylonem cepit, quod prædictum erat Esa. 13. 14.

* Post hæc tempora videtur Daniel coniectus in lacum leonum, Daniel. 6.
Annus à condito templo Salom. 500. compl.

3435

MONARCHIA II. PERSARVM.

Duravit an. 207. vsq; ad Alexandri Magni Monarchiam.

CYRVS primus Monarcha apud Persas, annis 7. completis.

Iudæi in patriam redeunt, ducibus Zorobabele & sacerdote Iesua. Prædixerat Ieremias Propheta reditum Iudæorum ex Babel in Iudæam post 70. añorum exilium c. 25. & 29. Esa. c. 44.

Deus Danieli patefecit 70. hebdomadam tempus. Daniel. 9.

LIBER ESDRAE sacerdotis incipit, qui 10. cap. enarrat facta añorum 80. à reditu Israëliitarum ex Babel ad añum primum (completum) migrationis Esræ ex Babel. Nominatur Esdras velox & ingeniosus scriba legis Domini, ob sacrarum literarum peritiam atq; legis tradendæ studium: & maximè ob scripta quædam sacra à se collecta posteritatiq; tradita. Hinc vulgo creditur libros Paralipomenon ab ipso scriptos esse, qui sunt epitome quædam historiarum à mundo condito ad hæc vsq; tempora. Et vbi desinit secundus Paralip. ibi incipit primus Esdræ.

Altare extruitur Hierosolymis à Iudæis, & primum à reditu celebratur festum tabernaculorum, die 1. mensis 7. Esræ cap. 3.

3436

Olympias 61. V. C. 217. Templi secundi fundamenta iacta, mense 2. Esræ cap. 3.

Extructio templi impeditur vsque ad annum 2. Darij (annis 17) Esræ 4.

Vifio

3437

Vifio postrema Danielis die 24. mensis primi, in qua textur prognosticon commemorans res à 3 anno Cyri vsq; ad mundi consummationem cap. 10. 11. 12.

Hinc ad conceptum Christum 532. Vide Crus. p. 122.

3438

Seruius Tullius VI. Rom. rex interfectus est V. C. 219. lib. de Viris illustribus cap. 7.

Tarquinius Superbus arreptum ioceri suum Tullium regem Rom. elatumq; è curia, per gradus dedit precipitem. Ira ille perijt generi & filia sua insidijs. Dionys. 4.

3439

V. C. 220. Tarquinius Superbus VII. & Ultim. Rom. rex regnat an. 25.

3440

Olympias 62. V. C. 221. Hoc tempore vixit Polyocrates Samiorum tyrannus, qui postea strangulatus est à prefectis Sardiæ. Cic. lib. 5. de finib. de eo loquitur.

3441

Cyrus Persarum rex moritur. Herod. Xenoph.

3443

CAMBYSÆ filius Cyri II. Persarum rex an. 8. Herod. Hic vocatur Assuerus & Artahastæ. Esdra 4.

3444

Olympias 63. V. C. 225.

3445

Amasis rex Aegypti, Cambys negat filiam & mittit Aprius filiam: unde oritur bellum Cambysis aduersus Aegyptios.

3446

Cambyses Persarum rex armis Aegyptum cepit circa 3. annum olympiadis 63.

3448

Olympias 64. V. C. 229.

3450

IVBILÆVS MOSIS 19. Mundi 69.

Mors Cambysis attulit Iudæis latissimam convenientem inbileo.

3451

DARIVS HISTASPIS III. rex Persarum an. 36. Herod. Iustin.

Distribuit Persiam in 20. prouincias. Herod. Simonides Poëta vixit.

C

Olym-

534

53

532

531

529

528

527

526

525

523

521

520

- 3452 *Olympias* 65. V. C. 233.
AGGÆVS ET ZACHARIAS.
 Aggæus prophetare cœpit die 1. mense 6.
 Zacharias mense 8.
TEMPLVM SECVNDVM Hierosolymis
 conditum. Efræ 5. 6. Fundamenta iacta anno
 2. Darij, die 24. mense 9. Aggæ. 2.
 3453 **Darius** Persarum rex edicto suo confirmat inco-
 atam templi extruccionem. Efræ 6. Estq; hic
 annus ab exitu Israël ex AEGYPTO 1000.
 Memoria & obseruatione dignum est, quod Iu-
 dæi sola adhortatione Prophetarum Aggæi &
 Zachariæ templi adificationem aggressi sunt
 anno superiore, absque consensu Darij regis
 Persarum, securè interim expectantes Regiam
 confirmationem in coati operis, qua residam
 suam in promissiones diuinas, quas ex Prophe-
 tis acceperant, egregiè declararunt.
 3456 *Olympias* 66. V. C. 237. *A diluio* 1800. *A morte*
Iacob 1200. *ab olymp. principio* 260. *à morte*
Hiskia & *Romuli* 200. *à iactis fundamentis*
templi 21.
Pindarus Poeta nascitur. Vixit annis 66. *alijs* 80.
Scholiast.
 Domus Domini completa est die 3. mens. 12. an-
 no 6. Darij facta est. Si volent scholastici me-
 minisse annum dedicati templi secundi, tantum
 imprimant menti hoc, quod ordine se hic sub-
 sequuntur hi numeri: 3. 4. 5. 6.
TEMPLI SECVNDI dedicatio, 1. Efræ
 6. à diluio 1800. à dedicato templo Salomo-
 nis 515. Hinc ad N. C. totidem.
Hipparchus Pisistrati filius ab Aristogitone & Ar-
medio necatur anno 4. *ante eiectum Hippiam.*
Hippias Pisistrati filius tyrannidem obtinet Athe-
nis & regnat annis paulò amplius tribus vsq; ad
expulsos Pisistratidas. Herod.

Pri-

- 3457 Primum Pascha in templo secundo celebratum
 1. Efr. 6. Hinc ad postremum Pascha Christi
 anni 547. ad excidium 584.
 Distat hoc Pascha à primo paschate Mosaiico an-
 nis 1004. à Paschate in templo Salomonis pri-
 mo 516. à Paschate Ezechie 230. Iosifæ 127.
 à postremo Paschate in templo Salomonis ce-
 lebrato 92. à primo Paschate sub Iosua cele-
 brato 963.
 3460 *Olympias* 67. V. C. 241. *Pisistratida Athenis pulsè*
anno 20. *ante Marathonsiam pugnam. Herod.*
 & *Thucyd.*
 3462 **Darius** Babylonem capit astutia Zopyri. Herod. 509
Iustin. Clem.
 3463 **Lucretia** à Tarquinij Superbi filio stuprata manu
 sua perit. 508
 3464 V. C. 245. **Tarquinus Superbus** Roma & regno
 eijcitur 24. Feb. qui dies dictus est **REGI FV-**
GIVM. 507

ROMAE REGIBVS EIE- CTIS PRIMI COSS.

CREANTVR.

- Ob stuprum à regis Superbi filio illatum Lucretia*
mutatur Respubl. Romana, & eiectis regibus
Magistratus annuus mandatur Consulibus.
Primus autem annus quinq; Coss. habuit. Dionys.
Hinc ad Iulij Monarchiam 460.
 3465 **BELLVM ETRVSCVM III.** cum rege
 506
Porfena.
 3466 V. C. 247. **Capitolium** Roma dedicatum. Dionys. 505
 3471 **IOAKIM** filius summi sacerdotis absente patre
 functus est Pontificatu an. 8. Hic conscripsit
 gesta Iudith, & anniuersariam liberationis me-
 moriam agendam instituit. Philo Annij.
 3472 *Olympias* 70. V. C. 253. **Primus Dictator** Rom. 499

C 1

T. Lat.

- T. *Lartius Flavius*, ante natum *Iulium Casarem* Dictatorem Ultimum 400.
- 3475 *Pythagoras Samius* cuius *axrea dicta* circumferuntur moritur. *Euseb.* 496
- 3476 *Olymp.* 71. V. C. 257. *Saturnalia* instituta. *Liu.* 495
- 3477 *Pugna ad lacum Regillum* V. C. 258. *Latini* *Victi* à *Dictatore Posthumio*. Hac fuit *postrema pugna Tarquinij Superbi* cum *Romanis*. *Paulo* post obiit, *exilij* sui anno 14. *Dionys.* 494
- Hippocrates Medicus* *Sixit.*
- 3479 *Prima secessio plebis Rom.* in *montem sacrum* V. C. 260. *Liu.* 492
- 3480 *Olympias* 72. V. C. 261. *Tribuni plebis* *primum creati.* 491
- Pugna Marathonica*, qua *Miltiades* *profligavit exercitum Darij Regis Persar.* in *campo Marathonio.* *Herod. Thucyd. Dionys. Gell. & Probus* in *Miltiade.*
- 3481 *Gelon* in *Sicilia* *regnat* an. 8. 490
- 3482 *Coriolanus* *exilio* à *plebe* *multatur*, quod *obstitisset*, ne *frumentum* ex *Sicilia* *aduectum* *plebi* *videretur* in *summa* *annona* *caritate.* *Damnatus* *absens* in *Volsis* *abiit* *Liu.* 489
- 3485 *Coriolanus* à *matre* *Veturia* & *coniuge* *Volumnia* *placatur* & *exoratur*, ne *patriam* *oppugnet.* *Liu. Dionys.* 486
- 3486 *Darius Hystaspis* *rex Persarum* *moritur.* *Hinc* *ad mortem Augusti* *Casaris* 500. 485
- Epicharmus* *Sixit.* *Suid.*
- Sophocles Poeta Tragicus* *nascitur Athenis* *Olymp.* 73. *ante Socratem* *annis* 17. *Suid.*
- 3487 **XERXES IIII.** *rex Persarum* *an.* 21. *Diod.* 484
- Lex Cassia Agraria* à *Sp. Cassio* *Coff.* *primum lata est*, *aduersante* *collega* *Proculo* *Virginio* & *Senatu.* *Cassius* *cum magistratu* *abiret*, à *Quaestoribus* *dannatus* & *necatus* *est.* *Ex eo tempore* *leges Agraria* *maximis* *semper* *motibus* *Rom.* *Republ.* *concusserunt.* *Zaf.*

- 3489 *Aristides* in *exilium* *pulsus* *ab ingratis* *ciuibus.* 482
- 3490 *Certatum* *est* *hoc* *anno* *cum* *Tribunis.* *Liu.* 481
- Oppia* *Virgo* *Vesalis* *damnata*, *incesti* *pœnas* *dedit.* *Graci* *fama* *imminere* *belli* *audita*, *omnes* *privatas* *simultates* *obliuione* *delēt* & *συγκρητισμῶν* *facto*, *mittunt* *legatos* *petentes* *auxilium* à *Gelone* *rege* *Syracusanorum.*
- Themistocles* in *interpretatur* *oraculum* *de muris* *lignis.*
- 3491 *Xerxes* *Sardibus* *hibernat* : *legatos* *mittit* *in* *Graciam*, *petentes* *terram* & *aquam* : *Hellepontum* *flagnis* *caat*, & *mari* *compedes* *injici* *subet.* *Herod.* 480
- Syncretismus* in *Gracia* *factus.*
- Aristides* *ab Atheniensibus* *renocatur* *anno* 3. *exilij.* *Plutarch.*
- 3492 *Olympias* 75. V. C. 273. *Herod. Diod. Dionys. Paus.* *Expeditio* *Xerxis* *in* *Graciam.* *Xerxes* *recensens* *exercitum* *plorat.* 479
- Pugna ad Thermopylas* : 300. *Spartani*, *qui* *se* *opposuerant* *Xerxi*, *occubuerunt.* *Pugna* *ad* *Arthemisium* : *classis* *Persarum* *Victa* à *Gracis.*
- Athena* *capta* à *Xerxe.*
- Pugna ad Salaminem* : *classis* *Persarum* *ab Atheniensibus* *duce* *Themistocle* *navali* *prælio* *Victa.* *Xerxes* *è* *Gracia* *fugit.* *Vide* *Herodot. Diodor. Probum* & *Plutarchum* *in* *Themistocle* & *Aristide.*
- Euripides* *Poeta* *nascitur* *Suid.* *sed* *Laertius* *annis* 20. *antiquiorem* *facit.*
- Liber* *XI.* *Diodori* *Siculi* *incipit.*
- 3493 *Pugna* *ad* *Platanos* & *ad* *Mycalen* *eodem* *die.* 478
- Persa* *Victi* à *Gracis* : *Mardonius* *interfectus.* *Herod. Diod.*
- Herodotus* *desinit*, *qui* *nonem* *libris* *complexus* *est* *historiam* 237. *an. eram* *ab* *anno* 3256. (*id est*, à *morte* *Candauii*.) & *q.* *ad* *pugnam* *ad* *Mycalen* &

- len & fugam Xerxis. Estq; hic annus à morte Moſis 1000. Vide igitur quàm multis annis Moſaica hiſtoria ſit ſcriptis Herodoti antiquior. Nam ab exitu ex Aegypto (quando Moſes libros ſuos ſcribere aggreſſus eſt) ad Herodoti principium, numerantur anni 803. Reliquam hiſtoria partem pertexit Thucydides, & q; ad bellum Peloponneſiacum.
- 3494 Themiftoeles reparat muros Athenarũ, repugnans Lacedamonijs.
- 3495 Piræum Athenis extruitur à Themiftoele. Diod. Diodorus huc refert necem Perſiana: alij aliter.
- 3496 Cremera expugnata, & internecone deleta eſt gens Fabia. Dionyſ.
- 3499 IOIAKIM ſummus Sacerdos, mortuo patre Ieſua, præeſt annis 28. Philo habet 48.
- 3500 **I V B I L Æ V S M V N D I 70. Moſis 20.**
Olymp. 77. V. C. 281.
* **M A L A C H I A S** Prophetarum vltimus circa hæc tempora vixit.
* Hiſtoria **I V D I T H** huc pertinere putatur. Theron Acragantinorum rex, quem celebrat Pindarus ode ſecunda, moritur. Diod.
De huius anni ſeditionibus in Urbe Roma Vide Liuum & Dionyſ.
Plebs Romana, pulſatis liſtoribus impetum facit in Coſſ. qui niſi è foro ſe proripiſſent, perpetratum fuiſſet nefarium facinus.
- 3501 Circa hæc tempora Themiftoeles de patria opt. meritis inuidia amuloris in exilium pulſus. Diod. Thucyd.
- 3502 Pugna ad Eurymedontem fluvium. Cimon dux Athenienſis vincit Perſas eodem die pralio navalis ac terreſtri. Hæc duo Victoria nomen Cimonis clarum fecerunt in vniuerſa Græcia. Thucyd. Diod. Probus & Plut. in Cimone.

- 3503 Socrates Philoſophus naſcitur. Laert. Sophocles primam fabulam iuuenis adhuc Athenis docuit. Plut. Cimon.
- 3504 Hieron rex Sicilia obiit Olymp. 78. hunc celebrat Pindarus.
- 3507 Xerxes interfectus ab Artabano.
- 3508 Olymp. 79. V. C. 289. cuius Victores celebrat Pindarus Ode 7. & 13.
- ARTAXERXES LONGIMANVS V.**
Perſarum rex an. 40. Diodor. Hinc ad natum Auguſtum 401.
- 3509 Themiftoeles circa hunc annum moritur.
- 3510 Roma ſecit atrocis, peſtis qua vterq; Coſſ. abſumtus eſt. Liv. Dionyſ.
Bellum Dithmarſicum.
- 3511 Feliciter pugnant Romani aduerſus hoſtes & ves Romana in antiquum ſtatum redit. Volſcum nomen propè deletum eſt, 13417. in acie ceciderunt: 1250. capti. Vbi, eſſi adiectum aliquid ſit, magna certe cades fuit. Tertia illa pugna eo anno fuit. Liu.
- 3512 Olymp. 80. V. C. 293. **P E R D I C C A X I.** rex Maced. annis 31. incoatus, alij tribuunt ei 28. nos cum Theopompo 31. Nam Athen. lib. 5. cap. 13. dicit: Perdiccæ mortuum eſſe Archonte Athenis Epaminonda, id eſt, anno tertio Peloponneſiaci (nobis eſt annus mundi 3543) id ſpaciū complectitur annos 31.
- 3513 Capitolium captum ab Herdonio, ſed eo interfecto recuperatum.
Exules & ſerſi ad 4500. hominum, duce Herdonio, Capitolium atq; arcem nocte occupauerunt. Valer. Coſ. in pugna contra ſeruos cecidit, & in eius locum ſuffectus T. Quinctius Cincinnatus menſe Decemb. Liuius.
- 3514 Migratio ſecunda Iudæorum ex Babel.

INITIVM HEBDOMADVM

DANIELIS, *id est*, annorum 49c. qui finiuntur morte Christi. Dan. cap. 9.

ESDRAS Sacerdos anno 7. Artaxerxis cum populi Israëlitici turba migrat è Babylone in Iudæam: iter ingreditur die 12. mens. primi, Esdræ cap. 8. Hierosolymâ venit die 1. mens. 5. Esdræ cap. 7. Est à priore reditu Iudæorum ex Babel annus 80. incoatus.

Pugna ad Tanagram: Athenienses victi à Lacedæmonijs. Thuc. Diod.

3519

V. C. 300. Romani Athenas mittunt legatos allatu-
ros legum formulas.

3521

V. C. 302. II. HEBDOMAS DANIELIS & annus 70. templi secundi incipit.

Romanorum legati Athenis reuerfi, nouas leges adferunt in urbem, quæ plerunq; inde appellantur leges XII. tabularum.

Decemuiui creati, qui anno sequenti magistratum inierunt.

3522

DECEMVIRI tenuerunt Rempubl. in annum tertium, Dionys.

3523

Nobilis pax Græcia: quam Artaxerxes cum Atheniensibus fecit, & Græcæ cissitates in Asia liberat esse iussit. Diod. Plutarchus.

Cimon Atheniensium dux Mor. Post Cimonem Pericles Athenis clarus fuit.

3524

Secunda secessio plebis Romana. Olymp. 83. V. C. 305. Decemuiui abdicarunt facta secessione plebis in Aventinum ob Appij Claudij facinus. VIRGINIVS filiam interfecit. Cicero lib. 2. de finib. Hinc ad Iulij Caesaris Monarchiâ 400.

3526

Tricennalia fœdera inter Athenienses & Lacedæmonios facta: sed seruata annis 14. &sq; ad belli Peloponnesiaci principium. Thucyd.

NEHE-

NEHEMIAE LIBER incipit.

NEHEMIAS die 20. mensis 9. accipit nuncium de miseranda vastitate vrbis Ierusalem, Neh. 1. Nehemias Hierosolymam veniens reparat muros vrbis Ierusalem spacio dierum 52: abfoluit opus die 25. mens. 6. Nehem. 6.

Medium inter initium regni Cyri & inter Monarchiam, Alexandri Magni. Et quidem congruit supputatio exacte, quia Strinq; reperitur distantia 115.

2412	3527	3526
115	115	475
2527	3642	4001

Hinc ad excidium Hierosolymorum anni 514. Ad muros Ierusalem detectos & euersos à Pompeio 382. ad eosdem instauratos ab Antipatro Herodis Magni patre 400. inclusiue.

ELIASIB summus sacerdos Pontificatum tenet Hierosolymis annis 41. Philo Annij. Huius Eliasib fit mentio Nehem. 3.

528

Olymp. 84. V. C. 309. III. HEBDOMAS DANIELIS incipit, *id est*, annus hebdomadam 15.

Plinius scribit Herodotum circa hunc annum scripsisse suam historiam.

LIBER IIII, LIVII incipit.

Primi Tribuni militum consulari potestate Romæ creati.

329

V. C. 312. Primi censes Romæ creati.

3530

Desinit historia Dionysij Halicarnassensis.

3531

III. HEBDOMAS DANIELIS incipit, *id est*, annus hebdomadum 22.

Res rara, Arator fit Dictator Rom. L. Quinctio Cincinnato in agro aranti nunciatum est eum Dictatorem factum: cuius iussu Magister eq.

3527

444

452

450

449

448

329

3530

447

3535

445

443

442

441

440

436

- C. Servilius Hala Sp. Melium regnum affectan-
tem interemit. Lin. Cicero de Senect.*
- 3536 *Isoocrates Orator Nasc. Plut.
Pindarus Poeta obiit.*
- 3537 *Tribunus militum Tolumnium regem Veientium
interfecit & exspide ad terram affixit, caputque
abscissum victor spiculo gerens, terrore caesi regis
hostes fudit. Lin.*
- 3538 *Archidamus Lacedaemoniarum rex moritur, cum
regnasset an. 42. Successit Agis an. 27. Diod.*
- 3539 *Nehemias rediit Babylonem: Nehem. 5. Quidam
putant Nehemiam vixisse ultra 120. annos, quod
attigit Alexandri Magni tempora, & cap. 12.
nominat Iadduam sacerdotem, qui Alexan-
dri in urbem Hierosolymam recepit.*
- 3540 *Methonis Cyclos decennalis editus, Diod.
Olymp. 87. V. C. 321.
Thucydido historia continua de bello Peloponne-
sico incipit.*
- 3541 *Bellum Peloponnesiacum inter Lacedaemonios &
Athenienses gestum: duravit an. 27. mens. ali-
quot. Thucyd. Hinc ad Monarchiam Augusti
400. ad Vespasiani imperium 590.
Eclipsis Solis in aestate tanta accidit, ut stella inter-
du in caelo viseretur. Thucyd. 2. Crispius refert
hanc Eclipsin ad 2. Augusti sine Sextilis.*
- 3542 *Pestis Attica, in qua corpora, brachia, pedes ho-
minibus deciderunt, cuius saevitiam & atroci-
tatem describit Thucyd.*
- 3543 **V. HEBDOMAS DANIELIS**
incipit.
- Pericles dux Athenarum & Orator praestantissimus
morisur.*
- 3544 *Olymp. 88. V. C. 325. Plato Philosophus nascitur.
Laert. Plut. fuit minor Socrate annis 41. Iso-
crates 8.*

- 3547 **ARTAXERXES Longimanus moritur. Thu-
cyd.**
- 3548 **DARIVS Nectus VI. Persarum rex an. 19.**
Diodor.
- Linus hoc anno scribit facibus ardentibus pugna-
tum fuisse inter Fidenates & Romanos. Fidenas
captas & direptas, & Mamercum AEmilium
III. Dictatorem triumphasse de victis Veientib.
& Fidenatibus.*
- 3549 **VI. HEBDOMAS DANIELIS**
incipit, id est, annus hebdomadam 36.
- 3550 **IVBILÆVS MVNDI 71. Mosis 21.**
*Aristophanes Poeta floret.
Pax 50. annorum inter Athenienses & Laceda-
monios sub huius anni finem facta, qua duravit
an. 9. mens. 10. Thucyd.*
- 3553 *Alcibiadis Atheniensium ducis res gesta ab hoc an-
no incipiunt apud Thucyd.*
- 3556 **Olymp. 91. V. C. 337. VII. HEBDO-
MAS DANIELIS incipit, id est, annus
43. hebdomadam.**
- De huius anni bellis in Gracia inter Bizantios &
Bithynios: inter Agetanos & Selinuntios: &
de initio belli inter Athenienses & Syracusios,
Vide Diod.*
- 3558 *In Peloponneso Lacedaemonij verbis Alcibiadis con-
citati, raptos ad eum insurrexerunt cum Atheniensibus
bellum, cuius incendia 12. annis flagran-
te. Diod.*
- 3559 *Athenienses horrendam cladem accipiunt in Sici-
lia, victi à Syracusanis navali praelio: Nicias
dux eorum interimitur.
Hanc cladem Eclipsis Luna præcessit, eius memi-
nerunt Thucyd. Diod. Polyb. Plutarch. Crispius
habet hanc Eclipsin 27. Augusti.*

3561 *Thucydides historia desinit.*
XENOPHONTIS historia de bello Græcorum incipit.

3562 *Pugna ad Abydum: & postea ad Cyclicum, qua Athenienses vicerunt Spartanos, interfecto duce eorum Mindaro. Xenoph.*

Hic complentur septem primæ hebdomades DANIELIS, quarum tempore ait civitatem Ierusalem ædificandam esse in angustia temporum.

3563 VIII. HEBDOMAS DANIELIS incipit, id est, hebdomadam annum 50.

Carthaginenses duce Annibale capiunt duas Urbes, Selinuntem & Himeram, Xenoph.

3565 *Alcibiades Athenas reuertus, magnifice excipitur: paulo post gratia excidit, & sponte in exilium abit. Xenoph.*

3566 *Prelium nauale ad Arginusas, quo Callicratidas Lacedæmoniorum dux victus est ab Atheniensibus. Xenophon.*

Dionysius senex Syracensis innadit tyrannidem, quam tenet an. 38.

Euripides Poëta Tragicus moritur at at. 75. Suid. Sophocles Mor. esat. 90. Diod.

Acragantum aliàs Agrigentum à Carthaginensibus captum: ante deletam à Scipione Carthaginem 260. Diod.

3567 *Pugna ad Aegospotamos, qua Lacedæmonij duce Lysandro vicerunt Athenienses. Xenoph. Diod.*

DARIVS Nothus Pers. rex Mor.

ARTAXERXES MNEMON VII. Persarum rex an. 43.

Xenophontis liber I. de Cyri Minoris expeditione incipit à morte Darij Noris.

3568 *Olymp. 94. V. C. 349. Athene captæ à Lysandro & muri ad tibiarum cantum diruti.*

Trigin-

Triginta tyranni Athenis dominantur.

Eclipsis Solis Xenoph. 2. Crusius 3. Septemb.

Themamenes accusatore Critia à 30. tyrannis interfectitur.

Alcibiades à Pharnabazo Sarrapa Persico occisus.

De Alcibiadis versatili ingenio dictum est, re-scribi an plus boni vel mali in eo fuerit, id est, an patriæ magis profuerit vel nocuerit.

Post Alcibiadem Athenis celebres fuerunt Conon & Thrasibulus, quorum hic paulo post triginta tyrannos Athenarum Urbe eiecit & æquum sanxit.

3569 *Hoc anno Veij primum à Romanis obfessi sunt: decimo anno eius belis Urbs ipsa captæ est à Dictatore Camillo.* 402

3570 IX. HEBDOMAS DANIELIS incipit, id est, hebdomadam annum 57. 401

3571 *Cyrus Iunior in bello perit. Xenoph.* 400

3572 *Socrates ætatis 70. hæstu cicutæ Mor. Diod. Connumerato hoc anno decurrerunt hinc ad primum annum Christi 400.* 399

3576 *Olymp. 96. V. C. 357. Agesilaus apud Lacedæmonios reb. gestis clarus habetur, huius vitam Plutarch. & Probus. Item Xenoph. in oratione de Laudibus Agesilæ.* 395

Tisaphernes obtinuitur.

Lysander qui Athenas cepit, in prælio occubuit. Xenoph. Diod. Iustin. 6.

Carthaginenses Messina potiuntur, eamq; vastant. Phocenses Bæotij bellum inferunt.

3577 X. HEBDOMAS DANIELIS incipit, id est, hebdomadam annum 64. 394

Pugna naualis ad Cnidum, qua Conon Atheniensis vicit Lacedæmonios. Xenophon. Probus.

Pugna ad Coroncam. Agesilaus cum Thebanis dimicat. Xenophon.

- 3578 *Veiorum Vrbs capta à Romanis, Dictatore Camillo, anno 10. eius belli. Liu. lib. 5.*
Corinthiacum bellum captum quod duravit an. 7.
- 3579 *AMYNTAS XVI. rex Macedonum Alexandri Magni an. 6. Diodorus tribuit ei annos 24. sed in vniuersum: quia bis regnavit. Diodorus eius regnum incipit ab anno 4. olymp. 96. obitum eius ponit anno 3. olymp. 102. Hinc (inclusiue) ad Alexandri obitum 70. anni. Et hic est à Carano primo rege Macedonum annus 420. i. e. sexies 70.*
- 3580 *Camillus Faliscos in ditionem populi Rom. redigit remisso ad eos ludimagistro proditore. Liu. Olymp. 97. V. C. 361. Eudoxus Cnidius Sicit: & Architas Tarentinus apud Dionem Sicilia regem.*
- 3582 *Thrasylbulus Atheniensium dux occiditur. Diod.*
- 3583 *Bellum Gallicum Senonicum.*
M. Camillus accusatur à L. Appuleio Tribuno pleb. ob pradam Veientanam inique diuisam, & in exilium eicitur post Coriolani exilium anno 100. completo.
- 3584 **OLYMP. 98. V. C. 365. XI. HEBDOMAS DANIELIS, id est, annus hebdomadum 71.**
ROMA à Gallis capta, qui tenuerunt urbem 7. mens. excepto Capitolio.
Pugna Alliensis: Romani Sicili ad Alliam flumen à Gallis Senonibus, die 16. vel 18. Iulij.
- 3585 *Galli Romam expulsi à Camillo ab exilio reuocato. Pax Græcia data ab Artaxerxe Mnemone, dicta pax Antalcida. Xenoph.*
- 3586 *Capitolium saxo quadrato substructum. Liu. Dionysius tyrannus Philoxenum Poëtam propter sermonis libertatem in lapidinas duci iubet, docens eum aut rarisimè aut suauissimè Sersari cum tyrannus.*
- 3587 *Templum Martis bello Gallico votum Roma dedicatur. Liu.*

- 49 *Enagoras cum rege Persico pacem fecit.*
Demosthenes nascitur. Plutarch. ante Ciceronis natalem 280.
- 49 *Amyntas iterum in Macedonia regnat an. 17. Euseb. habet 19. Sed anni 24. ex Diodoro & annus obitus 3602. faciunt ut Eusebii numeros biennio minusimus.*
- 3588 *Olympias 99. V. C. 369. à capta Troia 800.* 383
Camillus Volcos, Antiates & Etruscos vincit. Liuus.
Dionysius tyrannus Agyllense templum spolians, auferit ex eo non minus 1000. talentorum bona. Diod.
Aristoteles nascitur à morte Mosi 1095. à nato Platone 44. Socrate 85.
- 3589 **PHILIPPVS MACEDO nascitur.** Dependet ex anno mortis eius 46. Hinc ad Caroli V. electionem 1900. 384
M. Manlius ob adfectati regni crimen de Saxo Tarpeio precipitatur. Gentis Manlia decreto cautum est, ne quis deinde M. Manlius vocaretur. Liu. Gest. lib. 17. c. 21.
- 3590 *Thebani amissa libertate sua Lacedæmonijs se submittere coacti fuerunt. Diod.*
- 3591 **XII. HEBDOMAS DANIELIS** 380
incipit, id est, hebdomadum annus 78.
- 3592 *Olympias 100. V. C. 373.* 379
Diodorus Agesipolis Lacedæmoniorum rex obiit cum regnasset an. 14. Post eum regnavit Cleombrotus an. 9. Vide Pausan. lib. 3.
- 3594 *Quintus Circinnatus Dictator, Præsesinos, qui seque ad Romam portas accesserant cum exercitu persecutus Sicit, nouem oppida caput, nobilemq; triumphum reportauit. Liu. Oroj. & alij.* 377
- 3595 *Pugna ad Nauxum, qua Athenienses nauali prælio vicerunt Lacedæmonios duce Chabria. Estque hac prima Victoria Atheniensium post captas à* 375
Lysan-

Lyfandro Athenas. Illam enim ad Cnidum non proprijs viribus, sed regia classe obtinuerant. Diod. Probus in Chabria.

3598 XIII. HEBDOMAS DANIELIS incipit, id est, hebdomadam annus 85.

Hoc anno quintum mutata est forma Rom. Reipubl. Quia à tribunis militum ad Tribunos plebis recidit administratio Reipublica. Hinc magistratum solitudinem Diodorus appellat Βουαρχία & ei tribuit quadriennium.

Magni terramotus & inundationes incredibiles in Peloponneso.

3599 *Helice & Bura deleta, altera hiata terra, altera fluctibus. Paus. Strabo.*

3600 IVBILÆVS MVNDI 72. Moysi 22. Olymp. 102. V. C. 381.

Græcia civitates Artaxerxe cohortante pacem faciunt inter se præter Thebanos. Diod.

3601 *Pugna Leuctrica: Victi Lacedæmonij à Thebanis ad oppidum Leuctra, ducibus Pelopida & Epaminonda. Cleombrotus Lacedæmoniorum rex occubuit. Diod. & Probus in Epaminonda.*

3602 ALEXANDER XVII. rex Maced. an. 1. Diador.

Tres viri in imperio viuentes eodem tempore vitam reliquerunt. Amyntas rex Maced. mortuus anno regni 24. relictis tribus filijs, Alexandro, Perdica & Philippo. Successit Alexander & vnum annum gubernavit. Similiter Agefpolus Lacedæmoniorum rex obiit anno 1. regni. Successit Cleomenes frater qui regnavit 43 annis. Tertius Iufon Pherenfis per dolum interfectus. Successit frater Polydorus qui imperavit vnum annum.

3604 *Olymp. 103. V. C. 385. Dionysius senior, Sicilia tyrannus Mor. successit ei Dionysius Junior.*

Prole-

PTOLEMAEVS ALORITIGS XVIII. Rex Maced. per dolum interfecto Alexandro fratre in Macedonia regnat an. 3. Diod.

3605 XIII. HEBDOMAS DANIELIS incipit, id est, hebdomadam annus 92.

3607 *Colit è plebe primum Romæ creati. Primus Praetor & primi Aediles Curules Roma creati. V. C. 388. Hinc ad Ciceronis Praeturam 300. Ptolemaeus Macedonum rex interfectus à Perdica fratre, qui ei in regno successit.*

3608 *PERDICCAS XIX. rex Maced. an. 5. Diod. Olymp. 104. V. C. 389. Pelopida Thebanorum dux in pralio cadit. Diod.*

Camillus moritur, qui Remp. Romanam à Gallis vastatam restituit in integrum. Eclipsis Solis. Plutarch. in Pelop. Item Diod.

3609 *Pugna ad Mantineam: Victi Lacedæmonij à Thebanis.*

Epaminondas dux Theb. Mor. relictis duabus filijs (ut ipse loquebatur) Victoria Leuctrica & Mantinea. Xenoph.

3610 *Xenophontis historia de bello Græcorum desinit. Artaxerxes rex Persarum vita defunctus est cum regnasset 43. Successit ARTAXERXES OCHVS VIII. Pers. rex, annis 23.*

3611 *Curtius equo insit in vastum specum, qui ab ipso lacus Curtius appellatus. Liu. Perdicas Maced. rex ab Illyrijs victus occumbit.*

3612 *Olymp. 105. V. C. 393. XV. HEBDOMAS DANIELIS, id est, hebdomadam annus 99. incipit.*

PHILIPPVS rex Maced. an. 24. Huius regestas in annos singulos distributas habent, Diodorus, Gemistus Plethon, & alij.

Galli Anignem transgressi non procul ab Urbe Romana castra ponunt.

D. MONO-

MONOMACHIA Manlij Torquati & Galli apud Anienem: Manlius Gallo torquem detraxit, sibiq; tam torquem quam nomen Torquati induit.

Xenophon Mor. Laert.

3613 **Annus 100. HEBDOMADVM DANIELIS** inchoatur.

3614 *Bellum sociale an. 3. Diod.*

Philippus cum Crenidas oppidum cepisset, inducis multis nouis incolis, vetus nomen aboleuit, & inliruit, et de suo nomine Vrbs appellaretur Philippi. Diod. Ad hos Philippenses scripsit Paulus epistolam.

3615 *Templum Delphicum direptum à Phocensibus, unde ortum bellum sacrum decennale, inter Phocenses & Thebanos. Paus.*

Eclipsis Luna. Plutarch. Crassus die 22. Augusti.

3616 *Olymp. 106. V. C. 379. Alexander M. Nasc. die sexto ἑκατομ. βουών. Θ :* quo die pater Philippus per Parmenionem Illyricos praelio vicerat: Potidaeam cepit: in Olympico certamine Victor declaratus fuerat. Quibus auditis Deos orauerit, et hanc felicitatem leui aliquo incommodo expiarent. Eodem die templum Dianae Ephefi conflagravit: sibi sacerdotes per oppidum quasi lymphati discurrentes, magnum eo die malum Asiae alicubi nasci vociferati sunt. Plutarch. in Alex. Solin. cap. 49.

Philippus Macedonum rex, cum triplicis ex felicitatis nunciis eadem die venisset: primum Olympijs quadriga vicisset: quoadq; Praefectus eius Parmenio Dardanos pugna superasset: tertium vero uxorem filium peperisse: sublati in caelum manibus dixisse fertur: O di, mediocre aliquod infortunium tot tantisque felicitatibus meis opponas oro. Jacob. Sadoles.

Bellum

Bellum sociale finitum est cum durasset triennio. Diod.
3618 *Primus de plebe Dictator Roma dictus, C. Martius Rutilus: id vero patribus indignum videri, etiam dictaturam iam in promiscuo esse. Liu.*
Philippus rex Macedonum urbem Methonam expugnauit, direptamq; euerit. Diod. Gemistus.

358

357

3620

356

355

3622

3623

3624

3625

3626

3629

3630

3619 **XVI. HEBDOMAS DANIELIS** incipit, id est, hebdomadam annus 106.

Philippus Macedo cecidit ad 6000. Phocensium, interfecto duce eorum Onomarcho.

3620 *Olymp. 107. V. C. 401. Concurrunt 107 Olympias & 107 annus hebdomadam Danielis. Regnum Aegyptiorum destructum.*

3621 *Artaxerxes Ochus renouato in Aegyptio bello, summa industria Aegyptum, Phoeniciam & Cyprum recuperauit. Vrbs quoq; Sidon per provisionem deuenit in potestatem Artaxerxis.*

3622 *Primi Censores à plebe creati. Liu.*

3623 *Bellum Olynthiacum. Huius belli tempore dicta sunt orationes Demosthenis Olynthiaca.*

3624 *Monomachia M. Valerij & Galli. Cornus pugnantem adiunxit Valerium: unde Cornius seu Corni nomen accepit. Hinc ad Monarchiam Iulij 300. Plato Mor. et. 81. Laert. Athen. Lycius p. 52. b. Olynthus capta à Philippo Macedone.*

3625 *Primum cum Carthaginensibus legatis Romae factum iectum, cum amicitiam ac societatem petentes venissent. Liu. Diod.*

3626 **XVII. HEBDOMAS DANIELIS** incipit, id est, hebdomadam annus 113.

Finitis belli Phocensis siue Sacri.

3629 *Dionysius Iunior Syracusis pulsus, inops Genit Corinthum. Diod.*

Timoleon Rempubl. Syracusis constituit.

3630 *V. C. 411. Bellum Samniticum an. 71.*

Aristoteles fit praeceptor Alexandri Magni, etat.

D 2

Alex.

353

352

351

350

349

348

347

346

345

342

341

Alex. 15. Hinc ad Augusti Imperium 300.
Carthaginenses in Sicilia à Timolonte Victi: tota-
taq; Sicilia in libertatem vindicata est.

3633

XVIII. HEBDOMAS DANIELIS incipit, & hebdomadū añus 120.

ARS AMENES IX. Persarum rex an. 3.
Manlianū imperiū. Manlius Torquatus dictator
filium interficit, quod contra Dictatoris man-
datum cum hoste provocante dimicasset. Liu.
dec. 1. lib. 4. Gell. lib. 9. cap. 13. Eras. Chil. 1.
cap. 10. ad. 87.

Decius pater se deuotus pro legionibus Romanis.
Hinc ad filij eius deuotionem anni 44.

3634

Pugna ad Cheronæam, qua Victi sunt à Philippo
Macedone Athenienses & Thebani. Huic pugna
interfuit Alexander, agens annum atat. 18.
Iust. 9.

Isocrates orator Mor. atat. 98.

3635

DARIVS X. & Vltimus Persarum rex an. 6.
regnare cepit ante huius anni finem.

3636

Olymp. III. V. C. 417. à Carano 478.
PHILIPPVS Macedonum rex occisus at. 46.
Diod. Iust. 9.

REGNUM ALEXANDRI MAGNI:

Qui totum penè orbem partim vi & armis, par-
tim terrore subegit.

ALEXANDER MAGNVS regnat an. 12.
mens. 7. aut 8. Huius res geste secundum annos
singulos, legantur apud Diodorum, Arrianum,
Curtium, Plutarchum, Iustinum & alios. Estq;
hic annus atatū Alexandri 20. Ea gesit qua
plus reperiant admirationis quam fides. Susd.

3637

Thebe deleta ab Alexandro Magno post captas à
Lysandro Athenas 70. Thebanorum numerus
fuit

fuit supra 6000. capti plures 30. millib. Diod.
Timoclea factum. Plutarch. in lib. de Virtutibus
mulierum.

338

Expeditio Alexandri in Asiam.
Pugna ad Granicam flumen, qua Alexander Darij
cepit primo profugauit.

333

3639

Pugna ad Issum, qua Alexander Persas secundo
Vict.

332

Continentia heroica Alexandri parentis pudicitia
Gynecai regis Darij, quod in ipsius potestatem
Generat.

3640

**Olympias 112. V. C. 421. XIX. HEBDO-
MAS DANIELIS, id est, annus heb-
domadum 127.**

331

Alexander Tyrum capit post 7. mens. obsidionem.

Alexander Hierosolymam venit.

Alexander reuerenter salutato summo Pontifice
Iudaorum, ingreditur Hierosolymam, & Deo
Israëlis sacrificia offert. Ita Alexander terror
gentium fit supplex Deo Israëli. Hinc ad exci-
dium Urbis Ierusalem sub Vespasiano 401.

337

336

335

3641

Alexandria in AEGYPTO condita.

330

Eclipsis Luna ante pugnam ad Arbela.

Pugna ad Arbela, qua Alexander tertio fudit co-
pias Darij, & Asia imperio potitus est, anno re-
gus sui sexto. Hac Victoria translata est Monar-
chia Persarum ad Grecos.

3642

MONARCHIA III. GRÆ- CORVM:

329

Quæ durauit usq; ad Iulij Monarchiam 282.
Augusti 300.

ALEXANDER Monarchiam tenuit septennio.

DARIVS Persarum rex Vlt. interfectus à Besso
Præfecto suo.

- 3643 *Prima CALIPPI periodus, qua est annorum 76. incipit. Est V. C. 423. à morte Cyri 200.*
- 3644 *Alexander cum exercitu intrat Hircaniam, Asiaticis delictis corrumpitur. Diod.*
- Olympias 113. V. C. 425.*
- Alexander ad Caucaſum proficiſcitur.*
- Bessus captus adducitur ad Alexandrum, & à cognatis Darij crudeliter necatur. Diod. & alij.*
- 3645 *Alexander Indiam ingreſſus ad eius fines ſq; peruenit, duas Vrbes condit Niceam & Bucephalum de equi ſui nomine, qui tum forè interfectus fuerat. Diod. & alij.*
- 3647 **XX. HEBDOMAS DANIELIS incipit, id eſt, hebdomadū annus 134.**
- Arrianus. Alexander deuiſis Coſſis exercitum reducit Babylonem. In ſtimere proceſſere obuiam Chaldaei Sates, runciantes ſe noſſe ex diuinatione aſtorum, Babylone ei mortis periculum imminere. Philoſophi autem perſuaferunt Alexandro, ſt contemptū illorum diuinationib. Babylonem intraret. Diodor.*
- 3648 *Olympias 114. V. C. 429.*
- ALEXANDER MAGNVS** *Mor. anno regni 12. menſe 7. ſixit an. 32. menſ. 7. aut 8. Diod. & alij.*
- Mortuus eſt Alexander M. poſt Cyrum 236. annis: qui apud Perſas regnare cepit Olymp. 55. Euseb.*
- A regno Nabonassar ad mortem Alexandri colliguntur anni 424. Prolem.*
- Eſt à partitione terra annus 1148. hoc eſt. 41. Cyclus Solar. A morte Salomon. 678. Davidis 718. Samſonis 838. Romuli 392. Cyri 206. Longimani 100. Hinc ad mortem Iulij 280. hoc eſt, 10. cyclis Solar.*
- ARIDAEVS XXII.** *Rex Macedonum frater Alexandri an. 7.*

- Regnum Lagidarum in Aegypto annorum 294. Ptol. Clem.
- 328 *Ptolemaus Lagi, mortuo Alexandro regnat in Aegypto an. 39. ab hoc Ptolemao Lagi filio dicuntur Lagidae.*
- 327 *Bellum Lamiacum: Athenienſes ab Antipatro ad Cranonem ſic Vrbes dederunt: Antipater Athenis potitus mutat formam reipubl. Diod. Plut.*
- 326 **IVBILAEVS MVNDI 73. Moſis 23.**
- 3650 *Aridaeus conſumtis duobus fere annis in operum apparatu deportauit Alexandri M. cadauer de Babylone Alexandriam in curru aureo. Diod. Ariſtoteles & Demoſthenes Mor. at. 63. à morte Moſis 1157.*
- 324 *V. C. 432. Clades Caudina. Romani apud Caudium ſicti à Samnitib. ac ſub iugum miſi, turpiſſimè facti diſceſſerunt. Gell. lib. 17. c. 21. Paria ſunt ſpacia ab excidio Troia ad V. C. & inde ad cladem Caudinam, Strabonij; anni 432. Perdiccas ingulatur à ſuo exercitu, cum regnaſſet an. 3. Diod.*
- 3651 *Olymp. 115. Templi ſecundū annus 200. V. C. 433.*
- 3652 *Anno 2. Olymp. 115. in Aſia primus regnauit Antigonus annis 18. Euseb.*
- 3653 *Antipater moritur. Diod.*
- 3654 *Completur ab exitu ex Aegypto 1200. ante mortem CHRISTI 350.*
- XXI. HEBDOMAS DANIELIS incipit, hoc eſt, hebdomadū annus 141.**
- Phocion ab Athenienſibus, de quibus praclarè fuerat meritis, in gratiam Caſſandri miſe damnatur & Veneno necatur. Diod. Plut.*
- Caſſander Antipatri filius inuadit Graecia. Probus. Agathocles Syracuſis regnare cepit. Iuſtin. 22.*
- 3655

Philippus Arideus peremptus ab Olympiade Alexandri M. matre: cum regnasset in Macedonia an. 6. mens. 4. Diod.

3656 *Olympias 116. V. C. 437.*

Tertium diluuium Rhodium. Diod. A diluuiio Nohe 2000.

CASSANDER XXIII. Rex Maced. an. 18. Cassander Thebis instaurat anno 20. post, quam fuerant ab Alexandro diruta. Diod.

Eumenes vnus ex ducibus Alexandri M. occisus. Olympias Alexandri Magni mater (qua Arideum necauerat) occisa.

3660 *Olympias 117. V. C. 441.*

Via Appia. Per App. Claudium Cens. Via facta & aqua inducta est, qua ipsius nomine nuncupatur. Cassiod.

3661 **XXII. HEBDOMAS DANIELIS incipit.**

Fœdus Successorum Alexandri M. Cassander praeficitur Europa, Lysimachus Thracia, Ptolemæus Aegypto, Antigonus Asia, Seleucus Syria. Diod.

Ab huius anni autumno ordimur annos Seleucidarum, siue A Eram Chaldæorum, cuius annos Ptolemæus annotat.

REGES SYRIAE.

Primus Syriæ rex SELEVCVS NICANOR an. 30. circiter.

Anni Græcorum in libris Maccabæorum annotati, numerantur ab huius anni fine: aut sequentis initio.

Agathocles in Asiam traiecit.

3663 *Hercules Alexandri filius interfectus. Diod. & Justin. lib. 15.*

Cleome-

Neomenes Lacedæmoniorum rex moritur, cum regnasset an. 60. mens. 10. Successit Arctas filius, qui regnauit 44.

Amilcar dux Carthagenensium captus & occisus à Syracusanis, & census viginti milia peditum & quinque milia equitum exiguus hostium numerus epe fraudis & loci superauit. Diod.

3664 *Olympias 118. V. C. 445.*

3665 *Demetrius pugna nauali vincit Ptolemæum. Diod. Agathocles iterum vincit Carthagenenses pugna nauali: tandem ex Africa fugit, eiusque milites deficiunt ad Carthagenenses. Diod.*

3666 *Agathocles cum Carthagenensibus pacem facit. Diod.*

3668 *Olympias 119. V. C. 449.*

XXIII. HEBDOMAS DANIELIS incipit, hoc est, hebdomadam annus 155.

Coff. spacio 60. dierum oppugnando capiunt 41. epipida Aequorum: quorum pleraque diruta ac incensa: nomenque Aequorum prope ad internecionem deletum. Liu.

FASTI ROMANORVM.

C. Flavius Scriba Aedilis Curulis Ciuile Ius repositum in penetralibus Pontificum euulgauit, & FASTOS circa forum in albo proposuit, ut quando lege agi posset sciretur. Liu.

Romani & Samnites pacem fecerunt bello gesto per annos 22. mens. 6. Diod.

3670 *V. C. 451. A morte Salom. 700.*

Mithridates interfectus cum regnasset 35. an. successit filius Mithridates in regno Cappadocia & Paphlagonia, & imperauit an. 36. Diod. Diodori Siculi historia deficit.

3671 *ANTIGONVS Rex Asia interfitur, succedit Demetrius Polyorces annis 17. Euseb.*

D 5 Cassan-

3674 *Cassander rex Maced. moritur, cum regnasset an. 18. Euseb. Instin. 16.*

3675 **XXIV. HEBDOMAS DANIELIS** incipit, id est, 162. annus hebdomadam Danielis.

3677 *Pyrrhus regnare cepit. V. C. 458. Pugna ad Clusium, in qua cum equitatus Romanus à Gallis in fugam verteretur, Decius Coss. se dedit pro Romanis, morteq; sua Victorium civibus tradidit. Huius Decij pater se quoq; pro Romanis legionibus demeruit ante annos 44. Liu.*

Timochares Alexandrinus vixit an. 36. prima periodus Calippi. Ptolem.

3679 *Papyrus Cursor Cos. egregiam de Samnitibus retulit Victorium cecis eodem die Samnitum 30. millibus, trecentis quadraginta: captis 3870. captis item signis militariibus 97. Liuus.*

3680 *Olympias 122. V. C. 461. Decas I. Liuus desinit. Tota II. Decas interijt: qua iactura amissimus historiam annorum 70.*

Theocritus Bucolici carminis scriptor, & Euclides Megarensis claruerunt.

Menander Poëta Comicus obiit. Euf.

3682 **XXV. HEBDOMAS DANIELIS**, id est, 169. annus hebdomadam incipit.

M. Curius Cos. ad focum sedens & rapis coquendis vacans, aurum oblatum à Samnitibus, aspernatus est: malle se dititans aurum habentibus imperare: quam aurum habere: quòd talis cæna non indigeret multo auro. Cic. Senect. Plut. in Catone & Apòpht.

3683 *Demetrius amisit regnum Macedonia.*

3684 *Olympias 123. V. C. 465.*

PYRRHVS in Macedonia regnat 7. mensibus. L T S I.

LYSIMACHVS eum eijcit, & regnat in Macedonia annis 5. Euseb. Instin. 16.

III. Viri Capitales primi Romæ creati.

3685 *Post Apathoclis mortem alter est Syracusanus tyrannus exortus Hieron, Hieroclis filius. Pausan. lib. 6.* 286

3686 *Tertia secessio plebis Rom. in Ianiculum V. C. 467.* 285

3687 *Æra Dionysij. Ptolemæus (Lagi) moritur. Is contra ius gentium, minimo natu ex filijs ante infirmitatem regnum tradiderat. Instin. 16.* 284

3688 *Olymp. 124. V. C. 469. ab excisa Troia 900. PTOLEMAEVVS PHILADELPHVS II. Lagidarum rex Aegypti regnavit an. 38. solus, quin biennio regnavit cum patre, teste Luciano & alijs.* 283

Polybij historia (lib. 2) incipit. Vltima pugna successorum Alexandri, in qua occisus est Lysimachus anno at. 74. à morte Alexandri 42.

3689 **V. C. 470. XXVI. HEBDOMAS DANIELIS** incipit, hoc est, 176. annus hebdomadam. 282

SELEVCVS NICANOR I. Rex Syria 7. mense post Victorium à se Lysimachium atatis sua 77. interficitur à Ptolemao Cerauno fratre conjugis Lysimachi. Instin. 17. Oros. 3.

Ptolemæus Ceraunus in Macedonia regnat 1. annum. Instin 24. Euseb.

Pugna ad Lacum Vadimonis, qua Galli caesi sunt à Romanis.

3690 *Hoc tempore floruit Aratus, qui scripsit Phænomena, siue de sideribus carmen.* 281

ANTIOCHVS SOTER II. Rex Syria an. 19. completis. Euseb.

Bellum Tarentinum & cum rege Pyrrho.

3692

Olympias 125. V. C. 473. Abello Xerxis 200.
Pugna Pyrrhi cum Cos. Lenino apud Heracleam :
qua Italia primum vidit Elefantos.

Milites Tarentini inter canandum multa liberius
dixerunt in Pyrrhum. Res ad eum delata est.
Acciti sunt iuvenes, ac periclitabantur omnes,
cum factum nec negari posset nec defendi. Tunc
vixus illorum deterioris ingenij, Imo, inquit, Rex
& ista diximus, & longe acerbiora dicturi fue-
ramus, nisi nos lagena defecisset, lingua petu-
lantium in tenueritiam reuertens. Itaq. mox
ira Principis in risum versa dimissis sunt. Quis
neget hoc dictum fuisse bene collocatum? Eras.
6. apoph.

ANTIGONVS GONATES filius Demetrij
Polyorctæ occupat Macedoniã. & in ea regnat
an. 36. Ab hoc tempore Macedones tenuerunt
regnum suum vsq. ad Persea vltimum Regem
captum à Romanis. Euseb. & Iustin. 25.

3693

A morte Moysi & initio Iosue 1200.

Appius Claudius Cæcus cum sententia Senatus in-
clinaret ad pacem & fœdus cum Pyrrho facien-
dum: non dubitauit ea, qua versibus complexus
est Ennius, commemorare:

Quo vobis mentes, recta qua stare solebant

Ante hac, dementi sese flexere ruina. Cic. Cat.

Secunda pugna Pyrrhi cum Romanis ad Asculum,
caesa Romanorum 5000. Pyrrhi 20000.

Galli è Græcia pulsi, & dux eorum Brennus mor-
tuus. Paus. 10. Iustin. 24.

3694

Quidam perfuga pollicitus est Fabricio Cos. si præ-
mium sibi daretur, in castra rediturum, & re-
gem Pyrrhum Seneno necaturum. Hunc Fabri-
cius reducendum curauit ad Pyrrhum: additis
literis, videret, quales milites socio vè haberet:
sed Romanos non consuesse Seneno potius, quàm
virtute vincere: proinde ab us, ne timeret.

Quod

279

Quod factum eius à Senatu laudatum est. Cic.
3. offic.

3696

Olympias 126. V. C. 477.

275

XXVII. HEBDOMAS DANIE-
LIS incipit, id est, annus hebdoma-
dum 183.

Eratosthenes nascitur Olymp. 126. Athenis. Accer-
situs est Alexandriã, & præfuit Bibliotheca, vsq;
ad Ptolemaum Epiphanem. Vixit an. 80. Suid.

3697

Tertia & vltima pugna Pyrrhi cum Romanis:
Pyrrhus victus & Italia pulsus à Curio Cos.

274

3698

Ptolemaus Philadelphus Rex Aegypti Pyrrhi cla-
dis cognitis, Romam misit legatos cum mune-
ribus, & amicitiam cum illis pepigit. Eutrop. &
Zonaras.

273

3700

IVBILÆVS MVNDI 74. Moysi 24.
Antebaptifinum Christi 300.

271

Olympias 127. V. C. 481.

Tarentinis victis finitum est bellum Samniticum,
quod durauit an. 71. Hac victoria magna pars
Italia in potestatem Rom. redacta est.

3702

Epicurus moritur etat. 72. Cic.

269

3703

XXVIII. HEBDOMAS DANIE-
LIS, hoc est, 190. annus hebdo-
madum incipit.

268

Hoc anno Populus Romanus argento signato ex
S. C. primum vti cœpit.

3704

Olympias 128. V. C. 485.

267

Terramotus factus, cum duæ acies Romanorum &
Picentum iuxta essent pralium: quo Picentes
à Romanis victi sunt.

Anno 17. Ptolemæi Philadelphii nata est Græca
versio Bibliorum LXXII. interpretum. Epi-
phan. Hinc ad mortem Christi 300.

Ariminum & Beneuentum Vrbes à Romanis con-
ditæ. Episo. 15. Eutrop.

- 3705 *Bellum Rom. cum Salentinis. Eutrop.*
 3707 *Hoc anno bellum Punicum primum excitatum est, sequens anno susceptum.*

Distantiæ ad tria bella Punica pertinentes.

3707.	A principio primi belli Punici ad	[	eiusdem finem 23. 3730.
			principium secundi (exclusivè) 46. 3753.
3730.	A fine primi belli Punici ad	[	finem secundi 63. 3770.
			principium tertij 116. 3823.
			finem tertij 119. 3826.
3753	A principio secundi belli Punici ad	[	principium secundi, exclusivè 23. 3753.
			finem secundi 40. 3770.
			principium tertij 93. 3823.
			finem tertij 96. 3826.
3770.	A fine secundi belli Punici ad	[	eiusdem finem 17. 3770.
			principium tertij 70. 3823.
			finem tertij 73. 3826.
3770.	A fine secundi belli Punici ad	[	principium tertij 53. 3823.
			finem tertij 56. 3826.

- 3708 *Olymp. 129. V. C. 489.*
Polybius (lib. 1.) incipit, præterquam quòd repetit res superiorum temporum ab Olympiade 124. h. e. anno mundi 3688.

Primum bellum Punicum, gestum à Romanis aduersus Carthageneses, duravit annos 23.

- 3710 **XXIX. HEBDOMAS DANIELIS, hoc est, 197. annus hebdomadam incipit-**

Agrigentum captum à Romanis.

ANTIO-

266	3711	<i>ANTIOCHVS THEOS III. Rex Syria rex an. 15. Euseb. Hic duas habuit coniuges: Laodice matrem Seleuci Callinici & Antiochi, qui dictus est Hier. ix: & Berenice filiam Prolem. Philadelphi, quam mortuo Antiocho Theo interfecit Seleucus Callinicus.</i>	260
264	3712	<i>Primum nauale prælium Romanorum cum Carthaginensibus: quo Cos. Duilius in fugam vertit Carthageneses. Polyb.</i>	259
	3713	<i>Hanno Dux Carthag. interfectus. Orof.</i>	258
	3715	<i>Capta Lipara. Orof.</i>	256
	3716	<i>Olympias 131. V. C. 497.</i> <i>Romani victi à Xantippo: Regulus captus cum 500. viris & Romanorum 30. milia cæsa sunt. Polyb. Appian. Orof.</i>	255
	3717	XXX. HEBDOMAS DANIELIS, id est, 204. annus hebdomadam.	254
	3718	<i>Panormum, præcipua ciuitas Carthaginens. captum à Romanis. Polyb.</i>	253
	3719	<i>V. C. 500. Romani 150. onerarius naues amittunt, classe in Syrtes impulsæ. Polyb.</i>	252
	3721	<i>Aratus Syconius, dux Achædum, qui patriam tyrannide liberauit, inclaruit. Polyb. 2.</i> <i>Circa hunc annum M. Attilius Regulus remissus à Carthaginensibus Romanis, iureiurando dato, nisi redditi essent captiui Pæni nobiles: rediret ipse Carthaginem, Venit in Senatum Regulus, exponit mandata: sed captiuos reddi dissuadet: Cuius cum Salueter autoritas, captiuos remissi non sunt: ipse Carthaginem redit. Et si autem non ignorabat, se ad crudelissimum hostem & exquisita redire supplicia: tamen iussurandum conseruandum putabat. Itaque tum cum vigilando necabatur, erat in meliore causa, quàm si domi senex periuurus Consularis remansisset. Cic. 3. Off. Val. Max. lib. 1. cap. 1. d. 14.</i>	250

Quidam

3722 Quidam hic ordiuntur REGNUM PARTHICUM, quod tenuit familia Arsacidarum usque ad an. 4. Alexandri Seueri Imp. Vid. 4196.

3724 Olympias 133. V. C. 505.

Hoc anno completur septimus cyclus magnus annorum 532. quia multiplicatis 532. per 7. fiunt 3714.

XXXI. HEBDOMAS DANIELIS, hoc est, 211. annus hebdomadam incipit.

A Nabonassare 500. à dedicato & completo templo Salomonis 784. ante mortem Christi 280.

3725 Ptolemaeus Philadelphus Aegypti rex moritur.

Annibal Carthaginensium Dux natus est. De hoc Liu. Plut. Prob.

Hinc ad Iulij Monarchiam 200.

3726 PTOLEMAEVS EVERGETES, Philadelphus filius III. Rex Aegypti an. 25. alij 26.

3727 Antiochus Theos moritur: succedit SELEVCVS CALLINICVS IIII. Rex Syriae, regnauit an. 20. al. 21.

Hic contra datam fidem initio regni occidit nouer- cam Berencem, sororem Ptolemaei Evergetis Regis Aegypti: de quo Daniel. 11. Insin. 27.

Huius Seleuci frater fuit Antiochus Hierax.

3728 Olympias 134. V. C. 509.

DEMETRIVS Rex Macedonum an. 10. Polyb. 2. Euseb.

3729 Duo praeatores primum creati.

3730 V. C. 511. Pugna ad Aegates: Sicili Carthaginenses à C. Lutatius Cos. & primum bellum Punicum finitum est.

Per hac tempora Prol. Evergetes Seleucum Callinicum praelio vincit. Insin. 27. Eutrop. 3.

3731 Pax inter Romanos & Carthaginenses facta.

XXXII.

XXXII. HEBDOMAS DANIELIS incipit, id est, 218. annus hebdomadam.

Bellum Africanum gestum ab Amilcare.

Ealiscis bellum illatum à Coss. qui intra sex dies illud transsegerunt, caesis 15. millibus hostium. Eutrop. & alij.

Attalus in Asia minori regnat an. 44. Liu.

3732 Olymp. 135. V. C. 513.

Prima fabula Roma acta à Lioio Andronico Poeta Comico. Cic.

3733 Ennius Poeta nascitur. Cic. Gell.

3734 Galli Cisalpinus noui extiterè hostes, in primo conspectu Valerij Cos. 3500. cecidère Romani: secundo 14. millia Gallorum caesa, duo millia capta sunt.

Bellum Ligusticum contra Ligures susceptum. Sigon.

Finitum est bellum Africanum, quo Carthaginenses Africam recuperarunt cum durasset an. 3. mens. 4. Polyb. 1.

Amilcar à Carthaginensibus mittitur in Hispaniam: Annibale filio comite, qui tum ferè nouum aetatis annum agebat. Polyb. 2.

3737 V. C. 518. Ianus Clausus II.

XXXIII. HEBDOMAS DANIELIS incipit, id est, 225. annus hebdomadam.

ANTIGONVS in Macedonia regnat an. 15. Euseb.

Medium inter exitum ex Babel & inter excidium Hierosolymorum: Strinq. an. 303.

3740 Olymp. 137. V. C. 521.

Iesus Syrach floret. Euseb.

Caeso maior natus est. Cic. senect.

3741 Nanius poeta fabulas apud populum Roma dedit. Gell. 17.

E

Amil-

- 8742 *Amilcar pater Annibalis obiit. Polyb.*
 3743 *Bellum Illyricum. Prima Romanorum cum exer-*
citu transfretatio in Illyriam. Polyb. 2.
DE METRIVS Rex Macedonum obiit. Polyb.
lib. 2.

3745 **XXXIII. HEBDOMAS DANIE-**
L I S incipit, id est, 232. annus hebdo-
madum.

- 3747 *Bellum Gallicum Cisalpinum, de quo Polybius 2.*
Plin. 3. Perierunt eo proelio 40. millia Gallorū.
Seleucus Callinicus obiit. Succesit SELEVCVS
CERAVNVS V. Rex Syria an. 3. alij 2.
 3749 *ANTIOCHVS MAGNVS VI. Rex Syrię*
regnare cępit hoc anno prope completo, re-
gnauit 37. alij 36. Est à morte Alexandri
Magni 101.

3750 **IVBILÆVS MVNDI 75. Mosis 25.**
Pugna ad Clastidium: Galli & Germani victi à
Romanis: Marcellus Cos. cęso Rege Viriduma-
ro Iouis spolia opima retulit.

Istri bello perdomiti & subacti à Romanis. Eutrop.
Oros.

- 3751 *V. C. 532. Lixij Decas III. incipit.*
Annibal appellatus Imperator an. 26. interfecto
patre ipsius Asdrubale Duce Carthaginen. cum
an. 8. exercitus in Hispania profuisset.
PTOLEMÆVS PHILOPATOR III.
Rex Aegypti an. 17.
 3752 *Olymp. 140. V. C. 533.*

XXXV. HEBDOMAS DANIE-
L I S incipit, id est, 239. annus hebdo-
madum.

Annibal Vaccaos, Carpetanos & reliquos trans
Iberum populos vincit. Polybius, Appian. in
Hispan.

Annibal

219

228

226

224

222

221

220

219

3753

Annibal Saguntum Hispania oppidum Romanis
societate se dedit; conuenctum cepit. Saguntini
longa obfisione famem; eò redacti sunt, vt ma-
luerint urbem incendere, & se suaq; in ignem
ingere: quàm in hostium manus venire, aut à
fide Romanorum discedere. Vnde proverbium:
Saguntina famas. Nec immerito diceretur, Sa-
guntina fides. Vide Polyb. Liu. Val. Max. lib. 6.
cap. 6. d. penult. Saguntini Vetricibus Anni-
balis armis intra mœnia Urbis sua compulsi, cum
Vim Punicam Vitorius nequirent arcere: col-
latis in forum, quæ Vnicusq; erant carissima,
atq; vndiq; circumdati accensiq; igni nutri-
mentis, no à societate nostra desisterent, publi-
co & communis rogo semetipsi superjecerunt.
Crediderim tum ipsam Fidem humana negotia
speculantem mœstum gessisse vultum.

V. C. 533. Secundum bellum Punicum annorum
 17. descriptum à Polybio, Liiuo, Silio Italico,
 Appiano Alexandrino, A Emilio Probo in
 Annibale, Eutropio, Orofio.

Pugna ad

{	<i>Ticinum amnem</i>	}	<i>Romani à Cartha-</i> <i>ginensib. duce An-</i> <i>nibale victi.</i>
	<i>Trebiam flum.</i>		

Ex hac re tantus terror Romanos inuasit: Et cre-
derent: Pœnum Victorem iam ad Urbem Ven-
turum. Polyb.

Antiochus & Ptolemæus Syriacum bellum incede-
runt.

3755

Pugna ad lacum Thrasimenum commissa: in qua
ad 15. millia Romanorum, alij 25. alij 20. cę-
sa: sex millia (Et refert Val. Max. lib. 1. cap. 6.
d. 6.) capta & decem millia fugata sunt. Con-
sulus obruncati corpus ad funerandum ab An-
nibale quaesitum est: qui quantum in ipso fue-
rat, Romanum sepelierat imperium.

E 2

LIIIVS

218

217

216

*Linus lib. 2. Dec. 3: Ad Thrasimenum lacum tantus fuit ardor animorum, adeo intentus pugnae animus, ut cum terramotum, qui multarum Urbium Italia magnas partes prostravit, auertitq; cursu rapido amnes; mare fluminibus in-
vexit, montes lapsu ingenti proruit, nemo pugnantium senserit. Tres ferme horas pugnatum est & ubiq; atrociter: donec insuper equum faciemq; noscitant Consulē Flaminium lancea transfixit.*

Cunctatio Fabij Dictatoris rem Romanam restituit: cuius non dimicare vincere fuit, ut ait Valer. Max.

3756 *V. C. 537. à Diluvio 2100. Pugna ad Cannas Apulia vicum: in qua ceciderunt 40. (aliq 44.) milia Romanorum, die 2. Augusti. Macrobi. lib. 1. cap. 16. Gell. lib. 5. cap. 17. Vide etiam Dionys. Halicar. & Orosum.*

Defuit clades Cannensis ab Alienis annis 175.

Mulier Romana cum fama accepisset filium suum cum reliquo exercitu occubuisse, & is forte ei visus & incolumis occurreret, dicitur ad filij conspectum exanimata concidisse & expirasse, Val. Max.

Victoria Marcelli ad Nolam, qui primus post Cannensem Cladem Annibalem antea invidus vinci posse docuit. Annibal itaq; erepta sibi spe potius Nola, Acerras contendit, easq; captas incendit atq; diripuit. Livius.

3758 *Romani Saguntum receperunt pulso presidio Punico. Livius.*

3759 *V. C. 540. XXXVI. HEBDOMAS DANIELIS incipit, id est, 246. annus hebdomadam.*

Fabius pater, filio Cos. propter imperij maiestatem de Sina cedit equo desiliens, Liv. Plut. M. Maximus. Gell.

3760

Olymp. 142. V. C. 541.

Ludi Apollinares primum facti. Liv.

Syracusae capta à Marcello. Val. M. l. 5. c. 1. d. 4. Archimedes qui diu conatus Marcelli oppugnantis Syracusas eluserat, machinis mira arte extructis: interfectus est capta Urbe ab ignavo milite quis esset, cum ille intentus figuris Geometricis, quas in pulvere descriperat, ne quidem Urbis expugnationem sensisset, & militi irruptenti dixisset, ne sibi lineas turbaret. Liv. Plutarch.

Duo Scipiones Pub. & Cn. in Hispania intereunt ab Asdrubale cæsi. Liv.

3761

Capua capta. Liv. Cicero tamen paulo aliter contra Rullum.

Ab hoc anno incipiunt res gestæ P. Scipionis Africani superioris: qui in locum patris & patris interfectorum in Hispanias ad bellum cum Poenis gerendum missus est à Senatu, annos natus 24. Liv. Huius Scipionis vitam descripsit Plut. Hoc anno Annibal castra posuit ad Anienem fluvium non procul ab Urbe Roma, estq; annus 149. ab eo tempore, quo Galli Anienem transgressi sunt Romam occupaturi.

Eodem anno, Manlius: cum ei Consulatus deferretur ab omnibus, isq; eum pratexta adversa Galerudinis recusaret, nec audiretur: instantibus cunctis, alium, inquit Quirites, quaerite, in quem hunc honorem transferatis: Nam si me eum gerere coegeritis, nec ego mores Vestros ferre, nec vos meum imperium perpeti poteritis. Val. 6. cap. 4. d. 1.

3762

Aetoli adiuvantibus Romanis cum Philippo rege bellum gerere ceperunt.

Scipio Africanus novam Carthaginem Urbem Hispania opulentissimam expugnat. Atq; hac prima eius est Victoria: in qua illustre illud continentiae suae edidit specimen. Virginem enim captivam

sponsam Allucij, ad se adductam intactam & sanctè custoditam, ad parentes & sponsum remisit: addito etiam auro, quod parentes pro redimenda ea attulerant, dotis loco. Quo facto rumor de eo increbuit per Hispanias: Venisse dijs similitimum iuuenem, Vincentem omnia cum armis, tum benignitate ac beneficijs. Liu. Val. M.

3763 Tarentum à Q. Fabio Cos. per prodisionem arte Punica receptum.

3764 Olymp. 143. V. C. 545.

Iesus Syrach anno 38. Ptolomæi Euergetis librû suum scripsit, vt ipse testatur.

Pugna ad Ventusiam: Marcellus V. Cos. in pralio occisus, & à Victore Annibale magnifice sepultus. Liu. Alter etiam Cos. Quintus Crispinus saucius fugit, & ex vulnere obiit. Ita vno eodemq; anno Respub. Rom. Virôq; Consule orbatâ est.

3765 Romani primum auro signato vti cœperunt, an. 63. ex quo argento signato vti fuerant.

Asdrubal filius Amilcaris, frater Annibalis, fortiter dimicans cum Cos. Claudio Nerone, in pralio cadit vniuerso exercitu suo deleto. Quinquaginta sex militi: hostium casa: capti 5. millia & quadringenti. Romanorum vero sociorumq; octo ferme millia occubuerunt.

Victores Romanos adeo sanguinis cadinq; ceperat satietas in hac pugna: vt postero die, cum nuntiatum esset Lizio Cos. Gallos ac Ligures vno agmine abire sine cerro duce sine signis, ordine illo aut imperio: & posse, si vna equitum ala mittatur, omnes deleri: Superfuit, inquit, aliqui nuncijs, & hostium cladis, & nostra virtutis. Liuus. Val. Max. lib. 3. cap. 7. d. 4.

3766 XXXVII. HEBDOMAS DANIELIS, id est, 253. annus hebdomadam incipit,

208

207

206

205

Hoc anno ductu maxime atq; auspicio P. Cornelij Scipionis Carthaginefes Hispania expulsi sunt. Ignis Vesta Roma extinctus negligentia Virginis Vestalis: qua res infausi omnis loco est habitâ. Liu. Val. Max. Mirum est tenebras non occupasse totum terrarum orbem, tam sacro & claro scilicet lumine extincto.

3767 Primus Consulatus P. Scipionis Africani.

3768 Olymp. 144. V. C. 549.

Ludi Megalenses primum instituti, vt fierent prid. Id. April.

PTOLEMÆVS ÉPIPHANES V.

Ægypti rex an. 24.

3769 V. C. 550.

Siphax Numidia rex capitur à Scipione. Polyb. 14. Siphax rex Catenatus à Lelio ad Scipionem pertractus est: cuiusq; dextram regio insidens folio arroganti manu attingerat, ad eius genua supplex procubuit, &c. Ita opes humana affluunt subito, dilabuntur repente, nec vlla in persona stabilibus radicibus consistunt. Val. Max. lib. 6. cap. 9. d. vltima.

Annibal ex Italia maestus ac dolens in Africam legatorum iussu discessit, anno belli Punici secundâ 17.

3770 Pugna ad Zamam, qua Scipio postremo vicit Annibalem, & secundo bello Punico finem imposuit. Polyb. lib. 15. Liuius. Appianus, Plutarchus & Probus in Annibale.

Q. Fabius Max. Cunctator moritur.

3771 V. C. 552. Desinit III. Decas Liujs, incipit IIII.

P. Cornelius Scipio Roma triumphat de Pœnis Annibale & Siphace, vnde & Africani agnomen accepit. Hic fuit triumphus omnium nobiliss. & splendidissimus: de quo consule Liuus & Alios. Carthaginefibus à Romanis pax data, an. 40. à pace primi belli Punici.

204

203

202

201

200

- 3772 *Olympias* 145. V. C. 553.
Bellum Macedonicum primū seu Philippicum contra Philippum Macedonia regem.
- 3773 XXXVIII. HEBDOMAS DANIELIS, id est, 260. annus hebdomadam.
- 3775 V. C. 556. Pugna ad Cynoscephalas, qua à T. Quintio Flaminiō Philippus Macedonia Rex pralio fufus & castris exutus est: & primum bellum Macedonicum finitum. Hinc ad secundum bellum Macedonicum anni 25. ad eius finem 29.
Attalus rex Asia moritur etat. 72. regni 44. Liu. Succesit Eumenes filius.
- 3776 *Olymp.* 146. V. C. 557.
Græcis civitatibus redditur a Romanis libertas & immunitas. Valerius Max. lib. 4. cap. 8.
- 3778 *Secundus Consulatus Scip. Africani.*
- 3780 *Olymp.* 147. V. C. 561. XXXIX. HEBDOMAS DANIELIS incipit.
- 3781 V. C. 562. Bellum Antiochenum sive Aetolicum: à Romanis gestum aduersus Antiochum Magnum regē Syria & Aetolis. *Appian. in Syriac. Pugna ad Thermopylas: victus Antiochus Magnus Syria rex à Corn. Scipione. Plut. Cato.*
- 3782 *Pugna ad Magnesium: qua postremo Antiochus Magnus à L. Scipione Asiatico victus est. Ad 50. millia peditum cesa eo die dicuntur: equitum quatuor millia: 1400. capti. Liu.*
Hac Victoria cesit in Romanorum potestatem tota Asia citra Taurum montem.
Eclipsis Solis die 11. Iulij. Liu. lib. 7.
Iulij Obsequentis liber de prodigijs incipit, continet prodigia annorum 180.
- 3783 *Bononia deducta est colonia.*

L. Sci-

- L. Scipio Procos. de Antiocho Rege Syria & Victa Asia triumphavit, seq; Asiaticum appellari voluit. *Fædus ictum cum Antiocho & Aetolis: Gallograci victi à Romanis: & Leges pacis Antiocho date. Liuins.*
- 3785 *Scipio accusatur à tribunis pleb. ob pecuniam ab Antiocho acceptam: qua re offensus Linternum concessit: ibiq; vixit sine Urbis desiderio.*
- 3786 V. C. 567.
Luxuria peregrina origo ab exercitu Asiatico inue. Et. est in Urbem. Liu.
Antiochus Magnus Rex Syria obiit, cum regnasset 36. Euseb.
- SELEVCVS PHILOPATOR VII. rex Syria regnat an. 12.
- 3787 XL. HEBDOMAS DANIELIS incipit. V. C. 568.
P. Corn. Scipio Africanus maior cum res maximas totis 27. annis gessisset, moritur Linterni etatis 54. ibidemq; etiam sepeliri voluit: ne ingrata patria vel ossibus potiretur. Alij ad seq.
Scipio Africanus minor Carthaginis euerfor natus est hoc ferme anno.
- 3788 *Olymp.* 149. V. C. 569. *Ab excidio Troia 1000. à morte Romuli 532.*
- 3789 *Plautus Poeta mor. Censore Catone Maiore, Cic. Annibal dux Carthag. Veneno gustato perijt etat. 63. completo: atq; ita populum Rom. diuturna cura liberavit. Liu.*
- Philopemcn dux Achaorum in carcere & Vinculis Veneno necatus expiravit.*
- 3790 V. C. 571. *Perseus Philippi regis Macedonum filius Demetrium fratrem tentati in se parricidij accusat apud patrem. De ea tres orationes Patris Persei & Demetrii, qua mirifico excellent artificio apud Liu. studiosi sibi commedatæ habeant.*

E 5 Annus

- 3791 *Annus 1000. à condito Launio & ab aduentu Aenea in Italiam & regno eius apud Latinos post mortē Latini socii. A regno Dauidis 900. à regno Samsonis 1000. A nato Iacob 1680. compl.*
 Demetrius filius Philippi regis Macedonum iubente patre de falsis criminibus Veneno necatur. *Liuius.*
- IANNA HYRCANVS II. XV. & postremus dux Iuda ex stirpe Dauidis fuit, ita domus Dauid fit truncus putris, vnde exoritur virga Iesse. Esa. 9. Euseb. Philo Annij.*
- 3792 *Olymp. 150. V. C. 573.*
P T O L E M A E V S P H I L O M E T O R VI.
Aegypti rex an. 35. Euseb. 34. Epiphan.
- 3793 *P H I L I P P V S rex Macedonum moritur, confectus animi aegritudine ob Demetrium filium falsis Persei delationibus Veneno necaturum.*
P E R S E V S & *rimus rex Macedonum regnat an. 11. Liu. Hic regno potitus, Legatos Romam misit ad amicitiam paternam renouandam, petendumq; S; Rex à Senatu appellaretur. Liu.*
- 3794 **XLI. HEBDOMAS DANIELIS**
incipit, id est, annus hebdomadū 281.
 Annus à morte Aeneae 1000. à regno Iosuae 1300.
Incipit V. Decas Liiii.
 Bellum Istricum.
- 3795 *Olymp. 151. V. C. 577. à prima Olympiade 600.*
 Petilius Consul in Liguria bellū gerens, cum monrem, cui Leto cognomen erat, oppugnaret: interq; adhortationem militum dixisset: *hodie ego Letum vtiq; capiam: inconsideratus praesiliando, fortuitum iactum vocis leto suo confirmauit. Val. Max.*
- 3797 **S E L E V C V S P H I L O P A T O R** Syria rex
 Moritur.

- 180 **A N T I O C H V S E P I P H A N E S** Magni filius obses Romanus à patre datus, dimissus Roma conuendit in Syriam, fratri in regno successurus.
 Ab extruotione templi Salomonis ad eius destructionem, & inde ad Antiochum, qui templum secundum profanauit, paria sunt spacia, vtrinq; aequi 431.
- 3798 *V. C. 579. Annus Graecorum 137.*
A N T I O C H V S E P I P H A N E S aliās Epiphanes VIII. Syria rex an. 12. Regnare cepit anno Graecorum 137. 1. Maccab. 1. à morte Alexandri Magni 150.
 Iason summum sacerdotium emit ab Antiocho Epiphane, & Pontificatu fungitur an. 3. Hic Hierosolymis construxit Gymnasium, instituit ludos, acritus moresq; Ethnicos in urbem Ierusalem primus inuexit. 2. Maccab. 4. à regno Dauidis in Ierusalem 900.
 Primus Liber MACCABAEORVM incipit & historiam annorum 41. complectitur, ab anno Graecorum 137. ad 177. Hic primum sacram literarum historiae cum Romanis copulantur.
- 3800 **F V B I L A E V S M V N D I 76. Moysi 26.**
Olympias 152. V. C. 581. Graecorum 139.
 Ambo primi è plebe Coss. facti. Capitol. tab. Macedonicum bellum II. contra Persen & ultimum regem Macedonum.
 Hoc ferme tempore Antiochus Epiphanes venit Hierosolymā à Iasone summo sacerdote magnificè exceptus, de quo 2. Macc. 4. *Attius & Stadius poetae vixerunt.*
- 3801 **XLII. HEBDOMAS DANIELIS** incipit, id est, 228. annus hebdomadam,

Prima expeditio Antiochi Epiphanis in Aegyptum: de qua vide Daniëlem cap. 11. Liu. Decad. 5. lib. 2.

Menelaus aliàs Onias, summū sacerdotium emit, excussit Iafone fratre suo. Præfuit Sacerdotio an. 10. Ioseph.

3803 *Ennius poeta moritur et. 70. à nato Socrate 300.* 168

3804 *Olymp. 153. V. C. 585: Græcorum 143.* 167

Finis regni Macedonici, à morte Alexandri Magni 156.

Perseus rex Macedonum in pugna ad Pidnam captus ab Aemilio Paulo Imp. Cuius oratio super ea re legitur apud Liu. Est enim inter cminentiss. Græc. Hac victoria regnum Macedonum translatum est ad Romanos. Hanc pugnam præcessit Eclipsis Luna ea nocte, qua antecessit diem 4. Septembris. Linius.

Secunda expeditio Antiochi in Aegyptum.

Popilius Rom. legatus Antiochum Epiphanem virga circumscribit, & ab armis atq; Aegypto discedere iubet, & subito responsum, quod discebatur, dare coegit. Linius. Val. M.

Antiochus Epiphanes Romanorum edicto ex Aegypto eiectus, Hierosolimam cum exercitu ingreditur, templum spoliat urbem diripit, multos ciues trucidat. 1. Macc. 1.

Prædixit hoc Daniel cap. 11. his verbis: Ad tempus præfinitum iterum ingredietur Australē terram (Aegyptum) non tamen posterior expeditio similis erit priori. Venient enim contra cum naues Kittim (legati Romanorum) & confternabitur, ac reuertens indignabitur sancto foederi (templo & urbi Ierusalem) & inibit consilia cum desertoribus sancti foederis.

3805 *L. Aemilius Paulus Roma triumphat de rege Perse per triduum, 28. 29. & 30. Nouembr. Eum triumphū ita descripsit Plut. Et & inde triumph-* 166

triumphandi ratio peti possit: & nihil essiam legatur de triumphis simile. Ductus est ante currum Rex Perseus Græc. cum duobus filijs.

Eodem anno L. Anicius Gellus Prætor Illyricum & Dalmatiam debellauit, & in provinciam Romanam redegit, & post Paulum Aemilium aliquot diebus triumphauit, Gentio Illyriorum Rege cum fratre, coniuge & liberis ante currum ducto.

Rex Perseus cum Alba in custodia decessisset: Senatus Rom. quæstorem misit, qui eum publico funere efferret: ne reliquias regias iacere inhonoratas pateretur. Val. Max. l. 5. cap. 1. d. 1. Velleius mortem Perse referre ad an. V. C. 589. Alij ad an. V. C. 186.

3806 *Annus Græcorum 145. V. C. 587.*

LIVII Historia hoc loco deficit. Reliqua pars historia ex Epitome Flori & alijs autoribus continenda est.

Andria Terentij acta.

JANNA HYRCANVS dux vltimus de Domo Dauid manus sibi intulit metu Antiochi. Hic desijt regnum stirpis Dauidicæ. Successerunt Maccabzi. Ioseph. lib. 12. cap. 5.

MATATHIAS Sacerdos pater Maccabæorū regnat an. 1. Huius viri filiorumq; eius pietate, virtute ac fortitudine immanes conatus Antiochi Epiphanis aduersus Iudæos repressi, & diuinitus instituti cultus suæ puritati & integritati restituti sunt.

Idolum Iouis Olympij collocatur Hierosolymis in templo, die 15. mens. 9. anno Græcorum 145. die 25. in ara noua sacrificarunt Idolo. 1. Macc. 1. Est annus à dedicato templo secundo 350. Tot annis distant huius templi dedicatio, & eiusdem profanatio.

3807 *Iudæi Sabbatho pugnare incipiunt.*

MATATHIAS pater Iudæ Maccabæi moritur an. Græcorum 146. 1. Maccab. 2.

IYDAS MACCABAEVS Primus Asmonæorum, Dux Iudæorum an. 6. 1. Macc. 2.

Iudas Maccabæus profligat exercitum Appollonij, cuius occisi gladio posthac in prælijs vsus est: Funduntur & Seronis præfecti Syriaci copiaz, paruiq; manu trucidantur octingenti hostes. 1. Macc. 3.

Hæ primæ victoriæ clarum ubiq; fecerunt nomen Maccabæi.

Templum ante anno 167. extructum in monte Garizim, dedicatur appellatione Iouis Cretensis. Iof.

Heçyra Terentij acta. V. C. 588.

3808 *Olympiæ 154. V. C. 589. Annus Græcorum 147.*

XLIII. HEBDOMAS DANIELIS incipit, id est, 295. annus hebdomadam.

Antiochus expeditionem suscipit in Persidem, & Gorgiam mittit ad deuastandam Iudæam, cum quo feliciter præliatur Iudas Maccabæus, & trucidat 3000. hostium. 1. Macc. 4.

3809. ENCOENIA, id est, festum purgati templi die 25. mensis 9. celebrari cœptum à Iuda Maccabæo anno Græcorum 148. 1. Maccab. 4. Hinc ad templum à Pompeio profanatum 100. Iudas Maccabæus fundit exercitum Lyfię. 1. Maccab. 4.

Rex Ptolemaus à minore fratre, regno spoliatus, petendi auxilij gratia Romam venit. Val. M. 5. He. utontimorumuenos Terentij acta. V. C. 590.

3810 *V. C. 591. Græcorum 149.*

Iudas Maccabæus debellauit & deuicit Idumæos Ammonitas, Tyrios, item Timotheum, in cuius exercitu perierat ad 8000. f. Maccab. 5.

ANTIO-

ANTIOCHVS EPIPHANES perijt. 1. Macc. 6.

ANTIOCHVS EYPATOR Antiochi Epiphanijs filius IX. rex Syria. an. 2.

Annus Græcorum 150. Sabbatarius. V. C. 592.

3811 ELIAZAR Iudæ Maccabæi frater, confossi à se elephanti lapsu oppressus perit. 1. Macc. 6.

MENELAVS Pontifex occiditur: succedit Alcimus. 2. Macc. 13.

Templum Oniæ Heliopoli in Aegypto conditum. Iof.

Eunuchus & Phermio Terentij acta.

3812 *Olymp. 155. V. C. 593. Græcorum 151.*

DEMETRIVS SOTER Selenci filius X. Rex Syria, interfectus Antiocho Eypatore & Lyfia regnat annis 11. 1. Macc. 7.

NICANOR interfectus à Iuda Maccabæo 13. Mensis Adar. Hic Nicanor extenso contra templi brachio iurauerat, se illud deleturum: Sed ei in acie interfecto, præcidi iussit Iudas Maccabæus caput & brachia, & ea ante templum suspendi. 1. Macc. 7.

Primum fœdus Iudæorum cum Romanis 1. Macc. 8. à principio regni Cyri 400. Hinc ad excid. vrbs Hierosol. sub Vespasiano anni 230. inclusiue.

Adelphi Terentij acta.

L. AEmilius Paulus obiit. Valer. Max. lib. 2. c. 10. & lib. 3. cap. 3. Vbi de paupertate Pauli Aemilij dicit, cum existimasse præclare secum agi, si ex victorijs alij pecuniam, ipse vero patriæ salutem & gloriam sibi parasset.

3813 Iudas Maccabæus occumbit in prælio fortissime dimicans cū Bacchide Demetrij Duce. 1. Macc. 9. à regno Cyri 400.

IONATHAS regnat an. 18. 1. Macc. 9.

Terentius Poeta mor. V. C. 594. Hinc ad natum Ciceronem 53.

160

159

163

162

161

158

- Horologium ex aqua Roma factum, cuius fluxu diuisa sunt hora noctium & dierum anno V. C. 595. (secundum Varronem) Plin. lib. 6. c. 60.
- 3814 Alcimus Sacerdos cum iussisset dirui interius atrium templi, percussus est Paralyti & mor. mense 2. 1. Macc. 9.
- Templum summo sacerdote caret septennio. Ios.
- 3815 **XLIII. HEBDOMAS DANIELIS incipit, hoc est, 302. annus hebdomadum.**
- Attilius Arator fit Imperator. Val. Max. 4. c. 4.
- 3816 Olympias 156. V. C. 597. Gracorum 155. A morte Romuli 560. Hinc ad natalem Iulij Caesaris 56.
- Bacchides cum Ionatha pacem componit, & Iudæa à bellis aliquantisper quiescit. 1. Macc. 9.
- 3817 P. Cornel. Scipio Nasica Cos. Dolminium Dalmatarum urbem expugnavit.
- 3819 V. C. 600. Coll. primum Calend. Ianuarij ceperunt inire magistratum. Cassiod. Florus.
- Bellum Celtibericum annis 20. gestum & Numantia excidio finitum est.
- 3821 Annus Gracorum 160.
- Ionathas donatus summo Sacerdotio, ab Alexandro nouo rege Syriæ, induit stolam sanctam mense 7. die Scenopægorum. Tenuit Pontificatum an. 10. 1. Macc. 10.
- Corduba in Hispania condita à M. Claudio Marcello. Strab. 3.
- 3822 **XLV. HEBDOMAS DANIELIS incipit, id est, 309. annus hebdomadum.**
- Hoc anno Cicero fingit Catonem Maiorem habuisse sermonem de senectute, quem annis ab hinc 106. peculiari scripto complexus est.
- DE METRIVS Syria rex in pralio aduersus Alexandrum occumbit. 1. Mac. 10.

- ALEXANDER XI. rex Syria annis 5. aut 6. incoatur.
- 3823 V. C. 604. Tertium bellum Punicum, quadrien-
nio gestum à Romanis aduersus Carthaginenses, & Carthaginis excidio finitum est. De quo Appianus Alexandrinus & alij. Hinc ad bellum ciuile Iulij & Pompeij 100. Plinius & Cenforinus referunt hoc bellum ad an. V. C. 605. secundum Varronem: Solinus verò ad 604. secundum Dionysium.
- Cato maior mor. at. 85. Cic. Plin. alij 84.
- Nuptia Alexandri regis Syria & Cleopatra, quibus interest Ionathas summus Pontifex, & honore summo afficitur. 1. Macc. 10.
- 3824 Olympias 158. V. C. 605. Annus Gracorum 163.
Bellum Macedonicum III. aduersus Pseudophilippum, aliàs Andriscum, qui Philippi nomine sumpto se Perse Regis Macedonia filium esse mentitus fuerat, gestum: quo victus est à Q. Caecilio Metello: us ab hac victoria Macedonici nomen sortitus est. Vell. Flor. Oros. Eutrop.
- Mastissa Numidia rex; Rom. populi amicus decessit. Scipio inter filios Mastissæ regnum diuisit. Val. lib. 5. cap. 2.
- 3825 Primus Consulatus Scipionis Africani Minoris, de quo dictum est: Dormiant hodie leges.
Bellum Achaicum gestum contra Achaos & Corinthios.
- 3826 V. C. 607. Finis tertij belli Punici.
CARTHAGO Urbis Romana amula deleta à Scipione AEmiliano: qui inde Africani cognomen tulit.
- Historiam euerfa Carthaginis Orosius lib. 4. c. 23. his verbis describit: Cum sex continuis diebus noctibusq; pugnatum esset, vltima Carthaginenses desperatio ad deditonem traxit potentes, ut quos belli clades reliquos fecit, saltim seruire liceat.

liccat. Primum agmen mulierum satū miserabile, Virorum post magis deforme descendit. Nam fuisse mulierum viginti quatuor milia: Virorum triginta nullia, memoria traditum est. Rex Asdrubal se Siro dedit. Transfuga qui Aesculapij templum occupaverat, Voluntario precipitro datus, igne consumpti sunt. Vxor Asdrubalis se duosq; filios secum viruli dolore, & furore famineo in mediū iecit incendium: eundem nunc mortis exitum faciens novissima regina Carthaginis, quem quondam prima fecisset. Ipsa autem civitas 17. dieb. continuis arsit, miseramq; spectaculum de Varietate conditionis humane Victoribus suis prabuit. Val. Max. l. 3. c. 2. d. 8. Vide etiam Appian. Alexandrinum. Hic finis fuit tertij belli Punici, cum à primo bello Punico suscepto exacti essent hic & q; anni 119.

CORINTHVS Achaia caput capta & excisa à L. Mummiō Cōf. qui inde Achaici cognomen sumpsit. Appian. Lybic.

P. Cornel. Scipio Africanus minor Romæ triumphat de Pœnis & Asdrubale. Distat hic triumphus Scipionis Africani Minoris à triumpho Scipionis Africani Maioris an. 55.

Q. Metellus Macedoniam in provinciam Rom. redegit, deq; ea triumphavit, & Macedonicum nomen accepit.

Polybius historicus & Panatius Philosophus florēt. Appollonius dux exercitus Demetrii victus à Ionatha. 1. Macc. 10.

3827 Cleopatra crepta Alexandro à sacero Ptolemao Philometore, & tradita Demetrio, Demetrii superioris filio.

ALEXANDER Syria Rex occiditur.

PTOLEMAEVS PHLOMETOR Aegypti rex triduo post moritur. 1. Macc. 11. Iustin. 35. Florus 52.

L. Mum-

L. Mummius Achaicus triumphavit de Achaia & Corinthijs.

3828 Olymp. 159. V. C. 609. Annus Græcorum 167. DEMETRIVS NICANOR XII. Syria rex an. 8. incoatis, consummerato triennio Tryphenis.

3829 PTOLEMAEVS EVERGETES I. Lagidarum VII. Aegypti Rex. an. 29. Annus Græcorum 168.

XLVI. HEBDOMAS DANIELIS, id est, 316. annus hebdomadam incipit.

3830 Annus Græcorum 169. A repero libro legis 500. à morte Davidis 900.

Ionathas cum Romanis & Spartanis fœdus renouat per legatos.

Ionathas frater Iudæ Maccab. occisus insidijs Triphonis cum duobus filijs. 1. Macc. 12. Secundus liber Maccabæorum cap. 1. recitat Epistolam scriptam hoc anno Græcorum 169.

M. Antonius Orator Ciceronis encomijs clarus nascitur, triennio ante L. Crassum Oratorem.

3831 Annus Græcorum 170. à regno Salomonis 900. Simon Dux Maccabæus regnat an. 8.

Iudæi excutiunt iugum gentium. 1. Macc. 13.

3832 Simon arcem Sion eiecto hostium præsidio occupat, illudq; solenni ritu expiat, ingenti omnium læticia, mensis secundi die 23. quem & quontannis festiuo gaudio celebrari præcepit. 1. Macc. 13. Hinc ad coronationem Herodis factam Romæ 100.

L. Crassus Orator, cuius Cicero tantis cum laudibus meminit, nascitur. Cic. in Bruto.

Bellum Numantinum V. C. 613. à morte Ascanij filij Aeneæ 1000.

3833 Simon fœdus cum Romanis renouat. 1. Macc. 14.

TRYPHON interfecto Antiocho Theo (cuius tutor erat) regnat an. 3. 1. Macc. 13. Ioseph.

Rex Demetrius in Mediam ad auxilia contrahenda profectus, & Tryphoni bellum inferret: ab Arsace rege Persia ac Media captus in custodiam traditus est. 1. Macc. 14. Iustit. 36.

3835 Legati Simonis Roma redeunt. 1. Macc. 15.

ANTIOCHVS SEDETES cum Simone fœdus facit. 1. Macc. 15. Hinc aliqui numerant 9. annos regni Antiochi.

A monarchia Cyri & reditu primo Iudeorum ex Babylone an. 400. compli.

Hoc anno à quatuor milib. Numantinorum victa sunt 30. milia Romanorum. Flor. 55. Valer. Max.

3836 Olympiis 161. V. C. 617. Annus Græcorum 175.

XLVII. HEBDOMAS DANIELIS incipit, hoc est, 323. annus hebdomadam.

Tryphon occisus. Ab huius necē ANTIOCHVS SEDETES XIII. Rex Syria solus regnat. 1. Macc. 15. Ioseph.

3837 Bellum seruile primum: cum serui in Sicilia aduersus Romanos iam antè arma sumpssissent, & Prætores aliquot superassent.

3838 Simon Maccabæus à Ptolemæo genero suo nefariè interemptus in conuiuio, anno Græcorum 177. mense vndecimo. 1. Macc. 16.

Definit I. Liber Maccabæorum.

Secundus Consulatus Scipionis Africani Minoris.

3839 Annus Græcorum 178. Sabbatarius. V. C. 620.

Numantia excisa à P. Scipione.

Numantini tanta fame laborarunt: & si iumentis omnibus & herbis consumptis, & sora & pelles sentis detractas comederint. Tandem ipsi cives, ne si manus vicloris venirent, inuicem sese trucidarent,

runt, igniq; subiecto & sese & Urbem perdidērunt. Vide etiam Val. Max. l. 7. c. 6. d. 3.

Sib. Græchus Tribun. pleb. qui ad popularem avarum captandam legem de agrorum diuisione tulerat, & Cn. Octauio College magistratum abrogauerat, ab optimatibus auctore P. Cornel. Nasica in Capitolio occisus, & vna cum alijs in eadem seditione trucidatis insepultus in flumen proiectus est. Hoc fuit initium in Urbe Roma sanguinis ciuilib. Inde ius vi obrutum: potentiorq; habitus prior. Vide Apparatum belli ciuil. lib. 1. Item Valer. Max. l. 3. c. 2. d. 17.

ATTALVS rex Asia moriens populum Romanum regni sui heredem constituit.

Iohannes Hyrcanus filius Simonis, Iudeorum Dux & Pontifex an. 31. Ioseph.

3840 Olymp. 162. V. C. 621.

P. Cor. Scipio Africanus de Numantia triumphauit, an. 14. post, quam de Carthagine triumphum egerat. Cic. Attic. lib. 13. Flores.

Antiochus Sedetes Iudæam deuastat, & Hierosolyman obsidione cingit, quam soluit exacto festo tabernaculorum.

Hyrcanus aperto Dauidis sepulcro reperit pecuniam, cuius pensionem placatum dimittit Antiochum. Ioseph.

Est annus à morte Dauidis 910. ab eius natali 980. id est, bis 490. à dedicato templo Salomonis 900. Hinc ad excidium Hierosolymor. 201.

3841 Bellum Asiaticum gestum à Romanis cum Aristonico, qui Attalo Rege mortuo Asiam occupauerat. Cic. Phil. 11.

Hyrcanus cum Romanis fœdus renouat. Ioseph. lib. 14. cap. 17.

3842 Aristonicus à M. Perpenna Cos. victus, Roma inuisus Senatus in carcere strangulatus est. Val. Max.

3843

XLVIII. HEBDOMAS DANIELIS incipit, *id est*, 330. annus hebdomadam.

V. C. 624. Scipio Africanus Minor, qui duas Urbes Rom. imperio infestissimus, Carthaginem & Numantiam deleuit, moritur aet. 56. Cic. à regno Belli 2000.

Laelius sermonem habet de amicitia, quem Cicero post annos 85. in literas retulit.

Carneades Philosophus moritur: quo tempore eclipsis Luna conspecta est, teste Laertio. Hanc Crassus refert ad diem 5. Nouembris.

Ptolemaeus expulsus Aegypto.

DEMETRIUS Syria rex an. 4. completis.

3844

Olymp. 163. V. C. 625.

Templū in monte Garizim ab Hyrcano euersum.

3847

Bellum Allobrogicum cepit: quo primū Rom. cum Gallis trans Alpes dimicauerunt.

3848

ANTIOCHVS GRYPHVS Rex Syriae an. 12. (*circiter*) Euseb.

3849

V. C. 630. Climaet. Graecorum annus 188.

Huius anni meminit 2. liber Maccab. cap. 1.

ALEXANDER Rex Iudaeorum nascitur.

Carthago instaurata an. 22. post, quam excisa fuerat. Oros. Eutrop.

Bellum Balearicum.

C. Sextius Procos. victa Saluatorum gente Coloniā Aquas Sextias condidit, ubi aquarum copiam, & calidos ac frigidos fontes à nomine suo appellauit.

3850

IUBILAEVS MVNDI 177. *Mosis* 27.

XLIX. HEBDOMAS DANIELIS incipit, *i. e.* 337. annus hebdomadū.

Circa haec tempora oritur Secte Phariseorum, Sadduceorum & Essaeorum, quae puriori doctrinae

strinae

128

127

124

123

122

121

120

strinae magnam caliginem ac tenebras offuderunt.

3851

C. Sempronius Gracchus occisus, (post interfectum fratrem Tib. Gracchum an. 12.) cum per biennium tribū. pleb. Rempub. seditiosi legibus perturbasset: Hac caedes fuit initium bellorum civilium. Velleius.

120

3852

Olymp. 165. V. C. 633. Annus 400. templi secundi.

119

3854

Hyrcanus Samariam solo aequauit. Euf. Ioseph. Cretaenses obsidione Q. Caelij Metelli ad ultimam usque penuriam compulsi, sua iumentorumq; suorum vrina sitim torserant Verius quam sustentarent: Sed dum vincis iument. id passis sunt, quod eos ne victor quidem pati coegisset. Valer. Max. lib. 7. cap. 6.

117

3856

PTOLEMAEVS LATHYRVS aliās Soter & Physcon VIII. Aegypti rex an. 15. Hic 30000. Iudaeorum occidit, & reliquos occisorum carnisus Vesici coegit, anno 491. à principio captiuitatis Babylonicae.

115

M. Terentius Varro Philosophus & Poeta nascitur. Euseb.

3857

L. HEBDOMAS DANIELIS *id est*, 344. annus hebdomadam: qui est annus 532. a principio Ieremiae.

114

Q. Caelius Metellus Macedonicus moritur: qui tres vidit filios Coss. è quibus unum etiam & Censorem & triumphantem, quartum autem praetorem, eosq; saluos reliquit: & tres filias nuptas: cum ipse Consul Censor etiam Augurque fuisset & triumphasset. Cic. 5. de finib. Valer. Max. lib. 7. cap. 1.

3858

Bellum Thracicum.

Hortensius Orator, Ciceroni coniunctissimus, nascitur. Cic. Brut. Vixit an. 64.

113

- 3859 *Bellum Cimbricum sive Teutonicum, quo Cimbri & Teutones primum Alpes transgressi in Italia sedam stragem Romanorum sociorumq; fecerunt. Nam Cn. Papirius Carbo Cos. in Illyrico ab illis fusus & exercitu exutus est.*
- 3860 *Olymp. 167. V. C. 641. à nato Davide 1000. ANTIOCHVS CYZICENVS Syria rex an. 18. (circiter) Euseb.*
- 3861 *Annus Græcorum 200. V. C. 642. Bellum Iugurthinum, à quo SALVSTII historia incipit. P. Scipio Næficus mortuus. Cic. in Brut. Val. Max. lib. 5. cap. 3. d. 2.*
- 3863 *Pomponius Atticus intimus amicus Ciceronis nascitur triennio ante Ciceronem. Vixit an. 77. Iunius Silanus Cos. contracta infeliciter pugna à Teutonibus superatur. Q. Cæcil. Metellus de Iugurtha triumphavit, & Numidicus appellatus est.*
- 3864 *Olymp. 168. V. C. 645.*
- LI. HEBDOMAS DANIELIS incipit, i. e. 351. annus hebdomadû.**
- Cimbri M. Scaurum Aurelium Cos. trucidarunt. Velleius.*
- 3865 *L. Cassius Cos. occisus, eiusq; exercitus ab Helvetijs Tigurinis pulsus & sub iugum missus. Caesar. lib. 1. bell. Gall. Oros.*
- 3866 **Anni vitæ CICERONIS incipiunt.**
- V. C. 647. à nato Demosthene 280. clima 67.*
- M. TVLLIVS CIC. Latina lingua parens & Oratorum princeps nascitur Arpinus, oppido Campaniæ, C. Attilio Serrano & Q. Servulio Cepione Coss. 3. Ian. anno, V. C. 646. propè completo. Marcus prænomen, Tullius nomen est & gentile: Ciceronis à Cicere factum est cognomen: cuius figura tuberculum habuisse in nasæ extre-*

mitate

- mitate dicitur, qui primus hoc familia cognomen intulit. Plut. Cic. Mater Ciceronis fuit Helvia.*
- POMPEIVS MAGNVS nasc. 30. Septemb. septennio ante Iulium Cæs. Plin. Velleius. Cic.*
- IVGVRTHA capitur à C. Mario (Et colligitur ex Salustio) & bellum in Numidia finitur.*
- 3867 *Manlius Cos. & Q. Cæpio Procos. aduersus Cimbros infeliciter pugnant, cæsis 80. millibus Romanorum, 6. Octob. Cæpioni imperium abrogatum est, eiusq; bona publicata. Oros. Cic. Liu.*
- 3868 *C. Marius II. Cos. de Iugurtha triumphat Calend. Ian.*
- Aquilam Romanis legionibus in secundo Consulatu suo C. Marius propriè dicavit. Plin. lib. 10. cap. 4. Hinc ad ingressum Aquilæ Romanæ in terram sanctam anni 170.*
- 3869 *Iohannes Hycanus moritur & princeps Iudæorum & summus pontifex & propheta: cum quo Deus ita colloquebatur, vt etiam futura non ignoraret. Ioseph.*
- 3870 *ARISTOVLVS rex Iudæorum an. 1. Hic post captiuitatem Babylonicam primus sibi diadema imposuit, & principatum in Regiam dignitatem conmutauit. Ioseph. A morte Salomonis 900. à regno Dauidis 980. Hinc ad regnum Herodis in Ierusalem 65. ad conceptum Christum 100.*
- M. Antonius Orator in Ciliciam procos. proficiscens Athenas venit, ubi dies complures propter nauigandi difficultatem commoratus est. Cic. 1. de Or. 1. Triennio post factus est Cos.*
- Teutones ad Aquas Sextias à Mario victi: amplius 150. millibus hostium priore ac postero die trucidatis. Strab. 4. Oros. 5.*
- Archias Poeta Romam venit. Cic.*

LII. HEBDOMAS DANIELIS

id est, 158. annus hebdomadū incipit.

ALEXANDER Iudeorum rex an. 27. inchoatis.
Aquilinus aduersus fugitiuos in Siciliam missus.
bellum Seruile, Athenione duce interfecto, con-
fecit. Diod. lib. 36.

Cimbri ad Athesin fluium Sicili à Mario.

C. Marius cum non multo ante Teutonum exerci-
tum numerosissimum trucidasset, 29. Iulij alte-
rum exercitum Cimbricum in eunti pugna Sicili
& deleuit. Interfecti sunt 120000. homines:
capti 60000. Post acceptam cladem matres
ingulirunt liberos suos: Viri fugientes ex acie,
sibi ipsis intulerant manus. Multi etiam decessent
arbores, ex quibus suspenderentur, cornib. bouum
collis se alligauerunt, à quibus cum præcipites
traherentur, sunt stragulati. Conspicua est in
castris infelix mater, qua de alto curru se suspen-
derat, cui ex utroq; pede paruus nati mortuus pen-
debat. Plut.

PTOLEMAEVS LATHYRVS à matre

Cleopatra regno expellitur. In Aegypto regnant

PTOLEMAEVS ALEXANDER &

CLEOPATRA an. 12. alij 10. Hinc ad
captam Aegyptum ab Augusto 70.

Olymp. 170. V. C. 653.

PTOLEMAEVS ALEXANDER in Ae-
gypto regnat an. 10. Euseb.

C. IULIUS CAESAR nascitur, post natum
Ciceronem septennio, C. Mario VI: L. Valer.
Flacco Coss. die 12. Iul. (qui mensis post eius
mortem lege Antonia Iulius est ea de causa di-
ctus. Macrobi. 1. Satur. cap. 12.) patre C. Iulio
Caesare viro Pratorio: matre Aurelia C. Aure-
lij Cotta filia: apud quam puer educatus est.
Cognominis rationem alij aliam tradunt: qui-
dam

dam quod qui primus Iuliorum sic dictus est,
caso matris vtero natus sit: alij ab elephanto
caso: alij à castis oculis, vel casarie. Sed de
elephanto, qui Caesar Punica lingua dicebatur,
sententia multis est visa probabilior: cum quod
matris vtero casus Romani proprio vocabulo ca-
siones dixerint: tum quod inter Caesaris natos
non pauci spectentur cum nota Elephanti: in-
terq; ceteros vnos Punice literis circa Elephan-
tum inscriptis: Et merito videri possit Caesar, et
ratione sua familia cognominis originem publi-
care voluisse: praesertim nullo evidente aliquis
rei gesta argumento, quare Elephantum in nu-
mū suis signarit. Hac Goltzius. De Caesarum
familia Suet. Fuit, inquit, in gente Iulia & Ca-
sarum familia: quo cognomine primum vsus
tradunt Sext. Iulium Casarem, qui anno belli
Punice sec. vndecimo M. Claudio Marcello. T.
Quinctio Crispino Coss. (V. C. 545.) Siciliam
provinciam Pr. obtinuit, ab hoc in vniuersam
familiam cognomen destulisse. Sylva de Ca-
sare adhuc puero dixit, ei multos inesse Marios,
futurumque eum aliquando optimatum secta
exitio.

Est annus à morte Cyri 430: nato Alexandro M.

256: eius Monarchia 230: eius morte 224:

nato Romulo 670: eius morte 616. Hinc ad

bellum civile Iulij & Pompeij 51. Paria sunt

spacia à regno Cyri ad Monarchiam Alexandri

M. & inde ad Iulij Cas. natalem, & rinq; 230.

A nato Cic. & Pompeio 7.

L. Appuleius Saturninus & C. Serrilius Glaucius

ob motam seditionem à C. Mario Cof. interfe-

cti. Cic. pro Rabir. & in Bruto.

SVETONII historia incipit.

Mathan auus Mariae virginis nascitur, iuxta Sy-

rorum traditionem, anno patris Leui 40. An-

nus Viterb.

- 3876 PTOLEMAEVS rex Cyrenarum in Aegypto
moritur: & regni haeredem relinquit S. P. Q. R.
Fior. Obseq.
- 3877 Coss. fuerunt duo summi Oratores L. Crassus & Q.
Scaevola.
Q. Hortensius primam in foro dicere cepit an. et at.
19. Cic. Bruto.

3878 LIII. HEBDOMAS DANIELIS,
id est, annus hebdomadam 365.

- PHILIPPVS XVII. rex Syria ultimus Se-
lucidarum secundum Euseb. an. 2,
Ante sociale bellum Latina: omnia animalia
mansueta acta in rabiem. Augustin. l. 3. c. 23.
- 3879 Huc usq; Syria possessa per reges, celsit in dittonem
Romanorum. Euseb.

3881 V. C. 662. L. Crassus Orator, cuius eloquentiam
Cicero praedicat, moritur et at. 49. die 20. Sept.
Cic. lib. 3. de Oratore.

Cicero summa Virili roga in forum venit et at. 16.
Hoc ipso anno fingit Cicero habitum esse sermo-
nem de Oratore a L. Crasso & Antonio, quem
Cicero literis mandavit post annos 36.

Bellum Sociale sine Marficum vel Italicum M. Li-
nij Drusi Trib. pleb. cade excitatum. Cuius in-
stitutum Solinus refert ad an. V. C. 662. & Plinius
quoq; ad Coss. Sex. Iul. Cas. & L. Marcium. Quod
vero Velleius & alij bellum Sociale ad sequen-
tis anni Coss. referunt, obseruet lector, nos loqui
non de primis inijs, qua in hunc annum inci-
dunt, sed de publico & plenario apparatu belli
aduersus Italicos pop. a Rom. suscepti & gesti.

Lucretius Poeta dixit.

- 3882 Cicero admodum adolescentulus Arati carmina de
caelo stellisq; conuertit. 2. de natura Deorum.
P. Rutilius Cos. parum prosperè contra Marfos di-
micans, in praelio occisus est a. Id. Iunij, et scri-
bit

- bit Onidius in Fastis. Plura de hoc bello vide
apud Appian. l. 1. belli ciuilib.
- 3883 PTOLEMAEVS LATHYRVS in Aegyp.
iterum regnare incipit an. 8.
Cicero et at. 18. operam dat studio Iuris ciuilib: &
Tyro est in exercitu Cn. Pompeij.
L. Portius Cato, Cos. in pugna cecidit. Cn. Pompe-
ius Cos. Asculum cepit, & Vestiros atq; Peli-
gnos ad deditionem coegit. Idem de Asculanis
triumphauit. Appian. & alij. Ab hoc triumpho
patris Pompeij ad triumphum filij Pompeij Ma-
gni anni 28. ad primu eius Consulatum 19. ad
secundum 34. ad tertium 37. ad mortem eius 41.
Velleius. Tam varia atque atrox fortuna Italicis
bellis fuit, et per biennium, continuo duo Roma-
ni Coss. Rutilius & deinde Cato ab host. bus oc-
ciderentur.

3884 Olymp. 173. V. C. 665.

Primum ciuile bellum inter Syllam & Marium:
inde didum Marianum. Hinc ad ciuile bellum
Iulij & Pompeij 40.

Primum Sylla Consulatus.

Bellum Mithridaticum.

Mithridates Asia in potestatem redacta omnes ci-
ues Romanos in omnibus Asia ciuitatibus uno
die, unoq; nuncio interficiendos curauit: Q. Op-
pium Procos. & M. Aquilium Legatum capros
necauit. Huius miser. inde cadu Romanorum
cuius meminit Cic. pro Manil. & pro Flacco.
Vide Appian. in Mithridaticis & Val. M. lib.
9. cap. 2. d. 3. Oros. lib. 5. cap. 19. Eutrop. l. 5.
Q. Mutius Augur Ciceroni exposuit sermonem de
Amicitia habitum a Laelio ante an. 41.

3885 LIIII. HEBDOMAS DANIELIS,
id est, 372. annus hebdomadam inci-
pit. V. C. 666.

Cinna & Marius haud incrementis Strinq; certaminibus editis, Romam occupaverunt.

Tres Oratores crudelissime interfecti: M. Antonius Triumvir a. u. s. Q. Catulus, & C. Iulius. Cic. Bruto. Hinc ad mortem Ciceronis 44.

Circa hunc annum Cicero (at at. 20.) edidit commentarios de Inventione. Moloni item Rhodis Romam dedit operam.

Catullus Poeta nascitur.

Post hunc annum, triennium ferè urbem sine armis fuisse, Cicero in Bruto ait.

V. C. 667. Crispus Sallustius Historicus nascitur.

Marius Sext. Licinium Senatorem de saxo deiecit: editiq; multis sceleribus Idib. Ian. decessit. Vir cuius si examinentur cum virtutibus vitia, haud facile sit dictu, virum bello melior an pace perniciosior fuerit: adeo quam Remp. armatis servavit, eam primo rogatus omni genere fraudis, postremo armis evertit. Epit. Flori lib. 80.

Sylla interim cum Mithridatis praefectis circa Athenas Bæotiamq; & Macedoniam ita dimicavit: ut Athenas reciperet. Vell.

Incipiunt 84. anni Hannæ prophetiæ. Luc. 2. Medium inter captam ab Antiocho Hierosolymam, & inter natalem Iesu Christi. Vtrinq; distantia annorum 84.

Ilium captum à Sylla anno 1100. ab exordio Troia: incluso anno 2788. Appianus in Mithridatica.

Olymp. 174. V. C. 669.

Cinna lapidibus occisus à suo exercitu. Hoc anno Verres fuit Quæstor in Sicilia, in quem Cicero Verrinas scripsit post annos 14.

Cum mutuo fratrum odij & bellis regnum Syria consumptum esset, populus Syria ad auxilia externa confugiens, peregrinos sibi reges circumspice-

3886

3887

3888

87

84

85

cere caput. Tigranes itaq; accitius regno Syria per 18. annos potuit esse. Iust. 1. 40.

Bellum civile Syllanum.

Sylla cum exercitu ingressus in Italiam, crudeliter saevit in civis Romanos. Plur.

Capitolium Roma conflagravit 6. Iudij. Sallustius. Plutarch.

Scipio fluctibus republ. expulsus, in Sicilia postea in exilio vixit. Cic. pro Sest.

V. C. 671.

Sylla Dictator creatus circa huius anni exitum interfectis Coss. Mario Inniore, & Papyrio Carbone: & felicem se appellari voluit. Eius honoris consuetudo (ut scribitur Velleus & Plutarchus) per annos 120. intermissa facta.

Obsequens scribit centena milia hominum Italico, civiliq; bello consumpta.

Annus 1000. à morte Saulis & regno Davidis.

Pompeius (at at. 25.) triumphavit de Hierba Numidarum rege, & à Sylla Dictatore Magnus appellatus est. Hic primus eques Romanus triumphasse legitur. Hinc ad alterum triumphum an. 20.

Cicero primam causam privatam pro Quintio dixit at at. 26. V. C. 672.

PTOLEMÆVS AVLETES alias Dionysius, id est, Aegypti rex annos 30. alij 31. Olymp. 175. Cyclus Sol. 139. V. C. 673.

LV. HEBDOMAS DANIELIS incipit, id est, 379. annus hebdomadū.

Oratio Ciceronis pro Sexto Roscio at at. 27. Gell. Cic. Brat. Quintil.

Mitylenæ in Asia expugnata à Romanis: & Iulius Cæsar corena civica donatus est at at. 20. Sueton. Liv. Epitom. lib. 89.

Captum est bellum Sertorianum in Hispania. Flor. Val. Max.

82

81

80

79

- 3893 *Huius anni astate Cicero (at. 28.) hortatu amicorum in Asiam profectus est.*
- Sylla se abdicauit Dictatura, quam in perpetuum ceperat. Et dimisso à se praesidio pub. palam in foro dixit, se omnium à se gestarum rerum paratum esse reddere rationem. Appian. Plut.*
- 3894 *Sylla animi concitatione nimia atq; immoderato Socii impetu consulsio peccatore spiritum crudore ac minis militum euomuit in agro Cumano: ac Romam perlatum magna pompa in Campo Martio crematus Et sepultus est. Val. Max. Appianus, lib. 1. Hinc ad bellum ciuile Iulij Et ad mortem Pompeij anni 30.*
- Cicero sex mensibus vixit Athenis, Et cum summis Oratoribus, Menippo, Xenocle, Molone, Posidonio Philosopho Versatus est, vbi Et de Sylla morte cognouit.*
- 3895 *Hoc anno M. Tullius Cic. recepit se è Gracia Romam, biennio post, quam è profectus erat. Cum autem auctore Plut. magna spe erectus ad Rem. summo raperetur studio: ardor eius oraculo repressus est. Delphos enim profectus cum Apollinem consulisset, qua via ad summam gloriam aspirare posset: respondit demon: si suam naturam, non multitudinis opinionem ducem sequeretur. Quare Romam reuerfus primò timide vixit, Et dubitauerit ad honores accessit, nec villo in numero est habitus: sed graculus atq; ociosus appellatus fuit. Vbi Seruò Et innata honorum cupiditate ductus; Et patris atq; amicorum cohortatione incitatus, se totum patrocinijs tradidit: non iam pedetentim principem locum petijt: sed statim eluxit, ceteriq; oratoribus longè praestitit. Plut.*
- M. Lepidus exacto consulatu bellum patriae mouet: sed Italia pulsus interijt. Appian. Et Plut.*
- 3896 *V. C. 677. Olymp. 176. an. 700. à prima Olymp. Cicero*

- Cicero petitionem honorum aggressus est (at. 31.) Et primo quaesturam petijt, cum vnum annum iam reuerfus ex Asia nobiles causas egisset.*
- Hoc anno in Hispania aduersus Sertorium acerrima illa Et maxima praelia, Sucionense et Durienfe, commissasunt.*
- 3897 *V. C. 678. Cicero Quaestor in Sicilia at. 32.*
- 3898 *V. C. 679. A morte Alexandri Magni 250.*
- Cicero expleto Quaestura anno Romam reuerfus ad forum Et causam agendam redijt, at. 33. Cic.*
- ALEXANDER rex Iudææ moritur, imp. an. 27. at. 49. Ioseph.*
- ALEXANDRA Regina Iudæorum an. 9. Est annus 1000. à regno Dauidis in Ierusalem. Post tot itaq; annos regnum Dauidis recidit in foeminam. Hæc Regina euexit Pharisæos, eorumq; potentiam auxit. Paria sunt spacia à Creatione ad natalem Abrahamæ: & à nato Abraham. ad hunc annum: vtrinq; 1949. & bis 1949. sunt 3898.*
- Hircanus loco patris defuncti constituitur summus sacerdos.*
- Nicomedes Bythinia rex moritur, populum Rom. relinquens regni heredem. Eutrop. Flor. Cic. pro Planc.*
- 3899 **LVI. HEBDOMAS DANIELIS** 72
id est, annus 386. V. C. 680.
- Hinc incipit L. Luculli imperium, quod durauit septennio.*
- L. Lucullus, qui anno superiore contra Mithridatem profectus fuerat, ad Cyzicum urbem exercitum eius fame ferroq; deleuit. Liu. lib. 95.*
- Bellum Seruile siue Gladiatorium duce Spartaco in Italia excitatum. Item: Sertorius interfectus. Sigonius.*
- 3900 **IVBILÆVS MVNDI 78, Mosis 28.** 71
 G Olymp.

- Olymp. 177. V. C. 681. Ciceronũ 35.*
Lucullus Mithridatem persecutus, Pontum Romanũ legionibus patefecit, qui antea populo Romano clausus erat. Cic.
- Seculum Simeonis, Annæ prophetissæ, Zachariæ, Elizabethæ, &c. penes quos hoc tempore inter tot Sectas Iudæorum, fuit veræ doctrinæ custodia.
- 3901 *Bellum Servile confectum à Pratore M. Crasso: cum fuisset extractum in annum tertium. App. Pompeius iterum triumphavit Oct. Decembris, post die Consulatũ instituit.* 70
Mithridates metu Lucullii ex Ponto aduentũ ad Tigranem regẽ Armenia profugit. Flor. Eutrop. Circa hunc annum natus est Herodes. Ioseph.
- 3902 *Primus Pompeij Consulatũ.* 69
Verrina actioes Cic. atq. 37.
Vergilius Poeta nasc. 15. Octobr. in pago, qui Andes dicitur, haud procul à Mantua, à nato Romulo 700. Socrate 400. à morte Ennii 100.
- 3903 *DIONIS Cassij Nicæa historia Romana incipit.* 68
Tigranes victus à Lucullo: Tigranocerta urbs capta à Lucullo prid. non. Octob. Dio. Plutarch. Cicero Aediliũ Curulis erat. 38.
Capitolium denuo instauratum dedicatur.
Aristobulus parat bellum aduersus matrẽ & fratrem Alexandrum regnantem in Iudæa. Ioseph.
- 3904 *Olympias 178. V. C. 685.* 67
Bellum Creticum à Romanis gestum aduersus Cretenses.
Tigranes & Mithridates iterum victi à Lucullo. Nisibis urbs capta.
- 3905 *Bellum Piraticum à Pompeio media æstate confectum. Cic. Dio.* 66
Insula Creta subacta, & bellum Creticum finitum est.
- 3906 *Lucullus Romanũ renouatur. Successit Pompeius, qui* 65

- qui nocturno pralio Mithridatem in Armenia mirore vicit, castra diripuit, & 40. millia ex ipsius exercitu cecidit. Dio. Eutrop.*
- Manilius ut Pompeij gratiam colligeret, legem (qua postea Manilia dicta est) promulgauit, et Pompeio bellum Mithridaticum, quod Lucullus iam annis 7. gesserat, committeretur.*
- Lucullus in Galatia occurrens Pompeio, suasisit ut recederet, quod bellum confectum esse, atq; legatos iam diu expectari diceret: Verum ille Pompeio id non persuasit.*
- Tigranes Armenia Rex urbem Artaxata & sese deditit Pompeio, qui ei Syriam ademit, quam hactenus annis 18. tenuerat: regnum tamen Armenia ei restituit: hoc modo Syria in Romanorum potestatem peruenit, de quo Cic. pro Sext. Tigranem Pompeius, cum in suis castris supplicem abiectumq; vidisset, erexit, & insigne regium, quod ille de capite suo abiecerat, reposuit, & imperatis certis rebus regnare iussit: aquæ pulcrum (ut scribit Val. Max.) esse iudicans, & vincere reges & facere. Vide Flor. Epitome 100. Inst. 40. Appian. Syr. Val. Max.*
- Cicero Prator fuit at. 41. à primis Pratorib. 300. inijt praturam Cal. Ian. Orationes pro lege Manilia & pro Cluentio habita.*
- ALEXANDRA regina Iudæorum moritur ætat. 73. cum præfuisset Iudæis fermè nouennium, anno 100. regni Maccabæorum. Ioseph. Egesippus.*
- ARISTOBYLVS Rex & Pontifex Iudæorum an. 3. mens. 3.*
- 3907 *Hyrcanus cohortante Antipatro patre Herodis fugit ad Aretam regem Arabum. Ioseph. Horatius Poeta nasc. 8. Decemb. V. C. 688.* 64
- 3908 *Olymp. 179. annus 456. Templi Secundi completus. V. C. 689.* 63

ARETAS rex Arabum inuadit Iudæam: Hierosolymis obsidet Aristobulum Hyrcani fratrem. Aristobulus Pompeium vite aurea alijsq; muneribus inuitatum accersit in Iudæam: ita fratrum dissidia primum Romanos in Iudæam attraxerunt. Pompeius Aristobulo regi subsidio mittit Scaurum cum exercitu. Aretas ex Iudæa discedit. Onias vir sanctus, cum & obsessis & obsidentibus bene precaretur, a Iudæis interfectus est. Hinc ad belli Iudaici initium, defectionemq; Iudæorum à Romanis 130.

Prima Epistola Cic. lib. 1. ad Att. scripta. Cicero etat. 43. auctus est filiolo. Tulliam filiam C. Pisoni despondit.

Cicero Consularum petit, competitore Catilina, qui dolore repulse, quam tum passus est, odisse capit Ciceronem hominem nouum. Inde extitit Catilina coniuratio.

3909

V.C. 690. Pompeius Hierosolymam & templum capit, ingreditur in sanctum sanctorum. Hyrcano attribuit summum sacerdotium. Aristobulum Romam mittit vincitum. Iudæi Romanis primum subiecti. Ioseph. *Eutrop. lib. 6. refert, Hierosolymam à Pompeio captam 3. mense, duodecim Iudæorum milibus, occisis, ceteris in fidem acceptis. Vide Egeffippum lib. 1. cap. 17.*

Mithridates Ponti & Armenia minoris Rex toties à Romanis superatus ac fugatus, tandem hausto Veneno perijt. Dio. Eutrop. scribit Mithridatem perijisse apud Bosphorum, cum regnasset an. 60. al. 40. Fixisset 72. & bellum gessisset cum Rom. an. 40. Vide etiam Oros. lib. 6. cap. 5. & Appian. in Mithridat.

M. Tullius Cicero, Consul creatus etat. 44. Ad hunc celebrem Cic. Consularum omnia referenda sunt, qua passim in scriptis ipsius gloriosè de eo commemorantur.

AVGV.

AVGVSTVS Cæsar nasc. 23. Septemb. Annus à nato Abraham 1960. nato Iacob 1800. ab exitu ex Aegypto 1456. regno Davidis in Ierusalem 1012. condito templo secundo 457. regno Cyri 497. reditu priore Iudæorum ex Babel 475. nato Alexandro Magno 293. nato Cic. 44. nato Pompeio 43. nato Iulio Cæsare 37. Encænij Iudæ Maccabæi 100. nato Romulo 707. coronatione Salomonis 980. id est, bis 490. Hinc ad mortem Pompeij 15. Ciceronis 20. ad excidium Ierusalem 132. ad baptismum Christi 91.

Catilina coniuratio industria M. Tullij Ciceronis detecta & repressa. De coniuratis sumptum supplicium in carcere die 5. Decembris, & Catilinae Vrbe cedere iussus est. Ob id meritum seruata patria, Cicero à Senatu pater patriæ dictus.

Orationes pro Muræna, contra Rullum, pro Rabirio & in Catilinam à Cicerone dictæ.

Circa hæc tempora Ioiakim, aliàs Eli, pater Mariæ virginis natus creditur eo anno, quo Iudæa Romanis tributaria facta, ac in prouinciæ formam redacta est. Testabantur ista in propinquo esse tempus aduentus Messie.

Iulius Cæsar Roma fit summus Pontifex. Dio.

3910 *Catilina perijt oppressus armis à C. Antonio, qui collega Cic. in Consulatu fuerat.* 61

Clodius insidiatur pudicitia Pompeia, Exoris Iulij Cæsaris, in templo bona Dea, die 30. Septembris: cumq; accusaretur in iudicio, Cicero contra illum testimonium dixit. Qua re Cicero Clodij odium in se concitauit.

Orationes Cic. pro Sylla & pro Archia poeta habita.

3911 *Hoc anno Q. Cicero, Marci frater, Asiam prouinciam obtinuit: eamq; administrauit triennium. Vide lib. 1. ad Att. epist. 12.* 60

G 3

Syria

Syria à Pompeio Magno victa, leges Romanas accepit, & prouinciarū Roman. numerum auxit. Triumphauit Pompeius tertium die 29. & 30. Sept. pridie sui natalis, ex Syria, ex Asia, Ponto, Armenia, Paphlagonia, Cappadocia, Cilicia & Iudæis: item de regibus Mithridate & Tigrane. Aristobulum regem Iudæorum eiusq; filium Antigonem in triumpho duxit. Hinc ad excidium Ierosolymæ & ad triumphū Vespasiani de Iudæis 130.

Cicero atat. 46. cum Clodio contendit in Senatu Idib. Maij.

3912 Olymp. 180. V. C. 693.

Diodorus Siculus, historica bibliotheca autor, perlustrat Aegyptū, studio antiquitatis cognoscenda.

Conspiratio inter tres principes ciuitatis, Pompeium, Crassum & Casarem. Epitom. & aliq.

3913 LVIII. HEBDOMAS DANIELIS incipit.

Primus Consulatus Iulij Cas. atat. 41. Est an. à regno Cyri 500. à primis Coss. 450. Hinc ad mortem Iulij 15.

Casar hoc Consulatu, legem Agrariā diu multumque repugnante Bibulo Collega, sed suffragantib. Sbiq; & per omnia Crasso & Pompeio, pertulit. Itaq; agri à Decemviris diuisi: addito etiam Campano agro, qui trium liberorum & Plurimum patribus diuideretur.

Casar Ciceroni & clam & palam iniquissimus, Clodiu illi inimicissimum fons, Tribunalumq; ei confecit, ut perniciem Ciceroni facilis machinaretur.

Eodem anno Cicero ad Q. Fratrem scripsit Epistolam illam pulcherrimam, qua est prima libro I. ad Q. Fratrem, in qua fratris prescribit omnia prouincia bene administranda præcepta.

TITVS

TITVS LIVIVS historiographus nasc. Euseb. Oratio pro Flarco atat. Ciceronis 48.

3914 V. C. 695. Bellum Gallicum Transalpinum à Iulio Casare nouennio gestum. 57

Libri IVLII CAESARIS de bello Gallico incipiunt, & singuli libri singulorum annorum res gestas recitant.

Exilium Ciceronis atat. an. 49.

Pub. Clodius Tribunus pl. diem Ciceroni dixit, quod coniuuatus Catilina, homines nobiles indematatos necasset in carcere: Cicero nolens se obycere furori Tribunitio, vrbe cecit. Bona eius diripiuntur, domus incenditur.

3915 Gabinus in Syriam prouinciam venit, inde in Iudæam, ubi prælio uicit Alexandrum regem Iudæorum, Aristobuli filium, preemptis 3000. Iudæorum & totidem captis. Ioseph. 56

PTOLEMÆVS Aegypti Rex regno pulsus Romam venit, petens reductionem in regnum.

Rome in Senatu agi captum de reuocando Cicerone. Lex de eo lata est 4. Augusti, quo & Dyrachio profectus est. Postridie uenit Brundisium, ubi Tulliola præsto ipsi fuit die suo natali. Urbem ingressus est 4. Septembr. maximo congratulantium ciuium plausu.

Orationes Ciceronis post reditum ad Quirites: pro domo sua.

Catullus Poëta mor. atat. 30. Euseb.

Secundus liber belli Gallici huius anni res gestas recitat.

3916 Epistola Ciceronis famil. I. incipiunt.

Hoc anno scripta est prima Epsl. Cicer. I. lib. famil. sicut & reliqua de reductione Prolemai regis Aegypti P. Lentulo decernenda. Anno V. C. 697. Ciceronis 5 I. 55

Oratio Cic. de prouincijs Consularibus dicta, item Haruspicum responsa.

Tertius annus belli Gallici, cuius res gestas habet
Caesar lib. 3.

Gabinus Romam scribit de rebus à se in Palaestina
gestis: cui Senatus die 15. Maij supplicationem
denegat. Cic. ad Q. Fratrem lib. 2. epist. 5.

Circa hæc tempora Aristobulus Iudæorum rex,
cum Antigono filio Roma profugit, & no-
vum in Iudæa bellum concitavit. Verùm à
Gabinio superatus mittitur Romam cum filio
vincus. Iosephus.

3917 *Hic est 4. annus belli Gallici, cuius res gestas vi-*
de apud Caesar. lib. 4.

IVLIVS CAESAR primus omnium ponte
facto cum exercitu in Germanos movens Rhe-
num transgreditur: Sed visatantum Germa-
nia, post dies pauculos rebus infectis & rescisso
ponte regreditur, metuens haud dubiè, ne Ger-
mani discedentem insequerentur. Primus et-
iam Romanorum hoc anno in Britanniam tra-
jecit, Romanis ante hac incognitam & inaccessi-
sam. Caf.

De hac bellica expeditione Iulij Caesaris ita scribit
Goltzius: Germani (inquit) qui Rhenum
transierant, maxima strage edita, à Cesare
vincuntur. Hoc bello confecto, Caesar quò se
Germanis terribiliorē redderet, suisq; illos re-
buis timere doceret, omninò Rhenum sibi transe-
undum existimavit, maximè Vbijs inuitantibus.
Ponto ergo sublicio opere militari, magna cele-
ritate, industriaq; in latissimo, profundissimo,
simulq; rapidissimo flumine excitato, exercitum
facilimè traducit, primus Romanorum ducum
eum limitem transire ausus. Dies XVIII. trans
Rhenum moratus, in Galliam, ponte rescisso
exercitum reduxit.

Bellum Parthicum: Crassus Cos. in Syriam profi-
ciscitur. De hoc Appianus, Dio, Plut,

Gabi-

Gabinus Syria præfectus Ptolemaum Auleten
Aegypti Regem in regnum restituit, iussu Pom-
peij. Huius Ptolemaus filius Pompeium (post sep-
tennsum) interfici curavit.

Pompeius ludos fecit, quibus theatrum à se factum
dedicavit. Plut.

Hoc anno Cicero ad Q. Fratrem scripsit epist. 8. 9.

10. lib. 2. & ad Att. ep. 9. 10. 11. & 12. l. 4.

Oratio Ciceronis in Pisonem dicta.

Tres libri de Oratore à Cicerone scripti, et. 52. à
morie Crassi Oratoris an. 37. -

3918 *Annus quintus belli Gallici, cuius res gestas habet*
Caesar lib. 5.

Iulia Pompeij coniunx, Iulij Caf. filia, enixa filio-
lam moritur, infante paucissimis diebus matri
superfite. Hac morte dissoluta est Iulij &
Pompeij coniunctio. Caesar tamen Pompeij affi-
nitatem quoquo modo sibi retinendam ratus,
Octavianam sororis suæ neptem C. Marcello des-
ponsatam, Pompeio obtulit: Pompeij vicissim
filiam, quæ Fausto Syllæ destinata erat, sibi dari
postulans. Goltzius.

Crassus Euphrate transmissio magnam Mesopota-
miam partem populando peragrat: & dum in Sy-
riam proficiscitur, relicti in Mesopotamia mili-
tibus Romanis, Parthis se ad bellum paranda
spacium præbuit, ipse in Syria hibernavit, to-
tumq; illud tempus cogendis pecunijs consumpsit,
magis exactorem quàm Imperatorem agens. A
sacris etiam templorum pecunijs non abstinuit.

Cicero pro Vatino, Scauro, item pro Plancio dixit.
Gabinus cui Crassus in Syria successerat, Romam
noctis intrauit 28. Septemb. eum Cicero descen-
dit.

Epistola 6. 7. 8. 9. 10. lib. 7. Fam. ad Trebat.
scripta. Item epist. Vlt. lib. 2. ad Q. Fratrem.
In extremis mensibus huius anni Cicero omnès

G 5 Episto-

Epistolæ lib. 3. ad Fratr. & postremas lib. 4. ad Atticum, & longam ad Lentulum scripsit.

Iulius Cæsar Britannis sibi actis obsides imperavit, & Vespigal, quod Pop. Rom. singulis annis pendere, constituit. Goltzius.

3919

V. C. 700: Crassus templum Hierosolymis spoliat huius anni (incuntis) hieme: decennio post, quam Pompeius templum ingressus pecunias illas intactas reliquerat: Eiusdem anni ætate Crassus sacrilegij pœnas morte sua luit.

Crassus occisus à Parthis & cum universo exercitu circa 9. Iulij. Ouid. 6. Fast. Quidam referunt, inquit Dio, Parthos aurum liquefactum in os Crassi infudisse, & verbis insuper insultantes. Cassius in Syria administratione succedit Crasso.

Roma per hoc tempus ita tumultuatum est, & iudicij & comitijs per largitiones profusissimas corrupta: Vt septimo tandem mense anni non sine max. turbis Coss. creati sint. Goltzius.

Cæsar ponte eodem ferè loco, eademq; ratione, qua prius, brevissimo tempore constituto, Rhenum secundo trajicit. Goltzius.

Sex primæ epistola lib. 2. fam. scripta: Item II. & sequentes lib. 7. fam.

3920

Annus à mundi creatione octies 490.

Olympias 182. V. C. 701.

LIX. HEBDOMAS DANIELIS

incipit. Estq; annus hebdomadam 407.

Pompeius III. Cos. creatus est solus, quod nulli ante contigerat. Hunc Consulatum Cicero vocat diuinum. Pompeius legem de Comitij & iure magistratum tulit, qua omnes magistratum petiuros comitijs interesse iuberet, absentium rationem haberi vetaret. Sancivit quoque ut quicumq; à primo suo Consulatu in illum diem magistratus gessissent, actorum rationes reddere

coge-

cogerentur. fementibus atq; ægerrimè utrumq; hoc Pompeij decretum ferentibus Cesarianis; quòd priore quidem Cæsar à secundi Consulatus petitione summoueretur, altero vero, acta Consulatus eius, in disquisitione vocarentur. Goltz. Inter alias leges etiam hoc sanxit, ut ad dicendum accusator 2. horas: reus tres haberet: eodemq; die illò res indicaretur.

Milo interfecit Clodium 20. Ian.

Oratio pro Milone: et. Ciceronis 55.

Corpus Clodij comburitur, qua flamma conflagrat Curia.

VII. & Ultimæ liber Cæs. de bello Gallico desinit.

Cicero Proconsul in Cilicia atat. 56. Imperator appellatur apud Issum.

59

Nonis Oct. in Senatu recitata sunt Ciceronis litera, quas publicè de Parthico tumultu miserat. Epist. I. lib. 15. fam.

Parthi Syriam armis hostiliter invadentes à Cassio prefecto non magno negotio ex ea eijciuntur & repelluntur. Dio. Hic finis fuit belli Parthici, postquam durasset an. 42.

Hirtius belli Gallici historiam continuat, lib. 8.

PTOLEMÆVS AULETES X. Rex Aegypti moritur. Cic. fam. lib. 8. epist. 4.

CLEOPATRA in Aegypto regnat an. 22.

Cicero scripsit libros de Legibus.

Ad hunc annum pertinet 15. lib. Epist. Famil. & lib. 2. epist. 7. 9. Item lib. 8. epist. 4. 9. II. Item lib. 16. epist. 10.

3922 Cicero (atat. 57.) ex prouincia decedit 30. Iulij. Athenas venit 14. Octobr.

49

Huc pertinent Epistola Ciceronis lib. 16. famil. ad Tironem Libertum, qui è Cilicia in Italiam revertens egrotare cepit in itinere.

Hortensius Orator & amicus Ciceronis moritur et. 64. aquavit Ciceronem annis vitæ. Cicero è prouincia

MIRICA.

nincia Cilicia decedens Rhodi cognouit de morte Hortensij. Cic. in Bruto.

Cæsar nouem illis annis in Gallia trecentos, vel et alij tradidere, quadringentos popp. subegit: opida octoginta per vim capit: pralio tricies dimicauit: Galliam denique totam Romanis subiecit. Etam in prouincia formam redegit.

Roma in Senatu diuersis de Pompeij & Cæsaris imperio sententijs diu variatum est, Curionis patissimum pro Cæsare strenue decertante. In cuius sententiam, censentis Virij: imperium abrogandum, tandem longè maior Senatorum pars discessit, indignante C. Marcello Cos. altero, exclamanteq: Vincite tandem, ut Dominum habeatis Cæsarem. Goltzius.

3923 BELLVM CIVILE Iulij & Pompeij. V.C. 704. Cicero Romam redijt 4. Ianuarij postriedie suis natalis: quo tum incoabat annum et. 58. Ita Cicero (ut ipse loquitur) incidit in ipsam belli civilis flammam inter Iulium & Pompeium, cui se miscere noluit, frustra interim tentatis inter eos pacis & concordia conditionibus.

LIBER I. IULII CAESARIS DE BELLO CIVILI

incipit: in quo ipse Cæsar huius anni res exponit.

Die 7. Ianuarij perscriptum est Senatusconsultum: Darent operam Coss. ne quid Respubl. detrimen- ti caperet: quo armati sunt Coss. & Pompeius aduersus Iulium. Fuitq; hoc classicum belli civilis. De hoc bello Vide Appianum & Lucanum. Senatusconsultum autem tale fieri non solebat, nisi in maximis Reip. periculis, summa ad extor- quente necessitate.

Consules & optimates vna cum Pompeio Roma profugiunt,

Cicero 7. Idus Iunij ad Pompeium in Graciam proficiscens nauim conscendit.

AERA ANTIOCHENORVM, quã citant Eusebius & alij, hoc anno incipit: teste Maria- no Scoto: ante N. C. 48.

ARISTOBVLVS Iudæorum rex à Iulio dimissus in Iudæam ad oppugnandum Pompeium, venenecatur. Filius eius Alexander à Pompeianis securi percutitur.

Prima Dictatura: Iulij Cæsaris, quam gessit diebus 11. Hinc ad Monarchiam Augusti & bellorum civilium finem anni 20.

Epistola lib. 10. ad Atticum scripta.

Olymp. 183. V. C. 705. Ciceronis 59.

PVGNA PHARSALICA.

C. IULIUS CAESAR Pompeium in campis Pharsalicis inter Pharsalum ipsum & Enipeum flumen pralio ingenti vicit & profligauit, circa diem 20. Iulij.

Inter praliandum Pompeius sabinde inclamasse dicitur, incertum siue ad suos siue ad Cæsarem: PARCE CIVIBVS: Cæsarem verò ex alia parte, MILES FACIEM FERI: Quod Pompeianum militem vixote tyronem ad- huc, & per etatem rei bellica insuetum, formeq; & venustatis conseruanda, quam decoris mili- taris studiosorem, huiusmodi plagas propter ci- catricum deformitatem maximè vitaturum, imò ne expectaturum quidem sibi persuadebat: cum alijs non tam oculos & os, quam crura & brachia ferire Romanis moris esset. Alij vtram- que hanc Vocem Casari tribuunt.

De numero occisorum variant auctororum sententia. Quidam enim è Pompeianis 6. millia, alij 25. millia: è Casarianis verò præter 30. Centurio- nes 1200. perisse scriptum reliquerunt. Ipse autem

autem Caesar e suis quidem ducetos nec amplius desideratos auctor est, & prater hos Centuriones 30: e Pompeianis vero 15. millia casa refert. Capta ibidem praterca fuerunt 24. millia, signa militaria 180. & nouem Aquila ad Casarem relata. Goltzius.

Pompeius ad Pharfalum victus in Aegyptum ad Ptolemaum Aulera filium (cuius patrem expulsum & exulantem Senatui commendaauerat regnumq; eiaem summa cum fide restituerat) supplex confugit, ubiq; cum ad Pelusium oppidum e maiori nauigio in minorem scapham exceptus fuisset, ab Achilla & L. Septimio Ptolemai Regis familiaribus, quorum posterior bello Paratico sub eo meruerat, in conspectu Cornelia coniugis & Sexti filij obruncatus est, pridie quam completeret annum aet. 58. eo ipso die, quo quondam de Mithridate & piratis triumphum duxerat, 30. Septembris, alij postridie: a profanato templo Hierosolymitano an. 15. Huius caput amputatum cum postea Casari Alexandria offerretur: & ingemuisse ille cum lacrymis: & illud sepelisse honorifice in suburbio dicitur: Percussoribus non tantum non laudari: sed etiam e medio sublati: & in eo loco fano Nemesis erecto. O miserabilem exitum tanti Viri, qui semper in ore habuerat Versum Homericum:

αἰὲρ ἀγίστην, Ἐπιτεροχρονεμυδωα ἔλλωρ.

Alkato nuncio Romano de pugna Pharfalica cadisque Pompeiano fama confirmata, Pompeij & Sylla imagines, qua pro rostris stabant, dissecta sunt: Casariq; inter summos honores cum annua Dictatura Tribunitia potestas in perpetuum decret. a est. Goltzius.

QVART-

QVARTA ET VLTIMA
MONARCHIA RO-
MANA.

IULIUS CAESAR (aet. 52.) primus Monarcha & Imperator Romanus imperauit an. 3. mens. 6. Numeramus autem annos Monarchiae a pugna Pharfalica & morte Pompeij.

Ab exitu ex Aegypto ad hunc annum sunt 1470. compl. a reditu Ibraëlis ex Babel & monarchia Cyri 490. a desolatione primi templi & captiuitate Babylon. 560. a Nehemia reparante urbem 397. a uocatione Abrahæ 1900. A monarchia Alexandri 283. a principio regni Medorum & fine regni Assyriorum & Sardanapali interitu 777. Ab eiectione regibus 460. a primo Dictatore 452. Decemuiris 402.

Bellum Alexandrinum circa huius anni finem gestum a Iulio. Firrius.

Desinit Iulius Caesar de bello civili.

Iulius Caesar secundam Dictaturam gessit: sed anno superiore ei decretam.

Antipater Iudæus (qui prius Pompeij partes iuuauerat) Iulium Casarem in bello Alexandrino adiuuat, adductis tribus millibus Iudæorum, Syrisq; compluribus & Arabum primatibus, iussu Hyrcani summi Pontificis.

Casar Alexandria, atq; ad eam inuensa Aegypto sibi subacta, Cleopatra regnum concessit, & minorem Ptolemaum illi matrimonio iungit, Arfinoen vero minorem filiam regno eduxit & Romam misit. Atq; ita bellum Alexandrinum, in quo Ptolemaus, qui Pompeium interfici iusserat, perijs, confectum est. Hinc ad occupatam Aegyptum ab Augusto 17.

Bibliotheca Alexandrina conflagrauit. Plut. Ferruntur in ea fuisse ad 700. ferme millia voluminum

minum à Ptolemais Aegypti regibus congestorum.

Pharnaces Ponti rex victus à Iulio, quarta postquam in conspectum venissent hora: quare de hoc scripsit: **VENI, VIDI, VICI**, qui fuit etiam triumphi titulus. Ferunt item Casarem profligato statim Pharnace exclamasse: **O te beatum Pompei, qui cum talibus bello Mitridatico decertans, MAGNI cognomen accepisti.** Goltzius.

Roma seditiones à P. Cornelio Dolabella Tribuno pleb. & Tullia marito legem ferente de novis tabulis excitatae sunt, de quibus Liu. lib. 113. Dio. lib. 42.

Epistola Ciceronis lib. II. ad Att. scripta. Item epist. 20. lib. 14. fam.

IYDAEAE PROCURATOR ANTI-PATER.

Antipater Herodis Magni pater à Iulio Casare praeficitur Iudææ tutor: Hyrcano confirmatur sacerdotium: instauratio murorum urbis Ierusalem Antipatro conceditur: & Iudæi suis legibus vivere permittuntur. Et hæc facta sunt anno 490. (septies septuagesimo) à soluta captiuitate Babylonica & reditu Iudæorum in terram suam.

3926 Iulius Dictator III. Cos. III. V. C. 707. à deleta Carthagine 100. Ciceronis 61.

Pugna ad Thapsum. Bellum Africanum Iulij Cas. susceptum mense Ianuario aduersus P. Scipionem, Catonem & regem Iubam, de quo Hirtius Scipionis exercitus fugatur. Cato (at. 49.) & Scipio sibi manus inferunt, Rex vero Iuba interficitur.

Regnum Mauritania Casar tributarium populo Romano reddidit: eiq; Sallustium Crispum praefecit, ignominique Viri n. sibus & Catonis filio.

Filiam

Filiam quoq; Pompeij in ea Urbe deprehensam cum duobus liberis ad fratrem mulieris misit incolumen. Intellecta morte Catonis plurimum indoluisse fertur, exclamasseq;: **Ego tibi Cato mortem inuideo, qui mihi gloriam salutis tuae inuideis.** Goltzius.

Senatus accepto victoria Africana nuncio, decretum quadraginta dierum supplicatione, plurimis amplissimiq; honoribus Casarem per Senatusconsultum decretis ornavit. Dictatorem ipsum deinceps in decennium creauerunt: praefectum quoque moribus Censoria potestate (quod Censorum nomen infra ipsius merita videretur) in triennium constituerunt: simulq; decreuerunt: **Et curuli sella proximus semper Consulibus in Curia & Senatu assideret: sententiam primus diceret: pramiq; in equestribus certaminibus solus disideret: & equis albis ac licitoribus, quos in prima secundaq; Dictatura habuerat, in triumpho streret: Et quadrigæ ipsi in Capitolio ante Ionem statuerentur, imago ipsius simulacrum Orbis terrarum pedibus premens cum titulo SEMIDEI (quem tamen posse reiecit) poneretur: atq; his ferme contentus, alia pleraq; his similia, vel maiora repudiauit.** Goltzius.

Quatuor triumphi à Iulio Casare post reditum ex Africa ad Urbem acti. Primus quidem isq; celeberrimus de Gallis & Germanis, cuius apparatus ex citro potissimum constitit: inter cuius ferulae fuit Rhenus, Rhodanus, Oceaniq; captiui ex auro simulacrum, interq; captiuos ductus Vercingetoris Rex Germanorum, qui post triumphum necatus est. Secundus Alexandrinus ex Aegypto de Rege Ptolemao, apparatusque eius testudineus: in hoc Nilus & Pharus ardens: inter captiuos Arsinoë Cleopatra soror traducta est. Tertius Ponticus de Rege Pharnace,

H

nate,

nate, acantho spectabilis, in cuius ferculis fuit Pharnacis imago, & hic titulus, VENI, VIDI, VICI: celeritatem belli confecti significans. Quartus autem & nouissimus fuit Africanus de Rege Iuba, ebore insignis: quo triumpho inter captiuos ductus est Iuba Regis filius patri cognominis, & praterea Catonis, Scipionis, Petreij aliorumq; primi nominis ciuium Rom. qui eo bello contra Casarem militauerant, imagines non sine max. dolore populi in pompa transmissae sunt. Goltzius.

A N N V S emendatur à Iulio. Fuitq; hic annus mensium ferme 15. aut dierum circiter 445.

De intercalatione vide Macr. Saturn. l. 1. c. 14.

Numidia in formam prouincia redacta. Dio. Brutus, id est, Liber de claris oratoribus à Cicerone (aet. 61.) scriptus & anno sequenti editus. Item liber dictus orator ad Brutum.

Oratio pro M. Marcello à Cicerone dicta, cum Iulius Marcellum recepisset in gratiam.

Antipater muros vrbs Ierusalē reedificat: quos Pompeius ante 17. annos destruxerat. Eius rei potestatem Antipater à Iulio Cæs. acceperat anno superiore. Estq; hic annus 400. ex quo Nehemias permittente Artaxerxe Longimano illos ipsos muros Ierusalē excitauerat. Ioseph. Hinc ad exidium vrbs Ierusalem 115.

V. C. 708. Ciceronis 62.

LX. HEBDOMAS DANIELIS incipit, id est, 414. annus hebdomadū.

Iulius Dictator IIII. Cos. IIII.

Cicero, Terentia dimissa, Virginem Publiliam exorrem duxit, & eius facultatibus as alienum (quod permagnum habebat) dissolueret. Plut. Tullia filia Ciceronis apud Lentulum pariens decessit. Cicero cum omnem consolationem vince-

ret

ret dolor, se ipse per literas consolatus est, scripsitq; librum, quem consolationem, vel de luctu minuendo inscripsit. Scripsit item Hortensium, & in libro Philosophiam ab Hortensio accusatam & vituperatam ipse defendit & collaudauit. Huius libri lectione D. Augustinus se ad Veram, hoc est, Christianam Philosophiam contemplationem incensum fuisse, aliquot locis fatetur. Scripsit libros Academicos, & Ennum Catulum, alterum Lucullum appellauit: quorum posterior adhuc extat. Scripsit libros de finibus. Orationes pro Deiotaro & pro Ligario dicta. Scripsit epistolas lib. 12. & 13. ad Att.

Post Tulliae mortem, Tullius M. Filius Athenas cum L. Tullio Montano profectus est: ubi Cratippum audiuit.

Confecto bello Africano T. Quintius Scapula nouum in Hispania commouit, cuius meminit Cic. epist. 13. lib. 9. fam.

Primus annus Iulianus scilicet correctus & emendatus.

Bellum Hispaniense Iulij Cæs. aduersus Cneum & Sextum Pompeij filios, de quo Hirtius.

Pugna ad Mandan & postrema Victoria Iulij Cæsaris, in qua ad diem 17. Martij ceciderunt ad 30. milia hominum. Cneus Pompeij filius interfectus, eiusq; caput prid. Id. Aprilis ad Casarem allatum est.

Huius frater Sextus à Corduba salutem fuga comparans, tracto paululum temporis inter Hispanos bello, Siciliam ad rebellandum sollicitauit, post in Asiam è Sicilia fugiens captus ab Antonianis ductoribus Miletis occisus est.

Pralium Mundense plurima aduersa portenta, qua haud dubiam alteri partium perniciem portendere credebantur, praecessere. Inter quae praeter ceteris obseruatione dignū est: quod aquila

H 2

in Pom-

in Pompeianarum legionum signis fulminibus aureis, quibus insisterant, proiecitis, motusque, alii à Pompeio ad Casarem auolantes, certissimum Pompeianis exitum denunciare videri poterant. Quo loco praelium commissum est, statim post Victoriam palmam enatam esse ferunt. Quod ostentum non tam Casari, quam Octauius Casaris ex sorore nepoti, qui tunc forte cum Casare militabat, felices rerum successus portendisse voluit: quanquam Casar ad se traheret. Post hanc pugnam Cas. ad amicos dixisse fertur: pro laude & gloria sepius: tum autem pro salute demum & Vita decertasse.

Casar Romam reuersus, quantum ex Hispania triumphum (cuius apparatus ex argento rasili fuisse tradunt) egit: non sine graui inuidia & dolore populi: quod de ciuibus casis agi videretur. Goltzius.

Iulius proximo ante mortem anno Carthaginem & Corinthum haecenus desertas & neglectas, missis eo cum ciuibus libertini generis, tum pluribus è militibus suis, Colonias pop. Rom. constituit: pristinisque suis nominibus restitutas, nouis operibus exornauit. Goltzius.

Suffecti siue Honorarii Coss. primum creati cepti, anno à primis Coss. 464.

Hoc anno Hispania recepta, ob omnia bella ciuilia confecta, & singularem in ciues clementiam, C. Iulius Casar Liberator, parens patriæ & Dictator perpetuus appellatus est: primusque; I M P E R A T O R I S prænomen accepit.

Iulius Casar Testamentum 13. Septemb. à se conditum tradit seruandum Vestalibus.

Olympias 187. V. C. 709. Ciceronis 63.

Iulij Dictatura V. siue perpetua, Consulatus V.

Iulius Casar ouans ex monte Albano Urbem ingressus est die 48. ante quam interficeretur, Videlicet 26. Ian.

IVLIVS CAESAR à Bruto & Cassio, eorumque coniuratis interfectus at. 56. die 15. Martij, à morte Alexandri M. 280. Philippi Macedonis 293. Romuli 672. Cyri 486. Moysi 1435. Ante eadem paucis diebus cum nunciaretur immolanti in curia cor in extis Victimam non repertum, irrisit: & Spurina auguri, qui periculum non ultra Idus Martias differri dixerat, ipso die cadis, Venisse Idus, ait: cui ille, Venisse, sed non prateruisse. Ita ingressus curiam peremptus est 23. Vulneribus. Post ipsius eadem testamentum apertum & palam recitatum est: sanusque; ei amplissimum, prosequentibus cum vniuerso fere Senatu Magistratibus, frequentisque; cum ciuium tum militum etiam armatorum ad corporis custodiam multitudine, factum est.

Hoc anno mensis Quintilis appellatus est Iulius, in honorem Iulij Casaris, qui hoc mense natus erat ante annos 56.

Iulius Casar per omnem vitam quinquages dicitur collatis signis cum hostibus dimicasse.

C. Octauius cum Casar auunculus eius Roma interficeretur, Apollonia erat. Factus certior de Casaris cade in Italiam transit, & Neapolim venit 14. Cal. Maij. Cic. ep. 10. lib. 14. ad Att. Adita Casaris hereditate nomen quoque; eius tulit, cumque; prius Octauius nominaretur, deinceps C. Iulius Casar Octavianus de more dictus est. Agens annum ætatis 19. peruenit ex Schola ad regnum, à literarum studijs ad bella, à Musis ad Imperium.

Cicero de recuperanda libertate cogitans Octavianum Augustum armat aduersus Antonium: quod ei consilium infelicissimè cesit.

Cic. habuit 4. priores orationes in Antonium, quas inscripsit Philippicas.

Hoc ferme tempore Cicero (æt. 63.) scripsit Tusculana-

sculanas quaestiones: de Nat. Deor. de Diuinat. de Fato, de Senect. de Amicitia, de Offic. & Topica. Item Epist. lib. 14. ad Att. & illas quae in initio lib. 15. leguntur.

Cicero post cadem Iulij Caesaris & P. V. M. S. P. Q. R. inducendam atque omnium odiorum & discordiarum memoriam obliuione sempiterna sepeliendam censuit, Atheniensium exemplo, qui auctor Thrasibulo idem sanxerant ante annos ferme 360.

Extremo hoc anno turbinis & simulacrum, quod M. Cicero ante cellam Minervae pridie, quam in exilium iret, posuerat, dissipatum membris primum iacuit, fractis humeris, brachijs, capite, mortem Ciceronis portendens. Obseq. Dio.

Eclipsis Solis hoc anno accidit. Virg. 1. Georg.

V. C. 710. Pugna ad Mutinam: Duo Coss. Hirrius & Pansa occisi: Antonius ab Octauij Caesare victus, & a Mutina repulsus circa 14. diem April. Ouid. 4. Fast.

AUGVSTI CAESARIS IMPERIVM.

Octavianus Caesar quadringentos milites Romam ad Senatum misit: qui Consulatum sibi nomine exercitus deposcerent: cum quidem cunctante Senatu, Cornelius Centurio princeps legationis, reiecto sagulo, ostendens gladij capulum, non dubitasset in curia dicere: Hic faciet: si non feceritis vos. Suet. Dio. Consulatum primum inijt die 22. Sept. (alij malunt 19. Aug.) pridie sui natalis, exeunte anno aetat. 20. Hinc numerus 56. annos imperij Augusti: alij habent 57. scilicet a morte Iulij ad mortem Augusti.

Antipater Herodis Magni pater veneno necatur per pincernam pecunia corruptum a Malichod. Herodis animum ita percelluit hoc indignum

faci-

facinus, vt Hierosolymam ingressus sit cum militibus instante festo & ieiunante populo. Tandem arte Herodis per milites Cassij Malichus occisus est. Ioseph.

Cicero hoc anno habuit quintam orationem Philippicam & novem reliquas.

Epistolarum lib. 10. fam. ad hunc annum pertinet, praeterim Planci Epistola.

TRIVMVI RATVS Antonij, Octauij Augusti & Lepidi cepit 27. Nouemb.

Consul factus Octavianus Ciceronem Salere iussit, & pace cum Antonio Lepidoq. facta, copias omnes in vnum locum contraxerunt: ibiq. imperium Romanum quasi possessionem aliquam inter se diuiserunt. In hoc triumphatu alij alios hostes proscripserunt, Antonius Ciceronem.

Tabula proscriptionis Senatorum ac ciuium proposita.

Ouidius Poeta nascitur 20. Martij.

Quidam etiam Tibulli Poeta natalem huc referunt ex eius lib. 3.

Cicero interfectus 7. Decemb. a Consulatu 20. Vixit an. 64. minus 26. diebus. De eo quidam scripsit: Cicero mortuus est vt philosophus, vixit vt homo. Mors Ciceronis videtur referenda esse ad finem huius anni: quia vt Sigonius ex lapide Colotiano demonstrat, inierunt illi Triumphatum 27. Novembris, & postea tabulam proscriptionis proposuerunt: cuius indicio interfectus est Cicero.

Antonius percussori Cicer. Popilio Tribuno (quem parricidij reum olim defenderat Cicero) pro allato capite, dedit 25. millia coronatorum, Gollus: id est, vt Hostus supputat, Ioachimicos 31250. Caput eius pro rostris positum & na cum dextra, publicum praebuit spectaculum.

Mors Davidis & Ciceronis distant annis 1000.

Considera nouissima Verba Struonq; Videbis ibi lucem, hic tenebras.

VERREM triumphalis proscriptio sustulit: cum quidem ante sui accusatoris mortem auisset. *Lactant. lib. 2. cap. 5.*

V. C. 711. à reditu ex Babel 496. à morte Adam 3000. Simsonis 1120. Leui 1596. à morte Dauidis & regno Salomonis 1000. Hinc ad Baptisimum Christi 70.

COLLATIO SALOMONIS ET AVGVSTI CAESARIS.

Vterq; potens, sapiens, pace florens, bello felix, & euentibus sui temporis clarissimus: sub illo conditum templum: sub hoc natus Christus. Nec ingenijs, moribus ac fortuna admodum dissimiles. Sola religione & cultu Dei nequaquam conferendi.

Bellum Philippense, in quo perierunt percussores Caesaris, Cassius & Brutus. Cassius & Brutus: Brutus transfossus à comite fuga. Nullo magis praelio quàm isto de libertate & statu reipubl. populari actum est. Ab hoc praelio nunquam ad libertatem Pop. Rom. oculos sustulit. A se ipso enim superatus sibi ipse & cladem attulit & accepit. Dio.

Victo Cassio Caesar in Italiam redijt: Antonius in Asiam.

TIBERIVS Imp. nasc. 16. Nouemb.

Legati Iudæorum accusaturi Phasclum & Herodem, non audiuntur ab Antonio. Hyrcanus Antonio donat coronam auream, & impetrat edictum, vt agri ablati Iudæis restituantur, & captiui dimittantur.

Herodes & Phaselus fratres ab Antonio creantur **TETRARCHÆ** Iudææ. Ioseph.

Antonius Cleopatra amoribus vacans, omnia boni

Imp. munia negligit: interim Parthi in Syriam irrunt, Duce Labieno. Inde est, quod aliqui scribunt, eum cum Cleopatra 12. annis vixisse.
Bellum Perusinum ab Augusto contra Antonium susceptum propter agrorum diuisionem. Caesar secundum pactum, quod cum Antonio fecerat post Victoriam, omnibus suis, Antonijq; militibus agros diuidere volebat, vt eorum sibi animos beneuolentia obstringeret: Antonius & Fulvia suis militibus competentem partem assignare volebant. *Dio.*

Prima Ecloga Virgilij hoc tempore scripta, quando Augustus veteranis militibus agros diuidi, & in eos militares colonias deduci iussit.

3932 *Olympias 185. V. C. 713.*

Perusia vrbs incendio consumta. Multi Senatores & Equites ad aram Iulio Caesari sacratam manati sunt.

Fulvia Antonij vxor, qua Ciceronis mortui linguam aculis confixerat, Sicyone moritur. Dio.
Mortua Fulvia Augustus & Antonius armis positus redierunt in gratiam, & tum denuo imperij diuisio facta, belliq; contra Sextum Pompeium societas inter Struonq; inita, et si Antonius per internuncios se obstrinxerat Pompeio ad consortium belli contra Casarem. Dio.

Antigonus Aristobuli filius, Parthos in Iudæam introducit: Pacorus Parthorum rex victo Decidio Saxa M. Antonij legato vniuersam eam prouinciam & Palaestinam occupauit: Antonio ipso amore Cleopatraz in Aegypto implicato. Hierosolyma occupata à Parthis: Hyrcano Pontifici præciduntur aures & nares: Phaselus frater Herodis in vinculis mortem sibi consciscit. Herodes Romam properat. Ioseph.

ANTIGONVS in Iudæa regnat. an. 3. mens. 3.

HERODES Romæ creatur & coronatur Rex Iudæorum: regnavit an. 40. Estq; annus 700. ab abductis 10. tribubus Israël in Assyriam. Annus templi secundi 480.

Hoc anno fuit Cos. C. Asinius Pollio: de quo Virgilius Ecloga 4. canit:

Tecq; adeo decus hoc ævi te Consule inibit Pollio, & incipient magni procedere menses.

Hæc itaq; Ecloga scripta est atq; Virg. 30.

3933

HERODES Galilæam recuperat: hinc numerandi sunt anni Herodis, quia & in fine superioris anni media hyeme coronatus est, & hoc anno Iudæam primùm regio titulo ingressus est.

Ventidius Bassus ab Antonio contra Parthos missus prælio eos vicit, & Labieno occiso Syria expulsa, & Palestinam recepit. Dio.

ÆRA SYNODICA.

ÆRA SYNODICA in Conciliorum inscriptionibus vstitata incipit hoc anno ante N. C. 38. Cumq; huius æræ initium cadat in 5. annum Augusti Cæsaris, suspicantur eruditi inde natam esse fictitiam vocem ÆERÆ, quod olim notati sint anni Augusti his literis A. ER. A. id est, annus erat Augusti. Hæ literæ contractæ genuerunt vocem ÆEra, qua significatur principium vstitatæ alicuius supputationis annorum, dependens ab insigni aliquo euentu. Nos vocamus *Eine Jahrzahl*. De hac æra Iulianus Pomerius in libris contra Iudæos anno nati Christi 686. scriptis ita, ÆEra, inquit, inuenta est annis 38. antè, quam Christus naceretur: & nunc est ÆEra 724.

Lex Falcidia lata à C. Falcidio Tribunopl. Dio. Esf. Isid. Zaf. & Freyman.

3934

Antonius aliquot Legiones Romanas mittit in Iudæ-

38

3935

37

Iudæam, opem laturas Herodi Hierosolymam oppugnanti. Ioseph.

Iosippus frater Herodis interemptus.

Annus 1000. à condito templo Salomonis completus.

Pacorus Parthorum rex interfectus à Ventidio, eo die quò ante annos 15. Crassus à Parthis interfectus fuerat.

Augustus Cæsar nuptias celebrat cum Livia matre Tiberij Imp. Vixit cum marito annos 51. super-vixit marito annis 15. Interrogata hæc matrona: quanam ratione maritum ita in suam potestatem redegit? respondit: Exquisita pudicitia: omnia eius mandata libenter exequendo: nullas eius res scrutando: & quadam eius vitia non persequendo, sed dissimulando.

Claudius Drusus ex Livia nascitur mense tertio à nuptijs: quia Livia erat ex marito suo gravida mense iam sexto. Vnde natum est proverbiolum: fortunatus etiam trimestres nasci liberos.

Regnum Herodis in Ierusalem.

36

Ierosolyma capta ab Herodè & sceptrum ablatum à Iuda: quod Iacob moriturus prædixerat ante annos 1680. (inclus.) id est, 6. Cyclos Sol. Hinc ad excidium Ierosolymorum Iosephus (inclus.) numerat annos 107. in quo nobiscum concordat.

HERODES Iudæorum Rex Hierosolymis regnat an. 37. Annus à creatione quinquies 787. à Cyri Monarchia & reditu Iudæorum ex Babel 500. à morte Philippi Macedonis & principio regni Alexandri 300. à regno Matathia patris Maccabæorum (inclus.) 130. Hinc ad mortem & ascensum Christi (inclusivè) 70: quorum medium est conceptio Christi: & vtrimq; est distantia annorù (incoatorum) 35. Omnes septenarij post 3900. sunt insignes euentibus

tibus ad Ecclesiam vel Politias pertinentibus
3907. 14. 21. 28. 35. (medium) per Hero-
dem ablatum sceptrum à Iudâ 42. 49. 56.
63. 70.

ANTIGONVS vltimus Rēgum Iudęorum ex
Asmonzis, ab Antonio occisus Antiochiæ,
hoc vel sequenti anno. Ioseph.

Bellum Siculum aduersus Sext. Pompeium Cn.
Pompeij Magni filium minorem ab Augusto ge-
stum. Dio.

3936

Olymp. 186. V.C. 717.

Fugato Pompeio comperit Caesar M. Lepidum oc-
cultâ pactâ cum Pompeio fecisse. Vidus itaq;
Lepidus, & Casari supplex factus, vix vitam
impetrat, & triumphatuse abdicare cogitur.

Aristobulus frater Mariannis coniugis Herodis
constituitur summus Sacerdos Iudęorum:
præfuit an. 1.

Salustius historicus moritur quadriennio ante
bellum Actiacum. Euseb.

Dioscorides Medicus vixit.

3937

Sextus Pompeius Magni filius ab Antonianis ca-
ptus necatur. à nece Iulij 10. à morte patris 13.
Aristobulus summus Sacerdos anno ætatis 18.
submergitur per ludum Hierichunti, callidi-
tate Herodis.

3938

C. Sosius Procos. ex Iudæa & alijs locis triumphat
3. Septemb.

Antonius regem Armenia Artabazum accersitum
ad colloquium, argenteis catenis vincit, & Uni-
uersam Armeniam partim vi, partim deditio-
ne in suam potestatem accepit. Dio.

3939

Cæsaris & Antonij mutua accusationes erumpunt,
vnde & postremum civile bellum exoritur.

Pactum Antonij cum Rege Medorum aduersus Cæ-
sarem. Antonius in Graciam properavit belli
contra Cæsarem adornandi gratia.

Olymp.

3940

Olymp. 187. V.C. 721.

Pomponius Atticus, intimus Ciceronis amicus, mor-
tat. 77. die 31. Martij.

Antonius à Senatu iudicatus hostis, & bellum con-
tra eum & Cleopatram decretum.

3941

V.C. 722. LXII. HEBDOMAS
DANIELIS incipit, id est, 428. an-
nus hebdomadam.

Pugna Actiaca: qua vidus est navalis certamine
Antonius ab Augusto ad Actium Epiri promon-
totium die 2. Septemb. & Monarchia Romana
ad Augustum translata. A monarchia Alexan-
dri Magni 300. Post pugnam Casar templum
Actio Apollini construxit, triremes consecrauit,
ludos & quinquennale sacrum, quod Actium
diceretur, insituit. Hanc pugnam descripsit Vir-
gilius 8. A. eid. Orofus lib. 6. cap. 19. Famo-
sum & magnum hoc bellum apud Actium fuit.
Ab hora 5. usq; in horam 7. incerta vincendi
spe, grauissima strimq; cades acta: reliquum
diei cum subsequente nocte in victoriam Cæ-
saris declinauit: Prior regina Cleopatra cum
60. velocissimis nauibus fugit. Antonius fugi-
entem uxorem secutus est. Ex victis 12. millia
cecidisse referuntur: septem millia vulnerata
sunt: e quibus mille inter curandum defecerunt.
Ab hac victoria plarisq; numerant 44. annos Mo-
narchia Augusti, quod hoc tempore solus rerum
potitus sit. Hæcenus enim vna cum Antonio
imperauerat an. 12.

Herodes deserens Antonium fidem cum fortuna
mutat, & tranfit cum cohortibus ad Cæsarem.
Plut. in Ant.

MONARCHIA AVGVSTI
CAESARIS ætat. Augusti 32.

3942

Est annus à bello Peloponnesiaco 400. à Monar-
chia Alexandri 300.

37

30

29

Aegyptus ab Augusto capta & in Romanam provinciam redacta. fit Rom. tributaria: & primus ei praeficitur Cornelius Gallus.

Antonius Vindex ab Augusto mense Augusto perit
αὐτόχθονος, anno aet. 56. aet. 53. in Urbe Aegypti Alexandria. Cleopatra vero morsu aspidum se necat aet. 39. regni 22. & regio funere cum Antonio iussu Cos. Augusti ibidem sepelitur.

Finis regni Aegyptiaci, quod à morte Alexandri Magni duravit annis 294. Et annotarunt Ptol. & Clemens: Et totidem supputat io nostra producit.

Hircanus summus Sacerdos ab Herode interficitur octogenarius. Ioseph.

Herodes Augustum venientem in Syriam magnifico apparatu excipit, eumq; officij causa profequitur. Augustus Herodi regnum confirmat: adiectis eius ditioni multis oppidis & regni parte qua Cleopatrae fuerat. Est annus 10. à Romana coronatione Herodis: à regno eius in Ierusalem 7. à morte Cyri 500. Hinc ad excidium Ierosol. 100.

Dionysius Halicarnassensis historia Romana scriptor diligentissimus Romam venit circa medium Olymp. 187. & spacio annorum 22. sibi comparavit cognitionem & lingua & historia Romana.

Mensis Sextilis vocatus est Augustus, quod ipso die primo huius mensis Antonium & Cleopatram superauerit, & imperium populi Romani firmaverit. Beda.

Hoc anno Ciceronis filius fuit Cos. mense Septemb. Dio. & alij.

3943 *Augustus V. Cos. aet. 34. triduo triumphavit, Primo scilicet die (8. Julij) de Pannonibus, Dalmatis, Iapydis. & Gallis. Secundo (9. Jul.) de Antonio ad Actium caso: quem Acticum dixit*

dixit triumphum. Tertio (10. Julij) de Aegypto, in quo Cleopatra regina imago ad sinuum expressa, cuius sinistro brachio aspis mordicus affixa haerebat, perlata est. Plutarchus. Macrobius hos triumphos refert ad mensem Augustum.

Ianus clausus ab V. C. III. ab Augusto I.

Herodes Mariannem coniugem suam à nuptijs 8. interfecit.

Imp. Caesar Octavianus in hoc honore republ. conservata à S. P. Q. R. pater patriae est appellatus.

3944 *Olymp. 188. V. C. 725. aet. Augusti 35.*

Quinquennales ludi ab Augusto instituti. Dio.

3945 *Octavianus VII. Cos. appellatur Augustus à Senatu et. 36. die 17. Ian.*

3946 *Cornelius Gallus poeta, cuius fatum deplorat Virg. Ecloga 10. sibi ipsi manus infert, et. et. 43.*

Eodem tempore vixit Poëta Manilius, cuius extant ad Augustum libri Astronomici: Et Propertius, cuius saepe meminit Ovidius.

Bellum Cantabricum gestum in Hispania ab Augusto.

3947 *V. C. 728. Ianus IIII. clausus.*

Olymp. 189. V. C. 729.

3948 *Horrenda fames in Iudaea, subleuatur munificentia & ope Herodis, regni eius 13. Ioseph.*

3949 *V. C. 730. Augustus XI. Cos. Tribunitiam potestatem accepit aet. 40. die 27. Iunii. Hoc summi fastigij vocabulum Augustus reperit, ne Regis aut Dictatoris nomen adsumeret: & tamen aliqua appellatione imperia cetera praemineret. Tacitus.*

Augustus gravissimè decumbens sanitati restituitur ab Antonio Musa medico.

Marcellus filius Octaviae sororis Augusti, quem Augustus sibi adoptaverat, moritur in Baiano aet. 18. Huc pertinent versus Virgilij in fine libri 6. Aeneidos, de Marcello, &c. pro quibus

scisse

scisse

scisse

scisse

(teste Servio) Virgilius ab Oetavia Augusti fo-
rore, Marcelli matre, accepit 210. festivia
id est, ut Hofius supputat, 6562. Ioachimicos.

3950 IVBILÆVS MVNDI 179. Mosis 29

3952 Olymp. 190. V. C. 733.

Annus 500. Templi secundi completur mense 9
Augustus in Syria agens, Herodem magnis ho-
noribus adfcit, eiusq; regnum adiecta nou-
dicatione ampliat. Ioseph.

*Pax facta cum Partibus, signis receptis à clade
Crassi anno 33.*

3953 Annus 1500. ab exitu ex Aegypto.

Templum ab Herode renouatum.

Herodes ruinosas templi Hierosolymitani par-
tes renouare aggressus est, & additis porticib.
similibusq; ædificijs templum exornauit, re-
gni sui anno 18. (ante N. C. 18.) Ioseph. Est-
que hic annus ab eodem templo sub Dario cõ-
dito 500. Hinc ad ministerium Christi 46.
pleni. Ioan. 2.

Contendunt aliqui tria fuisse templa Ierosolymis
condita: Primum à Salomone: secundum sub
Dario: tertium ab Herode, regni eius 18. an-
no, de quo Ioseph. lib. 15. cap. 14. belli Iu-
daici lib. 1. cap. 16. Verum Aggæi cap. 2. di-
citur, gloriam posterioris templi (quod Da-
rij edicto tum condebat) fore maiore quam
prioris, videlicet propter præsentiam Messie, qui
stante templo secundo, doctus, miracula editu-
rus, & opus redemptionis cõpleturus erat. Ne-
quaquã igitur Herodes nouũ vel tertium tem-
plum extruxit: sed vetus illud reparauit, am-
pliavit & exornauit. Priora templa condita
erant expresso Dei mandato: quid tale de Tem-
plo Herodis legitur? Et verò præcipuum ar-
gumentum aduersus Iudæorum blasphemias
petitur

petitur ex hoc Aggæi loco de templo secundo.
Vile erat templum secundum præ magnificentia
& splendore prioris sub Salomone. Verum
vbi Deus dicit, maiorem fore gloriam secundi
quam prioris, collatione instituit inter vtrum-
que templum, quod ad ornatum: & affirmat,
visibilem cõspectum additurum templo secun-
do verius decus, quam aurum in parietibus.
Plura de hoc anno vide in Isagoge, harmonia
6. de millenarijs.

*Augusto Cesari ex provincijs redeunti currus cum
corona aurea decretus est, quo ascendere noluit.
Cassiod. Nunc Romani Augusto regium coro-
nam sceptrum ac imperium deserunt, quam re-
gi Tarquinio Superbo ante annos 490. detra-
xerant.*

*Vergilius Poëtarum Latinorum princeps Bryndu-
si moritur 22. Sept. atq. 51. al. 52.*

3955 LXIII. HEBDOMAS DANIE-
LIS incipit, hoc est, 442. annus heb-
domadam.

Beata virgo MARIA Domini nostri I E S V
C H R I S T I Mater, hoc anno vel concepta
vel nata creditur ex patre Eli, qui & Ioakim
vel Eliakim: Ab erecto tabernaculo in deserto
1500. A condita Regia Salomonis 1014. eã-
dem completa 1002. à templo secundo condi-
to 503. eodem perfecto 499. à morte & vati-
cinio Iacobi 1700. inclusiuè.

*Ludi Seculares V. facti ab Augusto, in quibus se-
dominum appellari vetuit.*

Clades Lolliana: videlicet M. Lollius à Germanis.

*Agrippa filios Caium & Lucium nepotes suos ex fi-
lia Iulia Augustus adoptat. Dio.*

3956 Olympias 191. A diluuiò 2300. V. C. 737.

Augustus in Galliam proficiscitur.

M. Agrippa inuitatus ab Herode rege venit Hierosolymam, ibiq; in templo obtulit hostias Deo Israëlis. Philo.

3957 *Rhari qui inter Noricum & Galliã ad Alpes Tridentinas sedes suas habent, pralio Viti & à Druso ac Tiberio subacti sunt. Dio.* 14

3958 *Pannonij rebellantes denudò à Romanis subiugati sunt: Liguria Comata Romanis subditur. Dio.* 13

3959 *Augustus rebus Gallicis, Germanicis & Hispanicis ex sententia confectis, Romam redit.* 12

3960 *M. Agrippa gener Augusti ex Syria reuersus ab Augusto ornatur Tribunitia potestate, & paulo post moritur etat. 50. al. 51. Vide Solm. c. 4.* 11

Hoc anno Roma Consul fuit P. Sulpitius Quirinius, qui decennio post censum egit in Syria nato Christo. Lucas & Iosephus eum nominant ΚΥΡΗΝΑΙΟΥ. Tacitus Quirinum.

Drusus in Frisia bellam gerit.

Annus à nato Dauide 1100.

3961 *Definit liber prodigiorum Iulij Obsequentis.* 10

Dedicatum est templum ab Herode renouatum, hoc vel sequente anno: consumptis in eius reparatione annis 8. Ioseph. A dedicato templo Salomonis 1020. à dedicato templo secundo 505. Ab Encanij's Iudæ Macabei 152. Hinc ad excidium templi huius 80. ad Christi prædicationem 40.

Drusus Rhenum transit, & fluminis Lupia ripis ponte iunctis per Sisambros in Cheruscorum regionem & q; ad Visurgin processit, quem tamen nõ transit: Vbi & hostium Germanorum insidijs petitus, in summum deuenit periculum, ita ut non procul abesset, quin cõ toto periret exercitu. Dio. Dalmata & Pannonij à Tiberio domiti. Dio.

3962 **LXV. HEBDOMAS DANIELIS** 9
incipit, id est, 449. annus hebdomadũ.

CLAV-

CLAVDIVS Imp. nascitur Calend. Augusti. Cæsarea ab Herode in honorem Cæsaris denominata & condita, dedicatur ludis magnificentissimis anno 28. Herodis. Ioseph.

Drusus Cos. Germanici pater, & Tiberij Imp. frater, moritur in Germania, cum ad Albim & que peruexisset. Florus.

Epitome Flori collecta ex Liuio desinit, anno V. C. 744. ab electis regibus 500.

Augustus emendat annum. Macrobi.

3964 *Olymp. 193. V. C. 745.* 7

Dionysius Halicarnassensis historiam Romanam conscribere cepit, ut ipse testatur initio sui operis. Hunc autorem ut fide dignissimum plurimque in historia Romana secuti sumus.

Mecænas Augusti consiliarius & eruditorum patronus eximius moritur. Dio.

Horatius Poëta moritur et. 57. Euseb.

Mensis Sextilis adpellatur Augustus. Dio. Censor.

3965 *Annus 600. à captiuitate Babylonica Israëlitarum.* 6

Tiberius II. Cos. de Germanis triumphat Cal. Ian. & tribunitiam potestatem accipit in quinquennium.

Augustus Tiberium loco Drusi ad imperium prouexit, & nomine Imperatoris decorauit.

3966 *Iulia Augusti filia Tiberij vxor, propter impudicitiam relegata est in insulam Pandataria. Dio.* 5

3967 **INDICTIONES** ab huius anni autumno 4. numerantur à Beda, qui scribit **CHRISTVM** natum esse indictione 4. ineunte, alij earum initium referunt ad an. Christi 312. Est autem Indictio spatium 15. annorum. *Vide Isa-gogen.* 4

Augustus Caium filium suum adoptiuum in forum deducit, principemq; inuenturũ creat.

3968 *Olympias 194. V. C. 749.* 3

I 2

Annus

Annus postremus euentuum veteris Testamenti, distat à Genesi 1678.

Caius Cæsar Augusti ex sorore nepos Iudæam præteruectus, Hierosolymis Deo Iudæorum sacrificia offerre noluit: quod Augustus (ne peregrinas religiones adprobare videretur) collaudauit. Sueton.

3969

V. C. 750. LXVI. HEBDOMAS DANIELIS incipit, id est, annus hebdomadam 456. Templi secundi 517. a vocatione Abrahæ 1945.

NOVI TESTAMENTI historiz ab Evangelistis descriptæ incipiunt de vita & curriculo Domini nostri IESV CHRISTI, & præcursoris eius Ioannis Baptistæ: hoc tamen discrimine: Lucas narrationem suam orditur ab hoc anno: & capitibus 24. complectitur historiam an. 34. mensium ferme 8. à tempore annuntiatæ concept. Baptistæ ad Christi ascensionem. Matthæus à sequenti: Marcus & Iohannes ferme à prædicatione Baptistæ.

Angelus Gabriel nunciat Zachariæ natiuitatem Iohannis Baptistæ. Luc. 1.

IOHANNES BAPTISTA conceptus (24. Septemb. vt credit Ecclesia) mense sexto antè, quam Christus conciperetur.

MARIA desponsatur Iosepho.

Natus GALBA Imp. 9. Cæl. Ian. Sueton.

3970

V. C. 751. Augustus Cæsar XIII. Plantius Siluanus Coss.

Hic est felix ille & vltimus Consulatus Augusti: à quo initium capiunt narrationes sacræ in Novi Testamenti libris expositz.

CON-

CONCEPTIO CHRISTI.

Angelus GABRIEL in oppido NAZARETH nunciat Virgini MARIAE incarnationem Messiz ex ipsa nascituri: itaque conceptus est IESVS CHRISTVS Dominus noster in vtero beatiss. Virginis obumbrante, operante, admirandamq; illam actionem perficiente SPIRITVS SANCTO. Luc. 1. Ecclesia refert ad 25. Martij.

Conceptio Isaaci & Christi distat annis 1922. confer verba Mariæ cum verbis Saræ. Gen. 18. videbis harmoniam.

CANTICVM MARIAE VIRGINIS, QVOD EST IN NOVO Testamento primum.

MARIA accepto nuncio Angelico festinanter abit in loca montana, de hoc diuino opere edoctura cognata suam Elisabeth. Cumq; Elisabeth audiret salutationem Mariæ, exiijt foetus in vtero eius, & Baptista (vt Augustinus ait) Christum motu salutauit, quem voce non potuit. Maria repleta Spiritu Sancto, canit in domo Zachariæ sanctissimum illud Canticum suum: MAGNIFICAT ANIMA MEA DOMINVM. Lucæ 1. Eius reitypum elegantissimum vide Exodi 15. vbi Maria siue Miriam, soror Moysis primum Canticum veteris Testamenti inchoat in choro feminarum psallentium, & Deo gratias agentium pro liberatione ex Aegypto. Conferat Lector vtriusq; Cantici verba, videbit miram typi conuenientiam cum his quæ canit virgo Maria. Distat Canticum Miriam à cantico beatæ Virginis annis 1517. Cecinit Miriam illud suum Canticum in ipso Paschate: fortè Maria quo-

que suum **MAGNIFICAT**, sonuit circa tempus Paschatis: quia dicitur apud Lucam, id factum esse mense 6. à concepto Baptista. Refert autem Ecclesia festum concepti Baptista ad 24. Septembris, & Conceptionem **CHRISTI** ad mensem Martium ferme & ad tempus vicinum Paschati. Congruet igitur ratio, si numeres à Septembri vsq; ad Martium.

NATIVITAS IOHANNIS BAPTISTAE.

IOHANNES BAPTISTA nascitur ex matre sterili & effœta Elisabeth. Lucæ 1. Ecclesia festum natalis Baptista celebrat die 24. Iunii, circa Solstitium æstiuum.

CANTICVM ZACHARIÆ IN NOVO TESTAMENTO secundum.

ZACHARIÆ muto redditur sermo, cum in tabella exprimeret scripto nomen Iohannis filij sui: Hic sanctus Senex, Deo plenus, sonat Canticum in Nouo Testamento secundum: **BENEDICTVS DOMINVS DEVS ISRAEL**, Luc. 1.

MATTHÆI Euangelista narratio Evangelica incipit: & capitibus 28. absoluit historiam annorum 34. mensumq; circiter duorum, à tempore concepti Christi ad eius ascensionem.

Ioseph monetur diuinitus, ne Mariam grauidam repudiet. Matth. 1.

Sulpitius Quirinius (qui à Luca *κελευσ* appellatur) censum in Iudæa primum agit. Luc. Ios.

NATI-

NATIVITAS CHRISTI.

IESVS CHRISTVS DEI FILIVS
EX PATRE NATVS AB AETERNO,
HOC ANNO NASCITVR IN
BETHLEHEM EX MARIA VIRGINE
VERVS HOMO.

Ecclesia natalem **CHRISTI** celebrat 25. Decembris, circa Solstitium hyemale.

Historia nati Christi descripta est. Lucæ 2.

CANTICVM ANGELORVM QVOD EST IN NOVO Testamento tertium.

Angelus Domini pastoribus pro grege suo excubias nocturnas agentibus, patefacit Christi natiuitatem: Ecce, inquit, euangelizo vobis gaudium magnum, quod erit omni populo: quia natus est vobis hodie Saluator, qui est **Christus Dominus**: Et multitudo militiæ cœlestis Deum laudans dixit: **GLORIA IN EXCELSIS DEO: ET IN TERRA PAX, ET HOMINIBVS LAETITIA.**

DISTANTIÆ.

Distat hic annus à morte Adæ 3040: à diluuiio 1314: à natali Abrahæ 2021: Isaci 1921: Mosis 1597: Dauidis 1110: à Vocatione Abrahæ ex Haran 1947: ex Vr 1950: à morte Iacob 1714: ab exitu ex Aegypto 1517: morte Mosis 1477: partitione terræ, & Iubilarum initio 1470: à morte Samsonis 1160: à regno Dauidis 1080: à morte Dauidis, & Coronatione Salomonis 1040: à regno Samuclis, & reducta arca ad populū Israël 1120: à condito Templo Salomonis 1037: eodem completo 1030: morte Salomonis 1000: à captiuitate Babylonica, & vrbs. desolatione

prima 606: à sine captiuitatis Babylonicæ, & reditu populi in terram Iuda 536: à condito templo secundo 518: eodem perfecto 514: à principio hebdomadam Danielis 457: ab ablato sceptro per Pompeium 61: à coronatione Herodis 38: à regno Herodis in Ierusalem, & ablato sceptro à Iuda per Herodem regē alienigenam 35: à prima victoria, primoque Consulatu Augusti Cæs. 41. monarchia Augusti 30. ineunte: 29. completo: ab Augusti monarchia post mortem Antonij 28: à renouato templo per Herodem 18: eodem dedicato 8: à natali Mariæ Virginis 15. plus minus complet: Roma condita 751.

OBSERVATIO EX VELLEIO.

Vixit Roma tempore Christi Velleius Paterculus, hystoria Romana scriptor, cuius fragmenta extant. Is libro secundo, de anno quo natus est Christus, memorabile quiddam refert. As in Vrbe, inquit, eo ipso anno, quo magnificentissimi gladiatorij muneris, naumachiæque spectaculis D. Augustus ab hinc annos 30. se & Gallo Caninio Coss. dedicato Martis templo, animos oculosq; Pop. Romani repleuerat, feda dicta, memoriaq; horrenda in ipsius domo tempestas erupit. Quippe filia eius Iulia nihil, quod facere turpiter posset femina luxuria & libidine, infectum reliquit. Iulia relegata in Insulam, patria & parentum oculis subducta est. Hac Velleius.

Tria ferè commemorat Velleius de anno quo Augustus postremo Coss. fuit, & quo Christum ex Maria Virgine natum esse diximus.

I. Quod dedicari templum Martis, id est, egerit Marti gratias pro tot victorijs, eumq; inuocari, et deinceps quoq; praeliantem adiunaret.

II. Quod

II. Quod repleuerit omnium oculos ludorum & spectaculorum varietate & Vanitate.

III. Quod scelera & turpitudines Iulia, filia Imperatoris, eruperint, & Velut oceanus malorum vniuersam Augusti læticiam obruerint.

Attende Lector Optime, quanto his gloriosiora & diuiniora sint, quæ in Ecclesia apud Iudææ oppidum Bethlehem fiunt ad præsepe Domini, recens ex Virgine nati: & quanta sit eorum dissimilitudo, quæ Augustus Romæ, & quæ DEVS in Ecclesia agit.

I. In Bethlehem non dedicatur Templum Idolo Martis, sed ipse DEVS angelicis Concionibus & Centionibus dedicat templum omnium Augustissimum nato Christo, qui non est commentitium nomen, vt Martis Idolum, sed est DEVS & Homo, & autor nostræ pacis cum Deo. Nihil hic auditur Martiale: nihil quo terreatur mens iræ Dei sensu anxia: sed introducit nos Deus in nouum illud Templum pacis à se conditum, quod & Angelorum læticia atq; cantu dedicat, & hominibus præcipit, vt cum fiducia ad thronum gratiæ accedant, & ad propitiatorium confugiant, quod ipse in eo templo erexit, & velut commune asyllum omnibus onere peccati & iræ Dei oppressis aperuit. Hæc pax per Immanuel inter Deum & homines facta, promulgatur voce Angelorum clamantium: ET IN TERRA PAX. Ecce templum Pacis, quæ quidem est huius festi & dedicationis prestat beneficium summum, qualè nobis non præstat vel Augusti magnificentia, vel vllius creaturæ potentia.

II. Augustus Romæ, vt diximus, replet nugacissimis ac vanissimis gaudijs stultæ multitudinis oculos & aures, postremum fortè Consulatum his factis insigniturus. In Bethlehem

vero inter nocturnas tenebras Angelus Domini, amictus gloria lucis diuinæ, apparet, & pastoribus nunciat verum, æternum, mundoq; ignotum gaudium, cum ait: ECCE EVANGELIZO VOBIS GAUDIUM MAGNUM: magnum, inquam, quod erit non tantum vni, sed omni populo: quia natus est vobis hodie Saluator, qui est Christus Dominus in Ciuitate Dauid. Mox spectantur in cælo myriades Angelorum, laudantium Deum & dicentium: GLORIA IN EXCELSIS DEO, ET IN TERRA PAX, ET HOMINIBUS LAETITIA. Hæc cœlestia spectacula verè commouent, & gaudio sancto replent animas, corda, oculos & aures piorum, qui intuentes in arcanum consilium Dei saluantis nos per Filium, plenum gratia & veritate, concipiunt gaudium maius mundo, & sentiunt in vita & morte consolationem, quæ est vitæ æternæ initium.

III. In vrbe Roma scelerum & impudicitie muliebris infamia deformat Augusti domum. In Ecclesia verò affidet ad præsepe Christi mater eius Maria Virgo sanctissima & castissima, quæ Messiam Virgo concepit, & Virgo peperit, & post partum Virgo permansit: & partu suo omnium beatissimo nobis protulit semen illud benedictum, per quod omnes gentes à maledictione legis & terroribus iræ Dei liberandæ erant. Hic omnia sunt casta, pura, sancta, & diuinis actionibus plenissima, & honestissimis exemplis ornatissima.

Itaque si consideret Lector dissimilitudinem eorum, quæ Romæ, & quæ in Ecclesia facta sunt hoc anno, facile perspiciet Ecclesiæ beatitudinem & gloriam: mundi verò vanitatem ac miseriam. Apparet etiam in hoc dissimilitudo actio-

actionum siue consiliorum Dei & Augusti: Augustus primum censum agit in Iudæa, vt sciat, quid & quantum onerum publicorum terra ista ferat. DEVS autem ministerio Augusti vtitur ad promissionum suarum veritatem demonstrandam, eiusq; edicto tanquam manu perducit Iosephum cum Maria in Bethlehém, vt ibi nascatur Messias secundum promissionem, Micheæ 5. Deinde Augustus dat bona terrena & externa: DEVS cœlestia & æterna. Et tamen, vt diximus, Augustus Imperator potentissimus, nesciens famulatur impletioni promissionis diuinæ de natiuitate Christi. Fortassis etiam tectè significatum est, pauperi Christo seruituros aliquando Monarchas mundi, & eius pedibus omnem huius seculi potentiam subiiciendam esse.

EUSEBII historia Ecclesiastica incipit, complectens decem libris res annorum 324. à salutarifero CHRISTI ortu vsq; ad Synodi Nicenæ tempus.

Hic desinimus recitare euentus secundum annos Mundi: & quia Ecclesia hodie annos à nato Christo ab ipsis Calendis Ian. numerat, Indici Chronolog. inseremus historias secundum annorum Christi supputationem in Ecclesia vsitatam. Etsi autem natalis Christi nobis cadit in annum Mundi 3970: tamen relato annorum Mundi initio ad Verum tempus, primus ætatis Christi annus recidet in 3971, & ex anno Mundi 3970. tres tantum postremi ad postremos, ex 3971. nouem menses sibi vendicabit. A posteriore itaque parte fiat denominatio, & docendi causa distinguamus annum concepti ab anno nati Christi, eam præcipuè ob causam, ne (quod Eusebio accidisse suspicamus) confusio fiat eius anni, quo conceptus est Christus, cum anno primo natiuitatis.

tatis: Vbi id quoq; teneat beneuolus Lector, distare principia annorum Mundi & Christi trium ferme mensium spacio: & nos quomodocunq; accommodare inter se annos Mundi & Christi, quia id non aliter tulit harum tabularum spacium angustum. Interim diligentia autoris id relinquatur, Et euentibus in Chronologia annotatis tam in Mundi quam Christi annis conuenientem locum, debis amq; anni partem adsignet.

3971

ÆRA ANNORVM NATI CHRISTI, quam ordiemur secundum Ecclesiæ consuetudinem à circumcissione Domini: Annos verò mundi à tempore verno & die concepti Christi.

ANNVS A NATO CHRISTO PRIMVS.

CHRISTVS circumcissus die 8. Luc. 2. Calend. Ianuar.

Magi ex Oriente venientes salutat, adorant, & muneribus oblati honorant CHRISTVM. Matth. 2. (6. Ianuar.) alij ad annum seq.

CANTICVM SIMEONIS QVOD EST IN NOVO Testamento quartum.

MARIA elapso puerperij tempore (à Circumcissione Christi die 33: à natiuitate 40.) die 2. Februarij in templo Hierosolymitano filium suum sistit Domino. Simeon grandævus vir sanctus lætissimo amplexu excipit Christum infantem, eunq; intuens oculis diuino lumine ac numine plenis, de ipsius beneficijs vaticinatur. Idem facit Hanna Prophetissa.

Luc. 2.

Luc. 2. Festum hoc celebratur in Ecclesia 2. Februarij.

FVGA CHRISTI IN AEGYPTVM.

Ios. ph Christi nutritius ac tutor monitus ab Anglo in somnis cum infante Christo & matre eius, secedit in Aegyptum, vt infantem gladio Herodis presentiq; neci subtrahat, Mat. 2. Alij ad sequent. Exulauit in Aegypto, vt veteres senserunt, circiter quinquennium.

INFANTICIDIVM HERODIS,

Herodes inaudito crudelitatis exemplo trucidari iussit infantes Bethleemiticos, & vnum infantem Christum quærens in multos rabiosissimè seuijt. Matth. 2. In narratione Euangelica fit mentio bimatus infantum: ideo referimus hoc ad annum à concepto Christo secundum. Estq; hoc primum in Nouo Testamento martyrium, in quo Rex est carnifex: sicuti Cain in Veteri Testamento erat & Rex & carnifex, iniustiq; supplicij administer. Hæc immanitas Herodis locum fecit adagio Augusti Cæsaris, quod recitat Macrobius lib. 2. Satur. cap. 2.

Distantiæ. A Creatione ad 3971. sunt 209. Cycli Lunæ. Obserua, natalis Christi incidit in Cyclum Lune: mors Christi in Cyclum Solis. Multiplica 209. per 19. erunt 3971. & 143. per 28. erunt 4004.

3972

Ab hoc anno supputanda sunt omnes Eclipses antenatum Christum; quia hic annus est Mathematicæ ipsa æra annorum nati Christi congruens & sic rata numerationis annorum nati Christi: atq; ita vero temporis nati Christi decesset annus vnus.

MORS

MORS HERODIS.

HERODES ex carnificatus morbis sæuissimis Hierichunti moritur circa tempus Paschatis: etat. fermè 70. Et consentaneum est, cum horrendo isti infanticidio Bethleemítico non diu fuisse superstitem, agitantibus & inquietantibus illum vlticibus furijs, & diuina Nemese ad supplicia iustissima tyrannū rapiente. Immodica enim sæuitia, enormis furor, & extrema rabies raro est diuturna atque durabilis. Quinto autem die antè quàm crudelem exhalaret animam, filium suum Antipatrum iugulari iussit. Ioseph.

Eclipsis Lunæ antecessit mortem Herodis. Ios. Augustus filijs Herodis provincias Iudaicas & paternam hæreditatem distribuit.

ARCHELAUS, Herodis filius, in Iudæa regnat an. 9. Ioseph. alij 6. vel 7.

Hoc regnante Christus reuersus est ex Aegypto. Matth. 2. annum alij alium definiunt.

Herodes Antipas & Philippus Tetrarchæ regnant, ille annis 40. hic 34. Ioseph. habet 37.

3975 *Augustus Tiberium adoptat & in Germaniam ablegat. Vell. Dio. Goltz.*

3976 *Olymp. 196. V. C. 757. LXVII. HEBDOMAS DANIELIS incipit, id est, 463. annus hebdomadam.*

CHRISTVS ex Aegypto redijt natus annos 5. Cedrenus.

3977 Tiberius Cæsar in Germanos expeditionem fecit, & vsq; ad Albim progressus est, nulla rememorabili gesta. Dio.

3978 Sulpitius Quirinius secundum in Iudæa censum agit, & Archelai (ob tyrannidem in exilium circa hæc tempora deportati) bona vendita fisco Rom. imperij infert. Ioseph.

ARMI-

- 3979 *ARMINIVS apud Germanos regnat an. 12. Tacit. Dalmata & Pannonij cum Romanis pacem faciunt. Dio.*
- 3980 *Quintilius Varus amissis tribus legionibus Rom. occiditur in Germanis 4. Idij. De hac clade clamavit Augustus, Quintili redde legiones. (Distat clades Variana à Cannensi annis 224.) Vell. Dio.*
- VESPASIANVS Imp. nascitur 17. Nouemb.*
- 3982 *CHRISTVS ætatis 12. anno in paschate, cum omnium admiratione Doctores docuit, diuinaeque suæ sapientiæ specimen illustrissimum edidit, Luc. 2. Alij ad seq. quia 12. Christi intelligunt completum. Est annus à templo secundo condito 530. dedicato 526. à prima vntione Davidis 1100.*
- 3983 *CALIGVLA Imperator nascitur Cal. Septemb. Sueton.*
- LXVIII. HEBDOMAS DANIELIS incipit, id est, 470. annus hebdomadam.**
- Tiberius Cæsar de Illyrijs, Pannonijs, Dalmatis, Germanis triumphat die 10. Maij.*
- 3984 *Olymp. 198. V. C. 765. Augustus Cæsar testamentum condit 3. April. etat. 75. Suet.*
- 3985 *V. C. 766. AVGVSTVS Cæsar mor. etat. 76. imperij 56. die 19. Aug. à monarchia Iulij 61. à Sictoria Actiaca 44. Eclipsis Solis hoc aut superiore anno ante mortem Augusti conspecta. Dio.*
- IMPERIVM TIBERII CÆSARIS.**

COR-

Elias secundi præcursor aduentus est, ita Iohannes venturū in carne Dominū Saluatorem non solum in Eremo, sed etiam in matris vtero salutārit, & exultatione corporis nunciārit.

MARCI Euangelistę narratio Euangelica incipit, & capitibus 16. recitat historiam annorum 4. & mensium aliquot, & prædicatione Baptistę ad Christi ascensionem.

4000

IUBILÆVS MVNDI 30. Moysi 30.

Olymp. 202. V. C. 781.

Medium hebdomadis vltimę Danielis, id est, annus hebdomadū 487. quo Daniel ait, Messiam prædicatione sua abrogaturum esse vetus Testamentum. (*Vide Ifagogem.*)

CHRISTVS anno æt. 30. baptizatur à Ioanne in Iordanię, & illustrissima patefactione Diuinitatis ordinatur ad ministerium docendi Euangelium. Matth. 3. Marci 1, Luc. 3.

Exeunte Iubilæo Mosaico 30. iniit Iubilæus Christi, i.e. typū secuta est res ipsa & impletio.

MOSIS munus & ministerium suum auspiciatur expleto ætatis anno 80:

CHRISTVS munus & ministerium suum auspiciatur expleto Iubilæo mundi 80.

CHRISTVS tentatur à Diabolo in deserto diebus 40. & ad Iordanem reuerfus, manifestat sese mundo, docens Euangelium, & doctrinam confirmans miraculis.

IOHANNIS Euangelistę narratio Euangelica incipit, & capitib. 21. contextit historiam annorum 4. circiter, à prædicatione Baptistę, ad Christi resurgentis apparitionē ad mare Tyberiadis. Etsi autem meminit incarnationis Domini, cum inquit: **VERBUM CARO FACTVM EST:** tamen historiam natiuitatis nō texit: sed necessitate quadam ostendendę vtriusq; in Christo naturę, diuinę copulat

pulat humanam. Nos hic ipsarum historiarum annos tantum respicimus ac annotamus.

Legatio Iudæorum ad Iohannem:

CHRISTVS ex deserto reuerfus digito monstratur à Iohanne clamante: **ECCĒ AGNVS DEI,** &c.

CHRISTI PRÆDICATIO ET MIRACVLA.

CHRISTVS vocat discipulos ad Euangelij propagationem. Ioh. 1.

Nuptiæ in Cana Galileę, & primum Christi miraculum. Ioh. 2.

*Livia coniux Augusti Cesaris moritur atæt. 86.
Tac. Superuixit marito annis 15.*

DISTANTIAE.

Est annus à partitione terræ 1500: morte Adami 3070: ministerio Noë 2464: à diluio irruente 2344: vocatione Abrahamæ 1977: instituta circumcissione 1952: exitu ex Aegypto 1547: condito templo Salomonis 1067: eodem completo 1060: captiuitate Babylonica 636: ab eius fine 566. condito templo secundo 548: eodem perfecto 544: migratione Efræ 487: ab amissa libertate sub Pompeio 91: ab ablato sceptro per Herodem 66: à renouato templo per Herodem 48: eodem dedicato 38: à Roma condita 781: à nato Abraham 2050. compl. à nato Isaac 1950. compl. à morte Moysi & principio Iosue 1507: exaltato Ioseph 1770: regno Dauidis 1110. Coronatio Salomonis & Baptifinus seu coronatio Christi distant annis 1070.

I. Hic etiam annus est quartus mundi millennarius.

II. Ipsum medium vltimę hebdomadis Danielis,

K 2

id est,

id est, annus 487: quo Daniel ait, Messiam prædicatione sua abrogaturum esse Vetus Testamentum.

III. Annus 30. Christi.

III. Iubilæus Moysi 30.

V. Annus 15. Tiberij.

Et hæc ipsius nominibus insignitur hic annus in scripturis.

1. Ab Ezechiele nominatur 4000. cubitus.

2. A Daniele medium 70. hebdomadis.

3. A Luca 30. Christi.

4. Rursus a Luca 15. Tiberij.

Considera analogiam partitionis terræ & prædicationis Christi, quò ad tempora & rerum similitudinem. Primùm distantia est annorù 1500. siue Iubilæorum 30. Deinde partitio agrorum terræ sanctæ rectissimè accommodatur ad prædicationem Christi, qua cœlestis & æternæ patris hæreditas ac possessio distribuitur credentibus.

Cum principio noui millenarij concurrat prædicatio noui Testamenti, & manifestatio Messie.

Congruit & typus diluuij cum Baptifino Christi.

Columba affert Noæ ramum oleæ, & nunciat placatum esse Deum humano generi: In Baptifino Christi apparet Spiritus Sanctus columbæ specie, ac ostendit, vnctum esse Christum plenitudine Spiritus Sancti præ consortibus, vt prædicer captiuis libertatem, & vnctis liberationem. Esa. 61. Luc. 4. *Plura de hac collatione Vide in Chronologia nostra, an. 1657.*

4001

PRIMUM PASCHA anni primi prædicationis Christi. Ioan. 2

CHRISTVS caupones è templo eijcit, & editis multis signis primùm inclarescit.

Colloquium CHRISTI cum Nicodemo.

CHRISTVS Ioannem nondum capto profectus in reli-

in reliquam Iudæam ab Hierosolymis, docet & baptizat per discipulos. Ioan. 3. redit ex Iudæa in Galilæam, vbi transiens per Samariam colloquitur cum Samaritana ad fontem: in Can. Galilææ sanat filium Reguli.

Cæter Johannis.

Petrus, Andreas, Iacobus & Ioannes solenniter vocantur à Christo.

Reliquæ historiæ miraculorum Christi petantur ex Euangelistarum narrationibus.

Ad hunc annum pertinere videntur pleræq; historiæ & conciones descriptæ à Matthæo c. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. Mar. 1. 2. Luc. 4. 5. 6. Ioan. 1. 2. 3. 4.

Vellei Paterculæ historia Romana desinit.

Conferantur cum huius & superioris anni historijs ea quæ in libro Iosue cap. 4. dicuntur, de arca stante in Iordane die 10. mens. 1. Videbis miram harmoniam, & dulcissimum consensum Veteris & Noui Testamenti. Item illa de 12. lapidibus, & de Iosua introducente, Israëlitas in terram promissam. Est autem hic à ducatu Iosue & morte Moysi annus 1508: ab exitu 1548: à partitione terræ 1501: mundi secundum principio 2344.

4002

SECUNDVM PASCHA Luc. 6. Mat. 12.

Marci 2. vbi discipuli octauo die à Paschate vellunt spicas.

Ioannes è carcere ad Christum 2. legatos mittit. Matt. 11. Luc. 7.

Decollatio Ioannis anno æt. 32.

Christus sanat hominem qui 38. annis decubuerat. Ioan. 5.

Miraculum quinq; panum, descriptum ab omnibus Euangelistis.

Concio Christi in Capernaum. Ioan. 6.

K 3

Filius

Eilius Viduæ in Nain & filia Iairi refuscitati.
Apostoli mittuntur à Christo ad prædicandum
Euangelium.

Ad hunc annum pertinere videntur pleræque hi-
storiarum Matt. cap. 12. 13. 14. 15. 16. Mar. 2. 3.
4. 5. 6. 7. 8. Luc. 6. 7. 8. Ioan. 5. 6.

*Scianns Roma inco tractus & excruciatu perit,
die 18. Octobr. à Drusi nece (cuius ipse auior
fuerat) anno octauo. Dio. Tac.*

TERTIUM PASCHA. Ioan. 6. Circa
hoc pascha incipit 490. annus hebdomadam
DANIELIS, qui finitur anno sequenti cir-
ca tempus mortis & resurrectionis Christi.

Transfiguratio Christi in monte sancto. Matth.
17. Mar. 9. Luc. 9. 2. Pct. 1.

Iter Christi postremum in Iudæam plenum mi-
raculis.

Ad hunc annum pertinere videntur pleræq; nar-
rationes Matth. 17. 18. 19. 20. Mar. 9. 10.
Luc. 9. 10. 13. 17. 18. 19. Ioan. 7. 8. 9. 10.

Flaccus Auillius Aegypto præfuit an. 6.

Natus **O T T H O** Imp. 4. Cal. Maij. Sueton.

Olymp. 203. Cyclus Solis 143. V. C. 785.

QUARTUM PASCHA in quo Christus
factus est Pascha nostrum: de quo omnes Eu-
angelistæ.

Mortem Christi antecesserunt sequentes historiæ.
Refuscitatio Lazari paucis diebus ante Pascha.
Ioan. 11.

B Die sexto ante Pascha Christus cœnat in do-
mo Simonis leprosi & vngitur à Maria. Ioa. 12.

C Die Palmatum ingreditur Hierosolymam in-
fidens asino. Matth. 21. Mar. 11. Luc. 19.
Ioan. 12.

D Maledicit ficui. Matth. 21. Mar. 11.

Videt ficum arfactam. Mar. 11.

Iudas paciscitur cum Iudeis deliberantibus de
necan-

necando Christo biduo ante Pascha. Matt. 26.
Mar. 14. Luc. 22.

Z Primo die azymorum ablegantur à Domino
duo discipuli paraturi Pascha. Sub vesperam
edit Dominus cum discipulis agnum pascha-
lem. Veteris Testamenti Pascha abrogatur à
Christo, instituitur in locum illius sacrosan-
ctam Noui Testamenti CœNAM. Lotio pe-
dum. Longa concio Christi ad discipulos de-
scripta à Iohanne cap. 14. 15. 16. 17.

♀ Historia passionis & mortis Domini nostri
IESU CHRISTI.

♁ Sabbathum Christi in sepulcro.

☉ RESURRECTIO DOMINI nostri ex
morte die 3.

ACTA APOSTOLORUM descripta à Lu-
ca incipiunt, & capitib. 28. historiâ annorum
circiter 26. cõplectuntur: ab ascensione nimi-
rũ Domini vsq; ad an. Christi 59. Neronis 4.

ASCENSIO DOMINI in cœlum die 40.
à resurrectione.

Matthiæ Apostoli electio in locum Iudææ prodi-
toris. Act. 1.

Finis hebdomadam Danielis.

PRIMA PENTECOSTE Noui Testa-
menti: in qua visibili specie in Apostolos effu-
sus est Spiritus Sanctus, ad propagandam Eu-
angelij doctrinam in toto orbe.

DISTANTIAE.

Distat mors Christi à morte Adæ annis 3074:
à translatione Enoch 3017: diluuiio 2348:
vocatione Abrahæ 1980. exitu ex Aegypto
1551. à condito templo Salomonis 1070. à
reditu Israëliitarum ex Babel sub Cyro 570:
migratione Esræ 490. ablato sceptro per He-
rodem & regno eius in Ierusalem 70. condito

templo secundo 552 : eodem perfecto 548 : à morte Moſis 1511 : à primo anno ſanctificatorum fructuum terræ ſanctæ 1500.

A concepto Chriſto ad aſcenſionem eius in cœlum anni 34. dies 42.

Anno 34. poſt ablatum ſceptrum ab Herode natus eſt Meſſias : Rurſus poſt 34. annos moriente Chriſto redditum eſt populo Dei regnum Spirituale & liberatio à peccato, morte & tyrannide Diaboli.

IOSEPHI TESTIMONIUM DE CHRISTO.

Erat eodem tempore IESVS Vir ſapiens, ſed tamen Virum cum dicere fas eſt. Erat enim operum admirabilem effector : & doctor eorum, qui libenter, quæ vera ſunt, audiunt. Et multos quidem Iudeorum, multos etiam ex gentibus ſibi adiunxit. Chriſtus hic erat. Hunc à noſtra gentis Principib. accuſatum, cum Pilatus crucis ſupplicio addiſſet, qui antea eum dilexerant, diligere non deſtiterunt. Apparuit enim eis tertia die iterum viuens : ſecundum quod diuinitus inſpirati Propheta, & hæc & alia multa miranda de eo prædixerant. Et & ſq; in hodiernum diem, Chriſtianorum, qui ab ipſo denominati ſunt, genus permanet. Lib. 18. cap. 6.

Tiberius cunctos qui accuſati ſocietatis cum Sciano carcere tenebantur, necari iubet. Tac. Drusus & Agrippina à Tiberio necantur.

Ad huius anni calcem adijciemus docti cuiuſdam Viri obſervationem, qua præcipua CHRISTI opera in ſingulos anni quadrantibus diſtribuuntur : de qua tamen ita ſentimus : ne aliorum diuerſum opinantes redarguamus.

Hyemem

<i>Hyemem</i>	}	<i>Natiuitate</i>	}	<i>Chriſti.</i>
<i>Ver</i>				
<i>Æſtatem</i>	}	<i>inſigniuir</i>	<i>Coceptiõe, morte</i>	<i>Reſurrectione</i>
<i>Autumnũ</i>	}		<i>Baptiſmo</i>	

4005

Stephani martyrium. Pauli conuerſio. Euseb. Stephanus lapidatur, Paulo aſſentiente & veſtes lapidantium ſeruante. Inde Paulus conuerſus peragrauit varias regiones, ſpargens Euangelium, & Chriſto Eccleſiam colligens.

PAULI curriculum $\omega\varsigma \epsilon\upsilon\omega\lambda\alpha\tau\eta\varsigma$ delineabimus, cum certa annorum diſtinctione deſtituamur. Philippus Tetrarcha Herodis Magni filius moritur anno 20. Tiberij ſine liberis. Huic nupta fuit Herodias, ſed abducta à fratre.

Circa hunc annũ Petrus claudum ſanauit. Act. 3. *Persius Flaccus Poeta Satyricus naſcitur 4. Decemb. Euseb.*

Valerius Maximus ſub Tiberio vixit, & ſei librum doctorum & ſactorum memorabilem dedicauiſt, qui extat.

Hic annus eſt ipſum medium inter natalẽ Chriſti & inter excidium Hieroſolymorum : vtrimq; 35. Atq; paria propemodum ſunt ſpacia à nato Chriſto ad Pauli conuerſionem : Et inde ad mortẽ Pauli : vtrimq; 34. vel 35. Pauli ſanẽ curriculo tribuuntur noſtra ſupputatione 35 : ab alijs 36.

4007

Pilatus Romam reuocatur ex Iudæa, ob iniuſticiam & crudelitatem. Nam à Samaræorum gente apud Vitellium accuſatus fuerat de iniuſtis cædibus. Ioseph.

Vitellius Orientis præfectus Hieroſolymam venit in feſto Paſchatis, reddit ſacerdotibus ſacras veſtes, à Sacerdotio remouet Caiſapham, & ſufficit ei Jonathan Annæ filium. Iof.

K 5 Agrip-

39

37

Agrippa maior Aristobuli filius Romam venit, & à Tiberio in vincula conijcitur. Iof.

4008

Olymp. 204. V. C. 789. Paulus triennio à conuerfione fua exacto vidit Petrum Hierofoly-
mis, cumq; eo manfit diebus 15. Gal. 1. Inde
deductus Cæfarcam venit in Syriam & Tar-
fium. Aétor. 9.

TIBERIVS Imp. mor. die 16. Martij, at. 78.
cum imperaffet an. 22. m. 7. d. 7. Dio. A morie
Iulij Cæfaris 80. Vixit ante Chriflum cõceptum
39. C. 39. poff Chriflum. Defunt menfes ali-
quot, quò minus anni 100. elapfi fint à natali
Augufti Cæfaris ad mortem Tiberij.

IMPERIVM CALIGVLAE.

AGRI PPA Maior Herodis Magni nepos à
Caligula ex carcere dimiffus ad regnum Iu-
dææ euehitur: præeft an. 7. Iofeph.

NOMEN CHRISTIANORVM ANTIOCHIAE ORTVM.

Iudæorum nomen erat appellatio populi DEI:
ea nunc definit reiecto populo illo propter cõ-
temptũ MESSIAE, & mutatur in dulciffimum
nomen Christianorum (id est, vnctorum) atq;
ita Ecclefia DEI à Chrifto, in quem credit, &
nomen & beneficia nomine ipfo fignificata ac-
cipit.

Petrus Antiochenam Ecclefiam fundauit, ibiq;
cathedram adeptus fedit an. 25. Euf.

NERO Imperator nafc. 15. Decembr. Dio. Sed
Suetonius ad præcedentem.

IOSEPHVS hiftoriæ Iudaicæ Scriptor nafcitur,
vt ipse refert.

A regno Xerxis ad Imperium Tiberij 500. à mor-
te illius ad mortem huius 500. compl.

4010

Herodes qui Ioannem iugulauerat, in exilium
pellitur vnà cum Herodiade: anno 9. à morte
Bapti-

Baptifta, feptimo à morte Chrifto, quem hic
Herodes irriterat die paffionis.

Pilatus in multas incidens calamitates manu fua
fe interfecit, vt fcribunt Roman. hiftorici 3.
Caligulæ Euf. Perijt anno 7. à morte Chrifto,
quem ipse morti adiudicauerat, anno præfe-
cturæ fuz 7. Caffiodorus etiam refert interi-
tum Pilati ad 3. Caligulæ.

MATTHÆVS Euangelium primus fcribit
in Iudæa. Eufeb.

Lucanus Poëta nafc. 3. Nouemb.

TITVS VESPASIANVS Iunior nafcitur
30. Decembris. Sequimur hic Dionem,
qui ait, Titum vixiffe, antequam imperaret,
an. 39. menfib. 5. dieb. 25. Suetonius autem
refert ad annum necis Caij 4012.

4011

Caligula Deum fe facit, honoresq; diuinos pof-
cit. Præcipit Hierofolyms in templo collo-
cari fuam ftatuam: quod ne fieret diuinitus
impeditum eft. Iofeph. Hinc ad excidium Ie-
rufalem 30.

41

Legatio Philonis Iudæi doctiffimi ad Caligulam,
de qua Philo, Iofeph. & Eufeb.

Pleriq; veterum cenfuerunt, librum illum, qui in
Biblijs Salomonis infcribitur Liber Sapientie,
fcriptum effe à Philone: afcribi autem Salo-
moni, vt libro conciliaretur autoritas. Eft re-
prehenfio tyrannidis & iniuftitiæ, & commen-
datio verbi DEI.

4012

CALIGVLA interfecit 24. Ianuar. at. 29.
regi; an. 3. m. 9. d. 28. Dio. Atq; ita re ipfa
comperit fe non effe Deum, qui Dei immortalis
honorem ac titulum temere ac impie fufurpa-
uerat.

42

IMPERIVM CLAVDII à regno Cyri
600.

4013

Martyrium Iacobi Maioris filij Zebedæi fratris
Iohan-

43

Iohan-

Iohannis Euangelistæ, quem interfecit Herodes. Euseb. Hic Iacobus Maior putatur inter Apostolos primus fuisse coronatus martyrio.

*Objecta 1. Herodes Magnus interfecit infantes Bertheemiticos: II. Eius filius Herodes Antipas occidit Iohannem Baptistam: III. Ne-
pos Herodis Magni Agrippa Maior necavit Iacobum Maiorem Apostolum.*

4014

PETRUS ab Angelo liberatur ex carcere in huius anni Paschate. Act. 12. A secundo reditu Iudeorum ex Babel, duce Esra sacerdote 500. Anno 2. Claudij scribit Hieronymus, Petrum profectum esse Romam ad expugnandum Simonem Magum, ibiq; Cathedram Sacerdotalem tenuisse annis 25. vsq; ad vltimum annum Neronis. Idem habet Eusebius.

DECENNALIA MORTIS CHRISTI.

Quo die ante decennium (siue iniens siue completum) iacuerat Christus in sepulchro: eo Apostolus Petrus expectauit sententiam mortis, non iam abnegans Christum, sed confessionem edens piam & constantem. Rursus sicut Dominus noctu ex morte resuscitatus, vitum sese exhibuerat discipulis, tristitiam eorum in lætitiâ permutans: ita Petrus vinculis quasi mortis solutus, educitur ab Angelo, dormientibus custodibus, & incolumis redditur Ecclesiæ oranti. Considera reliquas vtriusq; historiæ partes, videbis temporum ac rerum harmoniam. Vtrobiq; Angeli sunt administri lætissimorum euentuum. Christo surgente Angelus lapidem reuoluit, resurrectionem Christi nunciat, custodes terret ac fugat: Hic Angelus custodes fallit, vincula soluit, carcerem aperit, Petrum educit ac deducit.

In vtra-

In vtraq; etiam historia sequitur lata gratiarum actio Ecclesiæ erga Deum pro tanto beneficio, &c. Atq; ita anno 10. resurrectionis Domini redierunt in Ecclesia similes propemodum vices dolorum & gaudij.

Herodes Agrippa Maior 2b Angelo percussus moritur ætat. 54. regni 7. Act. 2.

MARCVS Euangelista interpres Petri, Christum annunciat Alexandriæ & in Aegypto. Euf. Primus Antiochiæ Episcopus ordinatur Eudodius.

Expeditio Claudij Cesaris in Britanniam. Dio. Estq; hic annus 98. à prima expeditione Iulij Cesaris in Britanniam inclusis annis extremis.

4015

Fames sub Claudio ab Agabo predicta à plerisq; huc refertur.

Cuspius Fadus missus à Claudio in Iudæam. Ios. Claudius Cesar ex Britannia reuersus Romam, sexto quàm discesserat mense, sedecim tantum diebus in Britannia actis triumphauit. Dio. Goltzius.

4016

HERODES rex Chalcidij regnum Agrippæ Maioris defuncti administrat quinquennio. Ios.

HERODES rex Chalcidij impetrat à Claudio Imp. ius eligendorum summorum Pontificum, & potestatis in templum sanctumq; ærarium: obtinetque hæc omnia, ita vt etiam posteris eius idem ius manserit, vsq; ad belli Iudaici exitum. Ioseph. lib. 20. cap. 1.

Claudius Imp. concedit Iudæis custodiam stolæ & aliorum ornamentorum summi Sacerdotis.

Eclipsis Solis die natali Claudij, id est, Cal. Aug. Dio. Claudius eo die compleuit annum æt. 54.

Inter Theram & Therasiam exorta est insula stadiorum 30. Euf. Oros. Cassiodor.

4018

Beatissima Virgo MARIA, Domini nostri IESU CHRISTI mater, ex hac vita ad filium migrat. Euseb.

Vixit

Vixit ante conceptum Christum 15. post eius resurrectionem totidem, cum Christo 33. in vniuersum 63. Maria expleuit dimidium ætatis Saræ, quæ vixit an. 127.

Ludi seculares Romæ V. l. facti.

Circa hunc annum Tiberius Alexander in Iudæa Culpio Fado successit. Ioseph. lib. 20. cap. 5. V. C. 800. SYNODVS APOSTOLORVM Hierosolymis celebratur circa hæc tempora. Nam Nazaræi in Antiochena Ecclesia contendebant, non sufficere ~~Christum~~ ad salutem: sed legem, circumcissionem & bona opera esse necessaria ad salutem. Apostoli & seniores cõuenerunt, & collectis suffragijs confirmârunt articulum justificationis, saluari nos per gratiam IESV CHRISTI. Ex Synodo Paulus & Barnabas rediunt Antiochiam: vbi oritur inter eos dissidium. Actor. 15.

Herodes Rex Chalcidis moritur 8. Claudij, & Cumanus Tiber. Alexandro in Iudæa succedit: sub hoc seditione exorta perierunt 30. milia Iudæorum. Euseb.

Olymp. 207. V. C. 801.

AGRIPPA Iunior Chalcidi præest an. 4. Ioseph. Iudæi & Christiani Roma pulsati anno 9. Claudij. Oros. Actor. 18.

Paulus Athenas venit: inde Corinthum, vbi mansit an. 1. mens. 6. Act. 17. 18.

Dux Epistolæ ad Thessalonicenses scriptæ Athenis. Luth.

Nuptiæ Claudij Imp. & Agrippina matris Neronis. Hæc Agrippina persuadet Claudio: vt Neronem adoptet: Seneca additur Neroni præceptor.

Colonia Agrippina nomen accepit ab Agrippina Claudij Cæsaris coniuge: quæ in hoc Vbiorum oppido genita erat. Et hæc fuit mater Neronis Imp. & postea vxor Claudij, à qua etiam Claudius necatus putatur. Tacit.

4022

Prior Epistola ad Corinthios scripta circa hoc tempus Ephesi.

DOMITIANVS Imp. nasc. 24. Octob. Dio. Cardanus refert ad an. Christi 54.

Magna frugum egestas, & prodigiosa ex ea fames orta est. Tac.

4023

Agrippæ adimit Herodes Chalcidem, eiq; donat Philippi Tetrarchiam.

Martyrium Philippi Apostoli: qui apud Hieropolin Asiæ ciuitatem dum Euangelium populo nunciaret, cruci affixus lapidibus opprimitur. Euf.

Cumanus ob prouinciam malè administratam Romæ damnatur à Claudio & exilio multatur. Tacitus.

4024

Olymp. 208. V. C. 805.

Sublato Cumano Felix solus Iudææ præest, cum antea teste Tacito partem Iudææ Cumanus, partem Felix, apud quem postea causam dixit Paulus, tenuisset. Et Paulus hoc nomine se felicem prædicat: quòd causam dicturus esset apud Felicem, cui diu versato in ea prouincia notæ essent res Iudaicæ.

Nuptiæ Neronis & Octauiæ filia Imper. Claudij. Tacitus.

Epistola Pauli ad Romanos Corinthi scripta, & per Phœben missa: à vocatione Abrahamæ 2000.

Hæc Epistola est Sacræ Scripturæ Canon.

Ægyptius propheta concitat Iudæos. Euf.

TRAIANVS Imp. circa hunc annum natus putatur.

4025

Paulus Hierosolymam venit circa Pentecosten, ibiq; ligatur, Act. 21. à conuersione Pauli 21: alij ad an. superiorem, qui est 13. Claudij.

Claudius Imp. moritur die 13. Octobris, ætat. 64. regni 13. mens. 8. d. 20. Dio. A monarchia Iulij Cæsaris an. 100. completis. Quinq; igitur monarchia

narche, Iulius, Augustus, Tiberius, Caligula & Claudius, compleverunt in imperio annos 100. Dionis historia desinit. Deinceps Xiphilinus historiam Dionis continuat per annos 175.

NERONIS IMPERIUM.

NERO salutatur Imp. natus annos 17. Sueton. Nero Felici successorem dedit Portium Festum, apud quem cum præsentis Agrippa Rege causum dixisset Paulus, quonia ad Cæsarem provocauerat, victus Romam missus est. Actor. 25. 26.

Festus Felici succedit in præfectura seu gubernatione Iudææ. Act. 24. Ios.

Pauli navigatio & naufragium ineunte hyeme. Act. 27.

Huc pertinet Tragedia Senecæ, Octavia. Nam hoc anno Britannicus Claudij Imp. filius & Octavia frater Senecæ necatus est à Nerone, a tatis annum agens 14. Tac. Seneca igitur Tragedia Octavia deplorat mortem Britannici.

4027 V. C. 808. Paulus Apostolus Romam venit, ibique biennio in libera custodia mansit, quotidie disputans contra Iudæos. Act. 28.

4028 Olymp. 209. V. C. 809.

Paulus Romæ ex vinculis scripsit Epistolam ad Ephesios, Philippenfes, Colossenses & Philemonem, &c. Aliqui idem affirmant de Epistola ad Galatas & secunda ad Timotheum.

4029 Desinunt Acta Apostolorum anno 4. Neronis. Paulus desertus ab omnibus causam coram Nerone dicit, & præsidio Dei liberatur ex ore Leonis. Inde salutatis primùm Ecclesijs Syriæ, Asiæ & Græciæ, perrexit in partes Occidentis, Italiam, Galliam & Hispaniam, prædicans Evangelium circiter decenniū vsq; ad obitum.

Ianus V. olansus. Goltzius.

4030 Nero matrem Agrippinam interfecit. Tac.

Eclipsis

Eclipsis Solis 30. April. Plin. Tac.

Primum Neronis quinquennium desinit.

Suetonius narrat Chaldaeos prædixisse Neroni imperium & matris parricidium: quod cum illa audisset, dixit: Occidat, dum modo imperes.

Annus à morte Davidis & regno Salomonis 1100. ab imperio Augusti 101.

4032 Festus Iudææ præfes mor. Ei mittitur successor Albinus. Euseb.

4033 * I A C O B V S Minor Episcopus Ierolymitanus frater Domini dictus Iustus & Oblias, qui putatur fuisse filius Mariæ illius, quæ fuit soror Matris Domini, martyrio coronatur: dum Albinus est in itinere. E templi fastigio præcipitatus dicitur, atq; inter lapidandum fullo nis fuste percussus atq; occisus. Interfuit Concilio Apostolorum, & primus post Petrum dixit sententiam, ac pronunciauit, gentes non esse onerandas lege Mosæica. Eusebius refert ad annum præcedentem: sed quia veterum testimonijs Iacobus Ecclesiam rexit annis 30. Hierosolymis, recidit obitus eius in hunc annum, qui nobis est à morte Christi 30. Vide Ioseph. lib. 20. cap. 16.

Iacobo successit Simeon, dictus Simon secundus. Eusebius ad hunc annum refert mortem Marci Evangelistæ.

Iesus Anani, homo plebeius, in festo tabernaculorum cepit magnis clamoribus denunciare excidium urbi Hierosolymorum, Væ, Væ, inquit, Hierosolymis: Idq; fecit annis 7. mensibus 5. Albinus præfes eum vt insanum contempsit. Ioseph. l. 7. c. 12. Annus à condito templo Salomonis 1100.

Nero Octavianam coniugem suam occidit. Tacitus. Addit Suetonius, occisam eo die, quo Neropostea perierit, id est, circa 8. aut 9. diem Iunij.

L Persus

- 4034 *Pérsius Poëta moritur 24. Nouemb. at. 29. Euseb.*
Anianus post Marcum Euangelistam ordinatur
Episcopus Ecclesiæ Alexandrinæ, cui præfuit
an. 22.
- 4035 *V. C. 816. Nero Romam incendit 19. Iulij, cuius
rei culpam post in Christianos conuulit.*
PRIMA PERSECVTIO Christiano-
rum Romæ à Nerone instituta. Tac. A redi-
tu Iudæorum ex Babel sub Cyro 600. à regno
Herodis in Ierusalem 100.
- In Asia tres vrbes terramotu conculerunt: Laodi-
cea, Hierapolis & Colossæ. Euseb.*
- 4036 *Seneca iussu Neronis discipuli sui interficitur (Ta-
cit. Euseb. Hieron.) & Lucanus poeta incisione ve-
na 30. Apr. Eber. De Luciano hoc extat carmen:*
Corduba me genuit, rapuit Nero, prælia dixi
Quæ gestere pares, hinc focer inde gener.
Continuo nunquam direxi carmina gressu,
Quæ tractim serpent: plus mihi comma placet.
Fulminis in morem quæ sunt miranda citentur,
Hæc vero sapiet, dictio quæ feriet.
Nero alteram coniugem Poppam necat.
Florus Iudææ præest, fax belli Iudaici. Iosephus
copulat annum 2. Flori cum 12. Neronis.
- 4037 *Nero Virtutem ipsam excindere cupit. Tac.*
Iudæi à Romanis deficiunt: Vnde ortum est bel-
lum Iudaicum anno 12. Neronis: 2. Flori:
17. Agrippæ minoris. Ios.
- I O S E P H I** historia de antiquitatibus Iudaicis
hic definit. Itaq; 20. libris complexus est à
mundo condito ad 12. Neronis, historiam an-
norum 4037.
- 4038 **B E L L V M I V D A I C V M.**
De hoc bello Iosephus, Iosippus, Egesippus, Ta-
citus, &c.
Anno 13. Neronis mense Maio primùm illata est
in Iudæam Aquila Romana, quæ est signum
in ve-

- in vexillis Romanorum; atq; ita in terra fan-
cti conspecta est abominatio (de qua Christus
prædixit) desolationem futuram portendens.
Hinc ad excidium vrbs & templi intercesse-
runt anni tres cum dimidio, de quo tempore
Daniel & Christus prædixerant.
- Bellum Romanorum aduersus Iudæos gestum
duce Fl. Vespasiano, qui hoc anno primùm
cum exercitu Iudæam inuauit mense Maio.
- Deuteronomij 28. Moses gentem Romanam
comparat aquilæ terram Iudaicam inuolanti:
quasi respiciens ad huius anni euentum.
- * Ecclesia Christi diuinitus monita migrat Hie-
rosolyms in oppidum Pellam trans Iorda-
nem: vt ablatis ex vrbe sanctis & iustis viris,
vindictæ cœlesti fieret locus. Euseb.
- Simon Samaritanus, quem Petrus confutauit,
Romæ à Nerone pro Deo est habitus. Ali-
quâdo in cœlû subuolare conatus est, sed oran-
tib. Petro & Paulo deturbatus. Egesip. Tertul.
- * P E T R V S & P A V L V S Apostoli à Nerone
martyrio coronantur. Petrus dicitur cruci
affixus pedibus in cœlum erectis. Paulus verò
capite truncatus 29. Iulij. Onuphr. Panuin.
ex Damaso in comment. fast. lib. 2. ponit di-
em 29. Iunij. Alij aliter.
- Hinc incipit ROMANORVM PONTIFI-
CV M series: quam lector ex Barthol. Platina
historia & Quæphry Pandimij Epitome alio-
rumq; scriptis commodissimè petere & cognosce-
re poterit.*
- Iosephus historiæ Iudaicæ scriptor captus à Ro-
manis circa Calend. Iulij, prædicit Vespasiano
imperium: ideoq; tractatur clementius. Ios.
- 4039 *Nero sibi mortem consciscit gladio 10. Iunij, at. 31.
imperij an. 13. m. 8. Dio. Gladio Christianos
persecutus fuerat, Nunc gladio suo perit. Ex-*
tincto

inctio Nerone defecit Iulij & Augusti Caesarum progenies, & imperij successio in alias familias translata est. A monarchia Iulij & sq; ad hunc annum 115: Ab imperio Augusti 110: ab eius morte 54.

LINVS post Petrum Apostolum primus Romanam Ecclesiam tenuit annis 11. Euf. Alij aliter.

4040

Galba, Orho & Vitellius Imp. pereunt. Galba 7. imperij mense capite truncatur in medio Urbis Romana foro, mens. Ian. Orho mense 3. regni apud Bebriacum seipsum perimit. Vitellius mense 8. imperij interfectus in Iberim projicitur.

VESPASIANI IMPERIVM.

Vespasianus in Iudæa ab exercitu appellatur Imperator, Calend. Iulij.

Suprà dictum est, quinq; Monarchas compleuisse annos 100. Hic vero vnius anni & paucorum mensium spacio perierunt quatuor Imp. quibus quintus superuixit ac successit in imperio Vespasianus.

Vespasianus Romam nauigans filio Tito belli Iudaici curam commendat. Estq; hic annus à diluuiio Deucalionis 1600. à bello Peloponnesiaco, 600.

Capitolium Roma conflagrauit. Cremona exiisa, cum sterisset annos 286. Tac.

Antiochia secundus Episcopus ordinatur Ignatius.

4041

V. C. 822. Vespasianus pater II. Titus filius Coss.

EXCIDIVM HIEROSOLYMONIVM.

Obsidio cœpit in Paschate: Templum conflagrauit 10. Augusti, cum stetit annis 589. vrbs incensa est 8. Septemb. Ioseph.

FINIS REGNI IYDAICI, quod durauit à vocatione Abrahamæ 2018: à diluuiio 2385: exitu ex Aegypto 1588: partitione terræ

terræ sub Iosua 1541: à morte Moïsi 1548: à regno Dauidis in Ierusalem 1144: Estq; hic annus à priore desolatione Templi & vrbs sub Nebucadnezare 676. id est, vicies sexies vicefimus sextus: à fine captiuitatis Babylonicae 606: ab erecto tabernaculo in deserto 1587: condito templo Salomonis 1108: eodem perfecto & dedicato 1100: à capta Samaria, & abductis 10. tribubus (inclusiue) 810: à perfecta regia Salomonis 1088: ab initio regni Cyri 629: condito templo secundo sub Dario 589. complet. 590. incoat: ab eodem templo perfecto 585: à concessione Darij de templo extruendo 588: à migratione Esræ 528: à reparatis muris sub Nehemia 514: à monarchia Alexandri 400: Augusti 100: à regno Herodis & capta vrbe Ierusalem (vt rectè annotat Iosephus) 107: à ministerio Baptistæ 42: à Baptismo Christi 41: à morte & ascensione Christi 38. incoat: à renouato templo sub Herode 88: ab eius dedicatione 79.

Iosephus refert, fame & gladio perijsse vndecies centena millia hominum, & centum millia vendita.

Tacitus scribit, intra vrbe tunc conclusa fuisse sexcenta millia hominum. Tot exierant ex Aegypto.

Roma Capitolium, quod anno superiore crematum fuerat, reparari captum die 21. Iunij. Destrueto Capitolio Hierosolymitano surgit Romanum. Desinit historia Augustæ Cornelij Taciti.

Videat lector temporum harmonias.

I. Completo 70. anno captiuitatis Babylonicae exhibant Iudæi ex Babel redeuntes in patriam incipiente 71. Nunc verò exacto anno nati Christi 70. delentur vnâ cum patria.

II. Tempore Paschatis ingressi sunt terrā promissam, duce Iosua, idq; ineunte anno 41. ab exitu ex Aegypto. In huius verò (71) anni Paschate cœpit obsidio, qua intra urbem clausi exitu prohibentur, idq; sit anno 41. à baptismo Christi.

III. Iudæi in festo tabernaculorum quotannis agebant Deo gratias pro data terra. Hoc vero anno, festo tabernaculorum instante, tabernacula Iudaica sublata sunt, totaq; politia destructa.

IIII. Iudæi ob ingratitudinem erga Deum 38. annorum spacio in deserto extincti sunt, teste Mose Deut. 2. Nunc gens illa excinditur anno 38. postquam CHRISTVM Dominum cruci adfixerat. *De quo Vide Isagogen in harmonia annorum 1588.*

Reliquæ Harmoniæ de agno DEI inactatò à Iudæis in Paschate, ex veterum & recentiorum scriptis notiores sunt, quàm vt admonitione opus sit.

4042 *Duo Vespasiani, pater & filius, Roma de Iudæis captis Hierosolymis triumphant, Cal. Iulij. Et pace populo Rom. terra mariq; parva Iann VI. clausus. Eclipsis Luna.*

4044 *Templum Oniæ in Aegypto clausum iussu Vespasiani, vt esset Iudæis inaccessum. Iof.*

4045 *Lustrum Romanorum 75. concurrens cum 75. anno Christi, & hincplanè deserunt apud Romanos fieri Iustra.*

4046 *Templum pacis Roma dedicatum, in quod illata sunt Vasa & ornamenta quadam templi Hierosolymitani. Ioseph. Xiphil.*

Asconius Pedianus claret: qui anno Sitæ 73. captus luminibus postea Annis 12. summo cum honore & hominum gratia vixit. Euf. Hic orationes Ci-

nes Ciceronis illustravit commentarijs, qui hodie extant.

4047 **CLETVS** Romanorum Episcopus à Petro tertius (vt habet Hieronymus) tenuit Episcopatum annis 13. Damafus.

4048 *Olymp. 214. V. C. 829.*

Plinius hoc anno scripsit librum suum.

4050 **IVBILÆVS MVNDI 81. Mosis 31.**

A baptismo Christi Iubilæus primus.

V. C. 831. **VESPASIANVS MAIOR** Imp. moritur 24. Iunii æt. 70. imperij an. 10. minus 6. diebus.

TITI VESPASIANI IMPERIVM.

A regno Samuelis 1200. Davidis 1160. Salomonis 1120. morte Salomonis, 1080. à regno Darij Histaspis (sub quo conditum est Ierosolymis templum secundum, ab hoc Tito Vespasiano desolatum) 600.

Vesudium mons in Campania ruptus in Vertice, tantum ex se iecit incendij, Et regiones vicinas & vrbes cum hominibus exurere, & ipse totus conflagraret. Dio. Euseb.

4051 *Plinius moritur æt. 56. 2. Nouemb.*

Multa Roma adificia & templa igni consumpta sunt. Dio.

4052 *Olymp. 215. V. C. 833.*

TITVS VESPASIANVS Imper. moritur die 13. Septemb. æt. 42. cum imperasset an. 2. mens. 2. d. 20. Dio. A condito templo secundo (quod Titus Vespasianus destruxit) 600. Hic moriens, se & nius tantum respensere dixit: id autem quid esset non aperuit: nec quisquam certo nouit, aliud alijs coniectantibus. Dio.

IMPERIVM DOMITIANI.

4056 *Olymp. 216. V. C. 837. A deluio 2400.*

Secundus Alexandrinæ Ecclesiæ constituitur Episcopus Abilius, qui præfuit annis 13. Euf.

- 4057 *Primus agon Capitolinus, qui quolibet quadriennio exacto repetebatur, institutus est: à quo Censorinus ad sua tempora numerat 38. completos agones, id est annos 152. Vide 4209.* 87
- 4058 *M. Fab. Quintilianus Roma docet: quem Valia non dubitavit lumen Romana eloquentia dicere. (Vad.)* 88
- Martialis Poëta floret.*
- Primus Domitianus Dominum se & Deum appellari iussit. Euf. Sueton.*
- 4059 *Ludi seculares VII. facti. Censorinus.* 89
- 4064 *Olymp. 218. V. C. 845.* 94
- CLEMENS præfuit Ecclesiæ Romanæ annis 9. Euf.*
- Proclus Lyrius autor Sphæra & Commendator Euclidis floruit.*
- 4065 *Iosephus historiam Iudaicâ scribit æt. 56. (plus minus completo) à captiuitate Babylonica 700. ab eius fine 630. ab excidio Ierosolymæ 24. anno 13. Domitiani.* 95
- 4066 **SECUNDA PERSECVTIO** Christianorum sub Domitiano. 96
- IOHANNES** Apostolus cum in oleo ignito demersus nihil passus esset, in Pathmum relegatus, ubi vidit Apocalyp. Euf.
- Cedrenus huc refert martyrum Timothei.*
- Statius Poëta floruit, quia celebrat 17. Consularum Domitiani.*
- 4067 **DOMITIANVS** Imp. occisus à libertis suis die 18. Septemb. cum vixisset an. 44. m. 10. d. 26. & imperasset an. 15. d. 5. Dio. A morte Iulij Cæs. 140. inclusuè. Hic quoq; scuitiam in Christianos exercuerat: nunc exitum suis facinoribus dignum sortitur. 97
- IMPERIVM NERVÆ.**
- SVETONII** historia desinit, qua complectitur annos à Monarchia Iulij 143.

Olymp.

- 4068 *Olymp. 219. V. C. 849.* 98
- IOHANNES** Evangelista ab exilio redit Ephesum.
- Traianus à Nerua adoptatur & Cæsar appellatur, Tribunitiamq; potest accipit.*
- Cornelius Tacitus hoc anno fuit Cof. suffectus.*
- Iulius Frontinus, cuius scripta extant, Aqua ductibus Roma præficitur.*
- 4069 **NERVA** Imp. mor. 27. Ian. et. 66. Imperij an. 1 mens. 4. d. 9. Dio. 99
- Aurelius Victor Eclipsin Solis conspectam esse ait die obitus Nerva.*
- TRAIANI IMPERIVM:** quod duravit an. 19. mens. 6. d. 15. Dio. Sed videntur ordiendi ab anno superiore, quo à Nerua adoptatus est & Trib. pot. accepit: alioqui non congruent anni sequentium Imp. à Ptolemæo annotati.
- IOHANNES** Evangelium scribit. Hieron.
- Cornelius Tacitus hoc tempore scripsit historiam de moribus Germanorum, quia in eo libro numerat 210. annos à primo bello Romanorum cum Cimbris &sq; ad secundum Traiani Consulatum, qui huic anno occurrit.*
- 4070 *V. C. 851. Hoc anno Traianus Consulatum tertium, qui ei & nono Imperatori debebatur, recusavit: Et autor est Plinius secundus in Pænegyrico: Nimirum Traianus ignorans cessit gloriam CHRISTO: cuius anno centesimo suam reliquit dignitatem, vt eius celebritas soli Ecclesiæ DEI reseruata, non in alium quam in CHRISTVM Dominum transferretur: quemadmodum & Augustus ante annos 100. instante natalis CHRISTI tempore, omnibus suis Consulatus finem imposuit, & ab honore illo deinceps prorsus abstinuit.* 100
- IOHANNES** Evangelista. moritur Ephesi an. 2.

L 5

Traia-

Traiani. Euseb. *et.* (vt putatur) 89. aut 91. &c. Post excidium Hierosolymorum 30. ineunte: à baptifmo Christi & uocatione Iohannis ad Apostolatū 70. Hieronymus ab anno CHRISTI 32. completo vel 33. corrente (qui ei est annus mortis CHRISTI) ad obitum Iohannis numerat 68: additis 68. ad 32. concurret Hieronymo excessus Iohannis cum anno N. C. 100: qui est à morte Salom. 1100. à natali Abrahæ 2121.

Claudit itaq; beata mors S. Iohannis Euangeliste primum CHRISTI centenarium.

407Y

Hoc tempore floruerunt: *PLVTARCHVS* Charonenfis, qui egregia ingenij, doctrinaq; sua monumenta post se reliquit. *clarorum Virorum Vitae, & morali:* Item: *L. FLORVS*, qui *Linij* Epitomen edidit: Et *PLINIUS* Secundus, qui fuit alterius *Plinij*, naturalis historiae scriptoris, nepos ex sorore: cuius hodie quoque *panegyricus* ad *Traianum* & *Epistola* extant.

4078

TERTIA PERSECUTIO aduersus Christianos sub *Traiano*: in qua *SIMEON*, filius *Cleophae*, Hierosolymorum Episcopus, cruci adfixus est ætatis anno 120. Euseb. Vide eundem in historia Ecclesiastica lib. 3. cap. 26. vbi hæc uerba *Egesippi* *Simeonis* martyrio subtextit: Ad hæc usq; tempora in obscuro delitescentibus hæreticis, Ecclesia integra & incorrupta permanfit: Cæterum postquam sacer Apostolorum chorus uariū uitæ exitum & diuersi mortis genera pertulerat, & præterierat illorum ætas, qui à *CHRISTO* diuinam sapientiam aurib. suis coram acceperant, tunc falsa & ueteratoria erroris conspiratio exordium coepit. Cumq; nemini Apostolorū amplius uita suppeteret, sincero ueritatis fermōni falsa & commentitia doctrina opposita est. *Hæc Egesippus.*

Obiter admonendus est Lector, in hoc Indice prætermisum esse Catalogum hæreticorum, qui ab Apostolorum excessu Ecclesiam Christi turbauerunt. Longiorem expositionē res ista requirunt, quàm que huius Indicis breuitati conueniat. Aliorum itaq; scripta de his consulantur.

4079

IGNATIUS Antiochenæ Ecclesiæ Episcopus Romam perductus, bestijs lanianus traditur. Verbi Epistolæ eius ad Romanos allegant *Irenæus* & *Euseb.* lib. 3. *Fruentum Dei sum, & bestiarum dentibus molor, & purus panis Dei reperiar. Fruar bestijs mihi paratis, quas opto truculentiores mihi inueniri: Eas & blanditjs demulcebo, & crudelius me deuorent: & ille si nolui, ego uires adigam. Nunc incipio discipulus Christi esse: Facessat à me rerum omnium siue uisibilium siue inuisibilium admiratio, & Iesum Christum assequar: Omnia suppliciorum genera à Diabolo excogitata in me coacerventur, & Iesum Christum dumtaxat adipiscar. Idem: Id solum petite mihi, & uires & intus & foris suppetant, & non modo dicam: sed & uelim: & non solum dicar Christianus: sed & inueniar. Christianus cum odio habetur à mundo, diligitur à Deo. Melius mihi emori propter Christum, quàm imperare finibus terra. Vita sine Christo mors est. Meus amor crucifixus est. Non est in me incendium quippiam amans: sed aqua uisua saliens in me intus mihi dicit: Veni ad patrem.*

4080

PLINIUS secundus cum prouinciā *Bithyniam* regeret, & in magistratu suo multos Christianorum interfecisset, multitudine & constantia eorum perterritus, quæsiuit à *Traiano*, quid factu opus esset, allegans præter obstinationē non sacrificandi, nihil aliud se de sacris eorum comperisse, quàm cœtus antelucanos ad canendum

109

110

dum cuidam CHR ISTO Deo: & ad confederandam disciplinam vctari ab ijs homicidia, furta, adulteria, latrocinia, &c. Ad quæ commotus Traianus rescripsit, Christianos inquirendos non esse: oblatos verò puniri oportere. Tertul. in Apol. Euf. l. 3. Orosius & alij. Taxat autem Tertullianus edicti imperatorij absurditatem in hunc modum: *Rescripsit Traianus Christianos inquirendos non esse: oblatos verò puniri oportere. O sententiam necessitate confusam. Negat inquirendos Et innocentes Et mandat puniendos Et nocentes: parci, Et sanat: dissimulat, Et animaduertit. Quid te ipsum censura circumuenis? si damnas, cur non Et inquisis? si non inquisis, cur non Et absoluis? Latronibus Vestigandis per vniuersas prouincias militaris statio sortitur. In reos Maiestatis Et publicos hostes omnis homo miles est. Solum Christianum inquiri non licet: offerri licet: quasi aliud actura esset inquisitio quam oblatio?* Ibidem ait, in Christianis Nomen damnari & puniri: non crimen, aut scelus: solum nomen innocuum, hominibus innocuis, esse pro crimine propter quod plestantur.

4081 *Terra motus ingens, quem Dio prolixè describit, Antiochiam concussit ac penè totam subuertit, anno aera Antiochena 159. . Euagr. lib. 2. cap. 11. Vide annum Christi 458.* III

4085 *Columna Traiani, qua hodie Roma vifitur, excitata est hoc tempore: quod indicat numerus XVII. Tribunitia potestatis Traiani inscriptus columna.* III

4086 *Anno 18. Traiani, Iudæi in Lybia, Aegypto alijsque locis concitata seditione tumultuarii ceperunt: sed à gentilib. superati & repressi sunt. Cumq; in Mesopotamia bellum aduersus incolas redintegrarent, Traianus precepit L. Quiet,* vt

to, vt eos prouincia exterminaret: aduersus quos Quietus aciem instruens, infinita millia eorum interfecit, & ob hoc procurator Iudææ ab Imp. constitutus est. Euseb. lib. 4. Vide Dionem & Spartianum.

4088 *TRAIANVS Imp. moritur circa diè 11. Aug. atar. 64. Imperij 19. m. 6. d. 15. Dio. Hic à Senatu adpellatus est Princeps optimus. Encomium eius vide apud Dionem: Sibi Et illud recitatur: Cum Prætorij præfectum designaret, porrecto gladio Traianus dixit: Hunc gladium pro me distringes, donec iuste imperaero: si iniuste imperaero, in me eum stringito. Fuit primus eorum qui ex peregrinis, extra Italiam natus, facti sunt imperatores. Plutarcho Et sus est familiariter. In imperio ita se gessit, vt nonus Imp. postea acclamatus sit: Augusto felicitior: Traiano probior. Eutropius inter alia eius egregia dicta hoc quoq; commemorat: Amicis culpantibus, quòd nimis erga omnes comis esset, respondit: Talem se Imp. esse priuatis, quales esse sibi Imperatores priuatus optasset.*

ADRIANI IMPERIVM.

Hic obserua dissidium Chronologicum: quia Ptolemaeo, Gerhartho Merc. Et alijs cadit initium imperij Adriani in annum N. C. 117. Romæ verò scriptoribus in 118. Durat hoc dissidium Etq; ad annum N. C. 162. Nos etsi ex Romanis scriptoribus euentus quosdam hic consignauimus: tamen Lectori nequaquam aduersabimur, si alteram illam rationem sequetur, modo nostram dispositionem cum iusta latitudine accipiendam Et quibuslibet annis suos euentus adscribendos Et reddendos esse meminerit.

4096 *Quadratus Apostolorum discipulus, & Aristides, pro religione Christiana scriptos libros Adriano Imp. exhibent. Euseb. l. 4. c. 3.* III

De hoc Hieronymus: *Quadratus Adriano Imp. porrexit librum pro religione Christiana compositum, Valde utilem, plenumq; rationis & fidei, & Apostolica doctrina dignum: in quo & antiquitatem suam etatis ostendens ait, plurimos à se visos, qui sub Domino Varijs in Iudæa oppressi calamitatibus, sanati fuerant, & qui à mortuis resurrexerant.*

Euseb. l. 3. scribit, hac ætate vixisse Papiam Episcopum Hieropolitanum, qui Apostolorum discipulos audierit, & scripserit, se ex Philippi filiabus audisse, suo tempore quandam ex morte esse excitatum: Et quod non minus habet admirationis, Iustum Barsabam (de quo Act. i.) propter gratiam ipsi à Domino tributam, nihil molestiæ aut incommodi pertulisse, cum venenum mortiferum ebibisset.

4097

His temporibus Serennius Gravianus legatus, Vir apprime nobilis, literas ad Imp. mittit, iniquissimum esse dicens, clamorib. vulgi innocentium Christianorum sanguinem concedi, & sine illo crimine, nominis tantum & sectæ reos fieri. Quibus commotus Adrianus Minutio Fundano proconsuli Asia scripsit, sine obiecto crimine aut probatione, Christianos non condemnandos: cuius Epistola usq; ad nostram memoriam durat exemplum. Euseb. lib. 4.

127

Jamprius in Vita Alexandri Severi scribit, Adrianum Imp. soluisse Christo templum extruere, & iussisse, ut in suis templis templum sine simulacris (nimirum in Christianorum usum) ponerentur: sed prohibitum ab aliquibus qui dixerant, si id fieret, omnes Deorum templa deserturos, & Christianam religionem amplexturos.

4100

Hoc tempore clari fuerunt: Aquila interpretis Bibliorum: Suetonius historicus, qui fuit Magister Epistolarum Adriani: & Phlegon Chronographus.

130

graphus. Item Iuriconsulti, P. Inbentius Celsus, Neratius Priscus, & Domitius Labeo. Lucianus item Samosatensis, qui gentilium Deos magna libertate videt à lacerat. Christo quoque conuiciatur, nominans eum ἀνεσκόλοπις-υλιος σαρδισ, id est, depalo suspensum sophisticam. Christianos vero sic subannat: Peruaserunt sibi, inquit, infelices Christiani, se immortalitate fruituros, perpetuoque victuros esse. Ideo & mortem magno contempnunt animo: ac non pauci sua sponte semetipsos occidendos offerunt. Postquam vero semel à nobis descuerunt, Græcorum Deos constanter abnegant, &c.

4103

Postremum bellum Iudaicum sub Adriano.

133

Iudæi à Romanis palam deficientes, & ad arma versi, Palaestinam depopulati sunt, tenentes provinciam Tynio Rufo, cui ad opprimendos rebelles Adrianus misit exercitum. Fuitq; hoc magnum & diuturnum bellum, Iudæis grauius ferentibus, quod exterarum nationes in suam urbem Ierusalem habitatum venissent. Hos Romani primum nihil faciebant: Sed postquam totam Iudæam commotam esse, Iudæosq; omnes ubiq; gentium tumultuari intellexerunt, Adrianus optimos quosq; duces aduersus eos misit. Dio. Euseb.

4104

Dux factionis Iudaicæ Barcochebas, non solum Iudæos sibi adiunxit, sed etiam Christianos in societatem belli aduersus Romanos pertrahere conatus est: Ideoq; Christianos militare renuentes varijs supplicijs adfecit & necauit. Barcochebas fortè, ut quidam existimant, specioso titulo Iudæos fefellit, & de se interpretatus est illud: Orietur stella ex Iacob: Nam Ebræis Barcochab stellæ filium sonat.

134

Quan-

Quando verò superatis & deletis Iudæis, interfectoq; Barcocheb, sermone illius vanitas apparuit, Pseudomesiam illum consentaneum est à Iudæis dictum esse Bencozban, id est, filium mendacij. Ceterum Adrianus finito bello Iudaico & rebus Iudæorum penitus oppressis, ingressu vrbis Ierusalem Iudæis interdixit, & vt facilius arcerentur, non solum mutata veteri adpellatione Hierosolymam de suo nomine Aeliam nominavit, sed etiam portæ, quæ Bethlehenum itur, suam marmoreum sculptum imponi iussit, vt intelligeretur, Romanæ potestati Iudæos subiacere, & politiam Mosaicam cum Metropolis suæ ruina redactam esse in nihilum, effusa iam super eam finali perpetuaq; vastitate, quam eis ante annos 670. Daniel prædixerat: atq; ita certò iam sciretur, spem omnem Iudæorum de Messie aduentu extinctam, Hierosolymeq; ruderibus obrutam ac sepultâ esse. Ideoq; Adrianus Christianis & alijs gentibus urbem Ierusalem inhabitandam dedit. Nam Iudæorum calamitatibus accrescentibus, eorumq; rebus ac spebus accisis, Ecclesiâ CHRISTI florere, augetescere & amplificari oportuit: & vt breuius dicam, Iudæos in exhibiti Messie testimonium è sua patria eradicari: & Christianos in ea plâri oportuit, quod & CHRISTVS prædixerat, dicēs: Ierusalem calcabitur à gentibus, Lucæ 21. Eusebius in historia Ecclesiastica, & in Chronicis bellum hoc ad tres ferme annos refert, nempe ad 16. 17. & 18. Adriani, id est, ad annos Nati CHRISTI 133. 134. & 135. Vbi obseruet lector, quoquo modo ista in annos CHRISTI distribuuntur, incurrere hanc Iudæorum internecionem in annum mortis Christi centesimum, & excidij sub Tito 63. Tantam itaq; cladem & alterum quod-

dammmodo excidiū Iudæis attulit mors Christi anno centesimo post, quam illi furentes clamauerant: Sanguis eius super nos & super filios nostros.

4109

ADRIANVS Imp. moritur 10. Jul. cum vixisset annos 62. m. 5. d. 19. Et imperasset an. 20. m. 11. Dio. Spartian. Moriturus pronunciauit hos versus à doctrina Christiana alienos:

Animula vagula blandula
Hospes comesq; corporis
Quæ nunc abibis in loca?
Pallidula, rigida, nudula,
Nec vt soles dabis iocos.

ANTONINI IMPERIVM.

Hic Imp. crebro in ore habuit illud Scipionis Africanæ maioris: Malle se vnum ciuē seruare, quam mille hostes occidere. Plura de eo Iulius Capitolinus.

GALENVS Medicus præstantiss. claruit. Item SALVVS IVLIANVS Iurisconsultus: CRYSTINVS historicus, qui Trogi Pompeij libros in compendium redegit.

4111

Hoc anno desinunt obseruationes Ptolemæi Mathematici excellentissimæ, qui hoc tempore vixit, & in Almagesto nobis conseruauit signationem annorum 887. à Nabonassaris principio vsque ad hunc annum: ante natum Christum 746. post natum Christum 141.

141

IVSTINVS Philosophus librum pro Christiana religione conscriptum tradidit Antonino. Verba Iustini in colloquio cum Tryphone Iudæo, de suorum temporum Miraculis per nomen Domini nostri IESV CHRISTI editis: Rogamus DEVM continuè, vt à demonijs, pietatis hostibus, quæ quondam adorabamus, nos per IESVM CHRISTVM conseruet. Illum enim adiutorem & liberatorem

Vocamus, cuius etiam nominis vim timent demonia tremantia. Et hoc, etiam adiurata per nomen IESV CHRISTI crucifixi sub Pontio Pilato, imperata faciunt. Unde liquet, quod pater tantam ei potestatem dederit, quatinus demonia formidant subdita illius nomini & praevertit a passionis eius dispensationi. Quod si hoc passionis consilium tantam potestatem mox protulit, & nunc etiam profert: quid futurum est, cum veniet in gloria? Et paulo post: Nunc quoque nos, qui in IESVM CHRISTVM Dominum nostrum credimus, demones omnes & Spiritus malos adiuratos eijcimus, & imperata facere cogimus. Idem: Per nomen IESV CHRISTI adiurata qualibet demonia vincuntur: & imperata faciunt: quae si vos Iudaei adiuretis per omnia nomina Regum, Prophetarum, Patriarcharum & istorum: nullum non contumax erit. Ibidem: CHRISTVS natus est in salutem fidelium hominum, & interitum demonum: quod etiam nunc videre licet. Multos enim arreptis per totum orbem, & in hac ipsa civitate multi ex nostris Christianis adiuratos per nomen IESV CHRISTI sanarunt, quos nec adiuratores alij nec incantatores, expiatore suae, sanare potuerunt: & adhuc sanare pergunt, demonia profigando ex obsessis hominibus. Huius Iustini Philosophi & Martyris meminerunt Tertullianus, & Irenaeus l. 4. c. 14. Idem Iustinus ritum initiandi Christianos, suo tempore visitatum ita describit: Quotquot credunt hac quae docemus vera esse, ad eum modum vivere pollicentur, ante omnia discunt precibus & ieiunijs petere à DEO praeteritorum peccatorum veniam, nobis una praeces ieiunijque urgentibus. Deinde ad aquam à nobis ducuntur, & renascuntur eo modo, quo

do, quo Enos renati sumus. Nam in nomine Patris omnium dominijque DEI, & Servatoris nostri IESV CHRISTI, & Spiritus sancti, in aqua tunc lauantur. Hominem sic ablutum ac institutum ad fratres adducimus, ubi ceterus fiunt, & tam pro nobis quam pro recens illustrato precemur, & inueniamur per veram doctrinam & bona opera digni observatores & custodes mandatorum, & ut salutem aeternam assequamur. Post precationem nos salutamus osculo mutuo. Deinde adfertur praecipuo fratri panis & calix aqua dilutus: quibus acceptis laudem & gratiarum actionem Patri omnium offert per nomen Filij, & sancti Spiritus: atque ita Eucharistiam aliquandiu celebrat. Post preces & Eucharistiam totus ceterus accinit Amen. Absoluta gratiarum actione praefatus, Diaconi quos vocamus, dant singulis praesentibus partem panis & calicis diluti, super quos facta est gratiarum actio: atque etiam deferre sinunt absentibus. Hoc autem alimentum apud nos vocatur Eucharistia, ad quod nemo admittitur, nisi qui credit veram esse nostram doctrinam, ablutus regenerationis laacro in remissionem peccatorum, & sic vivens ut CHRISTVS docuit. Non enim ut vulgarem panem & vulgare poculum hac sumimus: sed quem admodum per verbum DEI caro factus IESVS CHRISTVS servator noster, carnem & sanguinem pro salute nostra habuit: Sic etiam per verbum precationis & gratiarum actionis sacramentum ab ipso alimoniam, quam mutata natura nostrae carnes & sanguinem, illius incarnati IESV carnem & sanguinem esse iudicamus. Die Solis Urbanorum ac rusticorum ceterus fiunt, ubi Apostolorum Prophetarumque litterae praeleguntur: deinde cessante Lectore, Praepositus verba facit

adhortatoria ad imitationem rerum honestarū inuitans. Ditiores si libeat pro sua quisq; voluntate conferunt, Collecta deponuntur apud Prepositum: vsuubent pupillis & egenis, &c. Conuentus autem hos die Solis facimus, quod hac die DEVS mundum creauit, & eadem die CHRISTVS resurrexit à mortuis. Hæc

Iustinus in Apologia secunda pro Christianis.

4123 Antonini pij edictum pro Christianis promulgatum Ephesi in totius Asiae Concilio: *Si quispiam, inquit, cuiquā Christiano, quia Christianus sit, pergat molestia quicquam aut criminis inferre, ille cui crimen illatum erit, etiamsi re ipsa Christianus deprehensus sit, absoluitur: qui autem illum accusauerit, iustum debitumq; supplicium subeat.* Ibidem Antonius Adriani Imp. edictum allegat his verbis: *Pro quibus hominibus (Christianis) & alij prouinciarum Praesides iam antè Diuo patri meo scripserunt. Quibus ille rescripsit, ne quid interturbarent hoc genus hominū, nisi qui conuicti essent, sentasse quippiam contra Rempub. Euseb. 4.*

4129 Sub Aniceto Rom. Pontifice POLYCARPVS, qui nonnullos Apostolorum magistros habuerat, Romam venit, plurimosq; hæreticorum Marcionis & Valentini persuasione deceptos, ad veram fidem reduxit. Hunc Irenæus in prima sua ætate se vidisse ait admodum senem. Et addit: *Sunt qui audierunt Polycarpum dicentem, quod Iohannes Domini discipulus abiens lauare, cum vidisset intus Cerinthum, exierit de balneo non lotus, dicens: quod timeat, ne balneum concidat, cum intus esset Cerinthus inimicus Veritatis. Ipse etiam Polycarpus aliquando Marcioni occurrenti sibi & dicenti: Cognosce nos: respondit: Cognosce te primogenitum Satanae. Hæc Iren. lib. 3. cap. 3. Euseb. 4.*

Hoc

Hoc tempore vixit Egesippus Iudæus ad CHRISTVM conuersus, qui libris quinque historiam Ecclesiae CHRISTI ad sua vsque tempora complexus est.

4132 Antoninus Pius Imp. mortuus 7. Martij atat. 75. imperij an. 23. alij 24. Onoph.

ANTONINI PHILOSOPHI IMPERIVM.

Cum Antonio simul imperauit L. Aurelius Verus.

Nam tunc primum Romanum imperium duos Augustos simul habere cepit. Capit. Euseb. Antoninus Philosophus nunquam mutauit cultum morore vel gaudio, vi autem est Capitolinus. De eodem sic inquit Dio: Verè fuit vir bonus, & æquabilis in omni vita, nec illa unquam in re immutatus est: nihil in eo fictum aut simulatum fuit. Magnum ei adiuuentum attulerunt bonæ artes. Nam Philosophia præceptis imbutus fuit, unde & Philosophi nomen sortitus est.

4138 QVARTA PERSECVTIO aduersus

Christianos in Asia orta est, in qua igni traditus, & Martyrij corona condecoratus est vir sanctissimus POLYCARPVS, Ioannis Apostoli discipulus, & Episcopus Smyrnenfis: agens annum ætatis 86. Quam historiam luculentissime descriptam reperies apud Euseb. 4. Polycarpi quidem mortem aduentis cõfessio, & rogi conscendentis, atq; flammam expectantis ardentissima præcatio digna est, quæ à pijs omnib. cognoscatur & menti imprimatur.

IVSTINVS Philosophus & Martyr, cuius scripta etiamnum cum fructu multo leguntur, pro CHRISTI doctrina sanguinem fudit. Euseb. 4. Alij referunt eius Martyrium ad tempora Antonini Pij: sed Hieronymus in Catalogo scribit, eum successoribus Pij exhibuisse Apologiam pro Christianis.

M 3

Sub

Sub Antonio Philosopho etiam in Gallia grauis & acerba persecutionis procella multos martyres absorpsit: vt Maturum, Pothenum, Attalum & Blandinam, quæ inter varia tormentæ subinde exclamauit: Christiana sum: qua voce ita se recreauit, vt ad cruciatus constanter perferendus animus eius subinde nouis viribus, diuinòq; robore augetur. Euf. 5. c. I.

4140 L. Aurelius Verus Imp. anno regni sui 9. apoplexia extinctus est. Euf. Capitol. Eo defuncto Marcus Antoninus Philosop. imperauit solus.

4145 Historia de Romanorum Germanica fiti, Christianorum precibus imbre impetrato, discussa.

Cum M. Antonini exercitus diebus 5. aqua penuria laborasset, & milites in angustijs montium Germania à Quadis circumclusi, siti prope modum conficerentur, Imperatorem anxium & consternatum adiijt præfectus prætorio, dicitans nihil esse quod Christiani precibus impetrare non possint à DEO: & esse in legione XII. cohortem militum, qui omnes CHRISTVM colerent. Ea re cognita Antoninus petijt ab eis, vt DEO suo supplicarent. Quod cum illi positus in terra genibus & ad CHRISTVM profusus precibus fecissent, subito pluuia largissima diuinitus missa est, qua Romani, aquam ore & scutis excipientes, recreati sunt, cum è contrario Quados aliosq; Germania populos fulmina persequerentur. Quare obstupescens Imperator, Christianos magnis adfecit honoribus: & in perpetuam rei memoriam legionem eam, in qua illi militabant, nominauit fulminatricem, græcè κερκοονοδόλορ. Sic Quadi Christianorum beneficio à Romanis diæti sunt, & M. Antoninus Imperator VII. adpellatus est. Vide Capitolinum, Dionem, Tertull. in Apologet. & ad Scapulam, Euseb. 5. Orosum, &c.

Extant

Extant etiam literæ Muri Imp. quibus rem omnem Senatui Rom. exponit, & Christianorum precibus diuinum istud beneficium acceptum referendum esse testatur: *Credibile est, inquit, Christianos licet eos impios existimemus, Deum pro munimento habere in pectorè: Simul enim atq; humi sese abiecerunt, & preces fuderunt ad ignotum mihi DEVM, statim è caelo pluuia delapsa est, in nos quidem frigidissima, in nostros vero hostes grandis & fulmina: eorumq; orationibus ac precibus statim DEVS presso fuit, qui neq; vincit neq; expugnari potest. Quamobrem concedamus talibus, vt sint Christiani, ne qua tela eris generis contra nos perant & impetrent.* Hæc Antoninus.

4148 Hac ætate IRENAEVS Ecclesiæ Lugdunenſis Episcopus, & Polycarpi auditor, contra hæreticos scripsit libros qui extant. Dicit alicubi se ista scribere, Romanam sedem tenente duodecimo Episcopo Eleuthero, qui hoc tempore pontificatum gessit. Irenæi etiam temporibus adhuc durasse donum eijciendi dæmonia, & sanandi multos, testatur ipse lib. 2. aduersus hæreses: *Nemo potest, inquit, numerum dicere gratiarum, quas per vniuersum mundum Ecclesia à DEO accipiens, in nomine IESV CHRISTI sub Pontio Pilato crucifixi per singulos dies in opitulacionem gentium percipit, &c. nec inuocationibus Angelicis aliquid facit (Ecclesia) nec incantationibus, sed purè & manifestè orationes dirigens ad Dominum, qui omnia fecit, &c. Si itaque & nunc nomen Domini nostri IESV CHRISTI beneficia præstat, & curat, firmissimè & verè omnes ubique credunt in eum, &c.* Huius Irenæi meminit Tertullianus, eumque nominat omnium doctrinarum curiosissimum exploratorem. Irenæus aliquoties scribit, Io-

178

M 4

han-

hannem Apoftolum vixiffe vsque ad tempora Traiani: Polycarpum verò fuiffe auditorem Iohannis: Et se iuuenem vidiffe Polycarpum fenem.

An Pausanias & Gellius hoc tempore vixerint dubium est. Pausanias citat Olympiadem 235: qua cadit in annum Christi 162: Gellij et. as colligenda est ex eius lib. 12. cap. 11. & lib. 13. cap. 16. 18.

4151 ANTONINVS Philosophus Imp. obiit 17. Martij, et. at. 59. imperij 19. d. 11. Clem. Dio. 181

Hunc diem mortis Antonini etiam TERTULLIANVS annotat, qui hac etate vixit, Et ipse scribit.

Cum hoc principe moritur felicitas Romani Imperij. Nam haec tenus à Traiano vsq; annis amplius 80. presuerunt principes boni & salutares. Ex hoc autem tempore Commodus & sequentes nobiliores fuerunt sceleribus, quam praclaris in Remp. meritis. Vide Zosimum.

Reliquit Antoninus Philosophus hominibus ingens sui desiderium, & posteris virtutis suae memoriam sempiternam: sed eius fortuna atq; felicitati hoc vnum defuit, quod de filio, quem optime educari atq; institui curauerat, spe sua frustratus est. Nam & Capitolinus scribit, Antoninum felicem fuisse, si filium non reliquisset. Deinceps historia Romana, ex aureo regno inferreum delabatur: tanta sub Commodò accidit rerum Romanarum mutatio. Et ab hoc anno, ait Dio, se narrare ea, quorum oculatus testis fuerit, non quae ab alijs tradita acceperit: quod spaciū vsq; ad finem historiae Dionis dimensum, reperietur esse annorum 50.

Ab hoc ipso anno obitus Antonini HERODIANVS orditur suam historiam complectentem annos 59. qua extenditur in Imperiū Gordiani, id est,

id est, in annum N. C. 239. Quod autem Herodianus ait, se 70. annorum sui temporis res gestas conscribere, et a forte accipiendum est, quod 19. annos Antonini Philosophi illis 70. annis includat & connumeret.

COMMODI IMPERIVM.

Hic Imp. fuit saevitia & crudelitate alter Domitianus: & libidinibus ac turpitudine alter Nero. Vide Dionem, Lampridium & Herodianum. Dio scribit, Martiam Commodi pellicem Christianorum studiosam fuisse, & quod esset apud Commodum magnae autoritatis, multa in eos beneficia contulisse.

THEOPHILVS Episcopus Antiochenus scripsit librum ad Autolycum, qui hodie legitur: Et ab Imperio Iulij Cæs. ad mortem Antonini Philosophi, supputat annos 228. quod ad nostram rationem pulchrè quadrat: additis 228. ad 3923.

4153 PANTAENVS scholam Christianorum Alexandriae instituit, ex qua multarum Ecclesiarum doctores prodierunt. Huius discipulus fuit Clemens Alexandrinus, cuius libri Stromatum nunc quoq; leguntur. 183

4156 ORIGENES scriptor Ecclesiasticus Alexandriae hoc ferme anno natus est: dependet ex anno CHRISTI 203. quo Hieronymus scribit Origenem egisse annum et. at. (circiter) 17. 186

4158 APOLLONIVS vrbis Senator, cum legisset Senatus insigne volumen, quod de CHRISTI fide composeserat, capite ob Christianam fidem truncatur. Euseb. 5. 188

4161 THALMVD Iudæorum conscribitur, an. 120. deuastati Templi, anno 500. numeri contractuum. Sedar Olam. Intellego numerum contractuum de annis Græcorum, de quibus dicitur in libris Maccabæorum: Et hac ratione 191

congruunt numeri exactissimè : additis 500.
ad 3661. & 120. ad 4041.

4163 **COMMODVS** cunctis incommodus strangulatur nocte, quæ præce debet *Cal. Ian. (invenit an. Christi 194) cum dixisset an. 31. m. 4. & imperasset an. 12. m. 9. d. 14. Dio. Hic non nisi ad civium perniciem & ad suum dedecus vixit. Lamprid. Huc vsq; Clemens Alexandrinus tempora descripsit, quia omnes eius supputationes morte Commodi terminantur. Iam à morte Antonij & Cleopatrae huc vsq; supputat an. 222.*

Hic autem Clemens Alexandrinæ Ecclesiæ Prefbyter fuit, & in Catechetica doctrinæ professione Pantæno Præceptoris suo surrogatus est.

4164 **PERTINACIS IMPERIVM.** Dio. Capitol. Herodin.

Hic Pertinax primùm fuit Professor Grammatices: in quo munere Sulpitio Apollinari Præceptoris suo successit. A Græcis dictus est *ἄριστολόγος*, quòd magis esset blandus quàm beneficus. Occisus à suis militibus, æt. an. 68. imperij die 87. Dio. Post hunc imperavit **DIVVS IVLIANVS** diebus 66. Dio. Sparta.

SEVERI IMPERIVM.

De hoc Imp. Senatus ita iudicavit, illum aut nasci non debuisse, aut non mori: quòd & nimis crudelis & nimis utilis Reipub. videretur. Sparta. Dio. Herodia.

Hoc tempore viguit controuersia de Paschate inter Ecclesiam Romanam & Asianam, ob quam Victor Rom. Pòtifex Episcopos Asiæ excommunicare voluit. Ei per Epistolas responderunt, Polycrates Episcopus Ephesus, & Irenæus Episcopus Lugdunensis: Et hic quidem sensit, ob ceremoniarum, rituumq; diuersitatem, doctrinæ & fidei concordiam non ruptendam aut dissoluendam esse. Euseb. 5.

Que

4170

*Quæ hoc seculo fuerit Christianorum disciplina, ritus, & mores, adscribemus huc ex Tertull. lib. aduersus gentes: cap. 39. Coimus, inquit, in cætum & congregationem. Et ad Deum quasi manu facta precationibus ambiamus orantes. Hac vis Deo grata est. Oramus etiam pro Imp. ac potestatibus, &c. Cogimur ad literarum diurnarum commemorationem, si quid presentium temporum qualitas aut præmore cogit, aut recognoscere. Certè fidem sanctis vocibus pacimus, spem erigimus, fiduciam figimus, disciplinam præceptorum nihilominus inculcationibus densamus. Ibidem etiam exhortationes, castigationes, & censura diuina. Nam & iudicatur magno cum pondere, & apud certos de Deo conspectu: summumq; futuri iudicij præsidium est, si quis ita deliquerit, & à communicatione orationis & conuentus, & omnis sancti commercij relegatur. Præsentibus probati quisq; sentores, honorem istum non precio, sed testimonio adepti. Neq; enim precio Vires Dei constat: non de oneraria summa quasi redempta religionis congregatur: Modicam vni quisq; stipem mensura die, vel quando velit, & si modo possit, apponit. Nam nemo compellitur, sed sponte confert. Hac quasi deponita pietatis sunt. Nam inde non alijs quàm egenis alendis dispensatur. Cæna nostra de nomine rationem suam ostendit: Vocatur *ἄγος*, id est, dilectio: quantuscunq; sumptibus constat, lucrum est pietatis nomine facere sumptum. Siquidem inopes quoq; refrigerio isto inuamur. Non prius discumbitur, quàm oratio ad Deum prægestetur. Editur quantum esurientes capiunt: bibitur quantum pudicitia est strile: ita saturantur, & qui meminere etiam per noctem adorandum sibi esse Deum. Ita fabulantur, & qui sciunt Dominum audire. Post*

aquam

aquam manulem & lumina, Et quicq; de scripturis sanctis, vel de proprio ingenio potest, provocatur in medium Deo canere. Hinc probatur quomodo biberit. Acque oratio cõiuuij diuinit.

4173

QUINTA PERSECVTIO in Christianos commota sub Seuero: in qua Leonides pater Origenis, gloriosa martyrij morte ex hac vita translatus est, ipso filio puero parentem exhortante per literas ad martyrium alacriter subeundum. Euseb. *Origenes, inquit Hieronymus, cum sex fratribus, & matre vidua pauper relinquitur annos natus circiter 17. Hic Alexandria discessit Ecclesia 18. etatis sua anno κατηχηστωρ οπως aggressus, postea à Demetrio eius Urbis Episcopo in locum Clementis presbyteri confirmatus, per multos annos floruit.*

Seuero & Bassiano Antonino Coss. Seuero Imperator Alexandria petens, in itinere Palaestinis plurima iura fundauit. Iudæos fieri sub graui pœna vetuit: idem etiam de Christianis sanxit. *Spartia.*

4178

Hoc anno **TERTULLIANVS** presbyter scripsit lib. aduersus Martionem, quia allegat ibi 15. annum Seueri Imp. loquens de anno quo ista scripserit. Idem in lib. ad Scapulam scribit, pœnituisse quosdam præfides prouinciarum, quòd Christianos persecuti essent. *Vigellius Saturninus inquit, qui primus hic gladium in nos egit, lumina amisit. Claudius Hermianus in Cappadocia cum indignè ferens uxorem suam ad hanc Sectam transfisse, Christianos crudeliter iractasset, solusq; in pratorio suo pestè castatus, cum viuus vermibus ebullisset: Nemo sciat, aiebat: ne gaudeant Christiani. Postea cognito errore suo, quòd tormentis quosdam à proposito suo excidere fecisset, penè Christianus decessit. Ibidem commemorat beneficia, quæ quodidie*

tidie Ethnicis præstet Christiani: nempe quòd multos à dæmonijs liberent, & ægrotos sanet. Inter cætera sic scribit: *Seuerus, pater Antonini, Proculum Christianum, qui cum per oleum aliquando curauerat, in palatio suo habuit &sq; ad mortem eius, quem & Antoninus optime nouerat lacte Christiano educatus. Sed & clariss. feminas atq; viros, Seuerus sciens huius Sectæ esse, non modo non laßt: Verum etiam testimonio exornauit, & populo furenti in ospalam restitit. Marcus quoq; Aurelius in Germanica expeditione, Christianorum militum orationibus ad Deum factis, imbres in illa siti impetravit. Quando non geniculacionibus & ieiunijs nostris etiam sanctitates sunt depulsa? Tunc & populus acclamans DEO DEORVM ET QVI SOLVS POTENS, in Iouis nomine, Deo nostro testimonium reddit. Artius Antoninus in Asia cum persequeretur Christianos, omnes illius ciuitatis Christiani ante tribunal eius se, facta manu, obtulerunt: cum ille paucis ducibus, reliquis ait: O miseri, si libet perire, rami vobis rupes & restes desunt? Hæc Tertullianus.*

CYPRIANVS, teste Hieronymo in Catalogo, tantum tribuit Tertulliani scriptis, vt poscens codicem scriptorum eius plæruniq; solitus sit dicere notario: Da Magistrum; Tertullianum designans.

4182

SEVERVS Imp. mortuus pridie non: Febr. cum vixisset annos 65. mens. 9. d. 25. & imperasset an. 17. m. 8. d. 3. Dio: cui filij multò cariores fuerunt quàm ciues. Moriturus ad filios dixit: Estote concordēs: locupletate milites: cæteros omnes contemnite. Dio.

Hunc cum ex loco humili per literarum & militia officia plurimis gradibus ad Imperium fortuna deduxisset, dixisse ferunt: Omnia fui, & nihil expedit. *Spartia.*

212

ANTONINI CARACALLAE
BASSIANI IMPERIVM. Dio. Eutrop.
 Vnà cum eo imperavit frater eius Septimius
 Geta an. 1. d. 22. Vide Herodia. Spart. Dio.

4183

SEPTIMIUS GETA Imp. à fratre Antonino
 Caracalla occisus est (circa 25. Febr.) Eam
 eadem inssus excusare **PAPINIANVS** Iu-
 risconsultus, noluit, dicitur: non tam facile
 esse Parricidium excusare, quàm patrare, sideo-
 que Vir immortalis gloria dignus, securi percus-
 sus est, quod causam iniustam defendere noluis-
 set. Spart. Hic Papinianus dicitur esse Iuris a-
 sylum. & ex eius schola multi Iurisperiti pro-
 dierunt.

4188

ANTONINVS Caracalla Imp. cum multorum
 præstantium Virorum sanguine se polluisset, occi-
 sus est 6. Id. April. at. 29. imperij an. 6. m. 2.
 Dio. Eutrop. Spartianus scribit, eum medio ite-
 nere inter Carras & Edessam cum Parthis ite-
 rum bellum illaturus esset, pugione confossum
 esse à ministro, qui eum in equum leuauerat, in-
 fidelijs ei à Macrino præfecto pratorum positus, qui
 post eum inuasisit imperium. Caracalla, inquit
 Dio, nihil cogitabit boni, quia id non didice-
 rat: quod ipse fatebatur.

MACRINI IMPERIVM. Dio. Eutrop.
 Capitol.

4189

OCCISVS MACRINVS Imp. Mense Iunio at. 54.
 imperij an. 1. m. 2. minus 3. diebus. Dio.

ANTONINI HELIOGABALI
IMPERIVM. Dio. Lamprid.

Fuit Antoninus mancipium omnis libidinis ac
 turpitudinis, gessit se pro muliere, & viris tan-
 quam fœmina nupsit: ad honores euexit fla-
 gitiorum suorum magistros ac ministros, vi-
 ris interim præstantibus loco suo detrusis vel
 necatis: adeò vt nullam aliam nisi obscœnita-
 tis &

tis & crudelitatis suæ infamem memoriam re-
 liquerit, de quo Herodia. Dio. & Lamprid.

4192

IVLIUS AFRICANVS nobiliss. Chronogr.
 phus, cuius supputaciones citat Euseb. & Hier-
 onymus in Daniele, &c. hac tempore floruit.

222

CYPRIANVS, cuius scripta apud pios omnes
 in magno habentur precio, hac ætate vixit &
 floruit.

4193

HELIOGABALVS (6. Ian. Martij: Onuph.)
 trucidatur à militibus vnà cum matre, mulie-
 re flagitiosa, & tali filio digna, at. 18. imperij
 an. 3. mens. 9. d. 4. Cadaver per totam urbem
 tractum, raptatum ac dilaniatum est, & ad
 cloacas deportatum, tandemq; in Tiberim pro-
 iectum annexo pondere, ne fluitaret neq; sepeli-
 retur. Ita turpem & impuram huius Sarda-
 napali vitam turpis & fœdus exitus consecutus
 est. Lamprid. Herodia. Dio.

223

ALEXANDRI SEVERI IMPE-
RIVM. Lamprid.

Fuit Princeps laudatissimus & Reipub. vtilissi-
 mus, amavit literatos homines ipse quoq; lite-
 ratus: leges multas sanxit, neq; constitutio-
 nem vllam sacrauit sine rō. Iurisperitis & do-
 ctis, sapientissimisq; viris, quorum princeps
 fuit Vlpianus. Christianos fouis, & in primis
 delectatus est hoc dicto, quod & parietibus in-
 scribi, & per præconem proclamari iussit:
Quod tibi non vis fieri, alteri nefeceris. Mater
 eius fuit Mamma, Mæsa filia, mulier Chri-
 stiana, quæ Origenem, ob doctrinæ excellen-
 tiam tum celebrem, accersuit, & doctrinam
 religionis ex eo didicit.

Hic Alexander fugientes & recusantes Magistra-
 tum traxit ad officia & dignitates, dicens:
Inuitos non ambientes in Rempub. collocandos.
 Notariam falsa in consilio Imperatorio refe-
 rentem

rentem incisis digitorum neruis, vt nunquam scribere posset, deportauit. Vxori suæ conquerenti, quodd nimia comitate potestatem suam redderet contemptibiliorem, respondit: sed securiorem atq; diuturniorem. Christo templum condere voluit, eumq; inter Deos recipere, cuius & imaginē in larario suo habuit. Cumq; Christiani locum quandam qui publicus fuerat, occupassent, & popinarii dicerent, sibi eum deberi: rescripsit, melius esse, vt quomodocunq; illic Deus colatur, quam locus popinarijs dedatur. Vlpianum Iurifconsultum aduersus iram & vim militum, obiecta purpura sua, textit ac defendit. *Hæc Lamprid.* Scribit etiam Herodianus eum gessisse imperium *ἀναύατορον*, id est, incruentum, & neminem occisum esse indemnatum. Multum versatus est cum Athenæo: qui an sit ille, cuius supersunt Dipnosophistæ, adfirmare non possumus.

4196

VLPIANVS conditor multarum legum, qua in pandectis continentur, interfectus est à Prætorianis militibus. Euseb. & alij.

Regnum Parthorum desijt, Artabano Rege eorum victo & occiso ab Artaxerxe Rege Persarum anno 548. à morte Alexandri Magni. Agathias lib. 4.

4200

IVBILÆVS MVNDI 84. Mosis 34. 230

Prædicationis CHRISTI 4.

Olymp. 252. ab V. C. 981.

Historia Romana Dionis Casij Nicæi desinit hoc anno, quo ipse Dio scribit, se cum Alexandro Imp. secundum Consulatum gessisse. Et si autem complexus fuerit Dio res Romanas ab V. C. gestas: tamen temporum iniuria libris prioribus amissis, tantum sunt reliqua historie annorum 300. minus 2. quarum bonam partem in sua
Epito-

Epitome nobis asseruauit Iohannes Xiphilinus Constantinopolitanus, qui vixit circa annum Christi 1080.

ORIGENES Alexandriæ floruit, vbi Clementi Alexandrino præceptoris suo in Cathedra Catechetica successerat. Inter cæteros labores etiam *ἑξαπλά* composuit, id est, S. Bibliorum volumen in sex columnas & linguas seu editiones distinxit: sumptibus eum instruente Ambrosio quodam, homine opulento, quem Origenes hæreseos cõuictum in veritatis viam reuocauerat.

4202

ORIGENES relicta Alexandria fit presbyter Cæsareæ Palestinæ. Euseb. 233

4206

ALEXANDER Imp. à suis militibus obruncatur vna cum matre *Mammæa*, 18. Martij, cum sine subditorum querela annis 19. imperasset, & vixisset an. 29. m. 3. d. 7. *Lamp. Herodia.*
MAXIMINI IMPERIVM. Euseb. Capitolin. 236

Hic primùm fuit opilio in Thraciæ montibus: sed ob corporis poceritatem ac immanem vastitatem ascitus in militiam: & paulatim fortunæ manu ex loco infimo deductus ad culmen imperij. Eum Alexander Imp. ob militare robur dilexit ac euexit, sed in suam perniciem ei benefecit, & verè, quod aiunt, aluit in sinu viperam. Nam Maximinus cum militari tumultu salutatus esset Imperator, mox iussit Alexandrum & matrem eius interfici. Hic Maximinus fuit pestis Reipub. & conatus est sibi stabilire imperium, non iustitia, sed sauitia & tyrannide. Quoscunq; voluit indicta causa interemit, aula eiecit, officio priuauit, bonis exuit, grauior & truculentior ciuibus quam hostibus: inuisus bonis & gratus malis ob crudelitatem ac rapacitatem.

SEXTA PERSECVTIO aduersus Christianos & maximè contra Ecclesiarum antistites ab hoc cyclope excitata est: quæ tamè cum imperio & vita eius desijt.

4208

MAXIMVS Imp. anno atat. 65. imperij 3. Sna cum filio à suis militibus ingulatur: cadauera ad ludibrium publicum proiecta canibus & Solucibus lanianda relicta sunt. Capita patris & filij contis affixa, & Romam missa, incundum omnibus spectaculum prabuerunt, & postremò ab insultante populo in Campo Martio combusta sunt. Non fuit, inquit Capitolinus, crudelius animal in terris, omnia sic in viribus suis ponens, quasi non possèt occidi. Cumque se ob magnitudinem corporis propè immortalem crederet, quidam in theatro presente illo Græcos versus dixit in hanc sententiam:

Et qui ab Sno non potest occidi, à multis occidit.
Elephas grandis est, & occiditur: (ditur:
Leo fortis est, & occiditur:
Tigris fortis est, & occiditur:
Cave multos, si singulos non times.

Cum necaretur Maximini filius, acclamatum est:
Ex pessimo genere ne catulum quidem habendum.

Distat harum beluarum mactatio à morte Iulij Cesaris 280. à morte Alexandri Magni 560. id est, bis 280. à natali Augusti Cesaris 301.

Duo GORDIANI pater & filius imperarunt mens. I. d. 6.

Horum nece cognita Senatus Rom. PVIENVM MAXIMVM & BALBINVM contra Maximinum imperatores creauit, eosque patres senatus nouo nomine appellauit. GORDIANVS quoque iunior maioris illius ex filia nepos, Cesar dictus est, ætatis circiter 13. Herodia. Capitol.

Ab hoc

Ab hoc anno Pomponius Latus exorsus descripsit vitas sequentium Imp. usque ad finem stirpis Heracly: id est, ad annum Christi 696. Epitome itaque Lati complexa est annos 458.

4209

PVIENVS, MAXIMVS & BALBINVS Roma à pratorianis militibus interfecti sunt, tempore Agonis Capitolini, teste Herodiano.

239

IMPERIVM GORDIANI Iunioris, anno superiore Cesaris appellati. Capitol.

Huius Gordiani est dictum illud: Miser est Imperator, apud quem Vera reuertitur.

Hic desinit historia Herodiani: qui his temporibus vixit.

Hoc ipso anno Censorinus scripsit librum de die natali: qui Chronologia studiosis magnam præstat utilitatem in annorum supputatione. Nam hic annus secundus Olympiadis 254. Censorino est à prima Olympiade annus 1014. incoatus: ab V.C. secundum Varronis supputationem 991. à Iulianis anni Rom. emendatione 283. à nata appellatione Augusti 265. à capta Aegypto sub Augusto Cesare 268. à Nabonassare 986. incipiens, (completus 985.) à morte Alexandri Magni 562. incipiens (compl. 561.) à primo Agone Capitolino (vide supra 4057.) Agon 39. incipiens: Completus 38: id est, annus 152. Hi numeri Censorini ad nostram supputationem exactissime quadrant. Accipiuntur autem anni Censorini, et incipientes vel incoati, non et completi: quia Censorinus ex professo ibi tradit diuersarum Epocharum principia, & exempli loco ex presentis vel currentis anni sui mensibus variarum ærarum initia dependere ostendit, & annos inde supputare ac deducere docet.

3195	3218	3926	3944	3941
1014	991	283	265	268
4209	4209	4209	4209	4209
3224	3648	4057		
985 compl.	561 compl.	152		
4209	4209	4209		

ARRIANVS, qui Alexandri Magni historiam descripsit, sub Gordiano vixisse putatur: quia id innuere videtur Iulius Capitolinus in Vita Gordiani. Alij cum in Antonini Pij tempora reijciunt, & Iurisconsultum fuisse perhibent.

4210 *Eclipsis Solis tanta fuit, ut nox esse crederetur, neque sine luminibus accensis quocquam agi posset. Capitol. Alij ad annum precedentem referunt.* 240

4213 *GORDIANVS bellum Persicum feliciter gessit consilij socius Misitbes, viri docti & sapientis. Capitol.* 243

4215 *GORDIANVS Imp. occisus à militibus suis mense Martio.* 245

PHILIPPI ARABIS IMPERIVM.

Hic primus inter Imp. fuit Christianus, eumq; narrat Euseb. die Paschatis ab Episcopo non prius ad Cœnam Domini admissum esse, quam inter alios peccata confitentes in templo staret, & poenitentia signa ederet.

4219 *Annus Roma condita millesimus magno ludorum apparatu celebratus est à Philippo III. Cos.* 249

4220 *PHILIPPVS Imp. interfecit à militibus vna cum filio, quem consortem Imperij fecerat, cum imperasset an. 5. Eutrop. Victor.* 250

DECII IMPERIVM: cui Epipha. Euseb. & Cassiodorus tribuunt an. i. mens. ferme 3. alij biennium & mensis aliquot.

4221 **SEPTIMA PERSECVTIO** aduersus Christianos à DECIO commota, quæ multos S. homines velut atrox tempestas demersit & absum-

absumpsit, inter quos sunt: Fabianus Pontifex Roman. S. LAURENTIVS, cuius in craticula iacentis fides inter medias flammam elucentem graphicè depingit Prudentius: Et Apollonia virgo, quæ excussis dentibus cum vltro in rogam ardentem insilisset, cremata est. Item Babylas Episcopus Antiochia, & alij.

DIONYSIVS Episcopus Alexandrinus apud Euseb. narrat: Chæremonè Episcopum grandævum & ætate propè exacta, vna cum vxore sua ad montem Arabiae confugientem, nusquam apparuisse, & licet fratres aliquoties eum cum vxore quærerent, tamen neq; ipsos neq; corpora eorum vsquam reperisset. Vnde quidam coniectarunt, eos viuos in cœlum sublato esse.

ANTONIUS Monachus nascitur in Aegypto, qui vixit an. 105. Vide N. C. 355.

4222 *DECIVS Imp. cum toto exercitu casus est à Gothis, corpusq; eius paludis voragine absorptum inueniri non potuit. Eodem tempore Decij filius periit.* 252

GALLI & VOLVSIANI IMPERIVM: quod duravit an. 2. non plenis. Euseb. Eutrop. Sub his Imp. populus Romanus primùm exteris & barbaris gentibus tributum annum pendere cœpit.

4224 *GALLVS & VOLVSIANVS Imp. interfecti.* 254

VALERIANI & GALLIENI IMPERIVM.

Horum Imp. vitam descripsit Trebellius Pollio. **ORIGENES** Scriptor Ecclesiasticus ætat. 69. obiit Tyri, vbi & sepultus est. Hieronymus. Natalem eius habes supra N. C. 186. quem nisi connumeret, non complebis 69. annos. Origenes omnes tam græcos quam latinos scriptores operum suorum magnitudine superavit.

D: Hieronymus fatetur sex millia librorū eius se legisse. De eius scriptis olim dictum est: Vbi descripsit, nemo melius. Reliquit post se discipulos plurimos, inter quos fuit GREGORIUS Episcopus Neocæsariensis, qui hoc sæculo floruit.

4228

OCTAVA PERSECVTIO aduersus Christianos sub Valeriano. *Valerianus primis imperij annis, teste Eusebio, mitis ac benignus fuit erga Christianos: sed postea à Mago quodam Aegypto persuasus, non solum Christianos crudeliter & acerbe persecutus est: sed etiam Magicis artibus deditus ab illo iniquitatis magistro tenella infantiū viscera dissecare, humanasq; hostias mactare didicit.*

CYPRIANVS Episcopus Carthaginensis (in cuius scriptis singula propè verba spirant martyrium) capite truncatus Martyrij coronam & gloriam obtinuit: de quo Prudentius hymno 13. Cassiodorus refert Cypriani martyrium ad Valerianum IIII. & Gallienum III. Coss. qui nobis in hunc annum cadunt. Culpinianus ex ignoto scriptore refert Cypriani martyrium ad sequentis anni Consules: Eusebius ad annum Christi 259. De Cypriani conuersione & morte lege orationem Nazianzeni.

Ad hæc tempora pertinet sextus hymnus Prudentij, quo describit Fructuosi Episcopi martyrium, & inter cætera sic canit:

*Iussum est Cæsaris ore Gallieni
Quod princeps colis, & colamus omnes.
Aeternum colo principem, diuorum
Factorem, dominumq; Gallieni.*

4230

PAVLVS EREMITA primus colere cepit Eremitum: quia Hieronymus vitam eius describens; nominat eum primum, à quo Eremita habitari cœpta sit, idq; accidisse ait eo tempore, quo

re, quo Cornelius Romæ, Cyprianus Carthagine felici cruce damnati sunt, sub Valeriano persecutore, & quando apud Aegyptum & Thebaidem multas Ecclesias saua tempestas depopulata sit.

4231

VALERIANVS postquam Sna cum Gallieno filio imperauit septennium: à Sapore Persarum Rege Vicus & captus (atq. 77.) apud Parthos miserabili perpetuaq; seruitute concessit. Nam Rex equum conscensurus Valeriani ceruice incuruata pro scabello sui solitus est, ita & Valerianus Regem non manu, sed dorso attollere cogeretur. Qua patris sui calamitate motus, maritusq; Der iudicio territus Gallienus, pacem Ecclesia reddidit, & edictis diuulgatis persecutionem relaxauit. Euseb. & alij.

261

Sub Gallieno Romanum Imperium inuasert diuersis locis atq; temporibus XXX. Tyranni, qui se Imperatores Rom. appellarunt, de quib. Trebell. & alij.

4239

GALLIENVS Imp. cum fratre apud Mediolanum à militibus Aureali, qui dux erat Illyricani exercitus, circa 12. Calend. April. occisus est (Trebell. Onuph.) cum imperasset an. 15. Euseb. & alij.

269

CLAVDII IMPERIVM: quod cœpit circa 12. Calend. April.

4241

CLAVDIVS Imp. mor. 10. Calend. Martij, circiter: cum in imperio biennium non integrum compleuisset.

271

AVRELIANI IMPERIVM.

Fuit princeps feuerus, truculentus & sanguinarius. Occidit sororis suæ filiam ob causam leuem: disciplinam militarem seuerissime rexit. Nam militem quendam, qui adulterium cum hospitis vxore commiserat, ita puniuit, vt duarum arborum capita inflecteret, quas ad pedes

N 4 militis

militis alligaret, easque subito dimitteret, vt scissus ille vtrinq; penderet. Ad vicariū quoq; suum ita scripsit: Si vis tribunos esse, imò si vis viuere, manus militum contine: nemo aliena rapiat: fegetem nemo atterat: annona sua miles contentus sit, & depræda hostis, non de lacrymis prouincialium viuat: stipendium in baltheo, non in popina habeat. De hoc Aureliano scribit Vopiscus, cum à multis neq; inter bonos neque inter malos Principes poni, eò quòd ei clementia, prima imperatorum dos, defuerit. Ibidem dicit, eum fuisse principem necessariū magis, quàm bonum.

4242 **CONSTANTINVS MAGNVS** hoc annonus est, in Britannia, patre Constantio (qui postea imperauit) & matre Helena.

Distat hic annus à natali Romuli 1040. Alexandri Magni 626. Iulij Casaris 370. Augusti 333. à morte Cyri 800. à Monarchia Alexandri Magni 600. Augusti 300. à morte Scipionis Africani minoris (inclusiue) 400. Hinc ad Mahometi regnum 350: ad natalem Caroli Magni 470: ad mortem Ottonis Magni 700. pleni: ad imperium Rodolphi Habsburgij 1000. completi.

4245 **NONA PERSECVTIO** aduersus Christianos ab Aureliano indicta: sed morte eius impedita & interrupta: ideo à quibusdam inter decem persecuciones non numeratur.

4246 **AVRELIANVS** Imp. mense Ian. occisus est fraude Notarij sui, imperij an. 5. postea fuit inter regnum ferme 6. mensium.

TACITVS imperauit mens. 6. Vopisc. Eutrop.

4247 **TACITVS** Imp. obijt.

FLORIANVS cum 2. ferè mensibus imperasset, occisus est à militibus, qui audierant Probum imperare.

PROBI IMPERIVM.

IVBI-

250 **IVBILÆVS MVNDI 85. completus: Mosis 35. predicationis Christi 5. Sic Beda & Marianus Scotus.**

4252 **PROBVS** Imp. tumultu militari interemptus: imperij an. 6. m. 4. Euf. Eutrop.

CARVS, & filij eius **CARINVS** & **NUMERIANVS** Impp. annis 3. non plenis, alij 2.

4254 **CARINVS** Sibi patrem **CARVM** fulmine absumptum, & fratrem **NUMERIANVM** ab Apro socero suo interemptum, **DIOCLETIANVM** q; ab exercitu Augustum adpellatū comperit, multū pralijs cum Diocletiano confixit: sed postrema pugna ad Murgum commissa victus occubuit, & scelerum pœnas dedit. Interfectus est à tribuno, cuius uxori stuprum intulerat. Vopisc. Eutrop.

Hinc orditur **CAROLVS SIGONIVS** historiam occidentalis imperij, quam 20. libris accurate conscriptam deduxit vsq; ad annum Christi 565. & complexus est res annorum 282. Huius autoris longè optimi & doctissimi vestigia deinceps confectabimur: & studiosos hortamur: vt integras historiarū narrationes apud Sigonium inspiciant.

DIOCLETIANI IMPERIVM: quod durauit an. 20. Euseb.

Hic cum primū Imperator creatus esset, Aprū, necis Numeriani autorem, gladio transfodit spectante exercitu. Fuit Diocletianus, ingenio callido & sagaci, atq; seueritatem & sæuitiam suam, alicui inuidia explere ac tegere conatus est: primusq; adorari voluit vt Deus, cum cæteri ante ipsum Imperatores tantū Consulari salutatione contenti fuissent: ornamenta gemmarum vestibus & calceamentis indidit: hominibus humi proiectis pedes osculandos

N 5 præ-

præbuit: & eò insolentia ac insaniam processit
 fortuna blandientis obsequio, ut & hominem,
 & mortalem scellè oblitus sit. Eutrop. & alij.

AERA DIOCLETIANI.

Ab hoc anno orditur Diocletiani æram, quam
 longo tempore Ethnici & Christiani usurpa-
 runt: cuius sententiæ nostræ has habemus ra-
 tiones.

- I. Bedæ anrum Christi 532. quo Dionysius pas-
 chales circulos scripsit, copulat cum 248. Dio-
 cletiani: additis 248. ad 284. procedunt 532.
- II. Eusebius anrum Antiochenum 351. accom-
 modat ad 19. Diocletiani: ergo primus Diocle-
 tiani erit Antiochenus 333. demptis 48 (tot
 enim annis æra Antiochena antecessit natalem
 Christi) primus Dioclet. erit 285. Christi.
- III. Ambrosius epist. 83. lib. 10. lunam 14. ponit
 14. die Pharmuthi mensis, 5. Id. April. die Do-
 minico: anno Diocletiani 93. id est, Christi 377.
 Pascha vero à Christianis die Dominico celebra-
 tum esse 21. Pharmuthi: 16 (non 15) Cal.
 Maij: quod docent Dionysij tabula apud Bedam:
 ad quas etiam exacte quadrant annota-
 tiones Ambrosij de festo Paschatis anno Diocle-
 tiani 76. & 89. id est, Christi 360. & 373.
- III. Epiphanius in Ancoratio copulat 90. Diocle-
 tiani cum Valentiniani Imp. anno decimo, Gra-
 tiani sexto, Coss. Gratiano III. & Equitio: In-
 dictione secunda. Hic est annus Christi 374. in
 quem incurrunt, indictio secunda, Consulatus
 Gratiani tertius, & Valentiniani decimus ex-
 actus.
- V. Eusebius lib. 3. cap. 29. scribit Zenonem Imp.
 mortuum anno Diocletiani 207. id est, Christi
 491. Et Anastasium, Zenonis successorem, obiisse
 anno Antiocheno 566: id est, Christi 518. cum
 imperasset annos 27. mens. 3. dies 3: Quos si
 addas

addas ad 491. Christi, recidet obitus Anastasij
 in 518. Christi & in Antioch. 566.

VI. Socrates lib. 1. cap. 2. principium imperij
 Constantii Magni connectit Olympiadi 271.
 incunsi: is est Eusebio annus quartus persecu-
 tionis Christianorum, orta primum anno 19.
 Diocletiani. Digestis annis secundum Olympia-
 das, primus Diocletiani erit annus 4. Olymp.
 265. id est, Christi 285.

VII. Hermianus Contractus eo anno, quo Nume-
 rianus & Carinus interierunt, hac verba habet:
 Huc & que, inquit, ab incarnatione Domini sup-
 putantur secundum Dionysium anni 284. Idem
 annum sequentem (285) facit Diocletiani pri-
 mum, & addit, Græcos inde paschales circulos
 decennales incoasse. His igitur adducti rati-
 onibus æram Diocletiani ad annum Christi
 285. adfiximus. Diocletianus quidem anno
 284. imperium adiit Carino supersite: Sed an
 initium supputationis annorum Diocletiani re-
 ferendam sit ad Calendas Ianuarias, in quas se-
 metipsum secundum Consullem Diocletianus de-
 signauerat, & Unde Romani annum suum as-
 piciabantur, non adfirmamus: sed illud dyjudi-
 cationi ac determinationi aliorum relinquimus.
 Consuetudinem sane est scitatum Romanis anni
 consuetudinem obseruatam esse à Diocletiano,
 qui etiã Aegyptijs à se victis eandem anni Rom.
 rationem obruissse scribitur: sed tamen tabula
 Alphon sine ordiuntur epocham Diocletiani à
 die 28. Augusti anno Christi 284.

Olymp. 266.

MAXIMIANVS, dictus Hercules, homo trucu-
 lentus ac sæuus, & Christianorum carnifex, à
 Diocletiano appellatur Augustus, & in regni
 consortium adsumitur. Euseb.

Ad hoc tempus quidam referunt Martyrium S.

MAVRICII, qui fuit dux legionis Thebanæ: quæ cum Christiana eſſet, & ab idolorum cultu atque ſacrificijs abhorreret ac abſtineret, iuſſu Maximiniani, primùm decimata, poſtea vnâ cum ſuo duce Mauricio tota concifa eſt. Friſing. lib. 3. cap. 45.

Hoc anno Mundi completur octauus CYCLVS MAGNVS annorum 532. quia octies 532. ſunt 4256. eſtq; à morte Romuli annus 1000.

4261 CONSTANTIVS CHLORVS & GALERIVS MAXIMIANVS creantur Cæſares. Conſtantius imperauit an. 15. Galerius 21. Onuph.

4264 Olymp. 268.

Alexandria Aegypti, qua à Romanis defecerat, capta eſt à Diocletiano, menſe octauo obſidionis. Crudeliter ſanctum eſt in ciues: Vrbs direpta & muri diruti: multi per totam Aegyptum exilijs ac proſcriptionibus aſſictati: auctores deſectionis ac perduellionis capitali ſupplicio aſſecti. Euſeb. à Victoria Actiaca Auguſti an. 324. à captiuitate Babylonica Iudeorum 900.

4270 Hoc ſæculo Sixerunt historiographi, AELIVS SPARTIANVS, IVLIVS CAPITOLINVS, AELIVS LAMPRIDIVS, VULCATIVS GALLICANVS, FLAVIVS VOPISCVS, & TREBELLIUS POLLIO.

4272 Olymp. 270.

Hic finiuntur ſeptem priores libri hiftorię Eccleſiaſticae EUSEBII, quibus, vt ipſe ait, complexus eſt res ante ipſius ſermè ſæculum geſtas. Deinceps tribus libris poſterioribus, octauo, nono, ac decimo exponit res ſua ætate geſtas, ſpacio annorum 22. vſque ad Synodi Nicenæ tempus.

DIOCLETIANVS & MAXIMIANVS Roma ſplendiſſimum egerunt triumphum, an-

tecedentibus currum eorum Naſei Regis Perſarum, conuige, ſororibus, & liberis. Euſeb.

4273 DECIMA PERSECVTIO aduerſus Chriſtianos à Diocletiano concitata, quæ fuit ſuperiorib. omnibus & diuturnior, vt pote decennialis, & crudelior atq; immanior. Nam vt refert Euſebius, anno 19. Diocletiani, Antiochenorum anno 351. menſe Martio, inſtante dominicę paſſionis feſto, paſſim publicata ſunt Imp. edicta, quibus præcipiebatur, vt templa atq; oratoria Chriſtianorum euertentur, ſolq; æquantur: libri Bibliorum ſacrorum cremarentur: & qui magiſtratus, officij, aut dignitatis alicuius honorem fuiſſent adepti, de gradu turpiter deponerentur: priuati verò, ſi in profeſſione Chriſtianæ religionis perſtarent, libertate priuarentur. Non multò poſt alio edicto mandatum eſt, vt Eccleſiarum præſides atq; miniſtri in vincula traderentur, & omnib. machinis tormentisq; adhibitis ad ſacrificandum idolis adigerentur. Cæcruatim igitur Epifcopi ad idolorum templa, eorumq; ſacrificia, raptati & verberibus grauiter caſi, præclara pictatis, conſtantia, fidei ac tolerantia Chriſtianæ exempla atq; ſpectacula omnium oculis ſubiecerunt. Ruſus etiam plurimi præformidine animis perculſi & attoniti, ad primum impetum in ipſos factum, proſus ſuccubuerunt.

Nicomediæ verò, cuius quidam nobilis, cum au-diſſet edictum cõtra Eccleſias publicè eſſe pro-poſitum, literas Imperatorum in aperto & publico loco adfixas, tãquam impias, manu auclens fruſtulatim diſcerptiſt: ideoq; ad duos Imperatores, qui tum in vrbe illa aderant, dedu-ctus, primus omnium martyrij corona exiniè nobilitatus eſt, cum cruciatus vniuerſos tum

constanti & virili animo, tum pacato & tranquillo superasset. *Eusebius*. Postremò edicta Imp. de tollendis Christianis ita exasperata sunt, vt vno mense feratur occisa 17000. Martyrum, exceptis exulibus. Ex eo igitur tempore sancti homines, quotquot à simulacrorum cultu se remouebant, cœperunt in exilium peli, bonis multari, membris ignominiosè mutilari, exquisitissimis tormentis subijci, ad necem vsq; excarnificari, ferarum laniatibus obijci, & nullo non mortis ac suppliciorum genere adfici. Vnde apud *Eusebium* & alios tot extant Catalogi Martyrum, quorum illo tempore numerus iniri non potuit, & cuius rei atrocitas omnem scriptorum eloquentiam superauit. Qua de re ita loquitur *Sulpitius*: *Hac tempestate, inquit, omnis ferè sacro Martyrum cruore orbis infectus est: quippe certatim gloriosa in certamina ruebatur, multoq; audius tum Martyria gloriosis mortibus quaerebantur, quam nunc Episcopatus prauis ambitionib. appetuntur. Nullis vnquam bellis mundus magis exhaustus est: neq; maiore vnquam triumpho vicimus: quam cum decem annorum stragibus vinci non potuimus.*

Distat hæc Christianorum clades ac laniena à persecutione Iudæorum sub Antiochio Epiphane annis 470: à morte Christi 270.

4274

Anno secundo persecutionis **DIOCLETIANVS** & **MAXIMIANVS** Nicomedix purpuram & imperium deposuerunt, & Reipub. tuendæ stationem **CONSTANTIO** & **GALERIO** mandarunt, qui antea Cæsares, & nunc Augusti appellati sunt. Hi duo Romanum orbem inter se diuisere. Constantius, Constantini Magni pater, imperauit an. 2. Galerius 7.

Quibus autem de causis Diocletianus imperium depo-

deposuerit, alij aliud sentiunt. Sunt qui id factum scribant, quodam mentis stupore & conseruatione, quòd Christi nomen se deleturum, vii cupuerat, desperasset, postquam singularem Christianorum in morte constantiã perspexisset. **Maximianus** & **Galerius** Diocletianum ad recipiendum imperium postea cohortati sunt: sed illerpondit: *Vnam Saloniã sibi tum debebat Diocletianus possidetis, si fere olera nostris manibus consista, profectò nunquam id ventandum iudicaretis.* *Victor*. *Vopiscus* in *Aureliani* vita refert, Diocletianum iam priuatum, dixisse: *Nihil est difficilius, quam bene imperare. Nam quatuor vel quinque viri se colligunt, atq; vnum consilium capiunt ad Imperatorem decipiendũ, dicunt quid probandum sit: Imperator qui domi clausus est: Vera non nouit: cogitur hoc tantum scire quod illi loquuntur, facit iudices quos fieri non oportebat: amone à Reipub. quos retinere debet. Quid multa? Bonus, causis & optimus venditur Imperator.* Hæc ille.

Post hanc imperij abdicationem, **Diocletianus** vixit annis ferme 9. **Maximianus** vero quadriennio post iussu **Constantini** strangulatus est.

GALERIUS cœptam Christianorum persecutionem in omnibus suis prouincijs crudeliter exercere perrexit, quod *Prudentij* hymnus 10. de Romano Antiocheno docet. **CONSTANTIVS** autem Christianos, qui sub ipso vitam debebant, egregiè tutatus est, eosq; à damno & contumelia immunes conseruauit, cuius postea pictatis æmulus ac hæres filius eius **Constantinus** fuit. *Eutropius de Constantio* ait, fuisse eam virum egregium, qui magis studuerit augendis, cumulantib; priuatorum ac prouincialium opibus, quam fisci commodis: eumq; dicere solitum: Melius publicas opes a priuatis teneri,

teneri, quàm intra vnum claustrum conseruari & custodiri.

De hoc quoq; illud narrat Eusebius, Diocletianum ei per legatos paupertatem exprobrasse, ipsumq; Constantium confestim conuocasse locupletiores ditionis suae ciues, quibus inopia sua causam exposuerit, quòd maluisset subditorum benevolentiam, benignitate sua collectam & conciliatam, quàm eorum thesauros, imperio seueriore extorret, possidere. Nunc vero sibi opus esse ipsorum studio, gratitudine, opibus & fide. Hic illi, sine cunctatione, latis animis, hilarisq; cultu ararium eius auro & argento totum complerant, & amore erga Imp. clementissimum iurifice, magnòq; ardore inter se certauerant.

Constantius itaq; cum Legatis opes suas ostentasset, Diocletiano renuncitari iusserat, quid viderent, & qua ratione tantus thesaurus, tamq; subito collectus esset: subindicans, principis ararium tutissimum esse subditorum animos beneuolos, & Regi nunquam defuturos populi sui thesauros, modò ei studium, amor, & fides illorum non desit. Imperator autem benignissimus post legatorum discessum pecunias allatas ciuibus suis restituit, obsequio eorum multis verbis humanissimè collaudato.

Ille ipse CONSTANTIVS exploraturus aulicorum suorum in fide Christiana constantiam, simulauit, se illis facere potestatem idolis impune sacrificandi, idq; ni faciant, aula sua ipsos exulatos. Cum verò multi inter illos metu amittendæ dignitatis & honorum, Deum potius deserturi, quàm Imperatorem offensuri deprehenderentur, Constantius patefacto commento, quod celauerat, illos Dei desertores grauius obiurgatos, tanquam seruitio suo indignos, aula excedere iussit, addens hanc vocè:

Quomodo

Quomodo fidem Imperatoris prestabunt inuolantam, qui Deo sunt perfidi? Cæteros quorum constantiam in fide Christiana perpexerat, honoribus, præmijs, ac beneficijs collatis sibi deuinxit, dictitans, se eos pluris æstimare, quàm æraria thesauris ingentibus referta. Euseb.

4276 Olymp. 271. V. C. 1057.

CONSTANTIVS Imperator moritur Eboracæ in Britannia, 25. Iulij: imperij an. 15. et. 56. anno primo Olymp. 271. Socrat. Niceph.

CONSTANTINI MAGNI IMPERIVM.

CONSTANTINVS MAGNVS (ætat. 35.) salutatur Augustus 25. Iul.

Hic est annus 350. à Iuliana emendatione anni: à nato Alexandro Magno 660. eius regno 640. eius Monarchia 635. à captiuitate Babylonica & desolato templo Salomonis 910.

Hoc anno Romanum imperium inter quatuor principes diuisum est: quorum vnus CONSTANTINVS Christianis fuit, eosq; fouis: tres reliqui, GALERIVS, MAXIMINVS, & MAXENTIVS, eos persecuti sunt.

GALERIVS præter SEVERVM, designauit Cæsarem sororis suæ filium MAXIMINVM, acerrimum Christianorum persecutorem. CONSTANTIVS moriturus sibi surrogauit filium CONSTANTINVM. Romæ verò MAXENTIVS Maximiani Herculij filius, tumultu militari Augustus appellatus, inuasit imperium circa 7. Cal. Octob. & imperauit sexennio, nullum impietatis, intemperantiæ, atq; impudentiæ facinus prætermittens. Hic vt populi fauorem obtineret, in ingressu imperij simulauit se Christianam religionem amplecti, ideoq; perfe-

perfectionem aduersus Christianos inhiuit. Verum postea alium se præstitit. Euseb.

SOCRATE historicus ab hoc anno exorditur historiam suam Ecclesiasticam, annorum 134. quæ extenditur in annum Christi 439.

4277 PAMPHILVS, Eusebij necessarius & amicus 309
coniunctissimus, martyrij corona donatur anno quinto persecutionis. Euseb.

4278 MAXIMIANVS HERCVLIVS, vniuersum 308
imperium quod inuitus deposuerat, recipere conatus esset, eamq; ob causam Constantino, genero suo, insidias struxisset. Fausta Maximiani filia, & Constantini coniunx, dolium derexit, & maritum aduersus patrem iniuriæ tutata est. Constantinus igitur Maximianum captum Massilia strangulari iussit. Huius Tyranni asperitatem tum Christiani experti, tum ethnici detestati & execrari fuerant. Euseb.

4279 S. QVIRINVS Episcopus, manuali mola ad 309
collum ligata, è ponte præcipitatus in flumen, diuissimè supernatauit, & cum spectatoribus collocutus, ne suo supplicio à religione Christiana detererentur, orauit DEVM vt mergeretur, idq; vix obtinuit. Euseb. De hoc vide pulcherrimum Prudentij hymnum, cuius initium est: *Insignem meritis virum, &c.*

4280 Post octauum annum persecutio nonnihil remittere cæpit. Euseb.

LICINIUS à Galerio appellatur Augustus: qui cum Constantino imperauit annis ferme 14. Victor.

4281 Hoc anno GALERIVM IMP. sæditissimus in 311
sædit morbus, orto circa genitalia vlcere, quod Vermibus scatere capit. Agnosceris ira q; Galerius manum Dei, ob iniustas Christianorum necces ipsum punientis, edictum diuulgauit, vt Christianis parceretur, & templa atq; oratoria red-

derentur, simul petens, vt Christiani pro Imperatoris salute preces & vota facerent. Paulo post morbo illo consumptus periit. Formula edicti extat apud Euseb. lib. 8. cap. 61.

Deinceps hi quatuor tenuerunt Rempub. CONSTANTINVS, MAXENTIVS, LICINIUS, & MAXIMINVS. Eutrop. Victor.

PETRVS Alexandria Episcopus capite amputato, factus Martyr anno 9. persecutionis. Euf.

4282 CUM MAXENTIVS Romanos imperio tyran- 312
nico duriter premeret, vxores ciuium raperet, multosq; iniuste interimeret: CONSTANTINVS de tyranno tollendo cogitans, animo secum expendit, quomnam sibi DEVM ad eam pugnam auxiliatorem deligeret ac inuocaret. In hac deliberatione & cura versanti, contigit ostentum admirabile, quod ipse postea, addito iureiurando, alijs recitare consueuerat. Etenim die quadam post meridiem, declinatè iam Sole, vidit columnam lucidam crucis specie in cælo fulgentem, cum hac inscriptione: IN HOC VINCE. Per somnū etiam Christus ei apparens iussit, vt crucis signo pro vexillo in prælijs vteretur. Quod cum Constantinus fieri ita curasset, inito cum hoste conflictu, copias illius aliquot prælijs fudit: ipso etiam Maxentio Romæ apud pontem Miluium in flumine submerso, præclaram obtinuit victoriam, & Italia omni atq; Africa potitus est, anno imperij sui septimo. Hac victoria in vrbe nunciata, ac præsertim Maxentij capite, quod hasta suffixum erat, vt habet Zosimus, allato & circumgestato, tota vrbs lætissimis populi vocibus atq; clamoribus repleta fuit. Senatores ex vinculis educti & ad Constantinum vrbe egressi, liberatori suo humi strati egerunt gratias, eiusq; patrocinio tum se, tum vrbem

commendarunt. Constantinus victor urbem ingrediens mirifico totius populi applausu exceptus est. Atq; vt tam admirandæ victoriæ gloriâ, non in se, sed in CHRISTVM autorem referret, trophæi loco erigi in media vrbe iussit statuam suam, quæ manu dextra crucis CHRISTI signum teneret, eiusq; salutarem virtutem omnibus ostentaret ac promulgaret, addita insuper hac inscriptione: *Hoc salutari signo, Vero fortitudinis indicio, civitatem iugo servitutis liberavi, & Senatum populumq; Romanum in libertatem vindicavi, ac pristina dignitatis, splendoriq; restitui.* Senatus etiam arcum ei, qui adhuc visitur, cum hoc elogio dedicavit: *Imp. Cæsari Fl. Constantino S. P. Q. Romanus, quod instinctu divinitatis, mētis magnitudine, exercitu suo, tam de tyranno, quam de omni eius factione Vno tempore iussit Rempub. Vltus est armis, Arcum triumphis in signem dicitur, liberatori Urbis, fundatori quietis.* Euseb. Socrat. Sozom. & alij. Populi omnibus ad Romanum imperium pertinentibus libertatem permisit, quam quisq; vellet religionem sequendi & colendi: Christianis etiam templa & conuentus habere concessit: & Ecclesijs Dei subsidia opulenta suppeditavit, oratoria erexit, &c. Sigon.

Ab hac victoria omnium clarissima, quæ incidit in 24. Septemb. & qua demum finitis totius decennij persecutionibus, optatissima pax & quies Ecclesijs est reddita, numeratas esse à veteribus INDICATIONES ex fastis Græcis demonstrat Onuphrius. Complectitur autem Indictio spacium 15. annorum: sed horum initium à die 24. Septemb. sumendum est. Beda indicationes deducit ab anno 4. ante Natum Christum. VVitich.

De Ro-

De Roma ad C. H. R. I. S. T. V. M. hoc anno conuersa legant studio Prudentiū lib. I. aduersus Symmachum, à versu qui incipit:

Cum princeps geminis bis Victor cade tyranni, &c. Estq; hic annus ab V. C. 1063.

283

MAXIMINVS Orientis tyrannus, & Christianarum hostis infensissimus, in apparatu belli aduersus Licinium, Tarso, acerbissimis corporis cruciatibus repente correptus, & atroci liquefactum membrorum ardore consumptus, eo propemodum morbi morisq; genere, quo Galerius, periit: cum quadriennio Caesar, triennio Augustus, imperasset. Victor. Euseb.

MAXIMINO è viuis sublato, Christianis templa & oratoria passim vel restituta, vel instaurata, vel ex fundamentis noua erecta sunt. Euseb. lib. 10. c. 3. ENCAENIA siue consecrationes Oratoriorum à Christianis ingenti lætitia celebratas, eleganter describit his verbis: *Celebre spectaculum, inquit, & nobis omnibus optabile ac desideratum ante oculos proponebatur, dedicationum scilicet festiuitates per Vrbes singulas, templorum nuper exadificatorum consecrationes, frequentes Episcoporum in sinum conuentus, peregrinorum longè ab exteris regionibus accedentium concursus, mutua populi in populum beneuolentia, propterea quod membra corporis Christi in sinum quasi harmonia & concentus conspirationem coibant. Vna erat sacri spiritus virtus & potentia, qua per vniuersa Ecclesia membra permeauit: Vna omnium mens & sententia: Vna & consentiens ex omnium ore laus diuinitatis: accurata sacrorum mysteriorum administratio: decori Ecclesia ritus, Psalmorum cantu & hymnorum diuinitus nobis traditorum recitationib. celebrati. Cuiusq; item atatis genus, cuiusq; sexus multitudine, ut maris & femi-*

313

na, totis cogitationis viribus, lata mente, lacri animo per preces & gratiarum actiones, Deum omnium bonorum autorem venerari sunt. Singuli etiam Ecclesiarum presides, singulas orationes panegyricas habuerunt, & ut cuiusq; dicendi vis & facultas suppetebat, sic quisq; eam celebratam predicavit.

Distat hæc Ecclesiæ Dei publica lætitia à tempore cõditi templi Salomonis, annis 1350. id est, 27. Iubilæis: à morte Christi 280. id est, quater 70. ab exitu Israëlitarũ ex Aegypto 1830.

Eodem anno **DIOCLETIANVS** cum à Constantino & Licinio minaces accepisset literas, & obiurgatus esset, quòd Maxentio & Maximino fuisset, metuens necem ignominiosam, epoto Senecæ, mortem sibi conscivit, et. 68. (alijs 73.) cum post imperij abdicacionem annis propè novem primatus vixisset, quod tradit Aurelius Victor. Mortuus est igitur ut homo, qui se pro Deo colit & adorari patiebatur. Frequens & peculiaris hic est magnorum principum morbus, ut se putent esse quiddam homine maius, & propemodum pro numinibus se gerant, donec humana omnia passi, homines se esse dolendo intelligant.

OROSIVS hæc tempora considerans, confert inter se Pharaonem & Diocletianum, cæterosq; Christianorum persecutores in hunc modum: Furorem Pharaonis adversus Israëlitas fuisse & ipsi & Aegyptiorum primogenitis exitio: & Diocletianum eiusq; collegas non Ecclesiam Christi extirpasse: sed se, suaq; idola Ethnica perdidisse, ita ut Christiani, exemplo Israëlitarum, mirabili modo servati, nunquam ad Idolorum cultum redierint, sicut nec populus Israël ad servitutem Aegyptiæ eam retrahus est. Deinde sicut Aegyptiorum preciosa

vasa

vasa Ebræis sint tradita: ita præcipua Ethnicorum templa in Ecclesias Christianorum cessisse.

LACTANTIUS FIRMIANVS, Præceptor **CRISPICIÆ** Cæsaris, filij Constantini floruit: vir disertissimus, sed ad eò pauper, ut plerunq; etiam rebus necessarijs indigerit. Huius Lactantij Præceptor fuit **ARNOBIVS** Rhetor, qui cum adversus Christianos quædam scripsisset, respuit, & ad Christum conversus est. Eusebius.

Anno 14. impetij Constantini Licinius Imp. patrum oblitus, persecutionem in Christianos molitus est: quem per literas officij monens Constantinus, ut à malitia desisteret, non persuasit. Cedren.

ALEXANDER, qui Arium eiecit, ordinatur Episcopus Ecclesiæ Alexandrinæ. Euseb. Huius locum appetuerat **ARIVS** Presbyter, qui cum cerneret Alexandrum sibi præferri, impatientia repulsa & æmulatione inflamatus, hæresin suam ab orco reuocatam propagare cepit.

LICINIUS à Constantino tribus prælijs victus imperio se abdicavit, & salute per uxorem Constantiam, Constantini sororem, impetrata, Thessalonica primitus vixit: & aliquantò post circa sequenti anni initium iussu Constantini, adversus quem res novas moliebatur, ingulatus est. Euseb. Victor. &c.

Extinctis igitur sex hostib. Christianorum, Diocletiano, Maximiano, Galerio, Maxentio, Maximino & Licinio, **SOLVS CONSTANTINVS** rerum summa potitus (à Iulij Cæsaris Monarchia anno 370) ad religionem Christianam instaurandam, stabiliendam & amplificandam, omnem curam, studia ac laborem contulit: ideoq; pio Imperatori diuina

O 4 bene

benedictione inde accidit, quod paucis contigisse didicimus: nempe, vt tres filios suos Cæsares videret, De o clementiam atq; beneficentiam eius in Christianos hoc modo remunerante. Verùm vt Constantini labore & cura rebus Christianorum optatissima pax allata est: ita Satanz infidijs & malitia pax illa aurea bello intestino inter Christianos orto vel turbata vel commutata est, cum in locum persecutorũ externorum hæretici succederent, &, vt veteres locuti sunt, persecutionem violentam & cruentam fraudulentam exciperet: atq; adeo sacrosanctam Ecclesiæ corpus, non ab hostibus, sed à suis membris: non à Diocletiani sæuitia, sed ab Arij rabie, vulnera tristissima acciperet.

Hic desinunt decem libri Ecclesiasticæ historiæ Eusebij, Chronographi diligentiss. & doctissimi: qui à natali Christi exorsus, narrationes suas continuata temporum serie huc vsq; deduxit, comprehendens an. 324. Reliquarum autem Constantini rerum expositio petatur ex quatuor libris Eusebij, de vita Constantini conscriptis.

INCIPIVNT HISTORIÆ
scriptorum Ecclesiasticorum THEODORETI & SOZOMENI: & Historia Tripartita, quam **CASSIODORVS** ex tribus autoribus, **SOCRATE, THEODORETO, & SOZOMENO** contextuissè, inq; vnum corpus composuissè dicitur.

4295

SYNODVS NICENA, Oecumenica prima, 318. Episcoporum, die 20. Maij congregatur aduersus **ARIVM**, negantem æternam Domini nostri **IESV CHRISTI** diuinitatem: in qua & **SYMBOLVM NICENVM** est conditum: **Paulino & Iuliano Coss.** anno 20. Constantini paulo

paulò post ineunte. Nam peracta Synodo celebrata sunt vicennalia imperij eius: & sequenti anno Romæ, anno 20. imperij exeunte. Euseb. Socrat. Sozom.

In Cod. lib. 1. tit. 2. extat constitutio Constantini data 10. Cal. Iun. Niceæ, his Coss. Et Niceph. rectè huic Synodo adscribit Indictionem 13. Huic etiam Synodo in vulgatis codicibus adscriptus est cuiusdam æræ numerus 363. à quo si subtrahas 38. profiliet annus nati Christi 325. Nam æram illam in Conciliorum inscriptionibus vñtatissimam, ab anno 38. ante natum Christum (id est, ab anno Mundi 3933. inclusiuè) incoandam esse, multis exemplis alibi docebimus.

Quòd autem Socrates à morte Alexandri anno 636. hanc Synodum conuocatam scribit, sciendum est, eum hic supputare annos Græcorum, quos orditur cum Eusebio, non ab ipsa morte Alexandri, sed à 12. anno post eius excessum. Nobis annus M. 3660. est ab Alexandri obitu duodecimus: à quo (incluso) si ordiare supputationem, congruent numeri. Verùm nos Græcorum annos supputamus, non ab anno mortis Alexandri duodecimo, sed decimo tertio propè complete: ideo nobis biennium decedit, & pro 636. prodeunt 634:

3639	3661	3932
636	634	363
4295	4295	4295

Interfuerunt huic Synodo multi ex omnib. partibus orbis terrarum viri docti, sancti, & superiore persecutione aliqua corporis parte mutilati ac debilitati: inter quos eminebant, **EVSTATHIVS** Episcopus Antiochenus, **ALEXANDER** Alexandrinus, **MACARIUS** Hieroso-

rosolymitanus, PAPHNVTIVS Aegyptius, OSIVS Hispanus Cordubensis & alij. Historia Synodi petatur ex Eusebio, Socrate & reliquis scriptoribus. Harum enim tabellarum angustia tantam rerum amplitudinem ac varietatem non capit. Annum saltem ex aetate annotare volumus: nam & de illo mirè variant scriptorum sententiæ.

INTERVALLA PRIORVM SEX SYNODORVM Oecumenicarum.

A Synodo Nicena ad Constantinopolitanam, an. 56.

A Constantinopolitana ad Ephesinam, 50.

Ab Ephesina ad Chalcedonensem, 20.

A Chalcedonenſi ad Conſtantiноп. secundam, 100.

A Constantinop. II. ad Constantinop. III. 129.

325	381	431	451	551
56	50	20	100	129

381	431	451	551	680
-----	-----	-----	-----	-----

Hoc anno Constantinus filium suum Constantium declaravit Cæsarem, ipſis Vicennialibus Nicomedia celebratis. Sigon.

ALEXANDER, Episcopus Alexandriæ Aegypti, vita excessit mente quinto post Nicenâ Synodum exacto, vt annotat Theodoretus. Is successorem sibi designavit collegam suum ATHANASIVM presbyterum, absentem. Hic est magnus ille Athanasius, egregijs in Ecclesiâ DEI meritis clarissimus, cuius SYMBOLVM Ecclesiâ CHRIS T I hodie magna veneratione amplectitur ac proficitur. Hic Episcopatum Ecclesiæ Alexandrinæ tenuit annis 46. Sed hos consumpsit inter varia certamina & pericula pro veritate suscepta, cum sese Arianis vertit murum pro Synodi Nicenæ defensione fortiter

titer opponeret. Dissentiunt Chronographi de initio annorum 46: de quibus consulat Lector Socratem & alios.

Hoc vel sequenti anno Constantinus Imp. Crispum Cæsarem, filium suum, ex Mineruina concubina susceptum, interfecit iussu, instigante nouerca Fausta, Constantini coniuge. Victor. Eutrop. Euseb. Sozom. Cedren.

4296 *Olymp. 276. V. C. 1077.*

Hic definit Chronologia Euseb. quæ à natali Abrahamæ huc vsq; continet (nostra supputatione) annos 2347: estq; à prima Olympiade hic annus 1100. Apud Euseb. anni CHRIS T I paulo aliter quàm à nobis digesti sunt. Nam qui nobis est 326. CH R I S T I, illi est 329: id quo errore factum sit, facile demonstrari ex tabulis Eusebianis potest, vbi anni nunc omisſi, nunc transpositi, aut non rectè inter se coaptati sunt: numeri etiam, librariorum fortè incuria aut inciticia, ita corrupti ac deprauati, vt annos CHRIS T I 310 & 311 transilierint: ne de infinitis propè mendis alijs dicamus.

Deinceps D. Hieronymus continuauit Eusebianam Chronologiam, complexus ea appendice annos 52: vsq; ad annum Christi 378: quia tamen ipsi est 381: idq; ob Eusebianum illum, de quo diximus, errorem.

HELENA Constantinæ mater, diuinis monita visionibus, crucem Domini nostri IESV CHRIS T I vnâ cum clauis ac titulo crucis, Hierosolymis reperit: sepulchrum quoq; Domini, quod impij Christianorum odio, sordium ac pulueris aggeribus oppleuerant atq; obtexerant, Venerisq; teniplo ibidem extructo profanauerant, repurgari ac instaurari curauit. Euseb. lib. 3. de vita Constan. & alij. Ecclesiâ festû inuentæ crucis celebrat 3. Maij.

CONSTANTINVS Romam de Licinio ruzē-
no triumphans inuit: ibiq; Vicennalis, & an-
tea Nicodemie, celebrauit. Quz dum agun-
tur, nuncijs de sepulchro & cruce CHRIS-
TI inuenta accessit, qui & ipsū, & Pontificem
Syluestrum, & vniuersum piorum populum in-
genti lætitia exulit. Constantinus itaq; Hie-
rosolymis templū splendidissimum extrui ius-
sit: qua de re apud Euseb. extant Imperatoris
literæ ad Macarium eius vr̄bis Episcopū. Dum
templum hoc ad Caluariam conditur, Helena
honesto filij exemplo atq; imitatione permo-
ta, duo alia fana, filio pecuniam subministran-
te, extruere adorta est: vnum in Bethlehem,
alterum in monte oliuarū, vt non solum mor-
tis, sed etiam natiuitatis & ascensionis domi-
nicæ loca monumentis ad accendendam reli-
gionem illustribus insignirentur. *Sigon.*

4297

HELENA Romam reuersa crucis dominicæ
portionem & titulum, Basilicæ in Palatio Scl-
foriano à se conditæ, intulit. Constantinus ex
tribus clauis vno galeam, altero frenum equi
ornauit. *Sigon.*

327

HELENA cum audiuisset, Crispum Casarem,
infigatione Faustæ nouerca, occisum esse, obiur-
gato ob eam rem filio Constantino, effecit, vt
Faustæ balneo ardenti inclusa, nimio astu ne-
cicaretur. *Victor. Hieron.*

Circa hunc annum obiit **HELENA AVGV-
STA**, testamento presente filio ac nepotibus
condito, 20. Iulij: ætatis 80. *Euseb. lib. 3. de
Vita Constan.*

4300

IUBILÆVS MVNDI 86. Moysi 36.
prædicationis Christi 6.
Olympias 277. K. C. 1081.

330

CON-

CONSTANTINOPOLIS CONDITA.

*Antiqua & nobilis Vr̄bs Thracia, Byzantium, à
Constantino instauratur, dilatatur, muris cin-
gitur, & ædificijs exornatur.*

Iuuenus Hispanus, qui Euangelia heroicis ver-
sibus explicauit, hoc tempore claruit. Hieron.

4301

**CONSTANTINOPOLIS, à conditore Con-
stantino denominata, die Undecimo Maij solēnib.
Ceremonijs dedicata est, & est orientalis im-
perij sedes; ideoq; noua Roma dicta. Alij hanc
Vr̄bs consecrationem ad annū superiorem, alij
ad sequentem referunt. Nos, præter Hieronym.
sequimur Marcellin. Comitē, cui annus Chri-
sti 527. est à condita Constantinopoli 197: Vn-
de elicitur hunc esse primū Vr̄bis illius annum.
Hinc ad captam à Turcis Constantinopolim
1122. Estq; hic Roma condita annus 1082.**

331

4302

Edicto Constantini gentiliū templa subuersa
sunt. Hieron. Est annus 30. à subuersis tem-
plis Christianorum sub Diocletiano.

332

4305

Martyrion, siue templum Hierosolymis à Con-
stantino conditum, consecratur. Eodem anno
Tyri fuit Synodus Episcoporum (alij anno se-
quenti ponunt) Socrat. cap. 28. 33. Theod. 1.
cap. 31. Euf. l. 4.

335

4306

Plurimū variant autorum annotationes de an-
no interitus Arii: Sed Socrates lib. 1. cap. 37.
& 39. non obscurè indicat, interitum Arii an-
tecessisse Constantini excessum vnus anni spa-
cio. Sic etiam Sozomenus lib. 2. cap. 29. Sed
vt vt annum non exactè definiamus: tamen hi-
storiam recitabimus. Cum Arius Constanti-
nopoli in Ecclesiæ communionem recipiendus
esset, Alexander eius vr̄bis Episcopus, tota nocte in templo prostratus orauit DE VM, vt Ec-
clesiam præsentī periculo liberaret, & de Ario
blasphem-

336

blasphemiarum pœnas reposceret. Postridie ARIVS magna suorum caterua in templū deductus, inter eundū corripitur horribilibus ventris torminibus, laxataq; aluo petit latrinam, in qua sedens vnā cum excrementis effudit iecur, intestina, impuramq; animam, fortitus scœdum, suaq; impietate dignum exitum.

Constantius Athanasium Treuiris exulare iussit. Socrat. Theod.

4307 CONSTANTINVS MAGNVS Imperator victoriosissimus, & in opprimendis tyrannis felicissimus, accepto paulō antē sacro baptismate, Nicomadiz inter pijs preces expirauit, festo Pentecostes, 22. Maij, ætatis 64. (alij 65.) imperij 31. Sepultus Constantino poli in templo à se condito & B. Apostolorum memoriæ consecrato. Euseb. in vita eius Socrat. &c.

Obitus eius Cometę ortu denūciatus est. Eutrop.

FILIORVM CONSTANTINI IMPERIVM.

CONSTANTINVS successores reliquit tres filios, atq; vnum fratris filium Dalmatium: qui tamen non multō post oppressus est factione militari, & Constantio patruale suo potiùs si nentē quam iubente. CONSTANTINVS imperauit an. 3. CONSTANTIVS 25. incoatis (24. plenis) CONSTANS 13.

4308 ATHANASIVS ab exilio Treuirensi redit Alexandriam post annos 2. mens. 4. Theod.

4309 Per hæc tempora mortuus est EVSEBIVS Pamphili, Cæsareæ Pulestinæ Episcopus & Chronographorum Ecclesiasticorū facile princeps: cuius indefesso studio, incredibili diligentia, & vix satis æstimandis laboribus posteritati consecrata

secrata est bona historiæ Ecclesiasticæ pars, qua hodie fruimur. Vide Socrat. 2. Sozom. 3. Ex hoc tempore Constantius Imp. in Synodi Nicenæ decretis tuendis parū constans, Orthodoxos Episcopos in exilium pellere & Arianos fouere cœpit.

4310 CONSTANTINVS IVNIOR bellum fratris Constanti inferens, prope Aquileiam occisus: & Respub. ad duos Augustos redacta est. Eutrop. Hieron.

4311 ATHANASIVS, post Synodum Antiochenam, iterum Arianorum artibus exactus, Romam ad Iulium Rom. Pontif. profugit. Ariani enim aduersus quos de fide disceptare non poterant, eos subdornatis accusatoribus, fctifque criminibus appetebant, inter quos præcipuē aggressi sunt Athanasium acceriniū concilij Niceni vindicem. Sulp. Socrat. &c.

4313 S. NICOLAVS Myræ in Lycia Episcopus, ob beneficentiam in pauperes celebris, floret.

4317 SYNODVS SARDICENSIS, par Nicenæ, celebratur, & decreta Nicena confirmantur: Athanasius & alij Episcopi extorres, sedibus suis restituntur: Ariani damnantur. Socr. 2. Tripartit. &c. Hanc Synodum præcipuē rexit & gubernauit Osius Episcopus Cordubensis.

Eclipsis Solis conspēta est: qua ab alijs ad seq. annum refertur. Vide Gerbr. Mercatorem.

Circa hoc tempus mortuus est Paulus, primus Eremita, centenario maior (alij 113.) Sectari cœperat vitam solitariam natus annos 16. Ergo Eremum incoluisset annis amplius 80. Huius vitam descripsit Hieronymus.

4318 CONSTANTIVS à fratre Constante submonitus, Athanasium & alios exules, quos Sardicenses decretum absoluerat, ad suas Ecclesias reuocat.

AVREL. PRUDENTIVS, Poëta Christianus, nascitur, vt ipse scribit, Cos. Salia.

Olymp. 282.

MAGNENTIVS, Constanti Imperatori perfidus & ingratus, arripit imperium: Constanti Caesar interficitur: ætat. 30. ætq; annis Roma condita 1100. Compl.

Hac morte imperiū Rom. ad vnum CONSTANTIVM deuolutum est, & ARIANIS aperta ianua virus suum latè spargendi, & ORTHODOXOS adfligendi. Nam cum adulationibus CONSTANTIVM, nimis credulum, sibi deuinxissent, perfecerunt, vt Athanasius exulans passim ad necem quaereretur. Ita postquā Christianis princip. diuino beneficio ad summum imperium accitis & euectis, res Ecclesie in melius verti debuissent, & Imp. Ethnicinostros persequi desissent: Satan per ipsos CHRISTIANOS persecutus est CHRISTIANOS, & CONSTANTIVM Imp. pueruo zelo armatum incitauit, vt sub nomine pietatis, viris pijs persecutionem moueret. Vide Oros. Eutrop. Socr. Soz. Vict.

Bellum Constantij aduersus Magnentium oritur: quod antequam Constantius susciperet, Gallum Zonsobrinum suum (filium fratris Constantini Magni) Casarem fecit. Socrat. Soz. om. &c.

SYNODVS SIRMENSIS à Constantio coacta tentauit inter ORTHODOXOS & ARIANOS conciliationem, proposita certa CONCORDIAE FORMULA, in qua vox ἁμοῦσαι omiſſa erat. Verum ea ex re maiores dissensiones nate sunt, cum vtraq; pars ambiguam fidei formulā pro se interpretaretur. Socr. 2. Soz. 4.

MAGNENTIVS aliquot prelijs à Constantio victus, violentas sibi manus inferit 15. Augusti. Socrat. lib. 2.

AMMIANVS

AMMIANI MARCELLINI monumenta, qua supersunt, hinc initium sumunt, complectentia historiam annorum 26. & sq; ad Valentis Cæsaris interitum.

GALLVS Caesar Constantij iussu occisus, cum an. 4. imperasset. Ammian. Socrat. à morte Pompeij 400.

S. ANTONIVS EREMITA obiit, ætat. 105. Hieron. & Marian. anno 19. Constantij.

S. AVGVSTINVS circa hunc annum natus est, si 76. annis vixit, & anno Christi 430. obiit.

LIBERIVS Roman. Pontifex à Constantio relegatur. Ammia. Theod. Sozom.

HILARIVS Pictaorum Episcopus & alij in exilium extruduntur edictis imperatorijs, quod ARIANI certam sibi de ORTHODOXIS victoriam pollicerentur, si præstantissimi quiq; viri à disputationibus & certaminibus submouerentur. Cæterum exules omnium piorum studijs, opibus ac sumptibus adiuti, subleuati & sustentati sunt. Interim Ariani Synodum Nicenam vnus literæ adiectione corruperant, pro ἁμοῦσαι ponentes ἁμοῖσαι: id est, quod filius non esset vnus cum patre substantiæ, sed similis substantiæ. Sulpit.

IVLIANVS, Galii frater, à Constantio declaratur Caesar, 6. Nouemb. Ammia.

S. MARTINVS Sabariensis per hæc tempora militiam sub Iuliano deseruit, dicitans, se militaturum Deo. Dehinc Hilario Episcopo familiariter vti cœpit. Vitam eius descripsit Sulpitius.

CONSTANTIVS Imp. Romam triumphans ingreditur, & Urbis maiestatem ac nobilitatem admiratur. Derisus tamen, cum triumphales arcus aureo suo curru transgressus, more aseris ceruicem inclinaret, cum aliqui statura esset

P

pulsilla.

pusilla. Hormisdæ Regi astant, interrogatus: Ecquid de Romæ sentiret: id sibi tantum placuisse aiebat, quod didicisset, ibi quoq; homines mori. Ammia. Hic Constantius nunquam expulso scribitur. Idem.

Victorinus Rhetor, & Donatus Grammaticus, D. Hieron. præceptor, Romæ clari habentur. *Hals filius Abenragel Arabs, insignis Mathematicus nascitur die 12. Febr. hora 10. ante merid. Eber.*

4329

SYNODVS ARIMINENSIS & SELEUCIENSIS congregantur. Legatis Concilij Ariminenfis tradidit Constantius FIDELI FORMVLAM verbis fallentibus inuolutam, quæ Catholicam doctrinam, perfidia latente loqueretur. Nam *çbriag* vocabulum tanquam ambiguum, & temerè à Patribus vsurpatum, neq; ex autoritate scripturæ profectum, abolebat, ne vnus cum Patre subintatæ Filius crederetur. Eadem formula obruta est sacerdotibus Occidentalib. Arimini collectis, & Orientalibus apud Seleuciam. His tam frequentibus Synodis & Antisyndis nihil actum, nisi vt paucis in fide vera manentibus, alij metu fracti, alij exemplis tracti, cum autoritatem ex numero seu multitudine sumpssissent, FORMULAE ARIANAE subscriberent. Addit Sulpitius, quosdam cum conditione subscripsisse, affirmantib. Arianis, si quid minùs plenè præfenti confessione editum videretur, nostri adderent quæ addenda putarent: præbituros se, in his quæ essent adiecta, consensum. Fauorabilis professio pronis omnium animis excepta, nec vltra nostri repugnare ausi, iam quoquo modo finem perturbatis rebus imponere cupientes. Ita neutra pars vicisse se penitus, aut victam putare poterat: quia fides ipsa pro Ari-

nis,

nis, adiectæ vero professiones pro nostris erant, &c. Sulpit.

4330

HILARIVS vbi animaduerrit, Occidentalib. deceptis, Orientales per scelus vinci, libros aduersus Arianos à se scriptos tradidit Constantio, qui eum ad Pictaunos redire iussit. Quàm miseranda verò fuerit hoc tempore Ecclesiæ facies, rerumq; omnium perturbatio, ex his Hilarij verbis disci potest: *Post Nicenam Synodum, inquit, nihil aliud quàm fidem scribimus: dum in verbis pugna est: dum de nouisatibus questio est: dum de ambiguis, dum de autoribus querela est: dum de studijs certamen est: dum in consensu difficultas est: dumq; alter alteri anathema esse cepit, propè iam nemo est CHRISTI. Proximi anni fides quid immutationis habet? Primum decretum Homousion decernit taceri: sequens rursus Homousion decernit & prædicari: Tertium Vsum simpliciter à patribus præsumptam, per indulgentiam excusat: Quartum non excusat sed condemnat. Tandem eo processum est: vt neq; penes nos, neq; penes quemquam ante nos, sanctum exinde aliquid atq; inuolabile perseueret. Annuus atq; mensuras de DEO fides decernimus, decretis penitemus, penitentes defendimus, defensos anathemizamus, aut in nostris aliena, aut in alienis nostra damnamus, & mordentes inuicem, iam absumpti sumus.* Hilarius.

Eudoxius homo impius Constantinopolitanam basilicam S. Sophiæ consecrauit, 25. Februar. Socrat. 2.

Horrenda Eclipsis Solis conspecta calculo Astromonico cadit in annum Nati Christi 360. d. 4. Mart. an. V. C. IIII. d. 62. à Ian. (VVitich.) Ammia. 20.

GRATIANY S Imp. nascitur. Hieron.

P 2.

De hu-

360

77

77

77

77

77

77

77

77

77

77

77

77

De huius anni Paschate vide Ambros. lib. 10. Epist. 83.

4331

CONSTANTIVS Imp. dum Iuliano cum infesto exercitu occurrit, moritur 3. Nouembrii, (Eber. 5. Nouemb.) aet. 45. Socrat. 2. 3. Ammia.

NAZIANZENSIS scribit hunc Imp. in nouissima vitæ hora, tria mala, quæ sibi acciderint, deplorasse: Generi (GALLI) eadem: Apostatæ (IVLIANI) liberationem: & fidei (NICENAE) innouationem.

IMPERIVM IVLIANI Apostatæ, Constantini Magni generis & ex fratre nepotis. Ruffin. Socrat. Ammia. &c.

Hic initio Christianus fuit: sed ea fide repudiata factus est Ethnicus. Vt tamen omnes ad sui amorem alliceret, Christianæ religioni initio adhærere se finxit, à qua iampridem occultè desciuerat: & vt hæc celarentur, Epiphaniæ festo, templum Christianorum ingressus est, solenniter numine inuocato. Ammia. Huius Iuliani prosopographiam, mores, impietatem, apostasiam, versutum atq; fraudulentum ingenium, ac mirificum in Christianis persequendis studium & vafriem, præter Ecclesiasticos historicos, latissimè describunt Nazianzenus, Cyrillus & reliqui patres. Hic sine persecutiōni miscuit persuasionem, teste Nizianzeno, ideoq; fuit superiorib. nocentior & perniciosior: & vt idolorum cultus susciperetur, honoribus magis homines prouocare, quam tormentis cogere studuit, nō tam Christianorum corpora occidens, quam vaf. rimis technis eorum cordibus Christum euellere tentans. Nazianzenus ait, Iulianum dictum fuisse Idolianum, quod idolorum templa à Constantino

Magno

Magno clausa aperuisset, eaq; Ethnicis restitueret. Deditus fuit artibus magicis, ac ethnicis diuinationibus ex victimarum extis, &c. Ecclesias spoliatus reductibus, allegans dictum: Beati p. uerperes, &c.

4332

IVLIANVS legem tulit, ne Christiani Grammaticam, aliasq; artes liberales vel docerent vel discerent. Nam nostris ipsorum, inquit, penis percellimur, vt est in prouerbio: siquidem nostrorum scriptorum prædijis muniti, bellum contra nos suscipiunt. Christianos etiam aula sua, militiaq; expulit, inter quos fuerunt Iouinianus, Valentinianus, & Valens, qui post ipsum imperarunt. Theodoret.

Hoc tempore Episcopi multi, à Constantio pulsi, è latebris proreparant, & Ecclesias suas recuperant.

4333

IVLIANVS odio Christianorum permisit Iudæis templi Salomonis reedificationē, quam cum illi magno animum ardore aggredierentur, horrendi flammarum globi e fundamentis erumpentes, exultis aliquoties operantibus, locum illum fecere inaccessum. Acciderunt & alia prodigia, quibus Iudæi ab opere cœpto sunt repulsi atq; deterriti. Ammia. 23. Socr. 3. Theod. &c.

Estque hic annus à condito templo Salomonis 1400. eiusdem desolatione 968. à deletis Hierosolymis sub Tito 292. à morte Christi 330.

IVLIANVS ingenti apparatu bellum Persis intulit, cui expeditioni interfuerunt duo historici scriptores, Eutropius & Ammianus Marcellinus, quod ipse scribit. Cumq; Iulianus aliquantū incautus praelio se inferuisset, quidam eques hasta brachium eius transfixit, & costas perforauit, vt hasta in imis iecuribus fibris hæretet: quā dum auellere dextra manu conaretur, acuto

P 3

Erring:

362

363

String ferro digitorum nervus sensit excisos. In castra itaq; delatus 6. Cal. Julij, an. atar. 32. imperij 1. mens. 8. interijt, & Ecclesiam sextam atq; gentem maximo metu liberavit. Moriturus fertur manum sanguine implevisse, illumq; in aërem proiecisse, & Christum, debellatorem suum, rabiose allatrasse hoc commate: Vicisti Galilæe. Ita simul & Victoriam confessus est, & blasphemiam enomuit. Theodoret. lib. 3. Idem scribit, Athanasium prædixisse Iuliano brevis temporis imperiū. Nam cum multi rabiem eius Ecclesijs metuendam dicerent, respondit: Est nubecula citò transitura. Libanus verò Sophista, & Iuliani in religione Ethnica præceptor, Ludimagistrum quendam Christianum interrogans per ludibrium: Ecquid faceret fabri filius? hoc responsum tulit: Parat Iuliano loculum. Nec multi dies præteriere, cum fama de Iuliani morte advolavit, eiusq; cadaver loculo reconditum ad sepulturam allatum est.

Hieronimus in Abacuc cap. 3. Dum adhuc essem puer, inquit, & in Grammatica ludo exercerer, omnesq; Urbes Victoriarum sanguine polluerentur, ac subito in ipso persecutionis ardore, Iuliani nunciaretur interitus, eleganter unus de Ethnicis: Quomodo, inquit, Christiani dicunt, Deum suum esse patientem & ἡρεῖξιν ἀκούει? Nihil iracundius, nihil hoc furore præsentius: Ne modico quidem spacio indignationem suam differre potuit. Hoc ille ludens dixerit: Ceterum Ecclesia Christi cum exultatione cantavit: *Dimisisti in stupore capita potentium.*

Eleganter quoq; Nazianzenus: Iulianum à Persis vulneratum dicunt, cum inconsideratè excursiones faceret, & nunc huc, nunc illuc perterritus rueret. Vulneris itaq; accepit tempestivum, totiq;

totiq; Mundo salutare, & cum stolidus ille omnia se ex visceribus cognoscere putaret, unum hoc vulnus proprijs visceribus insigendum ignoravit.

Hieronimus in Epitaph. Nepotiani: Iulianus perdidit anima sua, & Christiani exercitus ingratior, Christum sensit in Media, quem primum in Gallia denegarat: dumq; Romanos propagare vult fines, perdidit propagatos.

Hieronimus, Theodoretus & alij asserunt, Iulianum in Persas euntem, Galileorū (ita Christianos adpellabat) sanguinem dijs suis vomisse, si Victor rediret. Oraculorum enim mendacibus responsis deceptus, somniabat Victoriam, postquam Galilæas adoriri cogitabat. Verum, ut Orosius loquitur, Deus impia consilia impij morte dissolvit.

SOCRATES & THEODORETUS meminere Theodori Martyris, quem Iulianus comprehendit, & loris lacerat, lateraq; testis acutis perfodi iusserat: quos cruciatum cum ille egregia fortitudine pertulisset ac superasset, dimissum esse Iuliani mandato. Rufinus verò historicus memorat, se cum hoc Theodoro, longo tempore post collocutum esse & rogasse: An non cum verberibus, tormentisq; afflictaretur, maximum sensisset dolorem? illum respondisse: Se initio aliquantum doloris sensisse: at postea ei astitisse adolescentulam, qui linteo molli & frigido faciem sudore manantem continenter tergeret, & bono animo esse iuberet. Et cum carnifices ab eo quæciando cessarent, se non voluptatem sed afflictionem ideo sensisse, quòd is qui eius leuasset cruciatum, vnà discesserat.

Hic Iulianus est ultimus Imperatorum Ethnicorum. Ceteri post ipsum Imperatores fuerunt

Christi mi. Deinceps igitur de Christianorum rebus historias, utpote domesticas & notiores, abrumpemus aut contrahemus, solas ferè Imperatorum nomenclaturas, ut initio proposueramus, recensentes.

IOVINIANI IMPERIVM.

Hic cum die 27. Iulij à militibus ad imperium capessendum raperetur, exclamavit: se Christianum esse, nec vellet imperare exercitui idololatriæ, & Christum repudianti. Ibi illi magno clamore affirmarunt: Se quoq; Christianos esse, & Christi nomen venerari. Socrat. Sozo. Theod.

Hic Imperator verè Catholicus & Orthodoxus Athanasium & alios Episcopos, antea proscriptos & relegatos, in sedes suas reduxit.

4334

IOVINIANVS moritur 17. Febr. ætatis 33. imperij mens. 7. d. 22. *Creditur exanimatus odore cubiculi recenti calce illiti, cum in gravi frigore pyruas nimium multas adoleri iussisset.* Eutrop. Oros.

364

Hieronym. in Epitaph. Nepotiani: *Iovinianus gustatis tantum imperialibus bonis, factore pyruarum suffocatus interiit, ostendens omnibus quid sit humana potentia.*

Hic desinit *EVTROPII* Chronicon, quod continet (ut nos supputamus) res annorum à Roma condita 1115: secundum *Varronem* 1116: secundum *Eutropium* 1119. *Enitur etiam hoc loco Chronicon SEXTI RVFFI* Viri Consularis inscriptum *Valentiniano Imp.*

VALENTINIANI IMPERIVM.

Ammian. Victor. &c. Noluit insignia imperij suscipere 24. Febr. quod tum annus bissextilis esset, & imperatoris electio in diem intercalarem ac infaustum incideret. Die itaq; 25. Febr. adiit imperium. Vnde prudenter colligit *Onuphrius,*

nuphrius, item *Marcellinus* hunc esse 408. (compl. VVitich) à quarto Consulatu Iulij Cæs. ex quo bissextilis anni intercalatio computanda est. Evidentissimum sanè testimonium, de annorum, indictionum & Consuluum huc usque perducta, recteq; digesta descriptione.

VALENS à fratre *Valentiniano Imp.* in imperij consortium adsumit, Calend. April.

VALENTINIANVS Occidenti præfuit: VALENS Orienti. Ille Orthodoxorum fautor ac protector fuit: Hic verò Arianorum. Ideo de Valente sic loquitur *Nazianzenus: Insurrexit repente nebula grandine plena, & perniciis calamitosa, qua omnem Ecclesiam contriuit & discerpit. Christi cultor, pariter & Christi osor: qui post persecutionem persecutor fuit, & post Apostatam non quidem apostata, sed nil melius Christianus. Christi nomen præ se ferens, Christum mentiebatur.*

Theodoretus lib. 3. de *Valentiniano* in hunc modum: *Cum Iulianus in sinum fortuna, inquit, choreas ducens ingrederetur, & aditus strinq; ad iannas confisterent, & introeuntes aqua lustrali exspirarent. Valentinianus tribunus imperatorem præcedens, ubi videt aqua guttam sua lana aspersam, pugno cadit aditum; seq; inde non exspiratum, sed turpi labe pollutum ait. Quod factum Iulianus conspicatus, Valentinianum ad Castellum in solitudine situm relegavit; ubiq; vitam degere iussit. At Valentinianus anno & paucis mens. interiectis, imperium tanquàm mercedem sua pietatis & confessionis obtinuit, & ut *Orosij* verbis utamur, qui pro Christi nomine amiserat tribunalatum, retribuente Christo loco persecutoris sui accepit imperium.*

Est annus à fine captivitatis *Babylonicæ* & à *Monarchia Cyri* 900.

4335

Hoc tempore in Ecclesia **D E I** fulserunt clarissima lumina, præter Athanasium & Hilarium, **BASILIVS MAGNVS** Cæsareæ Cappadociae patriæ suæ Episcopus: cuius vitam descripsit Nazianzenus: **GREGORIVS NYSSENVVS**, Basilij Magni frater: **GREGORIVS NAZIANZENVVS**, D. Hieronymi in sacris literis præceptor: **EPIPHANIVS** Cypri Salaminæ Episcopus: **DIDYMVS ALEXANDRINVS**: & **APOLLINARIVS SYRVS**, qui cum Iulianus Apostata Christianis liberalium artium scholas clauderet, veterem Ebræorum historiam vsq; ad regnum Saulis carmine heroico conscripsit: & argumentis è sacris literis de promptis, sacra poemata, Comœdias & Tragedias ad Poëtarum imitationem componens, res maximè salutare animis teneræ iuuentutis instillauit, miscens vtile dulci, vt ille ait. Fieri potest, vt quorundam Martyrum historias speciosis Emblematis ac figuris (quod & Aurelius Prudentius fecit) exornauit, ijsq; gestum quodammodo addiderit, vt ad discerium captum atque vsum essent accommodatiores. Vide Socrat. 3. Sozom. 5.

Hoc anno 21. die Iulij, cum horrendus tremor terram concideret, ita vt mare terminos suos egrediens omnia diluuis obrusturum videretur, Epidaurij metuentes oppidi sui subuersiorem, senem Hilarionem, Syrum sanctum, ex Eremoductum collocarunt in litore: Qui cum tria crucis signa pinxisset in sabulo, manusq; contra tenderet, mare in magnam altitudinem intumescens ante eum stetit, ac dissiemens & quasi ad obicem indignans, paulatim in semetipsum relapsus est. Hæc Hieronymus in vita Hilarionis. Vide Ammianum 26. Socrat. 4.

4336

DAMASVS, vir doctus & **D. Hieronymi** amatissimus

369

4337

GRATIANVS Valentiniani filius, creatur Augustus die 20. Aug.

4339

Circa hunc annum **S. AMBROSIVS** factus est Episcopus Mediolanensis, qui cum Liguriam eo tempore gubernaret, & ad sedendum tumultum, ob Episcopi electionem ortum, ad templum accurrisset, de concordia ita disseruit, vt communibus omnium suffragijs nemo alius quam ipse Ambrosius, Catechumenus adhuc, nec dum baptizatus, multum sanè reluctans, ad Episcopi functionem vocaretur. Quam electionem Valentinianus Imp. adprobans, lætari se dixit, tantam esse in præfide corporumq; custode pietatem, vt **D E V S** censuerit animas ei commendandas esse. Hoc itaq; modo Ambrosius à fascibus ad pedum Episcopale peruenit. Probus præfectus prætorij cum Ambrosium in Liguriam mitteret, dixit: *Vade ac age, non vt iudex, sed vt Episcopus.* Quo Apophtegmate non solum Ambrosium monuit, quanta religione Magistratus ei gerendus esset, verum etiam de futuro eius Episcopatu vaticinam vocem edidit. Alij referunt hunc euentum ad annos alios: 372. 374. &c.

4340

VALENS cum nefario quorundam Saticinidæ cognouisset, eum sibi successurum, cuius nomen ab his literis inciperet, **T H E O D. omnes Theodosios, Theodoros, Theodosq;** quos ad imperium idoneos duxit, è medio tolli curauit. **Victor. & Alij.** *Prima irruptio Saxonum in Romanos limites.* **Ammian. 28.**

367

369

370

- 4341 **A**T H A N A S I V S Episcopus moritur sui Episcopatus an. 46. (die 2. Mij Eber.) Soc. Sozo. Hoc fermè tempore **B. M A R T I N V S** Episcopatum Turonensem suscepit, cui præfuit an. 26. Sulpit.
- 4345 **V A L E N T I N I A N V S** Imp. apoplexia extinctus 17. Nouemb. ætat. 55. imperij an. 12. minus 100. diebus. Socr. Ammia.
- V A L E N T I N I A N V S** Iunior appellatur Augufus. Onuphr.
- Ex hoc tempore Ariani Orthodoxos crudeliter persecuti sunt, Valentis tyrannide adiuti & armati.
- 4348 *Olymp. 289.*
Lachrymabile bellum in Thracia gestum, in quo Romana legiones à Gothis usq; ad interuiccionem caesa sunt. Ipse VALENS Imp. cum sagitta faucibus fugeret, & ob dolorem sepe equo delaberetur, ad cuiusdam Villula casam deportatus est, ubi ab insequentibus barbaris deprehensus, incensa domo, igne consumptus est 9. Augusti, cum annis 15. non plenus imperasset. Hieronym. Oros. Ammia.
- Distat hæc Romanorum clades à pugna Cannensi 592. à clade Caudina 697.*
- Orosius refert, Gothos petiisse, & mitterentur ipsis Episcopi, à quibus Christiana religionis doctrinam discerent: & Valentem eum misisse Doctores Arianos: atq; ita Gothos prima sua fidei rudimenta ab Arianis accepta in posterum retinuisse. Iusto itaq; DEI iudicio Valens à Gothis crematus est, quorum ille inimici pestiferum errorem virus insuaderat.*
- A M M I A N V S M A R C E L L I N V S** historia suam in morte Valentis terminat.
- Definit etiam Appendix D. Hieronymi, qua Eusebij Chronicon continuauit.

Extincto

Extincto **V A L E N T E** imperium in duos Augustos recidit: **G R A T I A N V M** & **V A L E N T I N I A N V M** iuniorem. Gratianus ab Ariariorum dogmate alienissimus fuit: Ideo Episcopos Orthodoxos, à Valente relegatos, exilio exempt.

THEODOSII MAGNI IMPERIVM.

T H E O D O S I V S M A G N V S declaratur Augustus, & Orienti præficitur 16. Ian. æt. 33. Socr. 5. Fuit Imperator optimus: bello & pace præstantissimus: Ecclesie instaurandæ & Reipub. reparandæ natus: Orthodoxæ doctrinæ amatissimus: atq; summis quibusq; principibus comparandus. Distat eius imperiū à morte Alexandri Magni 700. ab Imperio Augusti Casarii 420. à regno Nebucadnezaris Magni 1002. à natali Abrahæ 2400. à Tribunicia potestate Augusti 400. à Roma condita 1130.

Ab hoc anno incipiūt hi Chronographi: **P R O S P E R**, **M A R C E L L I N V S C O M E S** & **S I G E B E R T V S G E M B L A C E N S I S**. Prosper complexus est annos 67. desinit anno **C H R I S T I** 445. Marcellinus Comes annos 188. usque ad annum N. C. 566. vt nunc habet Chronicon eius ab Onuphrio editum. Sigebertus peruenit ad annum Christi 1112. Prosper autem & Sigebertus Eusebianum errorem in Christi annis sequentes, eum faciunt N. C. 381: qui nobis est 379.

Hoc anno Cos. fuit **A u s o n i u s P o e t a**, Gratiani præceptor, cuius poemata extant. Hunc grati induit ergo Gratianus ad istum dignitatis gradum euenit.

I V B I L Æ V S M V N D I 87. **M o s i s** 37. **p r a d i c a t i o n i s C h r i s t i** 7.

THEO

THEODOSIVS cūm Theſſalonicę morbo grauiſſimo conflictatus eſſet, baptiſmo initiatus eſt ab Acholio Epiſcopo Theſſalonicenſi orthodoxo. *Eoꝛc̄m tempore edidit pium & ſalutare edictum: Qui nam ſint cenſendi Catholici, & qui hæretici. Edictum hoc in Codice recitatur, & ſic incipit: Cunctos populos, quos Clementiæ noſtræ regit imperium, &c. Data 3. Calen. Marr. Theſſalon. Graſiano V. Theod. Aug. Coſſ.*
Eodem anno Ariani cūm 40. annis Oratoria obtinuiffent, vrbe Conſtantinopoli ſunt egreſſi die 26. Nouemb. Viciffim verò Homouſiani ingreſſi, Eccleſias receperunt. Socrat. Marcellin. Sozom. 7.

Vides itaq; Leſſor. quantis euentibus inſignis ſit hic iubilans Mundi: videlicet, Theodoſij baptiſmo, eiusdem Conſulatu primo, & Eccleſia DEI triumpho de hæreticis victis omnium clariffimo.
De Acholio Epiſcopo Theſſalonicēſi, qui Theodoſium baptizauit, vide Ambroſium lib. 7. Epiſt. 59.

4351

SYNODVS CONSTANTINOPOLITANA, Oecumenica Secunda, & Theodoſio indicta, celebratur à 150. Epiſcopis, contra Macedonianos *ἀνευμάτου ἄχρη*, id eſt, negantes Spiritum ſanctum eſſe DEVM.

SYMBOLVM quoq; **NICENVM** repetitum, confirmatum, & verborum quorundam adiectione declaratum ac illuſtratum eſt. Socr. 5.

Hic eſt annus à condita Conſtantinopoli 50. Et à condito templo ſecundo Hieroſolym. 900.

BASILIVS Magnus circa hunc annum mortuus eſt.

ATHANARICVS Gothorum rex, cum quo Theodoſius factus pepigerat, menſe Ianuario Conſtantinopolim venit, eodemq; menſe morbo periit.

Gothi

4352

Gothi rege ſuo defuncto, aſpicientes & admirantes virtutem, benignitatemq; Theodoſij, Romano ſeſe imperio dederunt. Marcel. Oroſ.

Concilium Romæ à Damaso habitum, cui interfuerunt, Paulinus Antiochiæ Epiſcopus, Epiphanius Salamunæ Epiſcopus, & D. Hieronymus. Sigon.

4353

ARCADIVS à patre Theodoſio creatur Auguſtus, & in imperij confortium adſciſcitur 16. Ian. Conſtantinopoli. Socr.

MAXIMVS militum ſeditione in Britania, inuiſus propemodum, Imperator creatur. Oroſ.

GRATIANVS Imp. Maximi tyranni dolis circumuentus apud Lugdunū interficitur 8. Cal. Septemb. an. ætat. 24. imperij 16. Marcellin.

S. AMBROSIVS Epiſcopus, dum templum Mediolanenſe Ariani tradere recuſat, periculis objicitur, Iuſtina Valentiniani junioris matre, & Ariana labe infecta, exitium ei moliente.

Qua de re lege Ambroſ. lib. 5. Epiſt. 33. & 34.

SYMMACHVS Romana Urbis præfectus, à Valentiniano petiti Ethnica ſacra reſtitit. Hunc Symmachum reſutauit D. Ambroſius, & Poëta Prudentius duobus libris carminum, quos ſtudioſi legant.

Hic eſt annus ab exitu ex Aegypto 1900. à tranſmigratione Iechoniz 1000.

4354

HONORIVS Imp. Theodoſij filius, naſcitur 9. Sept. matre Placilla.

4355

D. AVGVSTINVS Mediolani fuit profeſſor Rhetorices, & D. Ambroſium doctentem audire cœpit.

Calendis Ianuarij orationem habuit in laudem Coſ. Bautonis. Aug. tom. 7. lib. 3. cap. 25. contra literas Petiliani.

THEOPHILVS Epiſcopus Alexandrinus, qui ceterum annorum paſchales circulos edidit, floret.

MAXI-

MAXIMVS Imp. Treuiris Victor ingreditur.

4356 B. MARTINVS Treuiris excipitur conuiuio regio à Maximo Imp. presente Consule Euodio. Priscillianus supplicio adicitur. Sulp.

4358 *MAXIMVS tyrannus à Theodosio victus 27. Augusti, & prope Aquileiam à militibus capite truncatus. Socr. Marcell.*

De hoc bello ita Orosius: *Theodosius iustis necessarijsq; de causis ad bellum civile permotus, cum è duobus Augustis fratribus & Sitionem Gratiani interfecti sanguis exigeret, & restitutionem Valentiniani miseria oraret, posuit in Deo spem suam, seq; aduersus Maximum tyrannum sola fide maior (nam longè minor erat) vniuersa apparatus bellici comparatione) proripuit. Andrægathius Maximi Comes summam belli administrabat: qui cum omnes alpium ac fluminum aditus communisset, ineffabili iudicio Dei, nauali expeditione, dum incautum hostem pruenire Sobruere parat, spontè eadem clausura, qua obstruxerat, deseruit. Ita Theodosius nemine sentiente, vt non dicam, repugnante, vacuas transmissit alpes, atq; Aquileiam improvisus adueniens, hostem illum magnum, Maximum truncem, & ab immaniissimi quoq; Germanorum gentibus tributa ac stipendia solo terrore nominis exigentem, sine dolo & contumelia clausit, cepit & occidit. Andrægathius Comes, cognita Maximi necè, precipitem sese è navis in undas dedit ac suffocatus est. Formidolosissimum itaq; bellum sine sanguine &sq; ad Victoriam, duorum morte confectum est.*

Circa hunc annum S. AVGVSTINVS Mediolani baptizatus est ab Ambrosio Episcopo die Paschatis. Eodem anno obiit MONICA mater eius æt. 56. Augustin. scribit (lib. 3. c. 25. contra literas Petilian) se post Maximi Ty-

ranni

ranni mortem Africam repetiuisse. Alij Baptistinum eius in 386: alij in 389. conferunt. Sigonius in 384. Nos indefinite posuimus. Sermo Ambrosij eo die habitus, est inter eius sermones vltimus. .

4359 *THEODOSIVS, adiunxit sibi filio Honorio, & Valentiniano Iunore, Roma de Maximo Victorio triumphat.*

GREGORIVS NAZIANZENSIS moritur. Hieronym. in Catalog.

4360 *AMBROSIVS Episcopus, Theodosium Imp. die Paschatis templo Mediolanensi excludit: nec prius ad sacram synaxin eum admisit, quam veræ ac seriæ penitentia signa ostenderet. Nam cum Thessalonica per seditionem quidam interfecti essent, Imperator nimium excandescens, iusserat promiscuam turbam, infontes pariter cum fontibus trucidari: itaque ad septem millia hominum perierant. Totam historiam fuscè describit Theodoretus lib. 5. & Tripar. 9. Augustin. Ciuit. lib. 5. cap. 26.*

AMBROSIVS Theodosium ad penitentiam cohortatus est per Epistolam, quæ extat lib. 5. Epist. 28.

Verba Ambrosij, quibus Theodosium ab ingressu templi reiecit, nonnulla ex Theodoro recitabimus: *Quibus oculis, inquit, intueri templum illius, qui est omnium Dominus? quibus pedibus sanctum illud solum calcabis? Qui, queso, manus iniusta cade & sanguine resperfas extendere audes, & eiusdem sacrosanctum corpus Domini accipere? Aut quomodo venerandum eius sanguinem ori admouebis, qui furore ira iubente, tantum sanguinis tam inique effudisti? Recede igitur, & ne conare nono scelere scelus ante editum augere: Sed capeffe vinculum, quò vt ligeris, Dominus omnium calitus*

Q

senten-

sententiam dat. Quod quidem Vinculum & m. habet, & morbum animi depellendi, & re ad sanitatem restituerendi. Hinc orationi obsecutus Imperator (nam diuinis educatus eloquijs, accuratè norat tum qua essent officia Sacerdotū, tum qua regum propria) cum genuis & lachrymis ad palatium suum venerit.

4361

THEODOSIVS elapsus ab excommunicatione octo mensibus, ipso festo natalis Christi, hoc anno ineunte, ab Ambrosio absolutus & in Ecclesiam receptus est. Eodem submonente Imperator conscripsit legem, qua cognitiones causarum de cæde, & pœnæ capitales, ab Imperatore iniunctæ, in diem trichestimum differri iubentur.

Hoc fermè anno B. AVGVSTINVS factus est Presbyter in Ecclesia Hipponensi, cui præfuit an. 40. ætatis circiter 37. dependet hæc consignatio ex anno obitus. Est à nato Dauide annus 1500.

4362

VALENTINIANVS Iunior, Imp. Rom. dolo Arbogastis strangulatur, atq; vt voluntariam sibi mortem consciscuisse putaretur, laqueo in sublimi suspensus est: Idib. Maij, pridie Pentecostes, die Sabbati: cum imperasset an. 16. mens. 5. d. 24. Epiphanium. Omphr.

De huius obitu lege orationem funebrem D. Ambrosij, & Epistolam lib. 5. ep. 34.

Mortuo Valentiano ARBOGASTES EVGENIO, hominis pagano & fero, imposuit Imperatoris titulum, ipse simul imperaturus, Occidendi itaq; imperium nefarie inuasit & occupauit Eugenium. Oros. Marcell. Socr. Prof.

D. HIERONYMVS illustrium in Ecclesia virorū catalogū hoc anno, qui est (vt ipse ait) Theodosij principis decimus quartus, contexit: vbi inter cætera scribit, hoc anno adhuc in vi-

uis

391

uis esse Didymum Alexandrinū, Epiphanium, Ambrosium, Gregorium Nilas Episcopum & Basilij Magni fratrem, Sophronium & alios. Nazianzenum ait mortuum esse ante triennium propè. Admiratione dignum est quod de Didymo Alexandrino refert, eum à parua ætate oculis captum artes liberales præclarè didicisse, & commentarios scripsisse, in Psalmos & Euangelia, &c. & iam excessisse annum ætatis 83. Extat eius liber de Spiritu sancto, quem Hieronymus in latinum vertit.

4363

HONORIVS à patre Theodosio appellatur Augustus 10. Ianuarij.

392

THEODOSIVS Ioannem Monachum apud Thebaidem ob futurorum scientiam celebrè, & cuius prædictioni de Maximo opprimendo euentus responderat, de euentu belli aduersus Eugenium consulit: cui ille victoriam pollicetur, vt scriptum reliquerunt pleriq; scriptores Ecclesiastici.

392

4364

VENTI PRO THEODOSIO PVGNANT.

394

EVGENIVS atq; ARBOGASTES, inquit Orosius, collectis Gallorum Francorumq; viribus, & Idolis à se cultis nisi, instructas acies cæpi expedierant, & arcta Alpium latera atq; transitus præmissis callidè insidijs occuparant, vt etiam in numero ac viribus impares forent, sola tamen belli dispositione vincerent. At Verò Theodosius in summis Alpibus constitutus, exorsus cibus ac somnis, Christum solus solum qui cuncta posset, corpore humi fusus, mente caelo fixus orabat. Dehinc postquam in somnem noctem precum continuatione transegit, & testes propemodum iacunas lacrymarum reliquit, arma corripuit, ac signo crucis signū prælo dedit, seq;

Q. 2.

in bel-

in bellum, etiamsi nemo sequeretur, Victor futurus immisit. Vbi serò ad cortigua immiscenda pugra spacia peruentum est, continuo magnus ille & ineffabilis turbo ventorù in ora hostium irruit. Ferebatur per aërem spicula missa nostrorum, atq; ultra mensuram humani iactus, in aëre portata nusquam propemodù cadere sinebantur, priusquam impingerent, & hostium ora pectoraq; verberarent: tela etiam qua ipsi hostes extorserant, ventis excepta, ac retrorsum coacta, ipsos infelicitè configebant. **EVGENIVS** captus atque interfectus est: **ARBOGASTES** sua se manu peremit.

De hoc bello Augustinus lib. 5. Ciuit. cap. 26. **THEODOSIVS** contra robustissimum Eugenij exercitum, inquit, magis orando quam feriendo pugnavit: Vt nobis retulerūt milites qui adfuerunt, extorta sibi esse de manibus quacunq; iaculabantur, cum à Theodosij partibus in aduersarios vehemens ventus irret, & non solum quacunq; in eos iaciebantur concitatissime raperet, serùm etiam ipsorum tela in eorum corpora retorqueret. Vnde & Poeta Claudianus, quamuis à Christi nomine alienus, in eius tamen laudibus dixit:

O nimium dilecte DEO, cui militat æther,
Et coniurati veniunt ad classica venti.

Socrates interitù Eugenij refert ad 6. diem (Eber. 17.) Septemb.

4365

THEODOSIVS MAGNVS Ecclesie nutritius Mediolani moritur ex hydrope 17. Ianuar. an. ætat. 60: imperij 16. cum ante mortem condito testamento duobus filijs, Arcadio Orientem, Honorio Occidentem regendum tradidisset, & illi Rufinum, huic Stiliconem tutorem adiunxisset. Sepultus Constantino- poli. Post diem quadagesimum D. Ambrosius in tem-

395

in templo, præsentè Honorio, orationè, Theodosij laudes continentem, recitauit, quæ tomo 3. operù eius extat, & lectu est dignissima. Hic Theodosius, teste Augustino, dicere solitus est: *Magis se gaudere, quòd membrum Ecclesie DEI esset, quàm quòd in terris regnaret.*

ARCADIVS & **HONORIVS** post patrem Theodosium imperarunt: ille in Oriente an. 13. mens. 3. d. 15: hic in Occidente an. 29.

Hoc seculo vixit **CLAVDIANVS** Poëta, qui horum temporum res gestas accuratè & eleganter descripsit. **GILDO** (de quo Claud.) hoc anno Africam spoliavit.

Huc etià pertinet **Claudianus panegyris in fratres; Olybrium & Probinum huius anni Consules: & duo libri in Rufinum, tutorem Arcadij, qui à militibus hoc anno occisus est, 27. Nouemb. teste Socrate.**

Desunt Chronica **RUFFINI & SEXTI AVRELIIVICTORIS**, quorum ille res Ecclesiasticas descripsit, & Socrates & alij: Hic verò literis mandauit vitas Imperatorù, factò initio ab anno primo Monarchia Augusti, Victor ad Actium Antonio, qua narrationes continent 424. annorum historiam.

4366

Tertius Honorij Consulatus, de quo Claudianus.

396

4367

S. MARTINVM Episcopum Turonensem hoc anno ex hac vita migrasse, ætat. 81. scribunt Gregorius Turonensis, Marianus, Contractus, Sigebertus: sed alij ponunt 404.

397

4368

D. AMBROSIVS obiit 4. April. cum ferè triennium superuixisset Theod. Paulin. Marcel. **AMBROSIVS** moriturus ad circumstantes sacerdotes dixit: Non sic vixi, vt me pudeat inter vos viuere: nec mori timeo, quia bonù habemus Dominum. Id nos aliquando in votum defleximus:

398

*Tu da gnate DEI, Viri nos neque pudere
Neque etiam mortuū panituisse queat.*

IOANNES CHRYSOSTOMVS patria Antiochenus, ordinatur Episcopus Ecclesie Cōstantinopolitanæ 26. Februa. Socr. 6. Niceph. 13.

GILDO à Mæzesele prelio victus interijt. Hoc est illud bellum Gildonicū à Claudiano descriptum. Est & quartus Honorij Consulatus, de quo idem.

Hoc anno HONORIVS nuptias celebravit cum Maria Stiliciani filia, de quo vide duo Epithalamia à Claudiano scripta.

4369 In Urbe Carthagine GAUDENTIVS & IOVI-
VS, comites Honorij Imp. 14. Calend. April. 392
falsorum Deorum templa euerterunt, & simulachra frugerunt. Augustin. Civit. 18. cap. 61.

Hoc anno Cos. fuit Eutropius Eunuchus, in quem Claudian. duos libros scripsit. Hæc pertinet eiusdem panegyris in Manlij Theodori Consulatum.

4370 Hoc anno Cos. fuit Stilico, in cuius laudem Claudianus scripsit 3. panegyres, quas studiosi legant propter horum temporum historiam.

Hucusq; Chronicon suum perduxit SULPITI-
VS SEVERVS Episcopus Bituricensis, qui quātus vir fuerit, scripta loquuntur. Familiarem habuit Paulinum Episcopum Nolanum, de cuius vita vide Victoris Gifellini viri doctissimi atq; diligentissimi librum.

De Sulpitio refert Gennadius, eum à Pelagianis deceptū, & culpam agnoscentem silentium vsq; ad mortem tenuisse.

4371 THEODOSIVS IVNIOR, Arcadij Imp. & Eudoxiæ filius nascitur 10. April. Socr. 6.

GOTHORVM IRRVPTIO IN ITALIAM.

*Ex hoc tempore Gothi de invadenda Italia, Urbeq;
Roma*

Roma occupanda aut diripienda consilia agitare ceperunt, duce eorum ALARICHVS ad eam rem eos Vehementer cohortante. Nunc itaque demum Italia, qua multis sæculis formidini ac terrori externis gentibus fuerat, externa arma metuere cepit, & ea paulo post domi sua vidit ac horruit. Hinc ad Caroli Magni coronationem in Urbe Roma, anni 400. Tot annis Italia, si loquitur Sigonius, calamitatum, aut presentium sensu, aut impendentium metu percussa, nunquam quiescit: Sed humanorum malorum extrema omnia passa est, atq; Ecclesia DEI, quæ paulo antè constituta per Constantinum inde per annos centum in aliqua esse dignitate ac potentia ceperat, maximā ex omni parte iacturam labemq; contraxit.

ALARICHVS per Tridentinū saltum 14. Cal. Septemb. descendens, obuia qua; Alpina oppida primo impetu cepit. Sigon.

4372 De re apud Pollentiam oppidum à Stilicone aduersus Alarichum & Gothos hoc anno gesta, Vide Prudent. lib. 2. aduersus Symmachum, response quinta:

Tentavit Geticus nuper delere Tyrannus
Italiam, patrio veniens iuratus ab Istro.
Huc pertinet libellus Claudiani de bello Getico. De pugna Stiliconis aduersus Gothos commissa ipso die Paschatis, Vide Oros. & alios.

EPIPHANIVS Episcopus Salaminae, Constanti-
nopoly in Cyprum rediens, moritur in itinere.
Socr. 6. Trip. 10.

IOHANNES CHRYSOSTOMVS mandato Arcadij Imp. Ecclesia Constantinopolitana pel-
litur: sed cum seditio populi, Chrysofostomum desiderantis, metueretur, reuocatus, inq; so-
limum suum restitutus est. Socr. 5. Trip. 10.

THEODOSIVS IVNIOR adhuc in cunis vagiens
Q4 à patre

à patre Arcadio appellatur Augustus. 17. Cal. Febr. Marcell. & alij.

4373 **HONORIVS** Imp. Roma de Victis Gothis triumphat. Stilico cum Alaricho pace constituit. Sigon.

4374 **IOHANNES CHRYSOSTOMVS** Arcadij mandato iterum in exilium abducitur, cum in Eudoxiam Augustam linguam exacuens pro concione quædam dixisset liberius. Hoc tempore celebrem illam concionem recitavit, cuius initium est: Herodias iterum insanire, iterum commoueri, iterum saltare pergît: iterum caput Iohannis in disco accipere studet.

Pridie Cal. Octob. cum grando magnitudine inuisitata in suburbijis Constantinopolis fortè decideret, percubuit sermo, istud DEO irato propter Iohannem indicta causa abdicatû contigit.

Hunc sermonem Eudoxiæ mors vehementer auxit. Nam quatrinduo post delapsam grandinem è vita decessit. Socr. 6. Trip. Marcell. Prosp.

PAVLA Romana mulier primariæ nobilitatis & eximiæ pietatis in Domino obdormiuit 26. Ianuar. tertia Sabbati: cum vixisset ann. 56. mens. 8. d. 20. Hæc mortuo marito mundi contemptum cœperat profiteri, atq; in eo proposito Romæ vixerat quinquennio, apud Bethlehem verò an. 20. in monasterio virginum à se instituto. Eius Epitaphium scripsit D. Hieronymus ad Eustochiam virginē, Paulæ filiam, quod extat in primo tomo operû Hieronymi.

PRVDENTIVS Poëta hoc anno edidit libros Cathemerinôn, quia in præfatione ait se ista scribere agentem annum ætat. 57.

*Per quinquennia (inquit) iam decem,
Nis fallor, fuimus: septimus insuper
Annû car do rotat, dum fruimur sole solubili:
Quid nos stile tanti temporis spacio egimus?*

Hic

Hic est sextus Honorij Consulatus, de quo Claudianus pænegyris.

4375 **RADAGAISVS** Scytha & religione gentilis in Italiam irruptionem faciens trucidatur ab Honorio ad Fæfulas. De quo sic Orosius: Radagaisus omnium antiquorum presentiumq; hostium immansissimus repente impetu totam inundauit Italiam: in cuius exercitu fuisse ferunt plus quàm ducenta milia Gothorum. Conteritum autem diuinitus Radagaisum Honorius in Fæfulanos montes cœgît, eiusq; ducenta milia hominum inopum consilij & cibi, in arido & aspero montis iugo, urgente undiq; timore conclusit, agminaq; quibus dudum angusta videbatur Italia, latentis spe in vnum ac parvum verticem trusit: ubi hostes esurientes & sitientes languentesque confecti sunt. Radagaisus clam suos deseruit, atq; in nostros incidit, à quibus captus & interfectus est. Tanta verò captiuorum Gothorum multitudo fuisse fertur, ut vtilissimarû pecudum modo singulis aureis passim greges hominum venderentur. Hic Radagaisus omnem Romani generis sanguinem dijs suis propinare deuocerat.

4376 **VANDALI & ALANI** Gallias traiecto Rheo pridie Cal. Ianu. ingressi. Prosper. Zosim.

4377 **IOHANNES CHRYSOSTOMVS** ad CHRISTVM migrat 14. Septemb. Socr. 14. Nouëb. ætat. 52. cum Episcopatum Constantinopolitanum tenuisset an. 5. mens. fermè 6. & exulasset an. 3. mens. 5. Socra. Zonaras. Cedrenus. Nicephorus lib. 13. cap. 37. dicit eum obiisse die exaltationis Crucis (14. Septemb.) Sic enim conueniebat, inquit, eum qui vitam omnem sub cruce transfegerat, & gloriam non in alia re, quàm in cruce CHRISTI collocauerat, festo ipsius die, quem ex materia ista acc-

Q5 ceptum

ceptum circumfererat cinerem, deponere, atq;
ad DEVM in sublime ferri & exaltari.

4378 **ARCADIUS** Imp. moritur 1. Maij, an. ætat. 31.
imperij 25. mens. 3. d. 16. Onuphr. Soc. Prof.
IMPERIVM THEODOSII IVNI-
ORIS, Theodosij Magni nepotis, & Arcadij
filij in Oriente. Onuphr.

Loco Theodosij, qui tum puer octennis erat, im-
perium virtute & sapientia sua aliquandiu ad-
ministravit Pulcheria virgo, Theodosij soror.

STILICO, Honorij gener, imperium affectans,
cum sub Imperatore imperare potuisset, occidi-
tur iussu Honorij. Oros. Prof. Marcell. Eius
quoq; filius, Eucherius, cui Stilico imperium
parabat, primum fuga elapsus, postea obtran-
catus traditur. Zosimus Stiliconis necem re-
fert ad 10. Cal. Septemb.

PROCOPIVS Cæsariensis à morte Arcadij bel-
li Persici & Vandalici historiam orditur.

4379 **HONORIVS** Alaricho pacem negat: & ab eo
Romam obsideri patitur.

ATTALVS ab Alaricho creatur Imp. contra
Honorium, qui Attalo dimidiu imperij offert.

ZOSIMVS Historiarum libri 8. nunc sunt reliqui,
Vrbis Roma obsidione terminantur.

4380 **Olymp.** 297.

ROMA CAPTA à Gothis, duce **ALARI-**
CHO: anno V. C. 1161.

ALARICHVS Urbem ingressurus edixerat, ut
is parceretur, qui ad templum Apostolorum con-
fugissent, & ut milites sola præda contenti, à
cade & sanguine abstinerent ac temperarent.
Oros.

Distat hæc Sistriceis quondam Roma & orbis Do-
mina calamitas, ab eo tempore, quo à Gallis
antè capta fuerat, annis 795. à Monarchia In-
lij Sistrice; Pompeio 456. ab eiectione Regib. 916.
à clade

à clade Caudina 729. à pugna ad Acgates &
primi belli Punici sine 650. à pugna ad Clasti-
dium 630. ad Cannas 624. à crudelitate Syllæ,
quam Roma trucidatis magno numero civibus
exercuit 490. à Monarchia Augusti, Sistrice;
Antonio 439. à morte Augusti 395. Hinc ad
Romæ direptionem nostro seculo factam 1117.
De huius cladis die discrepant auctores: Paulus
Diaconus habet 24. Augusti. Cedrenus 26. Au-
gusti. Blondus & alij Calend. Aprilis.

Ex hac Romæ vastatione **D. AVGVSTINVS**
occasionem sumpsit scribendi libros illos lon-
gè eruditissimos & vtiliss. de Ciuitate Dei, ut
os obturaret ijs, qui eius cladis causas in Chri-
stianam religionem transferebant.

Ex hoc ipso tempore orditur **BLONDVS** histo-
riam Inclinationis Romani imperij: quam de-
duxit vsq; ad an. N. C. 1459. circiter.

Ridiculum est, si non stolidum, quòd **HONOR-**
IVS audiens captam esse ab Alaricho Ro-
mam, doluit ob captam & amissam auem vel
gallinam suam, quam cum in delitijs haberet,
Romæ appellationem ei indiderat. Indignum
sanè, Regem aues præferre vrbibus.

4381 **ALARICHVS** moritur: **ATAVLVS** vxor-
is Alarichi frater, regnum suscipit: Placidiam
Honorij sororem ducit vxorem, captam in Roma
direptione: Eam diuino iudicio velut obsidem
ac pignus Roma huic barbaro Regi tradidit.
Nam illius iuncta coniugio, multum Reipub.
profuit & commodauit. Oros.

4382 **CYRILLVS** in Episcopatu Alexandrino succe-
dit Theophilo Alexandrino 15. Octob. defun-
cto. Tertia die post ordinatur Cyrillus, Theo-
phili ex fratre nepos. Socr. 7. Nicph. cap. 14.

4386 **OROSII** Presbyteri Hispani Chronicon, quod ille
iussu D. Augustini scripsit, finitur.

4387

Hoc anno, si Mariano Scoto, Sigeberto & Vincentij Speculo credimus, quidam Occidentales Episcopi, cum in Paschatis die celebrando aberrassent, diuino miraculo ab errore ad veritatem reuocati sunt. Nam in quadam Italiae Ecclesia, aqua, quae quotannis pridie Paschatis hora baptizandi, diuinitus manare solebat, eorum expectationem, qui iusto citius, nempe 8. Cal. April. Pascha celebrauerant, non emanans fefellit. Legitimo autem Paschatis die, sub ipsam baptizandi horam, 10. Cal. Maij, solito more fluens, verum Paschatis diem ostendit. Vide Epistolam Paschasini ad Leonem Papam apud Marianum Scotum. Ostendunt autem Dionysij tabulae & Mathematicorum calculus, anno N. C. 417. diem Dominicum Paschatis in 10. Cal. Maij incidere.

HONORIO Roma de Gothis triumphante, **ATALVS** tyrannus vincis post terga manibus, ante currum ducitur, Gob toties repetitam perfidiam, dextra ei truncatur. Prosp. Iordan. Sig. Eclipsis Solis accidit 19. Iulij. Marcell. Iordan.

4388

4389

FRANCORVM REGES.

Quidam scriptores hinc ordiuntur regum Francorum seriem: & Pharamundo Regi primo tribuunt annos 11. Tritthemius scribit, eum adisse regnum 24. April. atat. an. 56. & regnasse septennio. Sunt qui Pharamundi initium in seq. annum conferant. Hinc ad annum 499. quo Clodoueus Francorum Rex vna cum baptismo Christianismum accepit, anni 80. ad Carolum VIII. R. Francorum, 1064. id est, bis 532. sine duo Cycli Magni, ad Caroli Magni regnum 350.

Hinc incipit Chronicon IOAN. TILII delegibus Francorum à Pharamundo vsq; ad Franciscum primum. Primum autem Pharamundi annum

417

4390

annum confert in annum nati Christi 420. & tribuit eius regno annos 11.

Hoc anno, *vt diximus, vel completur, vel incipit, die 24. Aprilis, annus primus Pharamundi R. Francorum. Virumius horum ponas, obserua hunc annum, qui principium Pharamundi attingit, esse à principio Samsonis, & à morte Latini, regnoq; Aeneae, annum 1600. à regno Davidis 1500. à morte Nebucadnezaris Magni & principio Euilmerodaci 1000.*

D. HIERONYMVS, de Ecclesia Dei scriptis suis praclare meritis, in oppido Bethlehem, à Domini nostri IESU CHRISTI cunis in caelum euolans, vitam suam beato sine claudit, die 30. Septemb. (alij 31. Martij) Prosper, Diaconus, Contractus & Beda. Pleriq; scribunt eum vixisse an. 91. Sed cur id in dubium vocem, hanc habeo causam. Ipse Hieronymus scribit, se anno illo, quo Iulianus periit (N. C. 363.) fuisse puerum, qui in Grammatica ludo exercebatur. Secundum supputationem vísitatum egisset tunc annum 33. quo certè non puerum se dicere poterat. Decurrerunt autem à morte Iuliani huc vsq; anni 57. quibus si 20. vel 24. (ita enim ponamus, ne de Hieronymi aetate minuere aliquid videamur) addas, elicies vel 77. vel 81. fortè igitur pro 91. numerari & scribi debuit 81. de quo iudicent eruditiores.

Hoc tempore lex Salica, qua famina à successione terra Francica in perpetuum excluduntur, condita fuit. Tilius. Alj ad 485. referunt.

4393

HONORIVS Imperator moritur 18. Cal. Septemb. an. atat. 44. imperij 30. menf. 7. d. 6. Prosp. Marcel. eius obitu antecessit Cometes. **THEODOSIVS IVNIOR** post Honorium imperat, cuius imperij initium habes supra, anno 408.

420

423

Vetustissima BONONIENSIVM ACADÉMIA à Theodosio Iuniore Imp. fundata & constituta die 9. Maij: qui eandem privilegij amplissimis, quorum capita adhuc publice descripta in auditorijs leguntur, donavit.

4394 THEODORETUS hoc tempore factus est Episcopus, quia scribit annum Concilij Prædatorij Ephesini secundi esse Episcopatus sui an. 26.

4395 VALENTINIANVS tertius Placidie filius Augustus appellatur 22. Septemb. Socr. Trip.

4396 BONIFACIVS Africa comes Castinum praelio vicit, qua de re lege Epistolas eius ad S. Augustinum; & huius ad illum. Vide Alb. Cranzium in Vandalia lib. 1. cap. 29.

GENSERICVS Vandalorum Rex regnat annis 51. Fuit secta Arianus, & Catholicorū crudeliter persecutor. Iordan. Cussf.

4397 **ADVENTVS VANDALORVM IN AFRICAM.**

Vandali à Bonifacio, ut arma pro adversus Romanos caperent, magnis sollicitationib. ac spebus inuitati & accersiti, ex Hispanijs duce Gensericō rvaiecerunt in Africam. Procop. l. 1. belli Vandal. Diacon. Iordan. Prosp. Cranzij Vandalia l. 1. c. 31. Ab hoc anno incipit historiam suam VICTOR EPISCOPVS VTICENSIS, qui ait, Gensericum in Africam ad 80. millia hominum intrulisse, eumq; atrociter in prosauisse, & vrbes atque Ecclesias vastasse.

4398 NESTORIVS Presbyter & hæresiarcha ordinatur Episcopus Constantinopolitanus 10. April. Socr. Prosp. Iordan. Niceph.

BVRGVDIONES FACTI SVNT CHRISTIANI.

Hac fermè tempestate BYRGVDIONES trans Rhenum

Rhenum habitantes cùm ab Hunnis creb. ò infestarentur, animo expeditentes, quam firmum præsidium Romanorum DEVS affertatij, qui eum colunt, omnes communi consensu ad credendum in Christum se contulerunt, atque ad ciuitatem quandam Gallie profecti, postulant ab Episcopo, vt Christianorum baptismo donentur. Cùmq; post septem Christianæ institutionis & indicti ieiunij poenitentiaque dies baptizati essent, illi animo fidenti Hunnos aggressi cùm numero pauci essent, nepe tria millia, vicerunt ac fuderunt decem millia Hunnorum. Ex eo tempore gens Burgundionum religionem Christianã ardenti studio coluit. Socr. 7. Trip. 12.

4399 Hoc fermè anno desinit historia Ecclesiastica Theodoretci, continens an. vt ipse ait 105.

PHARAMVNDVS primus Francorum rex mortuus est.

4400 **IVBILÆVS MVNDI 82. Mensis 38. predicatonu Christi 8.**

Olymp. 302. V. C. 1181. A baptismo Christi 400.

D. AVGVSTINVS Episcopus Hipponensis, & Ecclesiæ CHRISTI præcipuum lumen, ne vrbs suæ ruinam cerneret, pia & placida morte sopitur, 28. Augusti, ætat. 75. Episcopatus sui anno 40. Hic Gensericō Hipponem obsidente libris Iuliani in ipso diebus suorum sine respodit, & gloriose in defensione gratiæ Christi contra Pelagium persequaruit. Prosp. & Possidonius.

Diximus hætenus de D. Augustini ætate: sed ita, vt nihil definiemus, suam cuique sententiam relinquentes. Vt tamen de nostro in lectorem studio ac fide nihil faciamus reliquum: exponemus hoc loco quandam siue collecturam siue diuin-

diuinationem; cuius manu ductione ad veriorum certioremq; annorum Augustini inuestigationem via quæ dâ ei sternatur & aperiatur.

Natus est Augustinus die 13. Nouemb. quod ipse annotat lib. de Vita beata. Annus vero discendus est partim ex anno obitus 430. & et. 76. partim ex 33. atatis. Obiisse Augustinum 430. non tantum ex Prospero & alijs, sed etiam ex Concilij Ephesini actû colligitur. Nam Capreolus Episcopus Africanus scribit, Augustinum à Theodosio Imp. Vocatum fuisse, & Ephesina Synodo intereffer: Verum paulo antè Vita cum excessibus: idq; factum fuisse anno 430. acta Synodi & annotationes Coss. docent.

Deinde scribit Augustinus, se post Maximi Tyranni mortem (qui peremptus est an. 388. 27. Aug. testib. Socrate & alijs) ex Italia in Africam rediisse, atatis sue 33. Sibi vnus tantum reliquus est scrupulus: an 388. annus accipiendus sit pro 33. currente, vel completo. Hic viam ingrediat, quam quisq; volet, erit vnus tantum anni differentia. Nos 33. completum accipiemus, & 76. Augustini cum 430. coincidat & concurrat. His ita datis & concessis (de quibus tamen nihil asseueramus) erit hoc modo distribuenda ætas Augustini in Christi annos.

354. natus est Augustinus Idib. Nouemb. itaq;

355. erit primus Augustini currens.

370. atar. 16. intermisit studia à Madauris domum reuersus, inde literarum causa Carthaginiem missus, & ipse scribit, lib. 2. confessionum.

373. atar. 19. lecto Ciceronis Horrenso philosophia studio flagrare cepit. Et ab hoc tempore toto nouennio & que ad annum 28. (Christi 382.) in Manichæorû luto se volutatatum fuisse queritur. Ab anno, inquit, 19. & q; ad 28. seducebamur & seducebamur. Quid vero toto illo errorum suorum

suorum tempore de Christo senserit, indicat lib. 7. confess. cap. 19. Ego de Christo, inquit, tantum sentiebam, quantum de excellentis sapientia viro, cui nullus posset æquari, præsertim quia mirabiliter natus ex Virgine, ad exemplum commendatorû temporalium pro adipsenda immortalitate, diuina pro nobis cura tantam auctoritatem magistrerij meruisse videbatur. Quid autem sacramenti haberet, Verbum caro factum, ne suspicari quidem poteram.

383. atar. 29. Faustus Manichæorum Episcopus Carthaginiem venit, magnus laqueus Diaboli, qui per suauiloquentia illecebras implicabat multos. Hunc & omnium doctrinarû peritissimum Augustinus audire desiderauit.

384. atar. 30. De hoc lib. 6. Confess. ita scribit: Ecce iam tricenariâ etatem gereram, in eodem luto hæsitans, dicebam: Ecce Faustus veniet & exponet omnia. Hoc tempore cum Iustina Valentiniensi Imp. mater, Ariana, D. Ambrosium persecuta esset, instituta est Psalmodia in Ecclesia Mediolanensi. Confess. 9. 7. Eodem anno Mediolani Augustinus professus est Rhetoricen, & (& ipse loquitur) Victoriosam loquacitatem victus cupiditate vendebat. Hic audiuit Ambrosium publicè docentem: Veniebant, inquit, Augustinus, in animum meum simul cum verbis qua diligebam, etiam res, quas negligebam: & dum cor aperirem ad excipiendû quàm discretè diceret, pariter intrabat & quàm verè diceret: gradatim quidem.

385. atar. 31. Mediolani Calend. Ianuar. Bauto-nem Coss. pro sua Rhetorica professione laudauit. Eodem anno, qui erat 12. à 19. collocutus est cum Potiriano de suis erroribus. Postea cum Alipio de sua conversione sermonem instituit. Confess. lib. 8. cap. 6. 7. 12.

386. *at. st. 32. Vel 387. at. 33. baptizatur ab Ambrosio die Paschatis: quo & Canticū illud: Te Deum laudamus, &c. natum esse ferunt. Posidonius ait, eum baptizatum, cum esset 30. annis maior. Et ipse alicubi ait, se anno demum 12. post 19. atatis suae, adhuc hystianem de religione disputasse cum Potitiano.*
388. *at. 34. post mortem Maximī, relicto Mediolano, repetiuit Africam: in quo itinere pie & placide exspirauit, apud Ostia Tiberina, mater eius Monica, matrona religiosa, at. 56. Augustini uero 33. (completo) & corrente 34.*
- Reuersus in patriam, triennium ferè, teste Posidonio, in sacrarum literarum studijs in domo propria agrivā, paternis consumpsit, & (ut Posidonij uerbis utamur) alienatis à se curis secularibus, cum ijs, qui ei adhaerebāt, Deo vivebat, iesunijs, orationibus, bonisq; operibus, in lege Domini meditans die ac nocte: Et de ijs, quae sibi Deus cogitantis atq; oranti reuelabat, praesentes & absentes sermonibus ac libris docebat.*
391. *at. 37. factus est Presbyter in Ecclesia Hipponensi, quam docuit an. 40.*
394. *Concilium Bagaiense, 24. April. de quo August. tom. 7. contra Cresconium lib. 4. cap. 39.*
397. *at. 43. interfuit tertio Concilio Carthaginiensi: quod testatur in somis Conciliorum nominis eius subscriptio.*
398. *at. 44. interfuit quarto Concilio Carthaginiensi.*
400. *at. 46. Concil. V. Carthag.*
407. *at. 53. Huc pertinet liber de Actis Augustini cum Felice Manichaeo, tom. 6.*
410. *at. 56. capta iam Roma, libros de Civitate Dei scribere instituit: quod opus per aliquot annos eum tenuit, alijs occupationibus intercurrentibus. Retract. 2. cap. 43.*

417. *at. 63. Pelagij errores refutare cepit.*
418. *at. 64. Huc pertinet liber de gestis eius cum Emerito Donatistarū Episcopo, 12. Cal. Octob.*
419. *at. 65. Concilium VI. Carthagenense Episcoporum 217. damnauit Pelagij dogmata. Sic lib. Concil. & Marianus. Verūm Prosp. Iornan. & Contractus referunt ad 418. Toto uero Ministerij sui tempore confutauit Arianos, Manichaeos, Donatistas & Pelagianos, magno successu & felicitate.*
430. *at. 76. moritur: 8 anno Theodosij: Marianus, Iornan. Contract. & Trithem. Sibi etiam obseruandum, quod mors Augustini insignem annum Mundi 4400. Centenarium & Iubilaeum attingit. Hanc uero alteram nostram annorum Augustini consignationem, lector candidissime, & ἀπολογίᾳ accipies, eiq; tantum tribues, quantum coniecturis solet: praesertim cum nos quoq; de ea nihil adfirmemus aut determinemus.*
- PALLADIUS ad Scotos in CHRISTVM credentes à Caesestino Pontifice Rom. primus mittitur Episcopus: an. 430. Beda histor. Anglicae cap. 13. Prosp.
- EUGRIVS Scholasticus, Epiphanensis, Chronicon suum Ecclesiasticum ab hoc tempore orditur, quo Nestorius Ecclesiam erroribus & seditionibus repleuit. Complexus est Euagrius narrationes annorum 164. usque ad 594. CHRISTI.
- THEODOSIVS Imp. mens. Nouemb. literis hinc inde ad Episcopos missis iussit eos ad proximi anni Pentecosten Synodo Ephesinae interesse, deq; Nestorij dogmate cognoscere & pronuntiare. Vide acta Synodi.

SYNODVS EPHESINA, Oecumenica tertia, Episcoporum amplius 200. autoritate & mandato

dato Theodosij iunioris Imp. (post Nicenam Synodum anno 106.) coacta: in qua profligata ac damnata est hæresis NESTORII, qui sublata duarum naturarum in CHRISTO vnione hypostatica duas in eo personas reipfa constituebat: etsi id verbis negaret. Negabat enim has propositiones: DEVS est natus ex virgine & crucifixus. Mariam contendebat appellandam esse non Θεοτόκον, id est, Deiparam: sed ἁγιοτόκον, id est, Christiparam. Hinc aut ipse aut alij hoc extruebant, Homini CHRISTO adfuisse λόγον non vnione personali, sed per societatem, siue assistentiam, sicut DEVS adest Eliæ & alijs Sanctis. Huius Concilij Rector ac princeps fuit CYRILLVS Episcopus Alexandrinus, cuius diuina scripta apud Orthodoxos in summa veneratione merito habentur. Primus patrum confessus factus est 20. (alij 22.) Iunij. Vide Acta Synodi & Socr. Euagr. Cedren. Zonar. & Vincentium Lyrinensem.

4402 BONIFACIVS Africa gubernator Roma accepta magistri militum dignitate post Aetium bello superatam, tertio mense morbo extinctus est. AETIVS pristinam potestatem recepit. Profp. Marcell. Diac.

4403 IOHANNES Monachus cognomento Cassianus Massiliæ claret. Profp. P. de Natalib. l. 7. c. 59.

4404 VINCENTIVS Lyrinensis librum scripsit pro Catholicæ fidei antiquitate, aduersus profanas hæreticorum innouationes: anno 3. post Synodum Ephesinam, vt ipse tempus hoc annotauit.

MAXIMVS Taurinensis Episcopus, cuius homiliæ ab Alcuino collectæ passim leguntur, hoc sæculo vixit. Petrus de Natalib. lib. 2. cap. 9.

4405 CODEX THEODOSIANVS, Imperato-

71717

rum Constitutiones vetustas continens, hoc anno absolutus & Constantinopoli editus est; 25. Febr. quod docet prefationis subscriptio.

Die II. Febr. pax cum Genseric & Vandalis composita est, & concessa eis ad habitandū per triennium in Africa portio ad Hipponem urbem. Profp.

4406 GOTHI in Gallia pacis placita perturbant, pluraq; municipia sedibus suis vicinia occupant, Narbonensi oppido maxime infesti, quod cum diu obsidione & fame laboraret, per Littorinum ducem, ab Ebroq; periculo liberatum est. Nam per singulos equites binis triticij modijs aduactis, hostes strenue in fugam vertit, & oppidum annona impleuit. Profp. Diac.

4407 GENSERICVS Vandalorum Rex pacem cum Romanis compositam in bellum seu cladem Ecclesiæ conuertens, intra regni sui limites Catholicam fidem subuertere, eamq; Ariana impietate obruere studet, & Episcopos non solum Basilicis suis, sed etiam ciuitatibus pellere conatur: verum illorum constantia nullis superbissimi Regis terroribus cedit. Quatuor etiam Hispani, Arcadius, Probus, Paschasius & Eutyichius, Gensericō ob sapientiam & fidele obsequium chari, cum in Arianam sectam transire nollent, primum proscripti & exilio mulctati, tandem atrocis supplicij excruciatī, & diuersis mortis generibus interempti, illustri martyrio occubuerunt. Puer etiam Paulillus, Paschasij & Eutyichij frater, propter elegantiam formæ & ingenij, Gensericō acceptus, cum à professione atq; amore Catholicæ fidei nullis minis deturbari posset, diu fustibus cæsus ad infamem seruitutem damnatus est; nec ideo, vt appareat, interfectus, ne de superata scuitia impij Regis etiam illa ætas gloriaretur. Prof. Diac.

CYRILLVS Cyclam 95. annorum componit, incipiens ab anno 153. Diocletiani. Mar. annu. Sigeo. & Isidorus lib. 6. cap. 17. Ergo inter Pascha huius & 532. anni 95. intercesserunt, & ubi Cyrillus desinit, ibi Dionysius Exiguus incipit. Obserua etiam hunc esse aera Diocletiani annum 153: Unde supputatio nostra certitudo comprobatur.

4408 **IOHANNIS CHRYSOSTOMI** corpus 27. Ian. Constantinopolim transfertur, magnoq; cum honore & veneratione terræ mandatur anno 35. post, quam ille vrbe Constantinopoli pulsus erat, à morte verò eius 31. Marcel. Socr. Cedr. Niceph.

4409 **LITTORIVS Romanorum Dux**, dum Aëti gloriam superare nititur, & aruspicum responsis demonumq; significationibus fidit, cum Gothi imprudenter & infeliciter manum conferit, & amissa exercitus sui parte ipse in hostium manus venit. Prosp.

CARTHAGO à Vandalis duce GENSERICO capta 18. Octob. (aliq 19.) anno 583. post, quam in Romanorum potestatem venerat. Gensericus dolo eam inuasit, de cuius amicitia ob recens cum Romanis factum se adus nihil metuebatur: præcipue nobilitati atq; religioni infensus, ostendit, se non tantum hominibus, sed etiam Deo bellum inferre. Prosp. Hanc cladem describens ac deplorans Victor Episcopus Vrsensis, refert, Gensericum Arianum post multa crudelitatis sue exempla in pios edita, maximam Clericorum nudatorum & spoliatorum turbam nobis impositam Africa expulisse, quos diuina miseratio nauigatione prospera Neapolim Campaniam perduxerit. Plura de hac persecutione apud eundem.

Hoc anno desinunt Chronica SOCRATIS, ZOMENI,

ZOMENI, & HISTORIAE TRIPARTITAE. Ac etsi in Sozomeno quædam desideramus: tamen ipse ait, se perduxisse Chronicon suum vsq; ad Theodosij Consulatum 17. qui in hunc annum incurrit. Estq; hic annus à nato Augusto Cæsare 700. à Roma condita 1190.

4410 **LEO** eius nominis primus, dictus Magnus, declaratur Romanus Põtifex circa 8. April. Onuph. Huius viri scripta vtilissima hodie cum fructu multo leguntur. Hinc ad Leonis X. Pontificatum 1073. ad eius mortem 1081.

Germanus Altifiodorensis Episcopus. Tilius. **GENSERICVS** Cathaginis potentissimus, superbia & plura possidendi cupiditate longius prosectus, Siciliam cum classe aggreditur, eamq; grauius affligit & vastat. Cassiodorus. Hinc incipit **SICILIAE HISTORIA POSTERIOR**, ab Huberto Goltzio scriptore doctiss. & accuratiss. exposita: eaq; extenditur in annum Christi 1559. Tota illa expositio completitur annos 1120.

Hic annus Mundi 4410. est insignis climacter Septenarius, quia 4410. sunt sexagies & ter 70. vel nouies 490. vel septies 630.

Per hæc tempora in Ecclesia clari fuerunt, **SEDLIVS** Scotus, **PHILIPPVS** Presbyter, **IVNILIVS** Episcopus, & **PROSPER** Aquitanicus, quorum omnium scripta ad nos peruenerunt.

4411 **ATTILA & BLEDA** fratres, Hunnorum Reges, transmissis Istri, immensas Hunnorum copias in Romani imperij fines trahunt, & castella in limitibus Istri ad tutelam imperij posita delent. Hinc Hunnica bella omnium cruentissima & terribilissima. Procop. Marcell. & Iornand. de rebus Gothicis. Sigon.

THEODOSIVS bellum mouet **GENSERICO** & Vandalis Africam tenentibus, per duces

suos Ariobindam & Anaxillam: sed illi longis cunctationibus negotiū differentes, Sicilia magis oneri, quàm Africa presidio fuerunt. Gensericus tamen legatos ad Theodosium de pace misit, quam ille, Hunnorum aduentu terribitū, ei non inuitus dedit, ne gemino bello implicaretur. Ab hoc anno Victor Vricensis, lib. 1. persecutionis Africa numerat 37. annos: & 3. menses regni Genserici in Africa. Nam scribit, Gensericum anno regni sui 15. diripuisse Romam: qua supputatio ad nostram quadrat. Quod autem sub Christi anno 426. Genserico annos regni 51. assignauimus, id ab hac supputatione non discrepat, quia ab alio principio, nempe ab eo anno, quo Gensericus patri suo defuncto in Vandalorum regno successit, numerantur 51. anni: sed 37. ab hac Vandalorum cum Romanis pace supputantur.

4412 Hunni Thracias & Illyricum sama populatione vastare pergunt: Valentinianus Imp. & Gensericus pacis fœdus constituunt, & Africam certis spatijs inter se diuidunt: fuit pax magis necessaria, quàm Syris, Sigeb. Cass. Iorda. Diaco.

4414 ATTILA Hunnorum Rex Bledam fratrem & imperij consortem per insidias perimit, & patriicidio ad imperij culmen ascendit. Proff. Iornan. Casiod. (Marcell. ad seq.)

4415 PROSPER Aquitanicus Chronologiam suam hoc anno terminat, quâ deinceps MATTHÆVS PALMERIVS Florentinus & q; ad annum Christi 1481. deduxit. Rectius tamen studiosifacient, se ex Chronographis Graecis & Latinis temporum ordinem & historiarum cognitionem petent. Legantur itaq; ZONARAS, CEDRENVS, NICEPHORVS, PROCOPIVS, IORNANDVS, MARCELLINVS, PAVLVS DIACONVS, SIGEBER-

GEBERTVS, REGINO, MARIANVS SCOTVS, HERMANNVS CONTRACTVS, LAMBERTVS SCHAFFNABVRGENSIS, VRSPERGENSIS, NAUCLERVS & alij complures, qui tempora aliquo & q; à se continuata alijs pertenda reliquerunt.

CYRILLVS Episcopus Alexandrinus obiit anno Theodosij 39. Cedren. p. 281. cum in Alexandrina sede 32. annis enituisset. Niceph. 14. 47. Ei successit Dioscorus, Cyrillo dissimilimus: utpote Eutychianus.

4417 Liber Nouellarum Constitutionum Theodosij, quas ille ad suum Codicem adijci voluit, editus est Cal. Octob. quod ex præfatione patet.

Hoc ferme tempore Anglorum siue Saxonum gens inuitata à Rege Britannico ad defendendam contra hostes Britanniam, tribus longis nauibus aduecta est, sed cum post partam Victoriam promissa stipendia sibi non solui quererentur, in Britannia à se defensa perpetuū domicilium ac sedes fixerunt, qua occasione Britannia in duo regna, Anglorum & Scottorum diuisa est. Hunc euentum alij referunt ad an. 449. sed Beda ab hoc tempore annos introitus Saxonum in Britanniam numerat. Nam annus Christi 596. est ei 150. Anglorum: Christi 627. est ei 180. Item 731. est ei 285. Vide Bedam Anglica histor. lib. 1. cap. 13. 23. Item Cranzium Saxonie lib. 1. Diac. 14.

Anno 20. post Nestorij ordinationem, EUTYCHES Archiamandrita siue Abbas Constantinopolitanus, hæresin condidit de confusione duarum naturarum in CHRISTO, arguendo procedens ab vna personâ ad vnam naturam; quem idmodum econtrario NESTORIVS ex duabus naturis, duas in CHRISTO

personas asseruerat. Euag. Contract. Niceph. Marian. &c.

4479

Collecta est Calend. Augusti **SYNODVS EPHE-**
SINA II. latrocinijs infamis, & propterea ap-
pellata **ΛΥΣΙΚΗ**, idest, prædatoria, siue la-
truncularum concursus. Nam **DIOSCORVS**
ALEXANDRINVS Episcopus, & alij, ad
hanc sacram pugnam, pro gladio spirituali &
mente sana, attulerant robustos lacertos ac
pugnos: pro scripturæ testimonijs stipatorum
manum: atq; ita armorum terroribus, minis
ac metu sacerdotibus trepidis, Eutychiani de-
lirij approbationem extorserant: inprimis ve-
rò **THEODOSII** Imp. autoritate, bonitate &
credulitate abusi fuerant ad corroganda suffu-
randaq; suffragia. Ipsum tamen **EUTYCHIS**
ΔΟΓΜΑ, à mala ortum radice, non potuit diu
florere vel **ΕΥΤΥΧΕΡ**: sed post biennium mor-
tuo Theodosio, reddiditq; Episcopis linguæ li-
bertate, in Concilio Chalcedonensi defloruit
& emarcuit.

DIOSCORVS FLAVIANVM Episcopum Con-
stantinopolitanum aduersantem Eutychi, ex
insidijs interficiendum curauit. Hic est **FLA-**
VIANVS ille, ad quem hoc ipso anno Idib.
Iunij **LEO PAPA** scripsit insignem illam pla-
neq; **ORTHODOXAM EPISTOLAM**, qua
Eutychis dogma de duarum in **CHRISTO**
naturarum confusione piè ac, dextrè refellitur,
& doctrina de Communicatione Idiomatum
ita illustratur, vt eruditissimæ hæc Epistola sit in-
star gnomonis, ad cuius indicium in difficili-
um disputationum explicatione sententias su-
as dirigant & conforment. Eam tamen fidei de-
cisionem incorruptissimâ, Eutychiani vt hæ-
reticam damnarunt & reiecerunt, teste Euagrio
lib. 3. Plura de huius Conciliabuli violento pro-

449

4420

processu apud Zonaram, Cedrenum, Niceph.
Euagr. &c.

MEROVAEVS III. Francorum Rex regnare
cepit (ab imperio Augusti anno 490. id est, sep-
tesimo) à quo Franci cognominati sunt **Mero-**
vingi. Eginhart. Sigeb. Aemilius. Tritt.

THEODOSIUS iniuri, equo collapsio afflictus,
inq; lætica domum relatus, moritur Constan-
tinopoli 28. Iulij, ætat. 50. indictione tertia,
vt habet Theodorus Lector & alij, cum Orien-
tis imperio præfuisset an. 42. mens. 2. dies 28.
Onuphr. Hic Imp. plus iusto proclius fuit ad
obsequendum familiarib. aliquid suadentibus,
adeo, vt sæpe schedis non lectis subscriberet. Quod
cum Pulcheria Soror eius animaduertetet, cal-
lidè sub pretextu petendi muneris, per literas
petebat, sibi in seruitutem tradi Eudociam Im-
peratoris conjugem. Quod cum ille sigillo mox
confirmasset: Soror monstrans & lectis literis
acriter eum obiurgauit: atq; vt in talibus ac-
curvationem adhiberet monuit. Diaconus pro-
lixè recitans huius Imp. laudes hoc quoq; me-
morat, cum à quodam interrogaretur, cur nul-
lum eorum, qui ipsum læserant, subiecisses sup-
plicijs & morti? Vtinam, inquit, possem mor-
tuos in vitam reuocare. Ante obitum Theodo-
sius cognita Flavianæ cade nefaria, errorè suum
seriò deplorauit, quod Chrysoaphio Eunucho, qui
Imperatoris simplicitati imposuerat, in tutan-
dis Eutychianis obsecutus esset: ideoq; eum in
Insulam quandam relegauit, quem Pulcheria
paulo post interfici iussit. Cedren. Marcell.

MARCIANI IMPERIVM.

Hic Imp. crebrò habuit illud in ore: Dum in pace
esse possimus, arma non inducamus.

Est annus ab V. C. 1200. completus: ab imperio
Augusti, primaq; eius Consulatu 490. compl.

SYNO-

450

SYNODVS CHALCEDONENSIS, Oecumenica quarta, 630 patrum, Marciano indicta, celebratur Chalcedone in templo S. Euphemie martyris, die 8. Octob. ipso Marciano Imp. presente: in qua anathemate percussus est EUTYCHES, qui negabat, in CHRISTO duas permanere naturas post earum vnionem. Cum enim NESTORII errore proligato, didicisset naturas in CHRISTO discernendis, sed non distrahendas, aut vnā personā in duas diuidendam esse: ad contrariam delapsus hyperbolen, contendit naturā humanam cōuersam esse in diuinā, atq; ita pro personali vnione introduxit confusionem naturarum: quarum proprietatibus vel permixtis, vel permutatis, vel quomocunq; conuersis aut confusis, nullum earum discrimen relinquitur. Huius autem negotij apex atq; caput est, vt in CHRISTO duo illa considerentur & retineantur: naturarum PERSONALIS VNIO (ad hanc ostendendā vsurpatur CONCRETVM) & naturarum DISTINCTIO (ad hanc ostendendam vsurpatur ABSTRACTVM.) Illam negauit NESTORIVS: hanc EUTYCHES. Qua de re Vigilii Episcopus Tridentinus lib. 2. Nestorio committens Eutychem inter cetera sic loquitur: *Nestorius duas intuens naturas, duas putauit esse personas: Eutyches respiciens vnā personam, vnā censuit esse naturam. Et quia est in Christo & naturarum proprietates & persona vnio, Nestorius proprietatem attendens naturarum, à persona excidit vnione: Et Euty. hes vnā intuens personam, à naturarum proprietate desciuit, & ipsam diuinitatem asseruit passam. Videt quanta periculi res sit, aut vnā in Christo non credere personam, aut duas nolle profiteri naturas. Dum vnā*

contra

contra Nestorium Christi defendo personam, existimor secundum Eutychem humanam: negare naturam: Dum contra Eutychem duas assero naturas, exist. mor secundum Nestorium duas profiteri personas, quia ille duabus naturis duos Christos, duasq; personas credidit ascribendas. Hactenus Vigiliius.

Deprehenso itaq; & repudiato errore, S. Patres decretis Synodi prædatorie rescissis, Eutychem damnarunt, & sacerdotio abdicarunt. Dioscorū item Episcopatu detrusum Synodus iussit in exilio & τρυγῆ de quo lege Euagriū, Cedr. Zonar. Niceph. & Decret. distinct. 15. & 96. Hæc sunt quatuor illa Concilia Oecumenica: NICENVM, CONSTANTINOPOLITANVM, EPHE SINVM & CHALCEDONENSE, quæ Gregorius Magnus Rom. pontifex in Epistolis ait, se ita recipere ac venerari, vt quatuor Euangelia. Et hæc celebrata sunt sub quatuor Imp. scilicet, CONSTANTINO MAGNO, THEODOSIO MAGNO, THEODOSIO IUNIORE & MARCIANO. Distat Synodus Chalcedonensis à Nicæna annis 126. de cuius æra alibi disputabimus.

Vrbs Aureliana obsidetur. Tilius.

PVGNA CATALAVNICA.

Hoc ipso anno postquam ATTILA in Galliam irruperat, & aduentante Romanorum exercitu ab Vrbs Aureliana oppugnatione reuocatus fuerat, accidit memorabilis illa Attila cum Romanis pugna in campis Catalaunicis, plurimorum scriptis decantata, de qua lege Iornandum, Marcellinum, Sigeberrum, Marianum, Diaconum, Blondum, Bonfinium, Nauclerum, Tritheimium, Cranziū, &c. Interfuerunt huic prælio ex altera parte Attila Hunnorum Rex, eiusq;

Jocū

socij Ostrogothi, Gepida, & Germania populi, Quadi, Marcomanni, Heruli, Turcilingi, Thuringi, Saxones, ad quingenta millia hominum. Ex altera parte Aëtius dux Romani exercitus, Meroueus Francorum Rex, & his iuncti Gothi, Franci, Alani & Burgundiones. Hi exercitus, & Iornandi Verba recitamus, tanta animorum pertinacia conflixerunt, vt 162. millia hominum vtrinq; cæsa referantur, exceptis 90. millibus Gepidarum & Francorū, qui pridie prælij noctu sibi occurrentes mutuis concidere vulneribus, Francis pro Romanorum, Gepidis pro Hunnorū parte dimicantibus. Cuius belli vix vllum simile narrat antiquitas. Nam riuulus memorati campi, ripa humili prolabens, peremptorū vulnerib. sanguine multo prouectus, nō actus imbribus, sed liquore concitatus insolito, torrens factus est cruoris augmento. Hac ille. Aëtius etsi prælio fuit superior: Attilam tamen & que ad interuencionem delcre non potuit, quin imò ille etiam potiore exercitus parte amissa, nequaquam animo concidit, sed ex Aëtij discessu spe concepta, in ea loca. Unde exierat, sese recipiens, vires collegit, & exercitum instaurauit ac suppleuit, ipsi Italia maioribus copijs bellum illaturus. Hic est Attila, qui arroganter dixit, stellis præ se cadere, terram tremere, se malleum esse vniuersi orbis. Cumq; Eremita quidam ei dixisset, Tu es flagellū DEI, Sicilia Christiani populi corrigens: insit illud titulo suo adijci, de quo vide Nicolaum Olabum lib. 6. apud Bonfinum.

4422

Hoc demum anno Attila redintegratis virib. Italiam infesto cum exercitu innadens, aduentu suo ciuitatibus cunctis incredibilem iniicit terrorem. Aquileiam urbem potentissimam à ciuibus desertam funditus delensit. Ticinum atq; Medio-

459

Mediolanum excidit, & illud ipsum incendi-um ad reliquas etiam Italia vrbes circumtulit, quas vel diruit, vel diripuit, vel flammis absumpsit. Vide Procop. Diaco. Casiod. Marcell. Iornan. Sigeber. &c. Distat hic Italia luctus à clade Cannens. annis 666.

Sunt qui ab Aquileia excidio primordia clarissimæ & florentissimæ VRBIS VENETIARVM deducant, eamque hac occasione natam tradant. Cum Attila eandem facem, qua Aquileiam inflammauerat; reliquis Italiae urbibus se admoturum minitaretur, potentissimi quiq; urbium illarum ciues, relicta patria, vel in Insulis perfgua quærentes, vel stagnis, paludibus, ac fluuijs salutem suam permittentes, de sedibus, domicilijsq; suis alicubi figendis, urbibus extruendis, & Rebuspub. constituendis deliberarunt. Cumq; in Adriatici sinus ora riuus altus vidcretur cæteris locis tutior, & ad omnia commodior, Respub. Venera condita est, cuius maiestas hodie, vt quidam dixit, multo verius quàm Aegypti pyramides inter mundi miracula recensetur. Sed de anno, quo vrbs illa condita sit, dissentiant scriptores, alijs annum Christi 421. alijs 430. alijs item 453. aut 456. definiuntibus. Vtut autem ista se habeant, si ab Attila in Italiani irruptione (inclusuè) numeratio instituenda est, hic præfens nati Christi annus 1598. erit ab eo tempore 1147. Consule Blondum, Sabellicum & alios rerum Venetarum scriptores. Hic est, Leone teste, annus 74. à primo Consulatu Theodasij magni, de quo alias. A Roma condita 1203.

4423

Cum ATTILA Romam direpturus putaretur, Leo Papa legatus à Valentiniano missus, Attila placato & exorato perfecit, & ille non solum à Roma

453

Roma

Roma oppugnatione abstineret, sed etiam data
& firmata pace, Italia tota excederet. Diac.
& alij.

Attila interrogatus, cur Leoni tam placabilem se
præbuisse, respondisse fertur: se non illum, sed se-
nem quendam Leoni à tergo astantem fuisse re-
veritum, qui stricto gladio ipsi mortem intentar-
it, nisi pontificis postulatis acquiesceret. Sigeb.
Iornand.

N I C A S I V S Rhemorum Episcopus martyr.
Tilius.

4424

Hic annus Vita exiit ATTILAM Regem Hun-
norum, THORISMUNDVM R. Gotho-
rum, & AETIVM Romani exercitus ducem
(à morte Pompeij Magni 500.) Attila cum in
nuptijs regio apparatus celebratis, vino se largi-
us ingurgitasset, per somnum sanguine è naribus
erumpente suffocatus est, & humani generis di-
ctina vexationi finem aliquando vel mortuus
attulit. Hic fuit exitus hominis, qui stellas ar-
mis territare sibi videbatur. Armis inuictus, vi-
ctus amore fuit. Callimachus Experiens extin-
ctum prodidit an. atq. 56. Alij Attila interi-
tum in annum superiorem conferant: sed nos
Marcellinum sequimur.

AETIVS vir bellicosissimus, qui ex agricola Ma-
gister militum factus fuerat, & Attilã in cam-
pis Catalaunicis fugavit, hac occasione perem-
ptus est. Maximus quidam erat è senatoribus
vnius, & quidem è stirpe Maximi tyranni illius,
quem Theodosius Magnus debellaverat ac su-
stulerat: huic vxor erat formosissima, cuius pu-
dicitia Valentianus, insano amore incensus,
vim intulit. Maximus de tollendo Valentiano
cogitans, & viuo Aetio se nihil profecturum ex-
pendens, Aetium per Eunuchos Valentiano
suspectum reddidit, quod rebus novis studeret,
& im-

454

& imperatori omnem rerum gestarum gloriam
laude sua eriperet. Valentianus itaq; de his
rebus ita persuasus, Aetium ex Gallia Romam
accessitum, & nihil tale vel meritum vel metu-
entem, sua manu (et loquitur Diaconus) alie-
na autem fraude, interemit. Valentianus
de Aetij cade deliberans, quendam ex familia-
ribus interrogavit: Num Aetij mors futura esset
Reipub. utilis? respondit ille, hoc ipse videret,
bene an male: se id scire, quod Imperator illum
occidendo sibi dextrã altera manu pracerit:
quod quidem & euentu ipso comprobatum est.
Nam hoc viro extincto, qui ad Rempub. defen-
dendam natus videbatur, simul cum ipso Occi-
dentis imperium coegitit & corruit, & Respub-
lica salutis suae dextram amisit. Procop. in
Vandal. Marcell. Diac.

S. SEVERINVS Monachus, dictus Norico-
rum Apostolus, in Noricum seu Austriam ve-
nit, & religionem Christianam voce sua pro-
pagavit. Dicitur prophetiæ spiritu claruisse.
Cusp. P. de Natalib. lib. 2. cap. 56.

4425

ROMA duce GENSERICO à Van-
dalis capta.

455

VALENTINIANVS Augustus, Honorij Imp. è
forere Placidia nepos, Romæ in campo Mar-
tio 16. Cal. Aprilis ab Aetij amicis vel satel-
litibus instigante Maximo, cuius ille vxorem
stuprauerat, confoditur etat. 36. imperij an-
no 29. mens. 5. d. 23. Onuphr. Maximus im-
perium inuadit, ac vt solent flagitia, & ijs in-
flicta pœnæ, eiusdem esse generis, Eudoxiam
Valentiniani vxorem vi compressam turpibus
nuptijs sibi copulat. Huius iniuriæ atq; con-
tumeliæ illa impatiens, Genfericum Vandalorum
Regem missis donis & bona spe, pluribus
potiundi, ex Africa accessit, & Maximi tyran-
nide

S

nide

nide fe & vibem Romam liberari petit. Gensericus igitur precibus illius annuente, & armata cum classe magnisq; copijs Romam de improvise aduentante, ciues pauore correpti ex vbe in loca tutiora profugiunt. In qua trepidatione Maximus tyrannus fugam capellens, a Romanis primùm lapidibus petitus, deinde dilaniatus & membratim dilectus in Tiberim projicitur 77. die post, quàm tyrannidem arripuerat. Die itaq; 12. Iulij (alij 12. Iunij) Gensericus Romam præsidio vacuam, nullo aduersante, ingressus, non solum priuatas aedium domos spoliavit, sed etiam sacrarum adium donaria auro gemmisq; ornata, nonnulla etiam aurea vasa e templo Hierosolymitano à Tito allata, rapuit, eaq; vnà cum Eudoxia & duob. eius filiab. in Africam secum asportauit. Scribit etiã Iustinianus (lib. 1. Cod. de offic. præf. Prætorio Africæ) Gensericum imperialia ornamenta in Africam abduxisse. Hoc itaq; modo Roma gentium domina in potestatem venit Vandalorum, qui exactis 14. diebus direptionis, præda onusti vbe excesserunt, & Africam repetiuerunt. *Ab hoc deinceps tempore, inquit Onuphrius, parum imperij vel maiestatis, si cetera memoria repetimus, Roma habuit. Hac enim Vandalorum clade accepta paulatim concidere incipiens, non multo post cum omnib. provincijs, Occidentis imperij nomen & maiestatem amisit.* Hæc ille. Plura de his Procop. Iordan. Euag. Marcell. Diac. Zona. Niceph. Sigeb. Marian. Victor. &c.

Hic est annus Roma condita 1206. ab eicctiõ Romæ regibus 961. post captam à Gallis Romam 840. completus: postquam ab Alaricho captâ fuerat 45. (Vel vt Diaconus habet 44. compl.) à principio Nabonassaris 1200. compl. à fine regni

regni Lydorum sub Craso 1000. à capta Carthagine (incl.) 600. à Monarchia Iulij 500. ab imperio Neronis 400. à Monarchia Alexandri Magni 784. Marcellinus huic euentus assignat indicationem 8. & octauum Valentiniãni Consulatum. Mariãnus die 12. Iulij, feria 3. scribit Romam captam, quæ omnia ad Dionysij tabulas (quas apud Bedam reperies) collata & examinata exactissimè quadrant.

4426 *AVITVS, qui post Maximum anno superiore susceperat imperium, Romam veniens, atq; invidiã se premi & invidijs peti intelligens, deponit magistratum, & ex Imperatore fit Episcopus Placentinus: paulo post maritur. Cassiod. Sigon. BLONDVS hinc orditur historiam Venetam, de qua supra 452.*

4427 *MARCIVS Imp. mor. 7. Cal. Feb. Onuph. (Sigon. 6. Calend. Martij) cum imperasset an. 6. mens. 6. d. 10. Diac. & Theodorus Lector. LEONIS IMPERIVM in Oriente. Theodorus. Cass. Cedren. Euag. Marcel. Vide Iordan. in Geticis.*

MAIORANI IMPERIVM in Occidente.

LEO Imp. solitus est dicere: Quemadmodum Sol quibus affuisset,ijs calorem imperit: ita princeps clementiam imperiat ijs, quos aspexerit. Cedren.

4428 *MAIORANVS in Africam trauciens, bellum Gensericò frustra infert. Cass.*

Ingens terramotus die 14. Septemb. imminentie die Dominica Antiochiam concussit, penèq; totam prostravit, ante cuius initium quidam e populo supra modum insanire & omnem beluina feritatem longè superare visi sunt, quasi proæmium eiusmodi cladibus prabituri. Erat is annus Antiochenorù 506. & ab eo terramotu,

qui anno Antiocheno 159. sub Traiano acciderat, 347. Euagr. 2. cap. 12. Niceph. 15. cap. 20. Hac etiam Antiochena insigne præbet documentum annorum rectè à nobis supputatorum. Vide annos M. 3923. 4081. & 4273.

4431 LEO MAGNVS, Pontifex Romanus, 3. Idus Aprilis (4. Cal. Iulij, Marianus) moritur, in dictione 10. Marcell. Onuph. à morte Davidis regnoq; Salomonis 1500. ab imperio Augusti 501. Hinc ad obitum Leonis X. Papæ 1060.

MAIORANVS Imp. nihil aduersi suspicans, dolo Ricimeris extinguitur, 7. Idus Augusti, imperij an. 4. successit ei SEVERVS. Cass. Marcell.

4432 Per hæc tempora Mamertus Præful Viennensis, cum vrbs illa horrendo tremotum laceraretur ac vastaretur, LITANIAE siue supplicationes, diebus Rogationum decantandas instituit, vt testatur Ptolemæus Lucensis, Volaterr. & hist. Lombardica cap. 66. P. de Natalib. 4. c. 114.

CONSTANTINOPOLI cuidam pictori, aggresso CHRISTVM forma Ionis pingere, manus exaruit. Eum facinus confitentem Gennadius Episcopus Constantinopolitanus pijs precibus sanauit. Cedr. Niceph.

4435 SEVERVS Imp. moritur 18. Cal. Septemb. veneno, vt putatur, Ricimeris fraude peremptus, an. imperij 4. Roma Imperatore caruit an. 1. mens. propè 8. Interim Ricimer militiæ dux, magna armatus potentia, Rempub. administravit. Cedr. Cass. Onuph. Vide imperij Romani inclinationem.

Quatuor Imp. occidentales occubuerunt decennij spacio post captam Romam: MAXIMVS, AVITVS, MAIORANVS & SEVERVS: omitto reliquos: qui hos secuti sunt. Distat hoc Romanæ Reipub. interrègnū à captâ Baby-

Babylone & Monarchia Persica principio sub Cyro, annis 1000.

4437 ANTHEMIVS, Imperatoris Marciani gener, Romę prid. Idus Aprilis appellatur Augustus, & Seuero surrogatur. Cass. Euag. &c. Hic vt Ricimeris gratiam sibi conciliaret, imperiumq; suum stabiliret, filiam ei in matrimonium collocauit. Fuitq; hic vltimus Occidentaliū principum, in quo roboris ac lacertorum aliquid fuit. Sigon.

4440 S. REMIGIVS ordinatur Episcopus Remensis: tenet Episcopatum an. 74. Ior. Contract. Sigeb. P. de Natal. 9. cap. 9.

4441 ASPAR regnum adfectans, Snà cum filio Ardaburio, quem Casarem declarauerat, à Leone Imp. capitali supplicio adscitur. Cass. Marcell.

4442 ANTHEMIVS Imp. à Ricimere genero suo contra ius occiditur an. imperij 5. mense 2. d. 30. & Roma die 11. Iul. diripitur tertio, postquam ab Alaricho & Genserico capta & dirpta fuerat. Verum Ricimer hoc scelere perpetrato non diu ligratus est. Nam die 39. post, factissimis corporis cruciatibus extinctus perijt, 14. Augusti. OLYBRIVS etiam, qui Anthemio successerat, vix degustato imperio mortuus est, 23. Octob. Cass. Euag. Marcell. Iorn.

Incidit hæc Roma calamitas in annum à morte Cyri 1000. à Monarchia Alexandri Magni 800. Augusti 500. ab excidio Urbis Ierusalem & Imperio Vespasiani 401. à natali Augusti Caesaris 532. compli.

4443 GLYCERIVS 5. Martij Olybrio sufficitur, in Occidentis imperio. In Oriete verò Leo Imp. nepotem suum LEONEM IUNIOREM Zenonis filium, imperij consortem facit. Cass. Ced. Zona. Diaco. &c.

4444 LEO SENIOR Imp. moritur, imper. an. 17. LEO

IVNIOR parentem suum Zenonem in imperij consortium adsumpsit, & aliquantò post morbo extinctus est.

ZENONIS IMPERIVM. Euag. Diaco. Romæ GLYCERIVS emenso annuo imperij spacio à Iulio nepote compulsus deponit imperium, & fit Salonæ in Dalmatia Episcopus. Iornan. Euag.

4445

AVGVSTVLVS accipit imperium.

478

ORESTES genere Gothus, Nepotem Imperatorem, qui ipsum honoribus auxerat, & Magistrum militū fecerat, imperio priuat, & eum in Dalmatias fugat, felicitatis suæ autori malam gratiam reddens. filium verò suum Augustulum puerū adhuc constituit Imperatorem, 31. Octob. qui imperavit mens. 9. dieb. 24. Onuph. ex Euag. Iornan. Diac. Marcell. & alij. Vide Procopium lib. 1. de bello Gothorum, quorum historiam ille altiùs repetitam hinc orditur, etsi 18. tantum annorum bella, Iustiniani tempore gesta, describat.

Hic est annus ab V. C. 1226. Sibi observa, Augustulum imperare cepisse anno 500 post, quam Senatus Romanus Octavianum Cesarē primum Augusti appellatione salutauerat & honorauerat. Fato igitur quodam Romani ultimū hunc Occidentalis imperij principem, qui puer erat, diminuto nomine Augustulum appellarūt, Et intelligeretur nunc demum anno 500. à nata appellatione Augusti, snā cum sociū mutatione, ipsam quoq; Augustalem dignitatem, imperijq; Romani maiestatem diminuendam, immutandam, aut aliò transferendam esse. Sæpè etiam regna sub ijs Regibus deficiunt, concidunt aut mutantur; que eorundem regnorum conditores ac fundatores nomine referūt. Ita regnum Persarum sub Dario cæperat & creuerat: sub altero

tero Dario corruit ac desijt. Eadem etiam fuerunt nomina Philippi Macedonis & Philippi patris Persei: Brutiprimi Cos. & Brutii interfectoris Iulij: Constantini Magni, qui Constantinopolim condidit, & Constantini Palaologi, cui urbem illam Turci eripuerunt: item Augusti & Augustuli: Et interim de Regibus Gallia, aliarumq; nationum taceamus.

4446

IMPERIVM ROMANORVM IN OCCIDENTE DESIIT.

476

ODOACER Herulorum Rex Romam obtinuit, & Oreste trucidato, Augustulum imperio se abdicare coëgit, atq; ita Romanorum imperium in Occidente desijt, barbaris Romæ & in Italia dominantibus. Odoacer primus Italiæ Rex in Occidente regnat an. 16. mens. 6. dieb. 13. Onuph.

ROMA IIII. CAPTA AB ODOACRE Rege. Sigonius.

Fuit autem mutationis illius hæc occasio. Cum Romani recepti in societatem Scythis, Alanis & Gothis, ingentia mala ab Alaricho & ducibus Gothorum, aliquot iam annis, perpessi essent, Romanorum principum potentia ac dignitas ita fracta, & veluti suo quodam sensu debilitata atq; attenuata est, Et illi sub decente societatis & fæderum nomine à peregrinis & barbaris populis impudenter ac nefarie ad pluraq; iniuri cogenerentur. Tandem verò Orestes cum occiso Nepote imperium rapuisset, illudq; Augustulo filio suo tradidisset: fœdus cum Genferico Vandalorum Rege in Africa fecit, quòd huius amicitiam ad pacis disturbanam, regniq; incolumitatem sibi profuturā speraret. Verum dum

ille timet ab Austro, sua tempestas ab Aquilone orta, eum obruit. Nam Odoacer, qui quondam Orestis armiger fuerat, & Italiam norat, spe prada illectis & excitis Herulis, Turcilingis, Rugijs, alijsq; gentibus, traiecto Danubio Italiam inuadit & occupat, atq; 23. Augusti, à suo exercitu proclamatus Rex Italiae, non ita multo post Placentia Orestem necat, Romam capit, & Augustulum purpura exutum imperio se abdicare cogit, eumq; in quodam Campania castello exulare, priuatumq; vivere iubet. Ita Imperium populi Romani Occidentale occidit ac defecit, barbaris & peregrinis Italiam firma possessione tenentibus. Et hac quidem ἀναρχία, vel confusionibus plenus interregnum, caput anno centesimo post, quam sub Valente Imp. Gothi in Italiam intromissi, imò nauigijs introducti fuerant. Interregnum hoc, quo Occidens sine Imp. fuit, durauit annis 324. mensibus 4. vsq; ad Carolum Magnum Imperatorem Roma coronatum, anno Christi 800. expleto. Odoacer reiecto & repudiato Imperatoris illustri titulo, Regem Italiae se appellari soluit. Augusti etiam nomen honorificum ex hoc tempore à Regibus Occidentis non est in titulis usurpatum, quod ut olim fuit florentissimum, ita in Augustulo exaruisse aut expirasse uideri potest. Plura de hoc anno Procop. Iornan. Marcellin. Cass. Diac. Euaer. Cedren. Niceph. Onuph. Sigon. & Goltzius in Elencho Regum Siciliae.

Hic est annus ab V. C. 1227. ab expulsis Roma Regibus 982. à primo Consulatu Iulij Cas. 532. expletus, à Monarchia Iulij 522. à morte Iulij 518. ab Augusti Monarchia 505. Hac ipsa Urbs capta fuit à Gallis ante annos 862. ab Alaricho ante 66. à Gensericò ante 21. Hinc ad captam nostrò tempore Romam 1051.

O DOA-

O DOACER Italiam ingressurus, dicitur S. Seruerinum Monachum de euentu belli consuluisse, atq; ab eo benedictionem petiisse: quem ille his uerbis dimiserit: Perge Odoacer in Italiam uilissimis nunc pellibus tectus: uerum multis propediem preciosa multa dilargiturus. Sigo. Sigeb.

448

G E N S E R I C V S Vandalorum Rex tyrannidis & uia finem fecit. post captam à se Romam anno 23. post Carthaginem occupatam 39. à morte Alexandri Magni, 800. Hinc successit non melior filius H V N E R I C H V S, secta Arianus, regnauit an. 8. Ior. Procopius. lib. 1. Vandal. Gensericus iam senex, inquit, testamentum condidit, in quo cum alia multa Vandalis mandaret, tum ut per manus eius regni successores, propinquiori ex genere uirilii prolis, traderentur, & ex his qui aetate praeceperent. Decessit post Carthaginem à se captam anno 39. Victor uero Vticensis lib. 2. persecutionis Africae ita scribit: Hunericus Gensericò patri succedens in primordio regni, ut habet subtilitas barbarorum, caput mitius & moderatius agere, maxime circa religionem nostram, ut etiam ubi antea sub Gensericò predicatum fuerat, ne conuenit ut Spirituales feresent, nunc conueniunt concurrent populorum. Et ut se religiosum ostenderet, iubet inquiri haereticos Manichaeos, ex quibus multos incendio absumpsit, plurimos etiam nauibus transmarinis abduxit, quos penè omnes reperit esse sua religioni, nempe Ariana haeresi, addictos. Unde magis erubescens, amplius exarsit. Hic cupiditate insatiabili uoris subditorum inhians, varijs exactionibus eos onerabat, ut de illo praecipue diceretur, Rex egens reditibus, magna calamitas est. Ibidem uide de Eugenio uiro sancto & Orthodoxo in Episcopum

478

S S

Cartha-

*Carthaginensem electo, magna cū Ecclesia DE I
laticia.*

4454 Anno septimo Hunerici Regis per totā Africam
cœpit Catholicorum fœna & hœrrenda perfe-
cutio, cuius atrocitatem Victor Vticensis ita
descripsit, vt Lector non solum de summa cru-
delitate in Homouianos vel Orthodoxos ni-
hil prætermittam fuisse intelligit, sed etiam ex-
empla piorum hominum, diuinitatis CHRIS-
TI professionem feruentissimo Zelo, vitæ &
incolumitati suæ præferentium, admirabun-
dus intueatur. Si nitatur aliquis, inquit Victor,
ea saltem perferbere, quæ in vrbe Carthagine
gesta sunt, ne ipsa quidem nomina tormento-
rum dicere poterit, quæ res hodie cuiq; pro-
posita demonstrari potest: vbi alios sine mani-
bus, alios sine oculis, alios sine pedibus, alios
truncatos naribus auribusq; videas, &c. Pro-
copius scribit suo quoque tempore Byzantij
quosdã impedita voce vfos fuisse, quorum lin-
guas Hunerichus incidit iusserat, vt eiusmodi
suppliciorum metu Christianos reliquos ad A-
rianorum sectam traduceret.

*Hoc anno Cos. fuit Theodericus Rex Ostrogotho-
rum: Estque annus ab exitu ex Aegypto 2000.
compl.*

4455 *Sceleratissimus HVNERICHVS Vandalorum
Rex, qui Christũ de diuinitatis suæ throno deij-
cere nitens, in medio furoris sui cursu ab eo,
quem persequetur, repressus, & meritis suis
digna morte extinctus est. Nam, vt autor est
Victor, corpus eius putrefactum vermibus ita
scatere & ebullire cepit, vt non corpus, sed cor-
poris partes sepulta sint. Ei successit, teste Pro-
copio, GVNDAVNVS, qui Christianos
imitatione suorum supplicij etiam maioribus
adlixit, & 12. annis regnauit.*

CLO-

*CLODOVAEVS Francorum Rex, regnat an-
nis 30. nempe 15. in gentilismo: 15. in Christia-
nismo, quem primus Regum Francorum suscepit.
Sub hoc ipso rege, Romanum imperium in
Gallijs desecit, quando Clodonius, victo & oc-
ciso Syagrio, Suesionem Gallia vrbe & reli-
qua oppida Romanis eripuit, atq; suo imperio
subiecit. Iornan. Sigeb. Trith. Tilus & scripto-
res Gallici. Numerantur à fine belli Gallici sub
Iulio Cesare huc vsque anni 532. qui numerus
appellatur Cylus magnus.*

Sub hoc rege GALLIA primò cœpit vti insigni-
trium Liliorum aureorum in campo cœruleo.
Munster. lib. 2. Cosmog. cap. 30.

4456 *Hic est annus 60. ab aduentu Vandalorum in A-
fricam, quo Victor Vticensis extincto Hunericho
historiam persecutionis Africa scripsit.*

4457 *Odoacer Febano vel Feltao Rugiorum Rege victo
& capto positus, Rugios in Italiam transtulit.
Cassiod.*

4458 *ZE NO Imperator vt Italiam sibi affereret, Theo-
dericum Gothorum Regulum hortatur ad in-
vadendam Italiam, & oppugnandum Odo-
acrem, quod præteritus & æquum Italia regnum
rapisset. Procop. Iornand.*

*Hinc orditur LEONHARTVS ARETI-
NVS historiam belli Italici aduersus Gothos,
quæ continet 64. annos, & adiuncta est Proco-
pji & Iornandi scriptis.*

4459 *THEODERICVS Amalus, Theodemiri fi-
lius, Valamiri nepos, comitante Gothorum gen-
te, Italiam ingressus, ad amnem Sontium, non
procul ab Aquileia, Odoacrem magno prælio su-
peratum in fugam conuertit. Eodem anno repe-
tito consiliu ad Veronam Theodericus exerci-
tum Odoacris contriuit, & terga dare cœgit.
Theodericus item Veronam inuast. Cass. Diac.*

THEO-

4460

THEODERICVS Rex tertio certamine superavit & profligavit Odoacrem, qui cum sibi introitum Urbis Roma à civibus praeclusi cer-neret, gladio & flammis consumpsit quae attingere potuit, & Ravenna manibus se inclusit, ubi gravi obsidione per triennium Theodericus eum premere non desistit. Procop. Iornand. Casiod. Diac.

IDACIVS CLARVS Lemicae Hispaniarum urbis Episcopus, cuius scripta habemus, hoc tempore floruit.

4461

ZENO Imp. comitali morbo extinguitur 8. Idib. April. (alij 7. Idus) an. imperij 17. Euag. Cedr. &c.

ANASTASII IMPERIVM in Oriente. Hic etsi Eutychianus esset, tamen primis imperij annis nihil omnino rerum novarum in Ecclesia moliri voluit, sed omnibus modis elaboravit, ut Ecclesiae ab omni tumultu & perturbatione vacarent. Chalcedonense verò Concilium in Ecclesijs neque palam praedicatum fuit, neque ab omnibus reiectum. Nam singuli Ecclesiarum praesides pro suo arbitratu ea in re egerunt. Postquam verò Ecclesiae in separatas factiones diuidebantur, Anastasius imp. Episcopus reb. novis studentes, ut quoniam praeter consuetudinem illorum locorum, in quibus aetatem degebat, Concilium Chalcedonense praedicantem, aut illud anathemate damnantem comperiret, exturbavit.

Hic imperatorio habitu in circo sedenti, populum veluti uno ore inclamavit: Sicut vixisti, ita etiam impera. Quippe nondum sumpto imperio, ante galli cantum templum adire solebat, ibique dum concio dimitteretur, adstabat Deum placans, frequenter ieiunabat, & sua pauperib. ac mendicis erogabat. Cedr. Euag.

490

491

Hic

Huc &sq; Euagrius ab imperio Diocletiani numerat an. 207. ab imperio Augusti 532. (id est, Cyclum magnum) menses 7. à capta Troia 1683. (nos 1673.)

284	3928	2788
207	532	1673
491	4460	4461

4463

ODOACER rerum necessariorum inopia victus, Theoderico se dedit, & 3. Cal. Martias pacem cum eo hac conditione fecit, ut in Urbe Ravenna Theodericus & Odoacer aqua sorte viverent, patiterque imperio potirentur. Verum Theodericus Odoacrem convitio exceptum cum filijs per scarios interfecit, 3. Nonas Martias. Cassio. Procop. Diac. Iornand. &c.

493

THEODERICVS Rex Italia regnavit post Odoacris cadem an. 33. mens. 5. d. 28. Onuph. Estque hic annus 1000. à primis Coss. & Regibus Roma expulsis.

4464

THEODERICVS omnem curam ac laborem ad Italiam instaurandam, legibus formandam, reparandam & exornandam confert, ac licet ipse Arianus esset, Catholicos tamen non adflixit, sed clementer & reuerenter habuit, atque ita superioris saeculi tempestatibus sedatis Italia optatissima serenitate incunditatem reddidit.

494

4465

GVNDABVNDVS Vandalorum Rex ab Eugenio Carthaginis Episcopo persuasus, templa in Africa ab Hunericho clausa, post decennium Catholicis restituit & aperuit. Ior.

495

4466

GELASIVS Pontifex Romanus vir doctus, cuius hodie scripta leguntur, moritur 21. Novemb. Onuph.

496

4467

Gundabundo Vandalorum Rege mortuo, **T R A S I M V N D V S** in Africa regnat an. 25. Hunc ait Procop. à Catholicorum supplicijs abstinuisse, sed

497

sed

sed tamen premijs eos & honorib. ad Arianam sectam inuitasse.

Hoc tempore B. FVLGENTIVS eruditionis & pictatis laude fulgentissimus vixit, qui tres libros de Mediatore Christo Deo & homine ad hunc Trasimundum Vandalorum Regem scripsit, qui hodie vnâ cum reliquis eius scriptis sunt in hominum doctorum manibus. Factus est Episcopus Ruspensis. Huius autoritate deliberationes aut controuersie Ecclesiasticae in Africa præcipuè gubernatae sunt.

4469

CLODOVAEVS Francorū Rex cum Alemannis bello congreditur, ibiq; periclitante exercitu in bello ad Tolbiacum in Vbijs Christianisimè suscipiendi voto se obligat, se è certamine Victore &aderet. Victo itaq; & peremto Alemannorum Rege, & Alemannis subiugatis, à S. Remigio Remorum Episcopo baptizatur, exemplo & edicto suo populum Francorum ad fidem Christi inuitans & perducens. Sigeb. Tritib. Aemilius. Hunc tamen euentum alij referunt ad annum Christi 496. de quo cum nullo contendimus. Hinc ad Pipinum in Gallijs regnantem 250.

499

GREGORIVS Episcopus Turonensis scribit, Remigium Episcopum his verbis Clodouæum, antequam baptizaretur, affatum esse: *Miris depone colla Sicamber, adora quod incendisti, incende quod adorasti.*

4470

THEODERICVS Rex, nouus in Græcæ Romæ hospes, magna cum populi læticia exceptus, atq; Boëtij oratione laudatus, Senatū mirâ affabilitate tractat, Romana plebi annonas donat, & eidem admirandis Xenijs, deputata per singulos annos maxima & pecunia, subuenit. Sub huius etiam felici imperio (vt Cassiodori verbis Gramur) plurimæ Græcæ reuocantur, munitissima castella conduntur, admiranda p. laticia con-

500

surgunt,

surgunt, magnisq; eius operibus antequam racula superantur. Cass. Diac.

Circa hæc tempora vixerunt, **GENNADIVS** Presbyter, cuius virorum illuſtrium catalogus extat: Et **VIGILIVS** Martyr, Episcopus Tridentinus: de cuius tamen ætate inter scriptores non conuenit. Eius scripta aduersus Nestorium & Eutychem versantur in omnium manibus.

4481

ANASTASIVS Imp. etsi Chirographo suo, antequam coronaretur, promiserat, idq; iurcirando confirmauerat, se, dum imperaret, nullum nouū dogma in Ecclesiam introducturum, sed decreta Chalcedonensia rata habiturum: tamen his neglectis, ausus est Sygrapham suam à Macedonio Episcopo Constantinopolitano repositere, & ab eodem postulare, vt à Chalcedonensibus Synodi sententia ad **EUTYCHIANOS** (quos Cedrenus **SYNCHYTAS** nominat) transfret: cui postulationi cum ille refragaretur, sede Episcopali motus in exilium missus est. Cedr. Zonar. Marcell. Niceph. Ex hoc tempore hæreticis animi creuerunt, Anastasio ipsos tuente, & Catholicos premente.

511

4482

Cum **ALAMVNDARVS** Saracenorum princeps ab Orthodoxis baptizatus esset, **SEVERVS** Monachus misit duos Episcopos, qui eum in be Eutychiana inficerent. Quos ille admirabili commento refutus dixit: hoc ipso die literas se accepisse, Micaelem Archangelum esse mortuum. Quem nuncium cum illi falsum esse affererent, quòd in Angelos mors non caderet: subiecit ille: Quomodo ergo vos affirmatis diuinitatem mortuam esse, eò quòd cum carne sua in vnâ naturâ transfret, cum ne quidem Angeli moriantur? Itaq; Seueri legati cum dedecore discesserunt. Cedr. Zonar. Diac.

512

Annò

- 4483 Anno Antiochenorum 561. ANASTASIUS
Imp. FLAVIANVM Antistitem Antioche-
num, quoddam Chalcedonenfem Synodum anathe-
mate notare nollet, in exilium eiecit, eiq; sub-
stituit impietatis Eutychie nã hominem, SE-
VERVM Monachum. Euagr. Marcell.
- 4484 Hoc anno Roma Cof. fuit CASSIODORVS,
cuius Fastos Confulares in hoc opufculo subinde
citauimus. Ad eundem annum (qui est à mor-
te Augufti Cafaris 500. inclufiue) plariq; refe-
runt mortem CLODVÆI Regis Franco-
rum à S. Remigio baptizati: alij ad 511. Se-
pultus est Luteria in templo D. Petri: hodie
appellatur templum Genofefes. Tilius.
- 4487 ANASTASIUS Imp. ab Hormifda Rom. Ponti-
fice de hærefi Eutychie relinquenda submoni-
tus, refcripfit: Nos imperare volumus: nobis
imperari volumus. Cuius impiæ & infolentis
voci pœnas in fequenti anno perfoluit. Dia-
Iornan.
- 4488 ANASTASIUS Imp. cùm ex oraculis didiciffet,
fe fulmine interiturum, horrendo tonitru per-
terrefactus, & in alios atq; alios thalamos de-
fcédens, 6. Idus Iulij in regio quodam cubicu-
lo inuentus est mortuus, cùm vixiffet an. 88.
& imperaffet ann. 27. menf. 3. d. 3. Zonar. E-
vagr. Cedre. Aliqui fulmine iftum & extinc-
tum tradunt.
- IVSTINI IMPERIVM in Oriente.
Veftitus imperatoria purpura anno Antiocheno
566. Euagr. Fuit Imp. optimus, Orthodoxis
fauit, & omnes quo Anastafius iniuftè extor-
res egerat, reuocauit. Onafem genere humili &
ignobili: nempè patre armentario: fed cùm
militiam fefta retur, mutata forte altiores di-
gnitatis gradus paulatim obtinuit. *Estque hic
annus ab excidio Troia 1700. à morte Iulij*
560.

- 560 (bis 280) à morte Alexandri Magni 840
(ier 280).
- 4489 SEVERVS hæreticus Epifcopatu Antiocheno
pellitur: æræ Antiochenæ anno 567. Euag.
Hoc anno finiuntur Fasti Confulares viri doctiffi-
mi Caffiodori, qui primùm fuit, vt tradit
Tritthemius, Theoderici Regis Italix Cancellarius,
cui quidem & Cof. catalogum dedi-
cauit. Poftea fpretis mundi vanitatibus, factus
est Monachus & Abbas Cœnobij Rauennan-
tenfis, vbi cùm alia vtilia fcripfit, tum histori-
am Tripartitam ex Socrate, Sozom. & Theo-
doreto collectam & in vnum corpus coactam
edidit, atq; eo labore in monafterij fui angulo
delitefcens plus Ecclefiæ profuit, mundoq; ue
magis innotuit, quàm fi Romæ in luce ac tur-
ba vixiffet. Chronicon Caffiodori exhibet an-
norum fumam, fi à Nino fupputes 2582. à
regno Latini 1733. à Roma condita 1270. à
primis Cof. 1025. Numeri apud Cufpiniani
Caffiodorum & in altero exemplo vetufto vi-
tiofè defcripti ac deprauati funt: ideo noftræ
fupputationis numeros hoc loco confignauimus.
- 4492 Hoc anno Roma duo Viri illufres, SYMMA-
CHVS & BOETIVS, id est, focer & gener,
Confulatum adminiftrarunt, in quo quid ge-
ffum fit, nemo melius recitat, quàm ipfe Boë-
tius lib. de Confolatione philofophiæ, quem vt
ftudiofi infpiciant, multum eos hortamur. Vi-
debunt Icona Viri docti & fapientis, ad guber-
nationem Reipub. tum bonam caufam, tum bo-
nam confcientiam adferentis: fed poft res præ-
clarè gefas, gratiam malam reportantis, &
cum fortuna fua, tantis meritis indigniffima,
quodammodo expofulantis & colluctantis.
Ipfe Boëtius quo animo in Reipub. Verfatus fit.
- T
qui-

quibusq; factis aulicos canes in se concitavit, his verbis edisserit, philosophiam alloquens : Quod à te, Philosophia, inter secreta ocia didiceram, transferre in actum publicæ administrationis optavi : tu mihi, & qui te Sapientum mentibus inseruit Deus, conscij estis, nullum me ad magistratum, nisi omnium commune bonum, studium detulisse : Inde cum improbis graues inexorabilesq; discordiæ fuere : Et quod conscientie libertas habet, pro tuendo iure, spreta potentium semper fuit offensio. Quoties ego Conigastum in imbecillis cuiusque fortunas impetum facientem obuius excepi? Quoties Regiæ domus præpositum ab inepta & perpetrata iam prorsus iniuria deiecti? Quoties miseros, quos infinitis calumnijs impunita Gothorum auaritia semper vexabat, obiecta periculis autoritate protexi? nunquam me à iure ad iniuriam quisquam detraxit. Prouincialium fortunas, tum priuatis rapinis, tum publicis vectigalibus pestundari, non aliter, quam qui patiebantur, indolui. Paulinû Consularem virum, cuius opes palatini canes iam spe atq; ambitione deuorassent, ab ipsis hiantium faucibus traxi. Satisne in me magnas videor exacerbasse discordias? Sed esse apud cæteros tutior debui, qui mihi amore iusticiæ nihil apud aulicos, quò magis essem tutior, referuauit.

4493

Hoc demum anno Molossi Gothici ac delatores in Boëtium, Consulatu abeuntem; & quasi exarmatum, rabiosius irruerunt, immerentemque lacerarunt. Qua de re ipse sic loquitur in libro de Consolatione, quem & hoc anno scripsisse putatur : At cuius criminis causa arguimur? Scenatum dicimur saluum esse voluisse. An optasse illius ordinis salutem nefas vocabo? De compositis

positis verò literis, quibus libertatem arguor sperasse Romanam : si nobis ipsorum delatorum confessione vti licuisset, respondiſſem Canij verbo : qui cum à Caio Cæsare Germanici filio conscius contra se factæ coniurationis fuisse diceretur : Si ego, inquit, scissem, tu nescisſes. Qua in re non ita sensus nostros mœror hebetauit, vt impios scelerata contra virtutem querar molitos : sed ea quæ sperauerint, effecisse vehementer admiror. Nam deteriora velle nostri fortasse est defectus. Possè autem contra innocentiam, quæ sceleratus quisque conceperit, inspectante Deo, monstri simile est. Vnde Philosphorum quidam quæsiuit : Si quidem Deus est, inquit, vnde mala? Bona verò vnde, si non est? Quis igitur innocentiam nostram euentus exceperit, vides : pro vere virtutis præmijs, falsi sceleris pœnas subimus. At verò hic etiam nostris malis cumulus accedit, quòd existimatio plurimorum, non rerum merita, sed fortunæ spectat euentum, eaq; tantum iudicat esse prouisa, quæ felicitas commendauerit. Quò sit, vt existimatio bona, primum omnium miserat, infelices. Vt una aduersæ fortunæ sarcina est, quòd dum miseris aliquid crimen affingitur, quæ perferunt, meruisse creduntur. Et ego quidem bonis omnibus pulsus, dignitatibus exutus, existimatione scædatus, ob beneficium supplicium tuli.

Ex hoc itaq; tempore THEODERICVS Rex à seipso degenerare, & pristinas suas virtutes ac laudes turpi macula scædare cepit, postquam Gothicus furij inflammatas, Boëtium, ob adfectata libertatis suspiciōe, nullius criminis convictum, Ticinum relegauit, eiusq; bona publicauit. Qua de re ipsum Boëtium querentem audiamus : Et cuius vnquam, inquit, facinoris

manifesta confessio, ita iudices habuit in seueritate concordēs, vt non aliquos vel ipsē humani error ingenij, vel fortunę conditio cunctis mortalib. incerta submitteret? Si inflammare sacras aedes voluissē, si sacerdotēs impio iugulare gladio, si bonis omnibus necem fruxisse diceremur, præsentem tamen, confessum, conuictumē, sententiā puniisset. Nunc quingentis ferē passuum millibus procul moti, atq; indefensi, ob studium propensus in Senatū, morti, proscriptioniq; damnatur.

4494 **IUSTINVS** Orthodoxę fidei studio, Ariarum heresin extinguere, eorumq; Ecclesiis Catholica religione cōsecrare cepit. Quod cum in Italia Rex Theodericus, Ariana quę pollutus, audisset, Ioannem Papam Romanum cum hac comminatione ad Iustinum Constantinopolim misit, nisi Arianis sua templa redderet, eosq; persequi desisteret, se Catholicos in Italia gladio extirpaturum: Diac. Iornan.

4495 **IOANNES** Rom. Pontif. x. ciuicq; comites, Constantinopoli honorificē excepti, multis scetib. ab Imperatore Iustino petunt, et ~~condonari~~ ~~et~~ ~~condonari~~ Italia periclitanti consulat. Quorum precib. Iustinus cessit, Arianisq; sua templa reliquit. Diac.

4496 **THEODERICVS** rabie Ariam stimulatus, Ioannem Romanum Pontificem, Constantinopoli reuersum, Rauennam accersit, & carceri inclusum, fame, siti, cæterisq; carceris incommodis necat, 15. Calend. Iulij. Diac.

BOETIVS & **SYMMACHVS**, Viri ex sapientia Virtutibusq; compositi, capite truncantur, iussu Theoderici. Procop.

THEODERICVS Italia Rex moritur Ravenna, die 98. à morte Ioannis Papa. Diac. Iornan.

Do Ia-

De Ioanne Papa, Symmacho & Boëtio, Petrus de Natalibus lib. 5. c. 51. & 54. & lib. 9. c. 99. Considera Lettor in Theoderico infirmitas tu humana insigne exemplum, quæ virtutum ac laudum suarum pulcherrimam comam & florem raro ad maturitatem usq; retinet & conseruat. Historiam Vita & moris Theoderici narrat Procopius hijs verbis: Theodericus omnibus ornamentis, quæ vero Imperatori congruunt, sese communierat, iustitiæ studuit plurimum: in subiectos nec minimum quippiam ad iniuriam exercuit: nulli superiorum Imperatorum inferior. Gothos ac Italos pari quadam ac summa beneuolentia suapte humanitate proferebatur, ita vt eius imperium omnes oblectaret. Vitam finiuit cum annos 37. (à primo ingressu in Italiam) superuixisset. Mortis causa illi hæc fuit. Symmachus & huius gener Boëtius à suis maioribus gentis nobilitate adepti, inter Romanos & Senatorios viros principes erant, & Consulatus vtriq; dignitate perfuncti, philosophiæ supra cæteros & æquitati studuerant, & tam ciuium quàm externorum inopiæ succurrendo multis saluti fuere. Hi postquam ad ingentem gloriam euaserunt, deterrimos quosq; in sui inuidiam concitarunt. Nam his delatoribus Theodericus Rex persuasus, Symmachum Boëtiumq; perinde ac res nouantes occidit, eorumq; bona omnia publicauit. Sed paucis post diebus, cœnanti sibi, cum miræ magnitudinis piscis ministri decoctum caput apposuissent, Symmachi nuper occisi caput illi est visum, præfixis & extantibus inferiore in labro dentibus, & toruē intuentibus oculis, furibundè sibi & acerbius comminari. Vnde monstri nouitate territus, membrisq; præter modum tremebundus & rigens, in cubiculum statim ci-

tato gradu secessit, identidemq; iubendo, togarum vt sibi vim magnam ingereret, lecto decubuit, & parumper quieuit. Eldidio deinde Medico, omnibus quemadmodum accidissent diligentius explicatis, in Symmachum Boëtiumq; patratum à se scelus dessebat: quo denique deplorato, ex accepta calamitate, dolore ingenti affectus, haud longè post moritur, cum id primum & vltimum iniusticiæ exemplum in suos idcirco exercuisset, quia non suo & pristino more diligenter peruestigata causa, in tantos viros animaduertat. Theoderico igitur suo fato perfuncto, Atalaricus (alijs Adrichus) huius ex filia nepos suscepit imperium, annos octonos natus, sub matre Amalasintha adhuc educatus. Amalasintha itaq; filij procuratione suscepta, regnū administrabat, prudentia & equitate mirificè pollens, virilem præ se ferebat naturam: quippe quam diu hæc imperio præfuit, Romanum neminem vel corporis pœna affectit, vel rerum iactura: quin etiam nec Gothos ipsos, etsi Romanos laceſſendi percipidos, his quoquam pacto iniuriam permittebat inferre: quin potius Symmachi ac Boëtij liberis paterna bona restituit. *Hac Procopius in Gothicis.*

Terramotus horrendus Antiochiam 14. Cal. Iunij, die Veneris tremefecit, parumq; absuit, quin tota Vrbs corruerit, ciuiumq; sepulchrum facta sit. Euphrasius Antiochia Episcopus eo obrutus obiit, templa collapsa sunt, Vrbsq; decor perijt. Ab omni hominum memoria non exiit tanta ira Dei in Vrbe aliquam grassatio. Iustinus Imperator nūciata hac clade grauissime indoluit, abiecitq; diademate & purpura, sacco indutus & cinere conspersus per multos dies luxit: ad Vrbe quoq; instaurationem pecunias & opifices misit. Euaer. Cedren.

4497

IVSTINVS die primo Aprilis, IVSTINIANVM nepotem suum ex sorore natum annos 45 creat imperatorem: IVSTINVS quarto ab hinc mense obiit Cal. Augusti an. imperij 9. mense circiter vno. Zonar.

IVSTINIANI MAGNI IMPERIVM.

Euaerio hic est Antiochenorum annus 575. Marcellino à condita Constantinopoli 197. Cedreno, Sigeberto, Mariano, Bedæ, Frisingensi 527 Christi: & Marcellino Cedreno, atq; ipsi Iustiniano (Nouella 47.) indictio quinta. Est à regno Dauidis in Ierusalem 1600. à Monarchia Iulij 573. Augusti 556. à nato Augusto 588. à morte Constantini Magni 190.

4498

IVSTINIANVS ad pacis studia se conferens opus aggressus est, quod ei ad omnem posteritatem gloriam immortalè peperit. Nam consilio, studio & labore virorum Iuris peritissimorum Romanas leges hinc inde in libris dispersas in volumina certa redegit, & nouam Iuris ciuitatem condidit, sanctissimumq; Iusticiæ templum consecrauit. Hoc itaq; primum anno imitatione Theodosij componendo & emendando iuri operam dedit, & viris doctrinæ Legum scientissimis consiendi Codicis laborem & curam demandauit, Idib. Februarij.

Penultima die Nouemb. Antiochia passa est alium terramotum, quo & aedificia multa ceciderunt, & 4870 homines ruinis oppressi perierunt. Ciues itaq; discalceati Vrbe exeuntes, & Deum supplicationibus ac Litanij placantes, cum crebris euolatibus exclamarunt: ΚΥΣΙΕ ΕΛΕΗΣΟΡ. Ibi vir quidam pius, visione diuina monitus, præcepit Ciuibus, vt superioribus adsum suarum postibus inscriberent: CHRISTVS NOBISCVM: STATE. Hoc facto, ira Dei sedat, ac terramotus sedatus est. Iustinianus re-

paratam à se Antiochiam nuncupavit Theopolim. Euagr. Cedre. Diac. Niceph. 17.

S. B E N E D I C T V S Abbas in Campania apud Cassinum condidit monasterium, & Monachis occidentalibus leges ac instituta dedit, quibus hodie viuunt. Petrus de Natalib. l. 3. c. 214.

P R I S C I A N V S Grammaticus clarus. Iorn.

4499 C O D E X Iustiniani, Idib. Aprilis, indictione 7. absolutus ac editus est, vt ex eo in posterum per omnes Romanas prouincias ius diceretur.

4500 I V B I L Æ V S M V N D I 90. Mosis 40. 130
 predicationis Christi 10. à Roma condita 1281. à baptismo Christi 500. à Monarchia Augusti 560.

Per hac tempora G I L I M E R, Gensericus quondam Regis Vandalorum nepos, rei militaris peritus, & aliena inuadere promptus, Hilderichum Regem vt ignauum & inertem apud Vandalos accusauit, & hac calumnia oneravit, quod Vandalos simul cum tota diuisione Iustiniano prodere vellet. Quae omnia Vandali facile credentes, Gilimerem constituunt Regem, & Hilderichum post septem annos regni simul cum fratre custodia tradunt & necant. Procop. Vandal. Iornandes addit, Gilimerem occiso Rege Catholico Hildericho, in Orthodoxos sanxisse.

Menſe Decemb. I V S T I N I A N V S Triboniano & cæteris Iurifconsultis mandat, vt veteri iure enucleato, D I G E S T O R V M siue P A N D E C T A R V M Codicem componant, & in certos libros ac titulos totum ius antiquum, per 1400. penè annos confusum, digerant. Hi Pandectarum libri triennio confecti & absoluti sunt.

4501 Hic est annus Vltimus Cycli annorum 95. à Cyrillo descripti. Supra 437. 531

4502 D I O N Y S I V S Exiguus, Abbas Romanus, anno- rum 532

rum à nato Christo supputationem, qua hodie vtimur, primus instituit, & paschales siue decem nouales Cyclos suos hinc orditur. Qua de re Beda sic loquitur: Primus Dionysij Cyclos incipit à 22. die Martij, anno 248. Diocletiani, à nato Christo 532: post Consulatum Lampadij & Orestis: Quos Cyclos noluit Dionysius ab impij Diocletiani annis computare: sed maluit ab Incarnatione Christi feriem annorum prænotare, propter notitiam exordij spei nostræ, & causam reparationis humanæ. Marianus Scotus sub anno Christi 526. ipsa verba Dionysij de his Cyclis citat.

4503 C A R T H A G O à Vandali possessa anno 95. à 533
 B E L L I S A R I O recuperata est, & in Romanorum potestatem redacta. Procop. Vandal. Marc. Iustinianus scribit se Lybia potitum III. Consulatu suo, qui incurrit in 533. Christi. Anni 95. supputandi sunt in cluso anno 439.

I N S T I T V T I O N E S I V R I S publicatæ sunt 21. Nouemb. Et D I G E S T A siue P A N D E C T A E 16. Decemb. de quo ita Iustinianus: Omnis, inquit, Romani iuris dispositio composita, & in tribus voluminibus, id est, Institutionum & Digestorum seu Pandectarum, nec non Constitutionum perfecta, & tribus annis consummata, qua primum neque toto decennio compleri posse sperabatur, omnipotenti Deo & hanc operam ad hominum sustentationem pijs obtulimus animis. Has autem leges suum obrinere robur ex III. nostro felicissimo sancimus Consulatu presentis XII. indictionis: 3. Cal. Ianuarias in omne annum Valituras, & Enà cum nostris constitutionibus polientes. Data 17. Cal. Ianuar. Constantinopoli, Iustiniano Aug. III. Cos.

Idem: Hunc III. Consulatum nobis sanè insignem atque illustrem dedis Dominus, & potè, in quo

pax cum Persis firma & stabilis facta est, & hoc legum opus compositum, quod nemo unquam maiorum nostrorum assequi potuerat. Præterea, pars totius orbis tertia, nempe tota Lybia, nostro adiecta est imperio. Hac, inquam, omnia Dei Opt. Max. & Servatoris nostri Iesu Christi munere III. Consulatus nostro data sunt.

Idem: Bene properauimus III. nostro Consulatu & has leges edere: cum in hunc & bella Parthica abolita sunt, & quieti perpetua tradita, & tertia pars totius mundi nobis adcreuit. Post Europam enim & Asiam tota Lybia nostro imperio adiuncta est, & tanto legum operi caput impostum, & omnia caelestia dona nostro III. Consulatus indulta.

4504

GILIMER à BELLISARIO victus & in monic conclusus, petijt sibi ab amico mitti Citharam, & panem unum, ac Spongiam: significans, se ad eum redactum esse fortunam, & optet integrum panem videre & gustare, quod diu iam nullum coctum vidisset panem: Spongiam ei necessariam esse ad abstergendas lachrymas: Citharam vero, ut presentem calamitatem flebil. b. numeris leniret ac demulceret. Tandem inopia victus se dedit Bellisario, qui illū Constantinopolim duxit. Sūā cum spolijs amplissimis à Genserico Romanis quendam detractis: inter qua etiam fuerunt Iudaorum multa res nobiles, quas Titus Vespasianus captis Ierosolymis Romā transportauerat. Has autem opes Iustinianus iudicavit in Byzantium palatii minime inferri oportere: ideoque illas Ierosolymam in Christianorum templa remittendas mandauit. Postquam vero Gilimer inter captiuos, sūā cum consanguineis ac Vandalis, proceritate ac pulchritudine corporum præstantibus, in Hippodromo constitit, ac Imperatorem in alta sede constitutum,

tutum, populumque circumfusum conspexit, ac demum seipsum in quod fatum peruenisset considerauit: nec fleuit, nec aliud quicquam dixit, quam illud Salomonis: Vanitas vanitatum & omnia vanitas. Nec mora, ipse pariter & Bellisarius, iussu ab his qui Imperatoris am purpuram sustinebant, supplices adorauerūt Iustinianum, qui Hilderichi filios ac nepotes, sicut ex Valentiniāni Imperatoris sanguine Venientes, necessitudinēq; sibi deuinctos, opibus satis amplis muneratus: Gilimerem etiā in Gallia non contemnenda prædia cum suis propinquis incolere iussit. Procop. Vandal.

Est annus à condito templo Salomonis 1570. eodem desolato 1140. Ab excidio Ierosolymorū sub Tito 463. à morte Christi 500. compl. post captam à Scipione Carthaginem 678. qui numeri coherent 6. 7. 8. quod memoriæ causa moneo.

IVSTINIANVS Mens. Nouemb. nouum CODICEM, priore abrogato, publicauit.

Hoc anno Ultimus Consulū Veteris Roma fuit Paulinus: post quem obstante bello Gothico in Occidente Consules creari desierunt. Orientales aliquamdiu Consularem dignitatem tenuerunt, donec illa quoque in solos Imp. translata est. Estque hic annus à primis Coss. Roma designatis 1040.

ATHALARICVS Rex Italia anno octauo regni exacto mortitur. Mater eius Amalsuenta THEOHADATVM Regem constituit: ut accepti beneficij immemor. contra datam fidem, Amalsuentam carceri inclusam & relegatam sceleratè obruncat. Ob quam cadem Iustinianus bellū aduersus Gothos anno insequenti suscepit. Procop. in Gothicis.

Bellum Gothicum Italianum.

4505

IUSTINIANVS Amalsuentæ necem armis gl-
turus, Gothis, eorumq; Regi Theobadato bellum
intulit: quod 18. annis durauit, & copiose de-
scriptum est à Procopio, qui in hac expeditione
Comitem Bellisarij se fuisse scribit. Iustinianus
itaq; duce Mundo Gothis hoc anno Dalmatiam
eripuit: & per Bellisarium Siciliam, à Gothis
occupatam recepit, de quo plura Procop. in Go-
thicis.

Constitutiones, quæ appellantur **NOVELLAE**, à
Iustiniano editæ usq; ad Nouellam 17. Reli-
quæ sequentibus annis emissæ sunt.

4506 **GOTHI** Theobadatum ob ignauiam & Amalsu- 536
entæ indignam necem omnibus iniuriam, interfici-
unt, & Vitigen sibi Regem constituunt. Mar-
cell. Procop.

ROMA die 10. Decemb. exactis Gothis à **BEL-
LISARIO** recuperata, & Romanis denuo
subiecta, anno 60. post, quam à Gothis occupa-
ta fuerat. Emgr. Marcell. Procop. Est ab V. C.
1287.

4507 **VITIGES** Romam à Bellisario occupatam stre- 539
nueque defensam irrita obsidione premit. Mar-
cell. Ior. Procop.

4509 **VITIGES** caso Gothorum exercitus Vitium com- 539
prehenditur, & à Bellisario Constantinopolim
perducitur. Eum Iustinianus inter passisios re-
latum profecit tuendis finibus imperij aduersus
Parthorum siue Persarum excursions: sibi que
Vitiges vitam finijt. Proc. Ior. Diac.

4510 **ILDOBALDVS** à Gothis Regi Vitigi suffici- 540
tur: & hinc rursus anno exacto successit **ARA-
RICVS**. Procop.

BEDA in Epitome (pag. 203.) habet Eclipsin
Solis 12. Cal. Iul. qua durante apparuerunt stel-
la hora diei tertia.

4511 Occiso Ararico **TOTILAS** apud Gothos suscepti 541
impe-

imperium, quod tenuit an. 2. fuit vir prudens,
& in rebus gerendis acer ac solers, cuius rei spe-
cimen fuit, quod duobus Græcorum ducibus pro-
figatis, Apuliam & Calabria in potestatem
suam redegit. Procop.

4514 **S. REMIGIVS**, Remorum Episcopus, & gentis 544
Francorum Apostolus, moritur 3. Ianuar. an-
no Episcopatus 74. Ior. Contract.

4516 **ROMA** acpta à **TOTILA** (16. Cal. Ian. Mar- 546
cell.) qui Capitolium incendit, præcipua adssi-
cia diruit, & manium tertiam partem euertit:
incolis etiam alio translatis, Urbem deforma-
tam ac vacuam reliquit. Bellisarius paulo post
eam recepit, ciues hinc inde dispersos reuocauit,
& mœnia destructa reparare, & refarcire cepit.
In hac Urbis direptione, Rusticana Boëty
coniunx, & Symmachi filia, vna cum alijs ma-
troni patricijs, ab hostibus panem emendicare
coacta est, qua ante hac facultates suas egenis
impertuerat. Cumq; Gothi in eius mortem con-
spirassent, Totilas eam nulla sactura adfici per-
misit: sed eam ac cateras feminas omnes, vt ex-
tra muram essent, seruauit, etiam si Gothi eas
in conuugium deposcerent. Nulla itaq; ex his per
barbaros violata est, qua ex re Totilas maxi-
mam continentis laudem retulit. Procop.

Placensia ob famem, ad esum humanarum carni-
um deuentum est. Procop.

Est an. V. C. 1297. à morte Augusti 531. à Roma
capta à Gallis 932. ab Alarico 136. à Gense-
rico 91. ab Odoacre 70. Hinc ad Romam nostro
saeculo captam 980 (bis 490) pleni.

Circa hac tempora Romanorum Coss. creati desie-
runt, quorum vltimus fuisse dicitur Fl. Basili-
us Junior, vt Procopius annotauit.

4519 **TOTILAS** iterum capit **ROMAM**, eamq; in- 549
flauit, & quantum ante studij in ea desolan-
da,

- da, tantū nunc in reparanda adhibuit ac offendit, Et infamiam, quam superior desolatio ipsi pepererat, nōno beneficio, mansuetudine atque clementia aboleret. Quos quor etiam ad sacras ades confugerant, inuolatos esse iussit. Procop. *Est V. C. 1300.*
- 4522 **TOTILAS** à Narsete, Iustiniani cubiculario, pralio victus interficitur. Successit ei **TEIAS** postremus Rex Goshorum in Italia, qui hoc ipso anno cum Narsete, strenuè ac fortiter dimicauit, & victus atque fugiens occisus est. Hoc ultimo pralio, quo de summa rerum decertatū est, tanto animorum ardore Gothi pugnarunt, Et ne quidem occiso Teia Rege antè pugnandi finem fecerint, quàm Narsetes per praconem ijs Veniam daret, qui arma ponerent. Sic Goshorum in Italia imperium concidit, quod à principio Odoacris durauerat annis 77. à regno Theoderici Veronensis 60.
- Definit historia Gothica **PROCOPII**, hanc **AGATHIAS** continuauit. Superiori anno etiam finitur Chronicon **IORNANDIS** Episcopi Gothici: qui sub Iustiniano floruit.
- 4523 **IUSTINIANVS** debellatis Gothis, Italiam tanquam Orientalis imperij prouinciam, Narseti ordinandā ac gubernandam permisit. Estque annus à Iulij Monarchia 600. inuens.
- 4529 Definit Catalogus Consulū **CVSPINIANI**: completo à primis Coss. anno 1065. id est, bis 532. plenū.
- 4535 **IUSTINIANVS** Imp. moritur (Idib. Nouemb. Niceph.) ætatis circiter 84. Nam imperium adeptus est natus annos 45: imperauit an. 38. mens. 7. d. 13: Est à Monarchia Cyri 1100. Cedrenus scribit, **BELLISARIVM** quoque ex vita excessisse hoc anno.
- SIGONII** de Occidentis imperio historia terminatur.

- IUSTINI IVNIORIS** Iustiniani nepotis IMPERIVM: quod durauit an. 10. mens. 10. d. 20. Onuphr. Euagr. an. 12. mens. 10. cum dimidio.
- 4536 Huc usque deductum est Chronicon **MARCELLINI** Comitis, qui sub Iustiniano vixit.
- 4538 **REGNUM LONGOBARDORVM** IN ITALIA.
- Indictione 1. feria 11. paschatis, 2. April. **LONGOBARDI** Pannonias egressi, duce **ALBOINO**, Italiam inuasērunt, ibique pulsus praesidijs Imperatoris Orientis, Longobardico regno instituto, annis 206 (usque ad annum Christi 744) eam tenuere: quo temporum intervallo Italianam omnem, praeter Romam, in ditionem suam, sub 24 Regibus redegere. *Disac. Onuphr.*
- Huc mutationi occasione praeuissè dicitur Sophia, Iustini Imp. coniunx, quae Narseti, Italiam Ducis nomine obtinente, per probrū obiecerat, quod Eunuclus esset, eumque relicta Italia ad trahendam suā cum puellis pensa in Gynaeceum redire iusserat. Cui ille respondit, se telam exordiri, quam ipsa nunquam pertextura sit. Paulo post Longobardos in Italiam attraxit. Hanc malotum nouitatem noua in cælo signa multo tempore antè præstenderant. *Sigeb.*
- 4539 **EXARCHATVS** Rauenna institutus.
- LONGINVS** à Iustino Imp. missus, eas Italia partes, quas Longobardi occupare non poterant, sub Exarchi nomine annos 15 obtinuit, Rauenna imperij sede collocata. *Onuphr.*
- 4541 **MAHOMET**, Turcica impietatis parens, nascitur 21. Septemb. Crantzemius. Mercator Verō habet 569. à Monarchia Augusti 600.
- 4546 **TIBERII ANCIANI IMPERIVM**: à primi Tiberij imperio 560.

4550 **IVBILÆVS MVNDI** 91. *Mosis 41. predicat. Christi, 11.*

MAVRICIVS à Tiberio, socero suo, appellatur Augustus Cal. Iulij.

4553 **TIBERIVS** Imp. obiit 10. Aug. (Cedre. 14.) Onuphr. cum imperasset an. 6. mens. 10. d. 8. Cedren. Diac.

MAVRICII IMPERIVM.

Hic Imp. primis annis fuit princeps laude dignus & felix, eumq; Euagrius sic prædicat: Erat vir prudens, inquit, in rebus diligens, animo constans, vitæ ratione & moribus cõpositus. Aures sermoni superuacaneo obturauit, non cera, vt est apud poetam, sed ratione, qua tanquam clauis sermonibus hominum aures, tum aperiret, tum occluderet. Inscitiam autem matrem audaciæ, & timiditatem, quæ ei vicina & finitima est, sic à se depulit, vt in temeritate periculum, in cunctatione securitatem esse censeret, &c.

Annus Christi 583. imperio Mauricij adscribit Sigeb. Marian. Frising. Vrsperg. item Beda & Gregorius in Epistolis copulant 14. Mauricij cum 14. indictione, id est, cum anno 596. ergo primus Mauricij est 583.

4558 **IOANNES** Episcopus Constantinopolitanus, adfectit titulum Oecumenici siue Vniuersalis Episcopi. Gregor. Epist. l. 4. c. 80.

4559 Anno Antiocheno 637. terramq; Antiochia multa millia hominum oppressit prid. Cal. Octob. ipso die nuptiarum Euagrii Scriptoris. Episcopus toto domicilio ruinâ passus, incolumis euasit cum illis qui eum circumstabant. Euag.

4560 **GREGORIVS MAGNVS** creatur Roma. Pontifex 3. Non. Sept. Sedit an. 13. m. 6. d. 10. Beda. A Leonis Magni principio 150. ab eius excessu 130. incoatis.

Hic primus Seruum Seruorum Dei se appellauit, & Constantinopolitano Patriarchæ Vniuersalis Episcopi titulum decreto abrogauit. Pet. de Natal. l. 3. c. 192.

4561 **MAVRICIVS** Theodosium filium creat Augustum die paschatis 15. April. imperauit cum patre an. 11. mens. 7. d. 6. Zonæ. Cedre. Niceph.

4563 **EVAGRIVS** historiam suam scribit anno Antiocheno 641. Euag. 3. c. 33.

4564 Anno 12. Mauricij terminatur historia Euagrii, cuius coætaneus fuit Agathias. Euag.

4565 Viguit inter Gregorium Rom. & Ioannem Constantinop. Episcopum contentio de primatu. Qua de re lege Epist. Gregorij lib. 4. a cap. 76. vsque ad 88. sub indictione 13. Annus 1200. à principio captiuitatis Babil.

Anno 13. Mauricij Theodorus Medicus ad Chaiianum Auarorum siue Hunorù principem legatus missus, superbi Chaiiani iactantiam ita retudit ac repressit: *Audi Chaiiane, inquit, Vrilem narrationem. Sesostris Rex Aegyptiorum illustris & felix, opibusq; clarus, plurimas nationes seruituti subegit: Vnde curru ex auro & lapidibus preciosis constructo sebi solitus est, qui à quatuor Regib. à se victis traheretur. Cumq; vnus ex Regibus saepe respiciens, rotam qua voluebatur, contempleretur, percontatus est Sesostris, cur ita respecerit? Intuens rotæ volubilitatem, inquit ille, in qua summa citò fit ima, cogito fortuna instabilitatem, aliàs excelsa humilientem, aliàs humiliata exaltantem. Sesostris parabola intelligens, noluit currum à Regibus postea trahi. Chaiianus vero hac narratione mitigatus, inducias cum Mauricio fecit. Diac.*

4566 **GREGORIVS** Papa Augustinum cum aliquot Monachis mittit in Britanniam ad prædicandum

dum Euangelium. Epistola Gregor. data est 10. Cal. Aug. anno 14. Mauricij, post Consulatum eius 13. indictione 14. id est, Christi 596. Doctores illi Angliã ingressi sunt anno sequenti 597: qui est ab aduentu Anglorum in Britanniam plus minus 150. Beda.

4571 Hoc anno Gregorius Papa scripsit Epistolam de Sanctorum imaginibus in templis, eas nec adorandas, nec cõfringendas esse, quod idiotis cernentibus idem præter pictura, quod legentibus scriptura. Vide Epist. Gregor. lib. 9 cap. 9.

4572 MAURICIVS Imp. in exercitus sui odium venit, quod auaritiæ ac tenacitati (quo vitio ille virtutes suas valde deformabat ac inquinabat) indulgens, pro redimendis captiuis militibus, quorum erant ad 12. millia, exiguum precium, nempe, pro singulis dimidium nummi pendere recusasset. Imperator audiens illos ad vnum omnes ab hoste trucidatos esse, suæque culpa tantum humani sanguinis effusum expiendens, & præterea somnijs, alijsque prædictionibus territus, ad Deum supplicationibus placandum se conuertit, petijtque vt poenam meritam Deus ipsi in hac vita irrogaret. Interim Phocas Centurio, ab exercitu seditioso salutaris Imperator, Mauricium ex fuga retraxit, eiusque filios, & coniugem necari iussit. Quod dum spectaret Mauricius, nullam vocem, nisi hanc, edidit: *Iustus es Domine, & rectum iudicium tuum.* Cumque nutriti Imperatoris filiolum, infantem adhuc & lactentem surripuisset, suumque filium pro illo nascendum obtulisset, Mauricius non annuit, sed suum filium proferri iussit. Postremò ipse incredibili animi magnitudine mortem subiit, securi percussus (24. Nouemb. Onuph.) ætat. an. 63. imperij 19. mens. 3. d. 11. Onuph. Huius Imp. necem Cometes præcessit.

601

601

cessit. Mors itaque filiorum facta est Epitaphium patris, Virtutem eius in tanta calamitatum mole ostendens. Capita interfectorum Phocas in campo iuxta tribunal abijci iussit, & vrbe exiens solitus est ea contemplari: donec cum iam forent tolli permisit. Diac. Cedr. Zon. Niceph.

PHOCAS IMPERIVM.

Hic Imp. fuit tyrannus, patriæque calamitas: sub quo omnis generis mala in humanum genus exundarunt: & res Romana continentibus atque atrocibus calamitatibus afflicta & attrita est. Quidam sanctus Monachus Deum ad disceptationem prouocans, quaesuit: Cur tam impium Christianis imposuisset Imperatorem? audiuit vocem sibi dicentem: Deteriorem alium inueniri potuisse nullum, atque hoc meruisse hominum flagitia. Cedr.

Initium imperij Phoca ad finem anni Christi 602. pertinere colligitur ex Beda Anglica hist. lib. 2. c. 4. & lib. 1. c. 34. & ex titulo Epistolarum Gregorij lib. 11. c. 1. qui sic habet: Indictione 6 (inente ante finem anni 602) die 23. Nouemb. coronatus est Phocas, & occisus Mauricius cum quinq; filijs masculis & Petro fratre.

4573

GREGORIVS Magnus ad Phocam scribit Epistolas, quæ extant lib. 11. c. 36. & 43. sub indictione 6. vbi hunc annum nominat 35. Longobardorum tyrannidis in Italia. Suprà 569.

CHOSROES Persarum Rex pacem rupit, & cum Phoca duobus prælio congressus illos vicit, & magna clade adfecit. Cedr. Diac. Niceph.

4574

GREGORIVS Magnus Roman. Pontifex obiit indict. 7. sepultus 4. Id. Mart. Beda Angl. histor. l. 2. c. 1. A morte Augustini 174. Leonis Magni 143.

4577

~~603~~

603

604

607

BONIFACIUS III. creatur Pontifex Rom. (5. Febr. Onuph.) ~~611~~
~~611~~
~~611~~
 Mensè Aprili completur ab V. C. annus 1357.

4581. **PHOCAS** imperium malè partum, maleq; administratum, malè amisit. Nam aduersus hominem impurissimum ac multis sceleribus infamem conspirarunt Priscus Phocæ gener, Heraclianus Imperatoris Heraclij pater, & Photius, cuius vxorem Phocas vi contuprauerat. Hi nauali prælio in portu Constantinopolitano superatum, & in regiam confugientem Phocam folio deturbant, purpura spoliant, & ad Heracliū deducunt, qui confectum iussit ei amputari manus, pedes, pudenda, & caput: Truncum reliquum milites in foro combusserūt (6 Cæl. April. Onuph.) Fratres etiam eius & necessarij occisi sunt. Hic exitus fuit vitæ ac scelerum tyranni, qui per octennium imperio insultauerat. Cedr. Zonar.

Memorable est; quod refert Cedrenus, seditiones illos milites, qui neglecto Mauricio Imp. Phocam ad tyrannidem euexerant; ad eū fuisse sub Phoca consumptos, ut cum Heraclius creatus Imp. accurrat, unum militum recensescens, em ageret, de Nisibesi militum multitudine, quos à Mauricio conscriptos Phocas acceperat, tantū duo superfuissent. Tam felix eis fuit imperium Phocæ, quem illi coronauerunt.

HERACLII IMPERIVM.

Historia **NICEPHORI** terminatur cum imperio & vita Phocæ.

Beda hist. Angl. l. 2. c. 18. copulat 24. Heraclij cum 634. Christi, & cum indictione 7. inde perspicitur primum Heraclij esse 611.

4585. Perse occupato Iordane Palæstinam & urbem Ierusa-

611

617

rusalem vi expugnarunt, & per Iudæorum manus interfecerunt, vt fertur, ad 90. millia hominum. Nam Iudæi Christianos à Persis emptos necauerant. Zacharias Præsul Hierosolymitanus & lignum crucis Christi cum reliqua præda in Persidem abducitur. Cedr. Dia.

4588. **HERACLIVS** legatus in Persidem missus à Chosroë pacem petit: sed ille hoc responso eos demisit: Non parcam vobis, donec crucifixum, quem Deum esse fatemini, abnegetis, & donec Solem adoratis. Diac. Cedr.

4592. **Initium Alhigeræ, siue æræ Turcicæ.**

MAHOMET fit dux & caput Arabum, qui vna cum ipso Urbe Mecha excefferant: regnauit 10. annis Arabicis, mens. 2. dieb. 12. Et habet Chronicon Saracenorum.

Hinc Saraceni computant annos Alhigeræ, id est, peregrinationis vel expeditionis prima Mahometi. Erasmus Reinholdus ab initio annorum Christi vsque ad aram Mahometicam numerat annos Iulianos 621. dies 195. Et D. Crantzemius, quem in rerum Turcicarū signatione, præter ceteros scriptores, libenter sequimur, refert Epocham Turcicam ad 15. Iulij, qui tum fuerat dies Iouis.

Integram historiam Mahometi, Saracenorum, Agharenorum, vel gentis Turcicæ, desumat Lector ex scriptis ea de re editis. Insituti nostri ratio, in hoc breui indice, tam prolixam rerū istarum commemorationem non admittit.

Est annus à morte Imaëlis 2420. à diluuiō 2936. condito templo Salomonis 1658. condito templo secundo 1140. regno Cyri 1180. eius morte 1150. à regno Philippi Macedonis 980. id est, bis 490. à Monarchia Alexandri Magni 950. Iulij 668. Augusti 650. à collocato idolo Iouis in templo Dei 787. eodem re-

618

622

purgato 784. ab excidio Ierusalem sub Tito 550. plenis: à morte Christi 588. coronatione Herodis 660. à condita ac dedicata Constantinopoli 290. ab expeditione Xerxis in Græciam 1100. ab aduentu A. Ænæ in Italiam 1800. Hinc ad natum Carolum Magnum 120. Regnum Othomanni Magni Regis Turcarum 678. captam à Turcis Constantinopolim 831. Hic ipse annus est Medium inter natalem Constantini Magni, & inter mortem Othonis Magni: vtrinq; distat an. 350. Item est Medium inter Monarchiam Augusti, & imperium Rodolphi Habsburgij, vtrinq; distans annis 650.

272	622	3942	622
350	350	650	650
622	972	4592	1272

A Roma condita huc vsq; completi sunt 1372. id est, vicies octies 49. à Mundo condito 164. Cycli annorum 28. Item est annus à Iuliana anni emendatione 666. Et in huius ætate incipit Olympias 350.

HERACLIVS anno 12. imperij, indictione 10. die 4. Aprilis celebrata solennitate paschali, feria secunda paschatis mouit in Persas, adsciscens Turcorum & aliarum nationum auxiliares copias. Hoc bellum Heracly cum Chosroë Persarum Rege, fuit sexennale. Cedr. Diac.

4597 **CHOSROES** Persarum Rex; filium iuniorem Mardasam, neglecto primogenito Sirõe, regno inauguraturus, capitur à Sirõe, in carcerem detruditur, fame cruciatur, malignè suppeditato pane & aqua, à Satrapis conspuitur & contumelijs adscitur; spectator est necis Mardasa ac reliquorum filiorum, & post paucos dies ipse quoq; sagittis conficitur. Sic inter specula nequissimam animam reddidit, qui conuictorum ac bla-

ac blasphemiarum tela in Christum crucifixum ei acclatatus fuerat, & arma impia ei intulerat. Sirões regno potius pacem firmam cum Heraclio Imperatore composuit, & captiuos omnes, quotquot in tota Perside carceribus inclusi tenebantur, reddidit. Vnà cum Hierosolymitano Patriarcha Zacharia & ligno S. Crucis, quod Persæ ante annos 12. Hierosolymis abstulerat. Cedr. Diac. Zon.

EDVINVS Anglorum Rex à Paulino Episcopo baptizatur, vna cum suis nobilibus ac plebe plurima, die paschatis, 12. Aprilis, indictione 15. Eboraci: anno aduentus Anglorum in Britanniam circiter 180. Bedæ hist. Angl. l. 2. c. 14.

A Dauidis regno in Ierusalem 1700.

ISIDORVS Iunior, Episcopus Hispanensis, cuius scripta habemus, floruit.

4598 **HERACLIVS** facta pace cum Sirõe, & sexennali bello feliciter confecto, letus Constantinopolim reuertitur, & à filio Constantino, totaq; populi exultantibus multitudinibus cum plausu faustisq; acclamationibus splendidissime excipitur, & in regiam deducitur. Cedr. Zon. Diac.

4599 **HERACLIVS** Hierosolymam proficiscitur, reportans ed S. Crucis lignum, & actis Deo gratijs, votisq; persolutis, Patriarcham Zachariam sedi suæ restituit. Omnes Ebræos vrbe sancta expulit, adiuncto edicto, ne ijs intra tertium milliare adire eam liceret. Cedr. Diac. In huius diuini beneficij, victoriarumq; Heracly in Perside memoriam, institutum est Festum Exaltationis Crucis, 14. Septemb. quottannis celebrandum.

4600 **IVBILÆVS** MVNDI 92. Mosis 42. predicationis Christi 12.

ATHANASIVS IACOBITARVM Patriarcha Heraclium Imp. infecit errore Monotheitarum, qui statuebant in Christo vnam voluntatem, vnamq; operationem: vnde illi astute ratiocinabantur: in Christo esse vnam naturam. Nam vbi vna actio vel operatio reperitur, ibi vna natura cognoscitur, exceptis nominib. officiorum Christi, quæ sunt vtriusq; naturæ. Diac. Cedr.

4601 **S. Columbano** Italiam petente, S. Gallus apud Sangallum remansit, ibiq; cellam suam construere cœpit. Contractus.

4602 **MAHOMET** *pseudopropheta, & Arabum sine Saracenorum princeps, moritur circa 8. Iulij, cum vixisset annos Arabicos 63. incoatos, id est, Iulianos 61. Crantzemius ex Chron. Saracen. ad Alcoranum adiuncto.*

Erafnus Reinholdus hinc orditur æram Perfarum, dictam Iesdagert.

De Saracenorum irruptionib. in Phaniciam, Aegyptum, Palestinam, & Mesopotamiam, quæ annis insequentib. acciderunt, vide Cedr. Diac. Zon. & rerum Saracenicarum scriptores.

4611 **HERACLIVS** Imp. ex hydrope mor. II. Martij, imperij an. 30. mens. 10. Cedren. Post eum filius Constantinus imperavit mens. 4. & à nouerca Martina veneno sublatus est. Successit Heraclonas Martinæ filius natus an. 10. qui cum mens. ferme sex gessisset imperium, missus est vnâ cum matre in exilium. Martinæ præcisâ est lingua, ne oratione, qua plurimum valebat, populum commoueret: Puerum verò Heraclonam naso mutilarunt, ne decor aut gratia in vultu miserationem faceret.

4612 **CONSTANTIS IMPERIVM.** Ced. Diac. Zon. (alij ad præced.) Beda copulat nonum Constantini cum indictione 8. id est, Christi 650. ergo 642. est primus.

36 **Venerabilis BEDA** presbyter, cuius Homiliæ in templis decantantur, circa hunc annum natus est in Anglia. Huius viri eruditissima scripta in hoc opere Chronologico perficiendo plurimum nobis commodi attulerunt.

639 **CONSTANS** Imp. Syracusis in balneo interficitur Idb. Iulij, imperij an. 27. Cedr. Diac. Onuph.

CONSTANTINVS spogonatus (id est, barbatus) Imp. an. 17. Cedr. Onuphrius adijcit 7. mens.

CÆSARIVS Arelatenfis, cuius conciones extant, hoc seculo claruit.

650 **IVBILÆVS MVNDI 93. Moysi 43.** *predicationis Christi 13.*

MONOTHELETÆ, pōnentes vnam in Christo voluntatem ac operationē, refutantur & damnantur in 3. Synodo Constantinopolitana, quæ incoata mense Nouemb. durauit vsq; ad 681. finem, ideoq; à scriptoribus ei assignatur indictio 9. & 10. Distat hæc Synodus à Nicena 356. à Constantinopolitana prima 300. ab Ephesina 250. à Chalcedonensi 230. Tot ferme annis grassatum est in Ecclesia virus Euty-chianum.

4656 **HERACLIVS IVSTINIANVS**, vltimus è stirpe Heraclij, Imp. an. 10. Ced. Zon. In libro Conciliorum copulatur secundus Iustiniani cum indict. 15. (687. Christi) & apud Bedam 4. Iustiniani cum 689. & indict. 2.

Est à diluuiō Nohæ annus 3000. à principio Heraclij 76.

Hoc anno **IVLIANVS POMERIVS**, Archiepiscopus Toletanus, scripsit tres libros, quos hodie legimus, aduersus Iudæos. Vbi de æra Conciliorum (de qua supra 3933.) ita scribit: **A** Era, inquit, inuenta est annis 38. antè, quàm

Christus naceretur: & nunc est A Era 724. de-
tractis igitur 38. ab æra, residui erunt à nati-
vitate Christi anni 686.

4660 Per hæc tempora constitutus est Episcopatus Vl-
traiectinus, Episcopo Vvilibrodo Britanno
Cathedram primum tenente. Chron. Vltraieft.

4666 IVSTINIANVS Imp. à Leontio patricio deijci-
tur imperio, & abscissis narib. relegatur Cher-
sonam, vbi propè decennium exul vitam mise-
ram & calamitosam egit. Cognominatus fuit
Rhinotmetus, a præciso naso. Cedr.

Hoc anno terminatur historia POMPO-
NII LAETI, quam ille his verbis claudit: Soli
Heraclio, inter omnes Romanos principes
cõtiguit, vt in vna stirpe Sextus Augustus lege-
retur. Præfuerunt omnes an. 87. (rectius 86.)

LEONTIVS Imp. an. 3. Cedr.

4669 *Exercitus Romanus mota seditione Apsimarum
creat imperatorem, eumq; Tiberium nominat.
Leontius imperio deturbatur, & præciso naso
in monasterium detruditur. Cedren.*

TIBERIVS APSIMARVS Imp. an. 7. Cedren.
& alij.

4670 *Romani peruagati Syriam, ad ducenta millia A-
r. ubum, v. ferunt, interfecerunt. Cedr. Diac.*

4676 IVSTINIANVS iunior, Trebelij Regis Bul-
garorum opera & auxilio, imperium recipit:
TIBERIVM APSIMARVM, & LE-
ONTIVM vincos per urbem in pompa ducit,
eorumq; cervicibus pedibus calcat, plebe accla-
mante: Super aspitem & basiliscum ambu-
labis, & Leonem ac Draconem conculcabis.
Inde eos capite truncari iussit: & in omnes ad-
versæ factionis confisos gravissime animaduer-
tit. Cedr. Diac. &c.

IVSTINIANVS iterum imperat. an. 6. Cedr.

4682 IVSTINIANO vita & imperium eripitur à Phi-
lippico:

lippico: atq; in hoc demum Iustiniano iunio-
re defecit Heraclij progenies, elapsis ab Hera-
clij principio annis 100.

PHILIPPICVS Imp. an. 2. mens. 9. Diac.

Hic sextæ Synodi Decreta abolere Antisyndodo
congregata contendit, gratificaturus Mona-
cho, qui imperium ei vaticinando promiserat,
& hoc ipsum prædictionis præmium petiue-
rat. Cedren.

4685 *Prædie Pentecostes PHILIPPICVS Imp. ab
Anastasio secretariorum principe capitur, & o-
culis priuatur. Die Dominico Pentecostes Ar-
temius regno inauguratur, eiq; Anastasij nomen
inditur. Cedr. Zona.*

ARTEMIVS ANASTASIVS Imp. an. 1. mens.
3. Diac. Zona.

4686 THEODOSIVS creatur imperator: Artemius
Anastasius capta Constantinopoli pro purpu-
ra induit Monachi habitum, & Thesalonicam
deportatur Monasterio includitur. Cedr. Zo-
nar. Diac.

THEODOSIVS ADRAMYTTENVS Imp. mens.
aliquot.

4687 *THEODOSIVS audiens Leonem Isaurum sa-
lutatum esse Imp. ab exercitu, accepta prius se-
cunitatis ac salutis fide, citra dimicationem im-
perio cedit, & vna cum filio factus Clericus re-
liquum vitæ tranquillè exegit. Zon. Ced. Diac.*

LEO CONON ISAVRVS, Iconomachus dictus,
Imp. an. 24. mens. 2. d. 25. Cedr. Diac. Prin-
cipium Leonis huc pertinere demonstratur ex
lib. Conciliorum, vbi 3. Leonis est indictio 2.
(719.) septimus est indictio 6. (723.) Diaco-
no 4. Leonis est indictio 3. (720.) Idem ex-
pressè ait, Leonis imperium cœpisse 8. Cal. A-
prilis. Indict. 15. id est, 717.

S. BONIFAGIVS Germanis verbum Dei prædi-
cat. Sigeb.

4690

CAROLVS MARTELLVS, *Caroli Magni* *annus*, in Francia rebus præclarè gestis nomen suum ad omnem posteritatem nobilitatis. Fuit Major domus, id est, Palatii regis sine aula Prefectus, de quo multa scriptores Gallici & alij. Pleriq; numerant Martelli annos ab anno Christi 714. quo obiit Pipinus pater eius.

4695

LEO Imp. cœpit εικονομαχίαν, id est, euertere Sanctorum imagines, quas res inaximis in Ecclesia & Repub. turbis occasionem præbuit. Nam post 3. aut 4. annos Gregorius II. Rom. Pontifex, isto cum Francis fœdere, à Leone defecit, & ne vrbis Romæ & Italiæ tributa annua ei penderentur, interdixit atq; inhiuit. Ex eo tempore Romani Pontifices ad Francos respicere cœperunt, neglectis Græcis Imp. Cedren. Diac.

IOANNES DAMASCENVS, Monachus, cuius scriptis hodie fruimur, Damasci in Syria floruit.

Beda Chronicon à Mundo condito huc vsq; perductum, terminatur 9. anno Leonis, & alicubi ait se ista scribere 725. Christi.

4700

IVBILÆVS MVNDI 194. *Mosis* 44. *prædicationis Christi* 14.

BONIFACIVS Archiepiscopus Moguntinus præfuit episcopatu an. 26. moritur 755.

CAROLVS MARTELLVS dicitur supra 380. millia Saracenorum, qui in Galliam infuserant. Sigeb. Regino. Marian. Aemilius & scriptores Gallici.

4701

Historia gentis Anglorum, à Beda conscripta, desinit. Appendix à quodam adiecta est.

4703

Eclipsis Solis facta 18. Cal. Septemb. circa horam diei tertiam, anno 733. Christi, ita ut penè totus orbis Solis, quasi nigerrimo scuto, videretur esse

esse cooperitus. Beda in Epitom. historia Angl. pag. 206.

705

Circa hunc annum obiit Venerabilis **BEDA** ætatis 70. die Ascensionis Domini (Marian. prid. Cal. Iunij.) Alij ad 731. vel 736.

738

711

LEO Imp. obiit Constantinopoli 14. Cal. Iulij, indictione 9. Diac. Idem ait hunc esse annum Philippi (Aridæi fratris Alexandri Mag.) secundum Mædones 1063. quod exactè ad nostram consignationem quadrat.

748

3 6 4 8

1 0 6 3

4 7 1 1

CONSTANTINVS dictus Copronymus (quia infans, cum baptizaretur, sacri lauari aquas ventris excrementis polluerat) in Oriente imperavit an. 34. mens. 2. dieb. 26. Diac.

ANNALES FRANCORVM complexi annos 88. incipiunt.

CAROLVS MARTELLVS, *Major domus* sine Prefectus aula Regia, avus Caroli Magni, moritur 22. Octob. Reliquit 3. filios: *Carolumannum*, *Pipinum* & *Grisonem*. Franc. Anal. & alij.

712

CAROLVS MAGNVS nascitur (dependet ex anno obitus) Schaff. à regno Philippi Mædones 1100. à nato Alexandro Mag. 1096. Cyro 1346. Iulio Cæs. 840. Augusto 803. Constantino Magno 470. à primo Consulatu Iulij 800. à morte Alexandri Magni 1064. id est, bis 532.

748

716

His temporibus à S. Bonifacio fundati sunt tres Episcopatus, He bipolen. Aisteten. & Frisingensis, & Cœnobium Fuldense in Sylva Buchonia. Sed de annis, quibus id factum sit, ea est

748

anno-

annotationum apud scriptores diuerſitas, vt nos de ijs nihil definiamus. Primus Episcopus Herbiſol. fuit S. Burchardus: Aſtetenſis vero S. Vvilibaldus.

CAROLOMANNVS Caroli Martelli filius huius mundi gloria & bona caduca contemnens, Romam proficiſcitur & fit Monachus, Pipino fratris ditiones ſuas relinquens. Franc. Annal.

PIPINVS Francia Rex.

CHILDERICVS Francorum Rex à Pipino apud Zachariam Rom. Papam accuſatur, quod ſolo Regis titulo contentus ocioſam ſit à degeret, & muneris ſui officijs neglectis curam omnem regni in ipſum Pipinum reſereret. Itaq; iuſſu Zacharia Pipinus appellatur Rex Francorum, & Childericus rex conſo capite in monaſterium detruditur, vbi & vitam finiit, & ſtimus prima ſtrypis Regum Francorum, qui ex eadem familia annis 331. à Pharamundi principio recta linea inter ſe ſucceſſerant. Nam Gallici ſcriptores in Regum ſuorum familijs tres mutationes numerant: primam à Pharamundo & ſq; ad Pipinum annorum 331. Secundam à Pipino & ſq; ad Hugonem Capetum Comitem Pariſienſem annorum 237. Tertiam ab Hugone Capeto & ſq; ad noſtra tempora.

PIPINVS, Caroli Magni pater, à S. Bonifacio Archiepiſcopo vngitur in Regem Francorum, regnat an. 18. Franc. Sigeb. Schaff. Regino. Plurimi tamen ad ſeq. an. 751. referunt Pipini coronationem. Verum in hiſtorijs Regum Francia diſcrepant annotationes vnius anni ſpacio, propter annorum Chriſti radicem aliter atq; aliter fixam & conſtitutam, de qua lite pronuncient alij, per nos poteſt quiſq; ſequi, quod iudicauerit eſſe rectiſſimum. Chronologis paratum eſt præſidium in quabus vocalis: incluſiue & excluſiue,

cluſiue, vel anno currente aut completo: quibus omnia inextricabilia expediunt, & nodum Gordium ſecant.

Eſt annus Romæ conditæ 1501. vbi obſerua, paria eſſe ſpacia à Roma cõdita ad natum Chriſtum, & à nato Chriſto vſq; ad Pipinum: & rurſus à Pipino ad natalem Caroli V. Imp. nempe annos 750.

3219	750 anni N. C.
750	750 à Pipino ad Carolum.
3970	1500 natus Carolus V.
750	
4720	

Hinc ad mortem pij & docti Roberti Regis Francia anni 280. ad Veſperas Siculas 532.

PIPINVS contra Aſſulphum Longobardorum Regem, bona Eccleſia Romana crepta non reſtituentem, duxit exercitum in Italiam, & illum pactis ſtare coegit. S. Petro etiam Rauennam, aliaq; Italia loca donauit.

AISTVLPHVS moritur, cui **DESIDERIVS**, ſtimus Longobardorum Rex, ſuſſiſiuitur, qui regnauit an. 18. Franc. Sigeb. Contract. Friſing.

Eclipſis Solis facta 5. Id. Ianua. Et eodem menſe Eclipſis Luna 9. Cal. Febr. Epitome hiſt. Angl.

PIPINVS, Rex Francia, moritur Pariſijs 24. Septemb. alij 28. Octob. (Regino 6. Auguſti) humatus apud S. Dionyſum, ſuperſtitibus duobus filijs, Carolo & Carolomanno.

CAROLVS MAGNVS regnauit annis 46. (incoatis.) Annal. Franc. Regino. Schaff. Marian. Hinc ad Ortomanni Magni Turciſci Regis initium 532.

CAROLVS accepto nuncio de Carolomanno fra-

- 4742 *tre suo 4. Decemb. extincto, ex hoc tempore regnare cepit solus an. 42. Schaff. Franc.*
CAROLVS MAGNVS Saxoniam primùm bello aggressus est, & Idolum, quod à Saxonibus vocabatur Irminsul, euerit. *Annal. Franc. Schaff. Cranz.*
Est annus à Beli R. Asyrj principio 2900. à morte Cyri 1300. à Monarchia Alexandri 1100. Augusti 800. ab imperio Vespasiani 701. à nato Constantino Magno 500. Estq; etatis Caroli 30. plus minus completus.
- 4744 **Finis regni Longobardici in Italia.**
DESIDERIVS Longobardorum Rex à Carolo Magno captus in exilium mittitur. Ita Longobardorum in Italia regnum ad Francia Reges transit; anno 206. post, quam Longobardi Italiam primùm intrauerunt. (Vide 568.) Franc. Sigeb. Regin. Est annus 800. appellationis Augusti.
- 4745 **CONSTANTINVS COPRONYMVS** Orientis Imp. moritur mense Augusto, indictione 13. (775.) Diac.
- 4747 **LEO** filius Copronymi, Imper. an. 5. Zon. Diac.
- 4750 **CAROLVS MAGNVS** Collegium Osnaburgense in VVestphalia, & paulò post Episcopatum Halberstatensem instituit. *Cranzius.*
- 4750 **IVBILÆVS MVNDI 95. Mosis 45.**
predicationis Christi 15.
LEO Imp. moritur: & Regina **IRENE** vnà cum filio **CONSTANTINO** (puero decem annorum) suscepit imperium 6. (alij 7.) Idus Septemb. indict. 4. Diac.
- 4755 Hoc demum anno Saxones à bellis quiescentes, & apostasie culpam deprecantes, à Carolo Magno veniam & impunitatem impetrant, & vnà cum **VVITIKINDO** Duce suo baptismum & Chri-

- Christianismum** suscipiunt. *Annal. Franc. Regino, &c.*
Cranzius in Saxon. refert, Saxonum principes pro insignibus in militariibus vexillis gestasse pullum equinum atrum ante baptismum: Candidum vero post baptismum.
- 4758 **Episcopatus BREMENSIS** à Carolo M. constituitur. *Cranzius l. 2. c. 15. vbi recitat priuilegium Ecclesie Bremensi donatū an. 788. Indictione 12. 2. Idus Iulij, anno regni Caroli 21.*
- 4759 **CAROLVS** bellum intulit **VVilfis Vandalis.**
Cranzius.
- 4760 **CONSTANTINVS** Irenen matrem captam 6. Idus Nouemb. imperio se abdicare coegit, & solus imperauit an. 6. mens. 9. d. 8. Onuph.
- 4761 **Instituta est ACADEMIA PARIENSIS** à Carolo Magno, rem illam Alcuino seu Albino procurante, qui Præceptor Caroli Magni & Bedæ discipulus fuit. **Episcopatus** etiam **Monasteriensis** à Carolo fundatur. *Cranzius.*
S. BVREHARDVS Episcopus Herbipol. obiit. *Brusch. Eb. 2. Febr.*
- 4767 **IRENE** imperatrix Constantinopolitana Leonis III. Porphyrogeniti vidua an. 7. exilij sui filium Constantinum oculis priuat 16. Augusti, eumq; imperium abdicare & in carcere miseram agere vitam coegit vsq; ad mortem, quo die ante quinquennium Constantinus Patruis suis oculos effoderat. **IRENE** sola imperauit an. 5. mens. 2. d. 16. Ced. Diac. Onuph. alij ad seq.
- 4768 **CONSTANTINVS** Imp. moritur. A morte Iulij Cæs. 840. (bis 280.) Alexandri Magni 1120. (ter 280.)
- 4770 **TVRPINVS** Rhemorum Pontifex Romę natali Christi à Leone Papa diadema impositum accipit. *Tilius.*

RVLANDVS Caroli Magni ex favore nepos, heros fortissimus, in Pyrenæis montibus post ardentissimos prælij labores siti (Et existimatur) extinctus est die 31. Maij. Eber.

4771 **CAROLI MAGNI IMPERIVM** in Occidente. 801

Exeunte anno Christi 800. **CAROLVS** Francorum Rex, qui à rerum gestarum magnitudine & gloria dictus est Magnus, atque Ecclesijs & Scholis constitutis religionem Christianam in Germania longè lateq; propagavit: Romæ à Leone III. Pontif. Max. consecratur, & faustis populi acclamationib. salutarur Imp. Romanus, & Augustus: die natali Christi incòante annum 801. quam inaugurationem ille primùm ita auersatus est, vt affirmaret, se eodie, quamvis præcipua solennitas esset, templi non ingressurum fuisse, si Pontificis consilium præscire potuisset. Sic Occidentis imperium ad Reges Francicos transijt. Eginhartus, Regino, Schaff. Frisfin.

Estq; post Augustuli imperium Et Odoacris in Urbe Roma regnum, annus 324. à Roma condita 1551. regno Davidis 1880. regno Salomonis 1840. morte Salomonis 1800. Monarchia Iulij 846. Augusti imperio 841. eiusdem Monarchia 829. Hinc ad natalem Caroli V. Imp. 700. ad eius coronationem 720.

4773 **IRENE** Imperatrix in Iusula Lesbo exulans moritur 9. Augusti. Diac. Cedre. 802

Hic Imp. Gregorù Catalogum abrumpemus, & per Imp. Occidētis annorum mundi seriem continuabimus.

CAROLVS Imp. omnes Saxones trans Albim morantes in Franciam transfudit, pagosque eorum Ahorsis dedit. Siegb.

TVR-

4775 **TVRPINVS** Episcopus Rhemensis (cuius Chronicon habemus) Basilicam S. Iacobi Compostellæ dedicavit, præfente Carolo Magno, Cal. Iunij. Albericus. 805

Caroli exercitus Boëmiam populatur, Duce eorum Lechone occiso. Franc. Annal.

Onsburgi à Carolo Magno Schola instituta 20. Decemb. & privilegij exornata, vt Græci & Latini autores ibi explicarētur. Cranzius Metrop l. 1. c. 2.

4777 **CAROLVS** Imp. lectiones, cuilibet festo conuenientes, ex Patrum scriptis à Paulo Diacono decerptas & collectas, per anni circulum in Ecclesijs legi præcepit. Siegb. 807

4783 **PAVLVS** DIACONVS Aquileiensis, qui hoc tempore floruit, Chronicon suum huc vsq; perduxit. 813

4784 **CAROLVS MAGNVS** Imp. Rom. moritur Aquisgrani, die 28. Ianuarij, ætat. 72. cum in Occidente imperasset an. 13. mens. 1. d. 4. Annal. Franc. Eginhartus & alij à morte Augusti Cæs. (inclus.) 800. Iulij 856. Alexandri Magni 1136. Pompeij Magni 860. Constantini Magni 477. Hinc ad imperium Caroli III. Imp. 532. 814

LVDOVICI PII, Caroli Magni filij, IMPERIVM.

4796 **HAROLDVS** Danorum Rex cum coniuge Et liberis, plurimisque Danis, præfente Ludovico Imp. baptizatur Moguntia. Crantzium 4. c. 10. alij ad præced. 826

4800 **IVBILÆVS** MVNDI 96. Mosis 46. 830
prædicationis Christi 16.

Incipit Chronicon Monasterij HIRSGAVIENSIS hoc anno fundati, editum à IO ANNE TRITHEMIO Abbate Spanhemensi.

X 2

Hoc

UNIVERSITY OF CHICAGO

Hoc tempore vixerunt STRABVS Glossæ ordinariæ in S. Biblijs autor: FRECVLPVVS historicus: THEODVLPHVS Episcopus Aurelianensis, autor hymni: Gloria laus, &c. quem cum die Palmarum in carcere alta voce cecinisset, Imperator carcerem transiens, & hymno delectatus, statim eum liberum dimitti iussit. Tritth.

4810 LVDOVICVS PIVS Imp. moritur 20. Iunii ætat. 64. imperij an. 26. mens. 4. d. 24. Onuph. Huius obitum antecessit Cometa & Eclipsis Solis. Marian. Contract.

LOTHARII, filij Ludouici Pij IMPERIVM. Onuph. Marian. Sigcb. Est à morte Ioseph 2500. Iosufæ 2300. Samsonis 2000. Antiochi Epiphaniis 1000. à nato Augusto 900. compl.

4812 Tribus fratribus LOTHARIO, CAROLO & LVDOVICO de regni diuisione decertantibus, commissæ est pugna in pago Antysiodorensi, victoq; Lothario, tanta cades virumq; facta, & præcipua pars nobilitati Gallicæ occubuerit, & Francorum vires admodum accisa & attenuatae sunt. Regino. Sigeb. Alij ad præced.

4814 Hoc anno (alijs præced.) facta partitione regnorum inter tres fratres: CAROLVS Galliam accepit: LVDOVICVS Germaniam: LOTHARIVS cum Imperatoris nomine Italiam, mediamq; partem Francia inter Scaldin & Rhenum, quæ ab eius nomine appellata est LOTHARINGIA. Sigeb. Regi. Aemyl.

Romani Pontifices nomina mutare cæperunt, quem morem hodie feruant. Martin. Polonus.

4815 HINC MARVS vir doctus, cuius hodie scripta leguntur, Rhemorum Archiepiscopus, floret. Contract.

ALBYMASAR Astronomus clarè.

RABA-

4817 RABANVS MAVRVS Commētator Bibliorum fit Archiepiscopus Moguntinus, præfuit Ecclesiæ an. 9. Tritth.

4821 Tanta fuit annona caritas & fames, ut filij & parentes beluino quodam furore sese mutuo ferè denouarint.

4823 HAYMO tertius Episcopus Halberstatensis, qui commentarijs Biblia illustrauit, moritur, & in summo templo Halberstatensi sepelitur. Tritthem. Alij 834.

LOTHARIVS Imp. abdens se in Monasterium Prumiense, moritur 29. Septemb. imperij an. 15. mens. 3. d. 10. Regino & alij.

4825 LVDOVICI II. IMPERIVM, quod durauit an. 19. mens. 10. Onuph. Frising.

4826 RABANVS MAVRVS Archiepiscopus Moguntinus moritur.

4831 BRVNSVIGAE à se condita nomē dedit BRVNO Dux Saxonie.

4835 S. ANSGARIVS Archiepiscopus Hamburgensis, & Nordmannorum Apostolus, moritur. Crantz. Metrop.

4840 Saraceni cum Persis bella iterarunt, & Persæ Turcico milite vsq; illorum auxilijs vicerunt. Ab eo vsq; tempore Turcæ nunquā postea reliquerunt Asiam, & in Saracenicum tam regnum quam nomen transferunt. Drechs. Cedren.

4845 LVDOVICO Imp. mortuo, CAROLVS CALVVS Gallie Rex, & Ludouici Pij filius imperauit an. 2. mens. 2. circiter. Onuph. Contract. Regin.

4847 CAROLVS Caluus Imp. veneno necatur à medico suo Sedechia Iudæo pridie Non. Octob. Regin. Marian. Schaff.

BERTRAMVS vixit.

LVDOVICVS III. dictus Balbus, Caroli Calui filius, & Francorum Rex IMP. an. I. mens. 6. d. 5. Onuph. alij ad seq.

4849 LVDÓVICVS Balbus obiit 10. Aprilis, die parascens. Vrsp. Contract. Schaffn. alij ad seq. alij ad 881.

CAROLI III. (qui Craffius dictus est) IMPERIVM. Onuph. Schaff.

4853 ALBATEGNIVS excellens Astronomus hoc tempore vixit, cuius obseruationes ab hoc anno incipiunt: numerat autem à morte Alexandri Magni huc vsq; annos Aegyptios 1206. quod ad nostram dispositionem quadrat.

4855 REGINO historiographus, quod ipse scribit, in Monasterio Prumiensi vixit.

HINC MARVS Rhemorù Episcop. obiit. Meyer.

4857 CAROLVS Craffus Normannis concedit Gallia partē trans Sequanam, ex quo tempore provincia illa dicta est Normannia. Regino & alij.

CAROLVS Craffus à proceribus imperio exuitur mense Nouemb. Dicitur ad eam egestatem redactus, vt necessarijs etiam alimentis destitueretur. Regin.

ARNOLPHI, Caroli Craffi ex fratre nepotis, IMPERIVM. Onuph. Regino.

4858 CAROLVS Craffus Imp. moritur, an. imp. 8. mens. 7. Regin.

Gens VNGARORVM egreditur ex sedibus suis in Pannoniam. Regin.

4861 ARNOLPHVS Imp. Sicut Nortmannos, eosq; ita cecidit, vt ex innumerabili multitudine vix residuus esset, qui ad classē aduersum nūcium reportaret. Regin.

4865 Sunt qui huc referant initiū CHRISTIANISMI in BOEMIA, cuius Dux hoc anno baptismo initiatus sit: de eo quod adfirmem non habeo: recitavi tamen, quod vetus Codex manu scriptus continebat. *Aeneas Syluius histor. Boëmica cap. 12. Vltimus Paganorum Ducum, inquit, fuit BORSIVOIVS, qui tamen & ipse impe-*

ante

rante Arnulpho Cesare à B. Methodio Moravorum Archiepiscopo, cum Ludimilla coniuge, ad baptismi gratiam perductus anno 995. (re-tius 895. & sic habet exemplum manu scriptum) post Christi Saluatoris nostri ortum. Vide Vol. terranum lib. 7. Hinc ad Christianismum in Polonia anni 70.

4869 ARNOLPHVS Imp. moritur 29. Nouemb. imperij an. 12. mens. 1. d. 19. sepultus Oetingæ prope tumulum patris. Onuph. Regin.

899

4870 LVDOVICI IIII. Arnolphi filij, IMPERIVM. Regin. Contract.

900

4871 *Gens Hungarorum ingressa fines Longobardorum, omnia cadibus, incendijs ac rapinis crudeliter vastat. Regino.*

903

4875 Desinit CHRONICON REGINONIS. *Cætera adiecta sunt ab alio, qui ordine recitat excursions & irruptiones Vngarorum, qui Saxonia, Thuringia, Bavaria, alijsq; locis Germania, bella, vastationes & incendia intulerunt. Consule Chronicon Helmoldi presbyteri Lubecensis cap. 8. Item Crantzium & alios.*

905

4882 LVDOVICVS IIII. Imp. moritur Ratisbonæ 21. Ianuar. an. imp. 12. Schaff. Siegb. Vrsp. Aucnt. alij ad finem anni superioris referunt. In Ludouico IIII. Caroli Magni stirps deficit anno 112. à Coronatione Caroli Magni. Appian. Regin. Onuph.

912

CVNRADI I. Franconia Ducis IMPERIVM. Siegb. Contract. Frising.

4889 CVNRADVS Imp. moritur, an. imp. 7. sepultus Fuldæ. Schaff. Contract. Tritth.

919

CVNRADVS ante mortem Henrico Saxonum Duci misit Sceptrum, Coronam, & cætera ornamenta, & imperij proceres cohortatus est, vt Henricum eligerent Imp. Regin. Siegeber. Schaff. Vrsp.

4890 ROMANI IMPERII DIGNITAS transfertur à Francis, ad Saxones.

HENRICVS I. Dux Saxonum, dictus Auiceps, IMPERATOR designatus. Frisfin. Siffrid. Vrsip. Est à nato Augusti Cas. an. 980. id est, decies & quater 70. à regno Davidis 2000. à Coronatione Caroli Magni 120.

4893 S. VLERICVS constituitur Episcopus Augustanus. Bruscl. alij ad seq.

4894 HENRICVS Rex pacem cum Vngaris in annos 9. firmat. Sigeb.

R V T H E N I hoc ipso anno fidem Christianam Græcorum ritu susceperunt, sub Olha Ducissâ & Volodimiro filio eius Russiæ Monarcha, in qua etiam constanter percuferant. Gaguin. Chron. Mosc. Baron. Herberstenij.

4897 Circa hæc tempora HENRICVS Auiceps BRANDEBURGYM primariam urbem Henetorum obsedit & expugnauit asperrima hyeme, castris in glacie positis. Sabin. Brotuf. & Iustus. Sigeb. refert ad 925. Hinc MARCHIA BRANDEBURGENSIS ab Henrico Auicpe constituta dicitur: qua de re ita scribit Cranzius Vandal. lib. 3. cap. 6. In nostris annalibus nomen Marchionis non legitur ante primum Henricum Saxonem Romanorum Regem, qui primus domitis Danis ad oppidum Slesuicum, cum eo transfuisset Saxonum Coloniam, imposuit regioni præsidem, quem appellauit Marchionem, & illi regêdos tuendosq; regni limites prouinciam imposuit, quasi Duci limitaneo. Inde quæcum ordinata per illum prudentissimè Saxonia constituisset, qui agros colere, qui sequi tenerentur militiam, cum quintum quemque, quas nor in agris remanentes, sumptibus & armis expedi-

914

923

924

927

rent, illumq; durante militia alere iuberentur: Vires quas perinde in Vngaros comparauerat, primum in Vandalos statuit exercere: tyrocini-um hoc reputans maioris militia, duxitq; in Metropolitim gentis Brandeburgum, eamque obsedit per brumam in glacie, & oppugnauit constantissimè, & exhaustis obessorum viribus consumptisq; commetatibus, etiam expugnauit, collocavitq; in ea primus Marchionem, qui prouinciam tueretur armis questitam, & assuescere contenderet in diem, & quam Romani, similis ex causa, dixere Prouinciam, ille appellauit Marchiam. Marchiam vulgo vocant Saxones districtus Suius Villicationis aut distionis. Inde Zeldemars est nomen duxere: Et tum Marchiam dicerent Saxones eam Prouinciam, quam sui iuris esse, per arma sunt consecuti. Inde præfidi nomen inditum, Et Marchio diceretur, qui illi ius diceret. Hæc ille.

4898 Hinc orditur Cuspinianus MARCHIONATVM AVSTRIÆ, quem primus tenuit & administrauit LEOPOLDVS dictus illustis, & ei præfuit an. 55. Vide Austriam Cuspin. Est annus à regno Davidis in Ierusalem 2000.

4900 IUBILÆVS MVNDI 198. Mois 48. 930
predicationis Christi 18.

Incipit historia FABRICII de vrbe MISNA. MISNA Vrbs condita, & MARCHIA MISNENSIS constituta ab Henrico Auicpe. Fabric. Brotuf.

4901 HENRICVS Imp. regem Abotritorum Christianum effecit. Contract. Sigeb. 931

4904 HENRICVS ad Mersburgum incredibili cæde fudit ac fugauit Vngaros, exercitus eius vociferante: Kyrie Eleison: Kyrie Eleison. Tribu-
X 5 tum

tum illud quod Ungaris debeatur, cultui di-
vino impendit, & Sibus pauperum distribuit,
Pater patria ab omnibus passim acclamatus.
Magna est debinc fama Henrici secuta, eumq;
omnes gentes ac Reges venerati sunt. Brotusium
habet integram historiam, & refert ad an. 933.
Sed Regis. app. Sigeb. Marian. ad 934.

4906

HENRICVS Auceps Imp. obiit 2. Julij, an. 2t.
60. imperij 17. sepultus Quedlinburgi. Cranz.

OTHONIS MAGNI, filij Henrici Aucu-
pis, IMPERIVM.

Condidit multas Ecclesias: **BRANDEBVRGEN-
SEM**, **HAVELBERGENSEM**, **MISNEN-
SEM**, **CICENSEM** & **MAGDEBVRGEN-
SEM**, propagavit religionem Christianam a-
pud Sclavos, de quo Helmoldus cap. II.

Est ab V. C. 1687. ab Alexandri Magni regno
1270. Iulij Monarchia 982. Augusti imperio
977. Constantini Magni 630. ab eius morte
600. à Caroli Magni coronatione 136. ab ei-
us obitu 123. Paria sunt spacia à mundo con-
dito vsque ad Israëliitarum exitum ex Aegy-
pto, & inde ad Othonem Magnum, vtrinque
2453. quos duplica, produces 4906. quo re-
gnare cœpit Ottho primus.

2 4 5 3

2 4 5 3

4 9 0 6

Coronationē Othonis Magni Chronicon Hirf-
gauienſe, his verbis describit: *Anno Dominica
natiuitatis 936. indiſt. decima, Ottho primus
per manus Hildeberti Archiepiscopi Moguntini
Aquifgrani in Regem & Electus est. Qui accedens
ad altare, & sumens inde gladium imperialem
cum baltheo, conuersusq; ad regem, ante se ge-
nua flectentem, dixit: Accipe hunc gladium, in*

quo

quo deſicias omnes Christi aduersarios, barba-
ros & malos Christianos, tibi auctoritate diuina
traditum, cum omni potestate totius Imperij
Francorum, ad firmissimam pacem omnium Chri-
stianorum, Amen. Deinde sumpris armillis &
Chlamyde induit eum, dicens: His cornibus hu-
merotenus demissis, monearis, quo zelo fidei ser-
uere debeas, & in tuenda pace vsq; in finem con-
stans perseueres. Exinde sumpto scepro baculo-
que, dixit: His signis monitus esto, quatenus pa-
terna castigatione subiectos corripias, primumq;
te Dei ministeris, deinde etiam viduis, orphanis
& pupillis protectore ac defensore semper ex-
hibeas, eiusque manum misericordia clementer
porrigas. Post hac fuso super caput eius oleo con-
secrationis, ait: Vnxit te Dominus in Regem su-
per populum suum, & nunquam de capite tuo
oleum miserationis deficiat, quo hic & in futu-
ro misericordia ab ipso creatore tuo consequa-
ris, Amen. Postremo imposuit capiti eius rega-
lem coronam, dicens: Coronauit te corona iusti-
cia, qua monearis te ministrare iustitiam debe-
re subditis, & hoc ornamento regali pramunitus,
& tuis reuerendus, & inimicis terribilis appa-
reas, & post huius vite terminum sempiterno
cum angelis premio coroneris, Amen.

4908

Circa hæc tempora S. **VENCESLAVS** Boë-
morum Dux à fratre Boleslao occisus Marty-
rum numerum auxit. Sigeb. Martyrium eius
describit Aen. Syluius in Boëm. hist. c. 14. 15.

4910

MAGDEBVRGVM ciuitas Imperialis, ab **OTHONE I.** priuilegijs & libertatibus donata
est 7. Junij. Eber. in Calendario. Sigeb.

Fundatum est **BERGENSE** Monasterium prope
Magdeburgum. Tritheim.

Ludi Equeſtres, vulgò dicti Torneamentum, priuile-
gijs & libertatibus confirmantur. Cuspin.

E. H. an-

938

940

- 4916 *Est annus à nato Casare Augusto 1000. compl.*
EDITA Anglica, **EDMUNDI** regis filia, **OTHONIS** I. Imp. Coniux, obiit: sepulta Magdeburgi, 26. Ianuar. Eber. Calend.
- 4925 **OTHO** secundus Othonis Magni filius nascitur. Regin. à Monarchia Iulij Cæsaris an. 1000.
- VNGAR I in campo Lyci prope Augustiam cruentissimo pralio superantur die 10. Aug. i ribus eorum Regulis ad gentis dedecus laqueo suspensis. Sigeb. Schaff.*
- 4930 Hoc tempore, industria Othonis Magni Imp. multa monasteria instaurantur, aut ampliantur, aut ædificantur. Sigeb. Vide Frising.
- S. **VOLFGANGVS** Episcopus Ratisbon. vixit.
- 4932 **OTHO** Magnus Romæ acclamatione totius Romani populi & Cleri exceptus à Iohanne Papa coronatur, & Imp. atq; Augustus appellatur. Contract. Volaterran.
- 4935 **Initium Christianismi in Polonia.**
MIESLAVS Polonorum Princeps primus Christianus, Gnesnæ Christianismo per Baptismum vnà cum sua gente initiatus est: & 7. Martij, qui fuit 4. Dominica Quadragesimæ (vulgò appellatur Lætare Ierusalem) ex mandato regis, idola & simulacra Ethnicorum numinum contracta vbiq; & ex templis eiecta sunt: & quotannis deinde memoria huius emendationis publico ritu celebrata est. Vnde huius moris adhuc manent vestigia, in Silesia & vicinis locis, vbi illa Dominica solent ornari statuz Ethnico more, quæ deinde cum certis imprecationibus deturbantur in paludem vel in cœnum. Consule de his scriptores histor. Polon. Mechouium, Cromerum, Fullstinon, Ioach. Curgum, &c.
- MIESLAVS** erexit duas metropoles Ecclesias, Gnesnæ & Cracouiz. Coniux Mieslai fuit Dam-

- Dumbrovka** filia Boleslai Ducis Boëmorum, & S. Venceslai neptis ex fratre. Sub hoc Principe inoleuit mos apud Polonos, vt Sacerdote verba Euangelij in templo ad aram pronunciaturo, viri nobiles è vagina gladios aliqua ex parte extraherent & nudarent, vt hoc gestu significarent, se paratos esse ad Euangelij defensionem, & ad subeundam pro religione Christiana mortem. Choro autem accinente, Gloria tibi Domine: eosdem reconderent. Mechouius.
- Est annus à condito templo Salomonis 2000. cõpl. à Monarchia Cyri & sine captiuitatis Babylonica, factusq; fundamentis templi secunda in Ierusalem 1500.*
- 4936 **Primus EPISCOPVS** in **SILESIA** constituitur **GODEFRIDVS**, cuius Romanus, vir pius & doctus, Catecheta Silesiæ annis 17. Curçus.
- 4937 Desinit Appendix Reginonis.
- 4939 **STEPHANVS VNGARIAE** Rex, qui Christianam religionem primus in Vngaria plantauit, nascitur. Chron. Vnga. Bonfinius & Abrah. Backschius.
- 4940 Circa hunc annù **OTHO** Magnus fundauit **ARCHIEPISCOPATVM** **MAGDEBURGENSEM**, in quo primus Episcopus fuit **ADELBERTVS** **VISENBVRG**, præsedit an. 13. m. 8. à Ioanne XIII. Papa confirmatus 15. Cal. Nouemb. die Luca. Helmoldus scribit illud factum esse anno 35. imperij Othonis.
- Fabricius** ex **Ditmari** Chronicis refert, hoc etiam anno & die ab **Alberto** Antistite **Treuirësi** consecratos esse Præsules, **Misnensem**, **Mersburgensem**, **Citiensem** & **Hauelbergensem**.
- 4943 **OTHO** Magnus moritur 7. Maij, feria tertia ante Pentecosten, an. imperij 37. sepultus Magdeburgi. Contract. Schaff. Marianus. Veteres disti-

distichon hoc (versuum lege neglecta) Othonis sarcophago inscriptis se feruntur:

*Tres lucus causa sunt hoc sub marmore clausa,
Rex, decus Ecclesie, summa honor patria.*

OTHONIS II. filij Othonis Magni, **IMPERIVM.** Siegb.

Hic Imp. dictus est mors pallida Saracenorum. Est à Belii principio annus 3100. à morte Cyri 1500. à monarchia Alexandri 1302. Augusti 1000. compl. à nato Constantino Magno 701.

S. VLTRICVS Episcopus Augustanus obiit 4. Iulij, ætat. 83. Episcopatus anno 50. Contract. Brusch.

4945 **SVIDA S** hoc tempore dixisse creditur. Nam in eius Lexico finitur annorum mundi supputatio morte Ioannis Tzimisca Imperat. Græci, qui hoc anno obiit. 971

4950 **IVBILÆVS MVNDI 199.** Moſis 49. Christi prædicationis 19. 980

Circa hæc tempora VRBS SALINIS SAXONICIS addita est, qua hodie inter Vrbes Saxonicas ornamentis eximijis floret.

4953 **OTHON II.** Romæ moritur 8. Decemb. an. imperij 10. Marian. Contract. Schaff. Siegeber. Ab exitu ex Aegypto 2500. à completa regia Salomonis 2000. 983

4954 **OTHONIS III.** (qui dictus est Mirabilia mundi) **IMPERIVM.** Frising. Vrſp. 984

4958 **Mortuo LVDOVICO** Rege Francorum Ultimo ex Pipini progenie (qua hæcenus ab anno 751. regnum Gallia tenuerat annis 237.) **HVGOCAPETVS** Parisiensis successit in regno Francorum. Regnavit an. 9. Ab hoc Hugone Capeto descendit linea Regum Gallia, qui hodie regnant. **HVGOTAQ; ANDEGAVENTIS** (vs loquitur Meyerus) primus apud Gallos, Gallus 988

Gallus regnare cepit, Germanorum Francorum extruso sanguine. Hinc ad Caroli V. Imp. initium 532.

967 **Mortuo HVGONE CAPETO** in Gallia regnavit filius eius **ROBERTVS** Rex pius & doctus annis 34. Huius extant sacra Cantica: Sancti Spiritus adfit nobis gratia. Item de navitate Domini: Iudæa & Ierusalem. Item de S. Petro: Cornelius Centurio. Item Collecta de martyribus: Concede nobis Domine. Item, O Constantia martyrū laudabilis. *Hac Gillius.*

S. ADALBERTVS Episcopus & Martyr, à Prutenis, quibus Christi Euangelium prædicare cœperat, 23. April. interfectus est. Schaff. Cromer. & legenda.

4969 **MIESLAVS** primus princeps Christianus in gente Sarmatica obiit: sepultus Posnania. Ei successit filius **BOLESLAVS**, cui **OTHO III.** Imp. Gnesnæ Regium nomen & Coronam imposuit. Mechonius. 999

4970 *Est annus à morte Salomonis 2000. à Roma condita 1751. à coronatione Caroli Magni 200.* De hoc anno ita Siegbertus: *Multa prodigia sunt visa. Terræ motus factus est per maximum, Cometes apparuit 19. Cal. Ianua. circa horam nonā, aperio cælo quasi fasciæ ardens cum longo tractu, fulguris instar, illabitur terris, tanto splendore, vt non modò qui in agris erant, sed etiam in tectis lumine ferrentur, qua cæli scissura sensim evanescente, visa est figura quasi serpentis capite crescente cum cæruleis pedibus.*

BASILIVS Imp. Græcorum Indict. 13. gravem exercitum mittit adversus Bulgarorum castra trans Aemum, & duabus Urbibus captis, victor domum redit. Cedr. pag. 581.

Sunt qui ad hæc tempora referant institutionem Septemviratus sive Senatus VII. Electorum, penes

penes quos potestas est Romanum Imperatorem eligendi. De qua tamen sententia vel dubitare vel disputare coepit Auentinus lib. 5. & hunc secutus Onuphrius Pauinius lib. de Comitibus imperatoris, quorum uterq; existimat Electores demum post obitum Friderici II. (id est, post annum Christi 1250.) à Gregorio X. (qui Pontifex Roman. creatus 1271.) confirmatos esse.

4971 OTHO III. Imp. obiit 28. Ianuar. an. imperij 17. Frising. Contract. Vrsperg. alij ad annum sequentem referunt. *Aiunt Viduam Crescentij Romani, quem Otho necari iusserat, forma pulchritudine Othonem in sui amorem pellexisse, eiq; reditū in Germaniam paranti, misisse chirothecas affabre factas, sed veneno tinctas: quarum usus, & contactu ille infectus, & extinctus sit. Cadaver Aquigranum, intestina Augustam translata sunt. Tres Othones imperarunt huc vsque an. 65. rectius 64. Vide Crusium pag. 143. 148.*

Martinus Crusius hinc orditur imperij Germanici Epocham: id est, institutionem Electorum siue Septemvirorum, eamque orditur à morte Othonis.

HENRICI II. (qui Claudus, item Sanctus, dictus est) IMPERIUM.

4973 HENRICVS Imp. reges gentium in interiori Germania, qui dicuntur VVindi; sibi tributarios fecit. Siegb.

4977 Fundatus & institutus est ab Henrico Imp. EPISCOPATUS BAMBERGENSIS. Contract. Siegb. ad 1004. alij 1011. Amplissima Abbatia extra muros Bambergæ Benedictini instituti, fundatur 1008. Brusck. Buching.

4979 SARACENI ASIATICI Ierosolymam occuparunt, & Templum ad Sepulchrum Christi sum-

sumptuosissime conditum euerterunt. Drecks. Cedr. pag. 582.

4981 Hoc tempore vixit VVILLIGISVS Episcopus MOGVNTINVS, carpentarij filius, à quo Episcopi Mogutini hodie habent rotam pro insigni. Brusck. De hoc Episcopo sic scribit Siffrius: Vvilligisus humilij progenie ortus, patrem habuit qui currus & bigas facere solebat: ideo in thalamo ornatis & grandibus literis hæc scripta habebat: *VVillegis, VVillegis, recolle Vnde Veneris.* Hæc & in Teutonica lingua scripta erant, appendebat etiam rotas & huiusmodi instrumenta in pariete circumquaq; in quibus suam profapiam recognoscebat. Hinc habentur duæ rotæ in clypeo Ecclesiæ Moguntinæ. Hic Archiepiscopus Ecclesiam maiorem & Sancti Albani Moguntinæ construxit. Hæc Siffrius.

4984 HENRICVS Imp. vnâ cum S. KVNIGVNDÀ vxore sua Romæ coronatur à Benedicto Papa. Contract. (Onuph. 25. Aprilis.) Ex hoc tempore imperauit annis II. Frising.

4985 TEMPLVM ARGENTINENSE extructionis genere admirabile incoatum est sub VERNHERIO (alij Berengario) Episcopo. Buching.

4993 ARIBO Episcopus MOGVNTINVS Idib. Augusti Synodū conuocauit Salingstadij, in qua decreta facta sunt de ieiunijs in festorum quorundam vigilia obseruandis, & nuptijs certo tempore intermittendis aut non celebrandis, vt: ab aduentu Domini vsq; in Octauas Epiphaniæ, & à LXX. diebus vsque in Octauas paschatis &c. Item: vt Presbyter post galli cantum æstiuis noctibus bibens, proxima die Misfam non celebret. Reprehensi sunt etiam presbyteri, qui exorta in vrbibus incendia extinguerent

- guere tentauerant lineo (vt vocant) corporali, in quo corpus CHRISTI consecratum fuerat, in ignem iniecto. Vide Acta Synodi, & Chron. Hirsgau.
- 4994 S. HENRICVS II. Imp. moritur 13. Iulij, an. æt. 52. imperij 23. mens. 5. Bambergæ sepultus. Contr. Vrsp. Schaff. Sigeb. & Pet. de Natalib. lib. 6. cap. 97. Estq; anno Christi 1145. canonizatus.
- CVN RAD I II. Saliqui (quem aliàs appellant Cunradum I. scilicet de gēte Francorum) IMPERIVM.
- 4995 FERDINANDVS eius nominis primus in Hispania regnat an. 47. m. 8. Tarapha. Hinc ad FERDINANDI Imp. Coronationem 532.
- 4997 CUNRADVS Romæ coronatur à Papa, & Imperatoris nomen fortitur ipso die Paschatis, Frising. (Onuph. 7. Cal. Aprilis.)
- THEOPHYLACTVS Bulgariz Archiepiscopus fulget. Gallarus. Alij anno 864. fortè reclusus.
- 4998 MARIANVS SCOTVS Chronographus nascitur, & ipse refert.
- 5000 Quintus millenarius Mundi : IVBLAEVS MVNDI 100. Moysi 50. Predicat. Christi 20. à partitione terra 2500. à baptismo Christi 1000.
- ROBERTVS Rex Francia (autor Canticorum quorundam Ecclesiasticorum) moritur. Onuph. an. sequent. Ei successit filius HENRICVS I.
- CVN RADVS Imp. Stephanum Pannonia Regem cum exercitu petit, & interea in Alemania VVernherus Comes cum alijs multis occiditur (17. Augusti.) Contra. Vrsp. Schaff.
- CUNRADVS Imp. 12. Iulij posuit primos lapides trium maximorū templorum Spirensium. Brusich.

- 1001 STEPHANVS Vngaria Rex missis legatis cum Imp. Cunrado pacem facit. Contract.
- 1008 STEPHANVS Rex Vngaria moritur die assumptionis Maria : adscriptus est Sanctorum Catalogo. Bonfin. Contract. & legenda : alij ad 1034. referunt.
- Bonfinius refert, huius Stephani dextram (quod de Osualdo Anglia Rege etiam scribitur) non esse putrefactam : Merito, inquit, manus illa corruptionis expers esse debuit, quæ neminem mendicare, esurire, & in captiuitate aut quavis miseria iacere perpessa est. Sub hoc Rege Vngaria ad Christianam religionem conversa infidelitatem Ethnicam exiit.
- 5009 CUNRADVS Imp. moritur prope Traiectum 4. Iunii (alij Iulij) in Pentecostes festo, imperij an. 15. (Contract.) sepultus Spiræ in templo S. Mariæ à se constructo, vbi sic scriptum reperitur in Mausoleo : CUNRADVS II. Imp. obiit anno Domini 1039. pridie Non. Iulij.
- 1011 HENRICI III. Cunradi II. filij IMPERIVM.
- 5014 HENRICVS, Imp. gloriosissimam Victoriam adeptus est in Vngaria, 3. Non. Iulij. Contract. Schaff.
- Hoc tempore vixit GUIDO ARETINVS Monachus in Italia, qui primus excogitauit novam cantandi rationem per sex syllabas: vt, re, mi, fa, sol, la, Tritth. Harum seriem aliquando de Musices vtilitate quæsit, vni versiculo inclusimus, in hunc modum :
Cur adhibes tristi numeros cantumq; labori ?
VT REleuet MISerum. FATum, SOLitiosque
(LAbores.
- 5019 ANDREAS factus est Rex Vngaria : à morte Stephani Regis an. 11. circiter, & mens. 4. clapsis. Bonfin. Contractus ad finem anni superioris refert.

refert, quod idem est. Ritus autem scribit, Andream iam coronatum, cum Ungari post mortem Stephani à fide Christiana decessissent, eadèto publico præcepisse, ut omnes Ungari, relicta superstitione Ethnica, redirent ad Verum Dei cultum, Christi quæ fidem, qua S. Stephanus Rex eos instituerat, ultimùmque supplicium in eos statuisse, qui contrà facevent.

Hic Andreas Belam fratrem suum, Ducis Polonia generum, cum tota familia reuocauit in Ungariam, regni quæ participem fecit, ut ipse duas regni partes obtineret, Bela tertiam, Ducis appellatione. Hac Ritus. De Petro Ungaria Rege, quem Andreas oculis & regno priuauit, vide Bonfinium, Ungar. Chron. Vrspergens. & Frising. cap. 33.

5021 HENRICVS IIII. Imp. nascitur 3. Id. Novemb. Schaffnab.

5022 CASIMIRVS Rex Poloniæ Sedem & Collegium Episcopi Silesiæ, quod prius Smogrouiæ & postea Bicinæ fuerat, transtulit Vratislaviam, illud quæ pluribus reditibus donauit. Ex hoc tempore vrbs VRATISLAVIA caput suum supra cæteras altius exeruit, & omni ciuiliu ornamentorum genere paulatim aucta & exulta, illud laudis & gloriæ decus adepta est, vt non immeritò nunc vrbiu SILESIAE SOL dici possit. Vide Cromer. Curæ.

5023 Papa LEO IX. insignem cladem accepit die 18. Iunij à Normannis, Italis terga vertentibus, & Teutonicis magna ex parte occumbentibus. Contract. Schaff. & Frisingens.

Alba Augia Cœnobium non procul à Norinberga fundatur. Buching.

5024 HERMANNVS Contractus, filius Vvolferadi Comitis de Veringen in Sueuia, vir doctiss. & Chronographus diligentissimus, moritur. Fuit

Fuit ab infantia omnib. membris contractus, vnde & nomen sortitus est. Fertur composuisse Canticum: *Salue Regina*. Fuit Monachus in Monasterio S. Galli. Eius Chronicon à quodam continuatum est vsq; ad an. 1066.

5026 HENRICVS III. Imp. obiit Burdfeldiæ, 5. Octob. an. ætat. 39. imperij 17. mens. 7. Contracti appendix & Frising.

Inscriptio Mausolei Spirensis: HENRICVS III. Imp. obiit an. 1076. 3. Non. Octob. Schaffnaburg. dicit sepultura traditum die Simonis & Iude, quo etiam natus fuerat.

HENRICI IIII. IMPERIVM. Vrsip. Euectus ad imperium natus annos quinque: fuit princeps bellicosissimus: nemo collatis signis toties cum hoste conflixit, adeo vt M. Marcellum & Iulium Cæsarem supergressus, bis & sexagies cum gentibus ferocissimis pugnârit.

MARIANVS Scotus patriam egressus fit Monachus Coloniz.

5027 GEORGI CEDRENI Chronographi Græci Chronicon finitur indict. vndecima (incunte) qua coronatum scribit Isaacium Comnenum Imp. Constantinopolitanum mens. Septemb. MICHAEL PSELLVS Philosophus Constantinopoli floruit.

5028 CAZIMIRVS ex Monacho factus Rex Poloniæ obiit hoc anno (à morte Iulij Cæsaris 1100.) Huic successit BOLESLAVS, qui S. Stanislauum interfecit.

Hinc ad mortem Sigismundi I. Regis Poloniæ 490.

5029 ROMAE celebratur sub NICOLAO II. Papa Concilium LATERANENSE, in quo BERENGARIUS Turonensis suam sententiam de Eucharistia reuocauit ea verborum forma, quæ extat in Decreto Dist. 2. de Consecra. Ego Be-

berengarius Ecclesia Andegauenſis Diaconus anathematizo hæreſin, de qua inſinuat ſem, quæ aſtruere conatur, panem & Vinum in altari poſt consecrationem ſolummodo ſacramentum, & non Verum corpus & ſanguinem Domini noſtri Ieſu Chriſti eſſe, & non poſſe ſenſualiter, niſi in ſolo ſacramento manibus Sacerdotum tractari ſed frangi, aut fidelium dentibus atteri. Conſentio autem Sanctæ Romanæ Eccleſiæ & Apoſtolica Sedi, & ore atq; corde profiteor, de Sacramentis Dominica menſe eardem fidem me tenere, quam Dominus & Venerabilis Papa Nicolaus, & hæc ſancta Synodus, autoritate Evangelicæ & Apoſtolice tenendam tradidit, mihiq; firmavit, ſcilicet, panem & Vinum, quæ in altari ponuntur, poſt consecrationem non ſolum ſacramentum, ſed etiam Verum corpus & ſanguinem Chriſti eſſe, & ſenſualiter non ſolum ſacramentum, ſed in veritate manibus Sacerdotum tractari, frangi & fidelium dentibus atteri, &c.

Hanc confeſſionē Berengarij Romæ coram 114. Episcopis editam miſit Papa Nicolaus per vrbes Italiæ, Germaniæ, Galliæ, & ad alia loca, vt Eccleſiæ, quæ prius doluerant de auerſo atq; peruerſo, poſtea gauderent de reuerſo atque conuerſo. Hactenus Decret.

Berengarium refutarunt LANFRANCVS Archiepiſcopus Cantuarienſis & GYMVNDVS Episcopus Auerſanus, qui illo tempore vixerunt, & quorum hodie contra Berengarium ſcripta leguntur. Damnata etiam fuit eius ſententia à Leonē IX. Papa in Concilio Verceilenſi, quod Contractus ad an. 1050. Siegb. ad 1051. refert. Nicolaum verò II. hoc anno Sedi Romanæ præſuiſſe ex Schaffnaburgenſi patet, quia ſcribit anno 1059. Nicolaum, qui antea appel-

appellatus ſit Gerhardus Florentinus, Romanum Pontificatum obtinuiſſe. Idem habet appendix Contracti.

1030 mortuus eſt HENRICVS I. Rex Francorum. 1060
Appendix Contracti. & Meyer. Hinc (includit) ad mortem Henrici II. Regis Gallia 500. Eſtq; hic annus à regno Salomonis 2100. ab imperio Auguſti 1101.

1031 ANDREAS Rex Vngaria, videns Belam fratrem ſuum regnum affectare, & Vngaros paulatim ad eum deficere, uxorem ſuam & filium Salomonem, cui Imperator filiam ſuam parvuloparvulam deſponderat, cum ſubſiſ opibus ad Henricum Imp. miſit, petens, vt ſibi miſſo exercitu ſubueniretur, &c. Schaffn.

BOLESLAVS Polonia Rex Bela precibus fatigatus, in Vngariam expeditione ſuſcepta, magnas Andree copias ex Vngaria, Germania & Boëmia contractas, fudit, & Belam Alba Regia in ſede regia collocavit. Poſt hunc conſictu Andree longius fugiens, comprehenſus ab Vngaris & malè tractatus in ſylva Boconienſi regni & vita ſinem fecit. Cromer. Fulſin. Ritius. Vngar. Chron. &c.

1035 HENRICVS IIII. Imp. cum hætenus omnia per tutores acta fuiſſent, accinctus eſt gladio, & ipſe bella gerere cœpit an. regni ſui 9. ætat. 14. App. Contracti.

& EDVARDVS Anglorum Rex obiit abſq; liberis. Meyer.

Sub Vuernherio Episcopo Collegium S. Arbopalli extra muros vrbis Altonie inſtitutum eſt. Buching.

1036 Eduardus Rex Anglorum, qui antea appellatus eſt Canonicus, inſtitutus eſt. Nam eodem anno GVILELMVS Saxonum Dux ab Eduardo herede ſuſcitatus, Angliam cum exercitu inuiſit, & Haraldum, qui Regi Anglia

~~BOLESLAVVS Rex Poloniae obiit 1081.~~
~~BOLESLAVVS Rex Poloniae obiit 1081.~~
~~BOLESLAVVS Rex Poloniae obiit 1081.~~
~~BOLESLAVVS Rex Poloniae obiit 1081.~~

sepultus Meisburgi. Venericus, Marian. Sigebr. Vrsp. Bonfin. Helmol. cap. 29. R. V. DOLPHVS regio ritu sepultus est, quod cum agrè ferrent quidam, & discerent, non decere hostem Imperatoris ita honorari mortuum: respondit Imperator: Sinite eum regijs insignibus ornatum sepeliri: vt inani omnes mei aduersarij hoc ornatu sepulti iacerent.

1051 **BOLES LAVS** Poloniae Rex ob S. Stanislai eadem à Gregorio VII. diuis deuocetur. & regnum solenni ritu ei abrogatur, succedente ipse VVLADISLAO.

BOLES LAVS iniustus omnibus in Vngariam fugit, ibiq. conscientia doloribus laceratus miserè periit. Methou. Cromer.

HENRICVS V. Imp. Henrici III. filius nascitur. Murian.

1053 Desinit Chronicon **MARIANI** Scoti, indiã. 6. Eius Chronico appendicem addidit Dodechinus.

1056 **HENRICVS III.** Imp. **VVRATISLAO** Boëmorum Ducis Moguntie in conuentu Principum attribuit titulum dignitatemq. Regiam, Morauorum regno in Boëmiam transfato. *Aen. Syl. Plur. q. tradunt VVratislauum Regem conuatum esse Pragæ ab Engelberto Archiepiscopo Treuirensi, die 16. Maij anno 1087.*

Ordo CARTHUSIENSIS institutus est Colonia à Brunone Theologo: cui occasum præbuerant tristes voces hominis infortiati, & cogitationem de futuro Dorotheo contremiscentis. Antoninis & Speculum Vincentij lib. 26. cap. 82. Alij ad 1087.

MARIA-

MARIANVS Scotus historiographus obiit ætatis 58. Moguntie. Tritth. Dodechinus.

1061 **S. BERNHARDVS** natus est hoc vel superiori anno, quod colligitur ex anno mortis. Vide infra 1153. Vitæ eius historia addita est eius scriptis. Huius viri scripta plena sunt spiritualis fragrantia.

1065 **Concilium CLAROMONTENSE** in Gallijs, congregatū ab **VRBANO II.** Papa, qui Christianis Principibus contra Turcas arma decreto & cohortatione sua induit, eosq; ad expeditionem vltimam pro recuperanda Terra Sancta excitauit.

S. LADISLAVS Rex Vngar. obiit 30. Julij: sepultus Varad. ni in Cænobio à se constructo, post annos 103. in duorum numerum relatus est. Benfi.

FUCHERIVS Carnotensis, qui fuit Capellanus (vt veteres nominant) Balduini, fratris Godfridi Biloniæ, historiam rerum per 29. annos gestarum ab anno 1095. ad 1124. breuiter & magna cum fide perfrinxit. Pontacus.

1066 **Celebris** expeditio in **PALÆSTINAM** à Christianis Principibus suscipitur studio recuperandi terram sanctam. Tanto numero Christiani mare transierunt, vt Occidens vniuersus demigrare visus sit in Orientem. Appellatur bellum sacrum, estq; pio zelo susceptum, sed piorum sanguine multo gestum. Describitur à Fucherio, Guilclmo Tyrio, Blondo, & rerum Gullicarum Germanicarumq; scriptoribus.

1067 **S. LEOPOLDVS** Marchio Austria dictus pater pauperum, patri in gubernatione succedens, regnauit an. 40. Huius filius fuit **OTHO** Episcopus Frisingensis historiographus. **Cuspinianus.** Primus conflictus Christianorum cum Saracenis, vbi victores extitere Christiani 9. Cal.

Mart.

Mart. Sigeb. Eodem anno Nicea, vrbs Synodi Nicenæ memoria celebris, expugnatur à nostris. Sigeb. &c.

LANFRANCVS Archiepiscopus Cantuariensis moritur 3. Iulij. Balæus. Ei succedit ANSHELMVS in præfultatu. Sigeb.

5068 ANTIOCHIA nono mēse obsidionis die 3. Iunii (al. 3. I. Maij) expugnata est à Christianis, & cæsa 100. millia Saracenorū. Drechl. Fubhe.

5069 HIEROSOLYMA capta, & Saracenis crepta est à Christianis 15. Iulij, die Diuisionis Apostolorum, feria 6. hora qua Christus mortuus est, die 39. obsidionis.

GODEFRIDVS BILIONÆVS Princeps Lotharingia, qui primus consensit & superatis moribus in vrbs Hierosolymam irruerat, creatus est primus REX HIEROSOLYMORVM, sed regni titulum & insignia ideo se nolle dixit, quòd indecens duceret, Diadema aureum hominẽ peccatorem gestare ea in vrbe, in qua Saluator Mundi, æternus Rex, spineam coronã suo sacratissimo sanguine madentem, gestasset. Tradunt itaq; Coronam spineam ei esse impositam, tiæis genibus ad sepulchrum Dominicum procurrenti, forẽ vt testaretur, se Christo caput & vitam suam donare, & ad illius exemplum, in hac vita spineum diadema se nõ aspernari, dum modò post mortem, vitæ æternæ gloria, spinis Christi paratã & acquisita, ornandus & coronandus sit. Narrantur ista à Chronographis fusẽ & copiose, sed tamen diffusimiliter: ex illorum scriptis Lector ea cognoscat, quorum commemoratione nos breuitatis institutæ studio abstinemus. Robertus Monachus scribit, Tantum ibi humani sanguinis fufum, vt ceforum corpora vnda sanguinis impellente natarint ac fluitarint.

REGNUM

REGNUM HIEROSOLYMORVM tenuerūt 8. Reges annis 88. tam breuis temporis regnum constitit multo Christianorum sanguine, multis regnis preciosiore.

Est annus ab expugnatione Ierusalem sub Davide 2171. à desolatione eius sub Nabucadnezare 1704. sub Vespasiano 1028. postquam à Persis capta fuerat 484. postquam Verò Saraceni eam expugnauerant ac possederant 463.

1099 5070 GODEFRIDVS BILIONÆVS primus Rex Hierosolymorum moritur 18. Iul. (à morte Salomonis 2100. Dauidis 2140.) Successit frater eius BALDVINVS, qui regnauit annis 18. Sigeb. Visp. &c.

IVO Carnotensis Episcopus decreta pontificum in vnum solum collegit.

5072 PASCHALIS II. Rom. pōtifex Henricum III. Imp. excommunicat. Estq; HENRICVS hic Imperator primus à Rom. Pontif. anathematis fulmine percussus. Lege Vrsberg.

5075 HENRICVS V. filius Henrici IIII. aduersus patrem excommunicatum arma sumit, & adiunctis sibi quibusdam Germaniæ principibus bello eum persequitur. Northassa etiam in Episcoporum conuentu publice sese purgat, quòd patri bellum faciat, non regnandi cupiditate: sed studio obediẽtiæ erga sedem Apostolicam declaranda. Vrsb.

5076 HENRICVS IIII. decreto Paschalis Papa excommunicatus imperio deicitur, & insignibus atq; ornamentis Imperialibus spoliatur à Moguntino Galys apud Tugelheim: cuius rei narrationem prolixam habet Helmol. cap. 32. 33. Frising. Vrsb. &c.

HENRICVS IIII. Imp. in custodiam à filio coniectus, mœrore animi moritur Leodij, 7. Augusti, ætatis 56. imperij an. 50. incoatis: à mor-

à morte patris 49. Cadaver eius vt hominis excommunicati, toto quinquennio sarcophago lapideo inclusum, extra templū Spirense inhumatum stetit, & sepulturæ honore caruit. Vrsp. &c. Mausoleum Spirense habet diem obitus 7. Idus Iun.

HENRICI V. IMPERIVM.

Hic Imp. fuit parum felix in prælijs. Vrsperg. Hoc anno fulsit Cometes toto mense Febr.

5079

HENRICVS V. SILESIA M, qua tunc **POLONIAE** parebat, cum exercitu ingressus, **Libusum** oppidum limitaneum cepit, illudque donauit Archiepiscopo **Magdeburgensi**. **Glogouiam** frustra oppugnauit, & **Boleslao** Polonia Regi pacem dedit. Vbi cum forte **Cesar** legatus ingentem auri & argenti thesaurum monstrasset, subindicans, paratos esse belli gerendi nexvos: Hic, inquit, Polonos perdomabit: **Sinus** ex legatis Polonicis stultum **Cesaris** iactantiam notans, annulum aureum digito detractum ad reliquum auri cumulum adiecit: addens hæc verba: **Iungatur aurum auro. Quo scommate nihil offensus Cesar** respondit germanica lingua: **Habdanct: quod est: ago gratias. Inde mansit Sinesise familia nobile nomen, vt HADANCKII** appellentur. **Paulo post HENRICVS V. no** procul à **Vratislavia** acerrimo prælio **Victus** est à **Boleslao R. Polon.** in campo **Canino**, cui nomen fecit concursus canum post pugnam **caduera** lanciantium. **Crom. Curans.**

S. ANSHELMVS Episcopus Cantuariensis, cuius scripta extant, in Anglia moritur. **Siegb. Tritth. 11. Cal. Maij.**

5081

HENRICVS V. Roma à **Paschalis** Papa coronatur, & pater eius **Henricus** excommunicationis vinculo solutus, insigni pompa funebri terra mandatur, **Spire. Vrsp. &c.**

Eodem

Eodem tempore **PASCHALIS** Pontifex **Henrico V.** concedit ius & priuilegium imperiale conferendi Episcopatus & Abbatis vel Prælaturas (vt vocant) per anulum & baculum: quod tamen ei paulo post eripuit. **Vrsp. Fris.**

5082

Desinit **Chronicon SIGEBERTI** Monachi **Gemblicensis**, qui hoc anno obiit. Eius **Chronicon** continuauit **ROBERTVS** Abbas **Montis** vsq; ad annum **Christi 1210.**

1112

5083

S. BERNHARDVS, genere **Burgundus**, ingressus **Cistercium**, factus est **Monachus**, à constitutione **Domus Cisterciensis** anno 15. ætat. circiter 22.

1113

5085

HENRICO V. Saxoniam **Vasstanti** occurrit **LOTHARIVS** **Saxonum dux** (qui post **Henricum** imperauit) cum exercitu in **Welfsholze**, & 11. Febr. commissum est prælium illud memorabile, quo **Saxones** **Victores** a **truerunt** copias **Cæsaris**, & desiderata sunt ex **Straq; acie** 45. milia hominum. **Helmoldus** ait copias **Cæsaris** maiores fuisse **Saxonis**, atq; tres **Saxones** quinq; **Cæsarianis** fuisse in pugna oppositos. **Cranzius** **Saxon. 5. cap. 36. Tritth. Fabric. &c.**

1115

Fundatum est **Cœnobium CLAREVALLENSE**, cuius primus Abbas fuit **S. Bernhardus**. **Vinc. Siegb.**

5086

PASCHALIS II. **Papa** **Romæ** in **Concilio Lateranensi**, 6. Martij congregato, priuilegium de inuestitura Episcoporum antea traditum **Henrico V.** reuocat, damnat & abrogat, vt **per vim** sibi in castris extortum: illudq; nominat **Prauilegium**. Imperatorcm etiam anathematē ferit. **Quæ** res multos Episcopos & **Principes** **Germaniæ** ad rebellionem aduersus Imperatorem commouit. **Nouæ** itaq; turba, schismata & scandala in **Ecclesia** repullularūt. **Vrsp. Helmol. Cranz.**

1116

5087 RYPERTVS TVITIENSIS hoc anno dedica-
vit Cunoni Abbati Sigebergensi libros egre-
gios de operibus S. Trinitatis: quod docet
præfatio: perfecit opus triennio.

5088 BALDVINVS Rex secundus Hierosolymorum
moritur Domin. Palmarū: conditus Mausoleo
regio in loco Caluarie ad latus Godfridi fra-
tris. Successit ei BALDVINVS II. Vrsp. & alij.
Romæ mortuo Paschali II. HENRICVS V.
Imp. Pontificatum abrogauit Gelasio II. re-
cens electo, Apostolicæ Sedi alium quendam
imponens. Gelasius Pontificatu deiectus Cæ-
sarem in Germaniam redeuntem excommuni-
cat, ac diris persequitur: itaq; schisma quod
iam putabatur emortuum, crudeliter reuixit,
& Henricus Cæsar de imperio & honore suo
periclitari cœpit. Vrsp. & c.

*Chronicon IOANNIS ZONARAE termi-
natur, morte Alexij Comneni Imp. Græci, in cuius
locum subijt Cælo Ioannes Comnenus. Dein-
ceps historiam perrexit NICETAS CHO-
NIATES completens annos 87.*

5090 Collegium Sacerdotum Glogouie fundatum &
institutum à Boleslao Principe Polonorum, ad-
iuuante Haymone Episcopo Vratiflauensi.

5092 HENRICVS V. in Concilio Vvormaciensi 23.
Septemb. reconciliatur Apostolicæ Sedi, resi-
gnans atq; cedens ei omne ius Inuestituræ Ec-
clesiasticæ: id est, potestatem Episcopos inue-
stiendi, consecrandi & confirmandi, Episcopa-
tus vel Abbatias ac Prælaturas conferendi,
quæ antehac penes Imp. siue laicos fuerat.
Pontifex verò CALIXTVS II. vicissim con-
cessit, Electionem Episcoporum & Abbatum
in præsentia Imperatoris fieri, sine violentiâ,
ita vt iam electus regalia per sceptrum ab Imp.
reciperet. Cusp. Vrsp. Sig. Frif. lib. 7. c. 16.

POME-

1117 7094 POMERANIA AD CHRIS-
STVM CONVERSA.

1124

OTHO Episcopus BAMBERGENSIS Pome-
ranis, & quasdam terræ Luritie vrbes, ab erro-
re & idololatria gentili reuocatas ad Christi
fidē perducit, ijsq; baptizatis templa in vrbi-
bus construxit, de quo legit apud Vrspergen-
sem scriptum ipsius Othonis Episcopi, Pome-
ranorum Apostoli. (*Est annus 2600. ab egres-
su Israëlitarum ex deserto, & ingressu eorum
in terram promissam duce Iosua.*) Huius rei
meminit Helmoldus his verbis: *His diebus,*
inquit, claruit vir insignis sanctitate Otho Ba-
bergenensis Episcopus, qui iuuante pariter,
& adiuuante Bolizlao Polonorum rege, Deo
placitam adiit peregrinationem ad gentem Sla-
uorum, qui dicuntur Pomerani, & habitant in-
ter Oderam & Poloniam: predicauitq; illis
verbum Dei, Deo cooperante & sermonem con-
firmante subsequens signis: omnemq; gentem
illam cum Principe eorum VVercezlauo con-
uertit ad Dominum. Vide Vandaliam Cranzij
lib. 7. c. 17. & lib. 3. c. 28. Saxon. l. 5. c. 44.
Nomina Urbium Pomeranicarum ab Vrspergensis
hac exprimuntur: Pirizfstein, Vulingamen,
Colberch, Belgrado, Lubingresch.

ALBERTVS VRVSVS, cognomento Magnus &
pulcher, filius Othonis, Comes Afcantiæ & in
Ballensted, Dominus in Bernburgk & Marchio
Soltvedelensis, ab Henrico V. Imp. post pa-
trem hoc anno inuestitur. Huius multa fit
mentio in historia Principum Anhaltinorum,
& Marchionum Brandeb. & sunt qui dictum
putent Vrsum à familia Vrsinorum Romano-
rum. Iust. & c.

Mense Decembri Calixto II. Papæ successit Ho-

MORIVS, à quo Volaterranus scribit confirmatum esse Ordinem Templariorum siue fratrum Militiæ templi Hierosolymitani. Pontacus eorum institutum refert ad Gelasij II. tempora, & ait dictos esse Templarios, quòd iuxta Templum Domini Hierosolymis in Palatio regio habitarent. Vide Tyrium lib. 12. cap. 7. & Aemylum lib. 5.

TYRVS clarissima vrbs Phenicum capta à Christianis. Meyer.

Monasterium in SPANHEIM fundatur à Comitibus de Spanheim. Tritth. Sigeb. ad seq.

5095

HENRICVS V. Imp. apud Traiectum moritur sine liberis: imperij an. 19. sepultus Spiræ. Diem obitus alij assignant 23. vel 21. Maij. alij 23. Julij. Appendix Sigeb. habet feriam 5. post Pentecosten: quæ an hoc anno in 21. Maij incidat, docebunt Dionysij tabulæ.

LOTHARIVS II. Dux Saxon. Romanorù Imp. creatus. Mariani appendix annotat, fuisse Moguntix electum 30. (alij 25.) August. & coronatum 13. Septemb. Vide Vrsp. Frising. Sigeb. Helmol. cap. 42. qui hunc Lotharium vocat Luderum.

Hoc tempore clarus habebatur RVPERTVS Tuitiensis Cœnobij prope Coloniam Abbas, qui præclara in scriptis doctrinæ & pietatis sue monumenta reliquit.

5096

LOTHARIVS Imp. prouinciam MISNENSEM concedit CVNRADO VVETINI Comiti, cuius posteritas rerum hodie potitur feliciter, & à VVITICHINDO MAGNO auspiciam ducit originem. Fabric. Vrsperg. Frising. &c. Hinc ad natalem Augusti Elect. 400.

Prælium inter Lotharium & Boemiæ ducem committitur: in quo perijt Osho Dux Merania 12. Martij. Eber. & alij.

IVBI-

5100

IVBILÆVS MVNDI 1102. Mosis 52. predicationis Christi 22.

1130

Hoc seculo floruit IRNERIVS (siue VVernherus & El Guarnerius) Iurisprudens in instaurator, dictus LVCCERNA IVRIS: quòd leges Romanas (quarum professio ad sexcentos ferme annos in Italia in tenebris quasi delituerat, & post Iustinianum diu cessarat) singulari Dei consilio à teneis & blattis liberatas, in lucem Leohario Imperat. iubente renouarit, primus legibus glossas apposuerit, & siue exemplo cæteris illuminandi iuris exemplum dederit. Bononia ius civile profiteri cepit, annis 600. post Iustinianus tempora elapsis. Ex huius Schola postea prodierunt viri doctissimi, qui Iuris professionem in Italia conseruauerunt, & in Galliam transplantauerunt. Hanc renouationem & Iuris Civilis restitutionem in annum Christi 1150. incidisse refert vir doctissimus Valentinus Foesterus IC. lib. 3. Historia Iuris Civilis Romani.

5101

SOBIESLAVS Princeps Boemorum, qui Lusatia magnam partem occupauerat, instaurauit & munuit celebrem urbem GORLICIVM, quæ prius sæpe fuerat vastata. Cura. & manu script.

1131

5103

LOTHARIVS Romæ coronatur ab Innocentio II. Huic coronationi interfuit S. Bernhardus, quem Lotharius secum adduxerat. Cæterum cum Lotharius vetera Imperatorù iura in conferendis Episcopatibus ac Abbatijis se repetiturum ostendisset: Pontifex minime passus est ea sibi enipi. Sigeb. Cusp. Vrsp. Frising. &c.

1133

5106

S. LEOPOLDVS Marchio Austria moritur 15. Nouemb. sepultus Neoburgi in cœnobio à se constructo. Cusp.

1136

5107

LOTHARIVS Imp. rebus magnis in Italia &

1137

Apulia prosperè & præclare gestis, cum exercitu in Germaniam reuertens, in itinere morbo corripitur, & prope Tridentum moritur 3. Decemb. an. imperij 13. sepultus prope Brunsvigam in monasterio Luther à se constructo. Hic à scriptoribus Italicis, inquit Fabricius, celebratur, quòd in toto imperio nihil egerit quod merito reprehendi possit. Engelhusius tradit, ipsum iustitiæ amatorem, & Constantini, Caroli & Othonum fuisse imitatore. Ait etiam Frisingensis, potuisse eius virtute & industria imperium ad pristinam dignitatem reduci, nisi fuisset celeri morte præuentus. Addit Fabricius, eum veteres Romanorum leges in Apulia repertas, socijs Pisanis donasse, qui libri nunc Florentiæ in Palatio Mediceo asseruentur, ac mandasse, vt leges per Irnerium explicentur, & ius secundum eas in imperio dicatur, quod & supra monuimus. Eius verò etiam Epitaphiũ recitat à se reperitum: quod hoc postremo disticho clauditur:

*Exiit ut membris, heu, trina luce Decembri,
Ecclesia genitus, illius est obitus.*

De anno obitus inter Chronographos non conuenit. Frisingensis, Onuphrius & alij habent 1138. Nos Frisingensem, Mariani & Sigebergi appendices, & Tritheimij Hirsgauense Chronicon sequimur, qui conuentum apud Confluentiã (Sibi Cunrado electus est Imp.) & Pascha Colonia à Cunrado recens electo celebratum referunt ad 1138. Frisingense etiam annus Christi 1146. est Cunradi nonus. Ergo 1138. est Cunradi primus, quod etiam Siffrius habet.

CUNRADI III. IMPERIVM. V. sp.

Hic fuit Dux Sueuiz, & Henrici V. Imp. ex sorore nepos. Confluentiæ creatus est Imp. & coronatus circa mediam quadragesimam. Norbergam

bergam & Lubecam, celeberrimas Germaniæ vrbes, instaurauit & exornauit, ijsq; gradum struxit ad eam Maiestatem, quam hodie præ se ferunt.

Huc vsq; perduxit Chronicon suum HONORIVS Augustodunensis presbyter.

1109 *Obijt in Gallia IOHANNES de TEMPORIBVS, qui annis 361. vixerat, & Caroli magni armiger fuerat. Martin. Polonus, Naucler. & alij.*

1139

1110 Hugo de S. Victore Canonicus Parisiensis, cuius scripta extant, moritur.

1140

Eodem anno OTHO Episcopus Bambergensis, Comes de Andechs, Ecclesiarum Pomeranicarum *omnis* atq; parens, Bambergæ obiit septuagenarius, 3. Septemb. Tritth. & append. Marian. &c.

His ferme temporibus nata sunt factiosa & sferalia nomina GVELFORVM & GIBELLINORVM, de quibus consule integras historias aliorum, &c.

GVELFVS dux Bauariæ pugna victus à CUNRADO Imp. die S. Thomæ, vallo & mœnibus oppidi VVinspergk, se suosq; includit. Obsessus igitur à Cunrado, post multas difficilesq; oppugnationes, fame & rerum necessariorum inopia, deditionem facere cõpulsus est. Cumq; metueretur, ne Imperator in Guelfum eiusque ciues iure belli propter rebellionem grauitè animaduersurus esset, fœminæ eius oppidi, antequam portæ aperirentur, petiuerunt, vt sibi saluis abire liceret vnâ cum ijs rebus, quas humeris gestare possent. Quod cum à clementi victore & optimo principè facile impetrarent, & hostes aurum, gemmas, mundumq; mulierem eas elaturas crederent, matronæ illæ omnium supellectile neglecta, militib; prædæ re-

lista, maritos suos humeris exceptos ex oppido, cunctis spectantibus & industriam admirantibus, asportarunt. Qua pietate ingeniosi Cunradus Imp. motus, Guesum cum civibus suis inviolatum & incolumem dimisit, & pace constituta cum eo amicitiam iunxit. Ducibus verò indignantibus & frementibus ob leges deitionis isto dolo violatas, respondit Imperator: *Non decere Verbum Regum immutari*: subindicans, malle se clementia quam seueritate delinquere. Tritt. Hirsgau. Vrsp. & alij.

5112 ALBERTVS VRSVS, princeps Anhaltinus, Marchiam Brandeburgensem obtinuit. Ab hoc Alberto Vrsò denominata sunt Vrbes Marchie, BERLINVM, BERNAVIA, BERVVALDIA, &c. Iust. Brotuf.

Tritthemius ea de re ita scribit: Anno 1141. Henricus Marchio Brandeb. obiit sine liberis, Marchiam in manus Imperatoris liberam relinquens: quam Cunradus Imp. cõsilio Principum, Adelberro Comiti de Solwedel in feudum imperiale concessit.

FVLCO Hierosolymorum Rex moritur, succedente ex filio Balduino. Meyer.

ORDO IOANNITARVM.

Sub hoc FVLONE Rege, initium sumpsisse dicitur ORDO HOSPITALIS S. IOANNIS Baptistæ in Ierusalem, siue Teutonicorum Militum D. Ioannis: ad cuius Ordinis societatem in his locis multi præstantes viri, tum etiam Magister Ordinis in Sonnebergk, & Commandator in Logau pertinent.

5115 AVICENNA Hispanensis Medicus, nascitur in Vrbe Commagena Edeffa. Huius coetaneus fuit AVERROES Cordubensis Philosophus & Medicus, atq; Commentator Aristotelis.

EVGE

EVGENIVS III. cœpit. Huic D. Bernhardus dedicavit & inscripsit suum librum de confideratione.

5116 OTHO Frisingensis Chronicon suum terminat anno 1146. quem ait esse Cunradi Imp. nomen, & Eugenij III. Papæ secundum. Scripsit quoque librum de rebus gestis Friderici I. de quo post.

5117 ANGLI, FLANDRI, & LOTHARINGI instructa ducentarum propè navium classe, in Galliciam nauigarunt, sibi auxilio Alphonsi Regis Lusitanie VLISIPPONEM urbem clariss. de Saracenis ceperunt, in qua mox Alphonsus Archiepiscopum instruit, aliq; sex alias demitas civitates subdidit. Meyer.

Hoc anno suscepta est ingens illa CVNRADICÆsaris, aliorumq; Regum ac Principum in SYRIAM expeditio: sed quæ fraude Græcorum irrita cecidisse traditur, Emanuele Græcorum Cæsare, perfidia plusquam Punica, Christianorù farina gypsum immiscente. Meyer. Tritthemius ait maiorem exercitus partem perijisse fame, peste, & gladio, terramq; Saracenorunditam ac repletam esse spolijs ac armis Christianorù. Frisingensis ait fuisse bonum bellum secundum quid, nõ simpliciter, id est, profuisse nostris interitum corporis ad animæ salutem.

5118 RICHARDVS de S. Victore, Monachus Parisiensis, qui scriptis nomen suum nobilitavit, moritur 2. Nouemb. Chron. Noriberg. maius.

5121 GRATIANVS Monachus post Iuonem Canonensem DECRETORVM OPVS ex veterum statutis, sanctionibus & scriptis composuit, quo Iuris Canonici studiosi hodie utuntur. Hoc opus EVGENIVS Pontifex & approbavit, & in Academia publicè præponi mandauit. Martin. Polon. Tritth.

Z 5

CVN-

CUNRADVS III. Imp. moritur Bambergæ 15. Febr. an. imperij 14. (vel 15. incoatis) sepultus in Lorch.

FRIDERICI I. Barbarossæ vel Aenobarbi (à barba rufa sic dicti) Cunradi Imp. ex fratre nepotis, IMPERIVM.

De huius rebus primo quinquennio gestis consule Frisingensem, qui inter cætera tempus mortis Cunradi & electionis Friderici ita annotat: *Anno Domini*, inquit, 1152. *Cunradus ab hac luce decessit sexta feria post caput ieiunij, 15. Febr. in Bamberg. Et 3. Non. Mart. feria tertia post Dominicam Oculi conuenit Francosurti vniuersum Principum robur: Sibi cum de eligendo Principe Primates consultarent (nam id suris Romani Imperij apex, videlicet, non per sanguinis propagatione descendere, sed per Principum electionem Reges creare sibi tanquam ex singulari Sencdicat prerogatiua) tãdem ab omnibus Fridericus Suenorij Dux, Friderici Ducis filius petitur, cunctorumq; favore in Regem sublimatur, & Dominica Latere Aquisgranis coronatur. Huius autem tam vnanimis in hanc personam assensus ratio hac fuit. Dux in Romano orbe apud Gallias, vel Germanias fines famosa familie hæctenus fuere, vna Henricorum de Guerbelinga, alia Guelforum de Altdorsio: altera Imperatores, altera magnos Duces producere solita. Ista, vt inter viros magnos, gloriaq; anidos asselet fieri, frequenter sese inuicem emulantes, Reipub. quietem multoties perturbarent. Nunq; verò Dei, vt creditur, paci populi sui in posterum prouidentis, sub Henrico V. factum est, vt Fridericus Dux pater huius, qui de altera, id est, de regum familia descenderat, de altera Henrici scilicet Noricorum Ducis filiam in uxorem acceperat, ex eaq; Fridericum,*

qui

qui in presentiarum regnat, generaret. Principes ergo non solum industriad ac virtutem iam sape dicti iuuenis, sed etiam hoc quod vrsusque sanguinis conseris, tanquam angularis lapis, & rrorumque horum parietum dissidentiam vniire posset, considerantes, caput Regni eum constituere ad iudicauerunt: plurimum Reipub. profuturum pracogitantes, si tam grauis & diuturna inter maximos imperij viros, ob priuatum emolumentum simultas, hac demum occasione, Deo cooperante, sopiretur. Huius prosopographiam habet Vrspergensis.

5123

S. BERNHARDVS moritur ætatis 63. circiter, 20. Augusti: Canonizatus anno 1164. fuit Monasteriorum ampliùs quàm 160. pater. Vita. Vide Pet. de Natal. l. 7. c. 84. Histor. Lombard. c. 115.

1153

5124

VVICELINVS VVandalorum Apostolus diem clausit extremum 12. Decemb. cum in Episcopatu sedisset an. hebdomadibus 9. & cum annis ferè 30. apud VVandalos Euangelium predicasset. Corpus tumulatum est in Ecclesia Faldederensi. Fuit fundator Christianismi in occidua regione gentis VVandalorum. Helmol. c. 79. Cranz. Vandal. l. 3. c. 32. & lib. 4. c. 18. Circa festum Michaelis FRIDERICVS Imp. profectus est in Italiam cum magno exercitu. Truth.

1154

5125

FRIDERICVS Barbarossæ Romæ coronatur & salutatur Imperator ab ADRIANO Papa 18. Iunij (alij 28. Iunij) Frising. à monarchia Iulij Cæsaris 1200. Vrbis TERDONA hebdomada tertia post Paschalem solennitatem mense Aprili, solis hominibus à Friderico salute data & concessa, dirptioni militum exponitur, & solo aequatur. Frising. lib. 2. cap. 20. Helmol. cap. 30. Idem ha-

1155

bes

bes Orationem legatorum, qua Barbarossam ante Urbis ingressum Romani Senatus nomine salutarunt.

9126

CVRADVS Primus **MARCHIO** **MIS-**
NIAE, presentibus plurimis nobilibus Sive, arma equestris vitro exiit, & in Basilica Misnensi suspendit. Inde 30. Nouemb. in Lauterbergum concedit, habitum reliquit, & assumit, ac post duos menses & 5. dies moritur, 5. Febr. 1157. atat. 59. Fabric. Eber.

PRIMVS DVX AVS-
TRIAE.

HENRICVS Marchio Auftrig VIII. & vitimus, creatur primus **DVX AVSTRIAE** à Friderico I. Imp. Ratisbonæ, 17. Septemb. indictione 4. 1156. anno 4. regni Friderici, & post coronationem Romanam secundo, quod patet ex formula Priuilegij in Cuspiniani Auftria, cuius initium ita habet: *De consilio & iudicio Principum, inquit Imp. illustri Vladislao Duce Bohemia sententiam promulgante, quam cateri Principes approbant, Marchionatum Austriae & dictam Marchiam supra Anasum commutauimus in Ducatum, eiusdemq; Ducatum cum subscriptis iuribus, priuilegijs & gratijs omnibus liberalitate Casarea contulimus Henrico patri nostro carissimo, pranobilisuz uxori Theodora & liberis eorum, ob singularem fauorem, quo erga dilectissimum patrum nostrum Henricum Austria Ducem eius Conthoralem & eorum successores, nec non erga terram Austria, qua clypeus & cor Sacri Rom. Imp. esse dignoscitur, afficimur, &c.*

RADEVICI Canonici Frisingensis appendix continuat historiam Friderici vsq; ad annum 1160.

FRI-

1127

FRIDERICVS Imp. mense Augusto exercitum in Polonia mouit; Oderim fluium Vado transiit 22. Augusti. Glogoniam & Bitomiam Poloni suis manibus incendit, ne ibi praedia à Casare poterantur. Eleclaus Polonia Rex pacem petiit & certis conditionibus pactam à Casare impetrauit. Polonici scriptores hoc in sequentem annum conferunt: sed Rademicus, qui tum vixit, assignat 1157.

1157

1128

VLADISLAVS BOEMORVM DVX, ex Duce Rex creatur, Ratisbonæ, ab Imp. Friderico, in celebri Principum conuentu, & Priuilegia de vsu Diadematis alijsq; regni insignib. accipit. *Rademic.* Mechouius affirmat, Vladislao in hac coronatione, loco Aquilæ nigrae attributum esse pro insigni, album Leonem cum cauda bifurcata: quod & in veteri Chron. Boëm. manu scripto legi. Hæc facta sunt anno 72. post, quam **V RATISLAVS** Moguntia ab Henrico III. appellatione Regis Boëmici primùm ornatus fuerat: sed qua post Vratisslavum 60. annis ferè nemo principum Boëmorum vsus erat.

1158

Eodem anno, teste *Rademico*, cuius hæc verba retinamus, *Fridericus inferiores Rheni partes peragrans, nullos sibi dies ociosos transire passus est, eos se ratus perdidisse, in quibus non aliquid de Stilitatibus Imperijs, de iure & iusticia inter omnes gentes conseruanda dispexisset. Tam igitur Valido cis Alpes imperio ferocia tantarum gentium, tanto consilio, ac sine armis delinuit, ut iam non regni rector, sed vnius domus, vnius Reipub. paterfamilias haberetur. Ipse vero iam ad transalpina exercitum ducturus, primo omni-*

... ad transalpina exercitum ducturus, primo omni-
... ad transalpina exercitum ducturus, primo omni-
... ad transalpina exercitum ducturus, primo omni-
... ad transalpina exercitum ducturus, primo omni-
... ad transalpina exercitum ducturus, primo omni-

spiritualib. armis antè muniret animam, quàm corpus, antè cœlestib. se disciplinis prestrueret, quàm ad pugnam iturum militem militaribus instrueret praeceptis.

FRIDERICVS secundam expeditionem suscipit in Italiam propter Mediolanensium rebellionem. Vrsb. Marian. Sigeb. Radenicus cap. 26. recitat leges, quibus militarem disciplinam Barbarossa in exercitu sanxit. Die 25. Julij obsedit Mediolanum: 8. Septemb. obsessos in gratiam recepit.

Hoc ipso año facta est **NOVA CONSTITVTIO FRIDERICI** pro scholasticis Cod. 4. tit. 13. l. 5. cuius hoc est initium: *Decernimus ut nullus de cetero tã audax inueniatur, qui aliquã scholarib. iniuriam inferre presumat, &c. Datum Anno Domini 1158. mense Nouemb.*

OTHO Episcopus Frisingensis Chronographus, S. Leopoldi Marchionis Auftrix filius, moritur 22. Octob. Post eius obitum exactis mensib. 6. diebus 13. tristi incendio absumpta est vrbs Frisingensis vnã cum templo & Sacerdotũ domicilijs, 5. April. Anno 1159. Radenic.

Hoc anno oritur simultas inter FRIDERICVM Imp. & ADRIANVM Papam, qui Mediolanensibus & alijs in Italia autor defectionis à Casare fuerat, quam rem copiose describunt Radenic. lib. 2. cap. 18. Nauclet. generat. 39. Auentin. lib. 6.

ADRIANVS Papa muscam deglutiens, quæ fortè in os eius inuolauerat, & nulla medicorum arte eximi poterat, suffocatus moritur Cal. Septemb. quæ fuit tum feria secunda. Radenic. cap. 76.

~~FRIDERICVS~~
~~ADRIANVS~~
~~FRIDERICVS~~

~~FRIDERICVS~~
~~ADRIANVS~~
~~FRIDERICVS~~
1310 **Crema** vrbs minutissima post 7. mensum obsidionem 26. Ianua. se dedit Imp. hac conditione, Si Vita ciuibus indulta, cum coniugibus ac liberis quous iure liceret, de rebus suis quantum quisque humeris ferre posset secũ exportantibus. Die itaque 27. Ianua. Crema, egressis inde circiter 20. millibus hominum, flammis tradita & militum direptioni permessa est. Radenicus: qui hoc loco historiam suam terminat.

COMITIA Erfurdix celebrantur mandato Imperatoris, in quibus decretum est bellum contra Mediolanenses. Fabric.

HENRICVS Leo PRIBISLAVM Ducem Henetorum obsessum in arce VVerlou, imperata facere coegit: qui quidem ab eo tempore doctrinam Christi amavit ac propagauit. Ab hoc **PRIBISLAVO MEGALOBVRGENSIS** Principis originem ducunt. De hoc anno Meyer. et a Frisib. Henricus Leo Saxonix Dux Vandalos gentem adhuc efferatam, ubique iuxta se Christianæ pietati inimicam, postquam suis expulset sedibus, Henricum Scatensem & Adolphum Holfatiæ Comitem trans Rhenum in Belgicam misit, qui non parvam Colonorum multitudinem ex Brabantis, Flandris ac Hollandis in Vandaliam & Vaugriam traduxerunt, reuertiq; sunt tunc partim Flandri in eandem ferè oras, ex quibus olim maiores eorum sunt profecti. Hæc Cranzius in Saxonia literis mandauit: *Ego de ea demigratione nihil apud nostrates lego. Idem autor in Vädalia sua refert, Henricum Leonem, postquam Vandalos & Obotritos subegisset, terram omnem Obotritorum suis diuissile ducibus,*

limo...
 constituit Episcopum... non
 exiguam cultorū vocauit multitudinē. Quin
 etiam Albertus Vrsus Marchio Brandeburgen-
 sis, vt idem testatur Cranzius, ex Hollandis,
 Zelandis, Flandris, Coloniam ea tempestate de-
 duxit in easdem ferē Vandalorum terras.

PETRVS LOMBARDVS, cognomento MA-
 GISTER SENTENTIARVM, fit Episcopus
 Parisiensis, qui hoc tempore scripsit 4. libros
 Sententiarum, & glossas Pfalterij atq; Episto-
 larum Pauli. Sigeb.

Eodem tempore floruerunt: Petrus Comestor,
 historiae Scholasticae autor: Petrus Blesensis,
 Petrus Abelardus, Eustathius Thesalonicensis
 Episcopus, qui in libros Homeri scripsit
 Commentarios: item Mesue Medicus, teste
 Gassaro, &c. Abbas item Ioachim, Calaber
 propheta, cuius hodie extat in Hieremiam in-
 terpretatio.

~~.....~~
~~.....~~
~~.....~~
~~.....~~
~~.....~~

5132

MEDIOLANVM à Friderico Imp. captum,
 populus expulsus, murus destructus, & ades om-
 nes, exceptis sanctorum templis, euerse, ita vt
 per mediū Urbis in modū crucis aratrum iuben-
 te Imp. traheretur. Append. Marian. Tritth. V. sp.

REINHOLDVS Archiepiscopus Colonienſis à
 Friderico impetravit corpora 3. Magorum,
 qui Christum infantem adorauerant, Medio-
 lani extra muros ante portam Romanam ser-
 uata, quæ Coloniam secum detulit, & in Ec-
 clesia maiore collocauit. Siffriq. Tritth. Ap-
 pend. Marian. alij ad 1168.

FRI-

5133

FRIDERICVS Imp. capto & delecto Mediola-
 no, reuersus in Germaniam, principibus Polo-
 nia serio mādauit, vt secundum pacta filijs Vla-
 dislai patrimonium redderent. Hoc igitur anno
 SILESLIA accepit primos suos principes, cum
 post bellum Barbarossæ diuideretur inter tres
 filios Vladislai. BOLESLAVS procerus, pri-
 mus PRINCEPS SILESLIAE, vt belli-
 cosus & iustus, adeptus est Silesia dittonem me-
 diam, quæ est velut Umbilicus SILESLIAE,
 nempe VRATISLAVIAM & LIGNI-
 CIVM: MIESLAVS factus est dominus
 SILESLIAE superioris: CONRADO ado-
 lescenti Salerudinario data est Silesia inferior,
 id est, GLOGOVIA, CROSNÀ & SA-
 GANVM: ita tunc quasi est constitutus DV-
 CATVS GLOGOVIENSIS. Ab hac
 igitur Regia Polonorum stirpe descendunt il-
 lustris. PRINCEPES SILESLIAE, hodie su-
 perstites, & Silesia prius afflicta, perpetuisque
 vastationibus bellicis exhausta, hoc tempore
 respirare & coli cœpit. Chron. Pol.

1163

5134

PETRVS LOMBARDVS M. Sententiarum mo-
 ritur 20. Augusti. Chron. Gall.

1164

5135

HENRICVS Anglorum Rex non Veritus Eccle-
 siastica libertati manus iniicere, conatus est pro-
 fana dittoni omne sacerdotium subijcere. Equi-
 dem Episcopus Eboracensem, Londinensem &
 Cestrensem non magno negotio subegit: sed Tho-
 mam Archiepiscopum Cantuariensem Angliæq;
 Cancellarium virum sanctum nullis terroribus
 superare potuit. Hunc itaq; Rex sede sua dese-
 ctum Angliæ expulit. Meyer. Tritth.

1165

HENRICVS VI. Imp. Friderici Imp. filius, naf-
 citur apud Nouioinagum. Tritth.

5136

De Romanis pugna victis ad Tusculanum ab Ar-
 chiepiscopo Colonienſis & Moguntino: Item de
 Aa Roma

1166

Roma ab Imp. *capta, qua' omnia hoc ferme triennio acciderunt. Vide Helmol. lib. 2. cap. 10. Append. Marian. Vrs.*

5138 FRIDERICVS Barbarossa Imp. Episcopo 1161
VVirzburgensi & successorib. Ducatū FRAN-
CIAE ORIENTALIS, & iurisdictionem su-
perioiorem, nouo Priuilegio & sigillo aureo re-
stituit & confirmauit, publicatūq; 10. Iulij
per vniuersam Franciam. Eber.

ALBERTVS VRSVS Elector Brandeb. o-
bit, sepultus Brandeburgi ante aram D. Augu-
stini in summo templo (alij in Ballenstedt.) Ei
successit filius OTHO I. Marchio Brandeb.
Iust. Brotus. &c.

Circa hunc annū definit Chronicon HELMOL-
DI Presbyteri, quo descripsit historiam con-
versionis Sclauorum ad Christum. Is cap. 13.
hæc verba habet: *Anno Domini 1168. funda-
tum est opus nouæ plantationis in terra Rugia-
norum, & adificata sunt Ecclesie, & presentia
Sacerdotum illustrata: seruieruntq; Regi Da-
norum sub tributo.*

ROSTOCHIVM octennio ante à PRIBIS-
LAO Henetorum Domino adificari ceptū, vrbis
Priuilegia hoc anno primum accepit. Chytræus.

5140 Natus S. DOMINICVS pater Ordinis Prædica- 1170
torum. Antonin.

5141 THOMAS Episcopus Cantuariensis in Angliam 1171
reuerfus, 29. Decemb. trucidatur in templo
Cantuariensi, assentiente, vt ferunt, Henrico
Rege. Petrus de Natal. lib. 2. cap. 13. & Hi-
stor. Lombard. c. 11.

Hic Martyr anno 1173. per Alexandrum III.
Papam Sanctorum catalogo inscriptus est: sed
post annos 367. eius reliquias HENRICVS
VIII. Rex Angliæ nostra ætate cremauit, an-
no 1538. Pontac. Buching.

CINNA

CINNA Monasterium opulentissimum constru-
ctum & fundatum est prope Iutrobocum, à
VVICHMANNO Archiepiscopo Magdebur-
gensis, Comite Tirolis, sub Rizonc primo Ab-
bate.

5145 Hoc anno MONACVM Vrbs Germania ornatis- 1179
sima condita dicitur.

5146 FRIDERICVS Imp. Venetijs in vestibulo S. 1176
Marci ad ALEXANDRI Pontificis Romani
pedes prostratus, illos exofculatus est: deinde
ad altare maius ambo Principes profecti, acce-
pta dataque salute, pacis fœdus inierunt 24.
Iulij. Vrs. Blond. & Platina.

5150 IVBILÆVS MVNDI 1103. Mojsis 53. 1180
Christi predicationis 23.

Monasterium LEHNIN in Marchia Brandeb. vbi
longo tempore fuit plurimorum Principum
sepultura, fundatum est ab Othone I. Mar-
chione & Electore Brandeb. Iust. Brotus.

BERNHARDVS II. Alberti Vrsi filius, è
gente nobilissima Principū ANHALTINO-
RVM, Henrico Leone exautorato, in conuentu
VVirzburgensi ab Imp. Friderico DVX SA-
XONIAE pronunciat. Hic ditionem Ele-
ctoratus cum oppido VVITEBERGA in su-
am potestatem redegit, vbi postea domicilium
Electorum Saxoniae fuit. Insignia trahium au-
ratarum & nigrarum, ac rutacei ferti, quibus
Saxonia Duces nunc videntur, primus & surpa-
uit. Fabric. Ea de re Cranzius Saxon. lib. I.
cap. 25. ita disserit: De armis Saxonie hoc fe-
runt: Otho pater Alberti Stratoria ligna in
clypeo transfuersa, atro giluoq; colore variata
ferebat: Bernhardus ad pedes Imperatoris
Friderici iam de Ducatu Saxonie inuestitus,
orabat, vt aliquo à fratribus discrimine Duca-

Aa 2

tus

tus sui insignirentur. Tum imperator, vt erat coronatus per æstum, rutaceam coronam iniecit ex obliquo supplicantis clypeo. Hoc est ergo sertum, quod paternis insignib. Bernhardus iam Imperatoris dono adiecerat. Nam vetera Saxoniz signa candidum præferebant pulum equinum.

S. HILDEGARDIS Abbatissa Cœnobij Bingenfis moritur 17. Septemb. ætat. 82. quæ cùm Latini sermonis esset ignara, reuelante Spiritu Dei omnia Latinè dictauit notarijs excipientibus. Tritth.

5152

FRIDERICVS Imp. LVBECA M obsedit, eamq; ingressus auxit priuilegijs, & hac est prima LVBECAE ad Imperij societatem susceptio. Cranz. Vandal. lib. 6.

1181

5156

LIVONIA à vicinis debellata Christiū agnoscere cœpit: qua de re ita Cranzius: MEINARDVS Sacerdos, cum mercatoribus de Lubeca adijt Liuoniam, & casam exiruxit, in qua mansit cum famulo, linguam gentis perdicens: Sibi diuina religione quos potuit instruxit. Et quia à Lituanijs fiebant incursiones, Christiani præsidium firmauerunt in loco quem hodie vocant Kerkholm. Arx præcipua Ordinis fuit ad ripam Dunæ fluminis duobus miliaribus supra Rigam. Inde ab Archiepiscopo Bremensi Meinardus in Episcopum Liuoniensem consecratus est. Cranz. Vandal. l. 6. c. 6. Et Saxon. l. 7. c. 13.

1186

5157

HIEROSOLYMA Christianis inter se dissidentibus in Saracenorum potestatem redijt 2. Octob. feria 6. anno 88. ex quo regnum Hierosolymorū penes Christianos esse cœperat. Meyer. Vrsp. &c.

1187

Hoc ipso annò Laodicæam, Ptolemæidem, Berytum, Btblum, Tiberiadem, Ascalonemq; SALADINVS Aegypti Sultanus recepit. Meyer. Platina

tina eam rem ita commemorat: Multum certè, inquit, Saladini humanitas & fides Christianis obfuit. Ad eò enim se æqualem omnibus præbebat, vt nemo eius imperiū aspernaretur, &c. Oppugnabat tum Saladinus vrbe Ierusalem, & quidem acriter: quam tandem ij, qui in præsidio erant, desperatis suppetijs, hac conditione dederunt, vt tantum abeunti cuiq; ferre liceret, quantum suis tantummodo humeris sustinere possiet. Migrantium Christianorum pars Tyrum, pars Antiochiam, pars Alexandriam delata est: Inde verò multi deinceps Siculo classe in Italiam delati sunt. Saladinus victor Hierosolymam ingressus, campanas primò è turrib. deiecit: mox basilicas omnes præter Salomonis templum prophanauit: quod priusquam ingrederetur, aqua rosacea lauitte ferunt. Mansere Hierosolymis Christiani Asiatici, Syri, Armeni, Iacobitæ, Georgiani, Græci & Nestoriani, permittente Saladino.

5158

In vrbe STENDALIA Collegium Canonicorum fundatur ab Henrico Marchione. Iustus. Hoc tempore vixit HELINANDVS, cuius Chronicon sæpissimè citat Vincentius in Speculo.

1188

5159

FRIDERICVS Imp. iter Hierosolymitanum arripuit. Vrsp.

1189

Hoc anno cepit ORDO TEUTONICVS, hospitalis S. Mariæ in Ierusalem, sub primo Magistro huius ordinis HENRICO VVALPOT: estq; confirmatus à COELESTINO Papa. Literæ confirmationis datæ sunt Romæ 22. Feb. anno 1191. Pontificatus eius anno primo. Hinc est Ordo Dominorum Teutonicorum in PRUSSIA, qui se MARIANOS vocant. Hæc ex lib. Ordinis edito.

5160

Anno 1190. PTOLEMAIS capta est à Christianis 19. Nouemb. Sic Lib. Ord. Pruss.

1190

HENRICVS LEO Dux Brunsvicensis expugnauit & solo aequauit oppidum Bardouik, ex cuius ruderibus vrbs LVNEBURG Aextructa vel renouata est 28. Octob. Luneburgi quoque fit mentio ante haec tempora. (Vide Schaffnab. an. 1073.) Eber. & Brusck.

FRIDERICVS BARBAROSSA Imp. contra Saracenos mouens, in minorè Armenia annem ingressus, 10. Iunij miserè perijt, tanto omnium mœrore, vt vix vlli vnquam principū plus lachrymarū datum sit: cū an. 39. non plenīs imperasset. Vrsf. Siffrid. Cranz. Sax. l. 7. c. 1.

IRNERIVS Iuriconsultus moritur Bononia. Fichard.

HENRICI VI. filij Barbarossæ, IMPERIVM. Siffrid. Vrsf. Vincent.

COELESTINVS III. Papa Henricum Imp. Romæ coronauit 15. April. postridie Paschatis. Martin. Polonus.

Circa haec tempora post IRNERIVM nominis celebritatem in iure praeter ceteris affectus est PLACENTINVS, discipulus Irnerij, qui primus Professionem iuris in GALLIAM propagauit, & in mōte Pessulo floruit. Scripsit summam in Codicem & Institutiones Iuris. Forster.

Natus est **FRIDERICVS II.** Imp. Henrici VI. filius 26. Decemb. Vrsf.

ALBERTVS MAGNVS in vico Sueuiz Laugingana nascitur.

Hoc anno deceffit domitor ille Orientis, ac nostrorum terror, SALADINVS Aegypti Sultanus, relictis nouem filijs, quos omnes SAPHADINVS patruus, praeter unum, amicorum virtute tactum, libidine regnandi necauit. Meyer. In huius Saladini funere, ferunt trophaum hoc gestum. Eius interior tunica hastili suffixa ante funus deferrebat, pracone clamante: SALADINVS

DINVS

DINVS Asiae domitor, ex tanto regno, tantisque opib. nihil aliud, quàm hoc secum aufert.

HENRICVS II. LEO, Lotharij Imp. nepos, Princeps Germaniae potentiss. & sextus Elector Saxoniae, obiit Brunsvigae 6. Augusti, cū Electoratam gessisset an. 40. sed 15. exulasset. Cranz. Brotusf.

HENRICVS VI. Imp. obtinuit SICILIAM, captumque Tancredum regni inuasorem eruis oculis in Teutoniam misit, & omne regnum Apuliae sibi subiecit. Tritsch.

HENRICVS VI. Imp. Messanae in Sicilia obiit, circa Cal. Octob. an. imperij 7. Secutum est interregnum 6. aut 5. mensium. Vrsf. Eber. 22. April.

Mortuo Henrico Caesare, Germanorum primates, qui in terram sanctam profecti erant, nullis precibus in Syria retineri potuerunt. Horum discessu reliqui Christiani, qui res ibi gerabant, animos propè desponderunt. Barbari magna nostrorum caede Ioppen statim expugnatam euerterunt. Simon Montefortis Gallorum Dux pactis cum Saracenis inducijs, Tyrum duntaxat ac Ptolemaidam in potestate piorum reliquit. Domum egressi Germani contrarijs inter se studijs distringebatur: alij Philippum, alij Othonem Augustum saluauerunt. Meyer. Annus 100. à captis Ierofolymis.

NISSA vrbs Episcopatu Vratislauenfī data anno 1198. cū IAROSLAVS Boleslai proceri filius, ordinatus esset Episcopus Vratislaviensis. Mechou.

S. DOMINICVS Hispanus instituit Ordinem Prædicatorum, quem confirmauit HONORIVS III. anno 1216. Antonin.

PHILIPPI Barbarossæ filij IMPERIVM. Vrsf.

Tritthemius scribit, circa Dominicam Oculi Philippum esse electum Imp. Onuph. habet 8. Martij. Huic aduersatus est Innocentius I.II. PP. qui anno superiore circa Cal. Octob. pontificatum adeptus erat. Ex hoc schismate, quod Innocentius Pontifex Othonem Saxoniz ducem designasset Imp. alij verò Philippum, natum est in Decretalib. c. venerabilem. tit. 6. l. 1. Plura de Philippo Imp. per Innocentium Papam excommunicato, & de bellis inter Othonem & Philippum, lege apud Vrspergensem & alios.

5170

Quæ de his temporibus prædixerit I O A C H I M Abbas Calaber, quàm periculosa tempora diem extremum antecessura sint, pete et eius libello in Ieremiam: eaque confer cum ijs quæ recitat Vincentius in Speculo lib. 32. cap. 107.

1200

A Z O Iurisconsultus, qui summam ad omnes Codicis titulos scripsit, & à Baldo fori legum & eas electionis appellatur, moritur Bononia, quod patet ex Epitaphij inscriptione. Fichar. Fend. Forst.

REGNUM TATARORVM.

Per hac fermè tempora fama spargi cœpit in Sarmatia Europea de Tatarorum nomine ac regno: Unde Martinus Polonus scribit anno Christi 1200. Tatarorum dominium sumpsisse initium. Cui consentientia scribit Haithonus Armenus lib. de Tataris: & Mechouius lib. de Sarmatia Asiana & Europea: de quo infra 1212. Sic Tritth. in Chron. Hirsgau. sub anno 1202. Tataris, inquit, cum Scythibus & filijs ab India montibus egressi, per vicinas provincias prædam agunt, quibus semper fuere assueti. Parthos deinde petunt, & pari terrore Mediam, Assyriam, Persiam, Armeniamq; & Sarmatas non longem-

go sem-

go tempore peruadentes, circa Maotidis paludes demum sedes suas firmarunt, & multa finitimis Christianis damna intulerunt. Etiam Lyranus in Apocalyp. cap. 20. ait, Tataros anno 1202. de terra sua exeuntes multos populos tam Christianos quàm paganos occidisse. Circa eundem an. 1202. Vel 1203. scribit Leonclau. in Pand. hist. Turcica imprimis claruisse Zingem Chamis Tataricum, ipsosq; Tataros hoc tempore iugum Indorum, id est, eius Regis, quem ab aliquot iam seculis Pretesianum sive Presbyterum Iohannem, vulgo vocamus, excussisse, & postea imperium magni Chami Chitami constituisse. Tatarorum appellationem Bibliander derivat à Totharim, q. d. relictis, aut reliqui facti, vel qui ex aliquo agmine supersunt: quemadmodum in exercitu sepe est quadam pars neglectior & contemptior.

5171

BOLES LAVS Procerus, primus SILESIÆ Princeps, moritur 6. Decemb. sepultus in monasterio Leubus: post quem filius eius HENRICVS Barbarus factus est Dominus totius Silesia, Princeps bonus, pietate & virtute præstans, & qui in Silesia, conditis legibus, & vrbibus, ac templis excolenda, patris studium ac pietatem imitatus est. Eius coniunx fuit S. HEDVIGIS, filia Ducis Merania, Carinthia & Istria: cuius etiã instructu Henricus anno 1203. Monasterium Trebnicense fundauit.

1208

5172

CYRADVS à LICHTENAV Abbas Vrspergenfis, cuius Chronicon toties iam citamus, factus est presbyter, vt ipse scribit. Anno 1215. factus est Abbas in Vrsperga Monasterio inter Vlmam & Augustam sito.

1202

5173

PHILIPPVS Imp. cum exercitu ingressus Thuringiam bellum fecit Hermannò Lantgrauio Thuringia. Vesp. Hirsgau. Siffidio.

1203

His temporibus, teste Tritthemio, INNOCENTI-

TIVS PP. quinq; libros Decretalium legi in Scholis & in iudicijs vbiq; seruari præcepit.

1174 **CONSTANTINOPOLIS** 12. April. *capta est à BALDVINO Comite Flãdriæ. Dje 16. Maij BALDVINVS renunciatur Imp. Constantinopolitanus. Niceras. Hinc (inclusiue) ad captam à Turcis Constantinopolim 250.*

NICEPHORVS Gregoras historias Imp. Græcorū orditur ab hoc anno, quò à Græcis Theodorus Lascaris Nicææ salutatus est Imp. qui extra Constantinop. imperauit an. 18. Niceph.

1175 *Latini à Scythis pralio superantur: BALDVINVS Imp. Constantinopolitanus capitur 15. April. & paulo post occiditur. Nicet.*

1178 **PHILIPPVS** Imp. ab Othone Palatino de Vitelsbach in arce Bambergensi, cum post incisionē venē quietis causā secessisset, sceleratē in cubiculo interficitur: 22. (alij 21.) Iunij an. imp. perijio. Corpus primū Bambergē sepultum: postea Spiram translatum. V Vitelsbachius facarius non multò post à Philippi Marefcalco interemptus facinoris sui præmiū tulit. Vrsop.

OTHONIS IIII. IMPERIVM: quod durauit an. 4. Vrsperg.

Brotufius refert, hoc tempore **CATHEDRALE** templū Canonicoꝝ in vrbe **MAGDEBURGA** institutum fuisse ab **ALBERTO** Episcopo Magdeburgensi.

1179 **OTHO IIII.** Romæ ab Innocentio III. PP. salutat̃ Augustus & inauguratur 4. Octob. Tritth. Onuph. II. Octob.

S. FRANCISCVS sumpto habitu Monastico, Ordinem fratrum Minorum instituit, quem confirmauit Honorius III. PP. 29. Nouemb. anno 1223. à principio Ordinis 15. Tritt. Ita autem dilatatus est hic Ordo, vt à quibusdam plura quàm 1743. Franciscanorū Monasteria

recen-

recenseantur: vt iam non computemus monasteria virginum Ordinis S. Claræ, quæ fuit soror Francisci.

1180 **INNOCENTIUS III.** Rom. Pontifex Othonem recens à se coronatum anathemate notat, imperium eī abrogat, omnesq; ab eius obœdientia & fide absoluit, eò, quòd pōtificias ditio- nes inuasisset, & ad totius Italiæ imperium aspirasset. Vrsop.

1181 *Apparuit Cometes mense Maio flagrans diebus 18. & cauda supra Russiam porrecta Tatarorum aduentum significabat. Mechon.*

1182 **FRIDERICI II. IMPERIVM.**

Fuit rex Siciliæ, cui in cunis vagienti ad preces patris Henrici VI. Imp. Principes Germaniæ iureiurando se obstrinxerant: ideo Othone de Imperatoris dignitate deiecto, communi Principum electione ad imperium euectus est ætat. anno propē 6. Vrsop.

TATARORVM gens in illam &sq; diem ignota, à montibus India egressa, non longè à Maotide palude sedes posuit, & Ruthenos pralio vicit. Ea q; fuit prima clades, quam Rutheni à Tataris acceperunt. Mechon.

BERNHARDVS Alberti Vrsi filius (quis ferri rutæ Saxonica insignia primò & surpauit) obiit: sepultus Ballenstadij: successit ALBERTVS filius. Fabric.

Hoc anno scribit Meyerus Alexandrum edidisse Grammaticam, cui titulum fecerit Doctrinale. Quod opus cum 300. propē annis habitum esset in precio, ita viluit apud Doctos nostro seculo bonis literis repullulantibus, vt hodie raro libri illius exemplum conspiciatur.

1184 **OTHO IIII.** Imp. memorabili pralio vicitus est à Philippo Rege Franciæ. Vrsop. Vincent. Spec. Hoc est pralium **BOVINIENSIS** (ad pagum Boui-

Boui-

Boninas) quo non aliud in Gallijs maioribus animorum odijs commissum esse puo. Philippus Victoria potius est 26. Julij. Meyer. Aemyl.

5185 **CONCILIUM LATERANENSE** Romæ celebratū, in quo Transubstantiatio panis & vini in Coena Domini approbata & confirmata est. Item, libelli quidam Abbatis Ioachimi condemnati. Decreta etiam expeditio in Syriam pro terra Sancta recuperanda. Ex hoc itaq; tempore per omnes fines Christiani orbis emissi doctores innumerabilem hominum multitudinem exhortationibus suis excitantur, vt pro liberatione terræ Sanctæ, crucis signo notati, militia sacræ nomen darent. Vrsp. Tritth.

5186 **INNOCENTIUS III. PP.** Perusij moritur 16. (alij 17.) Julij. Hic est autor multarum decretalium quæ extant. Et ante Pontificatum scripsit libellum, qui hodie circumfertur, de vilitate conditionis humanæ. Et substitutus est **HONORIUS III.** qui ordines Prædicatorum & Franciscanorum confirmavit. Vrsp.

5187 Hoc anno milites **ORDINIS TEUTONICI** primam expeditionem susceperunt in Prussiam aduersus Idololatrias, quos fortes isti milites armis domuerunt, & abolito Idololorū cultu, ad salutarem Christi agnitionem paulatim adduxerunt. Liber Ord. Prufs.

Eodem anno ab **HENRICO** Barbato, & eius coniuge **S. HEDVIGE**, Principib. pientissimis, institutum & redditibus dotatum est Cœnobium Canonicorum Regularium in Oppidulo Silesiæ **NAUMBURGK**: vnde post annos 67. Collegium illud in vicinam urbem **SAGANVM** translatum est, de quo infra 1284.

5188 **RVDOLPHVS** Imp. Comes **HABESBURGENSIS** nascitur 27. Aprilis. Hunc **FREDERICVS II.** Imp. dicitur sacri baptismatis vndis expia-

expiatum extulisse. Cusp. Hinc ad mortem Maximiliani I. an. 300.

Eodem die **OTHO III.** Cæsar ab omnibus derelictus inglorius moritur Brunsvigix. Vrsp. Meyer. Alij ad præcedentem.

5190 **FREDERICVS** Imperialem Coronam Romæ accepit, 22. Nouemb. qui vt coronationis beneficium remuneraret, Fundensium Comitatum Ecclesiæ Romanæ perpetuo iure possidendum contulit & donauit. Vrsp. Hinc ad Caroli V. coronationem 300.

5191 **S. DOMINICVS** moritur 6. (alij 5.) Augusti, sepultus Bononiæ, Canonizatus 1233. Antonin. Vincent. Pet. de Natal. 7. c. 22. Lomb. 108.

S. BONAVENTURA, dictus doctor Seraphicus, natus est, quod depedit ex anno mortis 1274.

5193 **THOMAS AQUINAS** celebris Ecclesiæ Doctor, & doctrinæ Scholasticæ princeps, Monachus Ordinis Prædicatorum, atque Alberti Magni discipulus, nascitur. Antonin. Lombard. habet 1225. Olim dictus est Doctor irrefragabilis & Angelicus.

VINCENTIVS Cadlubicus, qui Chronicon Polonorum scripsit, moritur 8. Martij. Mechou.

HERMANNVS de Saltza Ordinis militia Teutonorum Magister, primus Sacra domus vexilla in PRVSIAM Victor traduxit hoc anno: quem Christophorus Mansus Gorsicus, Poeta doctissimus, sequenti Versu expressit: HermannVS PrVssos ChrIstI sVb Vota CoegIt.

5195 Hoc anno **GVILERMVS** Parisiensis, autor libri, qui inscribitur, Rhetorica diuina, verbi diuini prædicatione retraxit ex lupanaribus mulierculas: iijq; Parisijs nouam domum filiarum Dei extruxit & incoauit. Biennio post factus est Episcopus Parisiensis.

5196 Hoc anno, 29. Maij, **BORVSSIA** ordini Teutonico

tonico per Conradum Ducem Masovia donata est, & postea anno 1330. armata manu occupata. Lib. ord. Pruss.

S. LVDOVICVS Rex Gallia coronatur Rhemis circa Cal. Decemb. regnavit an. 44. Onuphr. Meyer.

S. FRANCISCVS Princeps Ordinis Minorum 4. Octob. Assisij moritur ætat. 45. Pontificatus Honorij III. anno vndecimo: ab Institutione religionis 18. Sanctorum numero ascriptus à Gregorio IX. PP. anno 1228. die 16. Iulij. Antonin. Huius vitam descripsit Bonaventura, quicum biennio ante mortem in Ecclasi scribit notatum stigmatis. De quo Vincent. lib. 31. cap. 109. Palmer.

1197 LVDOVICVS Thuringia Langrauius, maritus S. Elisabeth, cum iter haberet in Syriam, & Brundusij Imperatorem expectaret, obiit 10. (alij 11.) Septemb. cuius ossa in Thuringiam relata; & in monasterio Reinhartsborn sunt condita.

ACCVRVS IVS Florentinus, primus Sniuersitaria glossator, circa hunc annum sub Fridrico II. Imp. floruit, & ipse testatur in l. penultima de accusationibus. Forster.

HONORIO III. PP. mortuo 18. Martij, successit GREGORIUS IX. qui Decretales Iuris Canonici publicavit. Antonin.

1198 FRIDERICVS Imp. in Palestinam cum multis principib. transfretavit, quem Gregorius IX. PP. nihilominus excommunicatum, maxime per fratres prædicatores, in Germania proclamavit, & captata occasione absentia Imperatoris, exercitum misit in Apuliam, & terras Imperatoris sibi subegit. Vrsperg. Tritth.

1199 FRIDERICVS Imp. ad eas pacis condiciones Sultanum adegit, vt vrbs Hierosolyma, Nazareth

reth & Ioppe, locaq; alia Imperatori restituerentur, & iudiciæ inter Christianos & Saracenos in decennium sancirentur. Paschatis quoque festum, vel vt Tritth. habet, Dominicam Lætare Ierusalem, celebrauit Imperator Hierosolymis, more regio coronatus incedens. Itaque sine sanguine bello maximo confecto reversus est in Apuliam in æstate. Vrsperg. cuius Chronicon hic terminatur.

ALBERTVS Lijoniensis Episcopus, qui RIGAM vrbs primus communiuit, è seculo migravit. Cranz. Sax. l. 8. c. 4.

1200 IVBILÆVS MVNDI 104. Mosis 54. 1230
prædicationis Christi 24.

FRIDERICVS Imp. à GREGORIO IX. PP. in gratiam recipitur & absoluitur: sed non nisi 120. millibus vnciarū auri Ecclesiæ Romanæ ob illata damna perolutis. Platin. Naucle.

Hoc seculo celebres fuerunt:

PETRVS de Vineis, Friderici Imp. Magister Epistoliarum & Cancellarius, cuius Epistolæ hodie extant.

RAYMVNDVS, qui Decretalium libros eo, quo nunc sunt, ordine digessit.

HUGO Barcinonensis Cardinalis, qui tota fermè Biblia postillis illustravit, vt testis est Martin. Polonus.

ANTONIUS de Padua Ordinis Minorum, quem Pontifex arcam testamenti appellavit, & anno 1232. canonizavit.

HENRICVS Cardinalis vulgò dictus Ostiensis, præstantissimæ in vtroq; iure scientiæ vir habitus, qui summam compendiosam & super titulos Decretalium scripsit.

1201 1231
S. ELIZABETH filia Andrea Regis Vngaria, nupta Ludonico Thuringia & Hassia Langravio,

Vio, obiit 19. Nouemb. sepulta Marpurgi. Hac matrona & pia & calamitosa fuit, quia matrem Gertrudim amisit gladij supplicio: maritum in locus externus propter navigationē nau-sea: filium domi veneno: ipsa praeterea ab Henrico mariti fratris possessione expulsa est. Illa tamen omnia virtute & patientia superauit. Fuit neptis S. Hedviggis ex forore: eiusq; filia Sophia nupsit Henrico Duci Brabantiae, qua quidem & stirps est LANTGRAVIORVM HASSIAE. Elizabetha propter pietatē & munificentiam erga egenos & erga Christi ministros inter Sanctas relata est à Gregorio IX. PP. Perussij anno 1235. Dicitur fundasse hospitale Marpurgense. Siffridus ait Hermannū Langrauium, Elizabethae filium, cum uxorem duxisset, post celebratas nuptias veneno peremptum à quadam malefica, & Hermannum mortuum sine herede. Vide Fabric. Tritth. Plat.

Eodem anno Urbis Prussiae THORONIA, vulgo Thorn condita est. Mechou. & lib. Ord. Pruss.

5203 *Episcopatus POMEZANENSIS in Prussia fundatus. Chyt.*

5206 *IOHANNES de Sacro busto Monachus Minorita, Professor Mathematici in Acad. Parisiensis (qui Computum Ecclesiasticū, Tractatum de Sphaera & alia scripta edidit) hoc anno Lutetiae obiit.*

5207 *ELBINGA Urbis Prussiae condita. Mechou. & lib. Ord. Pruss.*

Circa hunc annum fundata scribitur Academia VIENNENSIS in Austria à Friderico II. Imp. alij 1384.

5208 *HENRICVS Barbatus Dux Silesiae, maritum S. HEDVIGIS, moritur Crofna 19. Martij, sepultus in monasterio Trebnizi. Succesit filius HENRICVS PIUS. Mechoums.*

Monasterium

Monasterium Franciscanorum Vitebergae fundatur ab HELENA coniuge Alberti Ducis Saxoniae, vt esset locus sepulturae Ducum Saxoniae. Brotus. Hinc ad mutationem religionis Vitebergae 280: id est, quinquies 56. ad natalem Friderici Sapientis quater 56. ad annum 1574. sexies 56.

5209 *Ex hoc tempore rursus erupit & viguit GVELFORVM, & GIBELLINORVM factio. Nam Imperator qui tum Papis erat, cum non satis ipsi constaret, qui partes suas, quae Pontificis sequerentur, Ciuitates Italia in duas factiones tunc primum diuisit. Nam qui Pontifici fauebant Guelfi, qui vero Imperatori Gibellini appellati sunt. Hac quidem deterrimarum factionum nomina ad perniciem humani generis inuenta, primum apud Pistorienses audita sunt. Platina. Hanc euentum alij ad praeced. alij ad seq. referunt.*

5210 *Dicatum Lipsiae Coenobium PAVLINVM, quod nunc ad Academiam adiunctum est. Fabric.*

HERMANNVS de Salza Ordinis militiae Teutonicorum in Borussia Magister, vir fortis & magnanimus, verumq; praclare gestarum laude celebris, postquam Ordini triginta annorum spacio praefuisset, eidemq; plurimas arcus & bona in Armenia, Italia, Virginia & Germania adieciisset, obiit in Apulia die 24. Iulij, sepultus Barletti.

5211 *HENRICVS II. Pius, Silesiae, Lusatae & Maioris Poloniae Princeps, & S. HEDVIGIS filius, TATARIS ex Asia magnis agminibus progressis, regionemq; Europaeas hostiliter inuadentibus, & Hungarum, Poloniam ac Silesiam crudeliter vastantibus, sese opponens, exercitu triginta millibus militum instructo, cum iisdem acerrimo praelio congressus est, fortiterq; pro aris*

Bb

& focis

Et focus pugnans, gloriosa morte die 9. Aprilis (videlicet die Martis post Dominicam Quasimodogeniti) in campo VVolfstae prope Lignicum, occubuit. In quo pralio non tantum prater Principem ipsum BOLES LAVS Marchio Moravia Henrici amicus, POMPO Magister militum Ordinis Teutonici. in Borussia, aliq; plurimi viri fortes perierunt: sed Et tanta Christianorum strages edita esse dicitur: Et cum Tataris post Victoriam, singulis cadaveribus singulas auriculas praeiderent, novem grandes saccis expleti esse scribantur. Corpus Henrici ab uxore ANNA filia Othocari Regis Bohemia ex sexto digito sinistri pedis agnatum, Et Vratislaviae in templo S. Iacobi humatum est. Mechou. Curans. Hunc exitum tulit Princeps hic Verè pius Et generosus, qui vitam pro patria profudit, Et sanguine suo Germaniam texit. Et si enim ipsemet quoq; multis suorum desideratus, occubuit: attamen vires Tatarorum ita attriuit: Et sibi ipsis diffident, Et ad suos reverterentur. Curans.

5213

INNOCENTIUS III. creatur Rom. Pontifex 24. Iunii. Hic pileum rubrum Cardinalibus dedit, quo significare voluit, Cardinales paratos esse debere pro libertate Ecclesiastica, si opus erit, vitam morti exponere. Onuph.

S. BONAVENTURA religionem S. Francisci ingreditur aetate 22. Septimo anno post praelegit Sententias Parisijs.

S. HEDVIGIS, Henrici Barbaei Silesiae Ducis coniunx, innocetiae, sanctitatis Et mansuetudinis exemplar, Et regionis Silesiae decus singularare, in pia invocatione Christi obiit 15. Octob. Canonizata 1266. Mechou. Curans.

Reliquit Beata HEDVIGIS numerosam posteritatem, quae diu dominatum SILESIAE obtinuit: ex qua adhuc hodie superstes est Reue-

ren-

rendis. Illustris. & laudatissimus Princeps ac Dn. Dn. IOACHIMVS FRIDERICVS, Dux SILESIAE, Lignicensis & Bregensis, vna cum Illustris, duobus filijs IOHANNES CHRISTIANO, & GEORGIO RVDOLPHO, Ducibus SILESIAE, Lignic. & Breg. qui quidem paternam stirpem ex vetusta familia Regum POLONIAE, materna verò ex posteritate CAROLI MAGNI & Beatae HEDVIGIS nati sunt: quos vt DEVS opt. max. diutissime florentes, saluos ac incolumes, in patriae salutem & emolumentum, conseruet, ardentibus eundem votis precor.

1215

FRIDERICVS II. Imp. excommunicatur Et imperio primatur in Concilio Lugdunensi ab Innocentio III. 21. Iunii, Et contra eum HENRICVS Hassiae ac Thuringiae Landgravius, S. Elizabetha lexir, electus est, qui tamen anno 1246. occisus est sagitta prope Vlmam, Et sepultus isennaci. Alij ad sequentem. Verum Vincentius in Speculo scribit, Innocentium PP. Lugduni Concilium celebrasse circa festum Petri & Pauli an. 1245. in quo Imperatorem tanquam schismaticum Et hostem Ecclesiae condemnauit.

1245

Hinc aliqui numerant 28. annos interregni Etque ad Rudolphi Habspurgij imperium. Formula depositionis Friderici. versetur lib. 6. Decretalium c. ad Apostolica, &c. Siffridus scribit, in Henrico Landgrauio defuncto defecisse Principes Thuringiae, cuius possessio ad Marchiones Misniae translata sit.

1250

FRIDERICVS II. Imp. moritur die Luciae, 13. Decemb. an. aetate 57. imperij 38. Eius sepulchro Panormi hi versus inscripti sunt: Si probitas, sensus, virtutis gratia, census, Nobilitas orti, possent obssistere morti: Non foret extinctus Fridericus, qui iacet intus.

1250

Bb 2 Hoc

Hoc anno die 21. April. expletur annus Roma condita 2000. Hinc ad Caroli V. Imp. nat. alé 250. CVNR ADI IIII. Friderici II. filij IMPERIVM.

5222

Epocha ALPHONSII hoc anno incipit Cal. Iunij. Cardanus & alij ab æra CHRISTI ad Alphonsum numerant annos Iulianos 1251. dies 152. Ab hoc Alphonso Hispaniarum Regem nomen acceperunt TABVLAE ALPHONSINAE, eò quòd eius auctoritate & mandato sunt conditæ. Est ab æra Turcica annus 630.

5224

CVNRADVS IIII. Imp. obiit 22. Maij, extinctus veneno, Mansi edi spurij fratris infidijs: imperij an. 3. m. 5. d. 10. Onuphr. Ritus de eo sic loquitur: *Cunradus obfessam Neapolim fame domuit, octauoq; mense ad deditonem ea compulsa, muros, nonnullasq; publicas & pr. uatas ades solo aquauit: eadem Capuae pena illata. Cumq; potius esset omni Sicilia, alteroq; ossi eius aduentu ex Alemannia in Italiam anno, diem extremam clausit, non absq; suspitione dari Venens ab eius Medicis, à Mansedo pecunia corruptis.*

Odo Carthusiense in perpetuum elui carniū renunciauit.

VVILHELMI Ducis Hollandiæ IMPERIVM.

5225

VVILHELMVS Imp. Comes Hollandiæ occisus à Frisijs, an. imperij 1. Martin. Polon. Alij ad seq. Interregnum an. 17. secutum est vsq; ad Rudolphum Imp.

REGIVS MONS Erbs Prussie extrimitur. Lib. Ord. Prus. Mechow.

5226

BONAVENTVRA eligitur in Generalem Ordinis Minorum, an. 13. post ingressum religionis die 2. Feb. Rexit ordinem an. 18. Legend.

5228

ALPHONSVS Rex Castelle & Legionis à quibusdam Germanis Principib. creatur Rex Romanor.

manerum prid. Cal. Aprilis, sed sponte abdicauit.

5229

ALBERTVS Magnus natus ex nobili Bolstatiensium familia Sueuica, Monachus Ordinis Predicatorum, in Theologia & Philosophia eruditissimus, hoc anno factus est Episcopus Ratisbonensis in Bauaria, ætat. 66. Hic lectionum adeò appetens fuit: vt Ratisbonensi Episcopatu se abdicarit, & priuatus Coloniz viuens publicis prælectionibus tantum vacarit. Res certè rarissimi exempli, præferri docendi labores Episcopatibus. Meritò igitur Albertus cognomentum Magni tulit etiam hoc nomine. Reliqui discipulos multos, quorū præcipuus & eminentissimus fuit Thomas Aquinas.

1259

1254

5230

Circa initium anni huius OTHOMANVS I. Rex Turcarū, natus est patre ERTVGYLE. Leonclau. in historia Musulmana Turc.

1260

5231

Cranz. ius scribit hoc anno mortuū esse Adolphum Comitem Holsatiæ, de quo rem miram refert: Adolphus Comes Holsatiæ, inquit, ingressus est ordinem Minorum Hamburgi die S. Hippolyti, & postea erexit monasterium sui Ordinis in Oppido Kyl, vbi cum operarij non haberent quo per æstum inter laborandum resisterentur, lac ostiatim emendicauit: cumq; aliquando filios suos Ioannem & Gerhardum, inter quos Holsatiā diuiserat, obuios habuisset, sublimes in equis more Comitum uestos, passus est humanitus aliquid, vt rubore cœperit perfundi. Sed mox robur mentis aduocans, cum adhuc in conspectu essent filij, hydriam lacte plenam & leuatam super caput euertit, & sese totum à vertice lacte perfundens dixit: Infelix, erubuiti Christi pauperiem, b uiulare lac in manibus, nunc vel in capite ostende quid portaueris.

1261

5234 Festum Corporis CHRISTI institutum in ciuitate Vrbevetana ab VRBANO III. PP. Hymnum & Officium quod in Missa canitur, composuit Thomas Aquinas.

5235 ODO FREDVS Beneuentanus Iurisconsultus, qui Commentarios ad Codicem & Pandectas scripsit, & praeterea de formulis actionum, de ordine iudiciorum, & de arte notariatus scripta edidit, moritur Bononia 3. Decemb. aly ad seq. Forster.

DANTES ALIGERIVS Poëta Florentinus nascitur Florentia. Palmer. Volater.

5238 CONRADINVS Curradi IIII. Imp. filius, Frederici II. Imp. nepos, & ultimus ex Barbarossa familia nobilissima, multorumq; regnorum & Imperij vnicus haeres, die 22. Augusti (al. 28. Nouemb.) congressus cum CAROLO Ludowici Galliarum Regis fratre in Maris vincitur, & captus cum Frederico Austriaco, Pontifici Clementis IIII. incitatore Neapoli in publico securi percutitur, cum Pontifex Carolo sciscitanti de tractatione captiuorum respondisset: Vita Conradini mors Caroli: Mors Conradini vita Caroli. Hunc euentum aly ad preced. aly ad seq. referunt. Ritius habet 1268. quem securi sumus: ac consentiunt ei Siffridus, Hirsgau. & aly. Goltzius scribit, Conradinum cum in Caroli potestatem venisset, anno vno carceris squalore maceratum esse. Inde forte est anni vnus discrepantia.

5240 S. LVDOVICVS Rex Francia, qui Collegium SORBONAE Parisijs erexit, moritur 25. Augusti. Chron. Gal.

5241 GWILELMVS DVRANDVS, vulgo appellatus Speculator, vir exercitationis forensis peritissimus, & ideo pater practica vocatus, condidit eximium opus, quod Speculum Iuris inscribitur:

bitur: Estq; autor libri, qui inscribitur Rationale diuinarum.

BERLINI fundatum est monasterium Franciscanorum, liberalitate illustrissimorum Principum Marchionum Othonis & Alberti, cuius extructio aliquot annorum spacio vix absolui potuit.

5242 Hoc tempore vixit IOANNES SEMECA, cognomento Teutonicus, primus glossator Decretis Gratiani. Fertur fuisse Canonicus Halberstatis, & ibidem sumulatus.

5243 RVDOLPHVS Comes Habsburgensis eligitur IMPERATOR ROM. absens, dum obsidet Basileam 29. Septemb. Fuit Princeps prudens, armis & bello strenuus, & quale turbata Republica deposcebat. Siffridus scribit, eum praecipisse suis satellitibus, ne quenquam pauperum accessu & colloquio suo arcerent: Date obsecro, inquit, hominibus me accedendi locum & facultatem. Non enim ideo ad imperium electus sum, ut hominibus in arca pracludar. Huius posterii adhuc tenent Imperium, & ab hoc anno incipit Chronicon Austriacum Magistri Alberti Argentinensis, quod comprehendit an. 77. à principio Rudolphi ad an. Christi 1350. Vide Cuspinianus Austriam. Nostra aetate Rudolphi res gestas grandiore carminum sono cecinit IOACHIMVS MAISTERVS, tanto Imperatore dignus Poëta.

Est annus à regno Beli 3400. à morte Cyri 1800. à monarchia Alexandri 1600. Augusti 1300. nato Constantino Magno 1000. morte Othonis Magni 300. Hinc ad imperium Rudolphi II. 303.

HELENA vxor Alberti Ducis Saxoniae, filia Othonis Brunsvicensis, fundatrix monasterij Franciscanorum Viteberga, moritur 6. Septemb. sepulta ibidem. Fabric.

Hoc tempore floruit PTOLEMAEVS LVCENSIS, qui Pontificum vitas scripsit.

5244

S. BONAVENTVRA obiit in Concilio Lugdunensi æt. 53. Canonizatus 1482. mens. April. THOMAS Aquinas Dominicanus mor. 7. Mart. æt. 50. cum ad Conciliū Lugdunense proficisceretur. Canonizatus 1323. à natali suo 100. Hic ad extremum Eucharistiā sumpturus, Dominū Iesum flendo rogauit, vt si minùs recta fuissent ea, quæ de ipsius mysterijs, deq; vniuersa Ecclesia Sancto Spiritu instigatè scripseret, veniam tribueret, eaq; omnia Ecclesie iudicio sacrosancto permisit. Volater.

RVDOLPHVS Imp. ex MATHILDE filia LVDOVICI Palatini suscepit filium RVDOLPHVM, à quo PALATINORVM ad RHENVM genus in hunc vsq; diem propagatur. Beutherus.

5247

Hoc anno scribunt VVimpfelingus & Bruschius, incostam esse extructionem turris ARGENTINENSIS, quæ est Germania spectaculum & ornamentum eximium septem Mundi Miraculis annumerari possit. Absoluta est annu 28. Hinc ad extructionem turris Viennensis anni 63.

Hoc seculo vixit IACOBVS de VORAGINE, Episcopus Ianuensis, historię Lombardicæ, de Sanctis, autor.

5248

RVDOLPHVS Imp. Victo & occiso Ottocaro Rege Boemia, Austriam recuperauit, 26. Augusti (aliq die Russi, qui incidit in 27. Augusti) Cuspinianus scribit in Ottocari exercitu desiderata fuisse 14. millia hominum prater captiuos: & hac occasione Austriam ad Comites de Habspurg deuolutam esse. Aen. Syl. Boem. c. 27.

Chronicon MARTINI POLONI Episcopi Consentini desinit hoc anno, qui est primus Nicolai III. Papæ. Appendix ab alio addita pertinet vsq; ad annum Christi 1320.

Eodem anno terminatur accuratissimè scriptum Chronicon IACOBI MEYERI de reb. Flandriæ.

1249

ACVRSIVS Floren. iuris glossator an. æt. 78. moritur, sepultus Bononia apud Minores. Volater.

1279

1250

IVBILÆVS MVNDI 105. Moysi 55. predicationis Christi 25.

1280

ALBERTVS Magnus, Episcopus Ratisbonensis moritur ætat. 87. sepultus Colonie. Tritth.

1251

MARIAE BVRGVM Vrbs Prussia condita. Lib. Ord. Pruss.

1281

FRIDERICVS Marchio Misnia, cuius fuit à matre admorsa gena, captus est à patre suo Alberto, & toto anno retentus in arce Isennacensi: Unde postea disunitus liberatus est, cum odio Alberti Tyranni custodes aliqui miseria adolescentis adfecti, fuga consilia adinuarent.

1252

Hoc anno SICVLI Gallorum presidiariorum insolentiam, luxum fastumq; pertes, conspirantes decretum faciunt, vt certo die, cum primu signum arca campana ad Vesperinas preces daretur, Gallos vniuersos promiscuè interficerent, nullo sexus, ætatis vel ordinis discrimine habito. Illuxit itaque vltimus & sanctissimus GALLES in Sicilia dies 30. Martij, quo ad vnum omnes per totam Insulam à viribus cuiuscunq; ordinis tanta crudelitate trucidati sunt, vt etiam grauida emiserentur, ceruicq; fetus excedi, ne quid Gallica stirpis in Sicilia superesset, scixi illiderentur, duarumq; horarum spacio octo millia Gallorū ea clade perempta scribantur. Inde dicta sunt Vespera Sicula. Chron. Gall. Aemil. lib. 7. Pleriq; referunt hunc euentum ad an. sup. sed ea ratione 30. Martij non quadrat ad festum Paschæ, quo ista accidisse annotatum est.

1282

- 5254 **ROLANDINVS** de Romanis Legum Doctor
moritur 11. Sept. Bononia. *Fend. Schraderus.*
Hoc anno 19. Maij, vt auctor est Mechouius, **PRIMISLAVS** Dux Sprottauiensis transtulit Cernobium Canonicorum regularium ex oppido Naumburg in vrhem **SAGANVM**, vbi hodie **ABBATIA** est, quam ab Henrico Barbato primùm constitutam & fundatam esse diximus anno 1217. quem fundationis literæ à R. D. Abbatenobis communstratæ ostendunt.
- 5258 **HENRICVS III.** Dux Vratislaviensis erexit Collegium **S. CRVCIS** Vratislaviæ. Mechou. Manuscripta tamen Chronica alium annum definiunt.
- 5259 **AEGIDIVS** de Fuscarij, Cuius Bononiensis, *lucus*
Canonici peritissimus, moritur 9. Ianua. *Fend.*
- 5260 **TYRVS**, **SIDON**, **TRIPOLIS**, **BERYTHVS** à Sultano Aegypti rege incense & complantæ. **PTOLEMAIS** fuga dispersis Christianis, sine vi capta atq; diruta, fundamētis quoq; effulsis. Christiani qui vrhem reliquerant, Cretam fugientes, perierūt naufragio. Ita expulsis de terra sancta Christianis amissimus reliquias victoriarum, quæ annorum ferme 200. labore à Christianis partæ erant. Drechl.
- ERTVGLES** Othomani I. Turcarum Regni pater obiit. *Leonclau. in Pand. Turc.*
Habita sunt Comitata **ERFORDIÆ** à Rudolpho Imperat. Is auxilio istius Vrbs deuastauit 60. arces Thuringia, quarū rudera hodie conspiciuntur. *Fabric. Vide Siffridum.*
- 5261 **RYDOLPHVS** Imp. moritur 15. Iulij, die diuisionis Apostolorum, cum vixisset an. 73. mens. 5. & imperasset an. 18. sepultus Spiræ. *Siffrid.*
- 5262 **ADOLPHVS** Comes de **NASSAVV**, IMPERATOR appellatus, 6. Ianuarij.
- 5266 *Exulant Misnia Fridericus & Dicemannus fratres. Siffrid.*

- 1280 1288 **Commissum est atrox præliū inter ADOLPHVM** Imp. qui tum occubuit, & inter **ALBERTVM**, qui in imperio successit. **ADOLPHVS** occisus est, vt habet inscriptio Mausoloci Spirensis, 2. Iulij, alij habent 14. Iulij: cum imperasset an. 6. & aliquot mensibus.
- Corpus occisi Adolphi Imp. in monasterio Rosendal fuit humatum &sq; ad tempora Henrici Regis de Lutzenburg, cuius præcepto, Spiram cum honore delatum in sepulchris Regum locatum est. Sunt qui scribant, omnes eos qui contra Adolphum Regem conspirauerunt, mala morte, diuina vlciscente gratia iniuria eius, peruisse. Nā ALBERTVS ipse regni usurpator, à fratris filio fuit occisus. Comes de Hohenlohe, & Comes de Chyssenstein similiter fuerunt occisi. Archiepiscopus Mogūtinus super sellam sedens, inopinata morte sublatus est. Comes gemini pontis, in ripa Elise dicta, fuit submersus. Conradus Episcopus Argentinenensis, ante Friburgum à quadam rustico gladio interceptus. Comes de Lingen Phreneticus & varijs calamitatib. miser factus est. Ceteriq; penè omnes simili interitu perierunt. Hac Tristh. Hirsgau.*
- Horrendus terramotus, cuius meminit Siffridus, hoc anno in diuersis ciuitatib. multas turres & domus subuertit: quarum ruina, multi homines vtriusq; sexus obruti & preempti sunt. Papa dum altari, diuina celebraturus, astaret, subito terra horribili motu & stridore concutitur, parietes basilica quatuntur, lapides collisi ad inuicem dissecantur. Papa ex huiusmodi strepitu terribilis defectus viribus, & licet vallatus esset turba Cardinalium & militum, inter manus ministrorum corruit, vixque eductus de Ecclesia, fugam cum ceteris inijt. Hoc anno vixus quoq; Cameter.*

~~Franciscus Petrarca Philosophus, Rhetor & Poeta celeberrimus, qui literarum humanitatis post longa silentia mortuus ab inferis remouit, nascitur 20. Iulij. Volater. Palmer.~~

5274

FRANCISCVS PETRARCHA Philosophus, Rhetor & Poeta celeberrimus, qui literarum humanitatis post longa silentia mortuus ab inferis remouit, nascitur 20. Iulij. Volater. Palmer.

DYNVS Mtigellanus Iurisconsultus moritur Bononia. Scripsit in Pandectis, in tit. de Action. in Institut. & super lib. 6. Decretalium.

5275

CLEMENS V. eligitur Rom. Pontifex 5. Iunij. Hic est autor Clementinarum. Die 15. Iulij coronatus est Lugduni. Eius coronationi interfuit Philippus Rex Franciæ, Carolus frater eius, Ioannes Dux Britannia, & quicquid nobilitatis Gallia tunc habebat. Dum verò pompa eius celebritatis ex more per urbem ducetur, panna in præfura populi incubantis impublia corruit, cuius casu Dux Britannia, multique ignotiores oppressi interiire. Carolus Rex frater debilitatus, & Pontifex ipse ad in turbam præceps deturbatus est, vt in Italia caput in præfura pueris amiserit.

Hic **CLEMENS V.** quod **MASSO** Rex, eodem Romanam transfuit **AVENTINEM** in Gallias, quam tenuit ipse & eius successores ann. 71. vsq; ad tempora **GREGORII XI.** qui Sedem Romanam ex Gallijs Romanam reduxit. Panuin.

IACOBVS RAVANVS Lotharingus Iurisconsultus maximè hoc anno clarescere cepit: & omnium præclarus ex, quæ à maiorib; perituræ
& sim.

& simpliciter tradita erant, ad Dialecticum arguendi, disputandi & modum deduxit, quem & reliqui omnes ferè IC. secuti & imitati sunt. Forster.

1277

Lippa in templo Paulino ex insidijs confossus est **TITZMANNVS** Marchio Misnia, in ipsa nocte natalis Christi. Siffrid.

1307

Hoc tempore **SIXIT HAITHONVS**, qui Tatarorum historiam scripsit. Hic finitur Chronicon **SIFFRIDI** Presbyteri Misnensis.

1278

ALBERTVS Imp. filius Rudolphi Imp. interficitur à fratris filio Ioanne, Cal. Maij (Eber. 24. April.) an. imperij 10. Anno sequenti 29. Augusti, sepultus Spiræ.

1308

HENRICI VII. Lutzelburgensis IMPERIVM. Hic electus est Francofurti die Catharinae 25. Nouemb. & 6. Ianuarij anno seq. Aquilgrani coronatus. Antonin.

IOANNES Duns Franciscanus SCOTVS, Doctor subtilis dictus, moritur Coloniae 8. Nouemb. à morte Thomæ Aquinatis 34. Trith. Huius sectatores dicti sunt Scotistæ.

Templini in Marchia Brandeburgica obiit Princeps bellicosus, dictus **OTHO** cum telo, quod sagitta ictus telum ferreum integro anno capiti infixum retinuerit. Manuscript. Chron.

1279

BARTOLOVS de Saxoferrato, Cuius discipulus, Iurisconsultus celeberrimus, nascitur. Hic tanta ingenij & præclarus fuit: vt anno ætat. 14. se ad Iuris Civilis studium Perusij contulerit: Bononie solennia in Regnia Doctoratus an. ætat. 21. consecutus fuerit: & postea ætat. 25. Pisas ad Iuris professionem accessit celebrem illam repetit. Legv. Si quis pro emptore ff. de vsucap. ediderit. Hæc Mantua. Patavinus & Fichard.

1309

1281

Concilium VIENNENSE celebratur per biennum, in quo editæ sunt Clementinæ, & Ordo

1312

Templariorum, qui annis ferme 184. steterat, à Clemente condemnatus fuit. Item, facta est constitutio, vt festum Corporis Christi celebretur feria quinta post Octauam Pentecostes, concessis indulgentijs ijs, qui officijs huius festi interfuerint. Vide in Clementinis de reliquijs & venerat. Sanctorum.

5282

TEMPLARIORVM ORDO sublatus à CLEMENTE V.

CLEMENS 22. Martij in priuato Consistorio annihilauit Ordinem Templariorum, quorum bona & reditus hospitalarijs D. Ioannis, qui tunc vocabantur equites Rhodij, eamq; Insulam paulò antè occupauerat, attribuit. Vno itaq; die per vniuersum orbem hic Ordo deletus & extirpatus est. Tritthemius addit, Templarios, petente Philippo Rege Franciæ, extinctos esse, eosq; fuisse valde diuites, quorù possessiones vt Philippus sibi acquireret, eum crimen hæreseos ipsi imposuissent.

Academia AVRELIANA in Gallia constituitur. Chron. Gall.

5283

HENRICVS VII. Imp. nefariè necatur, porrecto veneno in pane Eucharistia, die assumptionis MARIAE 15. Augusti. ~~Et in eodem anno~~
~~et in eodem anno~~
~~et in eodem anno~~
~~et in eodem anno~~
Moritur in Tuscia apud Bonconuentum, Senensis agri oppidum, die Bartholemæi 24. Augusti. Eius ossa an. 1315. Pisas translata sunt Cal. Augusti, alij 15. Augusti, & ibidem sepulta in Cathedrali. Vixit annos 57. mens. 1. d. 7. Onuph. *Petrarcha de hoc Imp. sic scribit:* Henricus VII. vir prudens, iustus, honestus, Catholicus, dilectus omnibus, sedatis Alemanniæ discordijs, alto animo disponebat reformare Italiam: sed Bon-

monia

nonia & Florentia cum quibusdam alijs obuiarunt sibi: vnde opera Florentinorum, vt in fama fuit, venenatus apud Bonconuentum Castellum Senarum, optimus Imp. mortuus est anno 1313. cum imperasset an. 4. mens. 8. d. 18. nunquam elatus prosperitate, nunquam deiectus aduersitate.

Hoc anno, quod mirum est, vacarunt, IMPERIVM, SEDES ROMANA, & REGNUM GALLIÆ. Nam anno superiore HENRICO VII. mortuo erat interregnum an. 1. vsq; ad Octobrem huius anni. Deinde hoc anno obiit CLEMENS V. 20. April. & vacauit sedes amplius biennio. Postremò hoc an. 29. Nouemb. obiit PHILIPPVS Rex Franciæ.

LVDOVICI V. Bauari IMPERIVM. Electus est die Lucæ 18. Octob. & eodem die contra hunc creatus Imperator à quibusdam FRIDERICVS Pulcher Austriacus. Onuph. & Albert. Argentin.

5285

Hoc anno & sequentibus tanta peste laboratum est in multis locis, et plures mortui quam superstites sint habiti. Bruschius ait, Tantam pestem grassatam esse per vniuersam EUROPA M, et terria penè pars generis humani ea absumeretur. Polonicis quoque scriptores tam horrendam famem & pestem in POLONIA & SILE-SIA his temporibus grassatam esse commemorant, et parentes à proprijs filijs, & cadaueribus immundissimisq; cibis non abstinuerint.

HELVETICVM fœdus constans & sempiternum feliciter auspiciatur.

CAROLVS IIII. Imp. nascitur, qui in Baptismo nominatus est Venceslaus: sed in Confirmatione datum est ei nomen Caroli. Sic habet Chron. manuscript. Estq; annus à morte Augusti Imp. 1300.

CC

IOAN-

1314

1315

UNIVERSITY OF CHICAGO

trionales Olympi Asiatici sita, auspicijs OTHOMANI I. Turcarum Regis occupata à filio ORCHANE, Sive ad huc patre, atq; ita prima OTHOMANORVM sedes facta vsq; ad captam Hadrianopolim. Leonclau.

5297 OTHOMANVS I. Rex Turcarum, qui regnū Turcicum constituit, obiit, cum natus esset 69. annos Arabicos, qui consistunt 67. annos Julianos, & regnasset ann. 28. Eius loco rerum administrationem consecutus, est filius ORCHANES secundus Rex Turcarum. Leonclau.

5298 Natus est LVDOLVICVS ROMANVS, filius iunior Ludouici Bavarie Imp. dictus Romanus, quod natus esset Roma, cum pater eius ibi coronaretur.

LYRANVS cap. 9. Daniel scribit, se hoc anno correxisse postremo Postillas Bibliorum.

5300 IVBILÆVS MVNDI 106. Moysi 56. predicacionis Christi 26.

FRIDERICVS pulcher Imp. obiit 13. Ianua. cum imperasset an. 15. mens. 2. d. 27. Onuph. Hoc tempore floruerunt: LVDOLPHVS natione Saxo, Cathusianus Argentinenfis, & SIMON de CASIA, quorum vterque vitam Christi descripsit.

5306 CAINVS Iurisconsultus, ex nobili Syssaldorum apud Pistorienses familia oriundus, eximius iuris interpres, Bartoliz; Praeceptor dignissimus, vir diligens & ingeniosus, qui scripsit super prima parte Digesti Veteris, & Commentarios edidit in Codicem, Baronia obiit. Fend. Schrad. Custodia Sepulchri CHRISTI Hierosolymis à Sultano Aegypcio committitur, octo Franciscanis Munteris.

5308 FRANCISCVS Petrarcha Roman. Capitolio corona poetica donatur ab eloquentiam. Plati. Vids Naucl.

5309 Academia PISANA instituitur Pontifice approbante. Volater.

5310 TVRRIS templi VIENNENSIS ad S. Stephanum extruitur: absoluta est anno 1400. completa 60. annorum spacio. ARGENTINENSIS hanc superat 18. pedum altitudine circiter. Cuspin.

5311 NICEPHORVS Gregoras historiam suam claudit, qui & hoc tempore vixit.

5314 BALDVS de Vbaldis Perusinus IC. Iuris doctrinam Bononia profiteri, & ob insignem eruditionem tam in Iure Ciuili, quam Pontificio, clarescere cepit. Eius extant Commentarij amplissimi ad ius ciuile. Mant. Patav. Forst.

Archiepiscopatus PRAGENSIS institutus est. Mechou.

5316 CLEMENS VI. die Cœnæ Dñi LVDOLVICVM Imp. execratur, eumq; hæreticum ac schismaticum pronunciat, ac Electores hortatur, vt alium Imp. creent. Principes itaq; 2. Iulij in villa Rens Diocesis Treuirensis elegerunt CAROLVM Ioannis Boëmiæ Regis filium, cuius electionem tamen non omnes approbarunt.

CAROLI III. IMPERIVM. Estq; hic annus à morte Caroli Magni 532.

Prælio ad Cresciacum 26. Augusti commissio, Galli ab Anglis victi sunt, & IOANNE Boëmiæ Rex Caroli IIII. pater sagitta vulneratus occubuit, qui, vt refert CRANZIUS, etsi esset cæcus, tamen pugnavit in hostes. Cùmq; audiret fortunam suam partis inclinare, ductorem suum interpellavit, vt se eò deringeret, sibi confertissimis hostes pugnarent, ibiq; fortiter prælians cecidit. In hoc cōfictu perijt flos nobilitatis Gallicæ. Iussu Regis Angliæ, teste Frossardo, censa sunt capita Gallorum, qui succubuerunt in prælio, inventi 11. Principes: 80. Barones: 1200. equi-

tes, & plus minus triginta milia. Vrbs CALE-
TVM praesidijs destituta, post aliquot mensium
obsidionem sequenti anno occupata est ab An-
glicis, in quorum potestate fuit an. 212. &sq; ad
annum Christi 1558.

Academia HEYDELBERGENSIS fun-
data à RVPERTO eius nominis secundo Co-
mite Palatino Rheni & Duce Bauariæ. Vide
an. 1387.

5317 LVDOVICVS Bauarus Imp. ex venatione redi-
ens apoplexia corripitur, & ex equo delapsus
paulo post moritur, 11. Octobris, an. imperij
32. mens. 11. d. 24. sepultus Monaci in Baa-
ria. Onuph. & alij.

5318 IOANNES ANDREAE Bononiensis, IC. pra-
stantissimus, qui glossas scripsit in lib. 6. Decret.
& Clementinas, dicitur tuba Iuris Canonici;
obijt ex peste 7. Iulij. Fichard. Bononia hoc eius
extat Epitaphium:

Hic iacet Andreæ notissimus orbe Ioannes,
Primo qui Sextum, Clementis atq; nouellas,
Hieronymi laudes, Speculi quoq; iura peregit:
Rabi Doctorum, lux, censor, normaq; morum.

5319 CAROLVS III. IOANNIS & ALBERTO
Henetorum Principibus nona dignitate ornatis,
tribuit locum inter Duces Imperij. Hinc itaque
Principes MEGALOBVRGENSES Du-
ces appellati sunt, cum antea Vandalorum Do-
mini dicerentur.

MARCHIA BRANDEBURGENSIS
tradita est Ludovico Romano à fratre Ludo-
vico. Iust.

Est annus à Roma condita 2100.

5320 Hoc anno CLEMENS VI. Iubilæum, quem Bo-
nifacius VIII. anno centesimo celebrari iussit,
transiit in annum quinquagesimū, quod
diceret, ætatem hominum Iubilæum centum

anno

annorum raro attingere. Itaq; hic fuit Iubi-
læus secundus, ex ordinatione Pontificia Ro-
mæ celebratus, ad quem multi vndiq; pro re-
missione peccatorum omnium impetranda con-
currerunt. ~~Trithemius, & alij.~~
~~Trithemius, & alij.~~ Trith. Platin.

Hoc anno finitur Decimus Cyclus Magnus ab or-
be condito. Nam decies 532. sunt 1532. Et
quod mireris, in hunc ipsum annum cadit O-
lympias 532. Climaëtica.

ALBERICVS Bergomensis Iurisconsultus flo-
ruit. Fichard.

5321 De hoc anno obscruent Chronologia studiosi, quod
Tavapha in Chron. Hispania annotat: His quo-
que temporibus, inquit, apud Perpiniam op-
pidum, in Curia generali, 25. Decemb. 1351.
fuit determinatum in Cathalonia, ne Calendæ
à Notarijs in chartis scriberentur, nec ab in-
carnatione annus Domini, sed à natiuitate in-
choaretur. Hic vide Lector differentiam di-
versarum supputationum in annis Christi, de
qua alibi.

5325 CAROLVS IIII. Romæ coronatus, die Pascha-
tis, 5. April. Trith. Paralip. Vrsip. Vetus
Chronicon manuscriptum addit, hunc fuisse
annum ætat. Caroli IIII: 40.

BARTOLVS de Saxoferrato Iuris interpres
præstantissimus, dictus lucerna Iuris, obijt Pe-
rusij, ætat. 46. sepultus ibidem apud fratres Mi-
nores. Alij habent 1359. quidam etiam 13. Iul.

5326 AVREA BVLLA continens leges & ordina-
tiones Imperij Rom. à CAROLO IIII. edita
10. Iulij: Noribergæ in comitijs, anno primo
coronationis Caroli in Urbe Roma: regnorum
verò eius 10. Estq; annus à Monarchia Iulij
Cæs. 1402.

5328 ORCHANES secundus Rex Turcarum mortuus

est anno regni 31. Succesit filius A M V R A T E S huius nominis I. tertius Rex Turcarum. Leonclau.

5330

TVRCARVM INGRESSVS primus in Thraciam.

A M V R A T E S Turcarum Rex III. primus omnium ex ea gente exercitu per HELLESPO-NTVM traiecto, SESTON & CALLI- POLIM, iuxtaq; sitas Chersonesi urbes cepit, qua prima ei occupanda THRACIAE auspicio fuere, 93. annis ante, quam Mahmetes, nepos eius, Constantinopolim expugnaret. Hunc euen- tum Cranzemius Turcici Chronici annotationem secutus huc refert: & Leonclauius quoq; in Annal. Turcici scribit, Hadrianopolim ab Amurate hoc ipso anno captam, & in eandem sedem Othomanidarum translata esse. Sed Drechlerus Urbium Philippopolim & Hadriano- polim occupationem anno 1363. assignat. Omnes vero in hoc consentiunt Historici, quod hoc tem- pore A M V R A T E S primus in Europam clas- se traiecerit.

5331

V V E N C E S L A V S Imp. filius Caroli III. naci- tur Noribergæ 28. Septemb.

Academia PRAGENSIS à Carolo III. consti- tuta: Mechou. alij 1367. alij 1370.

5333

IOANNES GERSON Cancellarius Parisiensis sanctissimis scriptis clarissimus, nascitur die Nicæsi 14. Decemb. vt ipse scribit.

5335

L V D O V I C V S Romanus, Marchio Brandebur- gensis, filius Imperatoris Ludouici, obiit, sepultus Berliui apud Franciscanos.

5336

S E R V I I dum Hadrianopolim recuperare conan- tur, ab A M V R A T E Turcarum Rege magno pralio victi & caesi sunt. Leonclau.

SIGIS-

5337

SIGISMVNDVS Imp. Caroli IIII. filius, Dux Austriae, nascitur 28. Iunij. Alij ad seq.

5340

Desinit Chronicon Monasterij H I R S G A V I - E N S I S, aurore Tritthemio.

Hoc tempore IOANNES VVICLEF, Anglus, multa scribere cepit, contra receptas seculi sui opiniones & dogmata. Ideoq; inter hære- sarchas numeratus est. Huius discipulus fuit IOANNES HVSS, qui VViclefi libros & dog- mata in Boëmiam intulit.

5343

S. BRIGITTA mulier Suecica, quæ Prophetico spiritu multa prædixit fertur, obiit 23. Iulij, ætat. 70. Aen. Syl. alij aliter.

5343

MAXIMVS Planudes Monachus Græcus floruit. CAROLVS IIII. Marchiam ingressus venit Tangermundam, ubi habitauit aliquandiu: estq; Tangermunda hodie sacellum, à Carolo ad similitudinem sacelli Pragensis conditum, & ab eo denominatum.

5344

FRANCISCVS PETRARCHA, Poëta clariss. qui primus omnium Latinam linguam à barbarica prauitate mediū inculpatam resti- tuit, ac vndiq; lacerau exornauit, moritur 19. Iulij, ætat. 70. completo. Fend. Schrad.

5345

IOANNES BOCACIVS Florentinus Poëta, Philosophus & Astronomus celebris, moritur at. 62. a. 42. Volater. Palm. Tritth.

5346

Menſe Septembri GREGORIVS XI. ex Auenio- ne soluens ad urbem Romam applicuit 17. Ianuarij, anno 1377. id est, anno 71. post, quam sedes Romana ex Itali in Gallias trans- lata fuerat per Clementem V. Hic est celebris ille reditus Curie Romanæ ex Auenione in urbem Romam. Onuph.

V V E N C E S L A V S Francof. ab Electoribus, procurate patre Carolo IIII. appellatur & coro- natur Rex Roman. 12. Iun. æt. 15. Cuspin. Syl.

Cc 5

CARO-

1367.

1370

1372

1373

1374

1375

1376

5348

CAROLVS IIII. Imp. moritur Pragæ 29. Novemb. Imperij an. 32. Nauc. Cusp. Auentin. Mechou. Vetus manuscriptum Chron. ita habet: Anno 1378. in Vigiliis S. Andrea hora quasi secunda noctis obiit Carol. Imp. in Castro Pragensi, & idem post solennes exequiis in Praga habitus die 16. à morte ipsius, sepultus in Ecclesia Pragensi requiescit. Est annus à morte Alexandri Magni 1700. ab Imperio Theodosij 1008.

5349

VVENCESLAI Caroli IIII. filij IMPERIVM. Palmer. Fuit Imp. ignavus & voluptatibus deditus, de quo ita Aeneas Syluius: VVenceslaus desidia corruptus, inquit, presentium rerum statu contentus, neque prætenta corrigere, neque futura præcauere curauit: patri longè ab-similis, voluptatum sequax, labores fugiens, Simi quàm. regni curiosior.

De eodem Franciscus Petrarcha ridiculè in hunc modum: VVenceslaus Caroli filius veniente patre electus est Imp. & adhuc regnat: Hic iuuenis, robustus, Senator, quid acturus sis ignoro: tamen miratur se venturum ad Italiam: sed non venias, precamur te si non vincis laudem patrem tuum, quamquam aliud de te speramus. Nam presentia primi Caesaris Iulij sic sufficeret ad comescenda mala, quibus miserum lacesitur Italia temporibus tuis. Sic imperium orbis calum versat, et illud quondam potens ac venerandum gentibus & Regibus Romanum Imperium, praesignatum in ijs ferreæ, cui nihil olim defuit, nisi modicum Orientis, nunc pro dolor, nihil possident, nisi modicum Occidentis.

A morte Sardanapali ad VVenceslai imperium 2200.

IOANNES TAVLERVS Coloniensis, Theologus, obiit Argentinae 15. Iulij, Hedio.

IVBI-

IVBILÆVS MVNDI 1107, Mojsis 57. *prædicationis Christi 27.*

1380

Hoc tempore BOMBARDÆ ad hominum perniciem inuentæ sunt & excogitatæ à Bertholdo Nigro chymista, & vt quidam volunt, Monacho Germano: de quo sic Polydorus Virgilius de Inuent. lib. 2. cap. 11: Ferrus homo (Bertholdus) ad exitium humanum natus, seruasse aliquando domi in mortario puluerem sulphureum, cuiusdam medicina facienda causa, illudque rexisse lapide, ac mox contigisse, et diu ignem ex silice prope excuteret, scintilla intero ceciderit, subitoque flamma eruperit, atque lapidem in altum tulerit: & ille eius rei casu doctus, postea facta ferrea fistula, & pulvere confecto, machinam reperisse, ac eius usus Venetis in illo bello primum ostendisse, quod ad fossam Clodiam est cum Genuensibus gestum, qui fuit annus salutis humanae 1380. Ex quo iam usus venit, et in ea hoc tempore omnis ferme diu peditem, omnis equestris splendor, omnis denique bellica virtus indecore consistat, iaceat, obrorpeat. Hac bombardæ vocatur à bombo, id est, sonitu, qui BOMBO & græcè dicitur: quidam alij tormentum aneum malunt nuncupare. Eius modo plura sunt genera, quæ varie vulgo nominantur, & unum illud minimum, quo nunc pedites videntur factis nomine sclopus vocatur. Sclopus enim est sonus ille, qui ex buccarum inflatione erumpit.

BERLINVM Grbs Marchia, die S. Laurentij incendio absorpta est.

5352

BARTHOLEMÆVS SALICETVS, Baldi coxaneus IC. hoc tempore floruit. Huic Saliceto plurimum debet schola FERRARIENSIS, quæ constituta est anno 1398. in qua Pro-

1380

Professione Iuris primus felix auspiciis dedit. Forster. 18.

5356 **LÉOPOLDVS** Dux Austria cum Heluetijs cō-
fligens occumbit, & cum numerosa nobilitas:
sed hac Victoria Heluetijs quoq; non fuit incru-
enta. *Paral. Vrsp. Cruz.*

5357 **SIGISMUNDVS**, qui postea imperavit, corona-
tus est in Regni Hungariae, an. aet. 20. Do-
minica Palmariū: alij die Pentecostes. Mechou.
IOANNES VVICLEF Anglus, propter profes-
sionem doctrinae in exilium missus, moritur in
Anglia, in sua parochia 31. Decemb. Eius
corpus Martini Pontificis iussu exhumatum ac
publicè crematum est anno 41. ab obitu eius,
Christi 1428.

Hoc anno scribunt quidam, constitutam esse Aca-
demiā **HEYDELBERGENSEM** 18. Octob.
& primum Rectorem creatū esse 17. Nouem-
bris, primumq; studiorum plantatorem fuisse
MARSILIVM DE INGENHEIM, virum nobilem,
qui edidit commentariū in quasdam ma-
terias Magistri sententiarum, sepultus est Hey-
delbergae ad S. Petrum. Aliud initium habes
supra 1346. & fieri potest, vt hoc anno non
constituta, sed instaurata ac renouata sit.

LITHVANI Christianismum induunt, gentilium
Idololatria deposita, & **Vladislaus** Rex in Vil-
na instituit Ecclesiam Cathedralē & Episco-
pium. Mechou.

5358 Academia **COLONIENSIS** fundita.

5359 **AMVRATES I.** *Turcarum Rex tertius, sicā
transfessus & interfectus a Christiano quodam
ex Lazari Butci Serbia Despora exercitum ca-
stris ad campos Cosouae, an. regni 31. postquam
(vt Laonicus Chalcondyles de eo scriptum reli-
quit) bella maxima, numeroq; 37. in Europa
& Asia gessisset, & in nullo victus succubisset.*
Hinc.

Hinc, Iacobe Zelebi filio ipsius a proceribus do-
loso interfecto, alter filius **BAIAZETES I.**
*Turcarum Rex quatuor, conseruent, b. omnium,
suffragis, in regio solo successus est. Leonclau.*

Eodem anno **LAZARVS BVLCVS** Serbia De-
spota a **BAIAZETE** Turcarum Imp. pralio
in campis Cosouae victus & captus, ac vindican-
da mortis Amuratis patri causa in conspectu
ipsius frustratum concisus est. Leonclau.

5360 **NOVI ORBIS** partem Borealem, quae maximè
versus Europam, Groenlandiam, Islandiam,
& Frislandiam Insulas extenditur, & **ES TO-
TILANDIA** nominatur, à quibusdam Insulae
Frislandiae piscatoribus, tempestate ad huius
littora appulsis, olim lustrata, circa hunc
annū quidam Antonius Zenus Nobilis Vene-
tus, auspicijs Zichmi dicti Frislandiae Regis, de-
nuo recognouit. Abr. Ortel. in Theatr. Orb.

5362 Academia **ERPHORDIENSIS** initium sumpsit.
5363 **ALPHONSVS** Rex Aragoniae, qui Astronomi-
am restituit, nat. est 15. Dec. Medinae Garcaus.

SIGISMUNDVS Rex Hungariae dum Nicopolim
obsideret, & **BAIAZETVS** Turc. Imp.
eò se cum trecentis militum millibus, obsidione
Constantinopolis soluta, contulisset, die 28. Sep-
tembris, collatis signis ad Nicopolim concurrerunt,
acerrimeq; dimicauerunt. Victoriā Bani-
zetes obtinuit. Gallorum vero duces maxima
ex parte capti, & Sigismundus ipse manus ho-
stium, fuga salutis suae consulens, & parua cym-
ba Danubium iracyiens, sine euasit. Ex Chri-
stianis viginti millia, ex Turcis sexaginta millia
occisa sunt. Hac quoq; clades Christiani exerci-
tus discordia contigit, modo Gallis, modo Vngari-
is primas praeliandi partes deposcentib. Leon-
clau. Bonfinius, Genficus & alij ad an. 1396.
referunt. Hinc ad cladem Varnansem anni 52.

5366 **GEORGIUS TRAPEZVNTIUS** *Sir do-*
Etissimus, cuius scripta extant, nascitur 4. A-
priis. Cardanus.

5368 **TAMERLANES** *Scytharum Rex, obscuro lo-*
co natus, tantopere creuit, Et mille ducentos e-
quites in aula sua aleret. Hic cum infinita ar-
matorum multitudine in Asiam descendens, prope
Stellam montem in Gallicia Bithyniaq; confinia
ad ducenta Turcarum milia cecidit. Regem
Baiasetem cepit, cauea inclusit, & aureis ca-
tenis ligauit: deniq; conscensus equum, eo pro-
scabello crebatur, & in ludibrium per totam
Asiam eum circumducebat. Drechs. Variant a-
pud scriptores annorum consignationes in hac Ta-
merlanis historia, quam necesse est in duos an-
nos distribui. Drechslerus, Vadianus, interpres
Laonici, & alij hanc Turcicam cladem referunt
ad annum 1397. sed Cranz, hemius primam ir-
ruptionem Tamerlanis ponit ad 1398. postre-
um vero conflictum, quo Baiasetes victus &
captus est, ad tempus Vernum anni 1399. Le-
onclausius in Pandect. hist. Turcica scribit pra-
lium inter Baiasetem & Tamerlanem com-
missum, secundum accuratas Annalium Turc-
icorum rationes referendum esse ad an. 1399.
Vel 1400. Nos historiam recitare volumus, in
qua digerenda suum cuiq; esto iudicium.

TAMERLANIS *historiam Aeneas Sylnius in*
Asia descriptione cap. 31. in hunc modum reci-
tat: Tamerlanes genere Parthus, gregarius
miles, aded inter suos mentis vi & corporis a-
gilitate excelluit, vt breui multarum gentium
dux fieret, & Scythas, Persas, Medosq; sibi sub-
igeret: Mesopotamiam inuasit, & Armeniam:
transitoq; Euphrate cum quadringentis milli-
bus equitum, sexcentis milibus peditum, Mi-
norem Asiam obtinuit. Regem Turcarum po-
tentif-

tentissimum Baiasetem apud Armenios pra-
lio superatum, ducentis milibus hominum in-
terfectis, viuum cepit, caueaq; in modum ferè
inclusum per omnem Asiam circumtulit, egre-
gium & admirandum humanarum rerum spe-
ctaculum. In obsidionibus urbium, prima die
albo tentorio utebatur: secunda rubeo; tertia
nigro. Qui sese dabant in albo sedenti, salutem
consequerentur: Rubeus color moriendum pa-
tribus familias indicabat: Niger ciuitatis ex-
cidium & omnia in cinerem conuertenda. In-
terrogatus aliquando ab homine Genuensi, qui
ei familiaris erat, cur tanta crudelitate utere-
tur: commotus ac veluti furens distorta facie
ac spirantibus ignem oculis, respondit: Tu me
hominem esse arbitraris? falleris, ira Dei ego
sum, & orbis vastitas: caueto ne posthac mihi
occurras, nisi velis interrogationis tuae poenas
dare, Hac Sylnius.

FRANCISCUS PHILELPHVS *Orator*
& Poeta Laureatus, nascitur Tolentini 25.
Iul. Eb.

1399 Hoc tempore in ITALIA literarum & linguarum
studia postquam 700. ferè annis tetra barba-
rie oppressa & foedata fuerant, renasci vel ex-
coli & reuiuiscere coeperunt. Nam cum Græci
immanitatem Turcicam pertimescentes in I-
taliã secederent, & Musis nouas sedes quaere-
rent, literæ simul vnâ cum viris illis doctis so-
lum verterunt, & Alpes transuolarunt, vbi pau-
latim felix quoddam omnis eruditæ literaturæ
seculum exortum, lucis suæ fulgorem in vicina
regna longè lateq; sparfit & propagauit. Inter
hos exules Græcos primi fuerunt: EMANVEL
CHRYSOLORAS Byzantinus, qui Græcæ
Grammatices Erotemata scripsit: THEODO-
RVS GAZA Thessalonicensis, Græcè & Latine
doctif-

lectio in Iure Canonico per Episcopum Cracoviensem Petrum feliciter incepta est feria secunda post Jacobi Apostoli: Institutio eius die Marię Magdalene precessit. Mechou. Fulstein.

IOHANNES HVS factus est Sacerdos & Concionator Prage in templo, quod vocatur Bethlehchem. Vet. Cod. Prag.

IOHANNES FROSSARDVS Canonicus & Presbyter, qui historiam Francia, Scotia, Britannia, &c. ab anno 1326. ad 1400. persecutus est, hoc tempore defunctus.

SIGISMUNDVS Hungaricus & Bohemus quidam Vngaros, (qui post cladem de Neogradis captam ipsum fustidierunt) securi percussisset, ab aliis quot consuratis captus in carcerem coniecitur 28. April. Sed de vinculis elabitur opera Vidue, qua mater erat eorum, quibus custodia Sigismundi credita erat. Ab his itaq; in Moraviam deductus, collecto exercitu, insequentis tempore, Vngariam recuperavit. Kitius, Chron. Vngar. Mechou.

BAIAZETES I. Turcarum Rex quartus, omni spe libertatis a Tamerlane impetranda amissa, maxere ad desperationē veluti adactus, mortem sibi metipsi conscivit, Scaput cauea ferrea, qua tenebatur inclusus, tam diu allisit, donec perfructo cerebro sic mens ac fierdens expiraret: cum regnasset an. 14. Leonclaus. Alij mortem Baiazetis ad 1398. & 1400. referunt. Baiazetis anno sequenti successit **SOLYMANVS I.** filius natu maximus Turcarum Rex quintus: in cuius locum quidam Cyricelebin, alij vero Calepinum collocant.

Circa hunc ipsum annum mortuus putatur **TAMERLANES** Scytharū Rex potentissimus, (cum, referente Leonclauso, an. 40. apud Parthos rerum potitus fuisset) relicto post se duobus filijs

filijs imperij successoribus, & tot regnorum opumque immensarum hereditibus: qui a virtute paterna prorsus degenerarunt: odijque & bellis mutuis inter se adeo concertarunt: ut regnis paternis paulatim privati & spoliati, imperio alieno subicerentur: Astaq; imperium ad Orbomanos relaberetur. Petrus Peroninus in Vita Tamerlanis.

GEORGIVS CASTRIOTVS, cognomento **SCANDERBEGVS,** Castrioti Ducis Epiri filius, nascitur.

Conuenerunt Prasslania **VLADISLAVS** Iagello Polonia, & **VVENCESLAVS** Boemia Rex, ubi de fœdere inter ipsos tractatū, parumque abfuit, quin Boemus Polono Silesiam restituisset, nisi Ordinū consilij res impedita fuisset. Mechou. Chron. Polon.

AENEAS SYLVIVS Picolomineus Senensis nascitur 19. (alij 17.) Octob. Onuph.

In Academia Pragensi creuit potentia Boëmerum, qui tantum molebantur Germanorum eisdionem, ad omnia conueniente **VVenceslao** Rege.

Ex Pragensi Academia Germani aliarumq; nationum Doctores & Scholastici in urbem **LIPSIAM** confluerunt, eaq; occasione Academia Lipsica quasi Colonia quædā Academię Pragensis extitit.

LIPSENSIS Academia introducta est 12. Novemb. Fabric.

Vetus codex addit, Ioannem Hufi hoc anno fuisse Rectorem Pragensis Academię.

RVBERTVS Imp. moritur 18. Muij in Oppenheim: an. imperij 10. sepultus Heydelbergæ in æde S. Spiritus.

SOLYMANVS I. Turcarum Rex quintus à subditis suis in pago quodam interemsus, an. regni 7. Huic frater **MVSA ZELEBIS**

Dd 2 (qui

1374

1401

1375

1378

1401

1379

1380

1404

1405

1408

1409

1410

(qui ab alijs Moses appellatur) Turcarum Rex sextus successit, postquam Yusufum Zelebim fratrem suum occidisset. Leoncliu.

Die divisionis Apostolorum, 15. Julij, Poloni Cruciferos in Prussia ingenti strage euerunt. Mechtou.

PETRVS DRESDENSIS primus Pragæ sub vtraque specie corpus & sanguinem Dominicum ministrandum esse profitebatur, Ecclesiam incitix insimulans, quæ sub vna tantum specie sumendum esse edixerat. Aen. Syl. cap. 35. Bonfin. De eodem ita Fabricius: Iacobus quidam Misnensis, Pragæ in pauperum Collegio Professor, & ad D. Michaëlem Concionator fuit. Huic Scholæ vicinæ moderator Petrus Dresdensis persuasit, vt primus plebi Boëmicæ speciem vtramque in D. Martini templo porrigeret. Fuerunt tum temporis Ioannis Hussi socij hi duo, Iacobus & Petrus, quibus annumerantur Hieronymus Pragenis, Iohannes Ichnicius, Stephanus Paletius, & alij. Petrus Dresdensis in Misnia succedit, & ludimoderator fuit primum in patria Misnæ, deinde Chemnicij & Zuicavia. Hymnos Ecclesiasticos, ante introitum templi quibusdam diebus festis decantandos, item de natali Christi cantica, in quibus Latinis Germanica mixta sunt, composuisse dicitur, quæ hodie etiam in vsu sunt.

5381

SIGISMUNDI (Caroli III. filij, præstantioris in toga, quam in armis) IMPERIUM.

SIGISMUNDI Regis Vngaria exercitus à Turcis praelio superatus, prostrigatur ad Columbacum Seruæ oppidum, iuxta Sanderoniâ ad ripas Danubij. Cuspinianus, Drechflerus.

PETRVS de Aliaco Gallus, Doctor Parisiensis, vulgò dictus Cameracensis, quod Episcopus Cameracensis esset: Item, FRANCISCVS Zabarella Patavinus Legum Professor eximi-

us, fa-

us, facti sunt Cardinales 6. Iunij. Onuphrij Panuin.

5382 BARTHOLEMÆVS SALICETVS Iuriscoſultus CL. moritur Bononiæ, die 28. Decembris, ætat. 77. d. 10. Schrader. Forster.

5383 MVSÀ ZELEBIS sextus Rex Turcarum praelio victus & captus est à fratre Mahumete, & iussu eiusdem strangulatus, cum regnasset an. 3. Quæ subitò MAHVMETES I. Turcarum Rex factus est, & regnauit. Leoncliu.

5384 Concilium Constantiense incipit, est mensis Nouemb. incipit anno 1418. circa mensis Martij. Præses sessio habitata die Venens. 16. Nouemb. Act. Concil.

IOANNES Huis venit Constantiam die Sabbati post Omnium Sanctorum, 3. Nouemb. Hist. Hussi.

ALBERTVS Marchio de Brandenburgus Achilles Germanicus, nascitur 1. Nouemb. alij 4.

5385 IOANNES Huis Boëmus in Concilio Constantiensi pronunciat hæreticus, & peculiari ritum sacerdotali spoliatus, damnatur ad supplicium ignis, & traditus Magistro politico, rogo imponitur & crematur Sabbato, quod antecessit 6. Dominicæ Trinitatis, fuitque Octaua Petri & Pauli, id est, 6. Iul. Act. Hussi.

Horrenda Eclipsis Solis 7. Iunij.

FRIDERICVS III. Imp. nascitur die Matthæi, (21. Septembris) à morte Augusti 1400.

FRIDERICVS Burggrauus Noriberg. appellatus est Marchio & Elector Brandeb. Anno 1417. accepit inuestituram & nominant.

EMANVEL CHRYSOLORAS, ex illustri familia oriundus, vir doctissimus, & Græcarum linguarum instaurator, Constantiæ in Concilio moritur 15. April. Bruschi alij ad 24. Septembris referunt, ætat. 47.

Dd 3

M. HIR-

5386

422
 HIERONYMVS Pragensis, Hussiticæ Sectæ additus, damnatur & crematur die Sabbati post festum Ascensionis Domini, id est, 30. Maij. Vide de hoc Epistolam Poggij ad Leonardum Aretinum. De vtriusque supplicio Aeneas Syluius in hunc modum: *Ioannes, inquit, combustus est prior: Hieronymus postea in Vinculis habitus, cum respicere noller, pari supplicio adfectus.*

5387

1417
 SIGISMUNDVS Imp. donauit Electoratum Brandenburgensem FRIDERICO Burggrauio Norib. 18. Aprilis in octaua Paschatis. Ab hoc supersunt MARCHIONES BRANDEBURGENSES in Marchia & Francia Orientali.

MARTINVS V. P. P. eligitur in Concilio Constantiensi, die Martini: sedit an. 13. m. 3. d. 12. Onuph.

FRANCISCVS ZABARELLA Patavinus IC. Cardinalis & Episcopus Florentinus, qui in Decretal. & Clementin. repetitiones varias scripsit, obiit Constantia, die 6. Nouembris. Schrader. w.

VVEN-

1418

VVENCESLAVS Ignauus, Rex Boëmiæ, apoplexia moritur Pragæ 16. Augusti, ætat. 57. Ex hoc tempore cepit bellum HVSSITICVM. Nam extincto VVenceslao Rege, HVSSITAE sibi delegerunt Ducem IOHANNEM ZISCAM, de cuius in bellis felicitate omnibus formidabili, multa literis prodidit, præter ceteros, Aeneas Syluius. Fuit genere nobilis ortus, in aula regia educatus, bello exercitatus, vno carens oculo, quem strenue pugnans amiserat. Adortus est parua manu ingentes copias Boemorum, Imperatoris, reliquorumq; Principum, & multa loca vicina in Silesia, Lusatia & Misnia vastavit, aut asiduis incursumibus infestavit. Monasteria etiam in Boëmia evertit, & templa desecit, &c.

Habeo autores, qui hoc anno existiment ORDINEM AVREI VELLERIS institutum esse a PHILIPPO Duce Burgundiæ 10. Ianuarij: cuius rei fides penes illos esto. Alij ad an. 1429 referunt.

Academia ROSTOCHIENSIS sumpsit exordium 12. (alij 10.) Nouembris. Cranz.

FRIDERICVS Marchio Misniæ accepit a Sigismundo Imp. apud Budam Electoris Saxonici dignitatem Cal. Augusti: sed inuestitus post triennium.

SIGISMUNDVS Imp. Vratislaviam venit die 6. Ian. de quo Aeneas Syluius: *Sigismundus ad festum natiuitatis Dominica Brunnam Moravia oppidum petijt: Ibiq; Pragensibus Seniam petentibus ea lege pepercut, ut catenas & repagula tota ex Vrbe deponerent, suosq; Magistratus acciperent. Paruit attonita ciuitas, cum primores regni, eleuatis in cælum manibus aduentum noui regis gratulabundi exposcerent: eiusq; Rectores sine controuersa reliqua Vrbes admit-*

Dd 4 terent.

1419

1420

terent. Nec dubiū Videbatur, quin ex tota Boemia labes Hussitarum excessisset, si ex Brunnā Sigismundus recta via se Pragam conuulisset. Sed diuertit ille, ut fortasse facti sui erat, Vratislauiamq; Silesia caput accessit. Quo in loco populus Urbanus nō diu antea Senatū, à Ven-ceslao fratre suo constitutum, per seditionem obtruncauerat: cuius sceleris autores securi percussit. Quod ubi Praga renunciatum est, diffisi de Venia ciues, exemplum Vratislauensium seruiti, manifesto desicuerunt, & allecto premijs Cenchone, qui archi Pragensi praeerat, in totum regnum literas dedere, ne quispiam Sigismundo adsum praeberet, qui Dalmatiā lingua hostiū esset: nec alia cura teneretur, quā regni perdendi, qui antequam Prutenorum ciuitatem Ordini iure pignoris obligasset, Brandenburgenses autem à corona Boemica alienasset, Ioannem ac Hieronymū in Constantiensi Concilio cremari nō solum permisisset, Verumetiam procurasset, dogmata quae ipsi sequerentur, totis conatibus impugnaret. Zisca dum hac aguntur, relicta ex facere Pelzina, bis à fidelibus inuasus, bis versus vsus, ex pene victo victor euasit. Erant aspera loca, in quibus pugnare oportuit, hostes in equis, milites sui omnes pedites: nec certamen committi nisi pedestre poterat. Ut ergo desiliere ab equis aduersarij, mulieres qua de more sum exercitum sequebantur, proycere pepla interram iussit: quibus implicati per calcaria equites, prius extincti sunt, quā pedes expedire valerent. Cumq; ciuitatem quam incolerent muro cinctam non haberet, locum natura munitum ad eundem anmē elegit, six octo stadijs ab Auscha separatam. Hunc mœnibus cinxit, & ut quisque tentoria fixerat, ita adificare sibi domos imperauit, ciuitati Thabor indidit nomen. Hic refu-

refugium omnium haereticorum, arcemq; Zisca primus erexit: qui eum secuti sunt, pro suo quisque ingenio munimenta Urbis auxerunt. Syluius. GEORGIUS PODIEBRAD, Rex Boemia nascitur 16. April.

Obierunt:

I. BALDVS de VBALDIS Inreconsultus Ticini decrepit a prorsus etate die 4. Aprilis sub auroram, postquam in Iuris professione versatus fuisse an. 56. Schrad. in monum. Italia. Tritthem. habet an. 1423.

II. IOHANNES FRANCISCVS Poggius Florentinus, Orator & Historicus, C. S. E. senex moritur Florentia.

3391 SIGISMVNDVS IMP. turpi fuga recessit, ZISCA in eum copias ducente. Zisca in obsidione oppidi RABIA alterum quoq; oculum, quo vno caeli lumen videbat, sagitta viciū amisit. Inde Pragam ad Medicos secessit; quamuis ex vulnere curatus vitam retinuit, lucem tamen haudquaquam recuperauit. Nec propterea castrensem laborem, aut rei militaris curam dimisit. Caeco populo, caecus placuit ductor. Res apud posteros plus admirationis habitura quā fidei. Hac ad verbum Syluius.

MAHVMESES I. Turcarum Rex septimus; mortuus anno regni 8. cui successit filius Amurates II. Turcarum Rex octauus. Leonclax.

3392 SIGISMVNDVS Imp. collecto ex Hungaria, Austriae ac Morauis exercitu, circa solennia Dominica Natiuitatis Boemiam intrauit, & cum aliqua oppida vi cepisset, Gubnenses per deditionem accepit. Sed irruente in se Zisca quamuis caeco, pauidus & trepidusq; multis ex suis interfectis nobilibus, & missis impedimentis, effugit. Gubnam excessit, quam Thaborenses propter argenti fodinas, crumenam Antichristi &

D d s caba

1421

1422

cabant. Zisca inuere & eius dies Imperatorem secutus, magna fugientium preda diuatus est. Imperator annè Iglanam ponte transmisit. Pippo Florentinus, qui equites in eam expeditionem quindecim millia ex Hùgaria duxerat, per glacem iter habuit: qua multitudinis pòdere dissoluta, multos mortales in profundum rapuit. Syl.

ALBERTVS, Sùltimus Elector Saxon. ex familia Anhaltina, cum animi causa Senatum iussit in saltus Lochanios. Cum uxore ac gynæceo in casulum rusticam diuertisset, orto incendio nocturno, six per fenestram nudus euasit, morboq; è terrore contracto, paucis post diebus obiit, nullo relicto herede: cum durasset dignitas Electoratus in antiqua & illustri familia ANHALDINA annis amplius 200. Cranz. Fabr.

Translata est dignitas Electoris Saxonici in familiam MARCHIONVM MISNENSIVM, quorum primus Elector fuit FRIDERICVS Marchio Misniæ, & Lantgrauius Thuringiæ. Fabr. GEORGIVS PVRBACHIVS Bavarus, excellent. Mathematicus, præceptor Regionontani, qui Theoriae Planetarum scripsit, nascitur 30. Maij: hora 3. post meridiem. Cardan.

ZISCA Hussitarum Dux peste extinctus est circa hunc annam. Perunt illum moriturum iussisse caduere suo pellem detrabi, & ex ea tympanum fieri: fugituros enim hostes, quàm primum tympanum illud sonaret. Dux inunctus peste sitis. Syluius.

PETRVS de ALIACO, Gersonis præceptor, Episcopus Cameracensis moritur. Onuph. Fuit vir magni nominis inter Doctores Scholasticos. Danaus scribit eum interfuisse Concilio Basilienfi.

NICOLAVS SICVLVS de Tudeschis Archiepiscopus Panormitanus, professus est ius Canonum in Schola Senensi. Richard.

CHRISTOPHORVS Comes CASTALIONENSIS CL. Iureconsultorū atatis suæ princeps & legum Monarcha appellatus, postquam Taurini, Parma; Senis ac Papiæ ius docuisset, obiit die 16. Maij, in festo Ascensionis Christi, Papiæ. Schraderus.

Academia LOVANIENSIS initium sumpsit I. Septemb. (alij seq.)

MISNENSES prælio fusi sunt ab Hussitis ad oppidum Aufsig. 15. Iunij. Fabric.

Initium irruptionum HVSSITICARVM in SILESIAM, cui agmini mixti fuerunt latrunculi non solum Boemici, sed etiam Polonici. Vngar. Mora.

Hec anno (alij ad seq.) Electores imperij cum magno exercitu, qui ad euertendum Boemiam satis virum habere credebatur, Boemiam ingressi sunt: sed ad rumorem aduentantium Boemorum omnis ille Alemannorum & Anglicorum numerus exercitus, hoste nondum conspecto, terrore corruptus, fugam præloquitur. Infra omni opulentia referta hosti prædanda, relinquens. Mechow. & Syluius cap. 48.

FRIDERICVS Marchio Misniæ, primus Elector Saxonicus, obiit 4. Ianuarij, Sepultus Aldenburghi. Fabric.

PAVLVS Episcopus Burgenfis finijt additiones in Lyranum. Prolego. Lyran.

IOANNES GERSON, Cancellarius Parisiensis, qui scriptis Theologicis nomen immortale sibi parauit, moritur Lugduni, ætatis 66. 12. Iulij. Tritthemius scribit, eum dissoluto Concilio Constantiensi, cui interfuit, domo, patria, cognatis, amicis, dignitatibus, rebusq; pro veritate tuenda priuatum esse, multisq; insidijs petitum, vnde necessitate compulsus sit Lugdunum confugere, ibiq; mortuum esse.

IVBILÆVS MVNDI 108. *Mosis 58. pradicationis Christi 28.*

Hoc seculo floruerunt : FRANCISCVS Philelphus gener Chrysoloræ : NICOLAVS Cusanus : AENEAS Syluius : LAVRENTIVS Valla, Latinæ linguæ vindex : BLONDVS historicus : LEONHARTVS Aictinus : TRAPEZVNTIVS : MAPHAEVS Vegius : GREGORIVS Tyfernas : THEODORVS Giza, &c.

MAHVMETES II. Imp. Turcicus, qui Cōstantinopolim cepit, nascitur 24. Martij. Est annus 800. à morte Mahumetis primi Pseudopphetæ Turcici.

MARTINVS PP.V. obiit 10. Cal. Mart. successit EVGENIVS IIII. 5. Non. Martij sedit an. 15. m. II. d. 21. Onuph.

Conciliū BASILIENSE incoatum 7. Dec. Eugenij IIII. Pōtificatus anno primo. Lib. Concil.

Primis duobus annis nihil actum : ~~1431. 1432. 1433. 1434. 1435. 1436. 1437. 1438. 1439. 1440. 1441. 1442. 1443. 1444. 1445. 1446. 1447. 1448. 1449. 1450.~~

~~1431. 1432. 1433. 1434. 1435. 1436. 1437. 1438. 1439. 1440. 1441. 1442. 1443. 1444. 1445. 1446. 1447. 1448. 1449. 1450.~~

Actum postea de reformatione omnium statuum in Ecclesia, & de Hussitis. Extractum est hoc Concilium in annum vsq; vndecimum : finitum 1442.

PLAVA Vrbs Voitiandæ à Boëmis Thaboriis exurit 25. Ianna. alij ad præced.

IVLIANO Cardinali præcedente, Electores Imperij cum magna multitudine Boëmiam inuaserunt, Boëmis tenui exercitu contra eos procedentibus. Ibi ingens paucor, cuius causa non suberat, Alemannorum animos adeo concussit, vt ex denunciatione aduenientium hostium in fugam Versi sunt. Mechou.

Fufius hanc historiam persequitur Aeneas Syluius, cuius hæc sunt verba : *Sigismundus Noribergam profectus noua Principum auxilia comparat.*

parat. Martinus quoq; Pontifex Iulianum Cardinalem in Teutoniam mittit, vt Boëmis bellum inferat, & in Basiliensi Concilio, quod propediem futurum erat, nomine Apostolico præsideat. Is Germaniam ingressus, mox Noribergam ad Sigismundum se confert, quo in loco frequentes Germanorum reguli conuenerant. Decreta est noua in Boëmis expeditio ad 8. Cal. Iul. Fuere in ea expeditione ALBERTVS & CHRISTOPHORVS Bauria, & FREDERICVS Saxonia Duces : IOANNES & ALBERTVS Brandeburgenses principes cum Frederico patre, quem penes belli summa erat. Herbipolensis, Bambergensis, Eistetensis Episcopi, Societas Sueuorum, & imperialium ciuitatum, Moguntinus, Treuerensis & Coloniensis Antistites, auxilia miserunt, & cum his prouinciarum suarum primores, supra quadraginta milia Equitum fuisse traduntur. Peditum minus quam nongentes. Caradus Boëmiam ingressus, numerosum illum exercitum ductans multas hereticorum villas incendit, oppidaq; diripuit. Interea sine proditio in fidelium exercitu fuit, quod multi putauere, siue inanis sua sponte mentes hominum paucor inuasit, totis castris trepidatus est, & prorsquam hostis villis in conspectu daretur, sedissima fuga cepta. Hostis paulo post ex metu alieno factus audax adfuit, impedimentisq; omnibus, quibus per sylvam non erat facilis exitus, & ingenti prada potitus est. Iulianus Cardinalis ex Boëmia exactus Basileam se contulit, ibiq; Concilij celebrauit. Sigismundus Romam corona suscipienda causa perijt. THESSALONICAM Vrberem Amurates Turcarum Rex, multoties oppugnatam, Venetis, casis defensoribus, eripuit. Leoncla. Drechsl. hunc euentum refert ad an. 1438. Bonsinius vero ad an. 1439.

5402

SI G I S M V N D V S Imp. Romæ coronatur ab Eugenio PP. 18. Maij. Anto. Syl.

SY N O D V S B A S I L I E N S I S scribit Boëmis, vt legatos mittant, qui fidei suæ rationem ostendant, securitatem itineris & dicendi quæ velent libertatem promittens. Legatio igitur trecentorum equitum Basileam missa, cuius Principes fuere Guilelmus Costa, Procopius, Ioannes Rochezani, &c. Hi interrogati, quamnam illa essent, in quibus à Romana Ecclesia dissentirent: quatuor articulos proposuere. I. De communionem Eucharistiæ, quam sub specie panis & vini fumendam affirmabant. II. De civili Dominio, quod interdictione Clericis diuina lege dicebant. III. De prædicatione verbi Dei, quam liberam permissamque omnibus passim arbitrabantur. IIII. De publicis delictis, quæ nulla ratione toleranda putabant, &c. Disputatum est 50. diebus, ~~et tunc ad idem~~ Syluius.

5405

IO A N N E S de I M O L A Bonon. IC. clariss. qui ad 3. lib. *Decretal. Commentarij ad Clementinæ super Digesto nono. super infortiato & præterea Consilia scripsit, decessit Bononia die 18. Februa. Forster. Alij ad sequentem an. referunt.*

5406

IO A N N E S Regionotanus Mathematicus, discipulus Purbachij, nascitur 6. Iunij. hora 4. post meridiem in oppido Franconia Monteregio. Cardan.

5407

SI G I S M V N D V S Imp. moritur Znomyæ 8. (aliq 9.) Decemb. ætat. 70. anno regni Vngarici 51. Boëm. 17. Rom. 27. Coronationis Romanæ 5. sepultus Varadini. Bonfin.

SI G I S M V N D V S in precio habuit literas & literatos, eosq; reliquis, qui genere tantum erant nobiles, prætulit. Interrogatus à Principibus, qui literas oderant, cur homines obscuro gene-

re natos ob literarum commendationem tanti faceret: respondit, se iure illos colere, qui cæteris singulari dono diuino antecellerent, illos à Deo solo posse creari: verum in sua potestate esse, vt titulis & prædijs nobiles faciat quoscunq; & quandocunq; velit.

IO A N N E S de Rupe Scissa Iuris & Trinisq; Doctor & Cardinalis, 26. Martij moritur.

IO A N N E S A N N I V S Viterbiensis, qui in Berossi libellum & alios et adiunctos quædam commentatus est, nascitur die 5. Ian.

408

A L B E R T I I I. generis Sigismundi, I M P E R I V M.

Hic A L B E R T V S vno eodemq; anno Christi 1438. ter coronatus est. I. Cal. Ianua. est ei imposta corona regni Vngariæ. II. Pragæ 6. Maij renunciatus est Rex Boëmiæ. III. Francofurti 20. Martij ab Electoribus designatus est Imp. Roman. sed non imperauit toto biennio: ita repente occidit, qui breui ad summum potentie creuerat.

P A V L V S de CASTRO IC. discretissimus, qui *Commentaria in lib. Pandect. & Codicis scripsit, & in Iure Consiliorum volumina plura reliquit, postquam Patauij, Florentiæ, & Bononiæ docendi laborem annos 57. sustinuisset, Patauij obiit. Forsterus.*

Concilium F E R R A R I E N S E & postea F L O R E N T I N V M celebratur, ad quod profectus est E Y G E N I V S PP. cum Imperatorem Constantinopolitanum eddudente intellexisset. Eugenius autem diffidenter Ecclesias, Latinæ & Græcæ, in vnum corpus redigere cupiens, celebrata de Spiritu Sancto Missa, Concilium vnâ cum Imperatore Græcorum IO A N N E V I I I. Palæologo & Patriarcha Byzantino Iosepho ingressus, sedente Imperatore Græcorum

1438

rum condigna sede, alijsq; Græcis è regione Pontificis, primò quæsitum est, vellent ne tam Latini quàm Græci ex duabus Ecclesijs iam pridem dissidentibus ynam fieri? Succlamarent omnes: placere & velle, modò rationibus illa prius confutarentur, quæ tantæ discordiæ causa fuissent. Disputabatur quotidie ab his, qui ad tantam rem delecti fuerant. Verùm cum pestis Ferrariam inuasisset, ibiq; non sine periculo viueretur, Florentiam Concilium transtulit. Plat.

Ex hoc tempore tres egregij magniq; nominis bellatores inclaruerunt. I. ALBERTVS Marchio BRANDEBVGENSIS, postea dictus Achilles Germanicus, quem hoc anno Albertus Imp. Pratslauensis belli ducem dedit, teste Aenea Syluio cap. 55. II. GEORGIVS PODIEBRAD, postea Rex Boemorum, qui hoc anno in pralio apud Thaboritas hostem feriendo & repellendo, futura virtutis sua documenta dedit. III. IOANNES HVNIAD, Mattha Regis Vngariae pater, qui Turcas multis cladibus adflixit: fuitq; Valachus natione, humilibus natalibus ortus: sed, ut Syluius ait, ingenio dextro, animo sublimi, & virtutis amator, quiq; primus omnium apud Vngaros Turcarum acies & frangi & vinci posse monstrauit, & hostium spolijs Vngarica templa ditauit. De quarto, nempe Scanderbege, paulò post.

5409

ALBERTVS Imp. cum in exitu post immodicum peponum vsum in dysenteriam incidisset, moritur 27. Octob. an. imp. 2: in Alba Regali ad latus fœceri sui Sigismundi sumptuosissimè sepultus. Cusp. Fuit Princeps liberalitate ac fortitudine clarus, & qui cæteris rebus studiū religionis longè anteposuit. Syl. Reliquit uxorem prægnantem, quæ insequenti anno peperit filium

filium Posthumum Ladislaum. Qua de re lege Epistolam 81. Aen. Syluij.

~~Græci post multas disputationes in Concilio Florentino cum Latinis concordiam ineunt de processione Spiritus Sancti, de pane azymo in Cena Domini, de Purgatorio, & de Rom. Pontificis potestate, 22. Nouemb. Sed legatis domum reuersis, Græci facti sunt à Romano Pontifice longè quàm antea alieniores, & priores sententias suas mordicus retineant. Chalcond.~~

Græci post multas disputationes in Concilio Florentino cum Latinis concordiam ineunt de processione Spiritus Sancti, de pane azymo in Cena Domini, de Purgatorio, & de Rom. Pontificis potestate, 22. Nouemb. Sed legatis domum reuersis, Græci facti sunt à Romano Pontifice longè quàm antea alieniores, & priores sententias suas mordicus retineant. Chalcond.

AMVRATES Rex Turcarum regiam Seruia siue Rascia arcem SYNDEROVIAM expugnauit, & Georgij Despota fœceri sui filium Gregorium oculis & pudendis priuauit. Cuspin. Chron. Vng.

IOSEPHVS Patriarcha Byzantinus Florentiæ moritur, & BESSARION Græcus, Nicenus, ibidem ab Eugenio creatur Cardinalis.

LYDOVICVS PONTANVS de Roma IC. summus, qui scripsit Commentaria ad ius civile, Consilia singularia & repetitiones, obiit Basilee in Concilio atat. 30. ex peste. Forster.

1410

FRIDERICI III. Ducis Austriæ IMPERIVM.

Electus est Francofurti 30. Martij, ætat. 26. Fuit Fabio Max. quàm Scipioni propior, multa ponens in cunctatione: non in celeritate rei con-

1440

ficiendæ, alioqui Augustum Cæs. proximè at-
tigit imperij diuturnitate, & alioqui habuit
non pauca cum Augusto communia. Eius hic
annus à natali Augusti Cæs. 1700.

LADISLAVS Rex Boemiarum, & Hungariorum
inchoavit regnare in Bohemia, & Hungaria, tempore
inchoantis quadragesime 2.æ Regni Cæs. (Anno 1440.)
Cæs. & antecessores in partibus illis non habuerunt
tuum, inchoavit imperium in Bohemia, & Hungaria, & sem-
per in Hungaria postea in parte in Austria, in partibus Co-
ronæ Vngaricæ ad Fridericum 1.º Imperatorem ad
consanguineum, mittitur nutriendus, & confer-
endus. Interim **VLADISLAVS** Polonus
Iagellonis filius etiam coronatur Rex Vngarie
17. Julij in Alba Regali: & quod Aeneas Syl-
uius annotat, Dionysius Episcopus Strigoniensis,
Viriq; Regi diadema imposuit: Ladislao Volens:
Vladislao coactus. Mechou. Chron. Vng.

ARS TYPOGRAPHICA, nouum per typos scri-
bendi genus, inuenta & excogitata est à **IOAN-
NE GVTENBERGIO**, de quo sic **VVimpfe-
lingus** cap. 65: Anno 1440. magnum quoddam
ac penè diuinum beneficium collatum est Uni-
uerso terrarum orbi à **IOANNE GVTEN-
BERG** Argentini. nouo scribendi genere reper-
to. Is enim primus artem impressoriam vel ex-
cusoriam in Vrbe Argentin. inuenit. Inde Mogun-
tiam veniens eandem feliciter compleuit. Interea
IOANNES MENDEL id opificij ge-
nus inceptus, multa volumina castigatè ac po-
litè Argentinæ imprimendo, factus est breui opu-
lentissimus. **SIXTVS RVSINGER** Ar-
gentinus Neapoli anno 1471. libri quomodo im-
primi possint, primus monstrauit. Sub idem ser-
mè tempus **VDALRICVS HAN** formas li-
brarias, rem inauditam, nec unquam Romanis
visam, Romam attulit. Fuit is natione Ger-
manus.

manus, cognomento Han, id Latinis gallum gal-
linaceum significat, quod ideo scribo, quia Cam-
panus, & aliquos docti existimauerunt hunc **V-
dalricum** natione fuisse Gallum, quod falsissi-
mum est: is tamen error ideo emanauit, quod
cognomen familiae traductum fuisset in Latinum.

De arce à **Friderico** Marchione Brandeb. ad Ber-
linum in Vrbe Colonense condita Vide **Cranz-
Vandal.** lib. 12. cap. 10.

AMVRATES Turc. Imp. obsidens **Bolgradum**,
amittit in se suis ad decem millia hominum, &
post 7. menses cum dedecore obsidionem soluit.
Chron. Vngar.

GEORGIVS PODIEBRAD, rei militaris
peritia, rebusq; strenuè gestis, insignis, deligitur
gubernator **BOEMIAE**, qui Pragam hoc pa-
cto in potestatem suam redegit: mittit conu-
atos, qui constituta inuadenda Vrbs die incendi-
um in parte Vrbs admodum remota excitant:
concurrunt ad restringendum ignem. Interea
Georgius ex aduersa parte cum copijs muros in-
vadit, nec mora, proditores portas in instanti a-
perunt, trucidantur resistentes: & ex illo tem-
pore Praga totaq; Boemia **Georgio** paruit. Syl.
Mechou.

IOHANNES HVNIADES exercitum Tur-
carum, cuius dux erat **MESITES** Begus, per
Valachiam Transalp. in Transyluaniam irrum-
pentem, & cum duce **Mestie** eiusq; filio **felici-
ter** cecidit & prostrigauit. Turcarum viginti
millia caesi, ex Vngaris tria circiter millia de-
siderata sunt. **Bonfin. Iconclau.**

FRIDERICVS I. Marchio **BRANDEBURGEN-
SIS** Elector moritur, succellore **FRIDERICO**
II. filio, cuius ita meminit **Syluius Europ.** cap.
39: **Fridericus** Marchio **Brandeburgensis** Impe-
ratoris **Sigismundo** inter caros amicos est habi-

tus : ei quatuor filij fuerunt, Ioannes, Fridericus, Albertus & aliter Fridericus. Ioanni qui primogenitus esset, Electoratus imperij debebatur : sed iudicium patris Fridericum prae tulit, qui secundo genitus erat, & aptior ad obeunda imperij munera videbatur. Priusquam igitur moreretur, hereditatem suam inter filios diuisit, Fridericum Electorem instituit, neque malè iudicauit. Nam FRIDERICVS inter Principes Germania sapientia clarus est habitus, cuius cōsilio multa saepe prouincia pacatae sunt. Insuper quoque ac honesti tenax fuit, qui cum posset Regnum Poloniae consequi per electionem Baronum, recusauit, ne vero haereditatem inuriam faceret. Hæc ille.

ERNESTVS Dux Saxoniae Elector, Friderici II, Electoris filius, nascitur in arce Misnensi 25, Martij. Fabric.

Festum VISITATIONIS MARIAE in Concilio Basiliensi institutum est, & festum CONCEPTIONIS MARIAE confirmatum. Concil. Acta.

5412

Ab hoc ferme anno incipit historia SCANDERBEGI, Ducis Epiri & Albania. Is adhuc adulescens à patre suo, Duce IOHANNE CASTRIOTO, Turcarum Imperatori Amurati cum tribus suis fratribus obsidum loco traditus fuit, tum dictus Georgius : Turca vero propter magnifica eius facta indiderunt ei nomen Scanderbeg, quod perinde sonat, ac si dicas, Alexander Magnus, aut Alexander Dominus. Cumque aliquot annis in aula Turcica educatus fuisset, sensim eum inceperat cupiditas regni patrij, cuius Metropolis erat Croia, natura munissimam vrbs, & planè talis, ut seclusa fame, omnem vim bellicam facillè contemnat. Postquam autem Despotam Mysiam recuperatam rursus perdidisset, & consilio Iuliani Cardinalis, quem Eugenius miserat,

miserat, Regem Ladislaum auxiliatorem implorasset : id intelligens Amurates, Bassam Romaniam & Scanderbegum mox in Vngaros praemisit cum 20. millibus, ipse more suo cum reliquo exercitu secutus. Eo tempore Huniades 35. millia militum habebat, & apud Morauam fluuiū Bassa & Huniades congressi sunt. Scanderbegus cum videret res Turcarum infeliciter habere, auxilio amicorum, inprimis Amesa ex fratre nepotis, in Vngarorum partes secedit, Secretariū Bassa capit, literas ad praesides & Magistratus Croia ab eo extorquet, in quibus nomine Amuratis Scanderbegus ciuitas & omnis praefectura traderetur. Confectis literis mox Secretarius & alij decollantur, et res Amuratem celesur diuisus. Scanderbegus, qui cum Vngaris & Huniade antea de rebus instituendis consultarat, magno itinere festinans soluit, die septimo Dibram venit, 70. mill. passuum distantem à Croia. Amesa astutus inuenit, Scanderbegi Secretarium se simulans, Croia praefectum accedit, alloquitur, & ei creditur, tamque barbarus conuertit sua, ut paret abutum. Ita Scanderbegus Croiam patriam suam recuperat, magno Croensium gaudio : Turca qui inhabitat arant, partim pelluntur, partim occiduntur. Hic Scanderbegus sua magnanimitate saepe totius Orientis robur & vires fregit, totius orbis oculos in se conuertens : nec contentus in Epiro & Albania praclarè & heroicè agere, verum etiam totum se impendit, ut auerteret quidquid Vngaria incommodaret. In hoc Heroè tantus fuit dimicandi ardor, ut pugnanti sanguis è labris eruperit. Vita eius, & Paralipom. Vrsperg.

ABEDINES Romaniae vel Europa Beglerbegus, magno exercitu, quem octoginta Turcarum millibus aestimatum fuisse scribit Bonfinius, cla-

dem superiori anno casis Mefiris Begi copijs. Amurati Turc. Imp. illatam, Slturus, à Iohanne Huniade in Transylvania ad locum, quem Vescapum appellant, praelio fesus & superatus est. In quo nò tantum ad triginta millia Turcarum (exceptis 5000. captivis) cæsi periere: sed & ipse Abedines similem cum Mefire Bego belli fortunam expertus occubuit. Bonfin. Leoncl. u.

ELIZABETHA Regina Vngaria, Ladislai Posthumi mater, mor. 24. Sept. Mechou. Vnga.

5413

VLADISLAVS Vngaria Rex Iuliani Cardinalis suavis & Vngarorum infestatione cum exercitu in Turcas movit, & cum Bessa conflixit, quo victo duo millia hominum (Bonfin. habet 30. millia) cæsa sunt, quatuor millia capta, inter quos duces 13. fuere: signa militaria novem: sicut Iulianus Friderico Casari, qui tunc in Carinthia erat, significavit. Vladislaus Budam urbem cum magna populi latitia quasi triumphator intraivit: sed huius victoria, præter auspiciam, nihil ad eum pertinuit. Nam solus HVNIADESVVaiunoda Transylvanus, rei militaris peritissimus, cum decem millibus expeditorum militum hoc bellum confecit. Fracti hac pugna Turca (nam & in Asia confluxerunt) inducias petunt, quas traditis quibusdam arcibus obtinuerunt. Sylvius Epistola 81. Vngar. Chron. Bonfin. & Mechou.

Terræmotus concussit Vngariam, Poloniam & Boemiam 5. Ianij. Mechou. .

MATTHIAS CORVINVS Rex Vngaria, Iohannis Huniadi filius, nascitur 24. (alijs 23) Februar. Eber. Beuther.

ALBERTVS Dux Saxoniam, Mauritij & Augusti avus, nascitur 27. Iulij.

LEONHARTVS ARETINVS, qui multa in Aristotele, Plutarcho reliquisque autoribus Græcè

Græcè latine verit. moritur Florentia 9. Martij, æt. 74. Volater. Tritth. Epitaphium eius habes in Sylvij Epistola 51.

TABORITAE oppressi in Boemia à Pontificijs & Calixtinis.

CLADES VARNENSIS.

1414

Hic est annus cladis VARNENSIS omnium celeberrimæ & Christianis luctuosissimæ, cuius historiæ hæc ferè est summa: IOHANNES HVNIADES secundus aliquot prælijs Turcas superauerat, & Amuratem ita terruerat, ut pacem vltro posceret, & Christianis decennij inducias offerret: quas cum Vngari non reculerent, præstitum est ab utraq; parte iuramentum, Christianis quidem libro Euangeliorum, Turcis verò codici Alcorani digitos inter iurandum imponentibus. Molestia ea res Iuliano Cardinali fuit, cui prosequenda victoria videbatur, præsertim cum Eugenius Papa Iuliano scripsisset, nullum valere fœdus, quod se inconsulto cum hostibus religionis percussum esset. Vladislaus itaq; per Iulianum à iuramento absolutus, & ad bellum instaurandum impulsus, & coactis ex Vngaria copijs, atq; auxilijs vndiq; accersitis, Turcarum agros inuadere statuit, Iohanni Huniadi castrorum cura commissa. Traduntur fuisse circiter 40 millia equitum, pleriq; dimidio minorem numerum prodidè. Reguli Vngariæ & Pontifices plurimi interfuere: Iulianus Cardinalis milites cruce signatos nò paucos secum duxit: iter per VValachiam susceptum, deinde transito Danubio in Mysum ventum. Amurates hostium cognito aduentu exercitum ex Asianis militib. comparavit. Ac si vera est fama, centum millium exercitum conflavit, qui trajcere Bosphorum

1444

Thraciæ nõ potuiffet, nisi Genuenfes in fingula Turcarum capita aureo nummo accepto, tranfeuntibus naues præbuiffent. Aduentus Turcaru tam fubitus fuit, vt prius veniffè vifi fint, quàm auditi venire. Vbi ergo in confpectu fuit multitudo hoftium longè maior quàm putaretur, ingens terror Christianos inuafit, qui tamen non detreftauère certamen, nec regio fanquini defuit animus. Attigerant autem Christiani locum, cui Varna eft nomen, non procul ab Adrianopoli, eratq; profectum D. Martini, 10. Nouemb. Amurates dato belli figno, ex 15 millibus equitum factò globò, impetum fecit in Christianos, qui itidem ftructis ordinibus aciem eduxerant: pugnatum eft ferro cibus animis: fupèrior acies noftra Turcas in fugã vertit, quæ res magno metu Amuratem perculit, fugiffetq; protinus prodito exercitu, nifi circumftantes Satrapæ, comprehenfo eius equi freno, ignauiam illius increpaffent, fugienti q; necem comminati fuiffent. Perficit ergo vel inuitus, iuffiq; fortiffimis arma fumere, prælium inftaurauit. Cumq; in fingulas ferè horas nouus hoftis succederet, & fauciorum Turcarum loca recentes & viribus integri milites occuparent, Vngari nõ tam virtute, quàm numero fuperati, paulatim referre pedè cœpère. VLADISLAUVS dum fortiter pugnat, equo deiectus obruncatur, caput eius haftæ infixum per Græciam atq; Afiam in fignum victoriæ populis oftentatum. Huniades cum ex pugna falutem nullam fperaret, vnà cum aliquot millib. Vngarorum & VValachorum ex acie euafit, quòd aliquos feruari, quàm omnes perire mallet. IULIANVS Cardinalis ex hoftiu manibus iam elapfus, Vngarorum perfidiam effugere non potuit: nam potum equo dantè apud

ftagnum

ftagnum latruncula quidam agnouère, & fpe pecuniæ apud eum inueniendæ deiectum equo necauerunt, ablatisq; veftimentis nudum cadauer feris ac volucris dimiffere. De numero cæforum non exactè conftat. Illud exploratum eft, longe plures ex Turcarum acie cecidiffe, fed pro numero copiarum longè maius damnum Christianis illatum. Sunt qui affirmant, ex Christianoru exercitu vix falua parte tertia cecidiffe ad quinq; millia hominum, cum Turcarum fupra 30. millia periffent. Vnde victor Amurates interrogatus, cur poft victoriam nulla læticiæ figna oftenderet, Nollem, inquit, hoc modo fæpiùs vincere. Vide Aeneam Syluium in Europæ descriptione c. 5. Et eiuſdem Epiftolas 5 2. 81. 87. Cuius hæc funt verba in Epiftola 81: *Diu certatum eſt equis viribus, dum Chriftiani ſuas acies virtute ſuſtinent: Turca vero ſuas numero complent. Cumq; per plures hoſas nunc illi nunc iſti cederent, inclinata ad extremum Chriftianorum acie, Victores euadunt Turca, qui iuramenta non ſolum domeſticiſ fidei, ſed etiam hoſtibus ſeruanda demonſtrant. In hoc pralio adoleſcens Vladiflaus occiſus, pœnas dedit & ſurpanti regni alieni, qui dum ſpoliare paterno regno Ladiflaum querit, ſuum amittit. Cæca eſt cupiditas hominum, qui non contenti ciuitatibus dominari, prouincias querunt poſt regnum, neq; etiam ſic expleti regnis, regna cumulare nituntur, neſcientes, quòd parua res vitam eripiat homini, & omnib. pompis ac dominij nudum in memento reddat. Corpſcula noſtra, ſibi ſpiritus enolauit, modico ſarcophago contenta ſunt. Quòd ſi Vladiflaus animaduertiſſet, quætuſ in regno ſuo (nam ſatis diuiciarum poſſidebat) nunquam Vngariam attingiſſet, &c. Idem Epiftola 5 1: Iulianus Car-*

Ee 5

dinalis

dinalis non fuit in bello fortunatus. Nam & adversus Boemos cum exercitu profectus, fugatus est. Occisi cum eo sunt aliquot Episcopi & Barones Vngariae. Insignis est hic annus multis cladibus. Nam & Sutenfes apud Basileam caesi sunt: & Delphinus quam plures Alemanniae ciuitates occupauit. Haec ille.

De Armeniacis Alsatiâ obsidentibus & Sutenfisibus (ita Heluetios vocant) apud Basileam miserabilis strage caesi & prostrati, Vide Syl. epist. 87. & Paral. Vrsperg.

BAPTISTA SPAGNOLVS Mantuanus, Poëta & Carmelitarum prior generalis, nasc. 12. April. quod monstrat sequens distichon:
Nascitur in terras Monachvs Baptista, Vosq; Vt
Vat' Ina Versvs è gen. Irrico biblt.
Schrader. in monum. Italiae.

Extinctus VLADISLAVS (etatis sua, Et refert Leonclau. 25.) locum in regno Vngariae fecit LADISLAO Posthumo, quinrum etatis annum agent, quem Vngari, & ipote antea quoque coronatum, post varias longasque deliberationes & concertationes Regem sibi ascuerunt. Cum autem regno immaturus esset, de Gubernatore Vngaria eligendo agitatum est. Ideoque Vngarorum consensu IOHANNES HVNI-
ADE S, dicitur Coruinus, tradita Reipub. summa, Vngaria Gubernator aut Prorex pronunciat, quod anno 1445. festis diebus Pentecostes factum esse prodit Bonfinius. Hoc itaq; modo VLADISLAVS Polonus, qui Ladislaum Posthumum regno paterno austog; spoliauerat, quinquennio nondum exacto, & Vita & regno exiit, eiusq; morte Vngarici regni Sceptum legitimo heredi Ladisla'o restituitur, Et merito de eo scripsisse videatur Aeneas Syluius Epistola 1: Vladislaus, inquit, non suo iudicio (neq; enim per

per atatem aliena regna cupiebat) sed suorum suasu, ex pacifico regno in alienum: non ad pacem sed ad bellum: non ad opes possidendas, sed ad mortem tractus est.

FRIDERICVS & VVILHELMVS Saxoniae Duces, fratres, de regionum suarum diuisione habuerunt conuentus, VVilhelmo datum negotium diuidendi, Friderico eligendi. Cum Fridericus eligeret Thuringiam, frater illi cedere noluit: qua controuersia motuum plurimorum causa fuit. Fabric.

Hoc anno Aeneas Syluius scripsit tractatum pulcherrimum de aulicorum miserijs, qui infertus est eius Epistolis, loco Epistola 166.

Nati sunt:

I. IVLIVS II. Papa 22. Martij. Cardanus.

II. IOANNES GEILER Keiserisbergius, Theologus & Doctor Ecclesiae Argentinenfis, cuius eruditionem ac pictatè testantur scripta illius, 16. Martij.

EVGENIVS PP. IIII. obiit 7. Cal. Martij.

Post EVGENIVM IIII. PP. mortuum NICOLAUS V. cõitur Pontifex Rom. pridie Non. Martij. tenuit Pontificatum an. 8. d. 19. Onuph. Hic Pontifex à liberalitate & bonarum literarum instauratione perpetuam laudem meruit. Nam vt testes sunt Aeneas Syluius, Platina & Volaterranus, suo seculo primus literas humanitatis & eloquentie, linguarumq; studia ab interitu vindicauit: ingenia excitauit & fovit: præmijs etiam inuitauit literatos, nunc ad lectiones publicas: nunc ad componendum aliquid de integro: nunc ad autores Græcos in Latinum vertendos, ita vt Græcæ & Latinæ literæ, quæ amplius 600. annis in situ & tenebris iacuerant, tum demum splendorem aliquem adeptæ sint. Misit & literatos per omnem Euro-

pam, quorum industria libri conquirerentur, qui maiorum negligentia & barbarorum rapinis iam perierant. Nam & Poggius Quintilianum tum inuenit, & Asculanus Marcum Caelium, &c. Huic acceptissimi fuerunt in transferendis, autoribus Græcis: GEORGIVS Trapezuntius, LAURENTIVS Valla, DEMETRIVS Græcus, HORATIVS Romanus, NICOLAUS Perotus, qui Polybium è Græco in Latinum traduxit, IOANNES Tortellinus Aretinus. Illud certe nemo negauerit, tot ei à doctis, viris inscripta esse volumina, quot neq; suorum antecessorū neq; Imperatorum cuiuspiam nomini dicata comperimus. Bibliothecam Vaticanam Romæ auxit, veteribus ac nouis codicib. ornatissimam, in qua circiter tria millia librorum volumina condidit.

3418

IOHANNES HVNIADES Coruinus, et ignominiam aut infamiam Varnæ acceptam aliquo pacto aboleret, cum exercitu 22000. hominum ex Vngaria castra mouit, anno gubernationis sue quarto, atq; primum cum Turcis feliciter dimicauit, & quadam castra obtinuit. Ad extremū tamen mutata fortuna, quæ nulli perpetuo est bona, Vngari numero Turcarum superati, non tam victi quam se fecerit compulsi sunt. Huniades postquam suos neq; minis neque precibus sistere poterat, cum paucis ex bello profugit. Emptam multo sanguine victoriā Amurates domum retrulit. Bonfin. Syluius Epist. 81. & in Europa c. 6. & Leonclaus. in Annal. Turc.

NICOLAUS CYSANVS, qui suo seculo ob literarum cognitionem propemodum pro miraculo mundi est habitus, fit Cardinalis 20. Decembris.

PHILIPPVS Palatinus Rheni Elector, Heydelbergæ nascitur.

ALBER-

1419

ALBERTVS Marchio Brandeburgensis, cognomento Achilles, bellum Noribergensibus fecit ob ius quoddam, quod illi negare videbantur. Principes Germania pæpetuis misere Alberto: ciuitates Serò Noribergensibus, fuitq; graue & atroxiu bellum, in quo Principum & Ciuitatum exercitus insensissimis odijs biennio certauere. Noxiem praelia commissu feruntur, ex quibus octo Victor Albertus confecit, in vno tantum victus succubuit. Et Et multa bella sedantur partium egestate, ita non prius inter hos de pace conuenit, nisi postquam excussis agris, attritus siliis, abactu pecoribus & agricolis interfectis, commeatus ac pecunia contendentibus defuere, tum demum pax ex sententia Alberti dicta. Hac Aeneas Syluius Europa cap. 39.

con ciliabulo anti

AMADEVS, qui in Sicilia ~~con ciliabulo anti~~ creatus fuerat, dictus FELIX V. cohortante Friderico Imp. propter bonum pacis & ad tollendum in Ecclesia Schisma, ~~con ciliabulo anti~~ solo Cardinalatus honore ac titulo contentus. Hic Amadeus rogatus à Principum Oratoribus, si quos habet et canes venaticos, eis ostenderet: annuit vt postredie redirent. Interim ingentem mendicorum multitudinem collegit, eaque monstrata: Hi sunt, inquit, cæces mei, quos alo quotidie, quibus spero me celestem gloriam Venaturum.

MATTHAEI PALMERII Florentini Chronicon finitur, quod MATTHIAS PALMERIVS Pisanus continuauit & sq; ad an. 1481. De Matthæo refert Tritemius, eum refuso ob quem de Angelis errore combustum esse.

1420

Hoc Tubilzo Romæ circiter 200. homines in ponte S. Angeli calcatione & pressura perierunt, aut in flumen detrusi & precipitati expirarunt, cum

1449

1450

cùm pro indulgentijs è templo ad Castrum S. Angeli accurrerent. Palmer. Syluius.

Aeneas Syluius Europa cap. 32. scribit, hoc anno duos fratres, FRIDERICVM & VVILELMVM, Saxonia Duces, rediisse in gratiam mutuam hoc pacto. Rogarat Fridericus germanum suum, ut ad se veniret, acturus ipso de pace. Annuuit VVilelmus. Cui iter ingresso dixere Consiliarij, paratas esse ipsi & comitibus insidias: caueret ne perditum iret, nese suos ad necem traderet. Quibus ille: At ego, inquit, libens moriar, si vos prius necatos videro, qui fraternas cõtionones alitis. Atq; ita locutus, sequi iussit qui se amarent, Virgensq; calcariibus equum, festino cursu fratrem adiit: cum quo semotis arbitrio & consilio pacem composuit, fœdusq; pepigit. Magna vi, qui se tam liberaliter in potestatem dederit hostis. Magnus & alto, qui hostem ex fratre factum, rursus fratrem atq; amicum reddiderit.

Isabella de Castilia & Leonis Regina mater Caroli V. Imp. nascitur 21 Martij. Garçæ. Geneth.

842 I

FRIDERICVS Imp. ingressus est iter Italicum. Sylu. Cusp.

IOANNES CAPISTRANVS Franciscanus à Pontifice ex Italia in Germaniã missus, passim in vrribus concionari cepit: acriter inuestus est in quælibet vitia: taxauit luxum in vestitu, cibo & potu, lusorum aleas, tessarar, tabulas atq; chartas magno numero congestas & coaceruatas publicè cremauit: & populum ad expeditionem in Turcas animauit. Fabric.

Hoc anno (si Cranzenium & Leonclanum sequimur) AMVRATES II. Turcarum Rex obitans mortuus est Adrianopoli, die 10. Februarij, cum imperasset annis 30. Successit in regni admi-

administratione M. d. HV METES II. Turcarum Rex nonus, & primus IMP. ORIENTIS an. atat. 21. qui fratrem suum, ne pater solus sepeliretur, statim strangulari iussit. Vtrumq; funus reg. oritu duxit, & auspicijs regni pro more gentis par. icidio consecrauit. Nam felicitas apud Turcas priuatis, quàm Regib. liberi nascuntur. Alij ad præcedentem referunt.

FRIDERICVS III. Imp. Romæ à Nicolao Põtificè cum maxima solennitate inunctus, saluatur Augustus & Imperator 17. Martij. Cusp. Solus fermè Onuphrius refert ad præcedentem: sed an. 1452. defuntunt Bonfin. Vngar. Chron. Cuspin. Naucle. Paralip. Visp. Platina. Volater. Et sunt penes nos literæ Friderici, vbi an. 1488. numeratur à coronatione Romana 37. & annus 1492. ab eadem coronatione 41: vnde liquet numerationem ordiendam esse ab anno 1452. inclusiuè.

1452

MAHV METES Turc. Imp. tyrannus immatissimus, ATHENAS omnium artium & disciplinarum vniuersitates, solo equauit & funditus destruxit. Drechsl.

LADISLAVS anno atat. 13. à Friderico Imp. sub cuius tutela hætenus fuerat, dimissus, Vienna 10. Septemb. summa omnium congratulatione excipitur. In eo conuentu, inquit Syluius, est Ladislaus Rex appellaretur, alieno tamen arbitrio ductus, in regni suis Triumviratum induxit, & IOHANNI Huniadi Vngariam gubernandam tradidit, GEORGIO Podiebratio Boëmiar, VLRICO Comiti Cilie Austriar. Syluius Europ. cap. 22. Huniades cum Vngaria Coronã à Friderico frustra à reperisset, cum 12. millib. equitum ingressus Austriam, omnem agrum inter Viennam & Stiria montes diripuit atq; incendit. Casarem Italiam petentem roga-

runt *Australes*, Et *Ladislauum*, qui iam adole-
uisset, in *paterna hereditate* apud se dimitte-
ret: reiecta petitione, autoribus *Vlrico Cilia Comite*,
& *Eyzingero*, *Austriaci sumptis armis* re-
bellauere. Redeuntem ex *Italia* *Fridericum* a-
pud nouam *Ciuitatem* obsidione cinxere, quibus
& *Rosenfis Boemus* se adiunxit. Cessit furenti
populo *Fridericus*, pupillumq; ea lege in *marus*
Comitis Cilia tradidit, Et *Vienna* de *tutela*, *op-*
pidiis, ceterisq; *contentionibus Principum* defini-
retur, &c. Vide eundem *hisp. Boem. c. 59. 60.*

HIERONYMVS SAVONAROLA nascitur *Fer-*
rariæ 21. Septemb.

5423

CONSTANTINOPOLIS CA- PTA A TURCIS.

CONSTANTINOPOLIS Orientalis Im-
perij caput & sedes, post 50. dies obsidionis
(nam 9. April. obsidio cœpisse scribitur) vi
& armis expugnata, capitur à *MAHVETE*
Turcarum Rege, anno regni eius 3. die 29.
Maij: cum vrbs illa à *Constantino Magno*
condita fletisset annis 1122. *CONSTANTI-*
NVS PALAEOLOGVS postremus *Græcorum*
Imperator, vt honestiùs occumberet, inter cõ-
fertissimos hostes dimicans cæsus est, & solo
paludamento agnitus: alij fugientem in turba
hominum, cum imperasset an. 3. m. 3. compres-
sione extinctum tradunt. Dehinc *Orientis Im-*
perium penes *Turcas* fuit. Estq; hic annus à
Roma condita 2204. & à bello ciuili *Cæsaris*
& *Pompeij* constitutiq; *Monarchia Romana*
1500. Huius cladis *historiam* ita recitat *Ae-*
neas Syluius Europ. capit. 3. & 7. Tradunt,
inquit, *Ecclesiastici autores*, *Constantinum Ma-*
gnum cum statuisset *Imperij sedem* ex *Urbe Ro-*
ma in *Orientem* transferre, quò faciliùs *Par-*

sbo-

thorum excursions conspiceret, *Byzantium* pe-
tinuisse, enarrq; sibi locum diuinitus ostensum di-
xisset: mox *Urbe* ampliùs, noua mania ere-
xisset, sublimes excitate turres, magnificentissi-
mis operibus exornasse, tantumq; illi decoris ad-
iecisset, Et altera *ROMA* non immeritò dici pos-
set. *Scriptores* vetusti, qui *florentem* *Viderunt*,
Deorum potius in terris habitaculū quàm *Im-*
peratorum putauerunt. *Vrbs* nomen *NOVA*
ROMA indidit: sed sicut *obstinatio* *Vulgi*, Et à
conditore *CONSTANTINOPOLIS* vo-
cicaretur. *Regia* *Vrbs* à *MAHVETE* animo
atq; impetu formidando terra mariq; est oppu-
gnata: & à *Christianis* diebus aliquot summis
Viribus defensa. Ad extremum voce *praconis* to-
tis castris inclamat um est 27. Aprilis (rectius
27. Maij) milites omnes ieiunium sanctificent,
sequenti die in armis adsint, *Urbe* extremis *Vi-*
ribus oppugnaturi triduo, *ciuitatem* *militum*
direptioni futuram. *Consistuta* die (28. Maij)
ieiunium ad noctem usq; seruatum. Deinde lu-
centibus stellis inuitationes & conuiuia passim
habita, quisq; cum amico hilaris epulatus est:
& tanquam nunquam se deinceps *Visuri* imple-
xati & exosculati simul *Vltimū* *Vale* dixerunt.
Postquam *iluxit* (29. Maij) dato signo *Vndiq;*
Constantinopolis oppugnari, *capta* est *Imperator*
Græcorum *CONSTANTINVS* fugiens in
ipsis portis angustijs cum cecidisset, oppressus cal-
catusq; obiit. *Cæpta* *Urbe* in rapinas est itum:
non dignitas, non aetas, non sexus quenquam pro-
tegebat: *stupra* *cadibus*, *caedes* *stupris* *miscaban-*
tur: nihil illicitū toto triduo in *Urbe* fuit: in tem-
plis aut *lupanaria* aut *equorum stabula* facta.

Idem *Epist.* 13. 155. & 162. *CONSTANTI-*
NVS *Græcorum* *Imperator*, in *trantib.* *Urbe* in
Turcis, in extremo *patria* sua *periculo* fortissi-

Ff

mè

mè pugnans obruncatur : Caput eius lancea
 suffixum spectaculo fertur. Quadraginta mil-
 lia hominum illic caesa referuntur. Manserat
 Constantinopolis ad nostrum vsq; tempus vetusta
 sapientia monumentum, literarum domicilium
 & arx Philosophia : nemo Latinorum satis do-
 ctus Sideri poterat, nisi Cōstantinopolis aliquan-
 diu in literis vixisset. Quod florente Roma do-
 ctrinarum nomen habuerunt Athenae, id nostra
 tempestate Cōstantinopolis obtinebat : inde mul-
 ta veterum sapientum volumina nobis reddita :
 multa quoq; in futurum reddenda sperabamus.
 At nunc Turci omnia possidentibus, heu quot
 magnorum Virorum nomina, quot libri nondum
 Latine cogniti peribunt ? Nunquam Graeco no-
 mine, iactura maior, quam modo, contigit, Xer-
 xes & Darius magnus cladibus Graecum affli-
 xere : sed bellum literis non insulere. Romani
 Graeciam in potestatem suam redegerunt : sed
 Graecae literae vltro amplexi veneratq; sunt.

CRANZIVS Verò his verbis illum Christianorū
 calamitatem deplorat : Haec sunt luctuosa illa
 Christianis tempora, per quae bicipiti Roma-
 no: un aquilae alterum respectum est caput, cum
 iam in Orientem vltra non respiciat. Constanti-
 nopolis capta est, cum Turcarum Imperator
 66. diebus, nulla permissa requie, urbem op-
 pugnaret. Imperator ipse inter fugientes po-
 puli pressura extinctus est : sœvitū tamen est in
 cadaver mortui, truncatumq; caput delatū est
 per castra in contumeliam Christianorum.

De tempore huius cladis litigant Chronographi,
 quorum aliqui annum 1452. annotarunt. Sed
 nobiscum faciunt Bonfinius, Aeneas Sylvius,
 Fortalitium fidei, Mechonius, Drechslerus, Le-
 onclaus Annales Turc. Cranzius & Cranze-
 my secundarum Turcicam supputat. o. Chil-

condyles habet annum 3. Mahumetis & 4. Con-
 stantini Palaeologi, insuper exprimens diem Mar-
 tis. Vgaria Chronicon annotat feriam 3. post
 diem corporis Christi. Nobis praefer illa quae
 allegamus abunde satis est testimoniū, quod
FRANCISCVS FOSCARI Venetiarum
 Dux in sua ad **FRIDERICVM** Imperatorē
 Epistola (ea est in Epistolis Aenea Syluij 159.)
 expugnatam scribit Constantinopolim 29. Maij
 (proxime elapsi.) Et eius litera data sunt anno
 1453. indictione prima (qua concurrebat an.
 1453.) 27. Julij. An verò feria illa tertie diem
 Corporis Christi antecesserit, vel secuta sit: San-
 Mahumetes an. 1452. fuerit in Europa, doctio-
 ribus excutiendum ac determinandum relinquo.
 Ab hoc tempore **REGES** Turcici **IMPERATO-**
RIS titulo vti coeperunt.

VLTRICVS Cilia Comes, qui hactenus Regem
 Ladislaum in potestate sua habuerat, & Domi-
 ni Dominus fuerat, aula Regia exulare iubetur,
 quod nobilitati Austriaca gravis fuisset. Ita e-
 nim de eo queritur Eyzingerus : Hic Comes,
 inquit, nos omnes pro seruis habet, Austriam
 solus exhaurit, maior ei, quam Regi, familia
 feruit : Magistratus, praefecturas & Sacerdotia
 vendit: vbi non sufficiunt publica furta, ad pri-
 vatas facultates manus admovent : non tuta est
 innocentia : non conuicti puniuntur scelera :
 offendisse Maiestatem conuincitur, quisquis
 diues habetur : nostris ille alitur malis : eius
 quies & pax nostrum bellum est : pudet me pa-
 tientie nostrae, qui si viri effemus, facile oppro-
 brium hoc ē nostris oculis, eijce emus! His au-
 ditis, **LADISLAVS** Vltico Comiti curia re-
 gia interdixit. Comes itaq; cedendum potenti
 inuidia censuit, neq; parum pugnis ex inimica
 ciuitate Vienna saluum corpus educere : & ta-

cius cum quatuor tantum comitibus aula abiens in patriam suam concessit. ALBERTVS Marchio Brandeburg. ne populares iuxa in eum iacerent, ad portam Ssq; turum iter fugienti praeiuit. Verum quibus prohibet a fure manu, lingua libertate Ssq; probrosa in abeuntem maledicta congesere. Inconstans fortuna singulare documentum. Nam qui paulo ante tutor Regis, S; secundum in Austria caput erat, in quem omnium oculi respiciebant, qui belli pacisq; muneris solus obibat, unico Regis serbo, potestate priuatus, inops consilij S; animo confusus abiit. Hac Syluius Boem. cap. 61.

LADISLAVS Vngariae Rex S; Austriae Dux, Praga coronatur Rex Boemiae, die Simonis S; Iudae, qui tum fuit dies Dominicus. Peracta coronatione permissum est cui libet, ut suo arbitrio, vel sub omni, vel sub quaque specie communicaret. Ipse tamen Ladislaus persuadere nunquam potuit, ut rempla Hufitarum intraret, vel sacrorum interiret. Syl. Boem. cap. 62. Methou. Vngar. Chron.

HERMOLAVS BARBARVS, Venetus, nascitur 21. Maij. Hic ab anno 18. aetatis scribere cepit: cuius hodie extant varia nobilis ingenij doctrinaeque ipsius monumenta. Themitium latino sermone donauit.

IACOBVS ALVAROTTVS Iurisconsultus ex celebri ALVAROTTORVM apud Patavinos familia oriundus, cuius extant vtilissimi Commentarj ad ius feudale, obiit die 18. Iunij. (Schrader. habet 18. Augusti) at. 68. (Forster. 60.) professionis in Patria an. 30. Fichard.

LADISLAVS Rex Prussiae venit die 8. Nicolai, 6. Decemb. S; in eius serba iuratum est 11. Decemb. Die Natalis Christi accidit, quod Aetnem Syl. Boem. cap. 62. refert: LADIS-

LAVS

LAVS Rex VRATISLAVIAM, inquit, nobilem urbem & Silesiae caput inuifit: ibi cum sacris interellet in aede Pontificali, fribusque Principes conuenissent, & Podiebracium Regi proximus astaret, fama est, Chilianum quendam parasitum, ex his qui stultitiam simulantem alios stultos faciat, Podiebracium his verbis compellasse: Quo vultus sacra nostra respicias, plane aduerto: animum non intueor. Fave, obsecro, nonne satis nitida tibi videtur nostra religio? Videsne, quam multi S; magni Principes S; ipse Rex noster vnum ritum sequantur? cur non his potius quam Rochezanae Hufitico consentis? an plus sapere paucos Boemos censet, quam reliquam Christi Ecclesiam? Quin relicta incondita plebe nobilitati te iungas. At Podiebracius: Si tua haec sunt verba, inquit, non es quem simulas, S; tibi tanquam prudenti respondeo: sin aliena sunt verba, satisfacere me illis oportet, qui te submiserunt. Auds ergo: Ecclesiasticas Ceremonias sua quisq; pro fide gerit. Sacrificia ea facimus, quae credimus Deo gratia. Neque nostri arbitrij est, credere quid velimus. Victa magnis rationibus mens humana, volens nolensq; capitur: S; natura instituta est, altera facile trahitur, altera elabitur. Mihi persuasa est meorum sacerdotum religio. Si tuam sequor, homines fortasse fultam, anima mea contrarius: Deum qui corda inspicit, nequeo fallere. Neque me tui similem esse decet. Aliud hiftrioni, aliud vero nobili conuenit. Haec vel tibi habet os sapis, vel hu referro, qui te submiserit. Hoc anno multa civitates P R V S S I A E à Magistro Ordinis Cruciferorum in Prussia defecerunt, S; CASIMIRO Poloniae Regi deditioem obtulerunt. Hinc bella P R V T E N I C A, quae durarunt annis 13.

Ff 3

ANGE-

ANGELVS POLITIANVS Philofophus, Poëta & Orator, qui Herodianum latinè interpretatus est, & cuius Epistolæ extant, nascitur 14. Iulij, horâ 1. minutis 28. post merid. in monte Politiano Hetruriz. Cardan.

ETZINGERVS, qui Vtricum Cilia Comitem de dignitate gradu deiecerat, gratia Regis Ladislai excidit, Baronibus Austriacis, quorum ille auaritia atq; rapina obstiterat, ipsum apud Regem criminantibus. Vtricus itaque Comes Ladislao reconciliatus, ab exilio in aulam reuocatur, & Viennæ magno splendido; apparatu excipitur, de quo Aenea Syluij Verba audire libet: Mira rerum mutatio: qui paulò ante moestus in exilium ierat, triumphantis in modum reuertitur: Eyzingerus qui culmè potentiz consecutus eum deiecerat, quod in alium statuit, in seipso pati cogitur. Intrante enim vrbe Comite, ipse cum amicis egreditur, spontaneum exilium eligens. Lubricus est enim apud Reges primus locus. Ferunt Comitem cognito Eyzingeri discessu laudabile hominem, qui fortunæ ludibrio se subtraxerit: vsurum optimo consilio, si Curiales procellas perpetuo declinauerit. Nam & sibijpsi Curiaz mores non placere, fluxa incertaq; omnia esse, omnib. horis instare pericula, acceptam superiori anno ignominiam menti suæ semper hæere, semper ante oculos esse turpem eiectionem, contumeliosum exilium, probrosa verba: se Deo gratias agere, qui sibi pristinum statum reddiderit, satisfactum esse honori suo, nec plura cupere: mansurum tam diu apud Regem, donec eiectionis infamiâ gloriosi reditus rumor extinguat: Regis amicitia & populares auras in alle se dimittere, quam perdere. Comes hæc non tam fecit fortiter, quam dixit sapienter. Potentiam

tentiam qui consecutus fuerit, nemo tam facile deponit, quam damnat: retinent amici, implent gloria cupido, obstat inimicorum metus: semper est quod procrastinare compellit. Facilius famosum in Asia Gordij nodû quis soluerit, quam potentia regniq; blanditijs sese explicauerit. Hæc Sylius Boem. cap. 63.

Ex arce ALDENBURGENS I rapiuntur die solstitiali a SYLIO ERNESTVS & ALBERTVS filij FRIDERICI Principis Saxoniz, à Conrado Kaunsungo, qui propterea capite truncatus est 14. Iul. Fabric. Eber. Quod Sylius aliquantò prolixius describens, inquit: Cunradus Kaunsung nobili loco apud Saxones natus, bellica rei peritus, manu promptus & animo impeterritus, cum se patria pulsum, & paternam hereditatem priuatum per iniuriam Friderici Saxoniz Ducis existimaret, scelus incredibile nostram atate perpetravit. In arce Aldenburg duo Friderici filij Ernestus & Albertus educabantur. Huc Cunradus in tempesta nocte magnis itineribus cum paucis comitibus contendit, & ad motis scalis, prodente pedagogo, arcem ingressus, dormientes adolescentulos in cubili comprehendit: interminatûsq; mortem, si Vocem emitterent, funibus colligatos extraxit, haud dubius, quin productos in Boëmiam magno precio venderet, suosq; contumelias eo facto magnifice & litus sideretur. Tam sylviam Herciniam ingressus erat, iamq; periculum omne transmissum putabat, cum iunior Albertus ætatis 12. labore ac fame deficiens, quietem simul & cibum poposcit. Cuius precibus commotus prado ad Carbonarium quendam diuertit, afferriq; panem ac cerevisiam iussit. Interea apud Aldenburgum, cognita tantæ rei nouitate, clamor exoritur. Attoniti oppidani raptim arma capeffunt, & pre-

ciosam vendicaturus prædam præcipiti cursu prædonis vestigia insectantur. Syluam ingressus fortuna blanditur, quæ inter multos transiit eum teneri suaserit, qui rectâ duxit ad carbonarium. Ibi Cunradus dum puero cibum ministrat, ex improviso capitur, & oblatu Principi, audacissimi scelere capite pœnas soluit. Fridericus eodem penè nuncio, quo captos atq; abductos filios audierat, recuperatos & domum redutos didicit.

Obiter hic inseremus, quod de hoc FRIDERICO Electore Saxonia totidem verbis commemorat Fabricius: Cùm Fridericus Antistiti Magdeburgico, è Comitibus Beichlingij nato, bellum facturum esset, exploratorem miserat, qui de apparatu & consilijs eius cognosceret. Is renuntiabat, nihil bello opportunum parari, nec ullum conscribi militem: Antistitem præterea dixisse, causam se commissurum Deo, qui pro se arma sit sumpturus. Quod ut Elector audiuit: Alius, inquit, insaniat, ut bellum inferat ei, qui cõfidit se Deum defenforem habiturum. Laudandus Antistes, qui Dei patrocinijs filius est: laudandus Princeps, qui Deum veritus, arma deposuit.

Nati sunt:
I. IOHANNES Marchio Brandeb. Elector IIII. Geneal.

II. IOHANNES CAPNIO (Reuchlin) 28. Decemb. Pfortzlemij oppido Marchionatus Badensis. Hic primus ferè literarum Ebrascas & Græcas in Germaniam, socias iungente operas RVDOLPHO AGRICOLA, importauit, & magna felicitate propagauit.

NICOLAUS V. PP. 9. Cal. Aprilis obiit: Succellit CALIXTUS III. 6. Idus Aprilis. Sedit an. 3. m. 2. d. 29. Onuphrius.

MAHV-

MAHVME TESTURCARUM Imp. BELGRADVM, quam Albam Gracam Vocant, cum exercitu 150000. hominum 13. Iunij cinctam oppugnare cepit, & machinis stupendam magnitudinis murum sine intermissione verberauit & diruit. Turca per muri ruinas ingressi atrox cū Christianis pralium inierunt. CAPISTRANVS Minorita ex alta turri clamitans, Christianos hortari, vexillum crucis vibrare, opem de cælo promittere, hostibus maledicere, Dei præsentiam implorare: HUNIADES modo huc, modo illuc cum globo militum currere, ordines instaurare, pro fessis Validos, pro saucijs integros sufficere, Imperatoris ac militis officium exequi. Pugnatum est utrinque vi summa: modo nostri, modo Turca pedem referre. Postremo Christiana virtute hostes repulsi oppidum sæda fuga relinquere. Quidã supra quadraginta milia, nonnulli 20. milia perisse tradiderunt. Sequenti nocte MAHVME TE S incensis castris cum toto exercitu trepidus abiit, nec tam audax & superbus venerat, quàm timidus demissusq; fugam arripuit. Traditum est oculum eius hausta esse traiectum, idq; vulnus pralio & obsidioni finem dedisse. Victoribus ea tantum præda relicta est, qua non potuit igne absumi, tormenta scilicet, anca, arietes ferro graues, & ingens vis machinarum. Huic pugna interfuerunt Huniades & Capistranus, & uterq; rem gestam scripsit, neq; alter alterius mentionem fecit: alteruter solidam rei gesta laudem sibi usurpauit. De qua ita Syluius exclamat: Ingens dulcedo gloriæ: facilius contemnenda dicitur, quàm contemnitur. Superauerat Capistranus seculi pompas, calcauerat auaritiã, libidinem subegerat: gloriam continere non potuit. Nemo est tam sanctus, qui dulcedine gloriæ non capiatur. Facilius

cilius regna viri excellentem quam gloriã contemnunt. *Hæc Syluius Boëm. cap. 65. Commisum est hoc prælium die 8. Sextis, id est, 6. Augusti (Leonclan. Et alij 22. Iulij.) Pontifex Romanus in memoriã tantæ Victoriæ festi Transfigurationis CHRISTI quotannis sexto Augusti celebrandum instituit.*

IOHANNES HUNIADES, qui *Græcis omnium arma Turcarum ab Ungaria depulsi, clariq; Victoriæ genti suæ peperit, morit. 10. Septemb. Leonclanius habet 11. Augusti. Huius nomen, et tradit Syluius, iam terrificum fuit Turcis, ut parentes liberis plorantibus silentium non aliter imperarent, quam Huniadæ præsentiam minitendo. Cum egrotaret, voluit Dominicum corpus ad se deferri: sed iussit sese in templum Gehi, ibiq; post peccatorum confessionem, sacrosanctam Eucharistiam accepit, atq; paulo post inter Sacerdotum manus æniam terrena fastidientem Deo reddidit. Bonfin. scribit, Huniadem Coruinum diu a paterno pago, in quo natus sit, quique adhuc suo tempore Coruinum dicatur.*

Huniadæ postremam pugnam Et obiit antecessit Cometes.

Encomium Coruini habet Syl. cap. 67.

IOANNES C. pitranus in Ungaria mortuus est. **LADISLAO** Rege Belgradum regresso, ut hostium cadauera spolia, locumq; prælii consecrati spectaret, **VLEICVS Cilia Comes**, cuius caput erat à Rege secundum, quiq; cum Huniade apertum oñium gesserat, obruncatur à Ladislao Huniadis filio. Latatus fuerat Comes audita morte Huniadis, quasi iam sublati amulo solus cum Rege dominaturus esset. Verum non diu latatus est, ut qui paulo post Et regnare Et viuere desierit. Vnde Syluius: Cæca humanæ mentis iudicia,

iudicia, sæpe læta pro tristibus, pro lætis tristitia ducunt: futuri nulla homini certitudo. Nemo nouit quid vesper vehar: nemo tam superis amicus est, ut crastinam sibi lucem promittere possit. Multi dum se credere deictos, in sublime rapti sunt: multos exilia claros fecere, & optata consecutus sæpenumerò exitio turpitudiniqu; fuerunt. Comiti multò salubrius fuerat Huniadem vixisse: qui Ungariam suæ neci destinatam clausisset. Nunc metu vacuus apud Albam interficitur, inde necem consecutus, vnde imperium sperauerat.

LADISLAVS ET MATTHIAS, Huniadæ filij, ob Comitum Cilia necem iussu regio in carcerem rapiuntur, tertioq; die post, senior Ladislauus, Comitum percussor, agens an. et at. 24. in Vrbe Budæ a supplicium ducitur, egregio corpore adolescens, flauis de more crinibus super humeros passis, reuinctis post tergum manibus, talari atq; aureæ veste indutus, Et eadem fortasse, quam sibi paulo antè Rex donauerat, in publicum producitur. Erecta ceruice, oculis hinc Et illinc spectantibus, impavidus atq; intrepidus ad supplicium pergit. Vbi ad locum ventum est, quo ceruix amputanda erat, iussus genua flectere, paucaprius pro sua excusatione locutus, carnifici paruit. Præco cui damnatorum crimina publicare mos est: impetrato silentio, nihil aliud dixit: nisi, eo modo corrigi, qui Domino suo infideles essent. Carnifex religata Ladislai coma, ne collum impederet, iussus percutere, nutans titubansque vix tandem quatuor ictibus candidam ceruicem abscidit. Frater eius Matthias in Vinculis retentus est. *Hæc Syl. Boëm. cap. 68. Est qui supplicium hoc ita describit: Ladislauus cum ter à lictore ictus in terram lapsus esset, rursus tamen sese, quanquam*

tionem mortuū Calixti III. qui anno superiore obiit: Unde liquet eum narrationes suas huc usque pertenuisse. Eius Decades in Epitomen contraxit Aeneas Sylvius.

Ascribere huc libet CVSPINIANI annotationem de pueritia MAXIMILIANI Imp. Ab infantia, inquit, penē in nonum aetatis annum e-linguis, ut plerisque mutus indicaretur: tanta difficultate primum Verba enunciabat, non sine matris ingenti dolore. Sed quantum difficultas illa loquendi in pueritia fuit plerisque molesta, ita in perfecta eius aetate facundia omnibus etiam externis fuit admirabilis, qui supra patriam linguam, Latine, Gallicè & Italicè eleganter loquebatur. Vnde cum Francofordia in Regem Romanum eligeretur, collaudantibus eum certatim Principibus coram Friderico Imperatore, & potissimum, quod expedite Latine loqueretur & legeret, Respondit Fridericus asstantibus: Nescio, inquit, quo pacto vel legat vel loquatur, hoc mihi certè constat, quod cum duodecimum aetatis ageret annum, subuerebar ipsum aut stultum futurum aut mutum.

5430

PIVS II. Gregorium Heimburg Legum Doctorem excommunicat: sed eis Gregorius Vehemens scriptum opposuit, quod extat in Vrsberg. Paralipomenis. Vide Syl. Epistola 415. Platina ait, Pium II. grauissimis censuris persecutum esse Sigismundum Austria ducem, quod Nicolaum Cusanum Cardinalem cepisset, & comprehensum aliquandiu in carcere detinisset.

Academia BASILIENSIS instituta à Pio II. PP.

ALEXANDER TARTAGNVS de IMOLA, legum Veriss, ac fidsissimus interpres, circa hunc annum floruit. Forster.

5431

SYNOPEN & TRAPEZVNTEN Mathematicum-

humetes occupauit, & imperio suo adiunxit, Davide Commeno Rege cum duobus filijs capto & caeso. Chalcondyles, Leonclaus, Cuspinianus, Drechslerus.

HVLDERICVS ZASIVS IC. Constantia Urbe Imperiali nascitur.

FRIDERICVS Comes Palatinus Rheni, commisso praelio non procul ab Heydelberga inter Rhenum & Neccarum, tres Principes cepit 1. Iulij (alij priasè) CAROLVM Marchionem Badensem, IOHANNEM eius fratrem Episcopum Mediomatricum, & HVLDERICVM Comitem Wirrebergensem, defensores Adolphi Nassauensis, qui à Romano pontifice designatus erat Archiepiscopus Moguntia, contra Dietheorum Comitem Isenbergensem, quibus in arcem deductis & conuiuiis Principibus digno exceptis, prohibuit apponi panem, eumque postulanti bus, iussit renunciari: Voluisse se illos commonescere: bella sic geri debere: Et petatur hostis, non innocens turba agricolarum fame necetur, quorum segetes ipsi contra iura belli crudeliter vastassent, & frumentum iam importatum successis pagis corrupsissent. Eosdem tamen postea grandi redemptis pecunia dimisit. Eber.

MAHV METES classem misit in Insulam MITYLENE, qua & Lesbos dicitur, eamque caeso Dominico Cataluso Lesbii Principe, occupauit, & omnem fermè Insulanorum multitudine Constantinopolim tanquam in Coloniam abduxit. Leonclaus, Cuspinianus.

LAONICVS CHALCONDYLES Atheniensis historiam suam de origine ac rebus gestis Turcarum circa hunc annum terminat.

IOHANNES TRITHEMIVS, Abbas Spanheimensis, nascitur in pago ad Mosellam, 1. Februarij.

1462

1460

1466

GEORGIUS PVRBACHIVS Babar. Mathematicus, mor. Vienna 8. April. et. 37. Eber. **FRIDERICVS** Imp. obsessus fuit in arce Viennensi à ciuibus, Unde coactus fuit Imperator à Rege Boëmia **GEORGIO PODIEBRACIO** auxilium petere. Boëmus Fridericum liberavit, arte usus, et neq; periret, neq;inceret. Imperator ei gratus esset Georgio, creavit filios ipsius **PRINCIPES MONSTERBERGENSES**, quorum familia adhuc superstes est. Et inter hos hodie rerum potitur Illustriss. ac laudatissimus Princeps ac Dn. Dn. **CAROLVS Dux SILESIAE**, Olsneris et Monsterbergensis, &c. quem **DEVS** praprensua cum Illustriss. duob. filijs **HENRICO VVENCESLAO**, & **CAROLO FRIDERICO** Ducibus **SILESIAE**, Olsner. et Monsterberg. in publicum patrie usum et commodum diuisissime viuere, valere et florere sinat. **Ridiculum** est, quod Cuspinianus narrat, **MAXIMILIANVM** puerum cum parentibus in arce clausum, matrem rogasse, vt ei perdicem aliquando daret, postquam hordeo iam pluribus diebus vesceretur. Quae illachrymans: *Vtinam, inquit, mi fili, panis nos non deficiat.* Quidam verò Scholasticus indignè ferens Principum inediam, quantum duobus tribusve aureis nummis ex volatilibus, perdicibus, capis & carnibus ferinis comparare potuit, succinctus ac suffarcinatus, superinducta longiori veste scholastica fossam arcis insiluit, & per cuniculum ingressus Maximiliano hæc dona obtulit. Hunc deinceps Cæsar liberalius perpetuo dilexit ac fouit. **BLONDVS FLAVIVS** historicus celebris et multorum Pontificum Romanorum secretarius, moritur Roma 4. Iun. etat. 71. Fend. Laurent. Schraderus in monum. Italia habet an. 75.

FRIDERICVS Elector Saxoniae, conditor Aca-demiae VVitebergenfis, nascitur 17. Ian.

CLIMACTERES DOMVS SAXONICAE.

Quidam ab hoc anno inclusivè, supputarunt climactericos septenarios, quibus in domo Saxonica plerunque aliquid mutationum accidisse obseruatum est. Eius rei hæc sunt exempla: Anno 1469. natus est **IOANNES Dux Saxoniae Elector, Friderici frater.** 1483. Nascitur **LVTHERVS.** 1497. Nascitur **MELANCHTHON.** 1504. Primus annus aetatis Ioanni Friderici completus, et **PHILIPPVS Langrauius Hafsia nascitur.** 1511. Lutherus urbe Roma Vitebergam reuersus. 1518. Mutatio religionis in Saxonia. 1525. Obijt **FRIDERICVS** Elector. 1532. Obijt **IOANNES**, Friderici frater. 1539. Obijt **GEORGIUS Dux Saxoniae, successit Henricus, Mauritij et Augusti Electorum parens.** 1546. Obijt **LVTHERVS**, et exarsit bellum Saxonicum sive Smalcaldicum, quod gessit Carolus contra Principes confederatos. 1553. Obijt **MAVRITIVS** Elector, succedente ei fratre **AVGVSTO.** 1560. Obijt **MELANCHTHON.** 1567. **GOTHA** capta. 1574. **IOACHIMVS Camerarius** obijt. Idem fatalis fuit Academia VVitebergenfi. Hæc ita accidisse certum est: sed futura ex his extruere incertum ac superstitiosum: si quid experientia dictauerit, de eo demum asseueremus, futurorum scientiam, dispositionem aut dispensationem soli Deo pie tribuentes et commendantes. **IOANNES PICVS** Comes Mirandulæ & Concordiæ Dominus, vir diuino ingenio, nascitur 24. Februarij.

10. ANNES VIRDVNGVS de Hasfort Mathematicus nascitur 14. Martij. Garc.

A condito templo Salomonis hut vsq; an. 2500. id est, 50. Iubilæi, à morte Ottonis M. 490.

CORONATIO MATTHIAE REGIS VNGARIAE.

5434

FRIDERICVS Imp. Vngaris petentibus restituit Vngarici regni Coronam, quae penes ipsum fuerat an. 24. Itaq; MATTHIAS CORVINVS ea coronatur anno regni sui 6. die Cæna Domini, 18. Martij, vel vt alij, die Paschalis. Vngar. Chron. cap. 136. Bonfin.

STEPHANVS REX BOSNENSIS, & iure uxorio Seruia ac Rascia Despotæ, bello peritus à MAHVETE Turc. Imp. & obsessus Iasula, blanditijs Tyranni è castello ad colloquium euocatur. Verùm nullas metuens insidias, sed pace inita fretus, in castra cum venisset, iussu Mahumeti captus, & cute viuus exutus est, ac iusto Dei iudicio cum vita regnum, quod patri dolo eripuerat, amisit. Hoc modo BOSNIA, RASCIA & SERVIAE magna pars in Turcarum potestatem peruenit, annis 11. post captam Constantinopolim. Leonclaus. in Pand. Turc. & Drechsterus.

Obierunt:

I. AENEAS SYLVIVS, aliàs PIVS II. Papa, decessit circa 14. vel 15. Augusti, cum vixisset an. 58. mense 9. d. 27. Plat. Eius quasdam sententijs recitat Platina: Litigatores, dicebat, esse aues: forum, aream: iudicem, rete: patronos, aucupes. Vinum quod mentem excitet, non quod obruat, sumendum. Hostem in se nutrire, qui nimis filio ignoscit. Dignitatibus homines dando, non dignitates hominibus. Qui multos regit, à multis regatur oportet.

Regem

Regem qui nulli fidit, inutilem esse: nec meliorem, qui omnibus credit. Vt in mare flumina omnia, sic vitia in magnas aulas fluere. Lubricum esse primum apud Reges locum. In rebus diuinis non qua ratione probetur, sed à quo dicatur animaduertendum. Plebeijs argenti, nobilibus auri, principibus gemmarum loco literas esse debere, &c. Hic Aen. Syl. cum quodam suppressisset ac damnasset Pontifex, quæ priuatus scripserat, hoc scômate à quodam notatus est: Quod Aeneas probauit, Pius danauit. Successit PAVLVS II. PP. sedit an. 6. m. 10. d. 29.

II. FRIDERICVS II. Elector Saxoniz, Lipsiæ 7. Septemb. ætat. 53. gubernationis 36. sepultus Misnæ in templo Cathedrali, successit in Electoratus dignitate ERNESTVS filius, pater Friderici Sapientis. Fabric. (Eber. ad præced.)

III. NICOLAUS CYSANVS Germanus, Cardinalis & Episcopus Brixienfis, Theolog. Rhetor, Mathematicus & Philosophus, Romæ 11. Augusti, ætat. 63. Tritth.

III. ANGELVS de ARETIO Iuriconsultus. Freymonius in Symphonia iuris Chronolog. Ab hoc anno institum sumt hystoria PHILIPPI COMINAEI de rebus LVDOVICI XI. Galliarum Regis, & Caroli Burgundia Ducis.

LVDOVICVS XI. regnare cæperat in Gallijs anno 1461. regnauit an. 23.

LAURENTIVS VALLA Romanus, Alphonfi Regis Secretarius, optimè meritis de lingua Latina, obiit Romæ Cal. Augusti, ætat. 50. sepultus in Laterano, vbi fuit Canonicus. Hic omnes fermè Latinos Scriptores reprehendit: vni Quintiliano assurrexit. In hunc seuerum censorem scriptorum Latinorum iam mortuum ita quidam lusit, teste Tritthemio:

Gg 3

Nunc

1465

Nunc postquam manes defunctus Valla perimit,
Non audeo Pluto Verba Latina loqui.
Iupiter hunc cæli dignatus honore fuisse,
Censorem linguæ sed times ipse sua.

Pax inter **POLOŃOS** & **CRVCIFEROS**
in Prussia Torunij facta 19. Octob. ea condi-
tione, vt Magister Ordinis cum suis Cruciferis
semper sint in fide & clientela Regum Polono-
rum, idq; solenni iuramento confirmatum est.
Hoc modo **PRVSSIA** ab Imperio auulsa, Po-
lonia coniuncta est. Chron. Polon.

FINIS CAPTIVITATIS BAR- baricæ literarum positiorum.

ERASMVS ROTERODAMVS, nascitur die Si-
monis & Iudæ 28. Octob. Alij ad præced. Sed
Cardanus ad seq. Nos ex illius scriptis annum
inter hos duos medium collegimus. Est annus
à finita & soluta captiuitate Babylonica 2000.
Erasmus rudimenta Linguæ Latinæ & Græcæ
didicit Dauentriæ in Schola Alexandri Hegij,
qui cum aliquâdo Rudolpho Agricolæ Scho-
lasticorum scripta monstrasset, prætulit Rudol-
phus Erasmicum scriptum cæteris, propter in-
ventionis acum, orationis puritatem, & figuras
aptè ceu flosculos interspersos, eoq; adeo dele-
ctatus est, vt accersito ad se Erasmo dixerit:
Tu eris olim magnus: vel vt alius quidam red-
didit: Tu nisi me fallant omnia magnus eris.

IOANNES AVENTINVS cognom. Tur-
mairius Annalium Boroꝝ auctor, Abusina Ba-
Saria oppido nascitur.

§ 436- **GEORGIVS CASTRIOTVS** ob Virtutem
diæ Scanderbegus, Epirotarum Princeps, qui
Turcicam rabiem à Castatione Epiri & Vnga-
ria annos 24. arcuerat, febri extinctus obiit die
27. Ian. Lyssi ad Drillum ænæ, an. et. at. 63.
à morte

à morte Philippi Macedonis & Regno Alexan-
dri Magni 1800.

SIGIS MVNDVS I. Rex Polonia, nascitur
1. Ianuar.

PAVLVS III. PP. nascitur 28. Febr. Cardan.
LEODIVM Vrbs à Caroli Burgundia Ducis ex-
ercitu captum, direptum, incensum atq; vastan-
tum est, & sexcenti infantes orbati marrib. &
nutricibus in Mosâ fluuio submersi sunt, die 30.
Octobris. Cominæus, Gagwin. Naucl. Vrßp.

FRIDERICVS Imp. religionis gratiâ media
hyeme Italiam ingressus, paruo comitatu Ro-
mam contendit (vt loquitur Cranzius) nemi-
ni formidabilis, paucis etiam fortè venerabi-
lis. Peregrinum Romipetam Itali transire si-
nebant, si non irridebant, excepit eum Paulus
Pontifex perbenignè pridie natalis Christi.
Cranz. Volaterran scribit, se quoq; inter-
fuisse huic coetui patrum & ciuium Roman. à
quibus Fridericus exceptus sit prima Vigilia
noctis natalem Dominicum præcedentis, faci-
bus noctem vinentibus.

IOHANNES Elector Saxoniz, nascitur 29. Iunij.
MAHVMETES occupata **EVBOEA** Insula,
quam Veneti tunc tenebant, Metropolim illius
CHALCIDEM solo aquauit, crudelissimè
interfectis omnibus Virisq; sexus, &c. Drechs.
Naucl. Leonclavius. Palmerius.

NICOLAUS PEROTTVS, Episcopus Sipontinus
C. S. E. claruit hoc tempore.

Nati sunt:

I. PETRVS BEMVS Cardinalis 20. Maij.
Cardan.

II. BILIBALDVS Pirkamer Noriberg. 4. De-
cemb. Garc.

Rex **PORTVGALLIÆ** magna classe fretu **GAL-
DITANVM** transgressus, magnæ **MAVRITA-**

NIÆ oppidā. TINGAM ARGILLAMq; expugnauit: multasq; alias ciuitates in Mauritaniæ finib. Turcis ademptas suo imperio adiecit. Palmerius, Drechlerus.

VLADISLAVS Pragæ coronatus est 21. Augusti. Mechow.

Nati sunt:

I. GEORGIVS Dux Saxonia 27. (alijs 26.) Augusti.

II. ALBERTVS DVRERVS Pictor excellentiss. 20. Maij. Cardan.

Obierunt:

I. PAVLVS II. PP. 5. Cal. Augusti: cuius morte etiā historia PLATINAE terminatur. Successit Xystvs IIII. 5. Id. Augusti. Sedit an. 13. d. 5. Hic primus Maieitati Pontificiæ, quæ antea religione tantum colebatur, arma quoq; & ferrocem addidit. Panuin.

II. FRIDERICVS II. Elector Marchio Brandeb. 10. Februarij. Hic primus scripsit se Stetini & Pomeraniæ Ducem. Successit ei frater ALBERTVS, cognomento ACHILLES Germanicus. Iust.

III. GEORGIVS PODIEBRACIVS, Rex Boëmiæ, mor. ex hydrope 22. Martij, æt. 50. cuius obitum antecessit mors Rochezanæ Hussitici presbyteri diebus 15. Post Podiebracium VLADISLAVS Casimiri Regis Poloniæ primogenitus creatur Rex Boëmiæ feriâ 2. post Vibani, die Lunæ 27. Maij.

IIII. DIONYSIVS RIKEL Carthusianus, cuius extant Scholia in textum Bibliorū, 12. Martij. Dionysius hic (Tritthemij verba recito) tot ac tanta scripsit, vt numero opusculorum, præter Augustinum, apud Latinos parem haberit neminē. Contemplationi & orationi cum tanto feruore instabat, vt eum nil scribere potuisse

tuisse vnquam putares: rursus in scribendo ac legendo tam sedulus erat, vt nec orare, nec contemplari eum posse vnquam æstimares. Erat parcissimi somni: cibi & potus abstinentia admirabilis, qui die ac nocte in lege Domini meditari dulced iudicabat: semper autem scribens aliquid vtile, aut legens: ita vt & lectionem oratio sæpè interrumperet: & orationem lectio sacra frequenter exciperet. Tritthemius.

INGOLSTADIENSIS Academia hoc anno fundata dicitur: alijs 1420. Iust.

Hoc tempore in Italia floruerunt, RYPERTVS de Lycio Franciscanus, qui Roma fuit concionator: POMPONIVS Latius, & DOMITIVS Calderinus. De Pomponio r. d. refert Ludouicus Vives, eum adeo deditur: fuisse lingua Romana, & Græcam non ausus sit attingere, ne qua peregrinitate contaminaret Latinam. Tantus fuit admirator Romana Verustatis, & Christiano Petri nomine reiecto, se dixerit Pomponium: celebrabat natalem Urbis, & colebat Romulum, seq; Dictatorem nominabat. Quoties marmor aliquod vetus effodiebatur ex Urbis ruinis, illachrymabat: rogatus cur id faceret: Admonitu, inquit, temporum meliorum ploro.

~~.....~~

BESSARION natione Græcus Constantinopolitanus moritur 18. Nouemb. Hunc virum ob excellentem eruditionem & vtriusq; linguæ facundiam Eugenius PP. in ordinem Cardinalium ascituit, eiusq; domus Romæ instar Academicæ studiosis omnibus patuit. Tantillum tempus exactum est, ex quo Romæ vixerunt primarij Episcoporum, qui Græcis atq; adeo

Afiaticis Ecclesijs præfuerunt, nõ quidẽ titulo tenus, sed reipsi tales, & doctrina, grauitate ac pietate maximis Ecclesijs per Græciã digni. Fuit Bessarion vir spectatissimę pbritatis, doctrinę & grauitatis: apud quẽ Græci multı, arma Turcica fugientes, certissimũ salutis portũ inueniunt. Ei familiarcs fuerũt: Trapezũtius, Gaza, Argyropylus Gemĩtus, Plethon, Philclphus, Blõdus, Aretinus, Poggius, Valla, Perottus Episcopus Sipontinus (autor Cornucopię) Campinus, Platina & alij.

5443

MAHVMESES Imp. Turc. vs VNCASANA Per sarũ Regi exercitu 80000. Turcarũ bellũ intulit: eumq; pralio per acri commissõ, cũ exercitu deuicit, & in fugã concisit, filio ipsius **ZENIALE** capto & trucidato, circa mensem Maiũ. Leoncl. in Annal. Turc. Drechsler. ad sequentem an. refert.

IOANNES Capnio (Reuchlin.) scribit se hoc anno Parisijs. didicisse Græcã linguã ex discipulis Gregor. Tiphern. Hic postea ferẽ primus Græcas literas in Germaniam intulit. Nati sunt:

I. HENRICVS Dux Saxonie, pater MAVRITII & AVGVSTI Electorũ, 16. Martij.

II. NICOLAVS COPERNICVS Mathematicus insignis 19. Februarij, minutis 48. post horam 4. pomerid. Torunij in Borussia.

5444

FRIDERICVS I. Dux Lignic. & Breg. coniugem duxit **Ludomillam Georgij Podiebracij** Regis Boemiarũ relictam hãm, mense Septembri.

5445

XYSYVS IIII. Iubilæum ex 50. anno ad 5. contraxit & reduxit, ac celebrauit hoc anno Iubilæum Pontificium quintum. Idem festum Conceptionis Marię confirmauit.

STEPHANVS Moldauie Princeps, vir magnus & bellicosus, Turcas ad eam Danubij partem, quam Moldauiam & Valachiam appellant, die 17. Ianuarij memorabili strage cecidit. Leonclau. in Annal. Drechsler. & Palmerium.

Ingens

Ingens agmen locustarum peruagatum est Vngariam, Morauiam, Poloniam & Silesiam, adeo ut densitate conspectum solis admerent, & examina in longitud. & latitud. in miliare unum cum dimid. extenderent, 31. Martij. Cromer.

Nati sunt:

I. LEO X. Papa 9. Decemb. Cardm. Panuin.

II. Decembris: ante natum Lutherum 8.

III. GEORGIVS DE FRONSPERG heros præclarissimus & bellicosissimus, in arce Myndelheimensi. Cruf. in Annal. Sueuicæ.

1476

FRIDERICVS Bauriæ Dux, Comes Palat. Rheni, Elector, mor. 12. Dec. at. 51. sepultus Heydelbergæ: cuius Sarcophago inscriptum est: *Fridericus, Sc. salus patriæ, pradorũ fulmen, tres illustres hostes vicit, Principatum auxit, & pie diuini excessit. VVimpfeling. Fuit eius vita sociæ Virtus, Gloria mortis comes.*

1476

1477

CAROLVS Audax seu bellator, Burgundiæ Dux potentissimus, Caroli V Imp. proauus, post Varinella intra octennũ plerunq; feliciter à se gesta, tandẽ ab Heluetijs gemina clade, breuis admodũ tempore affectus, essã à Renato Lorharing. Duce, eiusdemq; copijs auxiliarijs. apud Germanos & Heluetios cõquisitis, ad Nanserũ oppidũ exercitus suo partim caeso, partim in fugã verso, superatus in acie, miserẽ occubuit 5. Ian. et. 44. Corpus demortui Principis postridẽ repertũ, è glacie, qua totũ illud astrinxerat, euulsũ, et in oppido iuxta Principũ monumẽta sacra honorifice sepultũ est. De hoc Carolo ita Philip. Comin. qui ei familiaris fuit: *Hic, inquit, est exitus potētissimi Principis, quo maiorẽ ad vicinos Reges atq; populos autoritatẽ nemo habuit. Qua potissimũ re Deũ in se vehemētius cõcitarit, nõ facile dixerim, nisi quod omnẽ, qua fruebatur, felicitatẽ à suo pẽdere putabat ingenio & virtute. Præditus erat*

1477

erat sanè multis eximijis dotibus : operam dabat, vt homines excellenti virtute familiares haberet : multis cupiebat bene facere : suorum negotia & controuersias cognoscebat ipse, & liberaliter eos audiebat. Quam diu cū eo vixi, ingenio erat satis placido : postea verò crudelior euasit, quæ quidem res indubitatum erat signum futuri occasus. In cultu corporis & vestium luxu alijsq; rebus omnib. propè nimius erat : cupidissimus erat gloriæ, eaq; fuit præcipua causa, cur bella susciperet. Hoc enim spectabat inprimis, vt, sicut præfisci quidam heroës, celebraretur. Animi magnitudine, robore & audacia nulli cedebat. Non facile dixerim, illi ne Deus, an ipsius populo magis fuerit iratus. Interfectus enim ipse fuit tēporis ferè puncto, sine vllō maiori cruciatu: sed eius prouinciæ ab eo tēpore perpetuis bellis diuexantur, &c. *Hic fuit exitus gloria & maiestatis Ducum domus Burgundia, quorū hic Carolus fuit postremus.*

VENETORVM copia à Turcis, duce MAREBCHO, ad amnem Sontis propè castra Gradiscana in foro Iulij ad interuentionē caesa & prostrigata sunt: In quo prælio ipse Veneti exercitum dux HIERONYMVS Veronensis vnā cum filio suo occubuit: reliqui viri illustres capti, & quicquid Villarum inter Sontium & Tilsanenrum amnes fuit, ad Vrinum vsq; ferro, flammis & rapinis devastatum est. Antonius Sabellicus lib. 6. de Veruss. Aquileis.

Academia TVBINGENSIS cōstituta ab EBERHARDO Duce VVirtebergenf: cuius primus Rector fuit IOHANNES Nauclerus.

De hoc Eberhardo id quoq; refertur: In conuentu VVormatiensī, cū Saxonix Ducēs vocassent ad cōnam Ducēs Bauariæ, Palatinos & ipsum, & singuli suarum regionum ornamenta prædicarent,

carent, alij venas metallicas, alij vires, alij fumenta & vinum : sedit tacitus auditor EBERHARDVS. Ibi tandem Albertus Saxonix Dux, cur non iubemus etiam Ducem VVirtebergensem de sua patria loqui? Respondit hic modestè: Scio, vestras familias potentia, autoritate & opib. antecellere, nec vobiscum certare possum, sed cōtentus sum meo, & scio me Deo gratitudinem debere. At vnū hoc prædicare me posse existimo: Securus in medio æstu in campo & solus in gremio cuiuslibet meorum ciuium dormire possum. Quid significaret non obscurum erat.

MAXIMILIANVS Friderici Imp. filius MARIAM Caroli Ducis Burgundie iam defuncti filiam & heredem in matrimonium vnā cum regno Burgundie accepit. Volater.

Nati sunt:

I. HERMANNVS Archiepiscopus Colonienfis Elector 13. Ianua. Eber.

II. IOHANNES SCHONERVS excellens Mathematicus die 16. Ianuarij, mensuris 7. antè vndecimam horam noctis, Carolo stadij in Francia. Eber.

Obierunt:

I. VSVNCASANES, qui Persis, Parthis, Medis ac toti penè Orienti præfuit: cui successit filius maior natu: qui vt regno solus potiretur, capite fratres suos truncauit. Drechfl.

II. IOHANNES REGIOMONTANVS Mathematicus, Romæ, ætat. 41. alij ad præced.

III. ALEXANDER de IMOLA IC. & legum interpretres clarissimus, qui Commentarios scripsit ad ius Ciuile, Bononiæ, ætat. 53. professionis 30. Schrader. in monum. Italiæ.

III. BARTHOLEMÆVS CAEPOLLA IC. cuius scripta nota sunt. Forster.

IOHANNES Keisersberg factus est Concionator in templo Argentensi. Paralip. Visp.

MAHVMETES Turcarum Imp. CROIAM Epiri Urbem munitissimam (postquam eandem ad Syndecimum & que mensum gravi obsidione pressisset) fame tandem coactam, in deditioem accepit. Marin. Barletius.

Idem MAHVMETES SCODRAM, Macedoniae ora caput, diu obsessam & oppugnatam Venetis deditioem extorsit. Burletius, Leonclan.

Nati sunt:

I. PHILIPPVS Rex Hispaniae, pater CAROLI V. Imp. 23. Iunii, ab obitu Alexandri Magni 1800.

II. LVDOVICVS Palatinus Rheni Elector 2. Iulij.

III. CONRADVS PELLICANVS 9. Ianuarij. Rubiaci. Hic fuit ex primis, qui linguam Ebraicam in lucem reuocarunt. Nam vno eodemque tempore Tubinga, & cum Capniono (qui primus in Germania hanc linguam excolere cepit) Ebraica lingua operum dedit, postea anno 1526. Tigurum vocatus publice sacram linguam docuit, & suis in omnes Veteris & Noui Testamenti libros commentarijs doctrinam Evangelicam non parum propagauit. Lauanensis.

III. LILIVS GREGORIUS GYRALDVVS 13. Iunii, Ferrariae. Operum eius duo extant Tomi impressi Basileae.

THEODORVS GAZA Thessalonicensis, graece latinaeque doctissimus, qui lib. Aristotelis de Animalibus magna cum laude scripsit, obiit Roma.

IOHANNES VVESSELVS Groningensis, Concionator VVormaticensis, damnatur ab Inquisitoribus haereticae prauitatis Moguntiae, quod de Indulgentijs, Ieiunio & alijs articulis quaedam à communi sententia ~~et~~ hereticae doctrinae docuisset.

HIERONYMVS ALEXANDER Cardinalis Brundisius, Mortæ in Carnia natus est. Schrad.

IVBILAEVS MVNDI 169. [Mosis 59. praelectionis Christi 29.

TYRCAE exercitu sexaginta millibus militum instructo, à STEPHANO BATHOREO Transylvanica Vniuosa, & PAVLO KINISIO Comite Temesuarisiensi, praelio superati, & Turcarum 30000. Vngarorum vero 8000. caesi sunt. Bonfinius.

Eodem anno RHODVS à Turcis, iussu MAHVMETISTurc. Imp. maximis copijs à MESI-TE Bassa VEZIRI obsessa est. Verum PETRVS ALBVS SONIVS Gallus, magnus equitum Rhodiensium Magister, eos damnis grauissimis adfectos, fortiter repulsi: ita ut toto obsidionis tempore ad triginta Turcarum millia perierint. Leonclan. in Annalibus.

HYDRVNTVM Apuliae vrbs maritima, ampla & populosa, à Turcis post Rhodianam cladem, duce ACHMETE Bassa, capta est, interfectis Christianorū plus quam 12000. saltem 22. fuga elapsis. Trithem. lib. de Spiritibus. Drechsfl. RVDOLPHVS Agricola, die 3. Febr. absoluit de Inuentione Dialectica libros lectu dignissimos.

IOHANNES Capnio Grammaticam Graecam à se scriptam titulo Πανεπιστημιακή publice praegit Praefat. gram. Ebraica.

FRIDERICVS II. Dux Lignicensis, FRIDERICI III. & GEORGI II. parens, nascitur 12. Febr.

DYGLOSSVS Polonicus historiographus moritur 29. Maij. Mechou.

MAHVMETES II. Turcarum Rex nonus & PRIMVS IMP. Orientis, qui Constantinopolim cepit, extinguitur colicis doloribus. in praelectio-

Ultra Bosphorum, cum praeliatum iret contra Sultanum Aegypti, 3. Maij, an. at. 51. regni 30. à capta Constantinopoli 28. Successit die 18. Maij primogenitus eius BAI AZ ETES II. Turcarum Rex decimus & SECVNDVS IMP. Orientis: qui paulo post fratrem suum Sultanū ZEMEM qui aliàs Zizimus appellatur, praelio Vicit & fugavit. Leonclau. Cuffin. Drechst.

IOHANNES Capnio ornatur titulo Doctoris Inuris Pictavia.

Nati sunt:

I. CHRISTERNVS Rex Daniæ, 2. Iulij, Eb. alij 1. Iulij.

II. CASIMIRVS Marchio Brandeb. 27. Septemb. hora 6. antemerid.

III. FRANCISCVS à Sickingen, Eques Francus 1. Martij.

IIII. HIERONYMVS Schurff LL. Doctor clarissimus, 12. April. hora 5. matutina in oppido S. Galli apud Heluetios.

V. VVOLFANGVS Fabricius Capito, Ecclesiæ Argentinenfis Minister. Hagenoæ.

Obierunt præterea:

I. FRANCISCVS Philephus, Equestris ordinis, Poëta prestans, Bononia, propemodum nonagenarius, & adeo pauper, ut ad funus effereendum & cubiculi & culina instrumenta venderent.

II. BARTHOLEMAEVS Platina, qui Pontificum Rom. Sitas scripsit, peste extinctus Roma. Tritth.

5452 MARIA Maximiliani Imp. consux, & CAROLI V. Imp. auia, equo lapsa 2. Martij, cum fracto femore omnem tractationem loci affecti per Verecundiam refugeret, post aliquot dies obiit, anno quinto post tristem Patriæ Caroli interitum,

ritum, relicto filio PHILIPPO quadrimo & filia Margarita.

Nati sunt:

I. FRIDERICVS II. Elect. Palat. Philippi filius 9. Decemb.

~~IOHANNES Trithemius designatur Abbas Spanheimensis 29. Iulij, huj; commoratur & q; ad annum 1505.~~

III. GEORGIUS Spalatinus, Theologus.

1453 IOHANNES Trithemius designatur Abbas Spanheimensis 29. Iulij, huj; commoratur & q; ad annum 1505.

Nati sunt:

~~IOHANNES Trithemius designatur Abbas Spanheimensis 29. Iulij, huj; commoratur & q; ad annum 1505.~~

~~IOHANNES Trithemius designatur Abbas Spanheimensis 29. Iulij, huj; commoratur & q; ad annum 1505.~~

II. NICOLAUS Ambsdorfius, prope VVurtzenam Misnia, 3. Decembris.

LYDOVICVS XI. Rex Gallia die 30. Augusti (Maß. habet 30. Iulij an. regni 22.) obiit. Successit eius filius CAROLVS VIII. qui regnavit an. 14. Tit. Onuph. Hunc pater noluit plus Latini sermonis discere, quàm illa quinque verba: Qui nescit dissimulare, nescit regnare.

1454 IOHANNES Lichtenbergius describit insignem conjunctionem Planetarum Saturni & Iovis, qua hoc anno die 25. Nouemb. horis 6. minus 4. post meridiem transactis acciderit, in Scorpionem.

Nati sunt:

I. IOACHIMVS I. Marchio Brandeb. Elector V. 21. Febr. hora 10. post merid.

Hh II. Ge-

II. **GEORGIUS** Marchio Brandeb. Onolsbachij, 4. Martij, hora 1. ante merid.

III. **IULIUS CAESAR** Scaliger, **BENEDICTI**, Viri & bellatoris fortissimi, ex antiquissima & nobilissima **SCALIGERORUM** Principum quondam **VERONENSIS** familia oriundi, filius, **IOSEPHI** patris, in campo Cipa, ad caput lacus Benaci, loco ditionis sanguerorum, die 23. Aprilis.

III. **IOACHIMUS** Vadianus, Medicus, Poëta & Geographus (1585), sub finem mensis Novemb. aut Decembris, in ciuitate Sangallensi in Heluetia.

~~V. **FRANCISCUS** ...
~~VI. **FRANCISCUS** ...
~~VII. **FRANCISCUS** ...
~~VIII. **FRANCISCUS** ...~~~~~~~~

VI. **B. PAVLVS SPERATVS** a R. uilis, nobilis Steuus, Theol. 13. Decembris.

XV. **PYS IIII. PP.** obiit Idib. Aug. Huic successit **INNOCENTIVS VIII.** Sedit an. 7. m. 10. d. 27.

Hoc tempore in Italia floruerunt **ANTONIUS Sabellicus** celebris Historiographus, **MARSILIVS** Ficinus, qui Platonem vertit, **HERMOLAVS** Barbarus, **IOHANNES** PICVS Mirandalanus, **ALDVS** Manutius & **ANGELVS** Politianus. Item **NICOLAVS** Eremita Helueticus, summa abstinentia, Spirituq. prophetico coruscans.

Est annus ab exitu ex Aegypto 3000.

1455

VIENNA Urbis à **MATTHIA** Rege Vngariae, fame execrabilis expugnata, sese dedit **MATTHIAE** Cal. Iunij, cum modius Cnus farina venderetur 107. florenis. Bonfin. Vng. Chron. Eber. 2. Iunij.

STEPHANVS **MOLDAVIAE** Princeps, obe-

obedientia & imperio **CASIMIRI** Regis Polonia iuramento die 15. Septembris sese subdidit Leonclau.

Eodem anno **STEPHANVS** Moldanorum Princeps, **CASIMIRI** Regis Poloniae cliens, à Poloniae desertus, **BESSARABIAM** in extrema Valachia ora ad mare nigrum sitam, quae **CHILIVM** & **LYLIA** Molim **ACHILLEAM** & **MONCASTRVM** oppida continet, à Turcis sibi ereptam amisit. Leonclau.

Nati sunt:

I. **IOHANNES** Bugenhagius Pomeranus, (1585) 24. Iunij.

II. **BARTHOLOMAEVS** Latomus Iurisconsultus natione Belgae, cuius scripta contra Buceorum extant.

Hoc anno die 28. Octob. atatis circiter 42. explevis, obiit **RVDOLPHVS** Agricola Groningensis, natione Frisius, **Iohannis Dalburgij** Episcopi **VVormasiensis** praeceptor: sepultus Heydelbergae apud Franciscanos, cui **Hermolaus** **Barbarus** hoc scripsit Epitaphium:

Inuida clauerunt hoc marmore fata Rudolphū
 Agricolam, Frisij spemq; decusq; soli.
 Scilicet hoc vno meruit Germania, quidquid
 Laudis habet Latium, Graecia quicquid habet.

IOVIVS ita eum celebrat: **Huissisti** Rudolphe **Ebraicas** **Gracasq;** **litteras** ad eod. **stipenda** **celeritate**, **Et nequaquam** Groninga in **Frisia**, **sed Ierosolymis** ac **Athenis** **natus** & **educatus** **credere** **ris**: **Latinas** **Verò** **tanta** **felicitate** **didicisti** **ac** **docuissisti**, **Et exacte** **puritas** **ac** **nobilis** **illa** **eloquentia** **Romana** **Obertas** **in** **Oceani** **littore** **quaerenda** **Videatur**, **Viuente** **profecto** **in** **admirantium** **manibus** **tua** **illa** **in** **Dialecticis** & **Rhetoricis** **praecpta**, & **diuini** **ingenij** **carmina**, &c.

MAXIMILIANVS Friderici Imp. filius, die 16. Febr. electus in Regem Romanorum Francofurti: coronatur in vrbe Aquensi 10. Aprilis, etat. 28.

Partitio provincie Saxonica & Misnia transacta inter ERNESTVM & ALBERTVM fratres, Duces Saxoniae.

Sultanus ALCAIRI, duce VSVNEV sbeo, Turcarum copias, quibus FERHATES Caramania Beglerbegus & Baiazetis Imp. gener praerat, profligauit & dissipauit, ipso Ferhate Bege interempto, Leonclau.

Nati sunt:

I. IOHANNES ECCIVS Theologus inter Pontificios primarius, 13. Nouembrii.

II. HENRICVS CORNELIVS Agrippa à Netteshaim, qui de Sanitate scientiarum scripsit, 14. Septembris.

Obierunt:

I. ERNESTVS Elector Saxon. 26. Augusti: etat. 46. Successit filius FRIDERICVS etat. an. 24. à mentis sagacitate SAPIENS dictus, qui dignitatē Electoris Saxon. obtinuit an. 39.

II. ALBERTVS dictus ACHILLES Germanicus, Marchio Brandeb. Elector III. 11. Martij, etat. 72. Francofurti in ipsis Comitijis, relicto successore filio IOHANNÉ Electore III. sepultus apud Heilprunnam Franconiae. Huius Alberti Elogium in Europa sua reliquit Aeneas Syluius cap. 39: *Hic Albertus à pueritia, inquit, educatus in armis, pluribus interfuit praelijs, quàm alij sui temporis duces. Militauit in POLONIA, SILESIA, PRUSSIA, BOEMIA: nullus in Germania terra angulus, quem non calcarit armatus: duxit exercitus innumerabiles, prostrauit ferocissimos hostes, expugnauit munitissimas vrbes. In con-*

gressibus pugnam prior inijt, Victor à praelio excessit vltimus, in oppugnationibus oppidorum saepè murum primus ascendit. Singulari certamine nunquam non strauit hostem. In militarib. ludis nunquam equo deiectus, cum ipse omnes in se currentes equo deturbauerit. Quibus ex rebus non iniuria Teutonicus ACHILLES appellatus est: in quo non solum militares artes & Imperatoria virtutes singulari quadam gratia relaxere, sed nobilitas quoq; generis, proceritas corporis ac Venustas, & virum robur, ac facundia lingua, admirabilem eum ac penitus diuinum reddidere.

III. GEORGIVS Trapezuntius, Romae, nonagenarius, qui in senecta literarum omnium oblitus dicitur.

MAXIMILIANVS Cæsar capitur à Brugenibus etat. 28. postea liberatus à patre.

Nati sunt:

I. CAROLVS Dux Geldriae, 8. Nouemb.

II. VDALRICVS Dux VVirteberg. 8. Febr.

III. GALEACIVS Capella historicus Mediolanensis, 7. Martij.

Bellum GLOGOVIENSE gestum, quo MATTHIAS Rex Vngariae IOHANNEM Ducem Glogouiensem, Ducatu exiit & expulsi. Hic Dux Senatores Glogouiae fame necauit, de quo CURAUS. In castris Marthia fuerunt equites Rascij. Ideo hoc bellum à russica plebe nominatum fuit Rascianum.

Nati sunt:

I. HBLIVS EOBANVS Hessus Poeta, 5. Ianuarij. Camer. (Eber. 6. Ian.)

II. VLRICVS Huttenus nobilis eques Francus, Poeta, 20. Aprilis, Steckelbergæ.

III. OSVVALDVS Myconius Basiliensis, Lucernæ in Heluetia.

III. HENRICVS Glareanus Heluetius, Poëta Laureatus, quem multa eius opuscula clarum fecerunt.

FRIDERICVS I. Dux Silesia Lig. & Bregensis, Princeps pius & bellicosus, SILESIAE totius gubernator, & praefectus LV S ATIAE superioris, obiit die 9. Maij, aetat. 43.

5459

NICASIVS Iurisconsultus Coloniae venit, qui amisit oculorum lumen anno aetatis 4. & tamen ita feliciter versatus est in literis, ut factus sit Doctor LL. & Licentiatum Theologiae. Praelegt Institutiones Iuris.

Nati sunt:

I. HENRICVS Iunior, Henrici Senioris filius, Dux Brunsvicensis, Iulij parens, 10. Novembris. Sunt qui ad annum sequentem referant, & forte rectius.

II. CAROLVS Bourbonius (qui in expugnatione proxima vrbs Romae, globo bombardae ictus occubuit) 17. Februarij, paulo ante horam tertiam matutinam, in Gallia.

III. SEBASTIANVS Munsterus in oppido Jügelheim: cuius extat versio Bibliorū, Grammatica Ebraeae, Cosmographia, variaq; monumenta.

IOHANNES VVesselus Frisus, C. S. E. obiit Groninga 4. Octobris.

5460

Fasciculus temporum hoc anno terminatur, cuius autor fuit, teste Tritthemio, VVERNERVS Rolevvinck de Laër VVestphalus, Carthusianus, qui adhuc vixit anno 1494. vt idem scribit. Huic libello postea adiectae sunt additiones vsq; ad annum 1518.

Nati sunt:

I. ALBERTVS Dux Prussiae, 17. Maij, hora 10. antemeridiana, Onolsbachij.

II. ALBERTVS Marchio Brandeburgensis, Archie-

Archiepiscopus Moguntinus, 28. Iun. hora 2. pomeridiana.

III. IOANNES VVaiyvoda Transylvanicae, postea Rex Vngariae, 29. Martij.

III. FERDINANDVS Dux Albanus, qui in Belgico bella gessit, 25. Aprilis.

V. VALENTINVS Friedlandt Trocedorfius, Rector illustri Gymnasij Goltbergensis, in pago Troztendorff prope Gorlicium.

MATTHIAS Rex Vngariae, Turcarum terror appellatus, Apoplexia correptus obiit Vienna 6. Aprilis, die Martis post Dominicā Palmarum, aetat. 47. regni 33. Leones qui Buda detinebantur, omnes eodem die interiēre. Bonfin. Matthia in regno Vngariae successit VLADISLAVS II. Rex Boëmorum, filius Casimiri Regis Poloniae.

Hoc anno nati sunt:

I. HENRICVS VIII. Rex Angliae, 28. Iunij, hora sesqui undecima ante merid.

II. MARTINVS Bucerus ~~Quarano~~ Slesstadij.

NICOLAVS de Creuzenach ~~Creuzenach~~ Viennae obiit. Tritthemius.

1491

NOVAE INSVLAE REPERTA
a CHRISTOPHORO CO.
LVMBBO Genuensi.

1492

Memoria & consideratione dignissimum est, quod vnā cum literarum & studiorum instauratione totus penē mundus renouari, & certarum opum accessione auergeri & ditari coepit. Nam quod auditu mirum est, tam εὐπορος ille (Dii beneficio) fuit hoc tempore: vt nostro orbi, haecenus incognitas & reconditas quasdam Insulas, nobis promeret, ditissimumq; earum

rum penū aperiret, felicem hunc noui orbis partum (vt ita dicamus) obftetricum in morem, ftudio, induftria & labore fuo adiutantibus ac promouentibus uiris perēgrinationum auidis, & ad fubeunda fufiinendaq; pericula impauido animo pręditis: inter quos facile princeps fuit CHRISTOPHORVS COLVM-
BUS, qui hoc ipfo anno a Rege Hifpaniæ nauibus inftructus, Calendis Septembris foluit ab ipsis littoribus, qua nauigatione multas Regiones & Infulas orbis hæcenus incognitas inuenit: quas poftea Rex Hifpaniæ coli & frequentari iuffit. Ea de re ita Bembus hift. Venetę lib. 6: *Columbus homo Ligur, ingenio peracri, qui multas emenfas regiones, multum maris & Oceani perluftrauerat, tribus cum nauib. ad Infulas fortunatas, quas Canarias appellant, profectus, atq; ab ijs tres & triginta totos dies occidentē fecutus, folē ſex numero Infulas reperit, quarū ſunt due ingentis magnitudinis, quib. in Infulā Buxinia Nouembri menſe canerent, homines nudi, ingenio miſi, lintribus ex ſuo ligno factis ſerentur. Frumentum hi habent, quod Maizem appellant, multo quā in nos, ſpica & culmo grandioribus, arundineiq; folijs: & plurimo ac rotundo grano, quod ſpica infixum membrana pro ariſta veſtitur, quam quidem matureſcens reiſciat. Animalium quadrupedum genera habent per pauca: auium uero longē plurima. Cum ſuo harum duarum Infularum Rege ſedere inito Columbus 38. ex ſuis apud illum relictis (qui mores & ſermonem gentis addiſcerent, ſeq; breui rediturum expectarent) decem ex Infularibus ſecum ducens, In Hifpaniam redijt. Hæc illorum itinerum origo, inſtitutaq; ad incognitas orbis terrarum oras nauigationis hoc initium fuit. Anno autem inſequentē, ſt polli-*

citus

citus fuerat Columbus, cum nauib. 17. & militibus & fabris & comœatu omnis generis, iuſſu Regum eodem rediens, propter ſolis bonitatem, magnitudinemq; Inſulę, oppidum oportuno loco condere, ac terram colere cepit. Arbores frondibus nullo anni tempore ſpoliabuntur. Sina aut altera exceptis, quarum Hifpani, præter pinnum palmamq;, nobis cognitam uiderunt nullam. Inſulæ res à ſuis Dijs, quos Zemes appellant, eiufmodi reſponſa accipiſſe conſtat: Venturam eò indutam veſtibus gentem, qua regionem ſubi-geret, & ipſorum Deos aboleret.

FERDINANDVS Rex, cognomento Catholicus, partem BETICÆ, quam GRANATAM uocant, à Mauris ſeptingentos octoginta annos (alijs 878) occupatam, recepit & recuperarit, pulſiſq; Saracenis & Mahometica ſuperſtitione abolita, templa Chriſtianię religioni condidit, & de omni regno tandem cum magna nominis gloria triumphauit: vnde & Catholici cognomentū meruiſſe putatur. Taraph. Vide lib. editū de expugnatione regni Granatę.

DOMINICVS de S. Geminiano, I. C. præſantiſſimus, qui præcipuē in Iuris Pontificij interpretatione clarus habetur, circa hunc annum floruit. Forſter.

Die 7. Nouemb. ingens faxum de cælo decidiffe fertur apud Einſiſheim Alſatię oppidum: quod pendet ibidem in templo, pondere aquans libras 246.

Natiſunt:

I. WOLFGANGVS princeps Anhaltinus, 26 Iulij, in oppido Köthena.

II. IOANNES Agricola, [redacted] 20 Aprilis, hora 5. poſt me [redacted]

III. ANDREAS Alciatus, [redacted] conſultus, 8. Maij. Cardan.

Obierunt:

I. INNOCENTIVS VIII. PP. 8. Cal. Augusti. Succellit ALEXANDER VI. 3. Id. Augusti. Sedit. an. 11. d. 8.

II. CASIMIRVS Rex Poloniae, 7. Iunii, ætat. 64. Machou.

III. LAURENTIVS MEDICES Florentinus (Leonis X. Pontificis Rom. parens) qui principatum in sua ciuitate obtinebat, vita functus est Florentiæ 8. Aprilis. Huius beatum ex hac vita excessum, egregie descripsit Politianus, Epist. 2. l. 4. ex qua nunc delibabimus pauca, lectorem ad integræ epistolæ inspectionem remittentes. Postrema eius precatio, qua sacram Eucharistiam Laurentius sumens, Christum suppliciter affatus est, hæc fuit: *Tunc, inquit, misericordissime IESV, tu nequisissimum hunc seruum tuum dignatus inuisere? At quid dixi seruum? Imò vero hostem potius, & quidem ingratisissimum, qui tantis abs te cumulat us beneficijs, nec tibi dicto inquam audiens fuerim, & tuam toties Maiestatem laeserim. Quod ego te per illam, quæ genus omne hominum complecteris, charitatem, qua; te cœlitus ad nos in terram deduxit, nostraq; humanitatis induit insolucris: qua famem, qua sitim, qua frigus, æstus, labores, contumelias, flagella & Verbera, qua postremo etiam mortem, crucemq; subire te compulit. Per hanc ego charitatem te salutifer IESV quaeso, ceterosq; auertas facie à peccatis meis, ut cum ante tribunal tuum consistero, quo me iam dudum curari plane sentio, non mea fræus, non culpa peletatur, sed tua crucis merito condonetur. Vnde valeat in causa mea sanguis ille tuus IESV preciosissimus, quem pro afferendis in libertatem hominibus, in ara illa sublimi nostre redemptionis effudisti.* Paulo post ingreditur cubi-

cubiculū HIERONYMVS Prædonarola Ferrariensis, cœlestis doctrinæ prædicator egregius: is hortatur ut fidem teneat. Ille verò tenere se ait inconcussam. Deinde ut quàm emendatissimè posthac viuere destinet: scilicet facturum obnixè respondit. Postremò, ut mortem si necesse sit æquo animo toleret. Nihil verò, inquit ille, iucundius, siquidem ita à Deo decretum sit, &c. Petrum filium monuit, virtutem modò & bonam mentem coleret, non defuturum cœlitus patrocinium. Benè consulta bonos euentus paritura: & quoniam, inquit, ciuitas omnis corpus est (quod aiunt) multorū caput, neq; mos geri singulis potest: memento eiusmodi varietatis id consilium sequi semper, quod esse quàm honestissimum intelliges, magisq; vniuersitatis quàm scorsum cuiusq; ratione habeto, &c. Ita expirauit vir ad omnia summa natus, & qui flantem, resstantemq; toties fortunam vsq; adeò sit alterna velificatio- ne moderatus, ut nescias vtrum secundis rebus constantior, an aduersis æquior ac temperantior apparuerit. Ingenio verò tanto fuit, ut quibus in singulis excellere alij magnū putant, ille vniuersis pariter cmineret. Literatos homines magno studio complectebatur, multum operæ in conquirendis toto orbe terrarū linguæ vtriusq; voluminibus posuit, immanesque sumptus ea in re fecit. Hæc Politianus.

Reliquit LAURENTIVS tres liberos, qui omnes breui tempore & principatu & ciuitate eiectione exulatu abierunt. Post annos verò 21. IOANNES Medices, Laurentij filius, summum Pontificatum Romæ adeptus, dictus est LEO X. Perpetuam sanè memoriam literarum studiorum debent, Laurentio Medici, qui cum opibus &

autoritate polleret, post NICOLAVM V. Pontificem Romanum, sua liberalitate linguarum & artium instaurationem in Italia plurimum adiuuit, inuitatis ad se viris doctis è Græcia profugis. Vnde velut ex celebri Emporio præclaras literarum merces in Germaniâ importarunt nostri homines, quorum primus fuit RVDOLPHVS Agricola: proximus ab hoc IOHANNES Capnio: tertius Magnus ille ERASMVVS Roterodamus.

5463

Turca CHADVM Bassa (qui Leonclauso IACVPESS Aga dicitur) duce, Illyricorum, Vngarorum & Croatorum coniunctis copiis, quorum præcipui duces fuerunt EMERICVS Dracenus & BERNARDINVS Frangepanus, in apertis Liburnia campis (qua nunc CROATIA est) non procul à Sauro flum. magno prælio ceciderunt die 9. Septembris: ita St Christianorum 5077. ex hostibus verò circiter 1000 occubuerunt. In huius fragis Christianis illata testimonium, caesorum cadaveribus in flum. Bassa, capita & nasi abscessi, & plenis vehiculis Constantinopolim transmissi sunt. Bonfin. Leonclaus. Cuspin. Drechsler. & alij.

Ab hac clade decurrerunt anni 100, vsq; ad prælium SISSECCANVM Anno 1593. cum Turcis feliciter commissum: quo CROATIA hoc dedecus diuina ultione quasi absterfit.

Inaudita lues, qua vulgo nominatur SCABIES GALLICA, hoc tempore in Europa multos homines inficere cepit, & paulatim alia atq; alia loca inuasit. Augescens hominum peccatis, auxit DEVS poenas peccati.

Nati sunt:

I. IVSTVS Ionas Northufanus ~~1605~~ Jun.

II. SIMON Grynæus ~~1605~~ die 20. Martij.

~~1605~~ cuius scripta sunt in medio, Feringæ Sueviæ oppido.

FRIDERICVS III. Imperator moritur Lynziz, ætat. 78. die Lunæ post assumptionis Mariæ, 19. Augusti, quo etiam Cæsar Augustus ante annos 1478 obierat. Fuit duobus annis maior Augusto, & ab eodem tribus in imperio annis superatus: quod hic an. 53 mens. 3 dieb. totidem, Ille verò 56 an. regnavit. Sepultus Vinennæ in eccl. S. Stephani. Hunc Imp. Syluius in Europa sua cap. 22 his verbis prædicat: *Multa sunt in hoc Casare, inquit, qua laudare possis. Corpus egregium, & species Imperatore digna, animus sedatus & tranquillus, ingenium perspicax, memoria tenacior, religionis ardens zelus, ingens cupiditas pacis & otij. Singularem virtutem in quouis homine diligit, dignamq; premio ducit, in rebus gerendis tardior ac remissior est. Tenacem pleriq; accusauerunt, & ad rem nimis attentum.*

MAXIMILIANI I. IMPERIVM.

CAROLVS VIII. Rex Gallia Florentiam ingreditur, ibiq; statum Reipub. mutat: & postea regnum NEAPOLITANVM occupat. *Cominatus.*

FRANCISCVS GVVICCIARDINVS historiam suam ab hoc anno exorsus, perduxit ad an. 1532. magna cum eruditionis, sapientia & fide laude atq; commendatione.

Nati sunt:

I. FRANCISCVS I. Valesius Rex Gallia, 12 Septemb. Coignaci oppido Gallia in ditione Santonum.

II. IOHANNES Pseffinger ~~1605~~ Lipsensis, 27 Decembris.

III. GEORGIVS Agricola Philosophus & Medicus, die 24 Martij, inter horam 4 & 5 Septembris, in oppido Misnia Glaucha.

Hoc anno obierunt tria literarum lumina:

I. HER-

1494

I. HERMOLVS BARBARVS, Venetus, Patriarcha Aquileiensis, ætat. 41. Huius opera & auxilio (vt sonat eius Epitaphium) Latio pulsa est barbaries. De laudib. Hermolai vide Eras. Chil. l. c. 4. a. 39.

II. IOHANNES PICVS Mirandulæ Comes, mense Nouemb. æt. 32. eo ipso die, quo CAROLVS VIII. Rex Galliarum Florentiam ingressus est.

III. ANGELVS POLITIANVS, Scriptor illa ætate politissimus, die 24 mensis Septembris, proximi ante Pici obitum, cum vixisset an. 40. mens. fermè 2. Florentiæ.

Facere non possum, quin IOHANNIS PICI Mirandulæ memoriam Lectori commendam recitatione aliquot versuum, quibus Mirandula suas ad Deum preces & pia vota expressit. Integrum Epigramma non adscribimus: sed de versib. multis paucos excerpimus, vt hoc quasi Emblemate annus hic exornetur:

*Premia qui sit meritis longè maior a reudis,
Supplicia admissis sic leuora malis.
Namq; tua est nostris maior clementia culpa,
Et dare non dignis res magè digna DEO est.
Quanquam sat digni: si quos dignatur amare,
Qui quos non dignos inuenit, ipse facit.
Culpa reos fecit: sed vincat gratia culpam:
Vt tuus in nostro crimine crescat honor.
O amor, ô pietas nostris benè prouida rebus,
O bonitas serui facta ministra tui:
Da precor huic tanto, qui semper seruet, amoris
Ardorem in nostris cordibus esse parem.
Da Satantem imperium (cui tot seruasse per annos
Pœnitet) excusso deposuisse iugo.
Da precor extinguis Vesana incendia mentis,
Et tuus in nostro pectore visat amor.
Vt cum mortalis perfusus mouere sita
Ductus erit Dominam Spiritus antefsum,*

Pro-

Promissi regni felix sorte potitus,

Non Dominum, sed te sentiat esse Patrem.

Supremū CAMERAR IMPERIALIS Iudicium SPIRENSE (Vulgò das Cammer Gericht: zu Spyrer) à D. MAXIMILIANO I. instituitur Francofurti ad Mœnum, die 31 Octobris: in qua mox die 3. Nouembris eiusdem anni prima audientia (quam vocant) habita: & die 26 Februarij anni sequentis 1496, prima sententia Banni Imperialis pronunciata est.

EBERHARDVS Comes VV. rebergensis Dux creatur in primis Comitibus Maximilianus, VVormatiæ die 21. Iunij.

Nati sunt:

I. IOHANNES Forsterus ~~1496. 1496. 1496.~~ cuius Ebraicum Lexicon extat, Augustæ Vindelicorum.

II. ERHARTVS Schnepfius Theologus, Hailbrunnæ.

III. SEBASTIANVS Schertlinus Sueuus, Vir militaris, 17. Ianuarij.

GABRIEL BIEL Theologus doctissimus, & inter Sententiariorum Scriptores præcipuus, in Tubingensi Academia obiit.

His terminatur CHRONICON BONFINII de rebus Vngariæ.

Nati sunt: ~~1496. 1496. 1496.~~

I. BERNHARDVS Ziglerius ~~1496. 1496. 1496.~~ die 10. Nouembris.

II. CVNRADVS Heresbachius I. V. D. & Ducis VVILHELMII Iuliacensis Consiliarius in Ducatu Montensi, in prædiopaterno Heresbach, Cal. August. manè circa hor. 2.

Obierunt:

I. EBERHARDVS Dux VVirttembergensis & Teccensis, 24. Febr. (die S. Matthiæ) hora media quarta pomerid. æt. 52. ineunte, Tubingæ in arce Palatinâ.

II. PHILIPPVS Callimachus Poëta, Orator & historicus excellens, obiit exul, Vilnae.

5467

AMERICA REPERTA.

AMERICA inuenta, sortita nomen ab AMERICO VESPVITIO, eius primo exploratore, ex mandato Regis Castiliae. Propter magnitudinem appellatur quarta pars orbis, quæ hodie tota circumnavigata est, præter eum tractum, qui Septentrionem aspicit, cuius littora nondum perlustrata sunt. Huius pars quæ septentrionalior est, NOVAM HISPANIAM, MEXICANAM prouinciã, TERRAM FLORIDAM & TERRAM NOVAM comprehendit. Meridionalior verò (quæ TERRA FIRMA Hispanis vocatur) PERUVIAM & BRASILIAM continet.

Prima COMEDIA, cuius autor fuit REVELCHLINVS, in Germania acta est 31. Ianuarij, in honorem Dalburgij Episcopi Vormatiensis. Magna fuit acclamatio & gratulatio, quod Germanus Poëta tale quid scripsisset.

Nati sunt:

I. ~~CHRISTOPHORUS COLOMBUS~~
~~CHRISTOPHORUS COLOMBUS~~
~~CHRISTOPHORUS COLOMBUS~~
~~CHRISTOPHORUS COLOMBUS~~
~~CHRISTOPHORUS COLOMBUS~~

II. VVOLFGANGVS MVSCVLVS Dufanus, 8. Septemb. in oppido Dufa, in finib. Germaniæ & Alfatia, fuit Monachus per 15. annos.

III. LVDOVICVS Fachsius, I. C. die 31. Ianuarij, horis duabus ante meridiem.

Hoc seculo floruerunt: P E T R V S Crinitus, qui de Poëtarum ataribus scripsit, Politiani discipulus: I A C O B V S Bergomensis, qui supplementum Chronicorum scripsit, & sique ad annum

1497

num 1486. deduxit: SEBASTIANVS Brandt, qui germanica lingua vulgavit libellum, quem appellauit Nauem Narragonie, aut potius Nauem Stultorum, in quo causam & radicem cuius stultitia eleganter exprimit, mores huiusmodi carpit, & salutaria remedia Visitorum tradit. TRITHEMVS IOANNES Marnardus Medicus Italus: BAPTISTA MANTVANVS Marnardus Poëta: IOVIANVS Pentanus: RAPHAEL Volateranus: IASON Iuriconsultus: IOANNES NAVCLERVS: GAGVINVS historicus: AMBROSIVS Calepinus: PHILIPPVS Beroldus, &c.

1468

HIERONYMVS SAVONAROLA Ferrariensis, Dominicanus Monachus, cum 9. April. acerbis questionum cruciatibus excarnificatus esset, iussu Alexandri VI. Pontificis Romani, una cum duobus socijs, Syluestro Florentino, & Dominico de Pisis, Ordinis Prædicatorum, Florëtia laqueo suffocatus & crematus est 23. Maij, ætat. 46. Hic inter metuendos carceris horrores, & imminentis supplicij angustias, scripsit meditationes in Psal. 51. & 31. verbis viuus (ita de eo loquitur Sixtus Senensis, Bibliotheca sanctæ autor) animatis sententijs, & Spiritus feruore flagrantissimis. Vaticinatus est de vastitate Florëtia, Romæ, & reformatione Ecclesiæ, &c. A Ioanne Francisco Pico Mirandulano, & Marsilio Ficino defensus, & tanquam Propheta celebratus. Philippus Cominæus lib. 3. de bello Neapol. recitat suum cum Saüonarola colloquium, & vaticiniorum eius meminit. Itcm in fine libri 5. de Hieronymi extremo supplicio.

BAPTISTA MANTVANVS edidit *Eclogas* 23. Augusti. Prefat.

1498

Nati sunt;

I. THOMAS CRANMERVS Archiepiscopus Câtuariensis ex generosa prosapia, die 2. Iulij.

II. HIERONYMVS Baumgartnerus patricius Norimberg. vir sapientiss. & doctissimus, die 9. Martij, Norimbergæ.

III. ~~Abbas monasterij S. Martij Norimbergæ~~

VOLATERRANVS scribit, se hoc anno Sidisse apud Gada Volaterrana repertam & in littore extinctam balenam, magnitudine aquarum 100. pedes; & cuius dorso vertebræ 60. fuerint.

469

Bellum ab HELVETIIS cum MAXIMILIANO Imp. gestum: in quo tandem post varios confictus, interfectis iam ad 20000. hominum pax facta est. Paralip. Vrsperg.

1499

Nati sunt:

I. PETRVS VICTORIUS Italus, Florentiæ oppido Hetruriæ primo & nobilissimo, familia nobili, 3. Iulij. Huius viri eruditionem scripta eius loquuntur.

II. IOHANNES Brentius ~~Patris~~ die 30. (alij 24.) Iunij, in oppido Sueuico Vila. Crucis in Annal. Sueuicæ.

III. HIERONYMVS VVellerus ~~Patris~~ die Iouis post AEGIDIJ, Fribergæ in Misinia.

IIII. IVSTVS Menius, 13. Decembr. in oppido Franciæ Fulda.

V. CHILIANVS Goldstain Senior IC. die 25. Martij, hora noctis 11. Kittingæ. Eber.

VI. IOHANNES Neuius Medicus excellens, die Iohannis Baptistæ.

VII. IOHANNES Carion Mathematicus, 22. Martij.

IOHANNES Elector IIII. Marchio Brandenburgensis obiit: successit IOACHIMVS I. Elector quintus.

E M A -

1500

EMANVEL REX PORTVGALIAE classem 12. nauium in Indiam expedit, qua solus illic 9. Martij die Lunæ. Ea superasit Insulas Canariæ 14. diebus, & 24. Aprilis attigit Insulam, cuius incolæ incedebant nudi, &c. Die 13. Septemb. peruenit ad Urbem CALCHVT cum 7. tantum velocibus (nam ex classe quatuor perierant tempestatibus obruta) cuius Regem numeribus missis honorarunt. Eius hæc traditur descriptio: Thronum panno sericeo inambrauerat, qui purpuram præsentabat: ipse vero nudus conspiciebatur totus: circumducebat bombicinum pannum cæcid, simum, eumq; subtilissimam, quem auro exornauerat, in capite gerebat birreum aureis panni: perforatas habebat aures, inq; eis Adamantes & Sapphyri, & onesque duo: in brachijs armillas aureas, à cubito &sq; ad manum, distinctos lapidibus preciosis innumeris, eisdemq; incedentibus: crura pariter exornabantur, & in digito pedis vernabat lapis preciosus splendore incomparabili. Hac de re vide Aloysij Cadamusti Navigat. cap. 63. & 73. De eodem Volaterranus: Aulicis Emanuelis, inquit, Regis Lusitaniæ, 12. nauibus emissis reperta est insula noua & maxima, quam Sanctam Crucem nostri appellauerunt. In hac sunt homines Anthropophagi. Calechuti portum atigerunt, sexto postquam domo discesserunt mense. Lusitanis sex tantum saluis nauibus 16. mense quam discessere domum reuersi sunt.

METHONE CAPTA.

BAIAZETES II. Turc. Imp. Solymani auro, METHONEM, aliàs MODONAM, Urbem Peloponnesi munissimam, quam tunc Veneti tenebant, post diuturnam obsidionem occu-

li 2 panis:

II. IOACHIMVS Camerarius, ~~12. Aprilis, quadrante horæ post 10. antemerid. Bambergæ.~~

III. ~~12. Aprilis, quadrante horæ post 10. antemerid. Bambergæ.~~

III. HENRICVS Bullinger ~~12. Aprilis, quadrante horæ post 10. antemerid. Bambergæ.~~ Tigurinus.

V. IOACHIMVS Mollerus Senior, Senator Reipub. Hamburg. grauiſſimus, & nomine Reipub. præfectus arcis Ritzebuttel, die 25. Martij, Hamburgi.

VI. IANVS Cornarius Medicus, Zviccauiz. ALBERTVS Dux Saxonie, pater Ducum GEORGIË & HENRICI, atque MAVRITII & AVGVSTI Electorum, moritur in expeditione contra Frifios, 12. Septembris, ætatis 57. sepultus Misna.

4471 Facultas THEOLOGICA Acad. MOGVNTINAE imitata Synodi Basiliensis decretum, itemque Parisienses & Colonienſes Theologos, decreuit & ſtatuit ſententiæ de MARIAM Virginem ſine peccato originalem cõceptam, idq; ſingulari quodam priuilegio. Surius.

~~12. Aprilis, quadrante horæ post 10. antemerid. Bambergæ.~~

~~12. Aprilis, quadrante horæ post 10. antemerid. Bambergæ.~~ Cruces ſanguinolenta in Veſtib. hominum per Germaniam apparuerunt.

ERASMVVS Roterodamus Enchiridion militis Chriſtiani primum edidit, de quo (vt ipſenarrat) quidam amicus ludens falſe dixit: *Plus ſanctimonia conſpici in ipſo libello, quàm in libelli autore.* Quod vtinam de multorum ſcriptis hodie nõ tam verè pronũciari poſſet, quàm de Eraſmi libello faceret & per iocum dictum eſt.

Nati ſunt:

1. HIERONYMVVS Cardanus Mediolanenſis Medicus, 24. Septembris.

II. IACOBVS Milichius Med. D. 21. Februario, Friſburgi BViſgoia.

III. VITVS Ortel VVinſhemius Medic. D. I. Auguſti, dimidia hora poſt merid.

IIII. LEONHARTVS Fuchſius Medicus, VVembdinga Rhatia oppido.

V. IOODOCVS VWillichius Medicus, & in Acad. Francoford. ad Viadium Profeſſor, Reſel-ly in Boruſſia.

VI. GEORGIVS Vicelius Theologus hoc anno natus eſt, & ipſe ſcribit.

1472

Academia VVITEBERGENSIS conſtituta à FRIDERICO III. Electore Saxonie, & ſoleni ritu introducta die Luçæ 18. Octob. (die Martis poſt Dominicam 21. Trinitatis) Primus Rector Academiæ fuit MARTINVS Polichius Mellerſtadiuz, artium & Medicinæ Doctor. Vtq; hic natalis Academię quottannis celebraretur, conſtitutum eſt, vt eodem die hiberni ſemeſtris Rector & Decanus crearentur.

1507

In diaceſi SPIRENSI à duobus ruſticis in pago Dundergumbach, qui conſueverunt ſuaſionibus aſſios complures in ſuo partes perire, exorta eſt conſpiratio Rebellicæ Agricolarum aduerſus Episcopum & Canonicos, quæ facta eſt Liga ruſticorum, Bundeſhuch. Præcipuus conſpiratorum articulus fuit, vt aucti numero, quæ iugum ſeruitutis excuterent: Helyetorum more armis liberi: atem ſibi vendicarent: & Magiſtratum omnem abolerent, &c. Vide addationes Nicolai Baſilij in Chron. Naucleæ, item Append. Viſperg.

Nati ſunt:

1. GREGORIVS XIII. Pontifex Rom. alius Hugo de Boncompagno, die 1. Jan. Bononiæ.

II. OTTO HENRICVS, Ruperti filius, Elector Palatinus Rheni, 10. Aprilis.

Ii 4

III. GE-

vis ad Pontificatum IVLII II. anni 1600.
pleni.

II. IOHANNES Dalburgius Episcopus VVormatiensis, quem generis nobilitas, literarum amor, ac doctrina præstantia immortalè reddiderunt, febre extinguitur Heydelbergæ 28. Iulij, ætat. 50. magno sui desiderio eruditissimus relicto. Præfuit Episcopatu annis plüsmimis 20. Feit Rudolph Agricole discipulus. Paralip. V. 17. 18. 19.

B. R. A. S. T. I. A. Americae toto Europæis notissimo inuenta.

Circa hæc tempora demum CRISTIANI Christiani.

Nati sunt
I. PHILIPPVS Hassia Landgravius, 13. Novembris.

II. CASPAR Cruciger Senior, 2. Ian. mane hora 1. post med. noctem, Lipsiæ.

III. IOHANNES Mathesius, Pastor Ecclesiæ in valle Ioachimica, 24. Iulij, Rochlicij.

IIII. PAVLVS Fagnus linguæ Latine, Labernis Rhodanis oppido Palatinatus.

V. CHRIS TOPHORVS Lasius, 16. Iulij, Argentoræ.

VI. PETERVS Ottomannus Etel. Palatinus, Philologus, Pater, Comes Palat. Rheni.

VII. COLUMBÆ in Comitibus bellum BAVARIÆ componitur, & Palatinus Rheni a Casare recipitur in gratiam. In hoc contextu A. O. B. S. Martini Badenensis Episcopus T. R. A. V. N. S. respondit legatis Pontificis latinè, Germanis germanicè, Gallis gallicè, Venetis italicè.

VIII. L V T H E R Y S cū paulo antè renunciatus esset Magister artium, & ad Iuris prudentiam animè appu-

appulisset, fulmine territus & consternatus, voto suscipiendi Monachatus se obstrinxit. Itaque agens annum ætatis 22. inuito & reclamante parente, ingressus est monasterium Augustinianorum Erfurdia, 17. Iulij (die Alexij) & in eo integrum annum ante solennem professionem, vt moris est, nouitius constanter perseverauit: deinde palàm profectus est Monachum. Surius.

Nati sunt:

I. IOACHIMVS II. Elector Marchio Brandenburg. Princeps munificus & pacificus, die 9. Ianuarij, hora 1. post meridiem.

II. FRANCISCVS Burchardus, Cancellarius Iohannis Friderici Electoris Saxonie, 6. Iulij, Vimaræ.

III. LEVINVS Lemnius Medicus Zirixæus, C. S. E. in Scelandia Belgici prouinciæ.

IIII. STEPHANVS Szegedinus Theologus, Szegedini Emporio inferioris Pannoniæ celebri, honesto apud suos loco.

V. AEGIDIVS Tschudus Heluetius, vir doctissimus, die 5. Februarij, Glaronæ.

VI. IOHANNES Hartungus Philologus, Milteburgi Franciæ Orientalis oppido.

IOANNES IOVIANVS Pontanus, vir omnium disciplinarum genere præstantissimus, quem ALPHONSVS Aragonum Rex à secretis habuit, cuiusq; extant Poëmata, Dialogi & historia, moritur ætatis 77. Quidam referunt eius obitum ad annum 1503. Is siuenis monumento suo hæc verba inscripsit: Sum Ioannes Iouianus Pontanus, quem amauerunt bonæ Musæ, suspexerunt viri probi, honestauerunt Reges, Domini. Scis iam quis sim, aut qui potius fuerim. Ego verò te hospes noscere in tenebris nequeo, sed te ipsum vt noscas, rogo. Vale.

III. PHILIPPVS Cominæus, Eques Flandricus, natura bonitate & suq; rerum ad sapientiam civilem instructissimus, qui licet Latinas non attingeret literas, magna tamen cum laude crebrius sententijs refertas duorum Regum Gallia, **LEODOVICI XI. eiusq; filij CAROLI VIII. historici descripsit lingua Gallica, in Prætoribus, 17. Octobris, ætat. an. 63.**

5480 **B E R L I N I** in Marchia Iudæi supplicio affecti sunt propter panem consecratum contumeliosè tractatum, 38. exusti, & duo decollati, 19. Iulij.

M A R T I N V S Lutherus, ætat. 27. Romam vidit, missus illuc à suis fratrib. ad negocia ipsorum expedienda.

G O A, ubi nunc Proregum India & Schola Iesuitarum celebris sedes est, 6. Februarij primùm occupata.

Hoc anno ortum est bellum literariū inter **R E Y C H E I N V M & C O L O N I A M** quorundam Monachos, de libris Iudæorum, cuius res multa fit mentio in Reuchlini epistolis. Mandauerat Maximilianus Imperator Reuchlino, vt, quid de cremandis Iudæorum libris sentiret, in modum consilij referret, & Consilium Archiepiscopo Moguntino Bolmanisteri Cæsaris reddendum. Ille in partem benigniorem pensior, iudicauit scripta quædam Iudaica conseruanda, quædam verò blasphema exuenda. Fuerat autem Colonia Iudæus quidam baptizatus, cognomento **Pfefferkorn**, qui & anno 1514. ob panis consecrati violationem in Salsinis Saxonie candentibus forcipibus discerpitus & crematus est: hic autor eius consilij fuerat, vt de Cæsaris mandato singuli Ebræorum libri, præter nudum Bibliorum textum, comburerentur, vel saltè, vt quidam suspicati sunt, igni

igni adiudicarentur, vt ante executionem Iudæi grandi ære libros suos ab incendio redimerent, quod si fieret, consilij illius autor auri partem acciperet. Quem conatum suum cum Iudæus Reuchlini consilio eludi cerneret, sparsis libellis famosus, eum apud multos in odium & inuidiam vocauit. Librum verò Reuchlini Colonienfes flammis tradiderunt: quæ res miris factionibus inter doctos agitata est, alijs Capnionem, alijs Colonieses tuentibus. Tandem, orto Lutherano incendio, fumulinū hoc (vt quidam tum appellarunt) certamen in fumum abiit. Vide Sleidanū lib. 2. sub año Christi 1520. vbi prolixius rem omnem exposuit.

Obierunt:

I. **B O H V S L A V S** ab Hassenstain, Baro à Lobkowitz, Poeta & Orator in vtraq; lingua Græca & Latina clariss. totius Bohemia ornamentum, die 29. Nouembris.

II. **I O A N N E S** Geiler Keiserspergius Theologus Argentinenfis, 10. Martij, ætat. 65.

III. **P H I L I P P V S** Beroaldus Bononiensis, Rhetor & Grammaticus, ætat. 60. Tritheimus.

1488 **A L B E R T V S** Marchio Brandeburgicus, factus est Magister Ordinis Teutonici in Prussia, an. 321. ab instituto Ordine. Anno sequenti introductus est in urbem Regiomontanam.

M A L A C A aurea Chersonesi metropolis ab **Alphonso Albuquerque** expugnata. Olor. lib. 7.

P H I L I P P V S Melanchthon Tubingam venit. Natifunt:

I. **P A V L V S** Eberus, Kittingæ in Francia Orientali, die 8. Nouembris, hora prima post medium noctis.

II. **A N D R E A S** Gerardus Hyperius, die 15. Maij, hora 6. vespertina, Hyperis inclyta Flandriae Vrbe.

III. IOANNES Fichardus IC. Francof. ad Moen.
 IIII. IOANNES Bauhinus Senior Medic. & Chi-
 rurg. Doctor clariss. die S. Bartholemaei, Am-
 biani in Picardia.

V. IOHANNES Goropiüs Becanus, Medicus
 & Philosophus excellentissimus, in vigilia D.
 Ioannis, v. ipse testatur lib. 7. Hermath. pag.
 140.

VI. FRANCISCVS Portus Cretensis, Theophi-
 li Porti Cret. Fil. ~~.....~~ die
 22. Augusti, qui fuit dies Veneris, sub auro-
 ram, in Insula Creta.

VII. ERASMVVS Reinholdus Mathematicus ex-
 cellens, die 22. Octob. mane dimidia hora an-
 te secundam, Salfeldiæ in Thuringia.

5482

*Pugna ad RAVENNAM commissa est ipso die
 Paschatis, II. Aprilis, in qua clade memora-
 bili Iulij II. Pontificis Rom. & Hispanorum co-
 pia à Ludonico XII. Gallorum Rege victa &
 profligata sunt. Iulius victus ad 16000. suorum
 militum (Guicciard. 10000. &rimq; caesa re-
 fert) amisit, & Ravenna à Gallis direpta est.*

Eodem die Terra FLORIDA Americę pars ad
 Septentriones obuersa, ab Hispanis, ductore
 IOHANNE PONCIO Legionensē, primùm in-
 venta est. Gens hanc regionem incolens, bar-
 bara est, sordida & inhumana: vescitur arane-
 is, formicis, lacertis, serpentibus, cæterisque id
 genus venenatis & insectis. Ipsa regio satis fru-
 ctifera, etiam auri diues. Incolæ sunt fusci co-
 loris. Nulla illis securis vel ligo nisi lapideus.
 Vice aratri ~~.....~~ aseres, quibus terram a-
 periunt, seminantq; frumentum vulgò Turci-
 cum, quod bis teruè in anno maturam frugem
 præbet. Abrah. Ortel. in Theat. orb. terrarū.

~~.....~~
~~.....~~

VVite

~~.....~~
~~.....~~
~~.....~~
~~.....~~
~~.....~~
~~.....~~
~~.....~~
~~.....~~
~~.....~~

Nati sunt:

I. PAVLVS Manutius, ALDI filius, antiqui-
 tatis diligentissimus inquisitor & indigator,
 C. S. E. Cal. Iulij, Venetijs.

II. GERARDVS Mercator, Cosmographus &
 Mathematicus excellentissimus, die 5. Martij
 sub auroram hora 6. antemeridiana, Rupel-
 mondæ in finibus Comitatus Flandriæ.

Obierunt:

I. BAI AZETES II. Turcarum Rex deci-
 mus, & SECVNDVS IMP. Orientis, à si-
 lio Selymo regno quidem die II. Aprilis vi pri-
 vatus, vitæ vero Veneno in fuga, post annum à
 gubernatione filij incita, sublatus, obiit in vico
 Chapse, ætat. 74. regni 31. Baiazete & regno
 & vitæ spoliato, Turcarum Imperium inuasit
 SELMYVS I. Turcarum Rex undecimus &
 TERTIVS Orientis IMPERATOR: quod
 ut eò rectius stabiliret, duos fratres, CO R-
 CHVTEM & ACHMETEM, Snà cum ip-
 scum filijs, interfecit: ita ut ex stirpe Ori-
 manica ipse solus superesset. Leonclaus. Cuspinianus,
 Drecksl. & alij.

II. GASTO Comes FOISSAEVS, Dux Ne-
 morensis, bellator feriss. & felicissimus, in præ-
 lio ad Ravennam contra Iulium Pontificem Rom.
 & Hispanos pugnans casus perijt, die Paschatis.

Kk 2

III. LA-

III. IACOBVS. EMSIVS Eques Germanus, militia dux nobilissimus, & maximus in eodem pralio Ravennate gestis, & in ipso die Paschali. De quo Hugo.

Postquam omnes Itatorum vrbes, patriæq; potentes Imperat fama nominis, occurrunt.

Pugnat totius nunquam non victricis in triumpho. Hic quoque anno occidit tempore, victor erat.

5483

IV. ADRIANVS. quod ad Maximilianum, Ducem Mediolanensem contra Gallum, & Venetos defendebant, Nonaria à Gallis obsessi, duce Motinio suspenda animi magnitudine numero-sissimum & rebus omnib. instructissimum Gallorum exercitum adorti sunt, eumq; sedisime profligarunt, die 6. Iunii: ita ut Heluetorum quidem 1500. à partib. Sero Gallorum 10000. caesi perierint. Guicciardin.

MAXIMILIANVS Imp. duce RVDOLPHO Principe Anhaltino exercitum Venetorum, cui Bartholemeus Liuianus Princeps Venet. præerat, ad Bachelionem amnem non procul Vicentia, prouida irruptione impetuque vehementi aggressus, cum magna Ciuium parte, quos Liuianus ad spectandam Germanorum Lunicnam, tanquam ad certam paratamq; victoriam, euocarat, singulari virtute & felicitate dissipauit, protriuit, concidit, & victoriam gloriosissimam reportauit, die 7. Octobris: Ex Venetorum exercitu (teste Guicciardino) 400. equites cataphracti, & 4000. pedites caesi & capti sunt: Alij 7000. trucidata asserunt.

TATARI Preceperfes in Podolia, Volhinia & Russia direptionib. & incendijs grassantes, memorabili pralio à Polonis & Lithuanis, duce CONSTANTINO Ostrogio, ad Lapuznam & arcem Vifnoueciam victi & profligati sunt.

ALBERTVS Episcopus Magdeburgensis, factus est

est Archiepiscopus Moguntinus, 9. Martij. Seddit an. 32. Iust. Buisch.

BLASCVS Nonius Valboa in Nouo orbe Isthmo transito, Austrinum mare ad Panemaidem, & regiones PERVANAS primus inuenit.

Nati sunt:

I. IOHANNES, Ioach. I. Elect. Brandeb. filius, Marchio Brandeb. Princeps sapiens & eloquens, 3. Augusti.

II. ADRIANVS Albinus Iuriconsultus, & Illustris. Principum Marchionum Brandenburg. in noua Marchia Cancellarius, 13. Octobris, Laubena Lusatia superioris oppido. Ita inter natalem Principis & Cancellarij Senus eius anno orta sunt illa magna animi quædam Custrinensem præcipue (de cæteris viris sapientibus & doctis nunc verba non facimus) illustrem & claram reddiderunt.

III. NICOLAVS Hemmingius C. S. E. in Dania.

Obierunt:

I. IVLIVS II. PP. die 21. Februarij. Succedit die 11. Martij, LEO X. antea dictus Iohannes Medicus. Hic anno superiori ad Raennam fuerat legatus Iulij II. ante quod in capris, sed ex eorum manibus elapsus in am-

acto anno die 11. Aprilis Pontifex Rom. coronatur: ut is dies, qui anno præterito ipsi infautus fuerat, coronationis suæ celebritate ex atro in candidum verteretur. Iouius. Sedit an. propè 9. A Leone I. ad Leonem X. anni 1074.

II. ERNESTVS Dux Saxonie, ERNESTI Elect. Sax. fil. Archiepiscopus Magdeb. 3. Augusti, ætat. 49. Succedit ALBERTVS Marchio Brandeburgensis.

III. MARTINVS Polichius Mellerstadius pri-

mus RECTOR Academiæ Vitebergensis, die 27. Decembris.

484

S ELYMVS Turcarum Imp. expeditionem adversus ISMAELEM SOPHINVM Persarum Regem suscepit. Prælium in campis Zaldernis (quos à Ionio non rectè Calderanos appellari patet à Leonclausis) non procul à civitate Chos, die 26. Augusti commissum est: in quo licet fortiter pugnaret Ismaël, tandem tamen victus & fugatus est à Selymo, qui victoriam obtinuit. Leonclaus.

SIGISMYNDVS Rex Polonia Moscos insigni clade affectos, ad Borysthenem, die 8. Septembris victi & prostravit.

Nati sunt:

- I. IOACHIMVS Mynsingerus à Frundeck nobilis Iureconsultus, Stutgardie metropoli Ducatus Wirtembergici. Crusius.
- II. VVOLFGANGVS Lazius Medicus Ferdinandi Imp. Rom. Historicus & Consiliarius, die 31. Octobris, minutis 24. post tertiam matutinam, Vienna Austriae.
- III. IOHANNES Gigas Mathematicus, die 22. Febr. Northufij.
- III. FRIDERICVS Staphylus Theologus, Osnabrugi in VVestphalia.
- V. IOACHIMVS Morlinus Theologus, die 6. Aprilis.
- VI. ANDREAS Vesalius Medicus præstans & Anatomes illustrator, die 31. Decemb. Bruxellis celebri Flandriæ vrbe.
- VII. GEORGIVS IOACHIMVS Rheticus Mathematicus, die 16. Febr. minutis nouem ante horam 2. matutinam, in oppido Feldkirchen.

HEL-

485

HELVELLIUM victi & casti sunt memorabili fraude à FRANCISCO CALORÉ Rege, primo anno regni, die 13. Septembris, ad Marignannum in agris Mediolanensibus: duravit prælium toto bi-duo. Annal. Franc.

1515

P E T R V S Galatinus Minorita, Ebraicæ lingue scientia clarus, hoc anno ad Reuchliniùm scripti Epistolam, quam vnà cum Reuchlini responsione in Reuchlinianis Epistolis paulò antelibri finem reperis. Hic edidit opus de arcanis Catholicæ veritatis, in Ebraicis libris, præsertim in Thalmud inuentis, in defensionem Capnionis, & aduersus Iudæorum obstinationem, Anno 1518.

BIBLIA EBRAICA (vulgò Complutensia) adiunctis trib. translationibus Chaldaica, Græca & Latina, Tomis sex imprimi curauit FRANCISCVS Ximenius Cardinalis, Archiepiscopus Toleranus.

VIENNAE conuenerunt MAXIMILIANVS Imp. VLADISLAVS Vngaria, & SIGISMYNDVS Polonia Rex, die 17. Iulij. LVDOVICO Regi Vngaria, Vladislau filio, desponsa est MARIA soror Caroli V. vicissim ANNA sorer Ludouici Regis Vngaria absenti FERDINANDO fratri Maria desponsa 22. Iul. Cuspin.

Nati sunt:

- I. FRIDERICVS III. Palatinus Rheni Elector, Iohan. Comitiss Palat. Simerésis & Spanheimensis filius, die 14. Februarij.
- II. PHILIPPVS I. Dux Pomerania, 15. Iulij, hora 1. antemerid.
- III. FRANCISCVS Piccolomineus, ex nobilissima Piccolomineorum familia oriundus, summus nostri tēporis Philosophus editisq; scriptis celeberrimus, Senis in Italia circa hunc annum natus est.

Kl 4 IIII. Gr.

III. GEORGIVS Callander, ~~1692~~
~~1692~~ C. S. E. Brugis
 Flandrorum.

V. CONRADVS Lycophtenes, ~~1692~~
~~1692~~ cuius opera extant, Rubeaci in Asia.

VI. PETRVS Ramus Orator & Philosophus
~~1692~~ in pago Veromanduorum Quir.

VII. VALERIVS Cordus Medicus & Dioscori-
 dis illustrator, die 18. Februarij, hora 4. pome-
 ridiana, Simesufij in Hassia.

VIII. IOHANNES Stigelius Poëta, 31. Maij,
 Gothæ.

Obierunt:

I. LVDOVICVS XII. Gallorum Rex, 1. Ian-
 nuarij, ætat. 53. Parisijs. Succesit gener ipsius
 FRANCISCVS I. Valesius, qui coronatus
 est die 25. Januarij: & hoc ipso anno, quo Rex
 designatus est, Mediolanum recuperavit. Chron.
 Gall. Estq; hic annus à morte Augusti Cæs. 1500.

II. LANCELOTTVS Decius Iuriconsul-
 tuss. & in Ticinensi Gymnasio interpres gra-
 tissimus, die 4. Februarij, Ticini. Schrader.

8486

SELYMVS Turcarum Imp. pater Solymani,
 acerrimo pralio conflixit cum MAMALV-
 CIS, non procul à Damasco, in quo pralio Sul-
 tanus AEGYPTI CAMPSON GAVRIVS,
 nefarie proditus ac desertus, à Caierbeio Alepi
 profecto, cum duobus profectis Damasceno &
 Tripolitano, occubuit 26. Augusti, ætat. 77.
 Vnde postea Selymus breui tempore SYRIAM,
 AEGYPTVM & IVDAEAM suo imperio
 adiecit. Antequam verò Aegyptum peteret, Hie-
 rosolymam adiit, Seterumque Prophetarum se-
 pulchra veneratus, Christianis Sacerdotibus se-
 pulchrum Domini obtinentibus pecuniam in a-
 limenta sex mensium largitus est. Inde expu-
 gnata Gaza, Aegyptum petijt. Mamalucis in
 Campso-

1516

Campsonis locum TOMVMBEIVM stre-
 nummum virum delegerunt. Ionius, & alij.

MAXIMILIANVS Imp. Mediolanum vrsto
 conatu obsedit.

NOVI TESTAMENTI Latina translatio vnâ
 cû Annotationib. edita ab Eras. Roterodamo.

~~1692~~
~~1692~~
~~1692~~

Vrbs VALLIS IOACHIMICAE condi aut
 colli cepra est, reperia argentis fodinis.

Nati sunt:

I. VVILHELMVS Dux Iuliacësis & Cle-
 ventis, 27. Iulij.

II. GEORGIVS SIGISMVNDVS Seldius
 LL. Doctor, & CAROLI V. Imp. Confiliari-
 us, &c. die 21. Januarij, hora 1. post medium
 noctis, Augustæ Vindelicorum.

III. MODESTINVS, Simon. fil. Pistoris, IC.
 clarissimus, in Misnia.

III. CONRADVS Gesnerus Medicus & Philo-
 sophus, Tiguri.

V. GVARVS VVEIGANDVS Guarinus, artis
 Medicæ Doctor, qui multis annis feliciter fun-
 ctus est officio Archiatri in aula Custrincnsi,
 vir eximia doctring, virtutis & integritatis lau-
 de præstantissimus, & amicus meus præcipuus,
 6. Iulij.

VI. GEORGIVS Fabricius Poëta ~~1692~~
~~1692~~ 24. Aprilis,
 intra h. 5. & 6. Chemnicij.

VII. HIERONYMVS VVolfius Philologus,
 Oetingæ Rhetiz oppido.

VIII. PETRVS Gualterius Chabotius Philoso-
 phus, in oppidulo nomine Sanlupo in agro Pi-
 Ætano. Boiffard. in Iconib.

Kk 5 IX. MAR-

~~Abraham nascitur. 8. moritur. 10~~
~~Abraham Mold. Regulus deficit à Turcis. 785. capitur. 787~~
~~Abacuc floret. 26~~
~~Abas Mirises fit Rex Persarum. 737. Vincit Tazaros. 762~~
~~Abdelmelecus interpretandum apoplexia extinguitur. 701~~
~~Abdias Propheta claret. 23. 26~~
~~Abdias Godescalcus Pratorius nasc. 557. mor. 689~~
~~Abdon Iudex Israel. 12~~
~~Abedines Vincitur ab Hunnia de. 437~~
~~Abenragel pater Hali. 226~~
~~Abessan Iudex Israel. 12~~
~~Abia Rex Inda. 18~~
~~Abilius Episcop. Alexandr. 167~~
~~Abimelech Iudex Israel. 11~~
~~Abiurorum Rex fit Christianus. 329~~
~~Abraham nascitur. 4. Vocatur rex Vr. 5. iubetur immolare filium. ibid. mor. 6~~
~~Abrahamus Burggranius à Domana nasc. 659~~
~~Ab. à Grunberg mor. 708~~

INDEX RERVM ET

NOMINVM MEMORABILIVM:

QVORVM IN HOC LIBRO

fit mentio,

A

ARON nascitur. 8. moritur. 10
 Aaron Mold. Regulus deficit à Turcis. 785. capitur. 787
 ABACVC floret. 26
 Abas Mirises fit Rex Persarum. 737. Vincit Tazaros. 762
 Abdelmelecus interpretandum apoplexia extinguitur. 701
 Abdias Propheta claret. 23. 26
 Abdias Godescalcus Pratorius nasc. 557. mor. 689
 Abdon Iudex Israel. 12
 Abedines Vincitur ab Hunnia de. 437
 Abenragel pater Hali. 226
 Abessan Iudex Israel. 12
 Abia Rex Inda. 18
 Abilius Episcop. Alexandr. 167
 Abimelech Iudex Israel. 11
 Abiurorum Rex fit Christianus. 329
 Abraham nascitur. 4. Vocatur rex Vr. 5. iubetur immolare filium. ibid. mor. 6
 Abrahamus Burggranius à Domana nasc. 659
 Ab. à Grunberg mor. 708

Abrah. Ienck & Sisz nasc. 828
 Abrah. Bucholcerus nasc. 575 mor. 724
 Abrahamus Ortelius nasc. 569 mor. 824
 Abrah. Colbingerus nasc. 624
 Abrahamus Vlyscus mor. 700
 Absolon occidit fratrem Ammon. 15. miserè perit. ib.
 ACADEMIAE Altorsiana institutum. 693. 710. Aureliana. 400. Basiliensis. 464. Bononiensis. 254. Coloniensis. 412 Craconiensis. 417. Dillingensis. 664. Duacensis. 657. Erphordiensis. 413. Ferrariensis. 411. Francofordiana. 508 Gryps & Waldensis. 461. Heydelbergensis. 406. 412. Helmstedtensis. 695. Ihenensis. 622 Ingolstadtensis. 473. Lipsiensis. 419. Lonanensis. 427 Lugdunensis. 692. Marpurgensis. 565. Parisiensis. 321. 578. Pisana. 405. Pragensis. 408. Regiomontana. 609. Rostochiensis. 423. Tubingensis. 476. Viennensis. 384. VVitebergensis. 503. qua dissipatur. 612. restituitur. 617

Accursus floret. 332. mor. 393
Acerra incensa & direpta. 68
Achab Rex Israe. 19. Vincit Bē-
hadad. 20. occupat Vincit Na-
both. ib. occiditur in pralio. ib.
eius domus deletur. 21
Achaz Rex Iuda. 24
Achillas obrūcat Pompeiū. 110
*Achmetes Bassa Hydruntum cap-
tit.* 479. *Temesdorum & a-
lia castella.* 631. frustra obsi-
des Agriam. ib. profligatur à
Tranlyuanis. 789. 798. à
fratre occisus. 515
*Acholus baptizat Theodosium
Imp.* 338
Actius flores. 75
A D A E *etas.* 1. mor. 2
Adagia Erasmi primum edita.
500. prohibentur. 646
Adalber. à Prutenis occisus. 335
*Adamus VVenceslaus Dux Te-
schinens.* nasc. 691
Adamus de Noua domo.
806
Adamus Curuus. mor. 671
Adelphi Terentij acta. 79
Adenum occupatur. 599
Adiaphoristicum bellum. 621
Adles Tatar. trucidatur. 704
*Adolphus Comes de Nassau & fit
Imp.* 394. occiditur & diuini-
tus vindicatur. 395
Adolphus Comes Nassonia nasc.
601. cadit in pralio. 675
*Adolphus Comes Holsaria fit
monachus.* 389. se totum lacte
perfundit. ib. mor. ib.

*Adolphus Comes Schauenburg
fit Archiepisc.* Colon. 618
*Adolphus Comes Morvensis occi-
pat Nouesum.* 725. mor. 758
Adolphus Dux Holsaria nasc.
555. mor. 738
*Adolphus Baro Sch&gartzen-
bergius mirabiliter recupera-
rat Laurinum.* 814. alia
multas arces. 817
Adolphus Clarenbach exuritur.
575
Adolphus Merkerchus. mor. 704
Adolphus Occo nasc. 558
Adrianus fit Imp. 173. inter-
parci Christianis. 174. Sull
Christo extruere templum. ib.
arces Iudeos ab ingressu Hie-
rosolyma. 176. mor. 177
Adrianus PP. muscam deglu-
tit. 366
Adrianus fit Cardinalis. 523
PP. 544. mor. 552
*Adrianus Cardinalis euadit Ve-
nenum.* 505. omnib. dignita-
tibus priuatur. 527
Adrianus Albinus nasc. 519
mor. 758
Adrianus Turnebus. mor. 669
A E D I L E S *Curules primi Ro-
ma creati.* 49
*AEgiolus primus Rex Sicily-
norum.* 3
AEgidius de Fuscariis. mor. 394
AEgidius Tschudus nasc. 507
mor. 687
AEgyptus capta ab Augusto. 126
à Cambyse. 33. à Selymo. 520
AEgypti

AEgypti plaga decem. 9
*AEgyptiorum regnum destru-
tum.* 51. 126
AElius Lampridius floret. 204
AElius Sparianus floret. 204
*AEmlius Paulus Vincit Per-
seum.* & triumphat. 76. mor.
79
AEmlius Portius nasc. 627
AEneas in Italiam venit. 12
occiditur in pralio. ib.
*AEneas Syluius Rex Latino-
rum.* 12
AEneas Syluius nasc. 419. flo-
ret. 428. fit PP. Pius II. di-
ctus. 463. mor. 468
AEquiamittunt 41. oppida. 57
AEra Antiochenorum. 109. an-
norum Christi. 140. Chaldaeo-
rum. 56. Conciliorum. 313
Diocletiani. 202. Dionysij. 59
Nabonassaris. 24. Persarum.
312. Synodica. 122. Turci-
ca. 309
*AElopus interemptus à Del-
phis.* 30
AEthiopus exercitus fusus. 19
Aetius magister militum. 250
memorabili strage Vincit At-
tilam. 270. interficitur iniu-
ste. 272
*AEtolorum bellum cum Philip-
po.* 69. cum Romanis. 72
A F R I C A *expugnata.* 625
A G A M E M N O N *Rex Mycena-
rum.* 12
Ager fit coniunx Abraha. 5
Athocles Rex Syracusarū. 55

Vincit Carthaginenses. & cum
ijs facit pacem. 57
Agesilaus dimicat cū Thebanis.
Aggaeus propheta. 34 (45)
Agnes Anhaltina nubit. 735.
747. Barbienfis. 655. Mans-
feldica. 718. Saxonica. 640
Solmenfis. 775
Agen Capitolinus primus. 168
Agvaria Cassia lex. 36. Italia.
102
Agria à Ferdinando occupata.
622. frustra à obsidetur à Tur-
cis. 631. occupatur. 802
*Agrirentum captum à Cartha-
ginensib.* 44. à Romanis. 62
Agrippa Syluius Rex Latinorū. 21
Agrippa sacrificat Deo Israelis.
130. ornatur ab Augusto tri-
bunitia potestare. ib. è carcere
ad regnum. 154. necat Iaco-
bum. 156. ab Angelo percussus
mor. 157
Agrippa iunior Rex Chalcidii.
158. fit Terrarcha. 159
Agrippina nubit. 150. occiditur
à filio Nerone. 160. eius vox
impia. 161
A H A S I A S *Rex Israel.* mor. 20
A I S T V L P H V S *Rex Longo-
bardorum.* mor. 319
A L A M V N D A R V S *mirabi-
li commento refutat Eury-
chianos.* 287
Alani inuadunt Gallias. 249
Alarichus inuadit Italiam. 247
facit pacem. 248. capit Ro-
mam. 250. mor. 251

Alba Augia cænobium fundatur. 340
Alba Regalis amittitur. 607
frustra obsidetur. 773
Alba Syllius Rex Latinorū. 17
Albatregnius floret. 326
Alberticus Bergomēsis floret. 407
Albertus I. Imp. 396. *rebellant eis tres Archiepiscopi.* 397. *occiditur.* 399
Albertus II. Imp. ter *¶*no anno coronatur. 431. *mor.* 432
Albertus Archidux Austriana-
scis. 652. *Bruxellas ingredi-*
tur. 799. *Calezum expugnat.*
ib. *Ardam occupat.* 800. *Hul-*
stum. 801. *Ferraria magnifice*
excipitur. 821. *nuptias ce-*
lebrat. 822
Albertus Dux Saxonia *mor.* 502
Albertus Ursus Comes Ascania.
355. potitur Marchia Bran-
deb. 360. *mor.* 370
Albertus Anhaltinus Glt. Ele-
ctor Saxon. *mor.* 426
Albertus, Achilles Germanicus,
nasc. 421. *bellum mouet No-*
ribergenfib. 445. *mor.* 484
Albertus Marchio Brādeb. nasc.
486. fit Archiepisc. *Mogunt.*
516. Tezelium emittit. 523.
524. fit Cardinalis. 527. *im-*
perat Protestantibus pacem.
583. mor. 612
Albertus Dux Bauaria nasc.
571. mor. 705
Albertus Marchio Brādeb. nasc.
548. creatus primus Dux

Prussia. 563. *mor.* 676
Albertus Marchio Brandeb. ca-
pitur. 615. *obsidet Noriber-*
gam. 631. *Vincitur à Mauvi-*
tio. 634. *mor.* 646
Albertus Fridericus Marchio
Brandeb. nasc. 715
Albertus Dux Prussia nasc. 486
fit Magister Ordinis. 513
Albertus Fridericus Dux Pruf-
sia nasc. 636. *nuptias cele-*
brat. 688
Albertus Antistes Treuensis
cōsecrat presules aliquot. 333
Albertus Marchio Misnia capi-
slium. 393
Albertus à Lasco Iacobum He-
raclidem in Moldauiam in-
troduct. 658
Albertus Kyrallus Vincit Tur-
cas. 786. *Lippam occupat.* 791
Albertus Lisoniensis Episcop.
mor. 383
Albertus Crantziss *mor.* 526
Albertus Durerus nasc. 472
mor. 569
Albertus Magnus nasc. 374
Episcopatum propter studia
resignat. 389. *mor.* 393
Albertus Pigius *mor.* 608
Albinus clamores Iesu Anani
spernit. 161
Alboinus autor regni Longobar-
dici. 303
Albunus Astrono. claret. 324
Alcastrum expugnat. 522
Alcarris Sultanus prosligat Tur-
cas. 484

Alcibiades

Alcibiades autor rumpendi fœ-
deris. 43. *in exilium eicitur.*
44. occiditur. 45
Alcimus *mor.* 80
Aldeburgam occupatur. 615
abripuntur inde duo Princip-
pes pueri. 455. *habetur ibi col-*
loquium. 675
Alidus Manutius floret. 482
mor. 814
Alexander M. nasc. 50. *interest*
pugna agēs an. 18. 52. *fit Rex.*
ib. *delet Thebas.* *ib.* *ter fundit*
copias Darij. 53. *est continens.*
ib. *capit Tyrum.* *ib.* *ingreditur*
Hierosolymā. *ib.* *potitur Mon-*
archia. *ib.* *Afiansis delitijs*
corruptur. 54. *Niceā* *¶* *Bu-*
cephalam condit. *ib.* *Babylone*
mor. *ib.* *eius successores faciunt*
fœdus. 56
Alexander Rex Maced. 48. *in-*
terficitur. 49
Alexander Senerus Imp. fauet
Christianis. 191. 192. *fugien-*
tes dignitates ornat dignita-
tib. 191. *notarium deportat.*
192. est comis. *ib.* *Vlpianum*
sua purpura tegit. *ib.* *conuer-*
satur cum Athenao. *ib.* *Snā*
cum matre occiditur. 193
Alexander Rex Syria, nuptias
celebrat. 81. *occiditur.* 82
Alexander Rex Iudaorum nasc.
86. fit Rex. 90. *mor.* 97
Alexander filius Aristobuli se-
curi percussus. 109
Alexander Episc. *Antioch.* 215

interest Synodo Nicon. 217
mor. 218. *precatur contra A-*
rium. 221
Alexander PP. *mor.* 344
Alexander VI. PP. 490. *Saua-*
norolam cremat. 497. *cele-*
brat octauum Inblasm. 500
Seneno, quod alijs parauerat,
perit. 505
Alexander Farnesius nuptias ce-
lebrat. 667. *occupat Traic-*
tum. 703. *Bredā.* 710. *Tor-*
nam. 711. *Audenardum* *¶*
Lyram. 713. *alia multa.* 717.
718. 721. 725. 734. soluit ob-
sidionem Lutetianam. 755
mor. 769
Alexander Moldauia eicitur.
658. restituitur. 663
Alexander edit Grammaticam.
379
Alexander Hegius praeceptor E-
rasmi. 470
Alexander Tartagnus floret.
464
Alexander de Imola *mor.* 477
Alexander Alesius Scotus Venit
VVitebergam. 585. *mor.* 668.
Alexander Monsignanus *mor.*
657
Alexander Schuuei Vertit Con-
sess. *August.* 577
Alexandra Regina Iudaorum.
97. mor. 99
Alexandria condita. 53. *capta à*
Diocleriano. 204
Algiera Vrbs à Turcis occupa-
ta. 584
Ggg 4 *Albigera*

Albigera initium. 309
Alb Bassa aliquot castella Vngaria occupat. 631. 637. frustra obsidet Agriam. 631. Zigezum. 639. caesus. 683
Alladius Rex Latinorum. 22
Allutus recipit sponsam à Scipione. 70
Alostum occupatur. 718
Aloysius Lippomanus mor. 653
Alpenum occupatur. 810
Alphonfus Imperium oblatum resignat. 388
Alphonfus Rex Arragonia nasc. 413. mor. 462. eius apophthegmata. ib.
Alphonfus Albuquerque Ormuzum occupat. 510. Malacam expugnat. 513
Alphonfus Dux Ferraria mor. 812
Alphosus Danalus capitur. 761
Alphonfus Valdesius vertit Confess. Aug. 577. mor. 585
Alphonfus Epochs incipit. 388
Alphonfus tabula. ib.
Aly Begus Albania capitur. 794
AMALSVENTA Theohadatu facit Regem. 299. ab eodem obruncatur. ib.
Amandus Polanus à Polandorff nasc. 659
Amasis Rex Indu occisus. 22
Amasis Cambyses fallit. 33
Ambianum agnoscit Navarraum pro Rege. 777. occupatur. 808. 811
Ambrosius fit Episcop. 235. peri-

culis obijcitur. 239. refutat Symmachu. 239. arceat Theosium ab ingressu templi. 241
laudat Theodosium defunctum. 245. mor. ib. eius dictum ante mortem. ib.
Ambrosius suppeditat Origeni sumptus. 193
Ambrosius Calepinus floret. 497
Ambrosius Catharinus mor. 633
Ambrosius Lobwasser mor. 733
Ambrosius Moibanus mor. 638
Amelia Morsensis nubui. 678
America inuent. 496
Amerfortum Ordinib. Belg. insergit. 701
Amilcar captus & occisus. 57
Amilcar suscipit bellum Africanum. 65. mittitur in Hispaniam. ib. mor. 66
Ammon Rex Iuda. 26
Amon sororem stuprat. 19
Amram pater Moysis. 8
Amri Rex Israel mor. 19
Amerodamum se dedit. 700
Amulius Rex Latinorum. 23
Amurates capit Seston & Calipolin. 408. Philippopolin & Hadrianopolin. ib. Simcit Seruios. ib. transfoditur. 412
Amurates II. Turcarum Rex. 425. occupat Theffalonicam. 429. Synderoniam. 433. seceri filium oculis & pendendum priuat. ib. frustra à obsidet Belgradum. 435. ad Varna à Simcit Vladislau. 440. mor. 440
Amuratu

Amurates III. nasc. 622. auersicatur regnum à cade fratrum. 691. strangulat Chammum Tatarorum. 718. ambibit amicitiam Hispani. 728 mor. 796
Amyntas Rex Macedonum. 31. 46. 47. mor. 48
ANABAPTISTAE trucidantur. 591. 594. eorum scripta publicantur. 568
ANAGLIXIA quadriennis Roma. 48
Anacreon Lyricus floret. 30
Anastasius Imp. studiose frequentat templum. 284. fallit fidem. 287. Flavianum pelbit in exilium. 288. insolenter respondet Hormisdas. ib. fulmine extinguitur. ib.
Anastasius fit Imp. 315. fit Monachus. ib.
Anatus & anserum mirabilis pugna. 741
Anaximander floret. 30
Archifes mor. 12
Ancus Martius Rex Roman. 26 mor. 27
Andepatria Virgilij. 98
Andragatus è nauise precipit. 240
Andreas Rex Vngariae. 339 fratrem facit regni confortem. 340. ab eo victus occiditur. 343
Andreas Auerbergius ductor exercitus Casares. 770

Andreas Barezai & expugnat Smylam. 787
Andreas Doria occupat Moream. 587. Africam. 625. mor. 656
Andreas Alciatus nasc. 489 mor. 628
Andreas Aurifaber moritur. 650
Andreas Bodenstein Carolostadius Lutheri promotor. 514 disputat cum Eccio. 530. tumultuatur VViteberga. 538 à Luthero aliequior. 545. notatur Voce Alphabeti. 546 Rottenburgi later. 560. mor. 608
Andreas Dudithius moritur. 753
Andreas Ebertus petit consilium à Luthero. 594
Andreas Freyhubius mor. 732
Andreas Gail mor. 743
Andreas Gerardus Hyperius nasc. 513. mor. 665
Andreas Grunthlerus habet coniugem doctam. 642
Andreas Hengel fit Cancellarius. 813
Andreas Ierinus fit Episc. Vratiss. 732. mor. 806
Andreas Iociscus mor. 679
Andreas de Ifernisa occiditur. 829
Andreas Leszcinsky de Leszno nasc. 652
Andreas Masius mor. 689
Andreas Musculus mor. 712
Ggg 4 **Andreas**

Andreas Ofsander nasc. 498
habet primam concionem No-
riberga. 546. proficiscitur in
Prussia. 621. mouet bellum
Theologicum. 625. mor. 633
Andreas Paul mor. 758
Andreas Proles pradicte muta-
tionem religionis. 525
Andreas Reufius succedit Fr.
Fabro. 831
Andreas Tiraquellus mor. 644
Andreas Vesalius nasc. 518
mor. 665
Andreas VVinclerus mor. 694
Andreas Zochius mor. 712
Andria Terentij acta. 77
Andrius est Pseudophilipp. 81
Angelorum Canticum. 134
Angelus Politianus nasc. 454
flore. 482. mor. 494
Angelus de Aretio mor. 469
Anglia renunciat Pontifici. 588
mutat religionem. 621. mul-
tos facit Martyres. 539
Angli Vlysi ponem capiunt. 361
vincunt Gallos. 405. eorum
aduentus in Britanniam. 265
nobilium aliquot coniuratio
detecta. 735
Anglicana classis profligat Hi-
spanicam. 741. 745. 800. ex-
peditionem suscipit in Portu-
galliam. 750. in Americam.
789
Anglicus sudor grassatur. 574
Anianus Episcop. Alex. and. 162
Anciscus Illyricum & Dalma-
tiam debellat. 77

Animalia mansueti acta in va-
biem. 92
Anna Ferdinandi I. Imp. con-
iunx nasc. 504. desponsatur.
519. nubit. 543. mor. 620
Anna Maria Austriaca nubit.
680. mor. 708. Palatinam nu-
bit. 763
Anna Jagellonia Regina Polo-
nia mor. 805
Anna Bolensis capite truncatur.
594
Anna Regina Scotia coronatur.
756
Anna Catharina Brandeburgi-
ca nubit. 812
Anna Anhaltina nubit. 699. &
mor. 731. Aurasca. 742. Au-
striaca. 765. & mor. 822
Benthemia. 794. Brande-
burgica. 711. 783. Burana.
626. Danica. 752. 622. &
mor. 731. Frisia. 718. 731
Hastica. 610. Iuliacensis. 691
Pomeranica. 747. Saxonica.
736. 658. VVirtēbergica. 715
Anna Prophetissa seculum. 98
Annas Burgus exurit. 653
Annas Mommorencius urbem
Metensem occupat. 632. globo
tormentario traicitur. 673
Annata excogitantur. 417
Annona inges charitas. 680. 73.
Annibal nasc. 64. cum patre in
Hispaniam abit. 65. fit Impe-
rator. 66. vincit Vaccos &
Carpentanos. ib. Saguntum
capit. 67. funerat corpus ob-
truncati

truncati Cos. 67. Vitus &
Marcello Acerris incendit.
68. propē accedit ad urbem
Romam. 69. magnifice sepelit
Marcellum. 70. maestus disce-
dit in Africam. 71. vincitur
& Scipione. ib. Veneno perit. 73
Anni Seleucidarum. 56
Annus Sabbataris. II
Annus unde rectē inchoandus.
407. commendatur à Iulio. 114
ab Augusto. 131
Annus, in quo Christus natus,
tria habet memorabilia. 136
Angarius Archiepisc. Hamburg.
mor. 325
Anshelmus Episc. Cantuarien.
claret. 347. mor. 352
Antalcida pax. 46
Anthemius Imp. occiditur. 277
Antistes à Camillo Victi. 47
Antigonus primus Rex Asia. 55
56. interficitur. 57
Antigonus Gonates Rex Mace-
donia. 60
Antigonus Rex Macedonia. 65
Antigonus Parthos in Iudam
atrabit. 121. occiditur. 124
Antinomi. 597
Antiochia expugnata. 350. ter-
re motu concussa. 172. 275
294. 295. 304
Antiochus Soter Rex Syria. 59
Antiochus Theos Rex Syria. 63
mor. 64
Antiochus Hierax. 64
Antiochus M. 66. incipit bellum
Syriacum. 67. vincitur à Sci-

pione. 72. mor. 73
Antiochus Epiphanes. 75. vendit
summum sacerdotium. ib.
Hierosolyma splendide exci-
pitur. ib. bis proficiscitur in
Aegyptum. 76. à Legato Rom.
Virga circūscribitur. ib. mit-
tit Gorgiam in Iudam. 78
perit. 79
Antiochus Eupator occiditur. 79
Antiochus Sederes cum Simone
foedus facit. 84. Hierosolymā
obsidet. 85
Antiochus Gryphus. 86
Antiochus Cyrscenus. 88
Antipater vincit Athenenses.
55. mor. ib.
Antipater à Pompeio ad Cesa-
rem deficit. 111. fit procurator
Iudae. 112. muros Hie-
rosolyma instaurat. 114. Ve-
neno necatur. 118
Antipater à patre necatur. 142
Antoninus fit Imp. 177. fauct
Christianis. 180. mor. 181
Antoninus Philosophus Imp. 181
miraculosè impetrat pluuia.
182. mor. 184
Antoninus Caracalla occidit
fratrem & Papinianum I. C.
190. occiditur. ib.
Antoninus Archiepisc. Floren-
tinus mor. 463
Antoninus vincitur ab Augusto.
118. 125. eius triumphaturus.
119. non audit legatos Iu-
deorum. 120. vacat amovib.
Cleopatra. 120. 121. redit
Ggg 5 cum

cum Augusto in gratiam. 121
mittit Heroda auxiliares co-
pias. 122. Regem Armenia
catenis argenteis vincit. 124
bellum parat contra Augu-
stum. ib. fit αὐτοχρατ. 125
Antonius Lysitannus captus. 701
vincitur. 714. mor. 797
Antonius Barbonius celebrat
nuptias. 622. deficit ad Pon-
ticipos. 660. globo tormenta-
rio scitus occumbit. ib.
Antonius Chocheranus capitur.
802. liberatur. 803
Antonius Augustinus nasc. 525
mor. 738
Antonius Fayus nasc. 632
Antonius Giosius mor. 694
Antonius Monachus nasc. 197
mor. 225
Antonius Musa sanat Augu-
stum. 127
Antonius Orator nasc. 83. mor-
ratur Athenis. 89. occiditur.
94.
Antonius de Padua floret. 383
Antonius Perennotus mor. 742
Antonius Possennus pacem facit
inter Polonos & Moscos.
713
Antonius Sabellicus floret. 482
mor. 509.
Antonius Sadeel nasc. 543. mor.
764.
Antonius VValterus primus Re-
ctor Stetinensis. 607
Antonius Zenus inuenit partem
poni orbis. 413

Antuorpia capitur ab Hispani.
696. tentatur ab Alenconso.
716. se dedit Duci Parmensi.
726. eijciuntur ibi statuae
templis. 670. Pontificijs Lu-
therani se coniungunt. 672
A P E R occidit Numerianum.
201. interficitur. ib.
Aphrodisiam expugnatur. 625
Apollinares ludi primum faci-
69
Apollinarius Syrus floret. 234
Apollonia Virgo Martyr. 197
Apollonius fit Martyr. 185
Apologia non recipitur à Caro-
lo. 577
Appia Via. 56
Appij Claudij facinus. 40
Appius Claudius dissuadet pa-
cem. 60
Appollonius Scitus à Ionathia. 82
Appuleius Saturn. occiditur. 91
Appularius creatur Imp. 314. oc-
ciditur. ib.
A Q V A E Sextia condita. 86
Aquila interpret. Bibliorum flo-
ret. 174
Aquila dicata Rom. legionib. 89
in Iudaam illata. 162
Aquila indicium Victoriae Casar-
is. 116
Aquilera deleta. 270
Aquilinus bellum seruire confu-
cit. 90
Aquigranæses proscribuntur. 817
A R A B V M 200000. interse-
cti. 314
Arad occupatur. 794

Araticum

Aravicus Rex Gotorum. 300
Arator fit Dictator. 41. fit Im-
perator. 80
Aratum floret. 59
Aratus Sicyonius claret. 63
Arbogastes strangulat Valenti-
nianum. 242. Eugenium facit
Imp. ib. fit αὐτοχρατ. 244
Arca Nohe fabricatio. 2
Arca fœderis capta. 13. intro-
ducitur in Ierusalem. 15. in tem-
plum. 16
Arcadius creatur Augustus. 239
245. Chrysostomum eicit. 247
248. filium in cunis creat Au-
gustum. 247. mor. 250
Arcadius Martyr. 261
Archelaus Rex Iudae. 142
Archias poeta Romam venit. 89
Archidamus Rex Lacedamon.
mor. 42
Archimedes intētus figuris Geo-
metricis obruncatur. 69
Architas Tarentinus floret. 46
Archontes creati Athenis. 15
Arda occupatur. 800
Aremulus Rex Latinorum. 22
Arequipa Hispanorū colon. 582
Aretas obsidet Hierosolymā. 100
Argentoratū exhibet suam Con-
fess. 578. eius templū inchoa-
tum. 337. turris. 392. Schola
constituta. 598. Missa ibi ab-
rogatur. 574. eliguntur duo
Episcopi. 765
Argentum signatum quando ce-
pit esse in usu. 61
Argilla expugnata. 472

Argiuorum regnum. 6
Argonautarum expeditio. 11
Argyropolis Hispanorū colon. 582
Argyropyllus. 474
Ariani corrumpunt Synodum
Nicenā. 225. persequuntur Or-
thodoxos. 236. cedere cogun-
tur Orthodoxis. 238
Ar. bo conuocat Synodum. 337
Aridaus Rex Macedonum. 54
sepelitis corpus Alexandri M.
55. occiditur. 55
Ariminum Urbis condita à Ro-
manis. 61
Arius Musicus floret. 30
Aristides in exilium eicitur. 37
reuocatur. ib.
Aristides religionem Christia-
nam defendit. 173
Aristobulus Rex & Pōtifex Iu-
daorū. 89. 99. parat bellū cō-
tra matrē. 98. primum sibi im-
ponit Diademā. 99. accersit
Pompeium in Iudaam. 100. Ro-
mam vincit mittitur. ib. in
triumpho ducitur. 102. Romae
profugit. sed retrahitur. 104
Veneno necatur. 109
Aristobulus summus sacerdos
per ludum submergitur. 124
Aristopiton necat Hipparchū. 34
Aristonicus in carcere strangu-
latur. 85
Aristophanes floret. 43
Aristoteles nasc. 47. fit praeceptor
Alexandri M. 51. mor. 55
Arius cur heresim spargat. 215
eius interitus. 221.

Arminius

Arminius Rex Germanorum.
143. mor. 144
Arnobius scribens contra Christianos conuertitur. 215
Arnoldus Burenus mor. 672
Arnoldus de Reyger nasc. 652
Arnoldus Wolffius Dresdensis liberat duces captiuos. 803
Arnolphus Imp. Norimānos delet. 326. mor. 327
Arphaxat nasc. 2. mor. 6
Arrianus floret. 196
Asaces capit **Demetrium**. 84
Asiadarum familia tenet regnum **Parthicum**. 64
Asiamenes Rex Perserum. 52
Aschetum occupatur. 700
Artabanus interficit **Xerxen**. 39
Artabanus Rex Parthicus vincitur. 192
Artaxata Vrbs deditur **Pompeio**. 99
Artaxer. Longiman. 39. facit pacem cum **Gracis**. 40. mor. 34
Artaxerxes Mnemon. 44. dat **Gracis** pacem. 46. mor. 49
Artaxerxes Ochus. 49. capit **Aegyptum**. &c. 51
Arthasasta est **Cambyser**. 33
ASCALON recuperatur. 372
Ascanius Rex Latinorum. 12 mor. 13
Ascanius Padianus claret. 166
Asculam captum. 93
Asdrubal duos **Scipiones** cadit. 69. perit cum exercitu. 70
Asdrubalis vxor se cum duobus filijs ore mat. 82

Asia cedit in potestatem **Romanorum**. 72
Asinius Pollio Cos. 122
Aspar vna cum filio occiditur. 277
Asia Rex Iuda. 18. mor. 19. fundit **Aethiopes**. ib.
Assuerus est **Cambyser**. 33
Affyria occupata à **Solymano**. 591
Affyriorum regnum ad **Medos** transfertur. 22
Africanum à **Mosis** occupatur. 637. frustrà à **Selymo** oppugnatur. 678
Astrages captus à **Cyro**. 30
ATHALARICVS Rex **Italiae** mor. 299
Athalia interfecta. 21
Athanicus mor. 238
Athanasius **Episcopus** **Alexand.** 218. exulat. 222. 223. redit. ib. mor. 236
Athanasius inficit **Heraclium** errore **Monothetarum**. 312
Athena capta à **Xerxe**. 37. à **Lysandro**. 44. ab **Antipatro**. 55 à **Sylla**. 94. destructa à **Mahometo**. 447
Athenienses **Victi**. à **Lacedaemonijs**. 40. à **Syracisanijs**. 43. à **Philippo**. 52. ab **Antipatro**. 55
Vincunt Spartanos. 44. 47
Atheniensium regnum. 8
Attabaliba caesus. 565
Attalus Rex minoru Asiae 65 mor. 72. Rom. **populum** instituit **heredem**. 85

Attalum

Attalus creatur **Imp.** 250. ducitur in triumpho. 252
Attalus Martyr. 182
Attila Romanos **limites** **inuat**. 263. occidit **fratrem**. 264
Vincitur ab **Aetio**. 269. eius insolentia. 270. delet **magnas** **aliquot Vrbes**. ib. placatur à **Leone PP.** 271. mor. 272
Attilus arator fit **Imperat.** 80
AVDENARDVM occupatur. 713
Auenionem **trāsata** **sedes Rom.** 398
Auentinus Rex Latinorum. 22
Auerroës floret. 360
Auericus Giffennus **Busbequius** occiditur. 769
Augusta occupata à **Mauritio**. 630. mouentur **ibi turbae** **propter Calendarium**. 722
Augusta Danica **nubit**. 805
Augustana **Comissa** & **Confessio**. 576. 639. 651. 713. **armata**. 618. **qui Theologi** **ijs** **interfuerint**. 618
Augustinus nasc. 225. **Mediolani** est **Professor**. 239. **lectioe Hortensij** **incenditur** **ad Vtram Philosophiam**. 115. **baptizatur**. 240. fit **Presbyter**. 242. **scribit libros** **de Ciuit.** 251. mor. 255. eius **curriculum** **describitur**. 256
Augustinus Berous floret. 626
Augustinus Marlotatus **strangulatur**. 687
Augustini **arx** **occupatur**. 734

Augustulus **Cult Imp.** **Occid.** 278
Augustus **Caesar** nasc. 101. fit **Imp.** 117. 118. **Vincit Antonium**. 118. 125. **Lepidū**. 124 **petit Consulatū** **per armatos**. 118. **redit cum Antonio** **in gratiam**. 121. **nuptias celebrat**. 123. fit **Monarchia**. 125 **capit Aegyptum**. 126. **Herodi** **confirmat regnum**. ib. **ampliat**. 128. **triduo triumphat**. 126. **claudit lanū**. 127. **dicitur pater patrie**. ib. **accipit potestatem** **Tribunū**. ib. **sanitati restituitur**. ib. **resūit currum** & **Coronā auream**. 129. **Se** **se Dominum appellari**. ib. **Agrippa** **filios adoptat**. ib. **proficiscitur in Galliam**. ib. **emendat annū**. 131. **Tiberium** **vocat Imp.** ib. **Caesum** **in forum deducit**. ib. **consecrat Martis templum**. 136. **filijs Herodis distribuit hereditatem**. 142
Tiberium **adipit**. & **in Germaniam** **mittit**. ibi. **clamat** **Quantili**. **redde legiones**. 143 **condit testamentum**. ib. **mor.** **ib. eius triumphatus**. 119 **collatio cum Salomone**. 120
Augustus **Dux Sax.** **Elect.** nasc. 566. **celebrat nuptias primas**. 622. **secundas**. 736. **succedit fratri**. 634. **accipit feudā**. 669
Gotham **occupat**. 672. **Penceorum** **ex carcere emittit**. 736 **mor.** 737
August. II. Dux Saxon. nasc. 753
Augustus

Augustus Comes Palat. Rheni
nasc. 715
Augustus Marchio Brandenburg.
nasc. 708
Augustus Dux Brunf. & Luneb.
nasc. 705. 676
Augustus Dux Saxon. Laobutz.
nasc. 696
Augustus Princeps Anhaltinus
nasc. 693
Augustus Dux Holsatia occum-
bit. 804
Aucenna nasc. 360
Auitus ex Imp. fit Episcop. 275
Aurea bulla edita. 407
Aures Velleris ordo incipit. 423
Aureliana Urbs obsidetur. 269
Nauarraose dedit. 777
Aurelianus Imp. 199. seuerus
disciplina iustos. ib. 200. occi-
ditur. ib.
Aurelius Verus Imp. 181. mira-
culose impetrat pluuias. 189
mor. 182
Aurum signatum & surpari. ce-
ptum. 70
Ausonius Poeta fit Consul. 237
Austria fit Ducatus. 364
Austracos Monarchas non decet
esse precipites. 649
AZELLA occupatur. 718
AZO mor. 376.
Azores Insula occupata. 717

B

BAASA extirpat posteritatem
Ieroboam. 18. fit Rex. ib.
mor. 19

Baboreza à Turcis occupatur.
637. à Christianis. 788
Babylas Martyr. 197
Babylon capta à Cyro. 31. à Da-
rio. 35. à Solymano. 591
Babylonica captiuitas. 28
Bacchides cum Ionatha pacem
facit. 80
Badensis disputatio. 565
Biazetes I. Turcarū Rex. 413
Lazarū Bulcū in frustra con-
cidit. ib. Vincit Sigismundū. ib.
Vincitur à Tamerlane. 414
seipsum interimis. 418
Biazetes II. fratrē Vincit. 480
capit Methonē. 499. mor. 515
Biazetes cū fratre de imperio
p̄litur. 645. strāgulat. 646
Balaam benedicit Israeli. 10
Balbinus Imp. 194. occidit. 195
Baldunus secundus Rex Hiero-
solymorum. 351. mor. 354
Balthasar caput Constantinopoli-
n. 378. occiditur. ib.
Baldus de Vbaldū floret. 405.
mor. 425
Balthasar Rex Babylonis. 30. in-
terficitur. 31
Balthasar. Bathorans strangu-
latur. 781
Balthasar Gerhartus sicavius.
723
Balthasar Hubmaier crematur.
570
Balthasar Neander mor. 829
Baptismus instituitur. 145
Baptista Spagnolus nasc. 442. &
dit eclogat. 497. mor. 522

Barak

Barak & Deborah. 11
Barbara Brandeburgica nasc.
568. nubit. 610. mor. 797
Barbarossa. Vide Haruēdenus
Mrylenasus.
Barchochebas dux seditiofor. 175
Barde & Vick solo equatur. 374
Barnabas Brissonis strangula-
tur. 757. eius carnis fex rursus
cum socijs suspenditur. 758
Barnimus Dux Pomeransie nasc.
624. mor. 689
Barnimus nuptias celebrat. 711
Bartholdus à Madeslo mor. 776
Bartolemaus Aluisianus capitur.
511
Bartolemaus Capolla mor. 477
Bartolemaus Luianus Vincit-
ur. 516
Bartolemaus Latomus nasc. 483
Bartolemaus Omuranorū Prin-
ceps. 725
Bartolemaus Pitiscus nasc. 659
Bartolemaus de Pratis mor. 402
Bartolemaus Salicetus floret.
411. mor. 421
Bartolemaus Schonborn mori-
tur. 732
Bartolemaus Scultet. nasc. 601
Bartolus I. C. nasc. 399
Basilea Missa abrogatur. 574
pestis sauit. 727
Basilus floret. 234. mor. 238
Basil. Imp. Vincit Bulgaros. 335
Basmath vxor Esau. 6
Bassa Alexandr. strangulat. 702
Bassianus Landus Placentinus
mor. 662

Bathor occupatur. 666
Bauaricū bellū componitur. 506
BEATVS Rhenanus mor. 620
Bezzkerok occupatur. 794
Bela cum fratre regnat in Vnga-
ria. 340. excutit fratrē. 343
Belga deprecantur Inquisit. Hi-
span. 669. scinduntur. 704
renunciunt Regi Hisp. obedi-
entiam. 710. renunt pacem.
779
Belgradū frustra obsidetur. 435
457. occupatur. 539
Bellarius caput Carthaginem.
297. Vincit Gilimerem. 298
occupat Siciliam. 300. recu-
perat Romam. ib. caput Viti-
gemab.
Bellum Achaicū. 81. Adiapho-
risticum. 621. Africanum. 65
112. Alexandrinum. 111. Al-
lobrogicum. 86. Antiochenum
sive Aetolicum. 72. Asiaticū.
85. Balearicū. 86. Bauaricū.
506. Cantabricū. 127. Celti-
bericū. 80. Cimbricū sive Teu-
ronicū. 88. Ciuile inter Mariū
& Syllā. 93. 95. inter Iulium
& Pompeiū. 108. Corinthia-
cum. 46. Creticum. 98. Dish-
maricū. 39. Etruscū. 35. Gal-
licum. 46. 66. priuim ob re-
ligionem. 66 o. secundum.
673. tertium. 677. Geldricū.
606. Glogonense. 485.
Gothicum. 299. Hispaniense.
115. Hunnicum. 263. Hus-
siticum. 423. Illyricum. 66

1087

inter Carolum V. & R. Gal-
lia. 629. 646. inter Rodul-
phum II. Imp. & Amura-
them. 765. inter Regem Da-
nia & Suecia. 663. 666. inter
Moscos & Suecos. 755. 760
inter Episcopos Argentoraten-
ses. 770. Ifricum. 74. Iudai-
cum. 162. 175. Iugurthinum.
88. Lamiacum. 55. Ligusti-
cum. 65. literariū. 512. Ma-
cedonicum primum. 72. secū-
dum. 75. tertium. 81. Mauri-
ritij contra Carolum. 630
Messenum. 25. Mithridati-
cum. 93. Numantinum. 83
Olynthiacum. 51. Ofsandri-
cum. 625. Parthicum. 104
Peloponnesiacum. 42. Perusi-
um. 121. Philippense. 120
Piraticum. 98. Punicum pri-
mum. 62. secundum. 67. ter-
tium. 81. rufficum. 557. 559
Sacramentarium. 554. 561
Salērinum. 62. Samniticum.
51. Saxoniciū. 605. 612. Ser-
torianum. 95. feruile. 84. 97
Siculum. 124. Smalcaldi-
cū. 612. sociale. 50. 92. Stan-
cariannum. 628. Syracicum. 67
Tarentinum. 59. Theologicū.
628. Thracicum. 87. Troia-
num. 12. Venetum. 508. 509

Belus Rex Assyriorum. 3
Bekefcha occupatur. 793
Benedictus Abbas condit mona-
sterium. 296
Benedictus Aretius nasc. 59

Benedictus Arias absolutus Bi-
blia. 684
Benedictus Thalmannus mor.
700
Beneuentum Vrbs condita. 61
Beneuentus Straccha mor. 709
Benhadad Rex Syria Vincitur.
20
Bannonis ossa exaltata. 556
Berengarius reuocat sententiam
de C. D. 341
Berenice interfecta. 63. 64
Berga obsidetur. 746. occupa-
tur. 809
Bergense monasterium funda-
tum. 331
Bergomum Vrbs capitur. 511
Berlinum incendio perit. 411
Vnde dictum. 360. fundatur
sibi monasterium Franciscan-
orum. 391. Monachus Pau-
lum mendacij arguit. 563
Bernardinus Frangepanus. 492
Bernensis disputatio. 569
Bernhardus II. Anhalinus fit
Dux Saxonia. 371. impetrat
rurum fertacum in insignib.
372. mor. 379
Bernhardus Princeps Anhaliti-
nus nasc. 683. mor. 681. 806
Bernhardus nascitur. 349. fit
Monachus. 353. est primus
Abbas Cœnobij Clarenwallen-
sis. ib. mor. 363
Bernhardus Feldkirchius sacer-
dos Sxoratus primus. 538
Bernhardus Ziglerus nasc. 495
mor. 633

Bertramus

Bertramus floret. 325
Berrus à Saladino recuperata.
372. capta à Sultano. 394
Besekum occupatur. 774
Bessarabia recuperata. 483
Bessus interficit Darium. 53. ne-
catur. 54
BIALOGRADVM occupa-
tur. 775
Biblia Ebraica Complutensis e-
dita. 519. Germanica Luthe-
ri. 589. 591. Ebraica Mun-
steri. 591. Tigurina. 606. qua-
drilingua. 685
Bibliorum Græca Versio nata. 61
Bibliotheca Alexandrina con-
flagrat. 111
Biblus à Saladino recuperata.
372
Bilibaldus Pirckamer nasc. 471
mor. 583
Bistricia pagus, Sibi Carolus V.
castra locauit. 617
Bischna à Polonijs diripitur.
745
Bituricum Vrbs se de dit Nauar-
740. 777
BLANDINA Virgo constan-
ter perferit cruciatum. 182
Blasius historicus floret. 428
mor. 466
Blauenficia occupatur. 774
Bleda frater Attilæ. 263. occidi-
tur. 264
Blondus historicus floret. 428
mor. 466
BOAS genuit Obed. 11
Bodonum exuritur. 819

Boëmia vastatur. 323. suscipit
Christianissimum. 326. recipit
Calendarium. 721. eius insig-
nia. 365
Boëmi mittunt legatos ad Syno-
dum Basiliensem. 430. à Fer-
dinando mulctantur. 618
Boëtius est idea Viri sapientia.
289. loquitur de sua admini-
stratione. 290. conqueritur de
inimicis. 291. de Theodorici
tyrannide. ib. capite trunca-
tur. 292. 293
Bohuslaus ab Hassenstein mor.
513
Boleslaus occidit fratrem. 331
Boleslaus ex Duce fit Rex. 335
fundit Vngaros. 343. interfi-
cit S. Stanislaum. 347. regno
abdicator. 348. mor. ib. impe-
trat ab imp. pacem. 365
Boleslaus Procerus primus Prin-
ceps Silesia. 369. mor. 377
Boleslaus Marchio Moravia à
Tataris caesus. 386
Bombarda inuenta. 411
Bona opera ad salutem necessa-
ria & perniciofa. 628. 651
Bonauentura Doctor Seraphi-
cus nasc. 381. religionem S.
Francisci ingreditur. 386. eli-
gitur in generalem Ordinis
Minorum. 388. mor. 392
Bonauentura Vulcanus nasci-
tur. 599
Bonauentura Roslerus mori-
tur. 829
Bonifacius Cassinus Vincit. 254
Hbb attrahit

attractit Vandalos in Africam. *ib.* mor. 260
Bonifacius Germani predicat. 315. fundat tres Episcopatus. 317
Bonifacius PP. obtinet primatum. 308
Bonifacius VIII. instituit Iubilaeum. 396. se magnifice iactat. *ib.* mor. 397
Bonifacius Archiepisc. Muguntinus. 316
Bonifacius Amerbachius moritur. 662
Bonna deditur. 721. 746. mirabiliter occupatur. 742
Bononia deducta colonia. 72
Borisius Phedorovitz fit Dux Moscovia. 823
Borisius Dux Boemorum baptizatur. 326
Borussia Ordini Teutonico donata. 381
Bosnensis Bassa cadit in praelio. 736
Bosnia in Turca potestatem venit. 468
Botrus mira magnitudinis. 9
Boynius Croatus proditor. 766 dat penas. 771
BRAGADINVS vitius excoriatur. 682. 709
Brailonia expugnatur. 786
Brandenburgum media hyeme expugnatur. 328. Ecclesia ibi constituitur. 330
Brasilia inuenta. 506. occupatur. 640. incolarum mores. *ib.*

Breda occupatur. 710. 755
Bredesfortum occupatur. 810
Bremenses vincunt Ericum. 617
Brennus Dux Gallorum moritur. 60
Bresenza occupatur. 777
Brigitta predicat mutat. relig. 525. mor. 409
Britannia regnum in duo divisum. 265
Britannicus Veneno sublatus. 160
Brixia capta à Gallis. 511. à Maximiliano. *ib.*
Bruge occupantur. 721
Bruno autor Ordinis Carthusiensium. 348
Brunsviga condita. 325. mitas religionem. 570
Brutus occidit Casarem. 117 transfoditur. 120
Bruyella se dedunt. 725
BVCEPHALA condita. 54
Buckarestum occupatur. 794
Buda occupatur. 602. obsidetur. 819
Bugislaus Dux Pomeran. nasci. 609
Buiakum occupatur. 774
Bulgari vincuntur. 335
Bundschuh. 503
Bura & Helice delera. 48
Burchardus Episcop. Herbipolens. moritur. 321
Burgundiones facti Christiani. 254
BYZANTIUM instauratur. 221

CADVTI

C

CADMYVS inventor literarum. 11
Cacilius Metellus de Jugurtha triumphat. 88
Calius Secundus Curio nasci. 504 mor. 679
Capio infeliciter dimiscat. 89. ei abrogatur imperium. *ib.*
Casar nascitur. 90. Vide Iulium Casar.
Casar Estensis cum PP. de Ducatu Ferrariensi dimiscat. 812 814. fit Princeps Imperij. 814
Casarea deditur. 131
Casarius Arelatensis floret. 313
Casaris Borgia symbolum. 505
Cannan nasci. 1. mor. 2
Caiphas à sacerdotio remotus. 153
Cuius Casar non vult sacrificare DEO Israelis. 132
C. Flavius Scriba autor Fastorum Rom. 57
C. Iulius Romator occisus. 94
C. Iulianus vincit Carthaginenses. 64
C. Martius Rutilius primus Dictator ex plebe. 51
C. Servilius Mela interficit Sp. Melium. 42
Caleb nasci. 9
Caléchiis Rex. 499
Calendarium emendatur. 714 recipitur. 721. mouet turbas. 722. 724
Caletum expugnatur. 647. 799.

800

Caligula Imp. nasci. 143. fit Imp. 154. Deum se facit. 155. interficitur. *ib.*
Calippi periodus. 54
Calixtus. 461
Callicratidas vincitur. 44
Callipolis occupata. 408
Cambyses capit Aegyptum. 33 mor. *ib.*
Cameracū occupatur. 710. 792
Nauarrao se dedit. 777
Camera imperialiū iudiciū spirare constitutum. 495
Camillus capit Veios. 45. 46. Faliscos. 46. in exilium pellitur. *ib.* vincit Volscos. 47. moritur. *ib.*
Camponi Sultani classis profligatur. 511. occumbit. 520
Cansius est inter Collocutores VVormar. 645
Canuariensis Archiepiscopi fortuna. 579
Caperus Rex Latinorum. 18
Caperus Syllus Rex Latinorum. 20
Capitolium Rome dedicatū. 35. captum & recuperatum. 39. saxo quadrato substructum. 46. conflagratur. 95. 164. instauratur. 98. 165
Capos Vhinuarum capitur. 537
Captiuitas Babylonica. 28
Capua capta. 69. 388
Capys Rex Latinorum. 19
Caranus primus Rex Maced. 23
Cardinales 31. simul creantur. 523

Hbb 2

Caithus

Carinus Imp. in pralio perit. 201
Carneades mor. 86
Carniola inuaditur à Turcib.
 722
Carnutum occupatur. 761
Carola Borbonia nubit. 693. 775
 mor. 716
Carola Bullionaa nubit. 767
 mor. 783
Carolomanus fit Monachus. 318
Carolopolis extructa. 704
Carolostadius. Quare Andreas
Carolostadius.
Carolus M. nasc. 317. fit Imp.
 319. 322. Saxoniã bello pe-
 tit. 320. capit *Desiderium*. ib.
Collegium Osnaburg. & *Epi-*
scopat. Halberst. id. instituit.
 ib. *Bremensem.* 321. *Monas-*
teriensem. ib. dat pacem Saxo-
 nib. 320. bellũ infert *VVil-*
fis Vandalis. 321. instituit
Scholã Osnaburg. 323. trans-
 fert *Saxones in Franciã.* 322.
 lectiones certas in singula fe-
 sta iubet ordinari. 323. popu-
 latur *Bohemiam.* ib. mor. ib.
Carolus Caluus Imp. 325.
Carolus Crassus Imp. 326. con-
 cedit *Normannũ* partem *Gall-*
ie. ib. in summa paupertate
 mor. ib.
Carolus IIII. Imp. nasc. 401. fit
 Imp. 405. Roma coronatur.
 407. edit auream Bullam. ib.
 habitat *Tangermunda.* 409
 mor. ib.
Carolus V. nasc. 500. munera

singularia accipit in Baptis-
mo. 501. fit Imp. 533. corona-
 tur *Aquingrans.* 534. *Bonomia.*
 576. *VVormatia* celebrat pri-
 ma comitia. 537. *Augusta.*
 576. eaque armata. 618. *Lu-*
therum proscribit. 537. capit
Franciscum Regem Gallia.
 562. eum egrotantem inuisit.
 ib. nuptias celebrat. 566. eius
 exercitus occupat *Romam.*
 567. offertur ei *monomachia.*
 570. facit pacem cum *PP.*
 572. cum *Rege Gallia.* ib. ab-
 rogat concionatores *Augusta.*
 618. *Confess.* *Aug.* curat *Ver-*
ti. 577. *Apologiam* non reci-
 pit. ib. *Muleassem* restituit,
Tuneto & *Goleta* capta. 590
 591. suscipit infelicem exp-
 ditionẽ in *Africam.* 603. pium
 eius dictum. ib. *Durim* &
Landeri expugnat. 606. *Gili-*
liam bello petit, & *Regi* dat
 pacem. 608. proscribit Saxo-
 nem & *Landgrauum.* 612
Magdeburgenses. 624. capit
Saxonem. 616. obfedit *VVite-*
bergam & occupat. 616. 617
Landgrauũ detinet captiuũ.
 617. *Saxonia* *Electorum*
 donat *Mauritio.* 621. *Valde-*
icit *Germania.* 642. resignat
Imperiu. 647. mor. 648. eius
 apophthegmata. 649. qualem
 se ante & ad mortem exhib-
 uerit. 648. ei sunt exequia
 651

Carolus

Carolus Martellus inclarescit.
 316. delet 380000. *Saracen-*
orum. ib. mor. 317
Carolus Czur idinum & *Fride-*
ricum deculat. 290
Carolus Regis Hispania filius
 nasc. 611. mor. 676
Carolus VIIII. Rex Gallia mu-
 tat *Remp.* *Florentia.* 493. re-
 gum *Neapolit.* occupat. ib.
Carolus IX. Rex Gallia nasc.
 626. coronatur. 657. nuptias
 celebrat. 680. mor. 691
Carolus Erici XIIII. Regis
Suecia filius nasc. 627. nupti-
 as celebrat. 705
Carolus Archidux Austria nasc.
 601. 755. nuptias celebrat.
 683. mor. 757
Carolus Burgundus in pralio ce-
dit. 475
Carolus Borbonius nasc. 486. in
 expugnat. *Roma* perit. 567
Carolus Dux Mayntia nasc. 638
 vincitur. 755
Carolus Comes Palat. Rheni
 nasc. 655. nuptias celebrat.
 736
Carolus Princeps Anhalinus
 mor. 659
Carolus Dux Geldria nasc. 485
Carolus Fridericus Italia & *Cli-*
via Dux mor. 693
Carolus Dux Lotharingia nu-
 ptias celebrat. 651
Carolus Cardinalis Lotharing.
 nasc. 673. fit *Episcop.* *Argen-*
sinensis. 765

Carolus Emanuel Dux Sabau-
dia nasc. 659. nuptias ce-
 brat. 730. occupat *Marchiõ.*
Saluz. 747. frustr à *Geneuam*
obsidet. 752. fugatur cum ex-
 exitu. 762
Carolus Victor Dux Brunsvic.
 in pralio occumbit. 634
Carolus Dux Munsterberg. 466
 mor. 569
Carolus Fridericus eius filius. ib.
Carolus Dux Olsnensis & *Mun-*
sterberg. nasc. 611. nuptias ce-
 lebrat. 731
Carolus Fridericus Dux Olsnen.
 & *Munsterb.* nasc. 776
Carolus Dux Chimaus occupat
Bonnem. 746.
Carolus Comes à Mäsfeld nasc.
 607. fit eques auratus & *Vi-*
carius Matthia. 787. obsidet
Strigonum & cadit *Turcat.*
 788. 789. mor. 797
Carolus Marchio Badensis capi-
 tur. 465. amplectitur *Confess.*
August. 642. mor. 700
Carolus Howardus profligat clas-
 sem *Hispanicam.* 745. 800
Carolus Barth mor. 813
Carolus Clusius Atrebas nasc.
 567
Carolus Molinæus mor. 671
Carolus Sigonius mor. 724. eius
 historia. 201
Carolus Vtenhouius nasc. 595
Carpentani victi. 66
Carthagena occupata. 734
Carthagenenses capiunt *Selinun-*
 Hbb 3 sem

tem & Himeram. 64. Messa-
nam. 45. Africam. 65. faciunt
fœdus & pacem cum Roma-
nis. 51. 64. 71. Vincunt Roma-
nos. 67. 68. Vincuntur ab A-
gathacle. 57. à Romanis. 63.
64. 70. à Timoleonte. 52. ex-
pelluntur Hispania. 71
Carthago deleta. 81. instaurata.
86. fit colonia Romanorum.
116. à Vandalis capta. 252. à
Bellisario. 297
Carthusiensium Ordo institutus.
348. in perpetuum ejus car-
nium renunciat. 388
Carnus Imp. fulmine absumptus.
201
Cascalis oppidum expugnatum.
750
Cassianus transfert Episcopi se-
dem Vratislaviam. 340. mo-
ritur. 341
Cassimirus Marchio Brandeb.
nasc. 480. mor. 569
Casspar Colignus Amiralus
Gallia nasc. 525. configit cum
Guisjs. 661. cum Henrico Va-
lesio. 678. trucidatur in nu-
ptijs. 685
Cassparus Bauhinus nasc. 655
Cassparus Bruschius nasc. 529
trajectur sclopo. 654
Casspar Consalvus habet oratio-
nem coram PP. 725
Casspar Contarenius Cardinalis
moritur. 608
Casspar Cruciger nascitur. 506
moritur. 623

Casspar Cruciger junior nasc. 564
fit Doctor. 585. mor. 813
Casspar Hedio Casari offert Con-
fess. 578. mor. 633
Cassparus Hoffmannus nascitur.
574. mor. 742
Cassparus à Metz radi nasc. 641
Cassparus Oleuiannus nasc. 595
mor. 744
Cassparus Pucerus nasc. 564. li-
beratur ex carcere 12. anno-
rum. 736
Cassparus Schövenckfeldius scri-
sit librum ad Episc. Vratisl.
556. spargit suum dogma de
C. D. 565. scribit contra Lu-
therum. 568. edit confess. de
C. D. 570. mor. 660. pellitur à
Silesia. 831
Cassander inuadit Graciam. 55
fit Rex Maced. 56. Thebas in-
staurat. 56. proficitur Euro-
pa. 56. mor. 58
Cassiodorus Roma est Consul.
288. quis fuerit. 289
Cassius propter legem Agrariam
necatus. 36
Cassius Cos. à Tigurinis occisus.
88
Cassius eicit Parthos ex Syria.
107. occidit Casarem. 117
αυτοχρη. 120
Castilletum expugnatur. 788
Cassimus Vincitur. 254
Catharina Austriaca nubit. 635
Auraisca. 805. Brandeburgi-
ca. 681. à Boren. 551. 562
Hispanica. 730. Lotharingi-
ca.

ca. 753. Medicaa. 589. mori-
tur. 753
Catharina Regina Arglia mor.
594. Suecia. 720
Catharina Maurisij & Augu-
sti Elect. mater mor. 659.
Catharina Iohannis Marchion.
Brand. coniunx mor. 691
Catharina Friderici III. Ducis
Lignicens. coniunx mor. 711
Catalina odit Ciceronē. 100. eius
coniuratio detecta. 101
Cato Maior nasc. 65. habet ser-
monem de Senectute. 80. mo-
ritur. 81
Cato in pugna cadit. 93
Cato Scitus à Casare fit αὐτο-
χρη. 112
Cassius nasc. 94. mor. 103
Cassius Orator occisus. 94
Cezanes Michaloglius ad inter-
necionem casus. 584
Cezanum à Moscis expugnatur.
629
CECROPS primus Rex Athe-
niens. 8
Censores primi creati. 41. è ple-
be. 51
Censorini liber Chronographis
Stylis. 195
CHABRIAS Vincit Lacedæmo-
nos. 47
Chadumes Bassa. 492
Charemon in calis sublat. 197
Chaiantum terret historia & pa-
tem faciat. 305
Chalcis solo aquata. 471
Chaldis inuadit Hierosolym. 28

Chaldae Gates predicant Ale-
xandro mortem. 54. Neronis
Imperium & parricidium.
161
Chersonesus Taurica occupatur.
722
Chianadū occupatur. 631. 811
Childericus Rex Francia trudi-
tur in monasterium. 318
Chilianus Goldstain nasc. 498
Chilium occupatur. 775
Chius occupatur. 669
Chorasmians occupatur. 763
Chosroës Duces Phoca Imp. Vin-
cit. 307. superbe respondet le-
gatis Heraclij. 309. à filio ca-
pitur, & segitius conficitur.
310
Christiani Antiochia primum ita
nominantur. 154. pelluntur
Roma. 158. expeditionem sus-
cipiunt in Palestinam. 349
in Syriam. 361. Vincunt Sa-
racenos. 349. amittunt re-
gnum Hierosolym. 372. recu-
perant Prolemaidem. 373.
rupit domum redeunt. 375
fugientes ex Palestina in ma-
ri pereunt. 394. aliquot Vi-
ctorius obinent in Vngaria.
773. 817. restituntur eius tem-
pla & oratoria. 213
Christianorum disciplina. 187
persecutio prima. 162. secun-
da. 168. tertia. 170. quarta.
181. quinta. 188. sexta. 194.
septima. 196. octaua. 198. no-
na. 200. decima. 205
Hhh 4 Christianus

Christianus III. Rex Dania nascitur. 504. fit Rex. 590. expugnat Copenhagen. 594. mor. 652

Christianus IIII. Rex Dania nasc. 699. coronatur. 801. nuptias celebrat. 812

Christianus Dux Saxonia Elector nasc. 655. nuptias celebrat. 715. mor. 763

Christianus I. Dux Saxonia nasc. 719

Christianus Marchio Brandeb. nasc. 711

Christianus Princeps Anhaltinus nasc. 676. exercitum ducit in Gallias. 751. nuptias celebrat. 794

Christianus Dux Brunf. & Luneb. nasc. 671

Christianus Distelmeyer nascitur. 632

Christianus Beyer publicè recitatus Confess. Aug. 577

Christianus Pontanus supplicio afficitur. 673

Christiernus Rex Dania nasc. 480. regno pellitur. 552. mor. 652

Christophorus Dux VViteberg. mor. 676

Christophorus Dux Brunsvic. & Luneb. nasc. 681

Christophorus Comes Palat. Rh. in pralio cæsus. 690

Christophorus Dux Megapolit. nuptias celebrat. 711. mor.

768

Christophorus Princeps Transylvanus mor. 711

Christophorus Comes Castiliensis mor. 427

Christophorus Columbus reperit novas Insulas. 488. mor. 508

Christophorus Teuffenbachum occupat aliquot arces. 773

774. mor. 824

Christophorus à Carle & Sirtz nascitur. 509. mor. 703

Christophorus à Schidlovitz mor. 585

Christophorus Dragonius, Nobilis Hispanus, mor. 806

Christophorus Cornerus nasc. 529. mor. 784

Christophorus Ehemius nasc. 571. mor. 769

Christophorus Herdesianus nascitur. 553. mor. 732

Christophorus Lasius nasc. 506. mor. 687

Christophorus Longolius moritur. 548

Christophorus Manlius Gorticius. 381

Christophorus Pelargus succedit Cornero. 832

Christophorus Pezelius nascitur. 600

Christophorus Plantinus moritur. 754

Christophorus Srymmelius nasc. 564. describit historiam de puella Demoniacâ. 595. moritur. 749

Christoph. VVernerus nasc. 611

Cristof

Christus nasc. 135. circumciditur. 140. fugit in Aegyptum. 141. redit. 142. docet anno 12. etat. 143. baptizatur. 146. dig. 10 monstratur. 147. eligit discipulos. 147. 149. aquam in canones convertit. 147. eicit in synagoga de templo. 148. cum Nicodemo colloquitur. ib. sanatur decubentem 38. annis. 149. quinque panib. saturatur turbas. ib. filium vidua resuscitat. 150. Lazarum. ib. emittit discipulos. ib. transfiguratur. ib. mor. resurgit. ascendit. 151. eius præcipua opera. in singulis annis quadratibus. 153

Chronographi qui legendi. 264

Chronologi dissidens. 173. consent. unt. 680

Chrysothomus. Vide Iohannes Chrysothomus.

CICERO nasc. 88. Genit in forum. 92. Arati carminè vertit. ib. studet iura & est miles. 93. primum agit causam pro Quincto. 95. pro Roscio. ib. pro Murena, Rabirio, in Rullam & Catilinam. 101. pro Sylla & pro Archia. ib. pro Flacco. 103. in Pisonem. 105. pro Vatino, Scauro, Plantio. ib. pro Milone. 107. pro Marcello. 114. pro Decretario & Ligario. 115. in Antonium. 115. 117. scribit de Inuentione. 94. epistolam ad Q. fratrem. 102

libros de Oratore. 105. de Legibus. 107. Brutum & Oratorem ad Brutum. 114. consolationem, Hortensium; libros Academicos & de Finibus. 115. Tusculanas questiones, de Nat. Deor. de Divinatione. de Fato, SeneCute, Amicitia, Off. & Topica. 118. Athenis confert cum summis Oratorib. 96. consulit Oraculum de honorib. ib. despondet filiam Tulliam Pisoni. 100. detegit consurationem Catilina. 101. fit Quaestor. 97. Aedilis Curulis. 98. Prator. 99. Consul. 100. Imperator. 107. cum Clodio cõtenat. 102. abire in exilium. 103. redit. ib. Terentii dimissa ducit aliam. 114. armat Augustum contra Antonium. 117. & P. V. S. P. conatur inducere. 118. pro scribitur ab Antonio & necatur. 119. eius Verrina actiones. 98. frater Q. Afrum ad ministrat. 101. simulacrum portendit ipsi mortem. 118. filius fit Consul. 126

Cimbri Romanum Cos. trucidant. 88. S. C. S. P. S. C. occidunt. 90

Cimon Sincit Persas. 38. mor. 40

Cinna occupat Romam. 94. lapidibus obruitur. ib.

Cinna monasterium fundatum. 371

Circumcisio instituta 5

Circum-

Circumcisionis Turcica solenne
festum. 714
Cives qui charissimi. 462
CLADES Caudina. 55. Cras-
siana. 12. Lolliana. 129. Par-
nensis. 439
Claremontius Comes occumbit.
678
Clarevallense canobium funda-
tum. 353
Claudianus floret. 245
Claudia Valefia nubis. 651. Lo-
tharingica. 693
Claudius Imp. nasc. 131. fit Imp.
155. in Britanniam abijt. 157
concedit Iudais custodiam sto-
la. ibid. nuptias celebrat. 158
mor. 159. 199
Claudius Herminianus mor. pe-
ne Christianus. 188
Claudius Dux Aemalius, con-
tra Evangelicos pugnans, ex
Euangelio istius globo. 688
Claudius Espencius mor. 684
Clemens Episcopus Rom. 168
Clemens Alexandr. discipulus
Pantani. 185. 186
Clemens IIII. PP. iubet occidi
Conradinum. 390
Clemens V. PP. sedem Rom.
transfert in Galliam. 398
iollit Ordinem Templariorum.
400
Clemens VI. Ludovicum Imp.
execrat. 405
Clemens VII. fit PP. 553. pro-
nunciat contra Henricum Re-
gem Anglia. 588. mor. 590

Clemens VIII. fit PP. 765. ab-
soluit Nauarram ab excom-
municatione. 790. cum Cesa-
re Estensi de Ducatu Ferrar-
sensi dimicat. 812. 814. co-
pular Sponfos. 822
Clementina edita. 399
Cleombrotus Rex Laced. occum-
bit. 48
Cleomenes Rex Laced. 48. mori-
tur. 57
Cleopatra nubit. 81. traditur
alteri. 82. regnat in Aegypto.
107. mor su. aspidum se necat.
126
Cletus Episcop. Rom. 167
Clichonius contra Lutherum.
562
Climacteres domus Saxonica.
467
Cliffa arx occupatur & amitti-
tur. 799
Clodius odit & accusat Cicero-
nem. 101. 103. occiditur. 107
Clodorus Rex Francor. vincit
Syagrium & Suesionem ac-
cupat. 283. baptizatur St
Generat. 286. mor. 288
CNEVS Pompeij filius occi-
dit. 115
COCHLAEVS contra Luth-
rum. 562. mor. 633
Codex Theodosianus editus. 260
Iustiniani. 296
Codrus interfectus. 15
Calibatus Sacerdotum magna
dat turbas. 345
Collegij trilingue instituta. 578
Colonia

Colonia Agrip. Unde dicta. 158
Colonienses contra Reuchlinum.
512
Calvisi Sybs terramotu concidit.
162
Columna Traiani. 172
Comara frustra à Turcis obside-
tur. 782
Comera. 222. 343. 353. 379. 395.
643. 698. 707. 713. 772
Comitia & Confectio Augusta-
na. 576. 669. qui Theologi in-
terfuerint. 577
Commodus fit Imp. 185. Fran-
gulatur. 186
Comedia prima acta. 496
Comitalitij Iudi. 30
Comitum Bagaiense. 258. Car-
thaginense. tertium, quartum,
quintum. ibid. sextum. 259.
Claramontense. 349. Con-
stantiense. 421. Ferrariense.
431. Florentinum. ib. Latera-
nense. 341. 380. 522. Roma-
num. 239. Tridentinum. 612
662. Viennense. 399
Concordia discors. 574
Confessio Heluetica. 578. Bohe-
mica. 591. Saxonica. 628
Confutatio Confess. Aug. praele-
gitur. 577
Coniuratio contra Regnam An-
glia detegitur. 735
Canon vincit Lacedaemonios. 45
Constantius Imp. 222. occiditur.
224. 213
Constantia exhibet Confessio-
nem. 578

Constantinopolis condita. 221.
capta. 378. 448. sed. tio ibi in-
ter Genzaros. 749
Constantinus M. nasc. 200. fit
Imp. 209. Maximianu stran-
gulat. 210. videt crucem in
calo. 211. vincit Maxentium.
ibid. sublati sex hostib. solus
imperat. 215. Constantium fi-
lium declarat Caesarem. 218
Crispum filium int. fciis iu-
bet. 219. triumphat Roma.
220. templum Hierosolymis
extruit. sb. clausi Christi ornat
galeam & frenum. sb. mori-
tur. 222
Constantinus Chlorus Imp. 204
Constantinus Iunior Imp. 222.
occiditur. 223
Constantinus Copronymus Imp.
316. mor. 320
Constantinus Pogonatus Imp.
313
Constantinus matrem remouet
ab Imperio. 321. priuatur o-
culis à matre. sb. mor. sb.
Constantinus Palaologus in ex-
pugnatione occubijt. 448. 449
Constantinus Ostrogus vincit
Tataros. 516
Constantius Imp. 206. tuetur
Christianos. 207. thesauros
monstrat exprobrantib. pau-
peratam. 208. explorat fi-
dem aulicorum. sb. moritur.
209
Constantius Imp. 222. Orho-
doxos in exilium pellit. 223
Athanasium

Athanasium & alios exules
renocat. ib. fauet *Arianis*.
224. Gallum facit *Casarem*.
ib. Roma triumphans deridem-
tur. 225. mor. 228. tria mala
ante mortem deplorat. ib.

Consules Roma primum creati.
35. è plebe. 49. 75. *Calendis*
Ianuar. 80. honorarij. 116
creari deservunt. 301

Copia o. c. i. patur. 710. 755
Copenhagen. expugnatur. 594
Corchutes à fratre occisus. 515
Corduba condita. 80

Corinthus excisa. 82. fit colonia
Romanorum. 116. à *Turcis*
capitur. 463

Coriolanus in exilium eijcitur.
36. placatur. ib.

Cornelius Senatus Rom. ostendit
capulum gladij. 118

Cornelius Gallus & *Ulocher.* 127
Cornelius Tacitus us est *Cof.* suffe-
ctus. 169. historiam scribit. ib.

Corona vrbs occupatur. 500. 587
Corvus pugnans *Valerium* adin-
nat. 51

Cosacci occupant duas vrbes. 775
opprimuntur. 802

Coueyda occupatur. 766. obfido-
ne liberatur. 778

Coziana occupatur. 704

CRACOVIAE fuis comita. 785
Ecclesia ibi constituitur. 332

Crasna occupatur. 704
Crasnaburca occupatur. 670
Crassius Orator. nasc. 83. fit *Cof.*
92. mor. ib.

Crassius bellum servile confici-
98. in *Parthis* est exactor.
non Imperator. 105. spoliat
templum *Hierosolym.* 106
caditur cum *Vniuerso* exerci-
tu. ib.

Croma vrbs se dedit. 367. capta.
511

Cremera expugnata. 338
Cremona excisa. 164. capta. 511

Crenida appellatur *Philippi.* 50
Creterfes obfessi *Vrina* sitim re-
singuunt. 87

Crispus iussu patris occisus. 219
Croatis post 100. annos *Vlasiu-*
tur *Turcas.* 492

Crasus & *lt.* *Lydorum* Rex. 30
Victus à *Cyro.* 31

Croia astu recuperata. 436. ca-
pta. 478

Crosna. 369
Cruces sanguinolenta in *Vestib.*
apparent. 502

Cruciferi à *Polonis* Victi. 420
Crux Christi ab *Helena* inuen-
ta. 219

Crux aurea visa in dorso *Ioh.*
Insideris Electi. 504

CYLIACANA provincia inuen-
ta. 580

Cumani exilio multati. 159
Conradinus capite truncatur.
390

Conradus Imp. defert sceptum
Henrico Saxoni. 327

Conradus Saliquus coronatur.
338. *Pannonia* Regem aggre-
ditur. ib. mor. 339

Conradus

Conradus III. Imp. 358. instau-
rat vrbes *Germania.* 359. de-
cipitur à *fœminis.* ib. in *Sy-*
riam suscipit expeditionem.
361. mor. 362-

Conradus IIII. Imp. *Neapoli*
& *Cipriam* occupat. 388. mo-
ritur. ib.

Conradus *Marchio* *Misnia* fit
Monachus. 364

Conradus *Vestini* Comes acci-
pit provinciam *Misnensem.* 356

Conradus *Domnus* inferioris
Silesie. 369

Conradus à *Lichtenau* fit *Ab-*
bas *Vispergensis.* 377

Conradus *Celts* nasc. 463. mor.
511

Conradus *Gesnerus* nasc. 521
mor. 669

Conradus *Heresbachius* nasci-
tur. 495

Conradus *Kausung* facit
duos Principes. 455

Conradus *Lycosthenes* nasc. 520
mor. 660

Conradus *Fellicanus* nasc. 478
mor. 643

Conradus *Pemingerus* mor. 620
Curtius equo insilit in specu. 49

Cuppius *Edas* mittitur in *Iu-*
daam. 157

Cuthna *crumena* *Antichristi*
425
CYAXARES est *Darius* *Me-*
dis. 30
Cylus magnus septimus comple-
tur. 64. octavus. 204. deci-

mus. 407. *Dionysij.* 297. *Me-*
thonis. 42. tertium à nato
Christo. 804

Cynus I. C. mor. 404
Cyprianus *Tertullianum* vocat
Magistrum. 189. quo tempore
vixerit. 191. capite trunca-
tur. 198

Cyprianus *Leontius* mor. 692
Cyprus capta. 51

Cypselus *Corinthis* Tyrannus. 26
Cyrillus *Episcop.* *Alexandr.* 251

est *Synodi* *Nicena* *Reclor.*
260. mor. 265

Cyrus caput *Affagen.* 30. *Cræ-*
sum. 31. *Babylonem.* ib. est
primus *Monarcha* *Persarum.*

32. mor. 33
Cyrus minor in bello perit. 45

CZONGRADYM occupa-
tur. 793

D

DALMATIAE domantur.
130. faciunt pacem cum
Rom. 143

Damasus fit *PP.* 235. *Roma* co-
git *Concilium.* 239

Dambrovska coniunx *Micilii.*
333

Dani ad *Christum* conuersi. 323
Daniel abductus *Babylonem.* 27

Regi exponit somnium. 29. Vi-
det 4. bestias. 31. arietem. ib.

conijcitur in lacum leonum.
32. predicat 70. hebdomadas.
ib. earum initium. 40. habet
postremam *Visionem.* 33

Daniel

Daniel Brendel Archiepisc. Mogunt. mor. 715
Daniel Engelhart nasc. 828
Daniel Printzlius à Buchann nasc. 828
Daniel Rogerius mor. 764
Daniel Toffanus nasc. 603
Dantes Aligerius nasc. 390. in exilio mor. 402
Dantiscum obfidetur. 698
Dardania condita. 10
Darius Medus est Cyaxares. 20
Darius Hystaspis Rex Persarum. 33. confirmat templi extruccionem. 34. capit Babylonem. 35. à Miltiade profligatur. 36. mor. ib.
Darius Nothus Rex Persarum. 43. mor. 44
Darius 3us Rex Persarum. 52
ter victus ab Alexandro. 53
occisus à Besso. ib.
Dauentria occupatur. 761
Dauid nasc. 13. vincitur in Regem. 14. vincit Goliath. ib. capit Ierusalem. ibid. fit adulter & homicida. 15. moritur. 16
Dauid Chytraus nascitur. 580
Dauid Comnenus à Turca captus. 465
Dauid Georgius effusus crematur. 651
Dauid Pareus nasc. 623
Dauid Voitus mor. 758
DEBORA & B. r. c. II
Decalogus promulgatur. 9
Decemviri creati. 40

Decius Imp. 196. cum toto exercitu cæsus. 197
Decius pater se deuouet. 52. & filius. 58
Decius Manfredus Comes captur. 761
Decretorum opus compositum. 361
Delphus vnus ex Collocutoribus VVormat. 645
Demetrius vincit Ptolemaum. 57. fit Rex Asia. ib. amittit regnum Macedonia. 58
Demetrius Rex Macedonum. 64. mor. 66
Demetrius à fratre parricidij accusatur. 73. necatur. 74
Demetrius Soier Rex Syria. 79. occumbit. 80
Demetrius Nicanor Syria Rex. 83. capitur. 84
Demetrius Syria Rex. 86
Demetrius Græcus est charum Nicolao V. P. P. 444
Demosthenes nascitur. 47. cum Olynthiaca quando habitat. 51. mor. 55
Dendermonda occupatur. 721
Derbatum occupatur. 647
Derbentum occupatur. 774
Derztor destruitur. 786
Desiderius Rex Longobardorum. 319. capitur. 320
Dencalionis diluuium. 9
Dezinum occupatur. 774
DIANAË templū confligat. 50
Dictator primus Roma. 35. ex plebe. 51

Didacus

Didacus Aluogrus subiigit regiones Peruanas. 555
Didymus Alexandrinus floret. 234. cæcus discit. 243
Dies extremi iudicij ineptè praedictus. 587
Diesum occupatur. 700. 717
Dietenhouium capitur. 647
Digesta publicantur. 297
Dignitatibus homines dandi. non contra. 468
Diluuium Noha. 2. est typus Baptismi Christi. 148. Deucalio. p. 9. Rhodium. 56. degenerat in bellum rusticum. 554
Dina stuprum. 7
Diocletianus Imp. Aprum confodit. 201. pedes prebet osculandos. ib. sanit Alexandria. 204. triumphat. ib. deponit Imperium. 206. non vult redire ad illud. 207. eius querela. ibid. exprobrat Constantiano paupertatem. 208. fit $\kappa\upsilon\tau\omicron\chi\epsilon\gamma$. 214. cõseritur cum Pharaone. ib.
Diodorus Agesipolis Lacedam. Rex mor. 47
Diodorus Siculus periustrat Aegyptum. 102
Diomedes Carafa capitur. 761
Dionis historia non est integra. 192
Dionysus inuadit tyrannidem Syracusis. 44. Philoxenum poëtam in lapidicinas mittit. 46. spoliat templum Agyllense. 47. mor. 48

Dionysius Sicilia tyrannus. 48
pellitur. 51
Dionysius Halicarnass. Roma fundet. 126. scribit historiam. 131
Dionysius Exiguus Cyclos computat. 296
Dionysius Gorhofredus nascitur. 624
Dionysius Lambynus mor. 687
Dionysius Lebeus Batilius nasc. 629
Dionysius Rikel mor. 472
Dioscorides floret. 124
Dioscorus Flauianum in Synodo curat occidi. 266. in exilium pellitur. 269
Disputatio habetur Londini. 635
Distantia trium Punicorum bellorum. 62
Ditenbergius contra Lusherum. 562
Ditericius Baro à Zerotin moritur. 798
Ditmarus vincuntur. 651
Dium expugnatur. 597. frustrà oppugnatur. 599
Dixmuda occupatur. 717
DOMINICVS nasc. 370. instituit Ordinem predicatorum. 375. mor. 381
Dominicus Catalusius Lesbii Princeps cæsus. 465
Dominicus de S. Geminiano floret. 489
Dominicus de Pisis crematur. 497
Domitianus

Domitianus nasc. 159. fit Imp.
167. primus se Dominum &
Deum appellari iubet. 168
occiditur. ib.

Domitius Labeco floret. 175
Domitius Calderinus floret. 473
Donatus Grammaticus floret.
226

Dorothea Regina Dania mori-
tur. 684

Dorothea Brunsvicensis nubit.
736. Danica. 658. Mansfel-
dica. 747. Palatina. 795. Sa-
xonica. 731

DRACONIS leges. 27
Dracutes Raiffus occupat Afri-
cam. 625. Tripolin. 629

Dregella occupatur. 631. recu-
peratur. 774

Druſi ſubingati. 728

Druſoburgum deficit ab Ordī-
nib. 725. occupatur. 735

Druſus nasc. 123. vincit Rhatos.
130. incidit in infidijs Ger-
manorum. ib. in Germania
mor. 131

Druſus Iſiberij filius Veneno ne-
catur. 144

Druſus à Tiberio necatur. 152

DVGLOSSVS mor. 479

Duiſburgum occupatur. 735

Dunkerke occupatur. 717

Dura expugnatur. 606

Dux Parmenſis. Quare Alexan-
der Furneſius.

DYNVS Muggellanus mori-
tur. 398

E

EBER nasc. 3. mor. 7

Eberhardus Dux VVint-
bergi. prædicat ſuos ſubditos.
477. fit Dux. 495. mor. ib.

Eberhardus Mollerus nasc. 569
mor. 749

Eboraceſis Episcopi fortuna. 579

ECCIVS Salmenſis Comes oc-
cupat Veſprimum & alia lo-
ca. 670. mor. 692

Eccius contra Lutherum. 539
cum Luthero diſputat. 530
cum Caroloſtadio. ib. cū Ph-
lippo colloquitur. 602. Quare
Iohannes Eccius.

Eccleſiarum diſtinctio ſub Iſoſa-
phat. 19

Eclipses vnde ſupplicanda. 141

Eclipsis Solis. 29. 42. 45. 49. 72
118. 143. 157. 161. 169. 196
223. 227. 252. 300. 316. 319
421. Luna. 43. 50. 53. 86. 142
166. 319

EDITA Ottonis I. Coniun-
um. 332

Eduardus Rex Anglia mor. 343

Eduardus VI nasc. 598. fit Rex.
620. mor. 635

Eduinus Anglorum Rex bap-
tizat. 311

EGESIPPVS floret. 181

Egmondanus Comes decollatur.
675

Egmontarius Bavo Leonenſis I. G.
mor. 628

EHVD

EHVD Rex Iſraelit. 11

ELBINGA condita. 384

Eleaſar elephanti lapſu oppreſ-
ſus. 79

Electorum Ordo inſtitutus. 335.
336

Eleonora Caroli V. ſoror nubit.
562. VVittebergica. 683. 753

Elaphanti quando primum in
Italia viſi. 60

Elifummus ſacerdos. 13. Eliſa-
ter Mariæ nasc. 101

Eliaſ nasc. 19. perdit igne leg-
tos Ochoz. 12. 20. Sinus trans-
ſectur in calum. ib. eius cum
Ioh. Baſtiſta collatio. 145

Eliaſ Reuſnerus nasc. 641

Eliaſib ſummus ſacerdos. 41

Elifaſ ſeculum. 98

Elifaſbertha Regiſ Vngariaſ filia
mor. 383. fuit calamitoſiſſ.
384. relata inter Sanctos. ib.

Elifaſbertha Regina Vngaria mori-
tur. 438

Elifaſbertha Regina Dania mor.
563

Elifaſbertha Regina Anglia nasc.
587. incarceratur. 637. fit
Regina. 650. mutat religio-
nem. 651. Hiſpanos proſtigit.
707. Hollandos & Seelandos
in intel. recipit. 726. emit-
tit claſſem in Hiſpaniam. 750

Elifaſbertha Valeſia mor. 676

Elifaſbertha maier Ioach. II. E-
lect. Brandeb. mor. 642

Elifaſbertha Anhaltina nubit.
699. Auſtriaca. 680. & mor.

769. Brandeburgica. 647. &
mor. 703. 797. Bregenſis. 731.

Danica. 756. Flandrica. 795
Gallica. 651. Haſſiaca. 654

& mor. 716. Leſtharingica.
795. Palatina. 647. Saxoni-
ca. 681. & mor. 755. Suecica.

711. VVittenbergica. 736

Eliaſ ſeculum. 20. mor. 22. mor-
tuis mortuum reſuſcitatur. ib.

Eliaſ Rex Iſrael occiſus. 19

Elon Iudæ Iſraelit. 12

EMANVEL Imp. farina & gypſum
immixcet. 361

Emanuelis Regiſ Portugallia
claſſis inuenit novam Inſu-
lam. 499

Emanuel Philibertus Dux Sab-
audia mor. 708

Emanuel Chryſoloras Græcus
exul. 415. mor. 421

Emanuel Tremellius mor. 709

Emericus Drancenus. 492

Emſerus contra Lutherum. 562

ENCOENIA à Iuda Maccabao
celebrata. 78

Enoch nasc. 2. tranſfertur in ca-
lum. ib.

ENOS nasc. 1. mor. 2

Eunius nasc. 65. mor. 76

Eufcheia occupatur. 810

EOBANYVS Hoſſes nasc. 485
mor. 602

EPAMINONDAS Dux Thebi-
corum. 48. mor. 49

Eperyes occupatur. 794

Epicharmus floret. 30. 36

Epicturus mor. 51

Epidemica lues. 708
Epiphanius floret. 234. 243. est in Concilio Rom. 239. moritur. 247
Episcopatus Aistetensis, fundatus. 317. *Bambergenfis.* 336
Bremenfis. 321. *Frisingenfis.* 317. *Halberstatensis.* 320
Herbipolensis. 317. *Magdeburgensis.* 333. *Pomaxanensis.* 384. *Pragenfis.* 405. *Vltraiecinus.* 314
Epocha Alphonsi incipit. 388
ERASMVVS. Roterodamus nasc. 470. edit *adagia.* 500. *Enchiridion militis Christiani.* 502
μωσις conuinium. 509. *Latinum N. Testamentum.* 521
Hyperasthesen. 565. *Apologiam de libro Colloquiorum.* 16. *librum de amabili Ecclesia concordia.* & de preparat. ad mortem. 586. excusat se apud *Campegiu.* 531. *inconstans* & *varius est in religione.* 540
547. non probat *Lutheri asperitatem* erga *Regem Anglia.* 545. scribit contra *Huitemu.* 551. contra *Lutherum.* 554. bellum mouet *Ciceronianis.* & iudicat de suo *lylo.* 570. abit *Eriburgum.* 572. *inuenitur in Euangelicis.* 573. recitat *mirabilem historiam.* 586. renouat certam cum *Luthero.* 589. mor. 596. eius iudicium de *Luthero.* 528. 530. 531. 532. 596. de *Phil. M.* 656. de

facto Ocolampadij. 536. de *Inquisit. Hispanica.* 550
Erasmus Braun seruat Comaram contra Turcas. 782
Erasmus Osvaldus Schreckschuchius mor. 706
Erasmus Reinholdus nasc. 514. moritur. 636
Erasmus Sarcerius mor. 653
Eratosthenes nasc. 61
Ercases Imirsa attrahit Turcas in Persiam. 622
Erdekum occupatur. 793
Erdeuda occupatur. 666
Erdmudes Brandeburgica nunci. 699
Eremita primus. 198
Erfurtum muris cingitur. 344. *comitia ibi celebrantur.* 361. 394
Erhartus Schnepfius nasc. 495. est *Senex ex Collocutoribus VVormat.* 645. mor. 650
ERICVS XIIII. Rex Suecica succedit patri. 655. bellum gerit cum *Rege Dania.* 663. 666
ERICVS Dux Brunsvic. mor. 602. vincitur. 617. mor. 723
Ernestus Archidux Austria nasc. 636. *Bruxellis ingreditur.* 777. *Ordines hortatur ad pacem.* 779. mor. 796
Ernestus Dux Bauurica nasc. 637. fit *Archiepisc.* *Colonienfis.* 718. occupat *Bennam.* 721. *ferendum accipit.* 779
Ernestus Dux Saxonia Elector nasc. 436. mor. 484

Ernestus

Ernestus & Albertus Duces Saxonica pueri rapiuntur. 455. *pariuntur inter se prouinciam.* 484
Ernestus Archiepisc. *Magdeburg.* mor. 517
Ernestus Dux Brunsvic. subscribit Confess. Aug. 577. *capitur.* 616. mor. 674
Ernestus Ludouicus Dux Pomerania nasc. 611. *celebrat nuptias.* 699. mor. 768
Ernestus Dux Lunaburg. mor. 614
Ernestus Fridericus Marchio Brandenburgis nasc. 655. *nuptias celebrat.* 731
Ernestus Dux Brunsvic. nascitur. 664. 719
Ernestus Dux Holsatia occumbit. 804
Ernestus Gasmirus Comes Nassouia capitur. 792
Ernestus Comes Solmensis capitur & mor. 792
Ernestus Oberburgerus moritur. 633
Erugules pater Othomanni. 389. mor. 394
ESAIAS clares. 23. *videt Dominum in gloria.* 16.
Esau nascitur. 6. *ducit duas uxores.* ibid.
Esdras autor Paralipomenon. 32. *migrat ex Babylone in Iudam.* 40
Esromus Rudingerus nasc. 553. mor. 764
Esorum secta orta. 86

Esther. 29
Estotilandia inuenera. 413
ETRVSCI à Camillo Vicci. 47
EVAGORAS facit pacem cum Rege Persico. 47
Euander in Italiam Venit. 11
Euangelista vnde ordiatur. 132
Euangelinum nomen propugnatum. 688
Eubæa capti. 471
Euclides floret. 58
Eudoxia mor. 248
Eudoxia attrahit Geneticum. 273. *ab eodẽ abducitur.* 374
Eudoxius consecrat basilicam S. Sophia. 227
Eudoxius Cnidius floret. 45
Eugenius impetrat templa. 285
Eugenius III. P.P. probat opus Decretorum Gratiani. 361
Eugenius IIII. P.P. citatus non comparet. 428. *Pontificatum deicitur.* 432. mor. 443
Eugenius nominatur Imp. 242. *capitur & occiditur.* 244
Eulmerodach Rex Babyloni. 29
Eumenes occisus. 56
Eunuchus Terentij acta. 79
Euphrasius in terramotu perit. 294
Eurricus Cordus mor. 593
Euripides nasc. 37. mor. 44
Eusebius Pamphili mor. 222
Eustachius à Schiliben mor. 677
Eustathius interest Synodo Nicæna. 217
Eustathius Thessalonicensis Episcopus floret. 368

Eutropius Eunuchus Cos. 246
Euryches hereticus. 265. 268.
dammatur. *ibid*.
Eurychus Martyr. 261
 ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ *Origenis*. 193.
Exarchatus Ravenna institutus. 303
Expediit in Palaestinam. 349 *in Syriam*. 361. *in Ungariam*. 604
 EYNDHOVIA occupatur. 717
Eyzingerus Comes salionis penam patitur. 454
 EZ ECHIAS Rex Iudae nasc. 24. mor. 25
Ezechiel propheta. 27. *Videt templum typicum*. 29

F

FABIA gens internecione deleta. 38
Fabianus PP. Martyr. 197
Fabianus Burggravius & Baro à Dona & nasc. 627. *ducit exercitum in Galliam*. 740
Fabianus à Schonauich mor. 764
Fabius Cunctator remi Rom. restituit. 67
Fabius pater filio Cos. de *Via condit*. 68. *recuperat Tarenium*. 70. mor. 74
Fabricius *Virtute* *Suit Vincere*, non *Veneno*. 60
Fabula prima Roma acta 65.
Fachiat arx occupatur. 789
Falcidia lex. 122
Falsis bellum illustratum. 65
Fura gustus occupatur. 682

Fames triennij. 20 *in Iudae*. 127
 sub *Claudio*. 157. *alia*. 159
horrenda. 325. 401. 680. *Livetta & Roma*. 761
Fastorum Rom. initium 57
Fausta detegit patris insidias. 210. *balneo inclusa necatur*. 220
Faustus magnus laqueus Dioboli. 257
 FEBANVS *Rugiorum Rex* *Vicinis*. 283
Fedeth Cherei Tatarici Chami frater. 792
Felix praes Iudae. 159
Felix IIII. PP. 433. *Pontificatum sponte resignat*. 445
Felix Platerius nasc. 595
Feltor occupatur. 794
Fera occupatur. 800
Ferdinandus Rex Hispania. 338 mor. 345
Ferdināndus avus Caroli V. nasc. 446. mor. 522
Ferdinandus Catholicus Granatam recuperat. 489
Ferdinandus Imp. nasc. 504. *desponsatur ei Anna*. 519. *nuptias celebrat*. 543. *fit Rex Ungariae*. 564. *Bohemiae*. 568 *coronatur ib. Romanorū*. 581 *eius copia profugātur à Ludogranio*. 589. *à Turcis*. 597. 631. *multat Boemos*. 618 *occupat Agriam*. 622. *alias aliquot vrbes*. 624. *creatur Imp.* 647. *eius iudicium de Ph. M.* 656. *concedit Synaxim* *sub*

sub *Straque specie*. 663. *mor.* 664. *Sch&denckfeldium inbet è Silesia pellit*. 831
Ferdinandus Archidux Austria nasc. 574. 702. *mor.* 796
Ferdinandus Nothus Rex Neapolis. 463
Ferdināndus Dux Bavariana nasc. 627
Ferdinandus Cortesius novam Hispaniam subigit. 528. 535 *capit vrbes Mexici & Regem*. 535. *mor.* 620
Ferdinandus Magellanus aperit fretum Magellanicū. 534 *in praelio occumbit*. 544
Ferdinandus Daualus mor. 563
Ferdinandus Gonzaga expugnat Africam. 626
Ferdinandus Magnus Hetruria Dux nupt. celebrat. 753
Ferdinandus de Samaria captus. 772
Ferdinandus Dux Alba nasc. 487. *fit gubernator Belgicus*. 673. *multos magni nominis capite plectit*. 675. *profligat Ludouicum Nassouum*. *ib. proclamat Pardonam*. 680 *mor.* 716
Ferdinandus Comes Huredecensis obsidet Albam regalem. 773 *laurinum tradit Sinani Bassa*. 782. *dextra & capite truncatur*. 788
Ferbates Bassa Viduus. 787
Ferbates Beglerbegus profligatur. 484

Ferraria terramota concussa. 680
Festum exaltationis Crucis institutum. 311. *Corporis Christi*. 390. *Visitat. & Concept. Mariae*. 436
Festus Iudae praes. 160. *moritur*. 161
 FIDENATES pugnant ardentibus. *facibus*. 43
Fileckym occupatur. 654. 774
Filio non ignoscendum. 468
 FLACCVS *Anilius Aegypti praes*. 150
Flaminius Vincit Regem Macedoniae. 72
Flandri Vlysioponē capiunt. 361
Flavianus in Synodo occisus. 266
Flavianus in exiliū pulsus. 288
Flavius Vopiscus floret. 204
Florentina Reip. status mutatur. 493
Florentina exurit. 819
Florianus Imp. occisus. 200
Florida terra reperitur. 514. *& Gallis petitur*. 664
Florus fax belli Iudaei. 162
Florus historicus floret. 170
 FOEDERA *facere bonum*. *sed* *sa ei qui seruat*. 578
Foedus Atheniens. & Lacedaem. 40. *Carthaginens. cum Rom.* 51. *successorū Alexandri M.* 56. *Antiochi & Aetolorum*. 73. *Iudaorum cum Rom.* 79 83. *Antiochi & Simonis*. 84 *Helueticum*. 401. 575. *inter Polonos & Bohemos*. 419
 Iii 3 Smalcal-

Smalcaldicum. 572. 578. *inter Rudolphum II. Imp. & Transylvanos*. 786

Formula Concordia scripta. 593
706

Fortunatus Crellius mor. 759

FRANCI ad Christum conuersi.
286. eorum Reges. 252

Franciscus I. Rex Gallia nasc.
493. vincit Helmetios. 519. fit
Rex. 520. *Mediolanum recu-*

perat. ib. capitur. 562. *dimittitur*. *ibid.* sedus facit contra
Casarem. 564. *Casari offert*

monomachiam. 570. *Parisij*
instituit trilingue Collegium.

578. *bellum denunciat Casari*.
605. *sanit in Christianos*

VValdenses. 610. mor. 619

Franciscus II. nasc. 609. *nuptias*
celebrat. 642. fit *Rex*.
652. mor. 655

Franciscus Hungi Rex Arimano-
rum. 725

Franciscus Alenconius nasc. 641
fit *gubernator Belgici*. 706

710. 713. *occupat Camera-*
cum. 710. *ingreditur Antwerp-*

iam. 713. *quam interciperi*
conatur. 716. mor. 723

Franciscus Dux Guisus Cale-
sum expugnat. 647. *cum Con-*

dao & Amiralio cõfligit. 660
tribus sclopes glandib. irajci-

tur. 662

Franciscus I. Dux Sax. Angri-
uar. & VVestphal. mor. 711

Franciscus Dux Sax. Laoburg.

nupt. celebrat. 691. *secunda*.
715

Franciscus Dux Luneb. subscri-
bit Confess. Aug. 577. mor. 625

Franciscus Iulius Dux Sax. Lau-
burg. nasc. 723

Franciscus Otto Dux Luneburg.
mor. 653

Franciscus Dux Brunsv. & Lu-
neb. nasc. 686

Franciscus Medicus Dux Hetrur-
via mor. 742

Franciscus Dracius circumnau-
gat totũ orbem. 707. *suscipit*
expeditionem in Indiam Occi-

dentalem. 726. *in Portugalia*.
750. *cum ingenti prada redit*.

734. *Hispanicam classem profin-*
gat. 741. 745. mor. 790. 806

Franciscus Comes Nadastius oc-
cupat Tattam. 809

Franciscus Almeida profligat
classem Campsonis. 511

Franciscus Sportia mor. 593

Franciscus Ladigerus occupat
Gratianopolin. 756. *Viennã*.

ib. soluit obsidionẽ Bertay. ib.
Franciscus Nadastius obsidet Al-

bum Regalem. 773. *occupat*
aliquot arces. 777

Franciscus Verdugo deserit obsi-
dionem Couerde. 778

Franciscus Ordinem Minorum
instituit. 378. mor. 382

Franciscus Cheregatus legatum
Pontificium. 544

Franciscus Zabarella fit Cardi-
nalis. 420. mor. 422

Franciscus

Franciscus & Sickingen nascitur.
480. mor. 553

Franciscus Baldarius mor. 589

Franciscus Burchardus nasci-
tur. 507. mor. 656

Franciscus Curtius Papietis
floret. 582

Franciscus Dryander mor. 634

Franciscus Duarenus mor. 653

Franciscus Faber mor. 669

Franciscus Guicciardinus mor.
602

Franciscus Hotomannus nasci-
tur. 557. mor. 758

Franciscus Iunius nasc. 611. *cla-*
ret. 692

Franciscus Lambertus mor. 581

Franciscus Lanomius mor. 764

Franciscus Maurolycus mor. 694

Franciscus Petrarcha nasc. 378
laurea ornatur. 404

Franciscus Philephus nasc. 415
floret. 428. mor. 480

Franciscus Piccolomineus nasci-
tur. 519

Franciscus Pizarrius subigit re-
giores Peruanas. 565. *multas*
ibi condit Vrbes. 582

Franciscus Portus Creiensis nasci-
tur. 514. mor. 712

Franciscus Robortellus moritur.
674

Franciscus Spiera desperat. 622

Franciscus Stancarus errat de
Christo. 628

Franciscus Vatablus professor
Ebr. lingua. 578. mor. 620

Franciscus Virlingus nasc. 599

Franciscus Ximenius edit Biblia
Complutensia. 519

Francofurti puella demorat nu-
mismata. 594

Fratrum Bohemorum Confes-
sio exhibitã. 591

Frecalphus historicus floret. 324

Fretum Magellanicum aper-
tum. 534

Fridericus Barbarossa eligitur
Imp. 362. *coronatur*. 363

Terdonam solo equat. ibid. ex
Marchione Austria fitit Du-

cem. 365. *Regem Polonia co-*
git ad pacem. ibid. ex Duce

Boemorum facit Regem. ibid.
est fidelis & religiosus. ibid.

Mediolanum capit. 366. 368

Cremam. 367. *constitutionem*
facit profcholasticis. 366. *ex-*

creecit cum Adriano PP. simul-
tates. ibid. poscit Silesiam &

Polenũ. 369. *Franciam donat*
Episc. VVurtzburg. 370. *of-*

culatur Papa pedes. 371. *Lu-*
becam obsidet. 372. *iter Hie-*

rosolym. suscipit. 373. *in amne*
perit. 374

Fridericus I. nascitur. 374. fit
Imp. 379. *coronatur*. 381. *Fü-*

dersem Comitatu donat Rom.
Ecclesia. ib. à PP. excommu-

nicatur absens. 382. *in gra-*
tiam recipitur. 383. *Ierusalẽ,*

Nazaret, Ioppen, & alia re-
cuperat. 382. *excommunic-*

tur & Imperio priuatur. 387.
mor. ib.

Fridericus III. nasc. 42 Y. fit Imp. 433. *Italiam ingreditur.* 446. *Roma coronatur.* 447 *reddit Vngaris suum Regem.* ib. *obsidetur Vienna à quib.* 466. *Regis Bohemia filios creat Principes Munsterbergenses.* ib. *restituit Vngaris coronam.* 468. *religione gratia abit Romam.* 471. *mor.* 493
Fridericus Pulcher Austriacus eligitur Imp. 401. *Vincitur & capitur.* 402. *mor.* 404
Fridericus Austriacus capite truncatur. 390
Fridericus Holfatia Princeps creatur Rex Danie. 552. *moritur.* 590
Fridericus II. Rex Danie nasc. 589. *Ditmarfos subiugat.* 651. *bellum gerit contra Suecos.* 663. 666. *nuptias celebrat.* 685. *mor.* 747
Fridericus Palatinus capit tres Principes. 465. *mor.* 475
Fridericus II. Elektor Palat. nasc. 481. *Turcicum ducem ad interuentionem cadit.* 584. *mutat religionem.* 612. *mor.* 643
Fridericus III. Elektor Palat. nasc. 519. *celebrat pr. n. u. nuptias.* 598. *secundus.* 678. *fit Elektor.* 653. *mor.* 696
Fridericus IIII. El. Pal. nasc. 691. *nuptias celebrat.* 775 *accipit feudum ab Imp.* 779
Fridericus V. nasc. 805

Fridericus Marchio Misnia fit Elektor. 421. 426. *mor.* 427
Fridericus Elektor Sax. conditor Acad. *VViteberg.* nasc. 467. *Imperium & munera Caroli recusat.* 533. *mor.* 563. *eius dictum de fœderib.* 577
Fridericus Burggrianius Noriberg. fit Elektor Brandeb. 421. 422. *mor.* 435
Fridericus II. Elektor Brandeb. *mor.* 472
Fridericus Dux Holfatie *moritur.* 742
Fridericus Comes Palat. Rheni Sultzbacensis nasc. 646. *moritur.* 823
Fridericus VVilhelmus Dux Saxon. nasc. 661. *nuptias celebrat.* 719. 753
Fridericus cum fratre non concordat in ditijsene regionum. 443. *reconciliatur cum eo.* 446. *duo filij furto ipsi abripuntur.* 456. *intermittit bellum contra Antistitem Magdeburgicum.* ib. *mor.* 469
Fridericus Marchio Misnia à patre capitur. 393. *mor.* 403 *historia de ipsius ad morsagen.* ib.
Fridericus Dux Sax. Laoburg. *mor.* 737
Fridericus Marchio Brandeb. & Episcop. Magdeburg. nasc. 580 *mor.* 633
Fridericus Marchio Brandeb. *mor.* 595. nasc. 747
Fridericus

Fridericus I. Dux Lignic. & Breg. celebrat nuptias. 474 *mor.* 486
Fridericus I. nasc. 479. *nuptias celebrat.* 532. *mor.* 620
Fridericus III. nasc. 537. *mor.* 681
Fridericus IIII. nascitur. 632 *mor.* 805
Fridericus Dux VVirtenberg. nasc. 646. *nupt. celebrat.* 711 *instituit colloquium Mompelgardii.* 733
Fridericus Dux Brunsvic. & Luneb. nasc. 691. 703
Fridericus Vdaticus Dux Br. & Lun. nasc. 763
Fridericus Miconius excommunicatur. 557. *mor.* 615
Fridericus Nausea *mor.* 633
Fridericus Staphylus nasc. 518 *venit Vitebergam.* 592. *fit Apostata.* 635. *est vnus ex Collocutorib. VVormar.* 645. *moritur.* 664
Fridericus Sylburgius *mor.* 807
Fridericus VVidebramus nasc. 584. *mor.* 732
Frisingeris *Orbs incendio perit.* 366
Fructus terra DEO sanctificati. 10
FVLCO Rex Hierosolym. *mor.* 360
Euidense canoniũ fundatũ. 317
Eulgentius floret. 286
Eulmma es & ferrum liquefacta. *mor.* 649

Fuluis Antonij vxor. *mor.* 121
Fuluis Moratus. 642
Fundenfis Comitatus donatur Rom. Ecclesie. 381

G

GABINIVS vincit Regem Indaeorum. 103. *denegatur ei supplicatio.* 104. *Regem Aegypti in regnum restituit.* 105. *Romam noctu intrat.* ib.
Gabriel Biel *mor.* 495
Gabriel Fallopius *mor.* 662
Gabriel Madaeus *mor.* 660
Gadigen occupatur. 670
Gaguinus historicus floret. 497
Galba Imp. nascitur. 132. *capite truncatur.* 154
Galeatus Capella nasc. 485
Galenus claret. 177
Galenus Maximianus fit Imp. 204. *persequitur Christianos.* 207. 209. *mor.* 210
Galga filius Chami Tatarici. 792
Galicia noua. 580
Galli & Manly Monomachia. 50. & *Valerij.* 51
Galli capiunt Romam. 46. *Ditenbouium.* 647. *Vincunt Romanos.* 46. *Iulium II. PP. & Hispanos.* 514. *in Floridam nauigant.* 664. *miserè ab Hispanis caduntur.* 665. 674. *Roma expelluntur.* 46. *ex Graecia.* 60. *Vincuntur à Romanis.* 59. 66. *ab Anglis.* 405. *ab Heluetijs.* 516. *ab Hispanis.* 646.

646. 788. ad unum omnes in Sicilia obtruncantur. 393. sunt hostes Romanor. 65
Gallia quando surpavit in signe trium liliorum. 283
Gallica scabies fecit. 492
Gallienus Imp. occisus. 199
Gallina Honorij. 251
Galligræci vincuntur. 73
Gallus Imp. occisus. 197. 225
S. Gallus cellam construit. 312
Gandauum deditur. 721
Gartzim mons. 85
Gasto Comes Fossæ occumbit. 515
Gaudentius cum Ionio exertit templa idolorum. 246
Gaza expugnatur. 520
GEBHARDVS Truchsesius Archiepisc. Colon. fit maritus. 718
Gedaliu occisus. 28
Gedeon Index in Israël. II
Gelasius PP. mor. 285
Gelasius II. Pontificatu deijcitur. 354. Imperatorem excruciat. 16.
Geldria occupatur. 739
Geldrij Traiectu occupant. 568
Gelon Rex Sicilia. 36
Gellius floret. 184
Gementes propter idola iubentur signari litera T hau. 28
Gemistus Plethon familiaris Bessarionis. 474
Geneca amplectitur religionem reformat. im. 591. cum Tigurno consentit in religione.

624. frustra obsidetur. 758
feliciter gerit bellum contra Sabaudum. 760
Gennadius Presbyter floret. 287
Genoa occupatur. 794
Gensericus Vandalorum Rex. 254. pellit Orthodoxos. 261
capit Carthaginem. 262. Siciliam assigit. 263. moritur. 281
Gentius Ilyriorum Rex ducitur in triumpho. 77
Genueses Turcis naues concedunt, et Bosporum traiciunt. 440
Georgiani. 373. vincunt Sinacem Bassam. 706
Georgio rex occupatur. 794
Georgius Podiebrad nasc. 425. edit documenta viri utriusq. 432
astu Pragam occupat, & fit gubernator Bohemia. 435. 447. colloquitur cum paraf. 10. 453. fit Rex. 461. Matiam ad regnum Vngariae promouet. ibid. liberat Fr. dericam Imp. obsessam à ciuib. 466. eius filij sunt Principes Munsterberg. ib. mor. 472
Georgius Dux Saxonia nascitur. 472. colloquitur cum Muntzero. 560. mor. 467. 600
Georgius Marchio Brandeb. nascitur. 482. subscribit Confess. Aug 577. 608. mor. 608
Georgius Fridericus Marchio Brandeb. nasc. 599. nuptias celebrat. 647. 704

Georgium

Georgius Wilhelmus Marchio Brandeb. nasc. 796
Georgius Albertus Marchio Brand. nasc. 763
Georgius Gustauus Comes Palat. nuptias celebrat. 736
Georgius Iohannes Comes Palat. mor. 768
Georgius Princeps Anhaltinus nasc. 509. mor. 633
Georgius Castriotus Scanderbegius nascitur. 419. astu occupat Croiam patriam. 436. 437. mor. 470
Georgius Fronspergius nasc. 475. fundit exercitum Italicum. 565. caput Romam. 567. moritur. 571
Georgius Landgranius Hassia nasc. 618. nupt. celebrat. 753. mor. 805
Georgius Dux Brunsvic. & Luneb. nasc. 715
Georgius Dux Megapolitanus mor. 633
Georgius Ernestus Princeps Henberg. nasc. 720
Georgius Rudolphus Dux Lignic. & Breg. 387. nascitur. 795.
Georgius Dux Lign. & Breg. nascitur. 557. nuptias celebrat. 610. mor. 737
Georgius Eberhardus Comes Solmensis nupt. celebrat. 795
Georgius Comes Serinensis obsidet Albam regalem. 773
occupat aliquot arces. 777

Georgius Andreas Baro ab Hoffkirchen capitur. 772
Georgius Sigismundus Seldinus nasc. 521. mor. 668
Georgius Thaurius Vngarus praelians occumbit. 681
Georgius à Dyhern nasc. 619
Georgius à Czedlitz mor. 830
Georgius Agricolana nascitur. 493. moritur. 642
Georgius Buchananus nasc. 508. mor. 716
Georgius Cardinus est unus ex Collocutoribus VVormat. 645
Georgius Cassander nasc. 520
Georgius Cedrenus Chronographus. 341
Georgius Cracovius nasc. 564. mor. 694
Georgius Fabricius nasc. 528. mor. 684
Georgius Maior nascitur. 504. colloquitur cum Malhenda. 612. bona opera ad salutem necessaria contendit. 628. moritur. 692
Georg. Nigrinus publicat Chronologiam. 680
Georgius Obrechtus nascitur. 619
Georgius Hottomannus Consul Gerlicens. mor. 758
Georgius Pezoldus moritur. 826
Georgius Purbachius nasc. 426. mor. 466
Georgius Reckhod moritur. 653

Georgium

Georgius Iachimus Reticus
nasc. 518. mor. 697
Georgius Rotarius primus Or-
dinandus. 561
Georgius Sabinus nasc. 510. pri-
mus Rector Regiomontana
Academia. 609. mor. 657
Georgius Sohnius nasc. 630
Georgius Spalatinus nasc. 481
mor. 612
Georgius Tilenus mor. 759
Georgius Trapezantius nasc.
414. in Italiam Venit. 416. est
catus Nicolao V. PP. 444
mor. 484
Georgius Veliclus nasc. 503. in-
vehitur in Lutheru. 536. 582
Gerardus Mercator nasc. 515
mor. 784
Gerardus Noniomagus mor. 506
Germanus Vincuntur à Rom. in.
144. à Gussio. 741. noluit ma-
nere in Syria. 375
Germanica sitis. 182
Germanicus triumphat. 144
mor. ib.
Germanus Altiſiodorensis Epi-
ſcop. 263
Gerrudeberga occupatur. 771
Gervadis mater S. Elisabetha
decollatur. 384
Gestes occupatur. 670. 817
GIARMATVM occupatur. 631
Gilbertus Dudleus decollatur.
637
Gildo ſpoliat Africam. 245. Vi-
ſtus occumbit. 246
Gilimer fit Rex Vandalorum.

296. in monte concluditur
ſibi mitti petit. 298
GLOGOVIAE Collegium ſa-
cerdotum fundatū. 354. Du-
catus quādo cepit. 354. bel-
lum. 485
Glycerius Imp. 277. depoſito im-
perio fit Episcopuſ. 278
GNESNENSIS Eccleſia conſti-
tuta. 332
GOA occupatur. 512
Godefridus Bilonius fit Rex
Hieruſolym. 350. mor. 351
eius reliquia à Turcis ſubim-
gantur. 728
Godefridus primus Episcopuſ in
Sileſia. 333
Goera occupatur. 810
Goleta occupatur. 590. ſolo a-
quatur. 690
Gombazecum occupatur. 670
Gordianus Imp. 194. 195. occidi-
tur. 196
Goslitiū. reſtauratur. 357. Scho-
la ſibi aperitur. 666. peſiſ ſa-
nit. 727
Gotha occupatur. 467. 672
Gothardus Curlandia Dux mo-
ritur. 742
Gothi cadunt Romanos. 236. à
Valente decipiuntur. ib. Rom.
Império ſe dedunt. 239. ir-
rumpunt in Italiam. 246. pa-
cem turbant in Gallia. 261
Regem necant & aliam eli-
gunt. 300
Gourgueſius in Floridam nam-
gat. 673

GRAECI

GRAECI petunt auxilium con-
tra Xerxem. 37. redditur il-
lis libertas. 72. non convenit
cum PP. 433. eorum Monar-
chia. 53
Gracia pax nobilis. 40
Grammatica edita ab Alexan-
dro. 379
Granata Mauris erepta. 489
Grando inſolita magnitudinis.
248
Gratianopolis occupatur. 756
Gratianus Imp. nasc. 227. crea-
tur Imp. 235. eſt orthodoxus.
237. praeceptorem promouet
ad Conſulatum. ib. occiditur.
239
Gratianus Monachus autor De-
cretorum. 361
Graua occupatur. 734
Gregorius Nazianz. floret. 234
mor. 241
Gregorius Nyſſenus floret. 234
Gregorius M. PP. 304. appellat
ſe ſeruum ſervorum. 305. con-
tendit de Primatu. ib. ablegat
doctores in Britanniam.
ib. ſcribit de ſanctorum ima-
ginib. 306. ad Phocam Imp.
ſcribit. 307. mor. ib.
Gregorius II. à Leone deſicit.
316
Gregorius VII. PP. 344. prohibet
ſacerdotum coniuga. 345
eſcōmunicat Henricum III.
Imp. 346. mittit Rudolpho
coronam. 347
Gregorius I X. Decretales publi-

cat. 382. Fridericum Imp. ex-
communicat. ib. recipit eum in
gratiam non gratitiam. 383
Elisabetham canonizat. 384
Gregorius XI. ſedem Rom. ex
Gallia Romam reducit. 398
409
Gregorius XIII. nasc. 503. fit
PP. 686. emendat Calenda-
rium. 714. mor. 731
Gregorius XIII. mor. 763
Gregorius Deſtoſa filius oculis
& pudentia priuatur. 433
Gregorius Berſmannus nasc. 598
in inauguratione Gymnaſij
Serueſtiani habet orat. 725
Gregorius Haloander mor. 829
Gregorius Heimburg à PP. ex-
communicatur. 464
Gregorius Pontanus mor. 646
Gregorius Tyſernas floret. 428
474
Grinmenſtein occupatur. 672
Griſelis Bathorea nubit. 719
Grolla occupatur. 810
Groninga occupatur 781
Gruneberga incendio perit. 714
GVANACVM Hiſpanorum co-
lonia. 582
Guarvus Veigandus nasc. 521
mor. 593
Guelforum & Gibellinorum no-
mina. 359. 385
Guelfus obſidetur in arce VVin-
ſberg. 359
Guido Aretinus floret. 339
Guilelmus Nortmannia Dux
Regem Anglia cadit. 343
Guilelmus

Guilelmus Vvaranus Episcop.
Cantuariens. mor. 585
Guilelmus Dux Geldria recipi-
tur in gratiam. 606
Guilelmus Costa princeps lega-
tionis Bohemica. 430
Guilelmus Durādus autor Spe-
culi Iur. 390
Guilelmus Nejsenus in Albi pe-
rit. 558
Guilelmus Occam excommuni-
catur. 402
Guilelmus mulierculus ex lu-
panariis retrahit. 381
Guilielmus Christianus Marchio
Brandeb. nasc. 747
Guilelmus Landgranianus Hassia
nasc. 584. nuptias celebrat.
670. mor. 768
Guilelmus Dux Bavaria nasc.
623
Guilelmus Dux Cleuensis &
Iuliacensis mor. 768
Guilelmus Budanus mor. 602
Guilelmus Gonzaga moritur.
742
Guilelmus Gratarolus mori-
tur. 677
Guilelmus Favellus moritur.
668
Guilelmus Xylander nasc. 581
mor. 697
Quare plura in VVilhelmo.
Guimundus refutat Berenga-
rium. 342
Guisij de medio tolluntur. 746
Gundabundus rempla Catholi-
cis restituit. 285

Gunilla Bielkia nubis. 730
Gunsium tordecies oppugnat.
583
Gustanus ab Erxen creatur Rex
Suecia. 556. mor. 655
GYGES in Lydia regnat. 26
Gymnasium Hierosolymis con-
structum. 75
Gyfebertus Baro Battenburgum
decolatur. 675
Gyula proditorie traditur Tur-
cis. 670

H

HADRIANUS nota
saciantia Henrici V.
Imp. 352
Hadrianopolis capta. 408
Haidar Mirises Veneno subla-
tus. 696
Haithonus floret. 399
Hala Saxanum extructa. 334
Hali nasc. 226
Hali Tatarici Regis frater capi-
tur. 704
Hamburgenses vincunt Ericum
Brunsvicensem. 617
Hananias pseudopropheta mor.
27
Hanna predicat Christum. 140
Hanno Dux Carthag. occisus.
63
Hanum expugnat. 788
Haraldus Rex Anglia occisus.
343
Harradenus Mitylenam Bar-
barossa occupat Algeriam.
584. Coronam & alia loca.

887. Tunetum. 589. profuga-
tur à Carolo V. 590. mori-
tur. 615
Harlemum occupatur. 688
Harmonia temporum mirabi-
les. 165. 78. 656
Haroldus Danorum Rex bap-
tatur cum suis. 323
Hartmannus Pistoris nasc. 607
Hatalmas Chamus Tataricus
infeliciter praliatur cum fra-
tre. 809. obsidet Varadinum.
820
Hatuannum obsidetur. 778. ex-
pugnatur. 801
Havelbergensis Ecclesia consti-
tuta. 330
Haymo Episcop. Halbo:st. mori-
tur. 325
Hayniaczkum occupatur. 774
Hazanes Bassa Bosnensis obsidet
Sissekium. 767. Sicutus perit in
Colapi. 771
Hazanes Bassa Budensis profuga-
tur. 773. 786
HEAVTONTIMORVMENOS
ada. 78
Hebdomadam Danielis initium.
40. finis. 145. 151
Hedvigis coniunx Henrici Bar-
bati. 377. mor. 386. eius pe-
seritas. 387
Hedvigis Brandeburgica nubit.
655. Polonica. 593. & mor.
688. VViriensbergica. 663
Helena reperit crucem Christi.
219. Faustam includit balneo
videnti. 220. mor. ib.

Helena fundat VViteberga mo-
nasterium Franciscanorum.
385. mor. 391
Helice & Bura deleta. 48
Helinandus floret. 373
Heliogabalus Imp. fuit turpis.
190. irucidatur. 191
Heluery vincunt Gallos. 515. ab
ijsdem vincuntur. 519
Henningus Guden mor. 544
Henricopolis extructa. 722
Henricus Auceps fit Imp. 328
cum Vngaris pacem facit. ibid.
expugnat Brandeburgum me-
dia hyeme. ibid. Regem Abor-
triorum facit Christianum.
329. fugat Vngaros. ibid. mo-
ritur. 330
Henricus II. VVindos subingat.
336. fundat Episcopatum
Bamberg. ibid. Vnà cum Oxore
coronatur. 337. trium
templorum primos lapides
ponit. ib. mor. 338
Henricus III. gloriosa Victo-
ria potitur. 339. moritur.
340
Henricus IIIII. nascitur. 340
fit Imp. 341. incipit ipse ar-
ma tractare. 343. Polonis
& Bohemis pacem imperat.
344. vincit Saxones. 346.
Rudolphum Ducem Suetia.
347. excommunicatur à PP.
ibid. 351. ex Duce Bohemia
facit Regem. 348. deijci-
tur Imperio. 351. moritur.
ibid.

Henricus V. nasc. 348. patrem bello aggressus. 351. capit Libusium. 352. notatur à Polono propter saeculantiam. ib. accipit à PP. ius conferendi Episcopatus. 353. amittit hoc ius & excommunicatur. ib. 354. PP. sede mouet. sb. reconciliatur. ib. à Saxonib. Vincitur: 353. mor. 356

Henricus VI. nasc. 369. fit Imp. 374. obtinet Siciliam. 375 mor. sb.

Henricus VII. Imp. 399. nocatur Veneno in Eucharistia. 400

Henricus I. Rex Francia. 338 mor. 343

Henricus II. Rex Gallia nasc. 529. nuptias celebrat. 589. occupat Urbem Metensem. 632. Caletum. 647. mor. 652

Henricus III. Rex Gallia nasc. 632. fit dux exercitus. 673 obsidet Ruspellus. 688. eligitur Rex Polonia. sb. profugit ex Polonia. 689. eligitur Rex Gallia. 693. nuptias celebrat. sb. fedissimis contra Navarraum. 726. cum Navarrao. 750. fugiens insidias Lutetia excedit. 745. tollit Guisios. 746. interficitur à Monacho. 751

Henricus IIII. Rex Navarra & Gallia nasc. 636. nuptias cruentas celebrat. 685. excommunicatur. 727. conscribit milites in Germania.

735. 740. Iocuosum Vincit. ib. Ducem Maynium. 755. declaratur Rex Gallia. 751

Lutetiam & Rotomagum frustra obsidet. 755. 762. occupat Carnutum & Nouodunum. 761. Fer. im. 800. Pontificiam religionem amplectitur. 772. deficiunt ad eum principia Urbes. 777. ingreditur Lutetiam. sb. patitur à scario. 782. bellum denunciat Hispanis. 785. absolvitur ab excommunicatione. 790. Ambianum recuperat. 811

Henricus Rex Anglia Episcopi sibi subijcit. 369

Henricus VII. Rex Anglia mor. 511

Henricus VIII. nasc. 487. fit Rex. 511. scribit proprio Martine librum contra Lutherum. 539. non agnoscit PP. caput Ecclesia. 588. capite plectit Annam Bolensiam. 594. mor. 619

Henricus Stuardus ducit Mariam Reginam Scotia. 664. mor. 674

Henricus Fridericus, Regis Scotia filius. nasc. 783

Henricus Rex Portugallia mor. 708

Henricus Borbonus excommunicatur. 727. mor. 747

Henric. Borbon. Iunior nasc. 747

Henricus ex Marchione fit Dux Austria. 364

Henricus Landgr. Hass. & Thuring. eligitur Imp. 387. sagittatur occiditur. ib.

Henricus Dux Saxonia nasc. 474 succedit fratri. 600. mor. 603

Henricus Comes Nassovia nasc. 603. casus in prelio. 690

Henricus Guisius profligat Germanos. 740. insidias fruit Regi. 745. confoditur. 746. Dux lanuillensis Massiliam occupat. 799

Henricus Dux Lotharingia nasc. 663

Henricus Dux Suffolcia decollatur. 637

Henricus Dux Bullionus nuptias celebrat. 795

Henricus Leo Henetorum Ducem domat. 367. Bardo & Dick solo aquat. 374. mor. 375

Henricus Barbatu Dominus totius Silesia. 377. Cenobium Naumburgense instituit. 380 mor. 384

Henricus II. Pium ad Lignitium à Tataris casus. 386

Henricus IIII. Dux Vratisl. erigit Collegiū S. Crucis. 394

Henricus Dux Lignicensis mor. 748

Henricus VVéceclaus Dux Munsterberg. 466. 767. mor. 763

Henricus Dux Brun. & Lunab. nupt. celebrat. 679. mor. 823

Henricus Dux Brunsv. nasc. 486 dedit se Landgrauio. 610. moritur. 676

Henricus Iulius Dux Brunsvic. nasc. 664. fit Episc. Halberst. 702. nuptias celebrat. 731. 756

Henricus Dux Lunab. nasc. 588

Henricus Fridericus Princeps Auraiscus nasc. 723

Henricus Vicecomes Turainius nuptias celebrat. 767

Henricus Cardinalis, Vulgò Ostiensis, floret. 383

Henricus Archiepisc. Bremensis mor. 731

Henricus VValpot primus Magister Ord. Teutonici. 373

Henricus Dux Megapolit. mor. 633

Henricus Cornelius Agrippa nascitur. 484. mor. 590

Henricus Bullinger nasc. 502. succedit Zvinglio. 582. moritur. 693

Henricus Glareanus nasc. 486 mor. 663

Henricus Husanus mor. 743

Henricus Mollerus nasc. 580. mor. 754

Henricus Monachus Bruxellis comburitur. 550

Henricus Pantaleon nasc. 548 consentit in Chronologia cum Bucholcero. 680. mor. 798

Henricus Porzian nasc. 643

Henricus Ranzonius nasc. 566

Henricus Reselius Cos. Saganens. nasc. 575

Henricus Salmuth nasc. 548 mor. 697

Henricus Smetius nasc. 598
Henricus Stephanus mor. 826
Henricus Strabandus nasc. 624
Henricus Sudphanienfis fit. Mar-
tyr. 554. 651
Henricus Theodorus mor. 684
Heraclidarum reditus. 13
Heraclius fit Imp. 308. Phocam
trucidat. ib. mouet in Persus.
310. Ebraos omnes Hierosoly-
ma pellit. 311. fit Monothela-
ta. 312. mor. sb. quid illi soli
contigerit. 314
Heraclius Iustinianus Imp. 313
Heraclonas cum matre in exi-
lium pellitur. 312
Herbornense Gymnasium aperi-
tur. 725. transfertur Sige-
nam. 726
Hercules Cacus interficit. 11
Hercules Alexandri M. filius
interficitur. 56
Hercy Cheres Chamus Tataric-
us in Moldavia irrumpit. 792
fratrem profigat. 809
Herdonius occupat Capitolium.
39
Hermannus Archiepiscopus. Colon.
nasc. 477. molitur reforma-
tionem religionis. 606. loco
mouetur. 618. mor. 632
Hermannus S. Elisabetha mari-
ritus Veneno mor. 384
Hermannus de Saltza Ord.
Teuton. Magister. 381. mori-
tur. 385
Hermannus Bonnus mor. 623
Hermannus Cötraeus mor. 340

Hermannus Fidericus Clodius
suspenditur. 734
Hermannus Pulterus nasc. 641
Hermolaus Barbarus nasc. 459
flore. 482. mor. 494
Hernantellus Portocarrera occu-
pat Ambianum. 809
Herodes Agrippa. Vide Agrippa
Herodes Antipas Tetrarcha Iu-
daea. 154. in exilium pellitur.
154
Herodes Ascalonita nasc. 98. fit
Tetrarcha Iudaea. 120. Rex
Iudaorū. 122. recuperat Gu-
lilaam. ibid. Hierosolyman.
123. ab Antonio ad Augustum
deficit. 125. excipit eum splen-
dide. 126. interficit consuem.
127. pueros Bethlehemitarū.
141. filium Antipatrum. 142
renouat templum. 128. mori-
tur. 142
Herodes Rex Chalcidii imperat-
us eligendorum Pontificum.
157. mor. 158
Herodotus scribit historiam. 41
Hesiodi seculum. 23
Hezyra Terentij acta. 78
HIBERNIA occupatur. 707
Hieremias Mogila fit Dominus
Moldavia. 793. Steph. Kof-
Gvanum caput Spalo affigit.
794
Hierichuntū muri corrunt. 10
Hieron Rex Sicilia mor. 39. Ty-
rannus Syracusanum. 59
Hieronymus cōtexit catalogū Vi-
rorū illustriū. 242. mor. 253
Hieronymus

Hieronymus Aleaander Cardi-
nal. nasc. 479. mor. 606
Hieronymus Arconatus nasci-
tur. 636
Hieronymus Baingartnerus nas-
citur. 498. mor. 668
Hieronymus Cagnolus mor. 630
Hieronymus Cardanus nasc. 502
Hieronymus Commelinus mori-
tur. 830
Hieronymus Fracastorius mori-
tur. 623
Hieronymus Frobenius. 596. mo-
ritur. 663
Hieronymus Mancelius mor. 759
Hieronymus Mercurius Casita-
naria mor. 581
Hieronymus à Nostitz. mor. 830
Hieronymus Panschmannus mori-
ritur. 807
Hieronymus Pragensis Husis so-
cius. 420. crematur. 424
Hieronymus Sauonavola nasc.
448. crematur. 497
Hieronymus Schurff nasc. 480
mor. 638
Hieronymus Tornielus mori-
tur. 681
Hieronymus Treutlerus nasci-
tur. 667. eius episcion. 832
Hieronymus Veronē. Dux Venet.
cum filio occumbit. 476
Hieronymus Vida flore. 578
Hieronymus VVellerus nascitur.
498. mor. 689
Hieronymus VVolfssius nasc. 521
mor. 709
Hieronymus Zachius claret. 701
mor. 759

Hieropol. terramotu corrūt. 162
Hierosol. capta à Parthū. 121
ab Herode. 123. à Tito. 164. à
Persis. 309. à Christianis. 350
382. à Saracenis. 372
Hilarion reprimit mare intus
mescens. 234
Hilarus in exiliū pellitur. 229
libros suos tradit Imp. 227.
mor. 235
Hildebertus Archiep. Mog. coro-
nat Orthonem M. Imp. 330
Hildegardis mor. 372. praedicat
mutat religionis. 525
Hilderichus Vandalorum Rex
necatur. 296
Hiltebrandus PP. interdicit sa-
cerdotib. coniugio. 345
Hückmarus Rhemorum Archi-
episc. flore. 324. mor. 326
Hipparchus occisus. 34
Hippas Athenarū Tyrannus. ib.
Hippocrates flore. 36
Hippolytus Aldobrandinus fit
PP. 765
Hippolytus à Colibus nascitur.
659
Hippolytus de Marsilijs flore. 556. mor. 572
Hirtius & Pansa duo Coss. in-
terferē. 118
Hispani Africa eisē. 690. pro-
figant copias Nassouor. 792
eorum classis profigatur. 654
741. 745. 800. Gallos omnes
in Florida cadunt. 665. ir-
rumpunt in Ducatum Cleuen-
sem. 818
Kkk. 2 Hispania

Hispania recepta. 116
Hispania nova sub Hispanos redacta. 528

Hispaniola occupata. 734
Historia mirabilis de costagrati oppidi Schultach. 586. de puella dehoræe numismata. 594

HOLLANDI patiuntur naufragium. 775. novum tentant iter in Indiam Orientalem. 779

Hollandia occupata. 684
Hollokum occupatur. 774
Homerus floret. 18. mor. 21
Honorarij Consules. 116

Honorius Imp. nasc. 239. Augustus appellatur. 243. 245. nuptias celebrat. 246. triumphat. 248. 252. occidit Stilliconem. 250. pacem negat Alaricho. ib. dolet non propter Romanam, sed gallinam captam. 251. mor. 253

Honorius PP. confirmat Ordinem Templariorum. 356

Horatius nasc. 99. mor. 131
Horatius Romanus est charus Nicolao V. PP. 444

Hormida responsum. 226

Hormanus Comes decollatur. 675

Horologium ex aqua factum. 80
Horstius decollatur. 671
Horrensus nasc. 87. cepit dicere in foro. 92. mor. 107

H R A S T O V I Z I A occupatur. 792

H Y B E R T V S Golzius nascitur. 567. moritur. 720

Hibertus Languetus mor. 711
Hugenottis Gallia interdicitur. 726

Hugo Capetus fit Rex Francorum. 334

Hugo de S. Victore mor. 359

Hugo Barconensis Card. floruit. 383

Hugo de Boncompagno nasc. 509
Hugo Babelus mor. 645

Hugo Donellus. 692. mor. 764

Hugo Laimerus fit Martyr. 549

Huldericus Comes VVirrenbergensis nascitur. 465. Vide Vlricum.

Huldericus Zafius nascitur. 469. moritur. 593

Huldericus Zdinglus nascitur. 482. primam concionem Evangelicam habet. 530. Vide Zdinglus.

Huldericus Schoberus nasc. 658. mor. 825

Hulstus occupatur. 718. 762. 801

Hunerichus Rex Vandalorum est mitior patre. 281. simulat se religiosum. ib. mor. 282

Hunni vincuntur. 255. irrumpunt in Rom. Imp. fines. 263. Thracicus Silyricum populantur. 264

Hunniades. Vide Iohannes Hunniades.

Husita multa loca vastant. 423

Misneses vincunt. 427. irrumpunt in Silesiam. ib.

H Y D R V N T V M capiuntur. 479
Hypera obessa. 717. occupata. 721

Hyrcanus

Hyrcanus spoliatus sepulchris Davidis. 85. sedis cum Rom. renouat. ib. Samaritanam solo aquat. 87. fit summus sacerdos. 97. 100. fugit ad Regem Arabum. 99. impetrat editum ab Antonio. 120. amittit aures & nates. 121. occiditur. 126

I

I A C O B nasc. 6. Videt scilam. 7. nuptias celebrat. ibid. lustratur. ib. migrat in Aegyptum. ib. mor. 8.

Iacoba Badensis nubet. 731
Iacoba. 373

Iacobus Maior Martyr. 155
Iacobus Minor Martyr. 161

Iacobus VI. Rex Scotia nasc. 667. nuptias celebrat. 752

Iacobus Princeps Hispania mor. 716

Iacobus Archiepisc. Treuirensis mor. 711

Iacobus Marchio Badensis callet multas linguas. 506. moritur. 757

Iacobus Heraclides in Moldaviam introductus. 658. trucidatur. 663

Iacobus Aluarottus mor. 452
Iacobus Bergomensis floret. 496

Iacobus Ceporinus mor. 563

Iacobus Christmannus nasc. 638

Iacobus Clemens Monachus interficit Regem Gallia. 751

Iacobus Curtius mor. 757

Iacobus Curtius à Senffena mor. 783

Iacobus Emisus in pralio occumbit. 516

Iacobus Handl mor. 765

Iacobus Heerbrandus nasc. 537

Iacobus Hogenstratus duos Monachos cremat. 550. mor. 569

Iacobus Kimedoncus mor. 807

Iacobus Lectus nasc. 648

Iacobus Meyerus. 393

Iacobus Mslichius nasc. 503. moritur. 653

Iacobus Misnensis Husi socius. 420

Iacobus Monachus nasc. 613

Iacobus Mylichius nascitur. 505. mor. 650

Iacobus Ramanus floret. 398

Iacobus Rungius nasc. 568. est unus ex Collocatorib. VVormat. 645

Iacobus Sadoletus mor. 620

Iacobus Scheckus mor. 744

Iacobus Schollus mor. 826

Iacobus Andrea Theologus nascitur. 571. est Notarius in Colloq. VVorm. 645. colloquitur cum Beza. 733. mor. 759

Iacobus Segurus milites conscribit. 735. mor. 754

Iacobus Stratnerus mutat religionem in Marchia. 601

Iacobus Sturmus autor Scholæ Argentorat. 598. mor. 636

Iacobus Theodorus mor. 759

Iacobus Thomingius moritur. 697

kkk 3

Iacobus

Iacobus Tusanus professor Graecarum literar. 578. mor. 620
Iacobus de Voragine floret. 392
Iacobus Zabarella mor. 753
Iacobus Zigelerns mor. 625
Iacubes Zelebi filius interficitur. 413
Iacupes Aga cadis Christianos. 492
Iagello Vladislavus confirmat Acad. Cracoviensem. 417
Iair Index in Israël. 11
Iamagradum occupatur. 710
Ianicula decollatur. 714
Ianizari tumultuantur. 749
Ianna Hyrcanus postremus Dux ex stirpe Davidis. 74. seipsum interficit. 77
Ianus clausus tertio. 127. quarto. ib. quinto. 160
Ianus Cornarius nasc. 502. mor. 650
Ianus Doufa nasc. 613. moritur. 807
Ianus Iacobus Boissardus nascitur. 571
Iaphet nasc. 2
Iaponia inuenta. 626. ad Christum conuertitur. 724. mittit legatos ad PP. 725
Iared nasc. 1. mor. 2
Iaroflavus Nissam donas Episcopatum Vratisl. 375
Iason emitt summum sacerdotium. 75
Iason Phierensis interficitur. 48
Iason I.C. floret. 497
Iason Maynus mor. 533

Iauinum occupatur. 782. frustra obsidetur. 810. miraculose recuperatur. 814. 815
IBRAHIMES Bassa subingat Maronitas & Drusos. 728
Ibrahimes Bassa succedit Sinatri. 808
IDACIVS Clarus Lemica Episcopus floret. 284
Idola cecidit ex Iuda. 19
Idolum Iouis Olympij Hierosolymis collocatum. 77
IECHONIAS transmigrat in Babylonem. 27. exaltatur. 19
Iehu Rex Israel. 21. delect domo Achab. ib. mor. ib.
Iephte Index in Israël. 12
Jeremias cepit prophettare. 26. eius liber comburitur. 27. in carceratur. 28. liberatur. ib.
Ieroboam Rex Israel. 17. 22. excogit at novum cultum. 18. moritur. 18. 23
Ierusalem capta. 14. 123. 308
tria ibi templa. 128. desolatatur. 28
Iesabel de fenestra precipitatur. 21
Iesua sacerdos. 32
Iesuitarum initium. 592. conuertunt Iaponenses. 626. iubentur tota Gallia excedere. 783
Iesus Christus concipitur. 133. nasc. 135
Iesus Anani clamat Va Ka. 161
Iesus Syrach floret. 65. quando librum suum scripserit. 70

IGNATIVVS

IGNATIVVS fit Episcopus Antioch. 164. bestijs obijctur. 171
Ignatius Loiola auctor Iesuitarum. 592 mor. 644
Ignis Vestæ extinctus. 71
ILDOBALDVS fit Rex Gothorum. 300
Ilhum captum. 94
Illyrici vincuntur. 50
Illyricum debellatur. 77
IMPERIVM Germanicum metus Hulsitas. 427. 429
Imperium sedes Rom. & regnum Gallia vacant. 401
INCENDIARI vagantur. 601
Indictionum initium. 131
Indulgentia taxantur à Luthe-ro. 523. 524
Infanticidium Herodis. 141
INNOCENTIUS III. excommunicat Philippum imp. 376. Othonem imp. 379. precipit seruari libros Decretalium. 378 mor. 380
INNOCENTIUS IIII. Cardinalib. dat rubrum pileum. 386. excommunicat Fridericum imp. 387
INNOCENTIUS VIII. mor. 490
INNOCENTIUS IX. mor. 763
Institutiones Iurii edita. 297
Insula noua exorta. 157. reperita. 487. 499. 663
Interimpromulgatur. 621
Inundationes. 48. 680. 789
IOACHAS Rex Israel. 21. mor.

IOACHAS Rex Iuda. 26
Ioachim Abbas Calaber floret. 368. eius predictio. 375. 525
Ioachimicos 6562. accepit Virgil. pro paucis versib. 128
IOACHIMVS I. Marchio Elector nasc. 481. mor. 593
IOACHIMVS II. Elector Brandenburg. nascitur. 507. nuptias celebrat. 557. 593. 599. expeditionem suscipit in Vngariam. 604. mor. 683
Ioachimvs Fridericus Marchio Brand. Admistr. Magdeb. nasc. 613. nuptias celebrat. 680. fit Elector. 823
Ioachimvs Ernestus Marchio Brand. nasc. 719
Ioachimvs Princeps Anhalt. nascitur. 511 mor. 677
Ioachimvs Ernestus Princeps Anhaltinus nasc. 595. nuptias celebrat. 655. 683. absoluit Gymnasium. 725. mor. 737
Ioachimvs Fridericus Dux Lig. & Breg. 387. nasc. 626. nuptias celebrat. 699. Ducatus Lignicensi iure hereditario potitur. 805
Ioachimvs Carolus Dux Brunsvic. nasc. 688
Ioachimvs Comes de Ortenburg nascitur. 580
Ioachim. de Noua Domo in Danubio perit. 668
Ioachimvs à Berge nasc. 566
Ioachimvs à Benst nascitur. 548 mor. 813

Kkk 4 Ioachimvs

Joachimus Camerarius nascitur. 502. 590. describit *Vitam Ph. M.* 656. mor. 467. 692. 824
Joachimus Curavius nascitur. 584 mor. 689
Joachimus Hopperus. 696
Joachimus Meisterus nasc. 584 describit *Rudolphum Imp.* 391. fit *Rektor Schola Gorl.* 666. mor. 743
Joachimus Mollerus nasc. 502 544. mor. 651. 749
Joachimus Morlinus nasc. 518 mor. 684
Joachimus Mynsingerus nascitur. 518. mor. 748
Joachimus Picus mor. 705
Joachimus Spechtius mor. 825
Joachimus Vadianus nasc. 482 mor. 630
Joas nasc. 21. fit *Rex.* ib. *instaurat templu.* ib. *occiditur.* 22
Joas Rex Israël. 22
Joatham Rex Iuda. 23. mor. 24
Jocheb mater Moysi. 8
Jodocus VVillichius nasc. 503 mor. 633
Joël Propbeta. 23
Johanna Grana cum marito decollatur. 637
Johanna Nannarraa nubis. 622 mor. 685
Johannes Bapt. conceptus. 132 *natus.* 134. *predicare incipit.* 145. *decollatur.* 149
Johannes Apostolus relegatur. 168. *redit.* 169. *scribit Eman-*

gelium. ibid. *mor.* ib.
Johannes Hyrcanus Dux *(Pon-*
tifex. 85. *mor.* 89
Johannes Chrysof. fit Episc. Con-
stant. 246. *pellitur in exiliu.*
247. 248. *mor.* 249. *sepeli-*
tur. 262
Johannes PP. est legatus in ma-
la causa. 292. *fame* *mor.* ib.
Johannes XII. PP. confirmat
Clementinas. 402
Johannes Episc. Const. affectat ti-
tulum Oecumenici. 304
Johannes VIII. Imp. interest
Concilio Florentino. 431
Johannes Medices fit PP. 491
vincitur. 565
Johannes Rex Arragonia. 463
Johannes Rex Bohemia occum-
bit. 405
Johannes III. Rex Suecia nasc.
598. *occupat aliquot Vrbes.*
710. *nuptias celebrat.* 730
cum Tataris vix societatem.
760. *mor.* 768
Johannes de Bapollia VVasvoda
Transylvanica nasc. 487.
eligitur Rex Vngaria. 564
mor. 602
Johannes VVasvoda filius nasc.
500. *mor.* 681
Johannes I. Princeps Palat. Rh.
mor. 511
Johannes II. mor. 646
Johannes Casimirus Com. Pal.
Rh. nasc. 607. *nuptias cele-*
brat. 621. *aperit Scholam Nea-*
polis. 701. *mor.* 768

Johannes

Johannes Com. Pal. Rh. Bipont.
nascitur. 627. *nupt. celebrat.*
705
Johannes Fridericus Com. Pal.
Rh. nasc. 742
Johannes Dux Saxon. Elect. nasc.
467. 471. *subscr. bit Confess.*
Aug. 577. *discedit Augusta.*
578. *mor.* 467. 585
Johannes Fridericus Elector Sa-
xon. nasc. 504. *auream in dor-*
so habet crucem. ib. *nuptias*
celebrat. 568. *subscr. bit Con-*
fess. Aug. 577. *interest promo-*
tionis Doctorum. 585. *arma*
sumit contra Mauritiu. 604.
occupat arcem Lycaniam. ib.
Misnam. 615. *bellum denun-*
ciat Casari. 612. *Lipsiam ob-*
sidet. 615. *capitur.* 616. *abdi-*
cat se Electoratu. 617. *dimis-*
titur. 630. *mor.* 638. *meruit*
nomen Constantis. ib.
Johannes Fridericus II. nasc.
574. *nuptias celebrat.* 640.
647. *capitur.* 672. *mor.* 796
Johannes Fridericus III. mor.
667
Johannes VVilhelmus Dux Sa-
xon. nasc. 580. *mor.* 688
Johannes Ernestus Dux Saxon.
mor. 636
Johannes Dux Saxon. nasc. 681
nuptias celebrat. 776
Johannes Georgius Dux Saxon.
nasc. 731
Johannes Casimirus Dux Saxon.
nuptias celebrat. 736

Johannes Philippus Dux Saxon.
nasc. 812
Johannes Elector Brandeb. nasc.
456. *mor.* 498
Johannes Marchio Br. excludi-
tur ab Electoratu. 436
Johannes III. Elector. Br. suc-
cedit patri. 484
Johannes Georgius Elect. Br. ind.
nasc. 564. *nuptias celebrat.*
610. 618. 699. *fit Elector.*
684. *mor.* 823
Johannes Marchio Brandeb. nasc.
citur. 517. 812. *mor.* 683
Johannes Sigismundus March.
Br. nasc. 686. *nupt. celebrat.*
783
Johannes Georgius Mar. Br. nasc.
citur. 699. *fit Episc. Argent.*
765
Johannes Austriacus nasc. 618
vincit Mauritanos. 678. *in-*
gentem classem Turcarum.
682. *copias Belgicas.* 700. *fit*
gubernator Belgici. 696. *ho-*
stis patria proclamatur. 697
mor. 703
Johannes Basilus M. Dux Mo-
scomie nasc. 571. *expugnat Ca-*
zanum. 629. *Astracanum.*
637. *Polotiam.* 662. *multa*
Livonia oppida. 698. *mori-*
tur. 723
Johannes Dux Britannia ruina
muri conteritur. 398
Johannes Dux Holfatia mori-
tur. 708. *nasc.* 611. *nupt. ce-*
lebr. 747

Kkk 5

Johannes

Iohannes Adolphus Dux Hols-
tia nasc. 693. fit Archiepisc.
Bremensis. 731. nuptias cele-
brat. 805

Iohannes Dux Sleisiga & Hol-
stia nasc. 719

Iohannes VVilhelmus Dux Iulia-
centf. nasc. 661. nupt. celebr.
730

Iohannes Dux Northumbria de-
collatur. 637

Iohannes Albertus Dux Mega-
polis. nasc. 564. mor. 696

Iohannes Dux Megapolit. mori-
tur. 768

Iohannes Christianus Dux Lign-
& Breg. 387. nasc. 763

Iohannes Georgius Dux Lignic.
nuptias celebr. 715. mor. 768

Iohannes Dux Glogouia Ducatu
pellitur. 485

Iohannes Princeps Anhaltinus
moritur. 630

Iohannes Georgius Princeps An-
halt. nasc. 673. nuptias cele-
brat. 747. 794

Iohannes Ernestus Princeps An-
halt. nasc. 703

Iohannes Casimirus Princeps An-
halt. nasc. 805

Iohannes Fridericus Dux Brun-
svic. & Luneb. nasc. 646

Iohannes Dux Br. & L. nascitur.
688. 719

Iohannes Dux Olsnens. & Mou-
sterberg. mor. 667

Iohannes Fridericus Dux Pome-
rانيا nasc. 605. nupt. celebr.

699

Iohannes Comes Nassovia nasc.
592. aperit Gymnasium Her-
bornense. 725

Iohan. Gunth. Comes Sch&Wartz-
burg. mor. 738

Iohannes Comes Arenbergius oc-
cumbit. 675

Iohannes Orientalis Frisia Co-
mes mor. 764

Iohannes Comes à Manderscheid
mor. 765

Iohannes. Picus Comes Miranda-
la nasc. 467. floret. 482. mor.

494. eius preces. ib. defendit
Sanonarovam. 497

Iohannes Comes Tarnouius Mal-
dauum vincit. 581. mor. 659

Iohannes Hunniades insignis bel-
latur. 432. Turcarum 20000.

cadit. 435. rursum 30000.

438. cōgreditur cū Bassa Ro-

mania. 437. Amhratē adigit

ad pacem. 439. fugit. 440. fit

Prorex Vngaria. 442. 447.

Vincitur. 444. populatur a-

gros in Austria. 447. depellit

Mahometem ab obsidione.

457. non meminit Capistrani.

ib. mor. 458

Iohannes Capistranus pater Scan-
derbegi. 436

Iohannes Zisca Hussitarū Dux.

423. fuit in bellis feliciss. ibid.

strategema eius. 424. condit

Thabor. ib. amittit etiam al-

terum oculum. 425. fugat

Imp. 426. iubet sibi cutem

destrahi. ib. mor. ib.

Iohannes

Iohannes Capistranus conciona-
tur. 446. in obsid. Belgrad. est

frenuus. 457. non facit Hun-

niadæ mentionem. ib. mori-

tur. 458

Iohannes Septimius L. Baro de
Lichtenstein mor. 798

Iohannes Catzianerus turpiter
fugit. 597. caput ipsi amputa-

tur. 670

Iohannes Iacobus Comes à Thurn
capitur. 802

Iohannes VVchynski capitur. 803

Iohannes à Bernsbain occupat
Tattiam. 809. globo tormenti

ictus occumbit. 813

Iohannes Minierus fuit in VVal-
denjes. 610

Iohannes Monlucius fit guberna-
tor Cameracens. 710

Iohannes Noricus Dux Classis
Anglicana. 750

Iohannes Poncius inuenit terram
Floridam. 514

Iohannes Poscoma decollatur.
702

Iohannes Ribaldus in Floridam
naugiat. 665

Iohannes Baptista Taxisus ali-
quot oppida occupat. 717

Iohannes Zamoyscius nuptias
celebrat. 719. Maximilia-

num capis. 744. Tataros ex

Moldauia eicit. 793

Iohannes Monachus Caspianus
claret. 260

Iohannes Damascenus floret.

316

Iohannes Tritthemius. 323. nasc-

itur. 465. fit Abbas Spanhei-

mensis. 481

Iohannes Teutonicus floret. 391

Iohannes Duns Scotus moritur.
399

Iohannes VVicleff scribit contra
seculisui opinionones. 409. mo-

ritur. 412

Iohannes Huß eius discipulus.
409. fit concionator Praga.

418. Reclor Academia. 419

crematur. 421

Iohannes Taulerius moritur.
410

Iohannes Rochezana legatus
Bohemorum. 430

Iohannes de Rupe scissa Cardi-
nal. moritur. 431.

Iohannes Episcop. Mediomatti-
cum capitur. 465

Iohannes Dalburgius Episcop.
VVormat. 483. moritur.

506

Iohannes Michaël Cardinalis Ge-
neno necatur. 505

Iohannes Fischerus Episc. Ros-
fanis scribit contra Luthe-

rum. 562. capite truncatur.
592

Iohannes Faber Episcop. Vien-
nenfis idem facit. 562. mori-

tur. 604

Iohannes Gropperus Cardinalis
mor. 653

Iohannes à Burcken moritur.
665

Iohannes à Lasco moritur. 656

Iohanne

Iohannes Mylnerus à Mylhausen nasc. 643
Iohannes à Nostitz nasc. 661
Iohannes Wolffgangus Freymont à ab Oberhausen nascitur. 613
Iohannes Georgius à VVerdenstam nasc. 607
Iohannes Zolkenius opprimis seditionios Cosaccos. 802
Iohannes AEpinus fit Doctor. 585. mor. 636
Iohannes Agricola nascitur. 489 mor. 671
Iohannes Andrea mor. 406
Iohannes Annisus Viterb. nascitur. 431
Iohannes Artoparus nasc. 537
Iohannes Auenarius mor. 759
Iohannes Asceticus nasc. 470 mor. 590
Iohannes Aurifaber mor. 677
Iohannes Barkhinus nasc. 514 603. mor. 716
Iohannes Antonius Blancus moritur. 623
Iohannes Bocatius mor. 409
Iohannes Bodinus mor. 732
Iohannes Borchelien mor. 784
Iohannes Brentius nasc. 498. approbat Syntagma. 561. est exul. 621. est vnus ex Collocutorib. VVermat. 645. moritur. 681
Iohannes Eugenhagius nasc. 483 respondet Oecolampadio. 561 reformat Ecclesias Saxoniæ: 570. Pomernicæ. 590

Danicæ. 597. fit Doctor. 585 mor. 650
Iohannes de S. Bisio mor. 384
Iohannes Casarius mor. 608
Iohannes Caluinus nascitur. 511 mor. 664
Iohannes Capnio nasc. 456. disticit Græcæ. 474. prelegit suam Grammat. Græcæ. 479. fit Doctor. 480. edit Grammat. & Lexicon. 508. eius bellum cum Colonens. 512. moritur. 548
Iohannes Carion nasc. 498. moritur. 600
Iohannes Caselius nasc. 588
Iohannes Chastelius conatur Regem Gallia necare. 782
Iohannes Cnoxus mor. 687
Iohannes Cochlaus mor. 633
Iohannes Colerus mor. 534
Iohannes Corasius trucidatur. 686
Iohannes Crato nasc. 533. recitat laudes Maximil. I. 695 mor. 732
Iohannes Cuspinianus describit Austriam. 570. mor. 575
Iohannes Diazius necatur. 615
Iohannes Draconites moritur. 672
Iohannes Eccius nasc. 484. scribit contra Lutherum. 562 disputat cum Oecolampadio. 565. mor. 608. Vide Eccium.
Iohannes Baptista Egnatius moritur. 636
Iohannes Forinarius nasc. 590

Iohannes

Iohannes Fernelius mor. 650
Iohannes Ferrarius Montanus mor. 651
Iohannes Ferrus mor. 638
Iohannes Fichardus nasc. 514 mor. 712
Iohannes Forsterus nasc. 495 mor. 643
Iohannes Fiobenius mor. 569
Iohannes Frossardus floret. 418
Iohannes Funccius nasc. 529. decollatur. 671
Iohannes Gesler Keisersbergius nasc. 443. fit Concionator Argentina. 478. mor. 513
Iohannes Gerson nasc. 408. mor. 427
Iohannes Gigas nasc. 518. mor. 712
Iohannes Georgius Godelmanus nasc. 652
Iohannes Gæddaus nasc. 641
Iohannes Goropus nasc. 514. moritur. 687
Iohannes Iacobus Grynaus nasc. 602
Iohannes Guinterius mor. 692
Iohannes Gutenbergius inuentor artis Typogr. iphica. 434
Iohannes Baptista Hainzelius nasc. 557. mor. 712
Iohannes Hartungus nasc. 507 mor. 706
Iohannes Ludonicus Hauentertus nasc. 621
Iohannes Hauukius mor. 790
Iohannes Hermannus nasc. 553 827

Iohannes Hessus fit Pastor Vra- tisl. 552. mor. 620
Iohannes Hiltner predicat mutat. relig. 525
Iohannes Homilius nasc. 529 mor. 661
Iohannes Hopperus fit Martyr. 640
Iohannes Lutregius sicarius. 713
Iohannes Iesnicus Huffs socus. 420
Iohannes Ietzlerus nasc. 607
Iohannes de Imela mor. 430
Iohannes Langius mor. 668
Iohannes Langus mor. 623
Iohannes Lasterbachus moritur. 777
Iohannes à Leiden fit Rex Anabaptistarum. 589. cudentib. Turc. pibus necatur. 594
Iohannes Leonclausius mor. 776
Iohannes Lichtenbergius describit insignem conuict. 481 predicat mutat. relig. 525
Iohannes Lutherus 481
Iohannes Maior nasc. 588
Iohannes Manardus floret. 497 mor. 597
Iohannes Marbachius nasc. 544 mor. 712
Iohannes Marcellus mor. 634
Iohannes Mathesius nasc. 506 mor. 669
Iohannes Meblius nasc. 828
Iohannes Mentel primus Typographus Argentina. 434
Iohannes Metzlerus mor. 600
Iohan. Monachus crematur. 550
Iohannes

Johannes Baptista Monacanus moritur. 630
Johannes Morenbergius moritur. 829
Johannes Nanius nasc. 498. moritur. 830
Johannes Nauclerus primus Rector Acad. Tubing. 476. floret. 497
Johannes Oecolampadius nascitur. 481. fit Monachus. 536 edit primum scriptum de C. C. 561. disputat cum Eccio. 565. respondet Luthero. 569 scribit Antisyngamma. 561 mor. 582
Johannes Oldendorpius mor. 674
Johannes Oporinus Typographus nasc. 509. mor. 677
Johannes Peffinger nasc. 4 mor. 689
Johannes Pincierus mor. 765
Johannes Piscator nasc. 614
Johannes Pistorius Nidanus nascitur. 614. est vnus ex Collocutorib. VVormat. 645
Johannes Franciscus Poggius moritur. 425
Johannes Politianus Henricum VII. in Eucharistia Veneno necat. 400
Johannes Poltrocius Meratus occidit Guisum. 662
Johannes Iouianus Pontanus floret. 497. mor. 507
Johannes Posselius mor. 765
Johannes Posthicus nasc. 598. moritur. 813

Johannes Ranzoniis moritur. 668
Johannes Regiomontanus nasc. 430. mor. 477
Johannes Reymannus nasc. 609 mor. 813
Johannes Rhabma senior Typographus mor. 703
Johannes Franciscus de Ripa floret. 532
Johannes Riuius mor. 637
Johannes Rosa nasc. 585. moritur. 687
Johannes Antonius Rubens moritur. 609
Johannes Sambucus nasc. 582 mor. 724
Johannes Schenitz strangulatur 592
Johannes Schneidovinus moritur. 677
Johannes Schonerus nasc. 477 moritur. 620
Johannes Schofferus senior mor. 733
Johannes Schröterus mor. 776
Johannes Sichardus mor. 634
Johannes Sleidanus nasc. 508 mor. 643
Johannes Spangenberg mor. 628
Johannes Stadius mor. 705
Johannes Staupitz agrefert Tezelij impudentia. 524. mor. 558
Johannes Strigelius nasc. 520. moritur. 662
Johannes Strofflerus mor. 583
Johannes Guilielmus Stuckem nasc. 605

Johannes

Johannes Nicolaus Strupanus nascitur. 605
Johannes Sturmus nasc. 509. instituenda iuuentutis rationem offendit. 599. mor. 754
Johannes de Temporibus moritur. 359
Johannes Tezelius praco Indulgentiarū. 523. 524. mor. 534
Johannes Tortellinus Aretinus charus est Nicolao V. PP. 444
Johannes Velcurio mor. 590
Johannes Virdungus nasc. 468
Johannes Iacobus Veckerus 739
Johannes VVesselius damnatur ab inquisitorib. 478. mor. 486
Johannes VVigandus mor. 744
Johannes VVolffius nasc. 548. mor. 687
Johannes Xiphilinus 193. floret. 344
Johannes Zonaras 354
Johannitarum Ordo cepit. 360
Ioiada summus sacerdos 22
Ioiakim Rex Iuda. 27. ab iucitur in Babylonem. sb.
Ioiakim scribit historiam Iudith. 35. 38
Ioiakim pater Mariae nascitur. 101
Ioiocysius Gallia Amiralissus profigatur. 740
Ionas Propheta 22
Ionathas 79. donatur summo sacerdotio. 80. inter est nuptijs Alexandri Regis Syria. 81.
Genes Apollonius 82. reno-

nat factus cum Rom. & Spartanis. 83. interficitur. sb.
Ioppe expugnatur. 375. recuperatur. 383
Ioram Rex Israel. 20. perit. 21
Ioram Rex Iuda. 20. occidit fratres. 21. mor. sb.
Iosaphat Rex Iuda. 19. moritur. 21
Ioseph nasc. 7. eius res gesta. sbid. mor. 8
Ioseph monetur ab Angelo. 134
Iosephus nascitur. 154. Vespasiano praedicat Imperium. 163. eius testimonium de Christo. 152
Iosephus Patriarcha Byzant. est in Concilio Florent. 431. moritur. 433
Iosephus Scaliger nascitur. 601. claret. 692
Iosephus Mascardus moritur. 749
Iosias Rex Iuda. 26. occumbit. sbid.
Iosias Simlerus nasc. 580. moritur. 697
Iosippus interficitur. 122
Iosua nasc. 8. introducit Israelitas in Canaan. 10. mor. 11
Iouinianus Imper. Christianus. 232. mor. sb.
Iouis celebrat Rodulphum Agricola. 483
IRENAEVS scribit contra Haereticos. 183. scripto defendit Ecclesias Aethiops. 186

Irene

Irene cum filio suscipit Imperiū.
320. à filio capitur. 321. pri-
nat filium oculis. *ib. mor. exul.*
322
Irelandia occupatur. 707
Ilycerius Lucerna Iurū floret.
357. *mor.* 374
ISAAC nasc. 5. nuptias celebrat.
6. promittitur ei CHRIS-
TUS. *ib. mor.* 7
Isabella nobis Carolo V. 566. in
partu extinguitur. 601
Isabella Hispanica nubis. 822
Isidorus Episc. Hispanensis flo-
ret. 311
Ispanes Chamus Tataricus regno
expellitur. 722
Ismael nasc. 5. *mor.* 6
Ismael Rex Persarum vincitur.
518. *mor.* 567. 696
Ismail Bassa obsidet Varadi-
num. 820
Isocrates mor. 52
Israélite exeunt ex Aegypto. 9
transcunt Iordanem. 10. pe-
tunt Regem sibi dari. 13. de-
ficiunt à DEO. 18
Israelitici regni finis. 25
Istri vincuntur. 66
ITALIA primum videt elephā-
tos. 60
IVANOGRODVM occupa-
tur. 755
Iubentius Celsus floret. 175
Iubilai celebratio instituta. 396
translata in annum 50. 406
tertio facta. 417. perierunt ho-
mines 200. calcatione. 445

contra ad 25. annum. 474.
oſtendit habita. 500
Iudaicarum rerum initium. 5
Iudaa capta. 520
Iudas abducti in Babel. 28. red-
eunt. 32. 39. sabbato pugnat.
77. faciunt fœdus cum Rom.
79. excutit iugum gentium.
83. eorum nomen definit. 154
cum Christianis Romæ pellun-
tur. 158. à Propheta Aegyp-
tio concitantur. 159. defici-
unt à Rom. 162. multa eorum
milia occisa. 173. in Marcha
cremantur. 512
Iudæi regni finis. 164
Iudæi Maccabæus vincit hostes.
78. Nicanorem. 79. occum-
bit. *ib.*
Iudas prodit Christum. 150
Iudicium Spire institutum. 495
Iudicij extremi dies ineptè præ-
dictus. 587
Iudith vxor Esau. 6
Iudith historia. 38
Ingurtha capitur. 89
Iulia Pompeij vxor in partu ex-
tinguitur. 105
Iulia relegatur. 131
Iulianus fit Imp. 225. 228. ar-
cet Christianos à studijs. 229
promittit Iudæis restitutio-
nem. *ib.* occiditur. *ib.* eius mo-
res. 230
Iulianus Pomerius scribit con-
tra Iudæos. 313
Iulianus Cardinalis militat cō-
tra Bohemos. 428. 429. num-
pi

pie pacem cum Turcīs factam.
439. occiditur. 441
Iulius Cæsar nasc. 90. fit summus
Pontifex. 101. Cos. 102. Di-
rator. 109. 111. 112. 114.
116. Imp. 111. fert legem A-
grariam. 102. Clodium fouet.
ib. Rhenum traiecit. 104. 106
subigit Britannos. *ib.* 400. po-
pulos. 108. vincit Pompeium.
109. Scipionem, Catonem &
Iubam. 112. Cleopatra regnū
concedit. 111. triumphat. 113
116. Carthaginem & Corin-
thum colonias facit. 116. con-
dit testamentū. *ib.* postremam
obtinet Victoriam. 115. ouat.
116. interficitur. 117. quoties
dimicavit. *ib.*
Iulius Silanus Cos. à Teuton-
ibus vincitur. 88
Iulius II. nasc. 443. fit PP. 505
vincitur ad Rauennam. 514
Iulius III. fit PP. 625. *mor.* 642
Iulius Dux Brunsvic. nasc. 571
nuptias celebrat. 655. succedit
patri. 676. extruit nouam Vr-
bem. 722. *mor.* 753
Iulius Ernestus Dux Brunsv. &
Lun. nasc. 683
Iulius Augustus Dux Br. & L.
nasc. 702
Iulius Comes Salma *mor.* 797
Iulius Pflug scribit ad Erasmiū.
582. remouetur ab Episcop.
605. est præses Colloquij VVor-
mat 645
Iulius Cæsar Scaliger nasc. 482

moritur. 650
Iulius Africanus floret. 197
Iulius Cæsar colinus claret. 204
Iulius Frontinus aqua du Tiburo
præficitur. 169
Iulius Oradinus *mor.* 686
Iulius Pacius à Beriga nasc. 638
Iunilius Episcopus in claret. 263
Iuo decreta P.P. in vnum volum-
men colligit. 351
Iustinianus M. Imp. 295. leges
Rom. in certos libros redigit.
ib. edst Codicem & Digesta.
296. Institutiones. 297. nouit
Codicem. 299. Constitut. no-
uellas. 300. Gothos debellat.
ibid. Narseten præficit Italia.
302. *mor.* *ib.*
Iustinianus Imp. relegatur. 314
restituitur. *ib.* occiditur. *ib.*
Iustinus Philosophus Christianos
defendit. 177. fit Martyr. 181
Iustinus Imp. 288. prohibetur A-
rianos extinguere. 292. *mor.*
295
Iustinus Iunior Imp. 303
Iustinus historicus claret. 177
Iusto Barsaba Venenum non no-
cet. 174
Iustus Comes Schaumburg. fu-
ga elabatur. 675
Iustus Ionas nasc. 492. promouet
tres Doctores. 585. *mor.* 642
Iunior nasc. 564. capite ple-
ditur. 674
Iustus Lipsius nasc. 619. claret.
692
Iustus Menius nasc. 498. *mor.* 650
L i i Iustus

Iustus Vultreus mor. 694
Iuuenium Hispanum claret. 221

K

KEXHOLMA occupatur.
755

KNIPPERDOLLINGVS candentib. forcipib. necatur. 594
Knodenburghum obsidione liberatur. 761

KÖCKENHVSIVM oppugnatur. 698

KRAVTVALDVS spargit suum dogma de C. D. 565

KVVARA occupatur. 666

KYLLIA occupatur. 775

KYRINI ☉ Cos. qui censum egit nato Christo. 130

L

LABOSARDACH Rex. 30
Lacedemonij vincunt Athenienses. 39. 44. fœdus cum ijs faciunt. 40. pacem. 43. Violant. ib. Vincuntur à Consene. 45. à Chabria. 47. à Thebanis. 48. 49

Lactantius Firmianus floret. 215

Ladislauus Rex Vngaria. 346. mor. 349

Ladislauus Posthumus. 433. 434. infans Vngitur in Regem. ibid. 442. dimittitur à Friderico Imp. 447. Vlrico Comiti Cilicuria regia interdicit. 451. reuocat eum. 454. coronatur Rex Bohemia. 452. nunquam

Ladislauus Hunniades obruncat Comitem Cilie. 458. decollatur. 459

Ladislauus Kereczinius proditorie dedit Gyulam Turcis. 670 dat panas prod. tionis. ib.

Lalij sermo de amicitia. 86

Lagidarum regnum. 55

Lagok occupatur. 794

Lambertus Schaffniburg. 347

Lambertus Danicus mor. 806

Lambertus Ludolphus Helmius Pithopaus nascitur. 593. moritur. 807

Lamech nasc. 2. mor. ib.

Lamoratus Comes Egmondanus decollatur. 675

Lampertus Distelmeyer nascitur. 548. mor. 748

Lancelottus Decius mor. 520

Landerfi expugnatur. 606

Landgrauorum Hassia stirpi. 384

Lanfrancus refutat Berengarium. 342. mor. 350

Laniena horrida in Gallia. 688

Laodice Antiochi coniunx. 63

Laodicea terramotui corripit. 162. occupatur. 372

Laonicus Chalcondyles. 465

Lateranense Concilium. 341. 380

Latini vincuntur. 35. 378

Latinus Rex. 12. 14. occubuit. 12

Laudinum

Husitarum intravit templum Vratislauam Venit. ibid

pradicat Virtutes Hunniades 450. mor. ib.

Ladislauus Hunniades obruncat Comitem Cilie. 458. decollatur. 459

Ladislauus Kereczinius proditorie dedit Gyulam Turcis. 670

dat panas prod. tionis. ib.

Lalij sermo de amicitia. 86

Lagidarum regnum. 55

Lagok occupatur. 794

Lambertus Schaffniburg. 347

Lambertus Danicus mor. 806

Lambertus Ludolphus Helmius Pithopaus nascitur. 593. moritur. 807

Lamech nasc. 2. mor. ib.

Lamoratus Comes Egmondanus decollatur. 675

Lampertus Distelmeyer nascitur. 548. mor. 748

Lancelottus Decius mor. 520

Landerfi expugnatur. 606

Landgrauorum Hassia stirpi. 384

Lanfrancus refutat Berengarium. 342. mor. 350

Laniena horrida in Gallia. 688

Laodice Antiochi coniunx. 63

Laodicea terramotui corripit. 162. occupatur. 372

Laonicus Chalcondyles. 465

Lateranense Concilium. 341. 380

Latini vincuntur. 35. 378

Latinus Rex. 12. 14. occubuit. 12

Laudinum

audinum agnoscit Natarratum pro Rege. 777

annuum conditum. 12

laurentius fit Martyr. 197

laurentius Campegius fit Cardinalis. 523

laurentius Cirkerus mor. 825

laurentius Karchoisus moritur. 709

laurentius Ludouicus nascitur. 595

fit Rector Schola Gorl. 666

mor. 784

laurentius Medices precatur

☉ mor. 490. eius filij. 491

laurentius Scholtzius nascitur. 632

laurentius Valla floret. 428. est carus Nicolao V. PP. 444. moritur. 469

Laurentius VVidemannus nascitur. 599. mor. 776

LaZarus resuscitatur. 150

LaZarus Bulcus in fusta conciditur. 413

LaZarus SVendicus nascitur. 548

aliquot arcus in Vngaria occupat. 666. 670. 672. moritur. 720

LaZarus Bonamicus mor. 634

LaZarus Spenglerus mor. 585

LEGATI Gallici & Anglici sunt in conuentu Smalcald. 591

Legatio Mosconitica Pragam venit. 789

Legatus Elect. Palatini non Vult osculari patina sacra. 651

Legio Thebana decimata & co- sifa. 204

Legis liber reperitur. 26

Lebnis monasterium fundatur. 371

Leo Imp. 275. mor. 277

Leo Junior Imp. 277. mor. 278

Leo Conon Isaurus Imp. 315

ΕΙΜΕΝΟΡΩΧΕ. 316. mor. 317

Leo filius Copronymi Imp. 320

mor. ib.

Leo M. PP. 263. Attalam exorat. 271. 272. mor. 276

Leo IX. PP. insigrem accipit cladem. 340. damnat Berengarium. 342

Leo X. nasc. 475. fit PP. 517. simul 31. Cardinales creat. 523. Lutherum excommunicat. 535. 538. mor. 544

Leo Iuda mor. 606

Leodisum capitur. ☉ 600. infantes submerguntur. 471

Leonhartus Aretinus floret. 428

mor. 439

Leonhartus Bادهornus moritur. 743

Leonharrus Casar Martyr. 569

Leonharrus Fuchsius nascitur. 503

mor. 672

Leonhartus Köppen 9. Moniales abducit. 551

Leonhartus Krantzheim nascitur. 584. succedit Henr. Theod. 684. mor. 825

Leonhartus Stöckel mor. 657

Leonicus Thomus Venetus moritur. 588

Leonides fit Martyr. 188

Leontius Imp. 314

Leopoldus

Leopoldus Marchio Austria, pater pauperum. 349. mor. 357
Leopoldus Dux Austria occumbit. 412
Leopoldus Archidux Austria nasc. 736
Lepidus est triumph. 119. Vincitur. 124
Lesbos occupatur. 465
Letum mons versus in Letū. 74
Lena expugnatur. 624. 774
Lewi mor. 8
Lemnius Lemnius nasc. 507
Lemnius Torventius Episc. Antuerp. mor. 798
Lemita coniunx. II
Lex Cassia Agraria. 36. Falcidia. 122. Salica. 253
LIBER Sapientia scriptus à Philone. 155
Liberius PP. relegatur. 225
Liburnia hodie Croatia. 492
Libusium capitur. 352
Licinius appellatur Aug. 210 persequitur Christianos. 215 uigilatur. ib.
Licinius Senator de saxo deijcitur. 94
Liga rusticorum. 503
Lignicum. 309
Liguria Comitatus Romanus subditur. 130
Lilius Gregorius Gyraldus nasc. 478
Lima Hispanorum colonia. 582
Lindanius exhibet Confess. 578
Linga occupatur. 810
Linus Episc. Rom. 164

Lippa capitur. 63
Lippa occupatur. 631. 791. obfidetur. 800
Lippa obfidetur. 615. dicatur ibi Collegium Paulinum. 388
Lippice disputatio. 530
Lipsensis Academia est colonia Pragensis. 419
Litania instituta à Mamerio. 226
Literarum studia reflorescunt. 415. earum prefantia. 469
Literarum politicorum captivitate barbarica finis. 470
Lituanii fiunt Christiani. 412
Litigatores sunt auct. 468
Littorius liberat obfidem Natobonens. 261. capitur. 262
Livia nubit Augusto. 123. pariterio mense post nuptias. ib. mor. 147
Linius nasc. 103
Linonia ad Christum convertitur. 372. bello petitur. 647 subijcit se Regi Polonia. 658
Locvs primus lubricus apud Reges. 469
Locusta veniunt. 475. 604. 734
Lodronius profugit Gallos. 674
Lolliana clades. 129
Longinus Exarchus. 303
Longobardi constituunt regnum in Italia. 303. finis. 320
Lotharingia inde dicta. 324
Lotharingi capiunt Vlysi ponem. 361
Lotharius Imp. Vincitur. 324 moritur. 325
Lotharius

Litharius Saxonum Dux Vincitur Henricum V. Imp. 353. fit Imp. 356. Misniam concedit Vvertini Comiti. ib. praeliatur cum Duce Bohemia. ibid. coronatur. 357. mor. 358
Lithuanum occupatur. 700
LYBECA instauratur. 359. obfidetur. 372
Lubingresch. 355
Lucanus nasc. 155. interficitur. 163
Lucas Cranach intercedit pro captivo Principe. 617. moritur. 637. 739
Lucas Gauricus mor. 653
Lucas Lojsius mor. 716
Lucian. Sarnosar estis claret. 175
Lucullus vincit Mithridatem. 97. Pontum Rom. legionibus. paterfascit. 98. Romam reuocatur. ib. Pompeio non persuadet. 99
L. Florus claret. 170
L. Aurelius Verus Imp. mor. 182
L. Quintus Cincinnatus arator fit Dictator. 41
Lucretia stupratur. 35
Lucretius floret. 92
Ludi Apollinaves. 68. Compitalitij. 30. Megalenses. 71. quinquenales. 127. seculares. 129 158 168. equestres privilegij confirmantur. 331
Ludites in Misnia aperti. 607
Ludolphus Saxo Carthus. Argentinenf. floret. 404
Ludolphus Schraderus mor. 754

Ludovica Amiralij filia nubit. 718. Juliana. 775
Ludovicus Pius Imp. 323. moritur. 324
Ludovicus II. Imp. 325
Ludovicus III. 325. mor. 326
Ludovicus IIII. 327. mor. ib.
Ludovicus V. 401. Marchiam Brandenburg. tradit filio. 402 406. Vincit Fridericum Imp. 402. excommunicatur. 405 mor. 406
Ludovicus Romanus nasc. 404 mor. 408
Ludovicus Rex Gallia coronatur. 382. mor. 390
Ludovicus XI. Rex Gallia mor. 469. mor. 481
Ludovicus XII. Mediolanum occupat. 500. Vincit Venetos. 511. PP. & Hispanos. 514 mor. 520
Ludovicus Rex Vagaria nascitur. 508. desponsatur ei soror Caroli V. 519. nuptias celebrat. 543. occumbit. 564
Ludovicus Elektor Palat. Rheni nasc. 478. Protestantibus impetrat pacem. 583. mor. 604
Ludovicus El. Pal. Rh. nasc. 600 nuptias celebrat. 654. 718 succedit patri. 696. mor. 719
Ludovicus Palat. Rh. Bipontinus mor. 588
Ludovicus Comes Nassovia nasc. 598. Vincit Hispanos. 674. Vincitur ab Albano. 675. ab Hispanis. 690
Lil 3 Ludovicus

Ludovicus maritus S. Elisabetha mor. 382
Ludovicus Landgr. Hæssia nasc. 598. nuptias celebrat. 663. 763. 822
Ludovicus Princeps Anhaltinus nasc. 705
Ludovicus Dux VVirtenberg. nuptias celebr. 730. mor. 776
Ludovicus Condauus Gallia Conestabilem profligat. 673. capitur. 651. sclopess glande traicitur. 677
Ludovicus Dux Mompenseriuss. 693
Ludovicus Requeseniuss obsidet Lugdunum. 690. mor. 696
Ludovicus Guisus Cardinalis strangulatur. 746
Ludovicus Berquinuss crematur. 575
Ludovicus Bologninuss mor. 510
Ludovicus Fachus nasc. 496 mor. 637
Ludovicus Goladinuss mor. 596
Ludovicus Crempius à Freudenstain nasc. 511
Ludovicus Lanateruss mor. 732
Ludovicus Pontanus de Roma mor. 433
Ludovicus Vinus ridicula narrat de Pomp. Lato. 473. mor. 608
Lues Gallica sanit. 492. Epidemica. 708
Lugdunum obsidetur. 690. Narvarraum agnoscit Regè. 777
Luna Soli propior minus habet

luminis. 649. mouet inferiora præcipud. ib.
Lunaburgum extructum. 374. fit ibi consensus. 735
Lusatia recipit Calendariuss. 721
Luscinia Nouembri mense canunt. 488
Lustrum primum factum. 30. post streum. 166
Luteria mater deuorat nator. 685. obsidetur. 755. recipit Nauarraum. 777. est ibi sedes. 658
Lutherani Pontificijs se conungunt. 672
Lutherus nasc. 467. 481. mor. 467. Vide Martinus Luter. Luxuria peregrina inuicta Romanam. 73.
LYCAONIA *atq occupatur. 604*
Lydorum regni finis. 31
Lyra occupatur. 713
Lyranus corrigit Postillam Bibliorum. 404
Lysander capit Athenas. 44. occumbit. 45
Lysias vincitur. 78
Lysimachus Thracia præficitur. 55. Pyrrhum excutit. 59. occiditur. ib.

M

MACARIUS *interest Synodo Nicena. 217*
Macedonia fit provincia. 82
Macedonum regnum incipit. 23 desinit. 76

MACRINUS

Macrinus Imp. occiditur. 190
Mastrich expugnatur. 703
Magdalena Saxonica mor. 590
Iuliacensis nubit. 705. Brandenburgica nubit. 822
Magdeburgica priuilegia accipit. 331. Ecclesia ibi constituta. 330. templum cathedrale. 378. proscribitur. 624. 625 obsidione liberatur. 629
Magellanicu fretum aperit. 534
Magi Christum adorant. 140. Coloniã translati. 368
Magi multi exusti. 756
Magnentius arripit Imperium. 224. fit deus Iohes. ib.
Magnus Dux Slesuic. & Holsat. nasc. 720
Magnus Dux Brunsvic. & Luneb. nasc. 699
Mahadian expugnatur. 625
Mahalaleel nasc. I. mor. 2
Mahomet nasc. 303. fit Dux Arabum. 309. mor. 312
Mahumetes I. fratrem strangulat. 421. mor. 425
Mahumetes II nasc. 428. fratrem strangulat. 447. Athenas solo aquat. ib. Chalcidè. 471. Constantinopolin expugnat. 448 occupat Synopen & Trapezunten. 464. Lesbum. 465 Croiam & Scodram. 478. regitur ab obsid. Belgrad. 457 infeliciter preliatur cos Vsuncaसाने. 460. Regem Bostua curc exuit. 468. vincit Vsuncaसानem. 474. mor. 479

Mahumetes III. nasc. 673. circumciditur. 714. regnum occupatur à cæde fratrum. 796 occupat Agriam. 802. vincit Christianos. 803
Mahumetes Hodabendes Rex Persarum. 696. bellum parat contra Turcas. 697. amittit duas Vrbes. 701. ambit amicitiam Hispania Regis. 728. mor. 737
Mahumeres Cherei strangulatur. 718
Mahumetes Beglerbegus profligatur. 778. 789
Mahumetes Bassa succedit Ibrahim. 807. simulat pacem. 810 obsidet Varadinum. 820
Maiores Imp. bello petis Genfericum. 275. occiditur. 276
Malaca expugnatur. 513
Malachus propheta. 38
Malichys necat Antipatrum. 118 occiditur. 119
Mamalius vincitur. 520. eius regnum finitur. 523
Mamertus instit. Litanias. 276
Mamma discit relig. Christiana. 191. cu filio occiditur. 192
Manabem Rex Israet. 23
Manasse Rex Iuda. 25
Mansius in gratiam Pompeij fert legem. 99
Manilius Poeta flores. 127
Manly cum Gallo monomachia. 50. filium occidit. 52. recusat Consulatum. 69. infeliciter pugnat cum Cimbris. 89

Manna cessat. 10

Mapham Vegius floret. 428

Marbechus Venetorum copias ad internecionem cadit. 476

Marcellus Ioni opima spolia refert. 65. *Sincit ad Nolam.* 68 *capit Syracusas.* 69. *in praelo occumbit.* 70

Marcellus condit Cordubam. 80

Marcellus, de quo Virg. mor. 127

Marcellus II. PP. mor. 642

Marchia Brandeburg. constituta. 328. *devoluitur ad Imperium.* 402. *traditur Ludouico Rom.* 406. *mutat religionem.* 600. *Misnensis constituta.* 329

Marchionatus Austria constitutus. 329

Marcianus fit Imp. 267. *eius diem.* ib. *mor.* 275

M. Valerij & Galli monomachia. 51

M. Chrius rapinas coquens aurum spernit. 58

M. Manlius de saxo Tarpeio precipitatur. 47

M. Attilius Regulus redit Carthaginem. 63

Marcus Euagelista docet in Aegyptio. 157

Marcus Anserius fit Cardinalis. 523. *mor.* 525

Marcus Antonius Muretus nascitur. 567. *mor.* 732

Mardocephalus Rex Assyria. 25

Mardonius interficitur. 37

Margaretha filia Maximil. I. Imp. mor. 581

Margaretha Austriaca nubis. 822. *mor.* 738

Margaretha Valefia mor. 629 *nubis.* 685

Margaretha Anhaltina nubis. 776

Maria nasc. 129. *desponsatur.* 132. *concepit & parit Christum.* 133. 135. *eius Canticum.* 133. *sistit filium in templo.* 140. *mor.* 157

Maria Regina Anglia Veterem relig. reducit. 635. *nubis.* 637 *mor.* 650

Maria Austriaca nubis. 795. *Aurica.* 795. *Bauarica.* 683. *Brandeburgica.* 598. *Brunsvicensis.* 715. *Burgundica.* 477. *& mor.* 480. *Iuliacensis.* 688. *Lusitanica.* 657. *Mansfeldica.* 763. *Pomeranica.* 691. *Saxonica.* 595. *Scotica.* 647. 664. *incarceratur.* 735 *decollatur.* 739

Marienburgum Urbis Prussia condita. 393

Marianorum Ordo. 373

Marianus Scotus nasc. 338. *fit Monachus.* 341. *mor.* 349

Mariaeus Socinus mor. 644

Marius capit Iugurtham. 89. *triumphat.* ib. *Aquilam dicit Rom. legionib.* ib. *Sincit Teutones.* 89. 90. *interficit duos.* 91. *belli petit Syllam.* 93. *occupat Romam.* 94. *mor.* ib.

Maronite

Maronica subiunguntur. 728

Marpurgense Colloquium. 574

Marquardus Freherus nasc. 667

Marsilius Ficinus floret. 482. *defendit Senonarovlam.* 497

Marsilius Pasauinus scribit contra PP. 402

Marsilius de Ingenheim primus Rector Heidelbergensis. 412

Martialis floret. 168

Martii templum Roma dedicatur. 46

Martini arx occupatur. 782

Martinus militiam deserit. 225 *fit Episc. Turonensis.* 236. *excipitur conuicio ab Imp.* 240 *mor.* 245

Martinus V. PP. 422. mor. 428

Martinus Borrhaus mor. 665

Martinus Bucerus nasc. 487. *deserit Monachatum.* 539. *edit Arbogastum.* 570. *quadam tractat de C.D.* 593. *colloquitur cum Maluenda.* 612. *in Angliam proficiscitur.* 623. *mor.* 630. *effoditur & crematur.* 640. *honori suo restituitur.* 654

Martinus Chemnitius mor. 739

Martinus Cromerus mor. 754

Martinus Crusius nasc. 567

Martinus Dorpius mor. 563

Martinus Forbischer ingentem auri copiam refert ex nauis Insulis. 698. *occumbit.* 783

Martinus Gerffman Episc. Vratib. mor. 731

Martinus Heluigijs nasc. 522. *mor.* 692

Martinus Henricus mor. 724

Martinus Kinnerus mor. 814. *eius gloriatio.* ib.

Marrinus Lusherus nasc. 467. 481. *Erfurum se confert* 502 *fulmine terretur & fit Monachus.* 506. *primam Missam cantat.* 508. *venit Vitebergam.* 510. *est Roma.* 512. *fit Doctor.* 514. *disputat de L. Arbitrio.* 521. *contra Indulgentias.* 523. *Augusta dicit causam.* 526. *pronocat ad Papam & Concilium.* ib. 535. *disputat cum Eccio.* 530. *excommunicatur.* 535. 538. *edit aliquot scripta.* 535. *Nonum Testamentum.* 546. *Pentateuchum.* 549. *Psalterium.* 556. *Germanicus cautiones.* 562. *Confess. maiorem de C.D.* 569 *Catechesin Stramq.* 574. *Germanica Biblia.* 589. 591. *librum de Concilijs & Ecclesia.* 600. *primam partem in Genesin & breuem Confess. de C.D.* 609. *respondet Louanienfib. & Colonienfib.* 535. *Henrico Regi Anglia.* 545. *VVormacia de sua causa.* 537. *in custodiam traditur.* ibid. *ex Pathmo redit.* 545. *confligit cum fanaticis.* ib. *cu Erasmo.* 554. 589. *cum Carolostadio paciscitur.* 554. *nondum improbitur sanctorum inuocat.* 546 *Cantico orrat duos Martyres.* 550. *deponit cucullum.* 554.

Ill s deplorat

deplorat Nesenū in Albi submersum. 559. scribit contra articulos Russicorū. 551. contra caelestes Propbetas. ib. contra Antinomos. 579. de abroganda Missa. 562. Vltimum suum libram. 610. ordinationem instaurat. 561. ducit Sacerd. 562. defendit τὸ πρὸς τὸν. 568. concordia constituit cum Heluetis. 574. cum Buero. 593. est in Pathmo. 577. incipit enarrare Genesin. 591. absoluit. 610. exposulat cum Mogantino. 592. eius cōsiliū de puella obfessa. 594. mor. 614. iudicium de ipso. ib. duo eius mortem consecuta. ib. interpetrat Myconio prorogationem Vita. 615

Martinus Mirus mor. 777

Martinus Mylius Rector Scholae Gort. 666. 784

Martinus Polichius primus Rector VViteberg. 503. mor. 517

Martinus Schenck astu occupat Bonnam 742. in studio perit. 752. restituitur suo bonori. 762

Martinus Schillingus mor. 798

Martinus Thaburnus nasc. 558

Succedit Trozendorffo. 644. mor. 705

Masiusa mor. 81

Masilia occupatur. 799

Matthias pater Maccabaorum. 77. mor. 78

Matthianus Maria nasc. 91

Mathematici aliquot Vno anno mortui. 694

Matthias Ialem nasc. 2. mor. ib.

Matthias Iseb. legatis festinē respondetur. 463

Matthias Iseb. felix quomodo. 462

Matthias Euangelium scribit primus. 155

Matthias Aurogallus moritur. 608

Matthias Dresserus nasc. 595

Matthias Hostius nasc. 511. moritur. 744

Matthias VVesenbergius nascitur. 582. mor. 739

Matthias Hunyadi filius incarceratur. 459. è carcere ad regnū. 461. coronatur. 468. occupat Viennam. 482. obsidet Glogouiam. 485. mor. 487

Matthias Archidux Austria nascitur. 646. fit gubernator Belgicis. 697. resignat. 710. occupat Nouogradum. 777. Strigonium obsidet. 778. capit. 791. Budam obsidet. 819

Matthias Episc. Brandeb. administrat C. D. in Stragone. 601

Matthias Bergius mor. 769

Matthias Cisarans mor. 671

Matthias Colerus mor. 743

Matthias Flacius Illyricus nascitur. 537. litem mouet Philippo. 621. Magdeburgi scribit contra VViteberg. 624. Sult peccatum esse substantiam. 675. fratribus suis serdet. 676. mor. 694

Matthias

Matthias Mechowius flores. 508

Matthias Zellius mor. 623

Maturus Martyr. 182

Mauri ex Granata eijciuntur. 489

Mauritani Vincuntur. 678. rebellant Turcis. 752

Mauritania regnum Romanis tributarium. 112. Rex fit Christianus. 654

Mauritius Imp. 304. interficitur. 306

Mauritius Dux legionis Thebanæ Martyr. 204

Mauritius Elector Saxon. nascitur. 543. in Vngaria militat. 604. tumultuatur contra Electorem. ibid. eripit ei aliquot oppida. 615. dono accipit Electoratū Saxon. 617. 621. bellum parat contra Imp. 630. occupat Augustiam. ibid. occumbit. 634. prodigia ante eius mortem. ib.

Mauritius Comes Nassovia succedit patri. 723. occupat Bredam. 755. propugnacula ad Mosam & Rhenum. 756. Zutphaniam, Dauentriam, & multa alia. 760. Hulsum & Neomagum. 762. Steinsgam & Conerdam. 766. Gertrudebergam. 771. Groningam. 771. Turnhutum. 808. Ber. 809. plura alia. 810. suffragat copias Ducis Parmensis. 761. Comitū Varrasij. 808. Coner-

dam obsidione liberat. 778

Mauritius Hassia Landgr. nascitur. 688. nuptias celebrat. 775

Mauritius Hellingus moritur. 798

Maxentius Imp. simulat se Christianum. 209. occumbit. 211

Maximianus Hercules Imp. 203. legionem Thebanam decimat. 204. triumphat. ibid. abdicat se imperio. 206. stragulat. 207. 210

Maximilianus I. Imperat. nascitur. 463. mirabile & ridiculum quid de eius pueritia. 464. 466. nuptias celebrat. 477. eligitur Rex Roman. 484. capitur. 485. fit Imperat. 493. instituit Camera iudicium. 495. Urbes aliquot Italicas occupat. 511. Venetos cum spectatoribus cadit. 516. Mediolanum obsidet. 521. postrema comitia celebrat. 526. moritur. 533

Maximilianus II. Imperat. nascitur. 568. fit Rex Roman. & Bohem. 660. coronatur in Regem Vngaria. 662. prima comitia celebrat. 669. concedit & sum Confess. August. 675. facit pacem cum Selymo. 676. comitia Spira celebrat. 679. duas filias elocat. 680. moritur. 694

Maximilianus

Maximilianus Archidux Austriae nasc. 647. eligitur Rex Poloniae. 740. obsidet Cracoviam. 741. capitur. 744. agitur de eius liberatione. 749. dimittitur. 751. aliquot arces in Hungaria occupat. 793. Hungarum expugnat. 801. cum Turcarum Imp. dimicat. 803. Papam occupat. 809. Iaurinum frustra obsidet. 810. fit gubernator Transylvaniae. 816

Maximilianus Archidux Austriae nasc. 719

Maximilianus Dux Bavariae nuptias celebrat. 795

Maximinus Imp. Alexandrum cum matre occidit. 193. Una cum filio iugulatur. 194

Maximinus Imp. 209. mor. 213

Maximus Imp. 194. occidit. 195

Maximus fr Imp. 239. Victor ingreditur Treuiris. 240. occumbit. ib.

Maximus Aetium occidit. 272. imperium inuadit. 273. Eudoxiam si comprimit. ib. interficitur. 274

Maximus Turonensis Episcopus floret. 260

Maximus Planudes floret. 409

MECHLINIA Si pulueris tormentarij perit. 612. se dedit. 725

Mecenas mor. 131

Melcholum delerur. 271. capitur. 356. 358. 500. 520. obsidetur. 521

Megalenses Iudi instruiti. 71

Megaloburgenses Domini suus

Duces. 406. eorum origo. 367

Mehemetes Bassa Caramaniae capitur. 793. Bassa Iaurinensis confoditur. 815

Meimardus conuertit Linonos ad Christum. 372

Melchior à Redern nasc. 641. eius virtus in pugna Sisseckiana. 770. in defensione Varadini. 820

Melchior à Rechberg nasc. 627

Melchior Angerus nasc. 619

Melchior Fendius mor. 665

Melchior Iunius nasc. 611. succedit Sturmio. 754

Melchior Kling mor. 684

Melita insula obsidetur. 666

Melodunum Nauarraum pro Rege agnoscit. 777

Memingia exhibet Confess. 578

Memphis expugnatur. 522

Menander mor. 58

Menelaus emit summum sacerdotium. 76. occiditur. 79

Mensingus contra Lutherum. 562

Mephoboseth nasc. 14

Merouanus Francorum Rex. 267

Morsburgensis Schola aperta. 607

Mesites Bassa ab obsidione Rhodi depellitur. 479

Mesopotamiam occupatur. 591

Mesuse Me... floret. 358

Metellus... Pseudophilippum. 81. Macedoniam facit prouinciam. 82. Cretes pres-

mit obsidione. 87. moritur. ibid.

Metensis Vrbs occupatur. 632

Methodius baptizat Ducem Bohemorum. 327

Methone capitur. 51. 499

Methonis cyclus cauitus. 42

Mexico occupatur. 535

MICHAEL historia. II

Michaël Archangelus mor. 287

Michaël Valachia Regulus à

Turcis deficit. 785. Turcas &

Tataros cedit. 804. 818. Imperatoris legatis praestat homagium. 816. multas Vrbes

Vastat. 819

Michaël Beutherus nasc. 548.

mor. 743

Michaël Lopezius Légasse nouus reperit Insulas. 663

Michaël Neander mor. 798

Michaël Pfellus floret. 341

Michaël Seruetus crematur.

635

Michaël Sidonius concionatur

de Missis. 618. mor. 660

Michaël Stifelius mor. 674

Michaël Teuberus mor. 739

Micheas claret. 23

Middelburgum capitur. 690

Mieslaus Polonor. Dux bapti-

zatur. 332. erigit duas Eccle-

sias. ib. mor. 335

Mieslaus Dominus Silesia. 369

Milites, qui Phocam elegerant,

consumpti. 308

Milo occidit Clodium. 107

Miltiades profligat exercitum Da-

ry. 36

Mindarus Dux Spartanus occumbit. 44

Miriam & Maria Cantica confertur. 133

Misina condita. 329. Ecclesia ibi constituta. 330. Schola. 607

occupata. 615. de caelo tradita. 617

Misnenses ab Hussitis Vicis. 427

Misina mutat religionem. 600

Misnicus iumulus. 604

Missia reformatur VViteberga.

549. abrogatur. 557. Argentorati & Basilea. 574. in Anglia. 621. Vernacula lingua

celebratur. 561

Mithridates interficitur. 57

Mithridates omnes Romanos necat. 93. ex Ponto profugit. 98.

Vincitur. 99. Senexio hausto

mor. 100

Mirylena expugnata. 95. 465

MODESTINVS Pistoris nasc.

521. mor. 668

Morsia occupatur. 810

Moguntinorum decretum de Maria. 502

Moldavia deficit à Turcis. 786.

occupatur. 792

Mompelgartense colloquium. 733

Monachus exposulat cum DEO.

307. Seneno necat Imp. in hostia sacra. 400. Paulum mendacij arguens extinguitur. 563

Monachi deserunt monasteria.

546. duo cremantur. 569

Monachum conditur. 822

Monarchia prima.

secunda.

322

32. *tertia*. 53. *quarta*. 125
Monarcha quinque complens 100
annos. 160. quatuor tantum
annu & aliquot menses. 164
Monasterium expugnatur. 591
Mondragonis profligat Aurai
copias. 690
Mongomerius lethaliter vulne
rat Regem Gallie. 652
Monsiales fiunt matresfamilias.
551
Monica mor. 240
Monothetarum error. 312.
damnatur. 312
Mons Letus, apud quem Cossub
latus est leto. 74
Monsterbergensium Principum
origo. 466
Montesquius traiecit globo Lu
dovicum Borbonium. 677
Moravia recipit Calendarium.
721
Mores occupatur. 587
Mosaica historia Herodoto anti
quior. 38
Moses vincuntur. 518. irrum
pant in Lizoniam. 647. cum
Suecis pacem faciunt. 785
eorum legatio Pragam venit.
789
Mosconia vrbs exstia. 682
Moses nasc. 8. occidit Aegypti
um. 9. vocatur a Deo. ibid.
pralegit Deuteronomium. 10.
mor. ib. est typus Christi. 146
comparat Romanos aquila.
163
Mose Anmas Rex noui orbis. 535

MULEASSES regno eijcitur.
589. restituitur. 591
Muleius Mahametus in aquis
perit. 701
Muleius Hamesus regno Fesano
positur. 702
Muleius Xequus fit Christia
nus. 774
Mulhusium domatur. 742
Mummus capit Corinthum. 82
triumphat. 83
Muncaculum occupatur. 672
Muranum expugnatur. 624
Musa Zelebis necat fratrem. 420
strangulatur. 421
Mustapha a patre strangulatur.
635
Mustapha Bassa occupat Nico
siam. 680. perfidiosè agit cum
Famaugustani. 682. 709.
vincitur. 701. mor. 709
Mustapha Bassa Budensis stran
gulatur. 702

N

NABONASSARIS ara. 24
Nabonidus est Balthasar.
30
Naboth interficitur. 20
Nadab Rex israel occiditur. 18
Nausus dat fabulas. 65
Nabas Rex Ammonitarum. 14
Nahor nasc. 3. mor. 4
Nahum Propheta flores. 25
Nalenaico dux Cosaccorum ca
pitur. 802
Nansesiu vrbs Lotharingia. 475
Narbonense oppidu obsidesur. 261
Naves

Narsete Totilam & Teiam vin
cit. 302. festinè respondet So
phia. 303
Narna occupatur. 710. 755. pul
nere sulfureo deformatur.
772
Nathan Chytraus nasc. 607. mo
ritur. 824
Nauis Narragonia. 497
Naumburgense cœnobium fun
datur. 380. transfertur Sa
ganum. 394
Nazareth recuperatur. 382
NEAPOLIS capitur. 388. Hi
spanorum colonia. 582
Neapolitanum regnum occupa
tur. 493
Nebucadnezar Rex Assy. 27
Iudam capit. ib. mor. 29
Nehemias instaurat Ierusalem.
41. redit Babylonem. 42
Neoburgensis conuentus. 657
Neomagum deficit ab Ordine.
725. occupatur. 762
Nepotus occupatur. 717
Neratus Priscus flores. 175
Nero Imp. nasc. 154. adoptatur a
Claudio. 158. nuptias celebr.
159. fit Imp. 160. necat Bri
tannicum. ib. matrem suam.
ib. conjugem suam. 161. 162
Senecam & Lucanum. ib. in
cendit Romam. ib. persequitur
Christianos. ib. fit & VIXOR.
163
Nerva Imp. 168. adoptat Traia
num. 169. mor. ib.
Nerna occupatur. 647

Nestorius Episc. Constantinop. 254
eius dogma dicitur. 260. 268
Neuela occupatur. 707
Neydhardus Episc. Bamberg. mo
ritur. 823
NICANOR interficitur. 79
Nicasius fit Martyr. 271
Nicasius I. C. est cæcus. & tamen
fit Doctor. 486
Nicaea conditur. 54. Synodus est
ibi. 216
Nicephorus Gregorius flores. 405
Nicodemus colloquitur cum Chri
sto. 148
Nicodemus Frischlinus miserè
perit. 759
Nicolai castellu occupatur. 793
Nicolaus V. PP. fautor Rudol
phum. 443. mulcos curat Serti
auctores. 444. mor. 456
Nicolaus Episc. Myra flores. 223
Nicolaus II. Salma Comes saxo
percussus mor. 581
Nicolaus III. aliquot castella in
Vngaria oppugnat. 624. mor.
Nicolaus III. mor. 708 (627
Nicolaus Comes Serinius a Tur
cis irucidatur. 670
Nicol. Comes Vademonius. 693
Nicol. Siculus de Iudæis Ar
chiepisc. profectetur ius. 426.
Nicol. Cusan. flores. 428. fit Car
dinalis. 444. pradicat religio
nis mutationem. 525. mor. 469
Nicolaus Radlaus Episc. Lond
nensis fit Martyr. 640
Nicolaus Miccacas Abbas Sisse
ckus susatur contra Turc. 767
Nicolaus

Nicolaus Iasonicus capis Valachia Regulum. 715
Nicolaus Palfius occupat Tarsam. 809
Nicolaus Iurizius iuratur Gensum. 583
Nicolaus Durantius Brasiliam adit & obrinet. 640
Nicolaus Perennius Grannulans mor. 627
Nicolaus Perottus carus Nicolao V. P.P. 444. floret. 471
Nicolaus Radzeulius mor. 667
Nicolaus à Burghaus nasc. 828
Nicolaus de Creuzenach mor. 487
Nicolaus à Nofitz mor. 758
Nicolaus à Rorenburg nasc. 613
Nicolaus Rhedigerus nasc. 641 mor. 743
Nicolaus Ambsdorffius nascitur. 481. fit Episcop. Naumburg. 605. eius paradoxon. 628
Nicolaus Berlinus decollatur. 788
Nicolaus Cisnerus nasc. 575. moritur. 720
Nicolaus Copernicus nasc. 474 mor. 608
Nicolaus Episcopus mor. 665
Nicolaus Eremita Helmeticus floret. 482
Nicolaus Gerbelius mor. 657
Nicolaus Hemmingius nasc. 517
Nicolaus Leoncerus mor. 558
Nicolaus Lyranus Biblia scholijs illustrat. 402

Nicolaus Reusner nasc. 611
Nicolaus Selneckerus nasc. 589 mor. 769
Nicolaus Storck homo fanaticus. 545
Nicolaus Taveillus nasc. 619
Nicolaus Veligius nasc. 575
Nicomedes Bithynia Rex moritur. 97
Nicomedia civis edicta Imp. dispersit. 205
Nicopolis vastatur. 787. exurit. 819
Nicostris occupatur. 680
Niescerda occupatur. 704
Niglossor Rex Babylonis. 30
Nimrodi regnum. 3
Ninus Rex Assyriorum. 4
Nissa Vrbs Episcopatus Vratif. donatur. 375
Niuena occupatur. 700
NOHA nasc. 2. arcaminzreditur. ib. mor. 4
Nomina sunt fatalia. 278
Noriberga instauratur. 358. subscrisit Confess. Aug. 577. obsiderur. 631.
Noribergenses mittunt Ven. ceslao Imp. aliquot plausira vini. 417. bellum gerunt cum Achille Germanico. 445
Noribergensis conuentus. 544 eius decretum. 549. 554
Norma iudicij in Ecclesia. 645
Normania vnde dicta. 326. Narrarai agnoscit Regem. 777
Novella edita. 265. 300
Noneisium occupatur. 725. 734
Noniodunum

Noniodunum occupatur. 761
Nonioradam occupatur. 777
NOVGNAS Acugnans Dium expugnat. 597
Numa Rex Rom. 26. mor. ib.
Numantia excisa. 84
Numantius vincit 30000. Rom. 84
Numerianus Imp. occiditur. 201
Numidia fit prouincia. 114
Nuptia in Cana. 147. Parisiensis. 685

O

OBEDANUS DAVIDS. II
Oboiriti subacti. 367
OCHOZIAS Rex Israel moritur. 20
Ochozias Rex Iuda occiditur. 21
Octavia Claudij filia nubit. 159
Octavianus Comes Mansfeld. globo sclopeti necatur. 761
Octavianus Farnesius Dux Parmensis mor. 738
ODETTVS FENIXUS Lotrechus mor. 572
Odoacer occupat Romam. 279 consulit S. Severianum. 281 Rugios transfert in Italiam. 283. ter vincitur. ib. obsidetur. 284. se dedit & obruntatur. 285
Odofredus Beneuentanus moritur. 390
OETMARSVM occupatur. 810
OGYGES Rex. 6
OLDENSELA occupatur. 810
Olybrius mor. 277

Olympia Fulvia Morata mor. 642
Olympiades incipiunt. 23
Olympias interficitur. 56
ONIAS interficitur. 100
Onias emit summum sacerdotium. 76. eius templum. 79
OPARDYS Bassa fugatur. 802
Oppia Virgo Vestalis damnatur. 37
ORATORES tres occisi. 94
Orchanes occupat Prusum. 404. fit Imp. ib. mor. 407
Orchausichorum exurit. 819
Orlinalia Ministrorum instaurata. 561
Orestes filium suum puerum facit Imp. 278. trucidatur. 279
Origenes nasc. 185. Mammaam docet relig. Christianam. 191 componit ΕΞΑΠΛΑ. 193. fit Presbyter. ib. mor. 197
Orlandus de Lasso nasc. 537. moritur. 776
Ormuzum Lusitaniae Regi subijcitur. 510
Orosius Diocletianu confert cum Pharaone. 214
Orthodoxorum persecutio. 282
OSEAS Vlt. Rex Israel. 24
Osus interest Synodo Nicena. 218
Osmanes Bassa occupat Temircapim. 702. Somachiam. 718 ad internecione caditur. 704 vincitur à Persis. 715. 727. subigat Tataros. 722. occubit. 789
M m m
Osabrui

Osnabrugense Collegium institutum. 320. Schola. 323
Oswaldus Myconius nasc. 485 mor. 633
OTH O Imp. nascitur. 150. fit $\alpha\upsilon\tau\omicron\chi\epsilon\gamma\epsilon$. 164
Orho M. Imp. multas condit Ecclesias. 330. coronatio eius describitur. 32. instaurat monasteria. 332. Roma coronatur. ib. fundat Archiepisc. Magdeburg. 333. mor. ib.
Orho II. nasc. 332. fit Imp. 334 mor. ib.
Orho III. Imp. 334. Ducem Polonorum facit Regem. 335. moritur. 336
Orho III. coronatur. 378. deijcitur ab Imperio. 379. Vincitur. ib. desertus ab omnib. moritur. 381
Orho Henricus Elector Palat. nasc. 503. amplectitur Confess. Aug. 642. fit Elector. 643 mor. 653
Orho Henricus Comes Pal. Rh. nasc. 643
Orho Dux Moravia occubuit. 356
Orho cum telo mor. 399
Orho Dux Brunf. nasc. 571. 686
Orho Henricus Dux Brunsvic. & Lun. nasc. 641
Orho Dux Luneburg. nasc. 625
Orho Palatinus occidit Imp. 378 occiditur. ib.
Orho Landgr. Hassia nasc. 783
Orho Truchsesius nouam Academiam instituit. 664

Orho Episc. Frisingensis. 349. moritur. 366
Orho Episc. Bamberg. conuenit Pomeranos. 355. mor. 359
Orho Rud. Amir al. capitur. 666
Orho Brunfelsius defendit Huttenum. 551. mor. 590
Othomannus nasc. 389. fit Rex Turcarum. 397. mor. 404
Othoniel Iudex Israel. 11
Oisocarus Rex Bohemia occiditur. 392
OVIDIUS nasc. 119. mor. 144 est Poetarum Cicero. 570

P

PACORVS occupat Palastinam. 121. interfectus. 123
Pädagogium Sietinense fundatur. 607
Palanka occupatur. 774
Palladius primus Scoror. Episc. 259
Palma enascitur in loco praliq. 116
Palma ciuitas conditur. 771
Palotta occupatur. 772. 817
Pamphilus Martyr. 210
Panatius floret. 82
Panckota occupatur. 794
Pandecta publicantur. 297
Panormum capitur. 63
Pannonij subiugantur. 130. faciunt pacem cum Rom. 143
Pansa & Hirtius Cosb. interfecti. 118
Pantanus Alexandria Scholam instituit. 185

Papa

pa excommunicat Papam. 366
pa occupatur. 782. 809
pa hancius interest Synodo Nicaena. 218
pa Episc. Hierapol. floret. 174
pianianus occiditur. 197
pyrus Cursor Samnites caedit. 58. à Teutonib. fusus. 88
paelma. 267
pardon. proclamatur. 680
pamenio capit Porydam. 50
pithi ex Syria eijcuntur. 107
prruunt in Syria. 121. in Iudaea attrahuntur. ib. occupant Hierosol. ib. vincuntur. 122
pibici regni init. 64. fit. 192
pcha sub Ezechia. 24. sub Iosua. 26. primū in secundo templo. 35
pcha Verum miraculo inuefigatur. 252
pcha sine Alleluia. 573
Paschate controuersia. 186
pchalus II. PP. excommunicat Imp. 351. coronat Imp. 352. concedit ei ius conferendi Episcopatus. 353. rursus e id occupat. ib.
pchasius Martyr. 261
plasseniensis transactio. 631
pauinum occupatur. 511
palmus Lutheri. 577
pula mulier nobilis mor. 248
pnilius puer non potest deterreri à fide. 261
pulinus interest Concilio Rom. 238. est familiaris Sulpitio Seneca. 246

Paulinus Vlt. Cos. Veteris Roma. 299
Paulus videt Petru. 154. scribit ad Thessalon. 158. ad Corinth. 159. ad Rom. ib. Hierosolymis ligatur. ib. Romā mittitur. & naufragium patitur. 160. est in libera custodia. ib. liberatur. ib. à Nerone occidit. 163
Paulus I. PP. 469. mor. 472
Paulus III. nasc. 471. fit PP. 590 approbat Iesui. 592. mor. 625
Paul III. fit PP. 642. mor. 652
Paulus primus Eremita. 198. mor. 229
Paulus Episc. Burgesis floret. 427
Paulus AEmilius mor. 575
Paulus de Castro mor. 431
Paulus Diaconus ordinat lectiones festorum. 323
Paulus Eberius nasc. 513. est notarius in Colloquio VVormat. 645. succedit Pomerano. 650 mor. 679
Paulus Fabricius mor. 754
Paulus Fagius nasc. 506. in Angliam proficiscitur. 623. mor. 628. effoditur & crematur. 640. honori suo restituitur.
Paulus Iouis mor. 633 (654)
Paulus Kinisius Temes & Variensis Vincit Turcas. 479
Paulus Manutius nasc. 515
Paulus Melissus Schedius nascitur 600
Paulus Nyari capitur. 802. liberatur. 803
Paul. Sperat. nasc. 482. mor. 639
M m m 2 Paulus

Paulus VVistychius mor. 744
Pausanias perit fame. 38
Pausanias floret. 184
Pax nobilis Gracia. 40. inter *Atheniens.* & *Lacedamon.* 43
Antalida. 46. inter *Carthag.* & *Rom.* 64. cum *Parthis.* 128
Genferico & *Vandalis.* 261
inter *Polonos* & *Cruciferos.* 470. *Carolus Imp.* & *Regem Gall.* 572. *Carolus* & *Prorestantes.* 583-631. 639. 651
Imp. & *Turcas.* 676. in *Gallia.* 679. 710. inter *Regē Dania* & *Suecia.* 680. *Polonos* & *Moscōs.* 713. *Turcas* & *Persas.* 752. *Polonos*, *Turcas* & *Tataros.* 760. *Moscōs* & *Suecos.* 785. inter *Regem Gallia* & *Hispania.* 816. 817. inter *Pontificios* & *Reformatos* in *Gallia.* ib.

PEKA Rex Israel. 23. occiditur. 24
Pekala Rex Israel. 23
Peleg nasc. 3. mor. 4
Pelicanus natus. 707
Pella hospitium Ecclesia. 163
Pelopidas Dux Thebanorum. 48
occumbit. 49
Pelozium occupatur. 670
Perdiccas Rex Macedonum. 39
49. occidit. 49. iugulatur. 55
Pere & Vloka mons. 678
Periacon cona duos fratres Venenoneccat. 696
Pericles mor. 42
Perpenna vincit Aristonicum. 85

Persa Vincitur. 37. 38. ut
hunt *Turcas* in *Asiam.* 325. d
pugnant *Hierosolymam.* 30
Vincunt Turcas. 727. coru
Monarchia. 32. *Vincunt Sin*
nem Bassam. 706. *Osmān*
Bassam. 715
Persecutio Christi. inorum prim
162. *secunda.* 168. *tertia.* 17
quarta. 181. quinta. 188. *se*
sa. 194. *septima.* 196. *octava.*
198. *nona.* 200. *decima.* 10
Lutetiana. 646
Perseus accusat fratrem. 73. *et*
Slt. Rex Maced 74. *belliger*
tur cum Rom. 75. *Vincitur.* 7
mor. 77
Persius nasc. 153. mor. 162
Pertaus Bassa capit Cyulam
670. *fugit.* 683
Pertinax ex Professore fit Imp
186. *occiditur.* ib.
Peraana regiones inuenta. 51
subacta. 565
Persusia incensa. 121
Pestis senit Roma. 39. in *Attica*
42. *Polonia* & *Silesia.* 40
727. *Linonia.* 760. *Anglia*
771. *Turcia*, *Vngaria* & *Am*
stria. 735. *Gorsicij.* 727. *Vn*
anno in plurib. locis. 812
Pestum occupatur. 602. *oppu*
gnatur. 604
Perilius Cof. Vult capere Letum
sed Letum ipsum capit. 74
Petrinia obsidetur. 771. *occup*
tur. 792. *obsidione liberatur*
802

Pyrrhus sanat claudum. 153. *An*
nochia habet *cathedram.* 154
liberatur ex carcere. 156. *Rom*
am Venit. ib. *celebrat decen*
nalia moris Christi. ib. *occi*
ditur. 163
Petrus Alexandria Episc. *Mar*
tyr. 211
Petrus Albussonius Turcas a
Rhodo obsid. *iepellit.* 479
Petrus de Gufman Comes Fon
tanus expugnat duas Vrbes.
788. *adit Gallos.* ib. *Camera*
rum occupat. 792. *fit guber*
nator Belgici. 796
Petrus Moldania princeps Vin
ciur. 581
Petrus Abelardus floret. 368
Petrus de Aliaco fit Cardinalis.
420. mor. 426
Petrus Apianus mor. 634
Petrus Bambus nasc. 471. mor.
620
Petrus Blefensis floret. 368
Petrus Beutrichius mor. 749
Petrus Calaminus mor. 826
Petrus Canisius nasc. 558
Petrus Carrera casus. 690
Petrus Cholimus mor. 606
Petrus Comestor floret. 368
Petrus Crinthus floret. 496
Petrus Danesius professor graca
lingua. 578
Petrus Dresdensis sub Vtraque
communiscandum sentit. 420
Petrus Galatinus Minorita.
519
Petrus Gualterius Chabotius
nasc. 521

Petrus Lombardus fit Episcop.
Parisiens. 368. mor. 369
Petrus Lotichius secundus nasc.
571. mor. 657
Petrus Maluenda Collocutor.
612
Petrus Martyr Vermilms nasc.
502. *disputat de C. D.* 623
mor. 661
Petrus Monanus mor. 748
Petrus Mosellanus mor. 558
Petrus Franciscus Duellius ca
pitur. 761
Petrus Nonnius mor. 694
Petrus Palladius mor. 657
Petrus Paulus Parisius Consen
tinus floret. 529
Petrus Pithaus mor. 814
Petrus Ramus nasc. 520. *truci*
datur. 687
Petrus Ronsardus nasc. 558. *mo*
ritur. 733
Petrus Strozza globo traicitur.
647
Petrus Titus nasc. 605
Petrus Paulus Vergerius fit
Euangelicus. 622
Petrus Victorius nascitur. 498
mor. 738
Petrus Vincentius primus Re
ctor Schola Gori. 666. mor.
712
Petrus de Vineis floret. 383
Petrus Viretus mor. 660
Petrus VVesfenbecius nasc. 614
Petrus Ximenius mor. 807
pfefferkorn candens. ib. *forci*
pibus discerptur. 512
M m 3 PHALA-

PHALARIS Tyrannus. 29. 30
Phar. in d. u. primus Rex Fran-
corum. 252. 253. mor. 255
Phar. 10 & Diocletianus conse-
runtur. 214
Phar. saorum initium. 86. eue-
hantur. 97
Pharnaces Ponti Rex vincitur.
112
Phaselus Tetrarcha Iudae. 120
Ἰουλιανός. 121
Philiberus Marchio Badensis
occumbit. 678
Philippi Villa occupatur. 700
Philippicus fit Imp. 314. gratifi-
catur Monacho. 315. excaca-
tur. ib.
Philippi Urbis. 50
Philippina Insula inuenta. 664
Philippopolis occupatur. 408
Philippus Apostolus Martyr. 159
Philippus Presbyter floret. 263
Philippus Macedo nasc. 47. fit
Rex. 49. triplex felicitatis ac-
cipit nuntium. 50. Merbonam
expugnat. 51. vincit Phocen-
ses. ib. Atheniens. & Theba-
nos. 52. interficitur. ib.
Philippus Rex Maced. vincitur.
72. mor. 74
Philippus Rex Syria. 92
Philippus Tetrarcha Iudae. 142
mor. 153
Philippus Arabs imp. occiditur.
196
Philippus fit Imp. 375. P. P. ei ad-
versatur. 376. bellum facit
Thuringis. 377. occiditur. 378

Philippus Rex Hispania nasci-
tur. 478. mor. 508
Philippus Rex Hisp. nasc. 568. fit
Rex. 606. Bruxellas ingredi-
tur. 624. nuptias celebrat.
637. 650. 680. vincit Gallos.
646. Antonium Lusitanum.
714. novam constituit Acad.
Ducis. 657. fit Rex Portu-
gall. 708. 799. occupat insulas
Azores. 717. amittit classem
contra Anglos. 745. mor. 822
Philippus Infans Hispan. nasc.
702. fit generalis princeps His-
pan. 724. nuptias absens cele-
brat. 822. succedit patri. ib.
Philippus Rex Francia vincit
Imp. 379. petis tolli Ordinem
Templariorum. 400
Philippus Dux Burgund. insti-
tuit Ord. aurei Velleris. 421
Philippus Elector Pal. Rh. nasc.
444. mor. 510
Philippus Comes Pal. defendit
Viennam. 574. 623. mor. 623
Philippus Ludou. Com. Pal. Rh.
nasc. 618. nupt. celebr. 691
Philippus Emmanuel Dux Sab-
audia nasc. 737
Philippus Landgr. Hassie nasc.
506. consistit Acad. Marburg.
565. subscribit Confess. Aug.
577. restituit Ducem VVitte-
berg. 589. profugiat copias Fer-
dinandi. ib. capis Henricu Brū-
swic. 610. bellū denūciat Ca-
sari. 612. capitur. 617. dimit-
titur. 630. mor. 674

Philippus

Philippus Comes Nassou. fit gu-
bernator Neomagi. 762. capti-
tur & mor. 792
Philip. Ep. Ratisb. mor. 823.
Philippus Landgr. Hassi. filius
mor. 720
Philippus Dux Sax. Laoburg.
nasc. 708
Philippus Dux Holsatia mori-
tur. 757
Philippus Magnus Dux Brun-
swic. occumbit. 634
Philippus Sigismundus Dux
Brunsi. & Lun. nasc. 676
Philippus Dux Brunsi. mor. 806
Philippus Dux Pomeran. nasc.
519. nuptias celebrat. 595.
mor. 655
Philippus Ludouicus Comes Ha-
noua nuptias celebrat. 805
Philippus Marchio Badensis mo-
ritur. 748
Philippus Comes Hornanus de-
collatur. 675
Philippus Comes Egmondanus
occumbit. 755
Philippus Comes ab Hobenloe fit
legatus. 723. nupt. celebr. 795
Philippus Beroaldus floret. 497
mor. 513
Philippus Callimachus mor. 496
Philippus Camerarius nasc. 598
Philippus Commarus mor. 512
Philippus Decius mor. 593
Philippus Melanchtho nasc. 496
-Heidelbergam venit. 511. Tu-
bingam. 513. Vitebergam. 527
fit Magister. 518. scripta edit.

527. defendit Luthrum. 538
scribit contra articulos rusti-
corum. 561. de Visitat. Eccle-
siarū. 567. Confess. Aug. 576
Apologiam. 577. formulā con-
cordiae. 593. cū Eccio colloqui-
tur. 602. plures fit ab hostib.
quā à discipulis. 614. resu-
tat librum Interim. 621. est
vnu ex Collocutorib. VVor-
mat. 645. mor. 656. de eoni-
dium Ferdinandi Imp. &
Erasmi. ib.
Philippus Theophrastus Para-
celsus mor. 604
Philippus Sydnanus mor. 738
Philisimi fulminib. prosternun-
tur. 13
Philo legatus Iudaorum. 155.
autor libri Sapientia. ib.
Philopæmen necatur. 73
Philosophia secularis defædit
Theologiam. 368
Philoxenus in lapidicinas du-
citur. 46
Phlegon Chronograph. floret. 174
Phocas occidit Mauritium Imp.
306. trucidatur. 308
Phocenses Bæotij bellum infe-
rant. 45. diripiunt templum
Delphicum. 50. vincuntur. 51
Phocion necatur. 55
Phocylides floret. 30. 31
Phœnicia capitur. 51
Phormio Terentiij acta. 79
Pialis Bassa profugiat classem
Hispanorū. 654. Chium occu-
picat. 461 (par. 669
M m m 4 Picentes

Picentes Vincuntur. 61
Pictori manus exaruit. 276
Pilatus in Iudaea mittitur. 145
Romae citatur. 153. $\alpha\omega\lambda\theta\gamma$.
155
Pindarus nasc. 34. mor. 42
Pipinus fit Rex Fræcia. 318. Ra-
nennam donat S. Petro. 319
mor. ib.
Piræum Athenis extructum. 38
Pisistratida Athenis pulsus. 35
Pisistratus pellitur Athenis. 30
redit. ib. regnat. 31
Piso $\alpha\omega\lambda\theta\gamma$. 144
Pius II. PP. 463. Gregor. Heym-
burg excommunicat. 464. mo-
ritur. 468
Pius III. fit PP. 652. 654. in
eius coronat. multi homines
perierunt. 654. mor. 667
Pius V. PP. mor. 686
PLACENTIAE ad esum hu-
manarum carniū Ventum.
301
Placentinus floret. 374
Plaga Aegypti. 9
Plassenburgum obsidetur. 635
Platina familiaris Bessarioni.
474. mor. 480
Plato nasc. 42. mor. 51
Plana exurit. 428
Plantus mor. 73
Plesconia obsidetur. 709
Pleuina exurit. 819
Plindenburg occupatur. 792
Plinius nasc. 144. scribit suum
librum. 167. mor. ib.
Plinius secundus floret. 170.

quærit Traianum de Chri-
stiani. 171
Plutarchus floret. 170
POGGIVS familiaris Bessario-
ni. 474
Pokuczia occupatur. 582
Poloni Vincunt Cruciferos. 420
faciunt cum ihs pacem. 470
duos Reges simul eligunt. 740
nihil certi de auxilijs contra
Turcas definiunt. 786. Mol-
davia occupat. 792. eorum
mos sub lectione Euægelij. 333
Polonia Christianismum suscipit.
332
Polonia regnum multi ambiunt.
739
Polonicarum Ecclesiarum con-
sensu. 733
Polotia occupatur. 662. 704
Polus Card. autor persecut. in
Anglia. 637. mor. 650
Polybius floret. 82
Polycarpus Romam Venit. 180
fit Martyr. 181
Polycrates defendit Asianas Ec-
clesias. 186
Polycrates Samiorum Tyran-
nus floret. 33
Polydorus frater Iasonis. 48
Polydorus Virgil. edit librum de
prodigijs. 565
Pomerania ad Christum conuer-
sa. 355
Pompeius M. nasc. 89. capit As-
culum. 93. triumphat. ib. 95
98. 102. appellatur Magnus.
93. fit Cos. 98. 106. Vincit Tri-
granem.

granem. 98. Mithridatem. 99
Syriam. 102. conficit bellum
piraticum. 98. ingreditur in
sanctum sanctorum. 100. con-
spirat cum Crasso & Cesare.
102. Roma profugit. 108. Vin-
citur. 109. obtruncatur. 110
Pompo ad Lignicium caesus. 386
Pomponius Atticus nasc. 88. mo-
ritur. 125
Pomponius Latus floret. 473
Pontificum Rom. primatus. 307
nomina mutant. 324
Pontus de La Gardia occupat &
tramque Naruam. 710. nau-
fragio perit. 727
Popilius Antiochum circumscri-
bit Virga. 76
Popilius interficit Ciceronē. 119
Porjena Rex. 35
Portensis Schola aperta. 607
Portenta ante praliū Munderse.
115. ante mortē Ciceron. 118
Portugallenses casti. 701
Posiacum Colloquium. 658
Posthumius Dictator Vincit La-
tinor. 36
Porbenus Martyr. 182
Potidaa capta. 50
PRAEDICATORVM Ordo in-
stitutus. 375
Prænestini Vincuntur. 47
Prætor primus Roma creatur.
49. duo creantur. 64
Præges rebellat Sigismūdo. 424
Priamus Rex Troia. 11
Pribislaus Hænesorum Dux fit
Christianus. 367.

de Primatu controuersia. 305
Rom. Episc. obtinet illum. 308
Primislaus Dux Sprotauiensis.
394
Priscianus claret. 296
Priscillianus supplicio afficitur.
240
Priscus conspirat contra Phocam
generum suum. 308
Probus Martyr. 261
Probus Imp. 200. occiditur. 201
Procas Rex Latinorum. 23
Proclus floret. 168
Promontorium Siride occupa-
tur. 734
Propertius floret. 127
Prosper Aquitanicus floret. 263
Protasius Rex Arimanorū. 725
Protestantes sibi sic dicti. 572
conuentum agent Smalcal-
dia. ib. exhibent Confess. Aug.
576. fædus faciunt. 578. pa-
cem impetrant. 583
Prudentius nasc. 224. refutat
Symmachum. 239. edit libros
Cathemeritōn. 348
Prusa occupatur. 404
Prussia ab Imperio auellitur.
470
PSALMODIA Mediolani insti-
tuta. 257
Pseudophileppus. 81
PTOLEMAEVS Alexander
Rex Aegypti mor. 92
Ptolemaus Alorites interficitur.
49
Ptolemaus Aletes. 95. à Rom.
opem petit. 103. mor. 107
M m s Prole-

Proteus Ceranus fit Rex. 59
Proteus Epiphanes. 71
Proteus Euergetes. 64. 83.
Sincis Seleucum. 64. pellitur.
86
Proteus Lagi. 55. 56. Vincitur. 57. mor. 59
Proteus Lathyrus 30000. ludaeorum interficit. 87. regno expellitur. 90. rursum regnat. 93
Proteus Philadelph. 59. cum Rom. facit pacem. 61. moritur. 64
Proteus Philometor. 74. regno spoliatur. 78. rapit Cleopatram. 82. mor. ib.
Proteus Philopator. 66. incipit bellum Syriacum. 67
Proteus Lucensis floret. 392
Proteus Mathematicus floret. 177
Proteus occupatur. 372. 373
394
P **V** **G** **N** **A** *ad Abydum.* 44. *Aetaca.* 125. *ad Aegates.* 64. *ad Aegopotamos.* 44. *ad Albam regalem.* 773. *Alexandri M. successores vltima.* 59. *Aliensis.* 46. *Antissiodorensis.* 324. *ad Arbela.* 53. *ad Arginusas.* 44. *ad Arthemisum.* 37. *ad Asculum.* 60. *Bouisienfis.* 379. *ad Cannas.* 68. *Catalaunica.* 269. *ad Cheronaam.* 52. *ad Clastidium.* 66. *ad Clusium.* 58. *ad Cnidum.* 45. *ad Cotoneam.* ib. *Cresstaca.* 405.

ad Cynoscephalus. 72. *ad Cyzicum.* 44. *Doriensis.* 97. *ad Eurymedontem.* 38. *ad Franckenhusum.* 559. *ad Granicum.* 53. *ad Haruanum.* 778 *ad Heracleam.* 60. *ad Issum.* 53. *ad Ithonem.* 25. *ad Kerestesch.* 803. *ad Lacum Regillum.* 36. *Thrasimenum.* 67 *Vadimonis.* 59. *Leuctrica.* 48 *ad Magnesium.* 72. *ad Martineam.* 49. *Marathonia.* 36. *ad Mundam.* 115. *ad Myrtinam.* 118. *ad Mycalen.* 37. *ad Naxum.* 47. *Pharjalsca.* 109. *ad Pidnam.* 76. *ad Plataus.* 37. *ad Rauennam.* 514. *inter Reges Dan. & Succ.* 666. *Regem Hisp. & Antonium Lusitan.* 714. *ad Salaminem.* 37. *Sisjockjana.* 770. *ad Strigonium.* 788. *Sucronensis.* 97. *ad Tanagram.* 40. *ad Thapsum.* 112. *ad Thermopylas.* 37. 72. *ad Ticinum.* 67. *ad Trebram.* ib. *ad Venusiam.* 70. *ad Ziamam.* 71

Pulcheria Virgo regnat. 250
Punicorum trium bellosum distantia. 62
Pupienus Imp. 194. interficitur. 195
Pyrrhus regnat. 58. pugnat cum *Cof. Leuino.* 60. placatur 1000 militibus. ib. ex Italia fugatur. 61
Pythagoras floret. 30. moritur. 36

QVADI

Q
QVADI Vincuntur. 182
Quadratus exhibet libros pro relig. Christiana. 173
174
QVEDLINBURGENSE Colloquium. 717
QVINQVE ECCLESIAE Vrbs euerfu. 607
Quintana contra Lutherum. 562
Quintilianus docet Roma. 168
Quintilius Varius amittit legiones. 143
Quintius Crispinus mor. 70
Q. Cincinnatus Dictator Praefinitus Vincit. 47
Quirinus Rome Cof. 130. censum primum agit. 134. secundum. 142. mor. 144
Quirinus Episc. habens e collo molam supernat. 210
Quito Hispanorum colonia. 582

R

RABANVS Maurus fit Archiep. Mogunt. 325. mor. ib.
Radagaisus Scythia in Italia trucidatur. 249
Radeuicus Canonicus Frisingensis. 364
Raphael Volaterranus floret. 497. scribit *Anthropologiam.*
Raphael Maffeus mor. 544 (508
Rasfia occupatur a Turcis. 468
deficit ab ijs. 779
Rascy equites in bello Glogouic-Bastonale diuincorū. 391 (fr. 485

Ratisponensis Conuentus. 602
Colloquium. 612
Rauerina fit exarchatus. 303.
diripitur a Gallis. 514
Raymundus floret. 383
REBECCA nubit. 6
Reformatio in Saxonia & Misnia. 766
Reges Turcici nominantur Imp. 451.
Reges tres simul occumbunt. 701
Reges spectare debent rem, non personam. 649. eorum errores magnas adferunt rerum perturbationes. ib. eorum liberalitas alios meliores, alios nequiores reddit. ib.
Regia potestas similis fulmini. ib.
Regibus quod quis prior, eo pauperior. 649
Regis Vicinitas multum valet. ibid.
Reg. fugium. 34
Regina Austri ad Salomonem. 17
Reginaldus Polus mor. 650
Regno ubi vixerit. 326
Reg. t qui multos, a multis regitur. 468
Regius mons Vrbs Prussia conditur. 388
Regni Israeliti finis. 25.
Regnum Alexandri M. 52. *Arginorum.* 6. *Atheniensium.* 8. *Cyri.* 30. *Dauidi.* 14. *Hierosolymorum.* 351. *Lagidarum.* 55. *Longobardorum.* 303. & *finis.* 320. *Macedonum.* 23
Neradis.

Nimrod. 3. Parthicum. 64.
Samuelis. 13. Saulis. 14. Si-
cyoniorum. 3. Tatarorū. 376
Troianum. 10. Turcarū. 397
Regunasc. 3. mor. 5
Reinerus Reineccius mor. 798
Reinholdus impetrat corpora
trium Magorum. 368
Religio Samaritana cepit. 25
Religionis mutatio in Saxonia.
467. 523. 570. in Misnia. 600
in Palatinate. 612. in Anglia.
621. 651. in Marchia Br. 600
Rembertus Dodonaeus mor. 739
Remigius Episc. Remensis. 277
Clodouasm baptizat. 286.
mor. 301
Renatus Lotharingia Dux Vin-
cit Carolum Burgundum. 475
Renatus Laudonniensis in Flori-
dam nauigat. 664
Reuchlinus agit primam Comae-
diam. 496
Reulinga subscribit Confess. Au-
gust. 577
Rex Portugallie multas Vrbes
Turcis eripit. 471
Rex inutilis quis sit. 469
RHENOBERGA occupa-
tur. 810
Rhingranus occumbit. 678
Rhinometus. 314
Rhodium diluuium. 56
Rhodus obsidetur. 479. occupa-
tur. 546
Rhati subacti. 130
RICHARDVS de S. Victore
mor. 361

Richardus Comes Palat. mor.
823
Richardus Greinnile repertor
Virginia. 728
Richardus Binghamus reprimis
feditiosos. 736
Richardus à Schultenburg nasc.
619
Richardus Pacaus in carceratur.
579
Ricimer occidit Anthemium Imp.
277. mor. ib.
Riga Vrbs. 383. tumultuatur
propter Calendarium. 724
Ripa castrum. 482
ROBERTVS Rex Gallia. 335
mor. 338
Robertus Dudlaus fit gubernator
Belg. 733. capit Druoso-
burgum. 735. mor. 748
Robertus Essexia Comes profligat
classem Hispanicam. 800
Robert. Guil. D. Bull. copias ducit
in Galliam. 740. mor. 747
Robert. Barnus fit Martyr. 601
Robertus Ferronus fit Martyr.
640
Robertus Stephanus mor. 654
Roboam fit Rex Iuda. 18. mor. ib.
Rochezana Hussita mor. 472
Rolandus de Romanicus mor.
394
Roma conditur. 24. capitur. 46
250. 273. 277. 389. 279. 300
301. 567. triennium est sine
armis. 94. conuertitur. 213
Roma Reges electi. 35
Roma condita millesimus annus
celebratur.

celebratur. 196. Et 2000.
388
Romana mulier ad conspectum
filij mor. 68
Romana sedes translata Auc-
tionem. 398. Romam rursus.
409
Romani rapiunt puellas Sabinas.
24. Vincunt Volscos. 39. Pyr-
rhum. 61. Picentes. ib. Gallos
Et Germanos. 66. Istros. ibid.
Aldrubalem. 70. Arabes. 314
Vincuntur. 46. 55. 63. 67. 68
84. 236. 369. capiunt Fide-
nas. 43. Vesos. 46. Saguntum.
68. Asiam. 72. Athenis leges
afferunt. 40. Tribunos plebis
creant. 48. cogrediuntur cum
Pyrrho. 60. cum Carthaginensibus.
63. amittunt 150. naues.
63. duos Cos. 70. 93. Vritur
argento signato. 61. auro. 70.
faciunt pacem cum Carthag.
64. 71
Romana plebis secessio. 36. 40.
59. impetum facit in Cos. 38
Romani Imperij felicitas mori-
tur. 184. dignitas transfertur
ad Saxones. 328. deficit in Oc-
cidi. 279
Romanorum Cos. creati desie-
runt. 301
Roman. PP. primatus. 307. no-
mina mutant. 324
Romulus nasc. 24. mor. 25
Rosenfius Bohemus. 148
Rostochium conditur. 370
Rotenburgij ministri Ecclesia se-

curipercussit. 560
Rotomagum obsidetur. 762
RVARDVS Tapper mor. 642
Rubus ardens non consumitur. 9
Rudolphus Dux Sueuia eligitur
Imp. 347. amissa dextra mo-
ritur. ib.
Rudolphus Comes Habsburg. nasci-
tur. 380. fit Imp. 391. suscipit
filium Rudolphum. 392
Otto caro Victo Austria potitur.
ib. mor. 394
Rudolphus II. Imp. nasc. 632. co-
ronatur Rex Vngaria. 685.
Bohemia. 693. Rex Rom. ibid.
succedit patri in Imperio. 695
celebrat prima comitia Au-
gusta. 713. Ratisbona. 779.
811. prorogat inducias cum
Amurathe. 721. foedus facit
cum Translyuanis. Et. 786
Rudolphus Princeps Anhalt. Vin-
cit Venetos. 516. nasc. 696
Rudolphus Agricola artes in-
staurat. 456. Erasmi scriptum
praefert reliqui. 470. ab Iulio
libros de Inuent. 479. murti-
tur. 483
Rudolphus Goelenius nasc. 619
Rudolphus Gualterus nasc. 532
mor. 738
Rugia conuersa ad Christū. 370
Rulandus perit siti. 322
Rupellæ obsidentur. 688
Rupelmonda occupatur. 718
Rupertus Comes Pal. Rh. fit Imp.
416. mor. 419. 506
Rupertus Tunticensis scribit li-
bro

libros de operib. S. Trinitat.

354

Rupertus de Lycio Franciscanus
floret. 473

Rupertus Eggenbergius ductor
exercitus Casarei. 770

Rustici mouent bellum. 557. pro-
figantur. 559

Rusticana Boëtij Vidua ad mē-
ditatem redacta. 301

Rusticorum Liga. 503

Rutaceum seruum Ducum Sa-
xonie vnde. 371

Ruth venit in Bethlehēm. 11

Rutheni fidem Christianam sus-
cipiunt. 328. Vincuntur. 379

S

SARBATARIUS ANNUS. II
Sabina Brandeburg. nubis.

618. & mor. 693. Egmondana.
795. VVirtenbergica. 671

Sacerdotib. cœlibatū iniungi-
tur. 345

Sadduceus initium. 86

Sadit Chumus patruū regno pel-
lit. 722. ambit regnum Pol-
lon. ib.

Saganum. 369. eò transfertur
cœnobium Naumburgense.

380. 394

Saguntina fames. 67

Saguntum occupatur. 68

Saladinus recuperat vrbes Pa-
lestina. 372. est humanus er-
ga Christianos. 373. mor. 374

Salabnasc. 3. mor. 5

Salica lex. 253

Salmanassaris anni incipiū. 24

Salomon nasc. 15. coronatur. 16

condit & dedicat templum.

ib. domum regiam. 17. fit Ida-

latra. ib. mor. ib.

Saluorum gens vincitur. 86

Saluius Iulianus floret. 177

Salustius nasc. 94. mor. 124

Saluziarū Marchionatus oc-
cupatur. 747

Samaria conditur. 19. capitur.

25. diruitur. 87

Samaritana religio cepit. 25

Saninites vincunt Romanos. 55.

faciunt cum ijs pacem. 57. ca-
duntur. 58

Samozum occupatur. 774

Samson opprimitur ruina do-
mus. 12

Samuel nasc. 13. eius regnum. ib.
mor. 14

Samuel Gryneus nasc. 600

Sancius de Auila profligat Gal-
los. 674. Auraci copias. 690

Sancta crux noua Insula reper-
ta. 499

Sanctes Pagninus mor. 596

Sannasarius mor. 581

Sapientes septem in Gracia flo-
rent. 29

Sapores Valeriano pro scabelle
vritur. 199

Sarabasc. 4. mor. 6

Saraceni vincuntur. 316. 349
occupant Hierosolymam. 336

Sardanapalus incendio perit. 22

Sarvascha occupatur. 795

Saturnalia instituta. 36

SATURNUS

SATURNUS Rex Assyriorum. 3

Saturnus tardissime circumdu-
citur. 649

Saul reijcitur & perit. 14

Saxones irrumpunt in Rom. li-
mites. 235. in Angliam. 265

bello petuntur à Carolo M.

320. Christianismum suscipi-
unt. 321. eorum insignia. ib.

371. in Franciam transferun-
tur. 322. accipiū dignitatem

Rom. Imperij. 328. vincuntur.

346. 347. vincunt Imp. 353

Saxonica domus Climaeres.

467

SCABIE & Gallica grassatur.

492

Scanola fit Cos. 92

Scala Iacobi. 7

Scanderbegi historia. 434. Vide

Georgius Castriotus.

Scapula mouet bellum in Hispa-
nia. 115

Scaurus Aurelius Cos. trucidat-
ur. 88

Sceptrum à Iuda ablatum. 123

Schembali occiditur. 702

Schiltach oppidum exustum. 586

Schneberga occupatur. 615

Schnellius decollatur. 671

Schola Altorfiana constituta.

693. Argentinsis. 598. Gor-
licensis. 666. Hailbrunnensis.

713. Mersburgensis. 607. Mis-
nenfis. ib. Neapolitana. 701.

Portensis. 607. Stetinensis. ib.

Scholasticorum priuilegium à

Fridrico Imp. datum. 366

Schöwenckfeldius. Vide Caspar

Schöwenckfeldius.

Scipio Africanus in Hispania

mittitur. 69. nouam Cartha-

ginem expugnat. ibid. sponfam

non attingit. 70. fit Cos. 71. 72.

capit Siphacem. 71. Anniba-

lem vincit. ib. triumphat. ib.

Lincernum concedit, & ibi

mor. 73

Scipio Africanus Minor nascitur.

73. fit Cos. 81. 84. Dolmini-

um expugnat. 80. delet Car-

thaginem. 81. Numantiam.

84. triumphat. 82. 85. mori-

tur. 86

Scipio Asiaticus vincit Antoni-

um. 72. triumphat. 73

Scipio Nasica mor. 88

Scipio in exilio viuū. 95

Scipio vicius à Casare fit & vto-

χeg. 112

Scipiones duo ab Asdrubale ca-

si. 69

Scodra occupatur. 478

Scots sedisrosi casti. 735

Scriptores iust discernendi. 645

Scytha Latinos vincunt. 378

SEBALDVS in Nurnberg flo-

ret. 344

Sebastianus Rex Portugallia ca-

si. 701

Sebastianus Brandt floret. 497

Sebastianus Castalis moritur.

663

Sebastianus Gerstmannus nasci-

tur. 605

Sebastianus

Sebastianus Hofmanus nasc. 529
Sebastianus Munsterus nascitur.
486. mor. 633
Sebastianus Schertlinus nascitur.
495. mor. 700
Sebastianus Venerius mor. 700
Sebastianus Vogelsperger capite
truncatur. 622
Secta in Iudaa orta. 86
Seizienum occupatur. 631. 774
Seizium occupatur. 777
Seditio Luteisana. 658
Sedulius floret. 263
Selandia occupatur. 684
Segellum occupatur. 777
Seranus necat Drusum. 144. occi-
ditur. 150
Seleucidarum anni. 56
Seleucus fit Rex Syria. 56. inter-
ficiatur. 59
Seleucus Callinicus occidit no-
uercam. 64. vincitur. ib. mori-
tur. 66
Seleucus Ceraunus. 66
Seleucus Philopator. 73. mor. 74
Sellum Rex Israel. 23
Selymus regno & Vita priuat
patrem. 515. duos fratres & na
cum filijs necat. ib. vincit Re-
gem Persarum. 518. Mama-
licos. 520. Syria. A Egyptum
& Iudaeam occupat. ibid. Ga-
lam expugnat. ib. Alcaurum.
522. Christianis sacerdotibus
pecuniam largitur. 520. mor.
537
Selymus cum fratre de imperio
praliatur. 645. succedit patri.

671. facit pacem cum Maxi-
miliano. 676. infeliciter ag-
greditur Tataros. 678. mori-
tur. 691
Sem nasc. 2. mor. 6
Semei occiditur. 16
Sempronius Gracchus occiditur.
87
Sendereuia occupatur. 666
Seneca fit pceptor Neronii. 158
necatur. ab eo. 162
Sennacherib obsidet Hierosoly-
mam. 25. interficitur. ib.
Septemvii insignes euentib. 123
Septimius Geta Imp. occidit. 190
Sepulchri Christi custodia com-
mittitur Franciscanis. 404
Serennius Granianus scribit pro
Christianis. 174
Serpens aneus erigitur. 10. con-
fringitur. 25
Sertorius interficitur. 97
Seruestanum Gymnasium abso-
lutum. 725
Sernetus edit libros de errorib.
Antitrinitarijs. 582
Seruz nasc. 3. mor. 5
Seruia cedit Turcis. 468
Seruij vincuntur. 408
Serulius Glauca occiditur. 91
Sernius Tullius Rex Rom. 29
censum agit. 30. occiditur. 33
Sesostris a Regib. Vehitur. 305
Sestus occupatur. 408
Seth nasc. 1. mor. 2
Seuerinus Monachus Noricorum
Apostolus. 273. pradiat Odo-
cro Victorem. 281

SECTIV

Seuerus Imp. 186. prohibet fieri
Isdaos & Christianos. 188.
parcit Christianos. 189. mori-
tur. ib. 276
Seuerus hereticus Episcopatu
pellitur. 289
Sextius Aquas Sextias condit. 86
Sextus Pompeij filius occiditur.
124
SIBYLLA Ioh. Friderici Elect.
Sax. conuinx. 638
Sicitus magna. 601
Sichenum occupatur. 700
Sicilia in libertatem vindica-
tur. 52. occupatur. 300
Sicula Vespera. 393
Sicyoniorum regnum. 3
Sidon occupatur. 51. 394
Sigefridus Ribischius nasc. 580.
mor. 724
Sigefridus Saccus nasc. 569. mor.
807
Sigismundus Imp. nasc. 409. fit
Rex Vngaria. 412. vincitur
ad Nicopolin. 413. incarcera-
tus euadit. 418. fit Imp. 420
Vratislavia punit seditiosos.
424. ter fugit Ziscam. 425
429. coronatur. 430. in precio
habet literatos. ib. mor. ib.
Sigismundus I. Rex Polonia nasc.
471. coronatur. 508. vincit
Moscos. 518. Magistrum Or-
dinis creat Ducem Prussia.
563. mor. 623
Sigismundus II. nasc. 536. nu-
ptias celebrat. 635. mor. 686
Sigismundus III. nasc. 671. fit

Rex Polonia. 740. coronatur.
741. nuptias celebrat. 765. in
Sueciam proficiscitur. 727.
818. coronatur. 777
Sigismundus Bathoreus nasci-
tur. 685. a Turcis deficit ad
Rom. Imp. 781. 786. Tergoni-
stiam occupat. 793. Buckare-
stum & arcem Georgio. 794
Sinanem Bassam fugat. ib. nu-
ptias celebrat. 795. Temesua-
rum frustra obsidet. 801. 811
accipit dignitatem aurei Vel-
lers. 808. tradit regionem su-
am Imperatori. 816. 817. re-
dit eo. ib.
Sigismundus Archiepsc. Mag-
deburg. mor. 671
Sigismundus Marchio Brande-
burg. nasc. 767
Sigismundus Viehenser mor. 743
Sigismundus a Burghaus. 828
Sigismundus Gelenus mor. 639.
de eo iudicium Erasmi. ib.
Silesia primus Episc. 333. accipit
primos principes. 369. Venit in
polestatem Regis Ferdinandi.
564. recipit Calendarii Gre-
gorianum. 721
Siluius Rex Latinorum. 13
Simeonis seculum. 98. Canti-
cum. 140
Simeon secundus Episc. Hierosol.
161. cruce affigitur. 170
Simeon Theophilus Turnonius
nasc. 609
Simon Maccabaus arcem Sion
occupat. 83. fedus cum Rom.
Nro
renomat.

renouat. *ib.* cum *Antiocho*. 84.
interficiatur. *ib.*
Simon Samaritanus conatur in
caelum. *Sol.* are. 163
Simon de Casia floret. 404
Simon Gryneus nasc. 492. mori-
tur. 604
Simon Pauli mor. 765
Simon Pistoris mor. 661
Simon Sulcerus mor. 733
Simonides floret. 133
Simanes Bassa regni *Tunetani*
occupat. 690. *Vesprimium* &
Palott. am. 772. *Tatt.* am.
cem. *S. Martini* & *Iustinum*.
782. bina clade afficitur. 706
soluit obfidionem *Strigoniensem*.
779. Com. ur. am. obsidet.
782. à *Transylvanis* profligatur.
790. 794. mor. 808
Siphax capitur. 71
Siroës patrem necat, & pacem
cum *Imp.* facit. 311
Siruanum occupatur. 701
Sirus occupatur. 794
Sisecanus praesulum. 492
Sissecum obsidetur. 767. liberatur.
771. occupatur. 772
Sixtus V. P. P. 731. *Nauarraum*
excommunicat. 727. mor. 756
Sixtus Rufinger *Neapoli* mon-
strat artem *Typographicam*.
434
SMALCALDICVS Conuentus.
572. 591. 597. articuli. 597
Smyla expugnatur. 787
SOBIESLAVS instaurat *Gor-
licium*. 357

Socla occupatur. 704
Socrates nasc. 39. mor. 45
Sol omnibus est aquus & com-
munis. 649. ceram liquefacit
& lutum indurat. *ib.* eius de-
fectio magnorum matuum in-
dicium. *ib.*
Solis aspectus est tristis. 616
Solismosum occupatur. 631
Solon fert leges *Atheniensis*. *ib.* 29
mor. 31
Solymanus I. *Rex Turcarum*.
418. occiditur. 419
Solymanus II. fit *Imp.* 537. oc-
cipat *Belyradum*. 539. *Rho-
dum*. 546. *Budam* & *Pellum*.
602. *Strigonium*. *Quinque* ec-
clesias. *Valpoianum*. 607. *VVanum*
urbem *Mediae*. 622. *Tem-
mesuarum*. 631. *Sigerum*. 639.
670. *Sincit Ludosium* *Reg.*
Vngariae. 564. obsidet *Vien-
nam*. 574. *Gunsium* terdecies
oppugnat. 583. non expectat
Caroli V. aduentum. *ib.* infert
bellum *Regi Persico* propter
religionem. 589. 622. eripit ei
aliquot provincias. 591. diripit
Taurisium. *ib.* strangulat
filios. 635. mor. 671
Solymanus Beglerbegus *Ade-
num* occupat. 599
Solymos occupatur. 794
Somachus occupatur. 718
Sophia exprobrat *Narseti* quod
fit *Eunuchus*. 303
Sophia *Friderici I. Ducis Lign-
& Breg.* coniunx mor. 598
Sophia

Sophia Brädeburgica nubit. 658
715. *Hedugis Brunsvicenf.*
699. *Lignicenfis*. 610. & mor.
673. *Luneburgica*. 705. *Me-
gapolitana*. 685. *VVirtenber-
gica*. 719
Sophocles nasc. 36 docet *primam*
fabulam. 39. mor. 44
Sophonis prophetat. 26
Sophrónius floret. 243
Sosius triumphat. 124
SPANHEIMENSE monasteri-
um fundatur. 356
Spirensis iudicium *Camera* con-
firmitur. 495
Spirensis conuentus. 565. 572.
608
Spurus *Melius* interficitur. 42
STANISLAVS interficitur in
templo. 347
Stanislaus Comes à *Gorka* mo-
ritur. 768
Stanislaus Hofius *Cardinalis*
moritur. 705
Stattus floret. 168
Steinwig occupatur. 766
Stella *rom.* 685
Stendaliense Collegium funda-
tur. 373
Stephanus *Lapidatur*. 153
Stephanus *Rex Vngariae* cum
Imp. facit pacem. 339. mor. *ib.*
eum *dextra* non est putrefa-
ctus. *ib.*
Stephanus *Rex Bosnensis* cure
exiit. 468
Stephanus *Bathoreus* nasc. 587
fit *VVayvodae* *Trässylvaniae*.

681. coronatur *Rex Poloniae*.
694. obsidet *Dantiscum*. 697
Plesouiam. 709. occupat *Po-
lotiam*. 704. adiut *Mosconitis*
aliquot *urbes*. 707. moritur.
737
Stephanus *Bathoreus* *Sincit Tur-
cas*. 479
Stephanus *Moldaviae* princeps
Sincit Turcas. 474. subdit se
Regi Polon. 482. *Bessarabiam*
amittit. 483
Stephanus *Rosdvanus* fit *Mol-
daviae* princeps. 787. *palo* af-
ficiatur. 794
Stephanus *Lesonczius* trucidat-
ur. 631
Stephanus *Dobo* seruat *Agri-
am*. 631
Stephanus *Iosica* obsidet *Temes-
uarum*. 811. decollatur. 816
Stephanus *Paletius* *Husis* iocum.
420
Stephanus *Szegeidinus* nasc. 507
mor. 687
Stefichorus floret. 30
Stilico fit *Cof.* 246. facit pacem
cum *Alaricho*. 248. occiditur.
250
Strabius floret. 324
Strigonium amittitur. 607. ob-
sidetur. 778. 788. occupatur.
791
Stuardus *Scotus* occidit *Conne-
stablem Galliae*. 673
SVDOR *Anglicus* grassatur.
574
Suffridus *Petri* mor. 814
Nnn 2 Suet

Sueci cum Mofcis pacem faciunt.
785
Suecici legati naufragio pereunt.
727
Suetonius floret. 174
Suidas floret. 334
Sulpitius Scaevrus. 246. tenet silensium & quæ ad mortem. ib.
Sussa occupatur. 704
SYAGRIVS vincitur. 283
Sybilla Clevenfis nubis. 568. *Anthaltina.* 711
Sylla contra Marium pugnat. 93. fit Cos. ib. occupat Athenas. 94. illum. ib. sevit in ciues Rom. 95. vult se vocari felicem. ib. abdicat se Dictatura & mor. 96
Syluester Florentinus crematur. 497
Syluester Prieras contra Lutherum. 529
Symmachus petit restitui Ethnica sacra. 239. refutatur. ib.
Symmachus cum Boëtio est Idea Viri boni & sapientis. 289. & terque capite truncatur. 292
293
Synaxis sub vtraque specie concessa. 663
Syncretismus in Gracia factus. 37
Synderousia expugnatur. 433
Syngramma Suenicum. 561
Synodus Ariminensis. 226. *Basilienfis.* 430. *Chalcedonenfis.* 268. *Constantinopolitana.* 238
313. *Ephesina.* 259. 266. *Hie-*

rosolymit. 158. *Nicena.* 216. *Salungskadiensis.* 337. *Sardis-*
centis. 223. *Selenciensis.* 226
Siramiensis. 224. *Tyriensis.* 221
Synodorum Oecumenicarum inter-
ualla. 218
Synoë occupatur. 464
Syracusa occupata. 69
Syri vincuntur. 20
Syria cedit Romanis. 92. peregrinos Reges poscit. 94. vincitur. 102. occupatur. 520
Syria Reges incipiunt. 56

T

TABERNACVLVM in deserto erectum. 9
Tabula Alphonsina. 388
Tacitus Imp. mor. 200
Tamerlanus vincit Baiazetem. 414. tripliciter. *tenorijs* vincitur. 415. nominat se *iram DEI*. ib. mor. 418
Tancredus in exiliū pulsus. 375
Tangerunda habet aculum Caroli IIII. Imp. 409
Tarentum occupatur. 70
Tarquinius Priscus Rex Rom. 27. occiditur. 29
Tarquinius Superbus Rex Vlt. 33. Roma eicitur. 35. moritur. 36
Tatari vincunt Ruthenos. 379. *Henricum Pium ad Ligniciū.* 385. *Mofcouiam exurit.* 682. *irrumperunt in Vngariam.* 781. *in Moldauiam.* 792. *Vincuntur & caduntur.* 516. 751. 760.

760. 722. 786. 787. *repelluntur à Polonis & pacem petere coguntur.* 793. *baptizantur.* 629
Tatarorum regnum incipit. 376
Tatta occupatur. 670-782. 809
817
Taurisum diripitur. 591
TECHMAS Persarum Rex moritur. 596
Techmases Rex Pers. bello petitur à Solymanno. 589. 622. amittit aliquot provincias. 591. *strangulat Baiazetem.* 646
Tehynia obsidetur. 787
Teias Rex Vlt. Gothorum occiditur. 302
Temescvarum occupatur. 631. frustra obsidetur. 801
Temircapis occupatur. 762
Templa tria fuisse Hierosolyms quidam autumant. 128
Templagentilium subuersa. 221
Templariorum Ordo confirmatur. 356. tollitur. 400
Templū Salomonis conditur. 16. 32. 34. diripitur. 18. desolatur. 28. renouatur. 128. deditur. 130. conflagrat. 164
Templum Martis Romæ deditur. 46. *Delphicum diripitur.* 50. *Diana conflagrat.* ib. *pacis.* 166. *Iouis Cretensis in monte Garizim.* 78. *euertitur.* 86. *Iouis postorijs.* 462. *Onia Heliopoli conditur.* 79. *clauditur.* 164

Terdona solo aquatur. 363
Terentius fabulas agit. 77. 78. 79. mor. 79
Tergouisia expugnatur. 793
Terramotus in Peloponneso. 48. *sub pralio Rom. cum Ricentibus.* 61. *sub pugna ad Thrastemum lacum.* 68. *in Asia proferunt 12. vrbes.* 144. *vrsusum tres.* 162. *Antiochiam concuist.* 172. 275. 294. 295
304. *Epidaurum.* 234. *Viennam.* 276. 756. *Italiam.* 395
Ferrariam. 680. *Angliam.* *Flandriam & Hollandiam.* 706. *Silesiam.* *Morauiam & Bohemiā.* 756. *Thuringiam.* *Saxoniā & Misniā.* 821
Tertullianus describit disciplinam Christianorum. 187. *exempla recenset punitorum hostium Christiani nominis.* 188. *scribit contra Martionem.* ib.
Teutones à Mario vici. 89
Teutonici Ordinis institum. 373
Idolatrias domas & conuertit. 380. *dono accipit Borussia.* 381. *desinit.* 658
TH A L E S Milesius nasc. 26. *predicit Ecclipsin.* 29. mor. 31
Thalmud Iudaorum scribitur. 185
Thamar stupratur. 15
Thara nasc. 3. mor. 5
Theba deleta. 52. *instaurata.* 56
Thebani submitunt se Lacedæmonijs. 47. *Vincunt eos.* 48. 49
Vincuntur. 52
N N N 3 *Thecitis*

Theocritus intercedit pro Absalome. 15
Themostocles interpretatur oraculum. 37. Vincit classem Persarum. ib. reparat muros Athenarum. 38. extruit Piraeum. ib. eicitur in exilium. 38 mor. 39
Theocritus claret. 58
Theodoricus Gothorum Rex ter Vincit Odoacrum. 283. 284. Ravenna cum obsidet. ib. pacem cum eo facit fucata. 285. Catholicos non affligit. ib. erga Romanos benignum se exhibet. 286. à se ipso degenerat. 291. imitat Orthodoxis interitum. 292. Iohannem P.P. fame necat. ib. Symmachum & Boetium capite truncat. ib. mor. ib. 293
Theodoretus fit Episcopus. 254
Theodoricus Semmelbeccerus nasc. 627
Theodoricus Snepfus mor. 739
Theodorus Martyr ab Angelo recreatur. 231
Theodorus Lascaris Gracorum Imp. 378
Theodorus fit Magnus Dux Moscovia. 723. mor. 822
Theodorus Medicus Chiani iadantiam reprimit. 305
Theodorus Baro Battenburgius decollatur. 675
Theodorus à Beza nasc. 532. colloquitur cum Card. Lotharing. 658. cū Iacobo Andrea.

733

Theodorus Bibliander mor. 664
Theodorus Gaza exul Gracus. 415. 428. 474. mor. 478
Theodorus Zvingerus nascitur. 588. mor. 748
Theodorus de Bry mor. 826
Theodosius M. Imp. 237. fauet Orthodoxis. ibid. baptizatur. 238. sine sanguine Vincit Maximus Imp. 240. triumphat. 241. excommunicatur. ib. recipitur & scribit legem. 242. Vincit Eugenum atque Arbogastum. 243. mor. 244. eius dictum. 245
Theodosius Iunior nasc. 246. infans in cunis appellatur Augustus. 247. 250. 253. convocat Synodum Ephesinam. 259 edit Codicem. 260. Nouellas constituit. 265. bellum mouet Vandalis. 263. pacem cum ijs facit. 264. libenter subscribit. 267. abstinet à supplicijs. ibid. agnoscit errorem. ib. mor. ib.
Theodosius Martyri filius Imp. 305
Theodosius Adramittenus Imp. fit Clericus. 315
Theodulphus propter hymnum ex carcere liberatur. 324
Theognis nasc. 31
Theohadatus obruncat Amalfuentam. 299. occiditur. 300 in Theologia quid à quo dicatur attendendum. 469
Theophilus scribit librum ad Autolycum. 185

Theophilus

Theophilus Episcop. Alexand. floret. 239
Theophilus Portus Cretensis. 514
Theophylactus floret. 338
Therimenes interficitur. 45
Theres Atrigantinorum Rex moritur. 38
Thesei seculum & Herculis. II
Thessalonica occupatur. 429
Thola Iudex Israelit. II
Thomas Episc. Cantuar. trucidatur. 370
Thomas Anabaptista fratrem decollat. 565
Thomas Aquinas nasc. 381. moritur. 397
Thomas Cretanus mor. 590
Thomas Cundschius circumnavigat orbem. 745
Thomas Cranmerus nasc. 498. crematur. 643
Thomas Erasmus mor. 721
Thomas Erledi ductor exercitus Casarei. 770
Thomas Habnerus nascitur. 588 moritur. 824
Thomas Linater mor. 558
Thomas Morus fit Cancellarius Anglia. 579. decollatur. 592
Thomas Muntzer homo fanaticus. 545. 556. scribit contra Lutherum. 555. globos bombardarum vult excipere manica. 559. irridet rusticos. 560 decollatur. ib.
Thoronia Urb. Prussia conditur. 384
Thrasylbulus eicit 30. Tyrannos

Athenis. 45. occiditur. 46
Tiberias occupatur. 372
Tiberius Silius Rex Latinarum. 20
Tiberius Imp. nasc. 120. Vincit Rhatus, Dalmatas & Pannonios. 130 triumphat. 131. 143 consequitur nomen Imp. 131 in Germanos proficiscitur. 142 fit Imp. 143. excedit Roma. 145. necat Seians consuratos. 152. mor. 154
Tiberius Anicianus Imp. 303. mor. 304
Tiberius Alexander praes In-dae. 158
Tibullus nasc. 119
Ticinum excinditur. 270
Tiena occupatur. 700
Tigranes Rex Syria. 95. Vincitur à Pompeio. 98. 99
Tigrinocerta capitur. 98
Tiguri Vincunt Cos. Rom. 88. cum Genensib. consentiunt in religione. 624
Tilemannus Heshbusus moritur. 749
Tilemannus Stella mor. 754
Tslo à Trot capit Electorem Saxonia. 616
Timochares Alexandrinus floret. 58
Timoclea factum. 53
Timoleon Remp. Syracusis constituit. 51. Vincit Carthag. 52
Timothei martyrium. 168
Timotheus Kirchnerus moritur. 744

Num 4

Tinga

Tinga expugnatur. 471
Tiphilium occupatur. 701
Tisaphernes obruncatur. 45
Titus Laertius Flavius primus
Dictator. 36
Titus Vespasianus nasc. 155. fit
Imp. 167. mor. ib.
Titzmannus Lipsia in templo
Paulino confoditur. 399
TOBIAS abductus in Medos. 25
Tockium occupatur. 666
TODT SONTAG Vnde. 332
Tolumnius Rex Veientium occi-
ditur. 42
Tomumbeus Sultanus Aegy-
pti. 521. strangulatur. 522
Torneamentū confirmatur. 331
Totilus capit Romam. 300. ser-
uat Boëty coniugem illam.
ib. Vitellus occiditur. 302
Tordadaradya occupatur. 794
Tououpinambaultij. 640
TRAIANVS Imp. nasc. 159. fit
Imp. 169. recusat Consulatū.
ib. scribit ad Plinium de Chris-
tianis. 172. gladium porrigit
praefecto pratorij. 173. mor. ib.
Trasectum occupatur. 568. 703.
Trassubstatio approbata. 380
Transsylvani à Turcis deficiunt.
780. cadunt Turcas. 789. 790.
798. 800. multas occupant
arces. 794
Trapezuntum occupatur. 464
Trasimundus Rex Gothorū. 285
Trebellius Pollio floret. 204
Tribonianus I.C. 296
Tribuni plebis primū creati. 36

Tribuni militum Consulari po-
testate creati. 41
Tribus decē Israël abducta. 25
Triginta Tyranni Athenis domi-
nantur. 45. invadunt Rom.
Imperium. 199
Tripolis succenditur. 394. occu-
patur. 629
Trithemius floret. 497. scribit
librum de spiritib. 510. Sati-
cinatur de mutat. relig. ib.
Triumphus omnium praestantiß.
76. Mamercus AEmilij. 43
Triumviratus. 119
Triumviri Capitales primi Ro-
mae creati. 59
Troia deletur. 12
Troiani regni initium. 10
Trotzendorff prope Gorlicium.
487. 644
Trugillium Hispanorum colonia.
582
Tryphon occiditur. 84
TSCHAKA occupatur. 817
TULLIA in partu mor. 114
Tumbesia Hispanor. colonia. 582
Tullius Athenis audit Cratip-
sum. 115. fit Cos. 125
Tullius Hostilius Rex Rom. 26.
fulmine ictus. ib.
Tunetum occupatur. 589. 590.
690
Turca inchoant suum regnum.
397. invadunt Thraciā. 408.
atracti in Asiam. 325. Vincunt
Venetos. 476. Christianos.
492. 803. Maronitas &
Drujos. 728. Rhodum obsi-
dent.

dent. 479. occupant Hydrun-
tem. ib. Coronam. 500. File-
ckum. 654. Tunetorum re-
gnam. 690. VVibit Zium. 766
oppugnant Melitam. 666. Tu-
repoliam depopulantur. 767
Carniolam. 722. Vincuntur.
474. 479. 682. 727. 736. 740
746. 770. 773. 778. 789. 804
818. simulant pacem. 810
Turcici Reges incipiunt vti titu-
lo Imperatoris. 451. eorum li-
beri, exceptis primogenitis, in-
felici fide re nascuntur. 447
Turnhutum occupatur. 808
Turpinus Rhemorum Pontifex
accipit diadema. 321. Compo-
stella consecrat basilicam S.
Iacobi. 323
Turris Babel extruitur. 3
TYBERIS exundatio. 579. 821
Tycho Brahe nasc. 613
Typographia inuenta. 434
Tyrus occupatur. 53. 356. 394.
Synodus est ibi. 221

V

VABACVRTIVS parat Pe-
tarrā. 815. Bassam Iau-
rinensem confodit. ib. donatur
iure quiritis auri. ib.
Vacia expugnatur. 800
Vaccas vincuntur. 66
Valachi vincunt Turcas. 818
Valachia deficit à Turcis. 786.
à Transsylvano recuperatur.
793
Valens Imp. fauet Arianis. 232

omnes eos, quorum nomina
incipiunt à Theod. necat. 235.
in casula rustica crematur.
236
Valentinianus Imp. fauet Ortho-
doxis. 232. pugno cadit adi-
tuum. 233. mor. 236
Valentinianus Iunior Imp. 236
237. strangulatur. 242
Valentinianus III. Augustus
appellatur. 254. occidit Aë-
tium. 273. Et ipse occiditur.
ibid.
Valentinus Erythraus primus
Reclor Altorffj. 693
Valentinus Friedlandt Troce-
dorsius nasc. 487. mor. 644.
eius vita describitur. ib.
Valentinus Gentilis decollatur.
670
Valentinus Thana mor. 694
Valerianus Imp. 197. erga Chris-
tianos initio mitis, postea cru-
delis. 198. apud Parthos in
miserabili servitute cōsensit.
199
Valerius Cos. occumbit. 39
Valerius Maximus floret. 153
Valerius Cordus nasc. 520. mo-
rietur. 610
Valla occupatur. 817
Vallis Itoachimica Vrbs condita.
521
Valpania occupatur. 607
Vandali invadunt Gallias. 249.
in Africam. 254. occupat Cai-
thaginem. 262. Romam. 273
subiuguntur. 367
N n n 5 Valadinum

Varadinum obsiderur, sed fortiter defenditur. 820
Varanensis clades. 439
Varrasius Comes occumbit. 808
Varro nasc. 87
V. B. I. Q. V. I. T. A. S. 717
VDALRICVS Han formas libratius Romam desert. 434
V. E. I. I. decennis obfessi à Romanis. 45. 46.
Velisa occupatur. 707
Velleij Paterculi obseruat. de anno nati Christi. 136
Venerabilis Beda nasc. 313. moritur. 317
Venericus Episc. Vercellensis floret. 344
Venetiarum initium. 271
Venetorum copia ad internecionem casa. 475
Veneti bello peruntur à tribus confederatis. 509. vincuntur. 511. 516. condant nouam urbem. 771
Verlona occupatur. 734
Venti pro Theodosio pugnant. 243
Ventidius Bassus vincit Syros. 122
Verona occupatur. 511
Verres quaestor in Sicilia. 94. occiditur. 120
Vespasianus nasc. 143. inuadit Iudaeam. 162. fit Imp. 164. triumphat cum filio. 166. moritur. 167
Vespasianus Iunior. Vide Titus Vespasianus.

Vespera Sicula. 393
Vesprinium occupatur. 670. 772
817
Vesta ignis Roma extinguitur. 71
Vesuuus mons vicinas regiones & vrbes exurit. 167
V. I. A. Appia facta. 55
Victor Episc. Rom. Episcopos Asiae vult excommunicare. 186
Victoria nauis. 534
Victoria Christianorum in superioribus Ungaria. 773. in inferioribus. 817. in Bulgaria. 818
Victorinus Rhetor floret. 226
Victorinus Schonfeld nascitur. 564
Victorinus Strigelius nasc. 557. mor. 679
Vielicoluca occupatur. 707
Vienna obsiderur. 574. 581. occupatur. 482. 756. rursus ibi. ad S. Stephanum extruitur. 405. Imp. & Reges ibi conueniunt. 519
Viga diripitur. 751
Vigellius Saturninus Christianor. hostis fit cecus. 188
Vigilius Martyr floret. 287
Viglius Zuichemus nasc. 509. mor. 700
Vilagozar occupatur. 794
Vilicus Roimagus praefectus occumbit. 788
Viluerda occupatur. 721
Vina generosis. nata. 501. quantum sumendum. 468
Vincenzia occupatur. 511
Vincenzius

Vincenzius Lyrinensis scribit pro fidei antiquitate. 260
Vincenzius Cadlubus mor. 381
Vindumarus casus. 66
Virgilius nascitur. 98. pro paucis versib. accipit ingentem pecuniam. 127. mor. 129
Virginia inuenta. 728. describitur. ib. 729. 730
Virginus filiam occidit. 40
Visitatio in Saxonia. 567. in Marchia. 601
Vitannum occupatur. 817
Vitellius Imp. nasc. 144. accusat Pilatum. 153. sacerdotib. reddit sacras vestes, & Caspam remouet. ib. occiditur. 164
Vitia in magnis aquis fluunt. 469
Vitiges Rex Gothorum capitur. 300
Vitus Amerbachius mor. 647
Vitus Ortel VVinsheimus nasc. 503. mor. 682
Vitus Theodorus mor. 625
Vizegradum occupatur. 792
V. L. A. D. I. S. L. A. V. S. Bohemus ex Duce fit Rex. 365
Vladislaus Lothicus regno exiit. 397
Vladislaus Rex Ungariae cadit Turcas. 438. occumbit. 440
Vladislaus P. aga coronatur. 472. mor. 522
Vladislaus Poloniae Regis filius nasc. 795
Vlpiannus occiditur. 192
Vlricus fit Episc. Augustanus. 329. mor. 334
Vlricus Comes Cilie gubernator.

Austria. 447. ex aula regia eijetur. 451. obrutur. 458
Vlricus Dux VVitteberg. nasc. 485. ditioni sua restituit. 589
Vlricus Dux Megapolit. nasc. 568. nuptias celebrat. 747
Vlricus Dux Holsatiae nasc. 702
Vlricus Huticus nasc. 485. scribit contra Erasmus. 551. defenditur ab Osborne Brunfelsio. ib. mor. 553
Vlricus Morasius nasc. 533. moritur. 692
Vlricus Episcopus constitutus. 314
Vluma instigat Solymanum contra Techemasem. 589
Vluzalis Bassa fugit. 683
Vlvispona occupatur. 361
V. N. G. A. R. I. inuadit Pannoniam. 326. Longobardus vastant. 327. cruento praelio caduntur. 329. 332
V. O. L. S. C. I. vincuntur. 47
Volscum nomen prope deletum. 39
Volsianus Imp. occiditur. 197
Vracradum exurit. 819
Vratislavia Solvrbium in Silesia. 340. Boleslaum habet principem primum. 369. erigitur ibi Collegium S. Crucis. 394. seditiosi ibi de fenesbris curia praecipitant Senatores. 424. Georgius Rex Bohemia colloquitur ibi cum quodam morione. 453. turris Elisabethana fastidium corrumpit. 573. perfisus ibi sauit. 727
Vrbanius

Vrbanius VII. PP. mor. 757
Vrbanius Episc. Gurzensis Synaxin sub vtraq; publicat. 663
Vrbanius Rhegius mor. 604
Vrbes 13. Sna nocte terramotu concidunt. 144. Et tres. 162
Vrsula Laoburgensis nubit. 679
Lucelsteinia. 730.

VSBEVVS Chamus Tataricus amittit exercitum. 762
Vskochi occupant Clissam. 799
Vsnata occupatur. 707
Vjuncasanes Sincit Mahometen II. 460. Vincitur. 474. moritur. 477
Vfunes Vjbegus profugit Turcas. 484
Vulcatus Gallicanus floret. 204
VZIAS Rex Inda nasc. 22. moritur. 23

VV

VVALDENSES Christiani miserè caduntur. 610
VValtherus Raleigh inuictor Virginie. 728
VVanum expugnatur. 622
VVarsoch. occupatur. 794
VVarsochia comitia. 739. 760
VVENCESLAUS Imp. nascitur. 408. coronatur Rex Rom. 409. fit Imp. 410. irridetur à Petrarcha. ib. imperio deijcitur. 416. à Noribergensib. pro obedientia postulat aliquot plaustra vini. ibid. moritur. 423

VVenceslaus Boemorum Dux Martyr. 331
VVenceslaus Rex Bohemia fit Rex Polonia. 397
VVenceslaus Archidux Austria nasc. 659. mor. 700
VVenceslaus Adamus Dux Teuschmensis mor. 703
VVenceslaus à Czedlitz nascitur. 828.
VVenceslaus Linck. mor. 620
VVenda & VVolmaria occupantur. 698
VVercelanus Pomeranorum Dux ad Christum conuertitur. 355
VVerna occupatur. 717
VVernerus Role & Vinck autor fasciculi temporum. 486
VVernerherus Comes occiditur. 338
VVernerherus I. C. floret. 357
VVIBANIA oppugnatur. 666.
VVicelius VVandalorum Apostolus mor. 363
VVichmannus Archiep. Magd. fundat Cinnam. 371
VVibitzsum occupatur. 766
VVilhelmus fit Imp. 388. occiditur. ib.
VVilhelmus & Fridericus Duc. Sax. dissentiunt. 443. reconciliantur. 446
VVilhelmus Princeps Auaricus nasc. 587. celebrat nuptias. 626. 658. 693. 718. infeliciter pugnat cum Albano. 676 occupat Hollandiam & Seelandiam.

landiam. 684. Middelburgum. 690. Lugdunum obsidione liberat. ib. fit legatus Iohannis Austriaci. 697. proscrubitur à Rege Hispania. 706. globo sclopeti per maxillas traicitur. 713. tribus venenatis globis trahetur moritur. 723
VVilhelmus Ludouicus Comes Nass. nuptias celebrat. 742
VVilhelmus Dux Iniacensis nascitur. 521
VVilhelmus Dux Brunf. & Lun. nasc. 592. 664. nuptias celebrat. 558. mor. 760
VVilhelmus Vrsinus de Rosi nuptias celebrat. 659. mor. 769
VVilhelmus Tertza capitur. 802. mor. 812
VVilhelmus Grumbachius supplicio afficitur. 673
Qua in VVilhelmo non inuenis, quare in Guilielmo.
VVilbrodus primus Episc. Vltraiectinus. 314
VVilligisus Episc. Mogunt. est memor sua humilitatis. 337
VVilsi Vandali bello peruntur à Carolo M. 321
VVindi facti tributarij. 336
VVinsberg obsidetur. 359
VVirtzburgensis Episc. dono accipit Ducatu Franconia. 370
VViteberga sedes Electorum Saxonia. 371. fit ibi reformatio ceremoniarum. 549. 557. 561
Frasciscanorum monasterium

ibifundatur. 385. obsidetur. 616. dedit se Carolo V. ib. homagium praestat. Duci Mauritio. ib.
VVitichindus M. 356
VVitichindus Saxonum Dux fit Christianus. 320
VVOLDEMARVS Marchio Brandeb. mor. 402
Wolffenbüttel arx occupatur. 604
VVolfgangus Palat. Rh. Bipont. nasc. 566. nuptias celebrat. 610. mor. 679
VVolfgangus VVilhelmus Comes Pal. Rh. nasc. 703
VVolfgangus Princeps Anhalt. nasc. 489. subscribit Confess. Aug. 577. mor. 671
VVolfgangus Episc. Ratisbonensis floret. 332
VVolfgangus Amlingus nascitur. 605
VVolfgangus Fabricius Capito nasc. 480. mor. 604
VVolfgangus Hallerus mor. 764
VVolfgangus Iustus mor. 694
VVolfgangus Lazius nasc. 518 mor. 642
VVolfgangus Meurerus moritur. 733
VVolfgangus Musculus Dusanus nasc. 496. Bernam exul Senit. 621. mor. 663
VVolfgangus Schulerus mor. 694
VVormatiense Colloquium. 645
VVVRATISLAUS ex Duce fit Rex Bohemia. 348

X

XANTIPPVS vincit Romanos. 63

XENOPHON mor. 50

Xerxes Rex Persarum. 36. mari compedes iniicit iubet. 37. plorat ab. vincitur & fugit. ibid. capit Athenas. ibid. inierfici- tur. 39

XYSTVS PP. 472. Iubilaeum ad annum 25. contrahit. 474 mor. 482

Xystus Betuleus mor. 639

Y

YSA Zelebis occiditur à fratre. 420

Z

ZABATICA occupatur. 670 774

Zabragium expugnatur. 624

Zacharius Mar: yr. 22

Zacharius Rex Israël. 23. occiditur. ib.

Zacharius prophetat. 34

Zachariae seculum. 98. nunciatur ei natiuitas Iohannis. 132 eius Canticum. 134

Zacharias praesul Hierosol. abducitur captiuus in Persiam. 309. restituitur. 311

Zacharias Vrsinus nasc. 590. clar. 701. mor. 720

Zaduarum occupatur. 672

Zambokum expugnatur. 800

Zambri regio. 597

Zathmarum occupatur. 666

Zanalotia occupatur. 707

ZE BETHVM expugnatur. 600

Zedechias Silt Rex Ind. 27. ex- cacatur. 28

Zemes à fratre vincitur. 480

Zengani occupant Clissam. 799

Zeniales trucidatur. 474

Zeno Imp. 278. attrahit Theodeoricum in Italiam. 283. mor. 284

Zerencium occupatur. 666

ZICHMVS Rex Frislandia. 413

Zigerthum oppugnatur. 639. expugnatur. 670. conflagrat. 818

Zimri Rex Israël. 19

Zingis Chamus Tataricus. 377

Zipangri insula inuenta. 626

ZOLNOCKVM occupatur. 631

Zopyrus. 35

Zorga occupatur. 794

Zorobabel nasc. 30. ducit Iudaos ex Babylone. 32

ZVICCAVIA occupatur. 615

Zuinglius adiurat amicum in quidam epistola. 555. defendit tropum in Verbis Cena. 561. abolet veteres ceremonias Missae. ib. respondet Luthero. 569. interest Colloquio Marpurgensi. 574. in praelio occumbit. 582

Zurphania occupatur. 717. 760

ZYTHNA expugnatur. 624

F I N I S.

LECTORI.

LECTORI S.

SEQVENTES dies natales & emortuales, cum tardius, & quidem sub fine absoluti Indicis verum & nominum memorabilium libri huius acceperim: hoc loco, Lector, reponere volui: obnixè rogans, ut illos, & superiores, suis annis & paginis non grauatum asignes, Vale.

SEBASTIANVS Ambrosius, primùm Scholæ Patriæ Rector, postea Ecclesiæ Pastor, Ambrosij Lobvasseri in pangendis sacris cautionibus in lingua Germanica felix imitator, natus est in ciuitate Scepusij Keimarrck, sita ad radices montis Capati, in finibus regni Hungariæ Poloniæ vicus, Anno 1554. die 23. Augusti, hora 7. matutina. Pag. 638.

DANIEL Rindfisch, Medicus & Philosophus piè eruditus, & eruditè pius, natus est Vratislaviæ, An. 1562. die 12. Decembris. Huic optimo viro olim à præceptore ipsius Ioanne Caselio nomen Bucretij fuit impositum: quod adhuc amici de eo vsurpant. Pag. 661.

ANDRÉAS Opalinsky, Regni Polon. Marefcalcus & Capitaneus generalis Maioris Poloniæ, obiit Posnanix die 3. Martij St. N. An. 1593. Pag. 776.

HENRICVS Ranzovius, Regis Daniæ in Ducatibus Slesuicensi, Holfatiæ & Dithmarsix Vicarius, virtutis & eruditionis laudè vir toto terrarum orbe clarissimus & nobilissimus (C. S. E.) obiit ipsis Calendis Ianuarij St. V. An. 1599. ætat. 72. Pag. 826.

Ad obitum Philippi Melanchthonis Pag. 657. linea 8. addatur: Fuit etiam qui hoc protulit: Philippus M. donec vixit fuit in purgatorio: post mortem dicitur esse in inferno: in vita autem venturi seculi erit cum Deo in æterna beatitudine.

ERRATA

ERRATA POTIORA SIC COR-
RIGANTVR.

PAG. 16. *linca*. 8. pro 2031. *lege* 2931. p. 24. *lin.* 21. *l.* *condita*.
p. 28. *lin.* 26. *l.* *Mofis*. p. 34. *lin.* 34. *l.* *Armodio*. p. 36. *lin.* 33. *lege* *Cof*.
Idem etiam p. 58. *lin.* 9. p. 45. *lin.* 31. *l.* 394. p. 46. *lin.* 1. *l.* 393. & *lin.*
4. *l.* 392. p. 58. *lin.* 15. *l.* *Papyrius*. p. 59. *lin.* 30. *l.* *qua*. p. 66. *lin.* 25.
pro *patre lege* *fratre*. p. 80. *lin.* 12. *l.* *Olympias*. p. 94. *lin.* 30. *l.* *Mi-*
thridaricus. p. 112. *lin.* & *lt.* *l.* *Vricenſibus*. p. 126. *lin.* 11. *l.* *ſupputatio*.
p. 168. *lin.* 15. *l.* *Commentator*. p. 169. *lin.* 5. *l.* *potestatem*. p. 174. *lin.*
10. *l.* *Episcopum*. p. 181. *lin.* 9. & *pag.* 182. *lin.* 1. *l.* *Antonino*. p. 220.
lin. 3. *l.* *Nicomedia*. p. 232. *lin.* 23. *l.* *imperialibus*. p. 254. *lin.* 20. *l.* *ſe*
aduerſus. p. 265. *lin.* 32. *l.* *Archimandrita*. p. 372. *lin.* 1. *l.* *inſignire-*
tur. p. 403. *lin.* 7. *l.* *inſidijs*. p. 413. *lin.* 23. *l.* *Baſazetes*. p. 435. *lin.* 21.
l. *cum*. & *lin.* 34. *l.* *ſucceſſore*. p. 445. *lin.* 24. *l.* *haberet*. p. 453. *lin.* 7. *l.*
faciunt. p. 468. *lin.* 29. *l.* *menſes*. p. 477. *lin.* 15. *l.* *defuncti*. p. 520. *lin.*
11. *l.* 13. p. 581. *lin.* 20. *l.* 72. p. 590. *lin.* 15. pro *Frid.* 11. *lege* *Frid.* 1.
p. 591. *lin.* 32. *l.* *Pomeranicas*. p. 595. *lin.* 13. pro *Febr.* *lege* *Octobrii*.
p. 605. *lin.* 12. pro *Erneſtus lege* *Johannes*. p. 606. *lin.* 16. pro *Febr.* *le-*
ge *Jannarij*. p. 625. *lin.* 14. in *ſine* *l.* 39. p. 629. *lin.* 29. pro 7. *l.* 2. p. 631.
lin. 23. *l.* *Ali*. p. 637. *lin.* 19. *l.* *CapoſVhinarium*. & *lin.* 21. *l.* *Aſtraca-*
num. p. 646. *lin.* *penult.* *l.* *Gregorius*. p. 718. *lin.* 31. *l.* *Comitiſ*. p. 724.
lin. 1. *l.* *Sigefridus*. p. 747. *lin.* 7. pro *filia* *l.* *ſorore*. p. 753. *lin.* 18. *l.* *ſuis*.
p. 760. *lin.* 2. *l.* 29. p. 795. *lin.* 34. *l.* *Martio*. p. 820. *lin.* 2. *l.* 40. & *lin.*
17. pro *primum* *l.* *tertium*. p. 822. *lin.* 21. pro *Philippi lege* *Georgij*.
Reliqua minuscula corrigat beneuolus Lector.

